


کتابخانه مجلس شورای ملی		 شماره ثبت کتاب ۸۰۷۳۶
کتاب دیوان عاشق امینانی	مؤلف	
۱۴	موضوع	تاریخ ۱۳۴۲ خورشیدی شماره قفسه

۱۸۱	۱
۱۴	

شد  
۱۲



شماره ثبت کتاب

1. V 27

کتابخانه مجلس شورای ملی

کتاب دیوان عاشق افغانی

مؤلف

12

موضوع

مؤرخ ۱۲۴۲ ۱۲۴۲



15



اهدائی دهی معیری  
به کتابخانه محترم مجلس شورای ملی



دیوان عاشق

بسم الله الرحمن الرحیم و تعالی  
درین خرابه پر خشم غمت می کرد  
خوش آنکه پیش کمر و بخت طریقی  
مخز فریب برای دل درین دای  
که هست قصه آتش کمان آتش  
بجای کشندگان دید و اگر بپای  
چو غوغا عقل را فروزای دل طلب  
اگر چه غمیده باز است چرخ این کند  
باین طریقه چه در خود که شربت او  
بجو بچرخ دولت اگر جراتی دارد  
دل از دقینه این چرخ بر خط برآ  
گفتم آنکه نشط زمانه است  
هوای کنج سپهر برآورد ترک فلک  
بفکر آنکه بغارت بود جزیره نو

میان باقیان که بعیش نشینی  
چو بایی از اثر نغمه دف و تنبور  
ترا که است ازین شهر ندیده  
نزد از مرسته هر که با علم نوز  
بدارش روح بسبک سیر بر محنت  
چه لذت کشیدن اگر نه مرده  
برای که توی قصه اهل کافیت  
سکایتی که ز پیشینان بود شهوت  
ب که نوک جیشید و قیصر خاقان  
گذشته است درین دهر با هزار درد  
ب که همه کرد و کند رود را  
گذشته است بر این فال گداز  
غدا منت چه اوس راه زد که رفتی  
باین خرابه بیام و در کوشش خود  
گرفتم آنکه به بقا و مال  
شهر مراد جنان است که عالم است  
نه آخر این به نایت سیر که شربت  
رفیقش می بر آنکه قدم بپای  
چگونه زین لب تا یک برده بود  
نه بر سببی که درین ظلمت راه  
ره آه غمت این مدینه گداز  
گرفته آتش آهیم بجز خورشید  
قویتر ازین دوران تر از زمانه بدست  
ز دست باقی هر آن طفیل غش کن  
که کشند لبی سچو  
نهرت چه حریت فروغ شمع  
نه خسته که مرا غمی و دلم از نور  
که روز روشن بیدار شود شب بخواب  
که صبح بکشدش قیام شب از کافور  
اگر مراد است شو کجسته در دهر  
شرا صاف طمع جان کنم منجسره



که غیر خون نکند در پایا نمیشد  
من که اچه طمع بشدم زهر فلک  
چو چرخ دشمن جان گرفته شستم  
همیشه جبهه چرخ از رقت من  
باین روش که در دامن عجب در  
داراده زنگی بود چه شکر  
ز بخش چرخ ملول و چه چاره کنم  
قال که از سر جان و جهان شستم  
صبح روز قیامت ز یکدگر نبرد  
بباد حکم قف بر دیکش معار  
سیر جفم و شادم که زیت لب  
قرین در دم و دایم که لطف شاه  
حبیب حق که بود کوهر بیکانه او  
شاه رسل که شال بهایت  
مان بصفی استی کشته بود شستم  
فلک بسجده در آمد که پیش فلک

که غیر زهر نرزد بجای شستم  
چو کام خلیش مذینه بهمن بود  
حصار من کف خاکه ان تمام نفوذ  
بگیرم که چه وقت است تمام دگر  
که راه سیر نه بست بر شش  
همیشه در پی سهراب بود بیک سوز  
به سج چون نژاد رختن بطبع  
هنوز نیت بران سر که در دم معذور  
اساس در فلک از نیت سوز  
مباد افغانه که دران دران  
را بجهت است غنان دیش کعبه  
حبیب کرده که در دم حسین  
کمال قدرت حق نهایت مقدور  
بنام نامی او گشت از ازل معذور  
که شد تمام بنام رایش منور  
رمانه گفت زهی تا ادب ترا در

بجز

نجد می که نگر وحی حسین مرد از راه  
کوت زرت بر آید بیوس پر کسی  
بکار خانه نقدی را نرزد مست ل  
چه خزن که در دل امکان نرود تا آرد  
اگر بصورت نهان بنزد دشمن او  
براه کینش اگر رفت در ستم  
ایستهی که پس از نام قلی حب  
تویر دراز به سکنا می خدایان  
بطرف کعبه کور تو از زبان ملک  
عقاب و لطف تو شادان  
ز شیوه شکرین خنده لب خوش  
ز فضل شملت آموخت شیرین حال  
اگر نه که هر پاکت بعلب آرم بود  
خفن و چه محبت بن درستان نوب  
ضرب پاک و تزیب بچو ندر کوی  
ز کعبه نسل تو وضع خدا چه آرد

بپایه که ندر وحی حسین شود معذور  
که در سه داد بران پای و پاشان  
ز حکم لم یزلی امرن جرئت حد  
ز خلوت محبت پیشگاه ظهور  
زاد می نشی طبع خوش طهر نفوذ  
بجایه عجب در افتاد کین من این  
نخست نام تو کرد در ستم نادر  
بگو شهای جهان کشیده نفوذ  
رسد نای لعل کان بحکم شکر  
زهی ز بر تو رویت چراغ امین و طهر  
هر آنچه که در سیمیا بکاره رنجور  
که کوش داد سیمیا نشیخ قصه کور  
منشده ملایک بسجده امین  
که افرید خدای جهان انانث و کور  
کعبه چه خنجر صدف بر چه تو خنجر  
یکی کعبه که بود کعبه خانه را کعبه



ترا ایمن و آلی خدا را بسوی  
رخور پاک ترش در من از خوارت و  
رویده همه عالم نهان ز روز غفلت  
دار روشنی عالمی ز نسل شریف  
فلک بجام مرا دش بخت خصال  
قضا زینغ فلک گفت پای نه پند  
در سرور بر لب قیمت بگفت  
لباس سندس و استبرق چو لبش با  
نخست بعد تویش کس نصیر گفت چه با  
الا بهر نه آل لبه عفو نه  
که ام خدمت و حجت شما که یاد آرد  
ب گرفته رکاب تو جبرئیل این  
بیای عطر روان دخت راهت نو  
شفاعت تو امیدم بعد جرب  
باجر جرحم پیش ازین نه زود کا  
چو سر زنجیر حسد هر کسی رو بن آرد

ترا نظیر و اقام های را غفور  
برای جلی و کشتن از به کشتن حور  
چو نور چشم جهان بین زود کا کجور  
سنا قبش بر زبان حب نین شود  
فت نه دست که بس باشد مثراب  
کشید بار و مار این کشتن حور  
چه غم که لبم دم خستند و آرد  
بناز دشمن با که مجلس و طیفور  
که در خمی صبر روز خزانم مضر  
الا بمن دلا شما حب بن مغفور  
کجاست چو تو از من تمام مضر  
به پیش غاشیه بر لب رود مضر  
بموج خراج زان کرمان شست  
که آتم آن نکست پیش ازین مرا مجبور  
ز فکای سر تو ام پیش ازین نه آرد  
صبح روزی حجت قبول نفور

تو خود کس من یکس شوی روی کیم  
باین اسید ز خواب عدم پیشم  
همیشه تا بود روز رحمتان مدد  
حساب عمر عدوی تو کم نفوسه روز

صد خا بر جا دارم و در راه  
اول قدمم با بر افراخته و بکلیک  
ساقی قدی از سر چو شنبیه  
کو سیربی ز روی وی ای ای هم  
اندیشه صبر از کشتن خا و کشتن  
از پادشاه اکنون بزم رکنم  
و دیدم که کسی با دل شاد است و راگو  
خفتیت این هر در که نه که کشتن  
کیفیت صحبت بنده حجت کشتن  
ای صد چون از به بدنی تو همان  
چون سایه قدم نه که با بر تو نه

چو ناکان کند از محبتش شوم محذور  
که بر رخ تو کشایم صبح روز زود  
مدام تا که زود بر جهان کسین و  
محب آل ترا سال خسته محصور

خوش بکشد م دل بپوی ترل سلی  
دل در طلب اسیر بقصد افقی  
تا چند توان بود در اندیشه فردا  
تا بخت من دلشده مایی بدارا  
از ناز پریشان نشو و طش  
و انم چه بود عادت ان دشمن جان  
کفتم در سته روز دیگر ایم قیاس  
روانده چه کرد است دل او بدل  
جایی که رسیدند بهم نشسته و خا  
مژگان بنو کشتن که در ارکش معنا  
کر را بکه بخور شسته شدی مل سودا



انست اگر روی تو در لطف دلا دیر  
ای یوسف کجای این بر لعلی  
از دایره عشق تو بردن شد غم  
از لطف کمال که توان نظر افکن  
عهد دین سلمان پیشی نخر کس  
کیشیده داری و که دین دلال  
بر نستی و از خجالت رفت روئی  
خبر اینکه به منم برخ خوب کای  
حاشا که کثایت کنم از جور و سکن  
هر تو صفار دل و طهر صاف محبت  
یا آنکه نه منم کجای طلب دروی  
ای دل کجای بر لب که در محله عشق  
خوش آنکه یوید ز کسی راز محبت  
ساقی بقدح ریخت در کبابه دود  
وقت در رخ سمن دانه عمار  
از بر پراکنده بود زینت کمال

خوشباش که دوانه شده مسکین  
زنجیر بد زندان و دوانه ز لعلی  
ای نقطه فال و مراد مرگ و یاد  
یکشمره روی ترا دل کشید  
ترکان تو چون دست و آرنج بنمای  
لعلت بکلم مرد غمسنه بیای  
طاف من چمن چشم نگه بوی  
دیگر بکجه کار آمدیم این دین  
احوال دلم است ز احوال تو بدید  
هم بجه صانع و هم شمس رضا  
دارم در جهان غم منم بدل تنه  
از ضربت شمشیر حرام دست محبا  
خبر محسم فلک که هر روز فادجی  
از خود لب لعل که بودم خود صبا  
این آتش روی شودان بچپ  
در سبزه حج آمده از آتش غم  
از آتش

شرفکند از خنده کل دلت آن  
درخت و در آید کل و در کرد شوهر  
در یکدست روزگار اثر سعی بهار  
کوید همه شمع غم خود قریب  
آیند بکشت چمن لاله عذار  
مطرب بغیر خزان و دین غم  
در پنج شدم بر اثر باد بهاری  
این روز در انداخته از نغمه زکین  
چشم تماشای خوش و کوشش تر  
بر کجاست مرشد است عشق  
در منزل مقصد خلاقی شد کوبین  
با وی سبیل شاه رسل احمد دل  
ان سر خوش جام می و حید که پرش  
استی که کشید ز دلش حقیقت حکمت  
کیت که کشید سبب استی عالم  
میکرد همان آدم و حوا این

مرغان چمن باز در آید نغمه  
این دیده و دین و دین ز رخ عذار  
رنگ ارم و فلد شود عرصه دنیا  
خزان همه در دل خود ملبس شد  
ز کس همه تن چشم شد نه بهار  
هم نغمه این هر چه شود غنچه  
دیدم کل و دین کجین آن  
دان پرده را نه اخته از چهره دنیا  
کامه بزبان چو دم این مطلع غدا  
کریا که صبا میرسد از دودی بطی  
متر که مظهر ملک شد و لا  
کین که سر نه صف فرخ معنی  
از رقت حجاب و اثرات عدا  
صد چشمه کشید ز دل صحنه صفا  
شد کجاست عیان بر یکی ناله  
مقصود شفاعت بر لبش ناله



دینا نندش سکن و چندان عجب نیست  
از نه صدف چرخ غرض که هر ادبیک  
بر تارک افلاک شد و عرش معظم  
میکرد نظر بر خورش اندر تن عین  
پرست دلش لبته کار غم است  
ای نام تو در دست و پا چه فطر  
وی خفون که همگی روز قیامت  
خورشید نبوت تو در دواوی این  
یوسف چه نت است که از او شوند  
خشنده نو تا بش مه جلدی است  
شوق عبادت تو دل و غم است  
این عهد ز تو در به خواب بسته  
مولای هر عالم تو با این همه است  
دینا همه از تیغ تو پوداخته از اثر ک  
کفار بیک سو شده از تیغ تو پ  
مظور بعینه از تو نه از علم و آدم

در خانه عصفور پس از غنچه ها  
پیش از خدای آمد به جودان در  
سکفت بگردان که ز می در لبت  
نا کرده حال خلق جهان خالی است  
در غیر حقش خود کسی سر برد  
ای ذات تو در پاچه تحسیر عشق  
در خورسته از رحمت حق نشین  
یکه لمعه زانوار رحمت بر روی  
یکوی نگردد در جهان قیمت کلا  
خشنده تو بخشش دریا همه دوی  
جان در کف عرش و تن اندر صفت  
در غل دل لعل شده بالشت  
هرگز خرد خوابت نه بس خشت  
و اندر دل کت نه جو اندیشه عجبی  
در نوبی در لعل لب در به احیا  
مظور بعینه از تو نه از آدم و حوا  
آدم

که صوره بهام و در کوی تو در آید  
هرگز نشود ای ز تو روشن عالم  
خدا شید بود روشن دلی پرده کن  
از لعل کرم بهار تو کشته حکمت  
از نجبه می شد اگر کشته شک  
خاک قدم نشسته عالم و آدم  
چون ابر عطر تو کنت زینت جهان  
کری چه دایان فغیش که نشو است  
آن که کوه عرش که معراج ملک  
ای درشته از نقش لقا ویر عالم  
مکتب رخسار آنکه مدح تو گوید  
مع تو خرد از دست زبان که بر آید  
هر چه که کشند ز ادعای کیت  
شاه بزرگ در دل خویش کلیم  
احباب کم و چرخ مراد دشمن جیب  
غیر از تو تواند که در دعوی ختم

در زیر پر خویش کشد بضیضیا  
خود سکر نور تو کینه دایه اغی  
شرعت که پرده کند و پرده  
در چهره این مرد و دلا بی عیبی  
شد کعبه ملق بغیر تو هر د  
ای که در ره تو سنت این توده  
یک قطره دهان آب به بخشش نظر  
در رسم کشند طاهره قبه اعلا  
سر سندان ادنی ترا پایه ادنی  
بر نقش بیع تو نظر بیع اشیا  
جایی که ده معجزه ات لطف کجا  
حق خوانده مدح تو تبارک و  
با آنچه سرانای تو بود قطره و دریا  
پیش تو عیانت چه پر شیه چه پ  
اعدایی و کنت مرا با در عدا  
با سپنج دغا پیشه که آمد همه دوی



زمین دشمن غالب بجز نیکوکارانم  
 بر جان و تنم لبه زخمی دبانم  
 در سر و جانم نظری کن بشفا  
 احباب مرا بل با بر سر دست  
 در زیر زلف دی تو چند کز فتاب  
 اقیم عشق را بنده در روشنی  
 روزی که در درون دل من ره یابی  
 به پرده وقت صبح بیا بکنایم  
 از مهر بر بوم نعت در خرابی  
 و چه کرده نمایم بیان شب  
 من تیره روز گشتم و نا روز غم دل  
 قد تو سر و زلف تو سایه زخ و  
 الفاف اگر ترا زدی عدل آمد بخش  
 مود فلک که بر درش اندر سید  
 کلین بسی مهر برادر بر سید  
 کوهان نشو جانم و بر سر  
 از غم تن و جانم و زانای  
 ای در جهان تو کجی دالی و  
 اعدای تو کشته نشان مانده چو  
 به پرده حسبه که نشود و یکتا  
 عفت تر مغرب درین کوز فتاب  
 مردن نکرده بودم از فتاب  
 تا باز پس کشد سر ازین غم فتاب  
 من در طمع در شب بکشم در فتاب  
 زمین کوه خوش که در در و عجب در فتاب  
 تا شد ترا صاحب مشک ز فتاب  
 سایه جایی کسم و ترا بر سر فتاب  
 باشد روزی که پیش خست که فتاب  
 شیشه نه بود و جان پرور فتاب  
 قد تو کلینست که از در فتاب  
 فرزند

خیز زلف که کلفت که ز نایه  
 یک فتاب نیست که ز در فتاب  
 بر کلفت و کمر صوری که  
 کز به علاج دل درو مند است  
 در محفل که شمع خست جلد میکند  
 شام که کفایت دردی اگر بر فتاب  
 این دل بنده فیل فیضی و کز فتاب  
 چند آنکه بخت نزد کتا درین  
 هر روز میهنه زمین ردی ناک  
 جویی که کیت که در فتاب این  
 تا رود بر کجاک در شمع کج  
 ز نیکو که بر سپهر بر آید از نیکو  
 بس تفت است در حقه جندان  
 آن کسم دردی که بهر شایش ز باختر  
 آن صفدری که کس بر شمع کند از  
 از و کجاست سوز برین قلعه

از پی تاسم و در کس فتاب  
 پرست است حسن بیکد که فتاب  
 از لعل حقه که نه ده در فتاب  
 سپهر و درای چه کشت که فتاب  
 پرده دار کینه از کجا فتاب  
 ذرات خاک سیکه نه اکثر فتاب  
 از زیر پای سنگ بسی که فتاب  
 پرده زلفت مده اش از شد  
 کویا جوی عافیت و از فتاب  
 هر روز سپهر و دره دیگر فتاب  
 کرده در آسمان ز بهر فتاب  
 بر جبهه دفع بند که حیدر فتاب  
 افتد اگر بای شد و فتاب  
 او در دین محبت معنی فتاب  
 سایه بجهت علمش بیک فتاب  
 زان دم که کزده شاه در از خیر فتاب



سر درینا درو بفلک کرمیا در  
گرنه امثل به شمن او جوان شود  
ای مرکب جلال تو بر چرخ کرم  
هم زح هم سفینه تو بیدار دلائی  
ماند از برای اسرار حضرت  
جز دحت حلال تو فردا گریخت  
تو افتاب دینی و دجی بچون کنم  
حقیقت کسی غی طلبه دعوی از نسیم  
برای تو بر سپاه کشد بر فلک شود  
در سایه لولای تو شاید که جاکت  
بر پستان غرقت ادلا و کج  
شب را اگر لطیف تو بیدار کند  
در کال اثر زشت از آن درشت  
رأیت اگر سکون فلک قضا کند  
در سیاه حذر ز نهیب تو بر فلک  
لا غنم شو اگر چه هلال از اول

بر کسینه چاکر مغفرت افتاب  
مپند خط شمع خنجر افتاب  
در آن مایه از انجم و البس افتاب  
در کعبه ایمن فلک معسر افتاب  
در زینت این مسیر افتاب  
گردید بی بستم این دفتر افتاب  
نور ستاره در چرخ کس در افتاب  
کردستان فرخ بود از نور افتاب  
هر دوزخ است ز گرد دره کس افتاب  
خدا پناه اگر بصفی محشر افتاب  
تا سنده ماه ان تو معی افتاب  
نوبت خست آن نه دیو افتاب  
چند آنکه سعی کرد بجمع ر افتاب  
برز ورق سپهر شود نگر افتاب  
گردد کبود چون گل بند افتاب  
باشد رکاب خوش ترا در حشر افتاب

نفس

نفس در آتش است کمانده  
رأیت اگر بر بیت سنان رود  
از ناله که به عود و خلص نیت  
در روحه تو عود بر آتش مکنند  
ای آمده کعبت تو همی چو نیکان  
آفروداد در کعبین بنده درشت  
از عهد بر توی نفست در غراب  
یکدوزه اوقات تو کاف بود مرا  
در هر هر علمم بنوازی لطف  
رحمی که در زمانه کرمی مانده است  
تو را قضای کردش این فرخ مفلح  
روی عدوت رز و مزح در تن

از نفس و لعل تو کس افتاب  
گردد خست آن بفلک کس افتاب  
اودوه صفی در کعبه خست افتاب  
چون خاکان نهاده محشر افتاب  
کاهر ز خست کسی از خدا افتاب  
سیر و بغض اگر نشیند در افتاب  
سایه کلاه دشمن جانت بر افتاب  
ای نیکان جبه ترا چو افتاب  
بر نیک و به چهرت چو کس افتاب  
کرمین خود بغیبت جاکس افتاب  
در صبح اعرایه دشت افتاب  
سرخ از طرب چنانکه به صبح افتاب

چند باشد از قضا و قان ده و فغان  
جبر از یک لکان باغ تواند می  
از صبا مرغ قفس در جستجوی تنی

در چرخ زانغ سیه دل در قفس مرغ  
بر مراد دل زون در شان خود  
در چمن گل حسن فاش که فتنه



چند شونده ز بیم چاره دار  
دعی با چند باشد محرم بزم دل  
بپر رفتن از خوابا تمه در ایام کا  
سستی آمد قدیم این کیش بسکه خود  
از که از خوابان رفت و دیدار طبع  
دوران در فکر کار بند کال خرد  
جان لب آید ایران ترا از غبار  
کشت زرد طالع بر چو اماند این  
از اثر بر دردی نموده از طبع خود  
در پناه وصل او اموده بودم از جا  
اسم در افراز محبت کاش می کشی  
بند کام اردی کی کسب کنی نام  
مستوان او دو خوش بود اندرین  
چند گیم منم که دادم رنج در جنت از کاش  
در مقام اشقام از من بر آمد زکار  
از فلک خواهم اگر کار بخت کمال

وقت محض نه از دل برادران  
من رفوان تا کی در کج محنت گیر  
چند زنده ز دورم می دانم کرده دست گیر  
از در سجده مک و از کج چو جان فخر  
باشد از محرم و می جودیه اوران گویر  
از تو دم یک بیک راز مغیر از پیر  
تا به دست اری و از ان نگاه ویر  
منم که چشم بود و ایم غربت ابر  
شد آسم اگر شد جانب فرج ابر  
چو فایا بر کوه چنان کرد که درین راه  
باز که از دامن افرا کوه آه کشت سیر  
ما درستی که ختم داد و دل صبی سیر  
چند زنده که مانده چسب خمر از خیر  
کاین یک از دامن رنج ان یک از اصلاح  
شادیم که بگذرد که می بسیار از خیر  
باز میسیرم که این اندیشه را برین کیر

و...

چرخ باین دشمن و فرستادن تو  
انکه حرکت اردی بن بران  
انکه اردی در شک هانده خردش  
و انکه خوانند از کیش جن بدش  
نکست خلقتش صا اورد تا سوی جن  
خیر مقدم گفتن ز دوری لبتش  
مرحبا از زو حنه علی اس اود  
منفرد از ارتفاع قبه اش چرخ  
از نور حضرتش جایه میسیر کرد  
وقت خیزنی شما چو ان اودی بد  
قامت کرد ان خون باشد چو نخل افرا  
کرد میدان لب که خیزد چو بر خیزد  
بگذرد از خود و جوش نادره افرا  
ز آتش تیغ وصال کرد و خورده کیم  
بیرسمی چو غره خربان لک است بر  
لبکه کرد از جوی خیزد حق که کای تیر

نیت جایی دیگر از به بنام دلپذیر  
چون بنص مصطفی مخصوص شد ز غبار  
چون نه به شش بیلم بشود و انداز  
تا قیامت زمان نیکو و در عیش  
هزارانند کل سیه نزد از دستان  
طیران خلد را بر سره مضنون  
نه رواق فرخ از در مشکامی بس  
مقتبل از بر قدیل ابر سیر  
طیری کز ایشان سدره سیر و خیر  
پردان از ارم کرد در شش کین دار  
رجم خسته شمع در کسب و غش کین  
خون از در زید و جوان کایه از ابر  
انچنان سال که کویه سوزان آید بر  
کز هم از اسخوال پردان سازد  
پردان چو شفق در و اول سال  
چون زمین بر آسمان آید بر



هم زمین از لیکه دشت بازماند زردار  
میرود اینجا که اقبال تو باشد زینهار  
کجک را چند فراغت زیر بال غایت  
لطف و قدرت بخت بفرستد رخ و رایت  
پادشاه اسن جانده و اسیر او بنین  
میزند باز در بر زور ترا تیغ و کمر  
دیگر برای کی نزد کار خلافت غرور  
هر چه علم و کجایان در محکم و امان  
بر سپهر محمت و در برج عزت آمده  
این یکی با طوف جاش کردن کجاست  
وصف از آن پیش گایه در حق خفرا  
ای خوش باری که بر روی خویش نهانیم  
در طواف مرقدت لب را کهیم لاجرم  
منه فکرا افکند که در کجاست بر سر کف  
چون پادشاه کردم از رسولان  
پشت این می نمودم از نول و قد خنجر

هم فلک از لیکه حریت بازماند از دگر  
میشود اینجا که انصاف تو باشد در سبک  
اگر از آنجا نگاه این در خوشی شیر  
ای در طلعت بشیر خلق و از خولت  
کوش جوش خورشیدش بر بهره فریاد  
چون چسب بر نظیری این نزد از راه  
چون نمپس برانی غمی در دما و دوزخ  
کان یکی را نام بشیر امان یک بشیر  
این یک ماه تمام دال یکی بدست  
ان یکی حیران بهش دیده در دل بر  
نمی گنجد در بیان از آنکه آمد در  
پی رفتم در هر در الحف کردی و گنجد  
در منم از دمه را نه نیم بان آب شیر  
خسرو که در حرست تاج و تندی سیر  
عفو پادشاه در دانه خوانم در خداوند کبر  
سربارم از لیکه چون با یک کویان

بماند

تا نباشد در صف چون در سده دشتی  
در ستانت را جهان خوش بگو

تا نباشد در شانه آتش مهر  
دشمنت در هر علم در عباد ویر

من بجان در فشان کنان آن بنین  
انچنان میریدت بنیشتان  
از تو زیبا تر بر منم سجده  
ساحی از حلیه کار مرا از تو خوش  
یا حیرت یارم لب ازین خنجر  
حیرتان باد که در خوشی من در دست  
راخت از کفره پر کار کار صد آید  
بر کستان بگذرد چاکه بان بکین  
پدراخت که خوانم خرد کامی بک  
تا نماند حسرت تا غیر فریادیم بدل  
عنان من بود آن بخار و تو چشم در دم  
مردان در زمین و کین من در زمین  
میزان دانت چنان است در هر روزی

حسرت لب را که کارم با نگاه و اسیر  
کا خدیو به نازت که می جان این  
تا یکی که بستان عشق می جیم حسین  
دستانه کنان و جاستند این  
یا که نذر حسین بدین نماند کین  
افت جان پرستار و جانی تمشین  
ازین زبکس بخار و نیت فتن  
تا چو لاله رنجه بهار سنی انجا پائین  
با درم نایه چو شمع انجمن از یاد طین  
عنان حذر از حرم آفرین  
رفت من بجان ندیم چو بایل مقاب این  
هر که او باشد فریست و هر که باشد فریق  
مرغ مکتبی که نماند با دوزخین



چون جوی آب که از هم گسسته آید زمین  
 رشته دارد در بیع انگیز خاک سیدام  
 مسیکه از زمین نیست پدید آید ز خاک  
 به که از هم داد نرزد و در فریاد رس  
 آنکه چون غم غم غم غم غم غم غم  
 و آنکه جان را که آید بجا خورش  
 یارگی از مهر میشد روح پاک میش  
 تا ز خاک بگذرد از عیسیر برهن  
 طایران مدینه از گوش وقت بگذشت  
 مسی که در ملک عشق حسن از و میاید  
 و در از اسیر کین از غم غم غم غم  
 شکرهای هر خطاب بکشت تا بکشت  
 روز کاری زنت سپرد و نذر اندام  
 کعبه گویت که آید قند و عسل  
 هر ماه و ثابت و بیار بهر  
 خوانده جبریم این حدیث از زینب

هر چه ان کرد و حق در هر چه ان کرد  
 بعد که هر بیت از حکمت کشف بر جهان  
 خان دل کفر و ایمان کرده بودی نش  
 از جسم نه عیسیر قصه خود کردند  
 آسمان از راه آرد ترا زمین کباب  
 عزت و شمت را این کار بیان کرد  
 دست از حرمت کوتاه زد بر دوزخ  
 میسازد بر زبان کرد عیایه نوح  
 در او در روح تو ای سوره انا که  
 جن و انس و فرخ و مهر و کجایت ام  
 در شانی تو چو کعبه پربان سپهر  
 سیراب لایمان و بل سوره توان  
 رحمتی فرما که گذارد ای امید من  
 ماتب در دود و دزدان مدینه بدار  
 ای تو بعد از مصطفی را امام زمین  
 از دل بفرمانت شسته با زمین  
 ازین بر بازو خسته بر کشیت ازین  
 معجزت کرد و المثل کرد و دعا کافین  
 چون نشی خورش جهان بیدار آید  
 فتح و فیروز تر از آن در لای این زمین  
 هر که از مهر شما زد دست در جلاستین  
 از ته جزخ بر آید شسته با زمین  
 در پناه عدل تو ای داد و دادین  
 باز و یکب و شبر و آه و محبت زمین  
 ای بدحت از کلام آید و آید کسین  
 بایه قدر تو و ادراک عقل جبرین  
 کاین که با نام کشد و فر آن استین  
 شاه کهنه چکان ترغایه بر زمین  
 به کشتن آرد و برون قضای است  
 چون نرزد که شمت سازد و حمارین



ای بگو هر ذات بخت بصفه خیر اقام  
بایه آرام دل نوز چشم روشنی  
آختر برج روی زهره زهر العجب  
بر سپهر غرخت اولاد مانند نجوم  
قره العین روی دامن نور دیده  
حمید شبان تر جبرید و ذوق قد  
مصطفی و رضی راقه العین دایم  
مهر خلق خدا را خست و از شرف  
قاسم جنت ترا ز بوج و نسیم آخرت  
محمد عصمت چند روی در حالت کشته  
حریان جنت خدام و از زلف خصل  
خوشکان خاک را هر جا صبا بریت  
ظفر روی کز پد با زکمه طفلان  
و صفای بیانت حکیم اصل بیان چو  
شب بزمین خود را وی شکام صبح

و می بوی جنت رز و رسترام  
میبوی هر چه عالم را هر لذت سلام  
در غفیل کوکب این حمد علی را فرام  
آسمان عصمتی خست و به نام  
هم ملائکه را این بسم خلاق اقام  
جفتش این مهد و الا غفرت فرود نام  
ال برویت شادمان دایم صلیت رکام  
و اگر تو خوشتر حدیث و طرح تو بهر کلام  
در تانت احوال و دشمنانت را حرام  
آسمان بالا نزدین روی دایم  
استانت را شرف بر رویه دار السلام  
برزبان آمد که کسان الله می بخشی لطاف  
طایران سدره سیر و نه در کور تو رام  
کشان با نه با لم وین یزدان را تو ام  
بل از تر حق جبرید و در دستم

یا کونان

کی بخوان لغت و نیکش به روز و دو  
بر سر آن که که باشد امان از درگاه  
سر ز از خاطر را از یک شوق حیت  
کعبه کریت که کعبه بیت حسام  
رحمت حق در هر عالم بینه نه ثبات  
کرمه به موت بر آرد صمیم از دل  
چیت کیم ثابت و ساریه بر جرح  
کرمه این باشد که در زندگ از رفاه  
کی تواند مرید در دامن پای خدام ترا  
چون فردی موسی جنت لبیک شوق  
بر کل و در کین نسیم خلد هر که کعبه  
خارجی که نشینا مد فضل مصطفی  
قد و صورت راجه دانه آنچه شمع نور  
از برای انتقام از دشمن آل بعل  
در رخسار تیغ بر کف کردی لم سید  
لمعه بید اگر از بر تو لطف شمس

و آنچه از جنت ملک مراد و در ظلم  
به حنت باشد مرا بخت و در صبح  
سطعی چن مراد از خورشید اوج  
نقش بیت را تر خفاست بر کین مقام  
و آنچه او را احتیاجی نیست غمزد  
کی تواند کرد هر که چهره ظلم ظلام  
نور صحت سیر اودا اسما را از نام  
کردی از راه تو که در جرح راقیم مقام  
از نسیم خود که بر دین کن جهان بود خدام  
به استقبال تخیل طریقه آید در فرام  
طایران سدره را بوبر تو آید بر نام  
و قصه اهل کرم را کس نبرد از فرام  
نخوت کل که شنید هر که را بنید رکام  
شک آهمن که دانه مدتی من حسام  
دشن جبهه ترا خورشید بهر مقام  
ما هر که بید باشد احتیاج از نور دام



در عیشش آنکه کرد پیمان حضرت  
در هر پیش طرف خلقی ز بهار جان  
من که در این لجنه بر جرم کشتی  
وام شیطان جمل کویان در راه دین  
من چگونه در ثواب از شاخوات خدا  
کافرم در روز شب جز دست آل  
در طواف محنت بر فکاهم قوه  
نقش بند در همسیرم از تو چون یاد  
دست خروش با هر جوشم زیر خفا  
که چه در یک آنکه از نه بر ده که در حال  
در شایسته به بند خدمت من کاه کا  
رحم فرما اندرین در مانده که بر من در  
من کن از به لکاهی نامش زین عین  
منت پال جفایم وقت آنکه کرم  
چند با شمس داد و ازین باغ در ده  
من که محتاج تو ام که خود را به چنین

منه در گردن کش کویان برین خیزد  
کعبه گویت چه باشد تا به بیت کرام  
بهر از تو تو ام حبس نه به عتصام  
حیدر آل مصطفی آن کش نباشد انضمام  
محنت کیم تو ام گفت عری جلام  
که بکار دیکم بنده ای استام  
رقه امین در نیم روز بر آید که بنام  
صورت کار در عالم بسپارم  
با ولایت سر بر آرم از لحد رفد قیام  
در ره وصف تو پس ماند هم شیر کام  
ای که جبریت چه خدمت کربت مدام  
عاجز از بهر کارم فرج با این چشم  
ای که باشد از کف امر تو کرد و تو را تو  
رسلین من رکش کند امرت لکام  
خون دل بر من حلال و با ده عزت ام  
کو نظرم من از تو بیش خاطر بظلام  
ناباز

ناباز

شاهین غیشش که سیرانه رام شد  
بر امید رحمتی من نیز نمی گانم  
من که به هر چه آید جگر میزوم  
در مقام است تا شری عجب با چه بود  
خون دل از دیده ام شب برود و غم  
مرهم از لطف تو خاتم که چه دارم زین  
تا به رسم غم دشوی درین کین  
دشمنانت در چهار چشم غم غم

سرق هر سر چه صید دلم کسره دام  
چند از حسرت بود چشم تر من غم  
جاسقش نه نشنه نام با مولات کلام  
چون نوار خنده نشناختند از غمت ام  
کا کمر در فال این دخته عینم  
بر جگر زنی که ممکن نیست ادراستیم  
تا بکشل غم بر دگر جان و شایه جرم  
حسرتت را از غیشش که بر من صدم

با به ذوق نشاط و بهر سر آمدن  
با به لبی شمشاد کربان  
وقت پریش کشن سبزه که  
ماده خن دل لغت این جوان دهم  
ز بهر کیم تو کینت با تو دگر یکت  
خونی غیش را دقت که بخیل  
آب کل و یا سین بهر نام یقین

با به جوی دستانه مار کرات  
با دل مستدینه این فاکدا  
شکستم حزنه دل بر سر این آستان  
اگر بر من کس برسد و ساز خوان  
باش که چادیت کید در دجل که است  
تیغ اصل نیم کش تیر قضا در کمان  
با نفس کرم برق با دم سر و خزان



که سکن چنان طرف کله از غم دور  
زال جهانست کوزه توهم و دست ندان  
ترک تماش خوش است زانکه زمین  
بشتر از آنکه بود بهر خدا کار مرد  
عصر با هر وفا شکسته شود که عدم  
عیش به باب عیش که ترک ایض  
نقمت امان بیت بسیم این یغوغه  
هر چه خواهد رفت روزگار ز دراز  
نقمت حق پدید در حواشی و انکه ترا  
آه ضعیفان بسیر تا دم ز غمت  
ماند بجا در مشرب غفلت شهاب  
بر چو گشتی در غوغه ز ترکان حمزه  
دام بجای زلف ان نفس مشرب  
چند بیت بسیم و یوه ترا که شود  
انکه بسی سرخ بر دهم روینا خورد  
چون رنمای جهان در رده از کج

رو و چو خوار گشت ز کمال در احوال  
کم نه از زن نه هم دست بر پیشانی  
روزی که می کل و خور به خجسته  
اهر و روح را بنود چو در می و هیکل  
از بچه هم میرسد مردم تا قدمان  
تا گزنفه همس بر آن رایگان  
خون جگر میزد بر سر خوار پنهان  
که نکند میان نام ترا سینه با  
نقشه کفران ببینت او در دکان  
بازرگانی و غار و غور در تن  
فیض محسوس نه در دست بر سر خوار  
کار تو به جانان شد چه کنی ز دست  
بر سر میان جوانان نقشه نه در دست  
برده چشم علیل منبیه گوش کار  
تا مک و یکر بود از دشمن استخوان  
کار که میان بود مردم به فان و

خاکه کسب فاعل بدو که بر پیش چل  
اگر داندش خدا را که بدین زمانه  
زال جهان کش روزه بر دینا کام  
از بچه حکم ده ان انکه لیس گشت خون  
داکمه ز جگر کز دست از بچه کیم  
یکه دست که از زمین بر دست خوار  
قرن در در جهان کس نکند یاده زرد  
خوش به از به جان خلق خود فضل  
از همه خواستگان خواجده دانست  
نظم فلان بزوال کجیل حکایت  
کلبه در پیش را با به و سرشت  
در رعدت که غنی نام رسیده کسیر  
تیغ تو هرگز نخت کار چو خود غنی  
کر نشدی از کرم نهاده عالم چه غم  
عدل ترا کس نه ظلم بکردن رسد  
عز جفا جو قلیل فرصت نام گشت

تا که در کس کند باقی این داستان  
خیر حدیث درم حرف در بزرگان  
و ده که کزین میرند راه دل و کون  
شد ز جهان عاقبت دل بر جان  
خداست به عجب رکه ز در جهان و جهان  
ای کمال تو گشت خسته کران کجوان  
چون با جل شد قرین به صاحب حق  
در نه لبه میرد خرقی کلمات  
انکه خمینی نکرد از کرمی شادان  
نام و لقب در مقام نام و سیراد  
انکه لقب کرده بود خسته و کتر ساد  
از ز قهقهه ستم بر سر آه و جان  
ای بگفت تو نیک کردن هر نادان  
بس نبوده است کجیل تو چنان این دان  
شاد بزی چون تو گشت از غم خروان  
دست به در از جفا تا سستی میوان



دوده آن بین که ز تشنه شد آید  
آنکه بجز این نیست هیچ در راه  
فضل و حسن برادر کرمیت و قدر  
در بی دال و آل آنچه ترا رسد  
آه که بگذشت جایت آل رسول  
صورتی از آید نموده بیکایه  
بر که ستیزم کی دشمن جان نوا  
راهنم افکارش را بهشت و پس  
معدر نادیده کجاست تا که عجب  
بر سر اهریقین داد و نداد  
کشت نهان که چون از نظر ما جسته  
مسجود و حشمت فارجه در نگار  
هر که ز قهر خدا کرد کربان را  
از نظر ما نشان شد اگر از صفت  
از تفت این نیست نیست جان نوا  
که چه ز ما غایت صفت کار را

چون بنگار برسد و اذان  
و ده که هر چون رسید هیچ در راه  
کز کرم و مرد من نام نماند  
زین چه گذشتی که چه زین دال  
حیف نشناخته و دست این خدا  
راه که زیم که در شش جستم همان  
اوقتی در مدتی هر چه در دست  
کار و دلم چون درین کار و دال  
صافه تیغ در سفته آخران  
حیث جان افرین پادشاه است و جان  
زود شود از گناه خود چنانچه نهان  
آتش شمشیر او جان شیخ و جان  
دشمن بدست امید و مخ این خدا  
مدیه حق بین دول مدیه و جان  
تا که از نور برسم و جان  
هم روی این شود کار دل و جان

این

زین چه که بر چشم راه نظر بسته  
سیده که زکی کشت از نظر تربت  
مهر چه شد که نهان در تن کشید  
ایش که رعب پیر کن اندر  
رخ بجا تا کی سر کند از کمر  
بیر جفا شد و فاسد پس کرد عشق  
خشم نه چون زکا خود برود چون  
چشم بره علی نموده ز بر باد سپر  
در آتشی ز بر باد سپر کایات  
ای و پناه جان چند شمشیر ضعیف  
عدل جفا کرد که سر آید از د  
هر چه زنجیر شمارند حقیقت  
حرف و کوه بشتیح تو خورند بر د  
ای همه انبیا هم پیام خدا  
در جهان کینه ال خزان علی ترا  
جان دوزخ اکسند صحت و بطلان

باید چه را در روی خوشستان  
مسح بود و مر سوز دست سید  
هم نه دوزخ و روشن است روزگار  
در کشت از حکم سر روی خفا  
راه که هر یکی زین رفته پشیمان  
مهر و درخت عقل را یقین زد  
کشتن او کجاست جایت تیغ و جان  
تا که در کاب پای جفت جان  
کو هر شاه هر چه در صف کن جان  
جود کند و ادرک تیغ کشته عزبان  
محنت روز من و رنج شب سپان  
خامه بسی خط نکاشت بر دق متان  
در کف لبش نشان خامه طربان  
کوشش نشان و کشته تراخ جان  
پیش گفت چون کم فتنه دریا دکان  
کز هم فیض نماند ابر با درفش



با خبر از خانه که گشت و درش توید  
طاعت و تقوی کند زشت دل که دلاست  
مع تو چون من رفقه بر صف بود  
لیک عجب دارم از روزی است  
در جهانم ز غم بستان از کرم  
چرم بسی کرده و تا عیت بهم نه  
خزان کندیش مرا از روزی که  
نکوه خسته کن از روزی که  
در دینان فکر دل مع شام و پس  
تا نزد در اثر محنت و غم نشانی  
باو محبت ترا عیش و طرب بر دل

اتم که از نهایی دل خان دل  
طاعتش در میکشتم دل باغ غنله  
بجده اگر با در محنت چه نسیم  
ان ابر عجب که حق بعد کرده

کش بجای که است با کج که است  
مرد تو دش چن بس است کار که کرد  
کش بهور رفته بود بر زکریا  
جانب خزان گشته نام توام بر زبان  
ای و جهانرا کجی پاوشه کاران  
دست مع و در دست و دل کرم میکان  
عاشق میکنم که نه بر این است  
رو طار کفیل حق که خزان  
تا سخن از تو هم از روزی حزنه دل  
تا نزد در محنت و غم نشانی  
باو عدوی ترا محنت و غم حاد دل

کرده بسی کنه و ترسیدم از غدا  
بنا مه سیاه ترک از بر عذاب  
خیر چه رسم نرفته از بهر بی  
کی میداد بمن که بر هم بسیم عجب

بر دامن زلال که چیزی و حد نباشد  
منضم نموده را و در حقیقت حیات  
اتم که گشته دست که بخونم روی غ  
دستی که گشته از عجز حسیه درش  
نیزه ای او که بودم تا مقام قرب  
میشی که هیچ ز کشتن نداشتش  
دل چون کذا اجابت اری بخور  
را هر که کم کند و صده و ده  
که در چشم این کان که بر سر کف  
بر روی از کشته چشم صبح نشین  
کوشم کران ز بر و صبرم نظاره  
آیم زنده و زنده هر روز نگاه  
که نام چیست تقوی کند زشت  
از شکرا ان حق چه بود استیاز  
از ظلم و کویان چکنم شکوه خدا  
چون غیر عدل نیست که در برده  
انگشت نه بر زمین من و دل نه بر آب  
دل در دستم گرفته که گذر ازین راه  
انیم گشته پای دشمن درین قرار  
ازش چه مراد کی میکشد نقاب  
پایی که هیچ می نرود بر جواب  
نکوه و نکوه درخ مقصود جواب  
شادان کی شود به عا کس عجب  
من چشم بسته میروم که شتاب  
دوران عصمت که مراد و در شب  
در سوخته و دیده من همچان کواب  
خدا کند کوشش منم نغمه رباب  
در جستجوی آنکه گشته شاد و غیب  
از بهر محبت چه کند ششیم از زاری  
از بهر شکر چه کردیم حسرت  
از ظلم خویش نیست طراقت عجب  
بر با که هیچ هذر نذریم در جواب



کردل نسیم بنفوکده این سیدام  
اندیشه زو بسینه من آتش از دست  
اتو ده دلا زخم کار و دیر خویش  
خاک کز کور نه است نسیم  
از حبس آنچه بایه امید سازش  
است در درونش جانور قدر حق  
هر دم برآده ملک از دیه رقدش  
میخیزد چرخ و به دستان  
فارغ شود زنج کوف و غم خور  
دینا به پیش بار که گیسو برآد  
خواند صیحابی نشین خوش نعل  
از رشته هدایت و حق مگر کف  
چون باد پای غم در آرزوی سپهر  
که نمیکند جگر آن بستان نش  
نمک داشت که در بارش طین شود دست  
صد که زینش از کف کوفش

در تن و کیم بشم که درم روان و  
این رنگ خلق که چه دم از دل کباب  
تا ازمان که بود نباشد ز مظهر  
زان پیش کاب با بر دشت عتاب  
در دست و من فایده کینه هر دو را  
از آب مهر تو نمیشد ز آفتاب  
که را مزده غیر دشت مرجع داب  
عقلش بفر گفت بلند کعبه  
که مقبس شود ز صبی در آفتاب  
در جنب آسمان بهر غنای جاب  
یزدان دل حضرت خویش ز غایت  
در رفته شجاعت و هر طرف قرب  
سازد جند دست که کیم در کار کاب  
ایست ز هر چه در نه سوره محراب  
تیغ و در زمین و با وج خلک  
در آستین جود تو جبار فتح صیاب

روز که میکشد ازین خیمها طباب  
شاید که رنگش بر کنه او برد تاب  
پر در عرش آدمی از او پر تو تاب  
در آن هوا که رنجیده بال و عتاب  
در خلدنشان ز شرف سید شتاب  
در کیم نیست مرا وقت عتاب  
در بار رحمت تو دزد جوی با  
کوفه در که تو شود دیده گویاب  
روز زمین ز رنگ جگر کفر نیم خفا  
در جنبه بایین دوزخ از کار و تاب  
چون بخت توام بنوشد در تب  
ای فرخ استین تو دوستین کباب  
که هر شود رنگ خورشید که غراب  
روشن بود چنانکه نشانه غراب

در سایه لای تو خورشید جاکند  
هر نیسی که در من هر دوش کعب  
من کعشر میج تو زان که کعب  
پد است صوره تا کیمیکت کند  
شاید کتی آن جگر کوفه است  
که لطف روز عمر دشت قریح  
در کیم میرد راه نایم لور خود  
چندان را نمیکند سم آن تو  
از شوق خاک کوس تو که کیم کیم  
غیر از تو چیل رسید غلار و کیم  
که فامیت از حسنت و کیم کیم  
از پیستم برآورد ز فقرم خلاص کن  
تا از سپهر بر قلمون لعبت جان  
روز عهده است تیره و روز محبت  
از روز روز لعنه ای ال صلی

از روز روز ما تم ملکان که کعب







حش رة که بود بخوبی مدینه ام  
 پرسید که دسوک اش دره غم  
 موی که شانه میزدش از بجه مصطفی  
 شد حلقه حلقه اش مبه فاک سجده  
 سر در دست از بجه مصطفی فنا  
 در جو بار خن خورده اند غم  
 بر خاک سوده شمر روز جفا بین  
 روی که بوده ربه که مقرر مدام  
 از با فکند قات نخ که در جف  
 در خون کشیده نه و چاه هم خیان  
 پرورده بود فاطمه اش حد احترام  
 شب ز عرش بین که بزم دیانت کن  
 از آنکه کفان فلک بنده و غلام  
 زاندم که رشته بود بنار ستم فلک  
 در خون کشیده یل پرورش چون چشم  
 نسبت نمیتوان بقضا داد این ستم  
 هرگز نکرده بود جفا به چنین عالم  
 کویا کسته بود فلک از قضا زمام

این ظلم دیگر است که گردن کوش  
 عالم تمام غرقه در یار خون نشد

در گردن زنده چو آل نبی قدم  
 صد شعله زدن سینه که تو بیان غم  
 ان ظلم شد بیا که روزی قاتب  
 از با و سرور برین این نیکو غم  
 از آده سرور باغ هر یلم زیبا فتاد  
 تاریک کشت بر چو از غبار غم  
 شد جمع و شور و نه هفت تکیان ننگ  
 هر شسته که بود جفا زارش کم  
 از آل مصطفی دم آید در بیدار  
 ای دل ز چرخ غمده جو شیره کم  
 می دل ز چرخ غمده جو شیره کم

از جفا

غم در جگر نهشت ز بس تشنگی دل  
 نه خنشان رسنه دران ثوت غم  
 چون هر دم طبع از تیغشان کوی  
 با این سکان در حکمت اهری ام  
 بر نرزه اش مبعو که کربلا نکر  
 است که خورنده بود بان مصطفی  
 در سینه ماتب صبر ازین با جانشین  
 دل خون شد و زردیده بر دل برام

با انقضیه خون دل با جگر  
 کرد و اگر هر دیده هر دریا جگر

در خون کشیده بیک دراز و بین  
 از تن جدا افتاد سوزن بین  
 شمشیر خوش را به ابرو بیدار کن  
 در خون خراش بال نشان بر زمین  
 زین اگر سال خورده که در خون کشیده  
 نور چشم شیر خدا را کمین بین  
 هر که در داغ هر دشت زاده نکر  
 از چشم خنفتان که پس بین  
 طفلان خورده مال حرم زلفاره کن  
 چشمشان ز شوق بدستین بین  
 در جگر خربانه نشان زربان نکر  
 کردیم کشتن حسین بین  
 هر که لاله زار از خون غرقه نکر  
 از با فتاده سرور کل دیاسمین بین  
 نیکو چو اسبیده با دل مصطفی  
 بگذارد هر چه کرد که سپهر و مین بین  
 در خیمه حرم ز قیام فغان نشو  
 دران سینه غمده روح الامین بین  
 آل نبر درین غم و غمت نظاره کن  
 مکر از جهان و زکران کز ره کن



تا بنده حشر فلک شد و حریف  
از روزی که در آن دین  
رویه که بود روشنی قیامت از  
سوی پویش که بر رخ چوین روزگار  
ان تن که پرورش کنایه تولد  
شد شاه لاش و فایده از جفا می خشم  
رفت آنکه بد نقد شخت و آخر  
بر باد فتنه رفت بیک خیش  
بر خواست هر صری که بگذارد مصطفی

بنکر فزان چه کار بیخ و بهار کرد  
هر کار که چشم به روزگار کرد

رفت از بنده پادشاه اس و بیخ  
دکشتی که داشت تاش غافلش  
از دست روزگار و روشن را کین  
شد شمر و عدس ازین تره خاکدان  
کنده شده جانب ال در کف

نورانی

رفت آنکه شاد بود در عالم ربانی  
از غصه برخت جان ددل آدم این  
دکشتی که خنده ز جبر و شت آب  
در پنج مصطفی که ادم در بنده اش

به ان چمن سپید ستمک بین چه کرد  
بر در کل بعزت و آبرو بین چه کرد

دقت نه از حرکت چرخ کج کرد  
حسین در تنغ صوبه که تند صوب  
نیزان عدل نصب کنند از پد خرا  
این ظلم عجب بود دفع و لا جرم  
اگر تفاق را بگریز رسیده دل

خرن کفن کشته در آید یک یک  
زهرای می همه کس در دست  
پرس که فغان نبوت که بکنند  
شور در فکند که در جبر انحرش  
آید حسین و باقی میسر کند فغان



بگره اگر حجاب و درختنه منهد  
 در رخ گمت بهر دوای زاده برید  
 جود ز نکرده تو که هرگز رود نزل  
 کار نکرده تو که هرگز رود نزل  
 بسبب گشت چرخ چه مقدار دور  
 بسوی آن توبه ندیده بفرم نمودن  
 برخاست هرگز زلفاق تو در جفا  
 کلان بر بستان بی را بجا داد  
 آنکه درستی آب رود اهریت  
 در حلقه آن بخت کن پشها گشت  
 از تنده به جود تو که بیا به اتفاق  
 از آه سحر و باغ امانت بیا فدا  
 شربت ز تو تراب نیامد ز هر جود  
 بر دیده تو آب نیامد ز هر غمت  
 چشم شفاعت تو که به چشم  
 در رخ تو که به چشم  
 رسم در آتش تو بزرگه علی  
 چون گرم افتخار شود در عجب

آه این چه گشت که جود تو در زخمت  
 از دخت آتش که جهان را باند تو

هر کس بیا بر سر این دستان گذشت  
 از جان خویش میر شد از جهان گذشت  
 انقیصه کس نام شنیدن نیست سزا  
 ای کجا بدان بخت جهان گذشت  
 یکی کنی که اینده کل میگوید بخت  
 چند آنکه بر نامه بهار و خسران گذشت  
 که در آن فتنه خاک بسیر دین غریب  
 این ماتی بود که از نور توان گذشت  
 غم در جگر خانه فلک را زین کرد  
 فرید العطش چه حفت آن گذشت

در خون

در خون جگریده بیک فرزند مصطفی  
 ای جان بر آنکه کار زاده و فانی گذشت  
 در خون جگریده بیک فرزند مصطفی  
 از این خرابی بین که چه بر سر جان گذشت  
 در خون جگریده بیک فرزند مصطفی  
 به عوار حوزان اهریت  
 دیگر رز و در مکن میت خون کمر  
 بشنو چهار جود بان فانی گذشت

کس این غایت و میر زایوب که شنید

این خون به زوال به معصوب که رسید

ایدل جهان ز کرب چو در خون کمر  
 در بر درون سینه را بر دل گذشت  
 بشکاف سینه من و بیکر دل عیت  
 کار هر درون نظر کن در کار هر درون گذشت  
 بآل مصطفی بیکر کید سیمین  
 افشانه ز نایب غمت در خون گذشت  
 در حلقه حلقه ثقلین این غزا  
 از جن دوش تو را یک زون گذشت  
 از روح دوش تو که نیست شایر غم  
 از صابر رفته به شتاب بخت گذشت  
 خون رنگت شاه را زان که در تیغ  
 از صابر رفته به شتاب بخت گذشت  
 دارونه کار فلک کج در عین  
 رحمت بین در پیش کردن گذشت  
 با آنکه کرد اینده چشم به سپهر  
 افعال شربت او بجا و در کون گذشت  
 اند محسوم و غم او شد یکا هزار  
 ازین غم خویش جابه من غلغله گذشت  
 در این غم کلبه هر جمیع کرب کن  
 از دست چرخ کرب عاشق کفر گذشت  
 بنشین حلقه حلقه حلقه غم کرب کن



فغان که گشت زلف زانه خرونده  
 زانه پر عهد از غیرت نصیحت  
 چو دلتی بر دهن ز خفیه پرست  
 غیب جان بر زلف هر دین  
 میان دست دلت کوزه دیده  
 بکلیه مرید در هیچ شرم نیست ترا  
 طمع دارد ز پیکان تو سیدت ریز  
 چنین که مرده در افشاده امده  
 نغز زنده از آن صبح حیات کان  
 منی کاید و تو ز خاک و آن فقیر  
 کز آنگاه حسد و صیاح زدن زور  
 ستاع علم و عمل جو سپهر زور  
 بر بر کور و خیزان گذار کن سبک  
 زیر خاک نه کن هر دم جمع بکل  
 زنده زنده و داده بیاد من در پیش  
 خدا منت که بوات مستی که گشت

سکه تخم کینه پیش ازین زهر  
 ترا بس است جوان گشته زنده  
 تا جر غنم کفایت بودم وفا  
 تا که شود شتر تا چه دهد در بها  
 ما دل به نصیب هر چه فقیر خوا  
 تا که شود مهر بان تا که شود آشنا  
 عهد محبت نکرد از حقیقت سیر  
 خدمت دیرین همین از دیر در  
 عذر جفا کاریت نزد دق دریم  
 از نسیم بلین مرد پر سر فکرم بیا  
 زور تو عالم فرزند خویشم بود  
 حسن تو دانا زب عشق تو مرد دانا  
 چاک زنده بسو کل برین ارک  
 یوسف کل بر من سحر و ترا در قی  
 غیر عذران بر جان با تو هر دو جهان  
 کرد من تا توان در ره صبا  
 جان که فدا میزد میفرست از دین  
 روی تا بیدیت روی با سینه  
 تا کل و جبر شنه بنده تا که گشت  
 غنیچه صفت در چرخ چاک قیامت  
 تا که گشت دوی ای بوس جان نشد  
 روی تا بیدیت روی با سینه  
 سطر به سطر باقی با به اب  
 تا که گشت دوی ای بوس جان نشد  
 سطر به سطر باقی با به اب  
 چند بود پرخت از دست زبانه  
 چند بود در غمت نصیم در با  
 دیده بشوق نظرش بر آه  
 دل بخیل وصال جان بهر لقا  
 ای برخ لدر پیش آفت از آب  
 دی لب به ده نوش فتنه حدیب



آنکه کشد سحر خونی ز کف سحر چوین  
نیکشدم بود برادر بر سر راه نزل  
ایکه ز کف دگرت در ارم شفته  
قوتیستم پیش کسیت از همه جوان  
خواران زنده فاش از خاندان کاش  
جانب کز جیب راه هر نه در جیب  
حسرت و حلم دل نماند و آید اصل  
بر در ان میوزم حیف از ان ترک  
سیرم و زمان دل لب نمی شمشیری  
مخفی بود و رقیب امدم این بزم  
از کف ترکان نه جهان بجهت بر  
داون جابجا بیاد بردن دلها کف  
تبع نلک خوینکان تیر تیران کمان  
خویر بفریاد کرد و نماند از اثر  
کشت بقول رقیب بایم و این  
و صد دل میکنم محبتیان رو خیر

عذر کنه کارش چون نپذیرد خدا  
در دنا نم ادب بند زانم حیا  
حال دل سمتند کار دل نیستند  
آنکه دقایق نگیرد بعد هزاران حب  
باز کوزا نمند و اد چون دل ناریا  
ما و دل از هم ندم بر سر این ره  
به که در آید ز در میاید و رقیب نه قفا  
ورنه منم خسته را کوه دل و دین از کجا  
تا نمند و گیر زو طمع این چرا  
فضل کل و غلب بطرب و بزم  
ترک نکن کرکند و دهم از کف  
عادت چرخ هر ترک شیره ز کف  
زان طرف انامان زمین طرفم چرا  
لبکه رسیدش بکوش از بزم این  
و هر شدت ز کف بر سر چنان  
سوغ غم میکنم بده کشت زاهدان

و بوم ان و لشکر صحبت کرشن  
تا فکشت بکران است ترک کن عفت  
ای سیر کی تو چه سپرد و پادشاه  
نه بدم میخورم کس از نس کشی  
خبر رخ بر سبزه تا کنم بروداد  
سرور و الا لقب احمد حیدر لب  
دست دولش چون شوند کار گذار کرم  
پیش رخ در اراد و کار نیکند  
سپلک و محش بر جان و دل ختم  
گفت اگر گشت استوایت عجب کار  
در حب و در نیکیت چو ادا نیک  
نمزد جلالش کشید سه سوره سحر  
ایکه ترا خواند عقل در کوه ترا کوه  
عوضه عالم گرفت حیت تو جاده  
ایت ملک و عقل پس بود این  
چرخ کهن که چهرت در ره فغان

نقشه نیک و سیر لغت برق و کی  
تا که محبتون شتو از بزم بانگ  
تا زو غور نشو و عجب دنیا ز کدا  
نه بگرم سگین و حبت کس را روا  
سوی خدیو جهان از سمت التیا  
دور دور در اسکوه میر خند وین لقا  
و بر کجا و عطف کس کجا سخت  
مرد و مه آسمان به مهر و ضیا  
مهرکت ان غلط مرشد ان خط  
یا دریش از کجا به چشمه آب بقا  
کرد جهان کشته و بده حق بینش  
که چه قدرش بود ادا نوره نا  
و اور فریاد رس و در فغان  
این ز کرا ان تا کران ان ز ملک  
شاه عدل تو عدل پس بود این  
پیر و امر قدر تابع حکم نص



هم ز قضا حکم شد که چو در بندگان  
 تا به زمان بد بخت حوالن ترا  
 قطع عوامت یب یک صبر  
 تیغ قوت نزد تر تو ز دروغا  
 کرد تو که دیده عقلم تر بودی  
 بهد نظر و کلمات بهد لطف و با  
 که چه ازین بیشتر برستم و جور بود  
 در فکر و داس کار جهان را بنا  
 عهد تو گشت نهشت در عهد علم و زلف  
 عدل تو آیین جبر طبع تو رسم خفا  
 ندیده زمان تو فرخ کهن بخت  
 ان تراش و عظام این تو شوق اندا  
 میخیزد زارند سپید و دران نشان  
 صوره بوم اگر کنند کار عقیقه با  
 فرو تو هر کس شمشیر نام در جهان  
 ده که مذم از دسج کج کویا  
 قدر سخن در دینت گشت بد خو  
 چون نشاند کسی مسجود شرم را  
 ملک شما خوان فرخ طر شیرین سخن  
 طبع سخن دان تو جبرستان را  
 شرم من اگر کن شد شرف عالم شد  
 این درم باز و لطف تو آشن کیمیا  
 است گفتن ما را که ز خلدن بهر  
 کشته دهی توام در صباغ عشق  
 بود که ان بردم محنت جهان بود  
 که در دست تا شود چشم مرا تو میا  
 دقت دهی شد بیا عاشق و آیین کج  
 تا کند از دقت کم تا کند از عرفی  
 کردش لیل و نهار هر صبا و با  
 بهر

به بسی کم ز کم فرحت و عرقه  
 صحت و جاده ترا دت منت  
 صبح که از گوشه خیمه زلفم  
 شد بنظر کفرا کچه بنال گشت شام  
 فام جم شد به دید و سیه دل رسید  
 نوزدایت دریه برده ظلم ظلم  
 زین چشم به نثار مسجودان  
 هر درین مرغ زرد قدم حشام  
 به تعبیر ام شد مرغ مایین مهر  
 جرح شد ز کام ل غم و حیرت ام  
 صبح سادت رسیدت صبر و صبر  
 ساق خورشید چو آمد در درو و صبر  
 به صبا پر شام وی کلم برین  
 در کف و دانه لطف مذهب  
 به صبا پر شام وی کلم برین  
 در کف و دانه لطف مذهب  
 داور و الا لقب احمد حیدر  
 گشت ماست کم عقلم که آخر ترا  
 کشت ماست کم عقلم که آخر ترا  
 داور و الا لقب احمد حیدر  
 داور و الا لقب احمد حیدر  
 کشف است ان در چه شد به استقام  
 حویری فکرتم که نظم نظم  
 کشف است ان در چه شد به استقام  
 حویری فکرتم که نظم نظم  
 راضی امر ترا دتن ایام رام  
 ان ز به عجب راین ز به حرام  
 راضی امر ترا دتن ایام رام  
 ان ز به عجب راین ز به حرام  
 در زلف و اهرام غنای بیت اهرام  
 در زلف و اهرام غنای بیت اهرام



داده بودش هر آنکس ز نام مراد  
 درخت نظر بر شاخ کج بود  
 عقرب نشاند که است داد بر کجا  
 بر خرد را که است مرجع هر هستی  
 از اثر تربیت گلشن اسیر  
 طبع همنه پرورست عید ز کین سخن  
 جمع روز و کرم ذات کریم ترا  
 از طبع خویش داد این نه داده  
 خیزد در دوزخ نیست عابد و در جوارح  
 بر خنق خدا که جفا بر دل عاشق کشد  
 گزندی از کرم لطف تو هر فردش  
 بس بودم نسبت نیکویت که هست  
 داد که احوال این حیل در آستان  
 بر چینه شب ز را که بخت زیر پر  
 تا بر دوزخ شقان طاقت دارم و دش  
 به خوام سپهر به مراد دلت

مضمون

منع کام ترا از زبان کسی غیر تو  
و سببه ترا خجسته پر مقام

مستجاب که دیگر در این چهره است  
 زده شد چو در آب غافل که در آن  
 عجب حال افتاد و کاین ترک گشت  
 نه استاده این رزق از رفتن در پی  
 شد از کوه درش گشت تا هر صبح  
 زمین خمی بر او در زیر دامن  
 پرازش که شد عالمی باز گویا  
 معرب چرا ساخت خلعت خرد  
 چو در خمی بهشت ملک انجمن  
 شد از دیده گشتی مهر دهن و  
 بیکدم ز زیر گنج در رنانه  
 نشسته از بهر نظاره  
 چو شب بیدار دیگر مرا بود نشب  
 همه حیرت از کوهش در کوهان

درجه تراغیض مقام

روز در مسرت بر خویش زویر

سوم: برآمد زورهای محضه

روزه در بر فکرت و حکم کرد بعضی

در عین حال از حرم خورشید مشغول  
به کارهای مختلف بود.

فقد كرمه وروى عنه

جہاں، ریت کی آواز

یکی رزم برکت از رلف بر

سہریں حیات حرامہ کھان

در این کتاب خط فیکس شده

شکسته گشت این کو را

نور شرخ عثمان رن سرخط

در خست نظر ماند صوبه

همه فطرت از زبانها سر آمد



که یکباره آتش بر آغوشش  
 چه شد در وقت کثر جهان را  
 قور شد چرا باز در غم چسبیدن  
 باز در فطرت خلقت عی  
 بدو بیاقوت کرم نیز زد  
 درین دشت آتش روم کشید  
 سب رفت نشسته چنین بحرزد  
 مرادید در کار خود مانده حق  
 چرا گفت نایب در بگاه حب  
 که کرد ترا از سر لطف حب  
 جهان فتوت محمد حسن ف  
 سپهر ساله فدیر که آمد  
 بی تا ز خاک در او بیاید  
 نیز که که باشد کمینه صفاتش  
 که در کرم گیت چو آن آید  
 پیش از آن که در کعبه کان  
 فلک در آن نازد جهان  
 که فال را هر کرم گشت  
 چرا سپهر عدل گردید  
 که جوهر ششمان گشتند  
 بکش چو آن که در آن بار  
 سسی که که در دهنم سب  
 زبانی جان کی حلقه بود  
 مرادید در بند غم گشته مظهر  
 چرا گفت نایب در بگاه داد  
 که باشد ترا از ره مهر داد  
 که شد امر او را ز ما به خشم  
 بقبل عیشید و فرسگند  
 کرم را که خوانند گوگرد آ  
 کرم و جوان مرد و مرد  
 نفوذ هوس گیت چو آن آید  
 بود با صفاتش عطا به خفته

اشک

که خواهم شد او را نام نیست  
 که به خنیا رست در خنیش  
 مانع دل از نکبت جان  
 بود در نقطه صورت جان  
 زلفش بطول تان داد  
 بهو بود آفتاب که خنفسه  
 بود عدل او در دنی وقت کثر  
 اگر غم او در دوسم  
 که کارش نفی شمشیر خنفسه  
 همانا که گشتند از عدل خنفسه  
 که نکبت لب هین فرزند کوثر  
 که آب تو دادند از جوهر کوثر  
 همه حکمت از نور شرع جبر  
 پیروز از کشتن بهر آذر  
 احب سب کشتی تا گذرند از در  
 کسر را که شد نکبت سر تو بر

رفتل در کرم از لب فتح نصرت  
 ز دست در چرخ کان نیست  
 شد هر کی حرف خلقت بر آید  
 کسر را که باشد نظر بر رخ او  
 شکر بریزد از جوی آب فادت  
 خجسته از حکم دار عدلش  
 بود صد ذات او صفا کار  
 رفتل در کرم از خنفسه تمام  
 چنانی که گذرند از خط او  
 ای که دیدند در عهد خلقت  
 ز نیر در عدل عجب نیست چندان  
 در آن زمانل ریاض مروت  
 همه کات از نور آید  
 نشاند از خنفسه را آب عدل  
 بر دشت منت جدا از عدل  
 نکرد در کبر امل را در دل کم



ز لطف و کرم دار این منزلت را  
نشاید ترا گفت صفت مکارم  
الایمان بایتم نور در کسیر  
کشاید چو کمر به رخسار گلشن  
اصدقت فرین قمر از در دل  
بر جاکه افتد نظر در میان  
کل سنج بر کلین بنر شد  
بر دول زلف ز کان درین  
ز شاخ درختان رخ شکوفه  
یک رخ و منظره نیاید در دل  
بکف باد جام شراب را  
حیات که سر مایه کام عقیق

که کام در عالم ترا شد  
که می خور از حیات ملک خور  
حسین خیزد رونق دلداد  
کشت نید از خوش در برستان  
چو در جلوه آمد سر صندوب  
بود تا زمین بسو اتمام دبر  
سیر خورش نامز که بر حور زیور  
کمر زلف بسید کمر چشم  
ناید چه بر جام حسین خور  
بگلشن شد به چوین مایه کمر  
ترا باد هر روز نور و زیور  
ترا مصلحت بد تا روز شمر

صمیم باد صبا شد حق گذار  
من شتابان جانب گلشن شدم  
در چمن هر سحر سحر دم نقشه

سور من اورد بوی از بهار  
از دل غلین کمر خسته و غبار  
دیدم از انار صغ کر دکار

معدود

جلوه احوات بنات را زانو  
غلفی افکند هر سوزارش  
لبکه عکس کل در آب شاده است  
غنچه را پنهان صراحی در بعل  
همسجوزگان من و خون جگر  
دل تاده بعضی از لطف رک  
خوش ناکل بر فرز شاخ سبز  
خوش بسین کسرا نیده حب  
من گرفت رتاشای حسین  
از لطف دل ای ایام قران  
کز دل من برود خلق حسنی  
فلو عیش از غایت شاد رفت  
عتر در فلک این کز در سینج  
من که مرغ به بود با هم چو  
من کیم و آنکه از کی افرو نام  
از چه شد منزع رسم لوحی

روح در تن میداد بهار  
ناله قسم می دزدید هزار  
پرز آتش کشته کو به چار  
زنگ می برود من کل نگار  
خار و کل از لطف با هم ناکار  
همسجوزگان نکلان زک خار  
همسجوزخان از تنوع بهار  
از شکوفه هر طرف بر ر بکار  
کز فرار کلین به خستیار  
عند پس اینان نالیدار  
کریم سر کرم چو ابر نوبار  
یوم آمد از غم احبب ان بهار  
انجمن تا چند بهشم بر کوار  
میتوانم لب از تنوع و بهار  
کیشد این مردم ناکار  
از کرم آخر چرا دارند عار



من غنیم در دیار خوشیستن  
 زهر تیغ جان سپردن گشته است  
 باز در اندیشه که کز این بکن  
 که زکی انصاف را جویم نیست  
 خاک شیر از دست امر و انکه  
 در درج رتبه اسمعیلستان  
 انکه در یکدم سخن می کند  
 و انکه بخواند بر دوز دارد گیر  
 و انکه دست لطف او مانند کمان  
 انجهان دارد که کریم کند  
 نذرش از رخ کشیده و در زاید شد  
 معترف از آرزو مضیعی  
 که چه دارد و علی زیر نگیں  
 بهر کار رخ صدف پرده است  
 لبکه با چنان بود بوند او  
 باشد از حسن و قی دعه اش

چونند

چون رعد پای چاش لبی  
 که تواند هرگز از بلا روی  
 عدل او که کشتن دارد کند  
 کوه از غارت شود دست قران  
 هر که دارد در وقت رخوان  
 جام کوثر کز غلطان بادش  
 امتان بوسید خاک بر آرد  
 گینه او در دل کس جا نبرد  
 و شمشیر ز کعبه سیه  
 ای جهان تو مرا هم یافته  
 در همه و زمین که مگر  
 یک از ان جهان نیم کن  
 سایه لطف خود از من دامن  
 نیست تا در می کنی و د

خلق عدلت بر جهان گسترده  
 تا در کام و کام بخش و کام



فصدی حوام که نزد او فرستاد  
 میرکوان بخت که در آن قدره حسین  
 قوه الهی که این عین حسین  
 کار او باشد و کافعی درجه کارش  
 یکتا ز خرده میدان فرد زرش  
 با نود و نوزده خلق جا نوازش  
 خرده میدان حتمت را بقرت شایسته  
 با و را در جنب خرم او کی باشد  
 هیچ دولت را بقرت او نه هر ماه  
 نه اگر در مقدار قابل این فرخ بند  
 کشت آن که طاعت فرخنده آید  
 غیر او را چون نیز به بزرگی محال  
 کوشه او را خدیو پیشش نشین  
 بر خیزد چرخ کفتم دیدش نقش  
 که خبر را رسد که در قدر کس را بند

خرده در دوحال در خفا کان پیروز  
 آن ز نور و جهان در دریا یادگار  
 ارقه ای که این تاج تاجش  
 عجمه او با یک تاقی درجه خود را  
 و تن که در آن بزرگانش را  
 ازین نه زده است زرقش زرش  
 کوشه او را آن عزت را بدو کشته  
 که هر از پیش چشم او کی فر قرار  
 درج عزت را بدو کشته او در نهاد  
 شمع هر دو ضیاء بخشنده میداد  
 است این از هر تافته اندک  
 که بلند آن از انبوش کون این  
 در نه و معصیت از طاق بند زلف  
 عقده گفت از آن که تا به چرخ  
 مهر که در آن را به پیروز او را

با کیستی

پیش پیش در من خود کرد و چون  
 که زنده دم از کرم غنیمت بخشد  
 من پاست از درشت نیکو بر کس  
 کفتم آیین کرم دل از که جویه در جهان  
 چنان طالع از و چو در کس تمام عدل  
 نزد طبع نکته بخش هر چه بخش  
 که کعب از کعب طبعش به کرم و بیغ  
 عزت این همه از و در عالم از دست  
 طوطی شکر گشت آن عجب جان بخش  
 آنچه با جان خودش که از نوک طعم  
 خانه او در نظام ملک اکنون میکند  
 خط سگین بر باغ صفی ارقام او  
 ای خدیو که غبار سوخت نه تان  
 عقده او در دل که بوی که کف  
 شکر جهان تو بر کس که شایسته  
 بر که ایان در نه بند و سکه که در خدمت

که به چسبند در کف بخشنده پیش  
 در نه جود کان در بخت غیر از نیکو  
 حق احسانش خدایت از دست  
 عقده گفت و در من او کرم و در نه  
 با یک بر که در آن تواند زود زود  
 بر غیر غنیمتش هر چه چنان بخش  
 شایسته که از در فیض زرش او کرم  
 قدر او شایسته میدانش غیر از نیکو  
 خانه اش وقت رفتم ترش نگاه کار  
 بیل عشق آن کی میکند ترکان  
 آنچه وقتی کرد و تیغ رستم و آید  
 زلف فغان بر خیزد نه سیم غدا  
 پرده بخت سودا ز تویش بدل غدا  
 روح را در در در تو فرستاده  
 فرض شد به کس که نعت پروردگار  
 خسران از کرم هر چند در آن تو



ابرو خاذه جهان خوش نصیب  
 کش کرد و پرده در ز خلق بیکو  
 رحمت جان جهان بیکو است از آن  
 جن که در خلق جهان ذات ترا کرد آن  
 طیف پیکر خود از دست زلفت جان  
 تا زمان بخت دران چه کار  
 به جهان بوند و بوند جان آمدن  
 در جهان در یک از راه حین در کنار  
 گریه بی سبب بر فکشت ز عطا  
 ای بیدل گفت چو کشت کل خست  
 وقت عیش و منبه طو کاه سیر دخی  
 تا کشی جام شراب بگویند صد شکر  
 حررت تری ز دست بوند فکشت  
 از جهان دور که چون نه نوازند  
 مذهب است چو خواجه کرد چون برام  
 که شاد است کن چه خواجه کرد چون برام  
 صحت است چو خواجه بود در از حضرت  
 منزه بیدار در جلد در زمان دل  
 کرد آیه در مقام آنگاه دانست  
 قدر دانست بود که خست به قدرت  
 اختیاری صحت او چون کند ازاده  
 چون فراق در آن دشت که آن از طبع  
 خلعت و خور را جرم از زمین بکشد  
 کار

کار به این طبع است کرده بخت  
 بگذرد که بودم اندیشه نیک  
 من ازین بخت سیه خشم بوند لطف  
 که ز فکرم بر کفر صده طبع نکند  
 به من دلخسته بوند او دل از حد پرورد  
 چند پیوند در سنم جدا از آن  
 شاید از بر جابر شبه اتفاقات بود  
 مع خدام تو خاتم روز از روز  
 به کلف داده بودم جان ز میانه  
 خواجه است ان ایس کوشه خنایم  
 تا که شرد سخن بودم که آمد عقل و گفت  
 تا بود هر کس طبع کار مرادی در  
 کشت سکنام ده ایدل گفتن آتم کج  
 فرصت کاست ز در کعبه آن برت  
 محفل است مقام و به عیش بکام  
 به کاست با دیر بیدار در کعبه

زهر شمع جان پردان بر دانه خست  
 بشنوی از هر بن بوم هزاران خست  
 در نه کار عالم از دست جان ز لک  
 تا چه خواجه گفت که دران مقام خست  
 منزه از بندگان خیش را برده کار  
 ای خوش نفعی راه دخت خست  
 است خلاصم جوی سپهر جان خست  
 از خدا عفو خواهم و دل شهادت  
 که بودی الالباب تمام امید دار  
 نیت مونس هیچ بودم در این  
 قدر نعمت نیست پس و حق قدرت کند  
 تا بوقت کام دل حدیث از ده کار  
 قصه ام بیان مذکور بر فم میر  
 بر مراد طبع کام خست و کام میر  
 غرض محنت بر دادم و عمر در کعبه  
 تا کند خورشید سیر و کند ازون در



اگر سحر دل کسی چو در اوقان نداد  
ان درش که صفت گشتن گفت  
یا از جبار دست گنا میبستند  
عشق از ادب برشته شد حسن از جفا  
فرزنج که جان خست کبر سر میداد  
ان بسم که حیرت در غل طبع بدیدم  
رفتم به نظم داین سگوه ام فرد  
نیز نکود سز فلک بهر بستم  
ان بسم که بر رخ گل غنچه کرد  
فرزنج در لایق دل خورشید بستم  
زحمت کش ز خبر در که کهن طرب  
سرمهزل مراد بود استان خشت  
طعم باس قصه دل تازه بکشد  
کردم سحر کور تو بختیم نشان  
کاران گفت که در روز تو نماند جان

داد از کمال که کوش بر استخوان نداد  
خون که به پیش ملک مردمان نداد  
با هسته عشق بمنز ان بان نداد  
را هم که کبر کسی سپان نداد  
کام دل که ان از شکر نشان نداد  
حسرت بکشت نفس نشان نداد  
کرم گذشت و کوش بر اوقان نداد  
کز سبب مبدوم رسیان نداد  
تا زحمت نگاه بود بخان نداد  
کام دل که را به نگاه بخان نداد  
کام کسی که در دست پریان نداد  
مخدوم که بود بر آن استان نداد  
از مصلحتی که مطلع نه نوران نداد  
کشم رسم و جد تو در کم ان نداد  
کان در درخت نه که توان دیدن

بنشین

بنشین که من نه که در این چرخ نه  
که در میان بقصد من توان نیست  
چنان زده می دل از بخت غنبت  
با کثرت و از کون چه کند دست  
کردم بسی حلاوت دل شکان عشق  
کارم نخت ز کس است برین  
با داد و رزانه کنم عرض جود تو  
مخدوم نه دار امین انوار کرم  
نمیش گرفت جبهه جبار به نیکو  
در عهد او زفته بلم اثر نهشت  
دستش که بیشتر توانست بر مراد  
از نیک خیر که کجا طریقت  
حشم تو سپهر شد کجای که از کرم  
روزی زلفت که تو در آرد و در جفا  
خو لطف تو که کار جهان ریش از تو  
صاحب شد از تو کام دل نشان

سود که خبر خوب تو سر در دهان نداد  
تا دست خود دست تو نه جان نداد  
خواجه که امتحان بدل نشان نداد  
آتم که کجای کرب و غم ان نداد  
چند اشم که دل به بتان سیران نداد  
تا شوی نگاه تو رطل کران نداد  
داد من ستم روزه چنان نداد  
مانند او زمانه لب لب نشان نداد  
ورز و عقدر لب بغیر جان نداد  
کلکش در هیچ زحمت تیغ نشان نداد  
روزی نشد که هر دو در میان نداد  
کام که رفو کار تر از نشان نداد  
کس را خدا کس تو بخت جوان نداد  
هر ران از در زده امن دمان نداد  
کام جهان کسی ز کوان تا کوان نداد  
انید مراد خا زحمت از ان نداد



در عهد دولت و کرم جهان از دست  
 بر من نه از همه کس کمتر گرفت  
 این سال سیم است که از کشت و آرد  
 و اندیشه زمین نمود که در کشتی  
 پر رنج برده ام که ز نظر چنین بند  
 بس در نهان گذشت ازین در کشتی  
 و اوم از دیگر که از طبع ظلم سوز  
 با و امرا و عیش و جاده و در جهان  
 سوار که مظهر از زبان خودم  
 بیدارم که در دل غم و فتنه  
 گذشت آنکه بپزد و آب الی غیر  
 بر فتن از همه چشم بطالع از همه کس  
 و آب است و در غم و در میانم  
 گذشته اند از لطف و وفا چه استغفار  
 شکار بان و کرم و خورشید کشته در

کون بعیت لطف از تو سخن بدم  
 و در کجای کنم از دست این ستم بدم  
 که خدا گشت این که نه راز تو آید  
 مرا به عشق که در این سیم بدم  
 و آب میوم آخر در این و آب آید  
 که نه در دل عشاق حشر بدم  
 نظر بکتاب صدم میگویند سید

مقدم

صدام نیست نصیبم که از جان خود  
 لبیک نه و چه پیش جان گذاردگان  
 بر آه که کسی جان و هم چه میدانم  
 تمام روز زمین پر ز زلاله و گل  
 خدا و در اثر درد و دل فغان مرا  
 کسی که در بیدار من غمین فریاد  
 نمیکند که من زبانه زبانه  
 چنان ز لطف تو دیدم امدم  
 کشیدم ز زبان نماز از تو مرهم  
 چرا ز لطف تو در هر محرم بدم  
 چنان پیش تو مرده و شفقان که کو  
 تو خود بخور که در رنج و در غم  
 ز دست عجز ملوم زبان خوش بدم  
 که شهادت زبان عشاق اسیر  
 که در کشتن  
 چرا قتاب

در منیت من به درد و کشت  
 تندر و را که در جان بپشت  
 که کشت خاک من خسته میداد بر  
 سحاب که از دیده ترم ادا  
 که کرد طبع روان مطلع و کشت  
 بمن کفایت که داد ترا که خواهم  
 اسیر عشق و بهان غیثم از آرد  
 بنا بر آید بمنزل حشر و آرد  
 نه از شیر که از انجا که از آرد  
 اگر قرص حرمت بنام من فدا  
 خدا بر فدای تو جان بپشت  
 که فتنه به خواجده میکنم و آرد  
 روم ز کور و کجاست هر چه با آرد  
 چنانکه اهر جهان حکم بر آرد  
 نفهم کار جهان میداد سبب  
 به موج جبهه بر آید که در حشر



فلک نه بنده و نه نش این زبان کوی  
 کس نه بخوان در یاد زبیر کین  
 رسد بعد و کرم و دعوی ستیش  
 رسیدیش که زنده لاف مستیزو  
 ای بزرگ دانی که است ذات ترا  
 به دستیت جهان تحقق چو شد  
 عطف است که کار عالم چون تر  
 بیست تو در اصلاح طبع فاعدا  
 چنانکه شکر خدا بدست بر خلق  
 عجب ز نوح سزا مید خضم دار  
 و به کیشم خود در چون صحنه مهر  
 غریب لغت و نازند عالم از تو  
 بعد است جهان فرم و بنایند  
 تو میر بخیل ز طبع جهان بر روی  
 حدیث مملکت و قصه مروت تو  
 ز کار بسته من زبیر کن که چون تو

و فلک

تو فلک ز سپاهم مکن که ز من  
 که کردم بچشم در مهر صبا  
 بنرم بصحبه اگر گذارم  
 بعد از طورت ز کجا بخوگانه آمد  
 و کردم کمر نو شیر و ان بر افشا  
 و کردم هیچ خود را من شود طالع  
 بکشتی و بسی خوتر ز کور ارم  
 متع نفس نه سخن کس فلک غریب  
 رساندش نفی که چو ز طبع  
 بسی مایه چو دیده که نود نکرد  
 همیشه تا که مدد مال حاصل است  
 بغیرت از همه علم تو پیشش و ترا

کفش بعد عشق من از جان است  
 سلطان من که جو در ایران است  
 دل داده است بر لبش همچو کجا

سیاه روز ترتر در زمانه ترا  
 عجب مدار که خرد بجای صحرای  
 زنده بدمیده من و بنده و نه فواد  
 اگر کنم هر کس در شش به فواد  
 کند ما مدد ما من بسیرت شده  
 کند بکرم از هیچ روز کار ترا  
 بدو لقی و بسی خستر ز ملک قبا  
 شکست نوح در دود و جاش کج  
 کسر ز من نه خندید و بهاش فک انداد  
 بنیم لطف بخوار من این سماع  
 حساب عشره تا بود پس از احوال  
 حساب عمر قول از زبیرت عدل

کفتم قدر هر سه تو جانم بیار  
 خود شهید را بسینه زنده روز بار  
 پیش بکفر فود شده در لقا است



حسد بجزارد جان در نظر  
بر سر زدم کوی دکنی سینه کفتم  
کوتاه دست باد زور نیاز عشق  
دیدیم در هر دیده حبسیم قدش  
ترسیده ام چنان فریبان که چشم  
ابر بهار چمن کوبان که کوشش  
رستم کوفان دمان چنان که خوار  
کندم ازین دامن دل بسیم عین  
رکنین کل بست نیاید جود چمن  
پایل جویا رستم در غرور عشق  
آید به مملکت عشق تا به  
ساق زلف رکنیت که بر لبم بکام  
هر کس که مغرورم فضل کل زور  
جان مندی زنده دل بسته کنار  
هرگز غم زمانه نچسود بر دم  
اگر چه جوان که موی زلفان

تا موی تیغ آرد دامن لعلش  
یکدم بخت او کشیدم ز کارش  
او کشته به دهن او بشمار دست  
بر دهنش ندیم بهر کمال دست  
هم به خیال او گفتم در کنار دست  
پنداشت سیر بدمن سرگردان دست  
بر دردم از این مژه اشک دست  
و درستم از زنده دوا دم بیار دست  
تا که بخت کشد کسی از زخم فدا دست  
بر دهنش فلک زدم بر خط دست  
کاسود که نیافته بران دیار دست  
که کار رفته بود مرا از خوار دست  
فایده بس و بسو کوش در بهار دست  
پایم بکل فرو شده در زیر بار دست  
هرگز بدل نمشت مرا غم کار دست  
یکشب به خلاصی آن بر آرد دست  
باز که

باز که جان بخت قدم سفت  
تا رفته از کفم سر زلف تو در بار  
رستم زنده لغت نیکویت  
بر دهنش موی تازه کلم دست کی  
ان دشمن و مایه لغت شما ندیم  
تا سبب لغت عشق توام ندیم  
رفتیم که دهن تو بکرم ز خط  
باز آرزو زلف لغت لبک خط  
تا صبح چو در وقت حسن تو بار دست  
در بستنم جدام کند این جنت  
تا دیگران چو من ز تو قطع طمع کنند  
با قیمتت حید من آن به که جل بند  
شاید که دستگیر شود سیزه مرا  
مخدوم دارم که من که نیست  
و انقدر در بوی از بهر آتش  
تا بر سر عدش زنده نک حادث

مسیم اگر که در برابر شاد دست  
مانند گل شاد است مرا داغ دل  
آرد و لب و جان تو چه چشمت  
مانند خار بن بودم که هزار دست  
بر او شستم ز دهن هر غم که  
کوتاه مکر در سر من روزگار دست  
کردم ز بازو دهن جان فکار دست  
از هر طرف ده بهم ازین قرار دست  
بر دست از علامت من شاد دست  
چون لب حیرت توام لب لعل کار دست  
کوتاه من ز خود و جفا ز غبار دست  
رکنین بخت من نمند این کار دست  
نکوت چنان ز غمتم روزگار دست  
بر عقل در دهنش و مهر و وقت در دست  
در پیش او بسینه خند بند دست  
میش آرد و قضا بنین و دست



که صد جهان بدش نخبه دارم  
 پانیده باد حلت ادکاتمان  
 از جانب فدایت جزیره نش  
 که کند بقوت اقبال پدید  
 که هم زنا روایه جنس و فادور  
 عقلم ز لطف گفت که کبایت کم  
 از نیک چهره و بد خیزت بقدر  
 سیراب گشت زار جهان غلظت  
 هر بی که در من لطف ترا گفت  
 فرم نشین که کس نکند در را بین  
 شایه و چون پناه ضعیفان غم بیل  
 به خلق خوش خلوت و ابرار ترا  
 ستم ترا چنین که کشته رگزار  
 بند قصه نهاد به تشنگم خضم را  
 زین رو که دست رس برادر من  
 نیک از نواده ام بگویم دست دیگر  
 از کوه

از که هر هیچ تو این طبع نشان  
 در این قصیده باخته ام بکار نذر  
 زین رو که پر سرخ ترا آورده در میان  
 تا دهنم تو گریم و محکم مدارش  
 در سگال لغات زدم و پریش میج  
 غیر از ترا هیچ اگر کفتم از دس  
 دست نیازم بر خود مایه که برم  
 به خطیغه دست که کوه دراز  
 رعیت همیشه باد چنین است بکار  
 رقیس حسن عیقت و عمر طبع  
 راه حقیقت گفتار در همه روی من  
 حد در حد و جهان در سپهر جلال  
 دولت پانیده اش شاه لطف خدا  
 راند و چه دیکم شرح روح حق  
 رخ ز جهان تا فقه که بر طبع مبد

برگزیده چون هدف در شاه دارم  
 و ز دولت تو برده ام از این قمار  
 ستم در از کرده سوی افشاست  
 او کردم این قصیده دران بکار  
 آورده به پیش تو در قضاوت  
 این بود خفاش که کرم کیده یار  
 ز کشت زینهار بر از ز غار  
 از اشفایم از نشانی پرتار  
 بر آستان برابر دایه هزار  
 بدت عا کفصی بر این هر چهار  
 کسیت جزان که از دل شد بدار  
 آنچه غیره را دست و فنی دنیا دین  
 طاعت فرخنده اش آیت فتح بین  
 کشته بود مرجا خانه باد زین  
 کار جهان ساخته تیز بر ازین



واقف کار جهان چو فردا کار  
در منزلت نظر خست کار جهان زود  
کار معاد و محاش کرده جهان را  
چون ملک اندر خصال ز ملک شال  
که بگشاید در دره نور و صف  
که برکت ز دره غفر افلاک را  
در مدد در به از کفایت خلقش  
طبع روان در صف کوشش و تنم  
فاندر کف کوشه اندر در سود  
وقت عرفت فایز کوشش و تنم  
بخت تصرف بگشاید شش ادا  
آنکه برابر قوی خواند کسی چو ادا  
آنکه نشاند استوار در هر وقت  
در تو ماه نام شریک یک قدم  
راه صلاح و مداد بر کور مراد  
در شش شرح و بقر قیل و قدر

هر است این را بکار کار شریک  
نعمش در قدم ز خوش چین  
از دل توان شناس در نظر مشین  
فرق بین کافیه از نظر مشین  
مهر که در کشد مرکب یک برین  
سبع بسبعین سد اربعه از بین  
در چرخ از فاخته کل مدد بین  
خطه شش بر دلق زلف و زین  
پیش معانی او هر وقت شش بین  
یزد جو کردید اندر و غفر خلد بین  
دیو سیمال نشاند و بخت بین  
حاجت آنس ازین کوه از بین  
تا تو کفر بعقل کاچان چین  
چرخ ترا آستان ابر تر استین  
رفته تود و کوان در قدم بین  
هر چه تو کردی در دست هر چه کفر استین

راه هدایت به پر کرد خلیات شری  
در در جهان میداد آنچه ترا کمال  
انگیز از زور کار ز آنچه بجهت  
آه اگر بید از لطف تو بخت قوی  
از تو چنان به غمت هر کس نشود  
شوق هیچ توام چید در در که شود  
آنکه ترا از کرم سخت خدا تو هم  
سکندر با بس خد از زور میر میر  
داد که از هر کس این فکر غفر طبع  
بود مرا خا طریقی بل صدفی کرد  
پیر که نرم نماند تا برم از این دور  
مانده درین مرز و دم یکدانه درین  
است به به به به به به به به به  
بر تو نیاید که ان خدای ترا کمال  
از تو چنان که در من مرز و خسته  
نکته تن خلد کن چون کرم در دمی

ای رذل در دشت خسته به بین  
آنکه ترا داده حق بخت بین  
کرده بکام تو عهد خنده به بین  
هر است او بر در ره به شیر غریب  
فرز من و خدایب زنده در حسین  
فایده بخت نیست هیچ سخن قریب  
کافیه دولت میکشد در در چو بکار بین  
در غفلت بکریا به بخت بین  
مان جویم خدا قیامت در بین  
چرخ بخت کرد بخت بخت بین  
صفت دنیا و کرم صفت صفا بین  
سرد بکار دنیا چو ان پس بین  
آه اگر کار من به نشاند به از این  
فرز امر کرم و طریقی به بین  
هر است و قدرت در نظر به بین  
میکشد این در من ان در کت بین



نیت و بر سر خشم و جام استیج  
در جودت و شغف با دوز طالع مدام  
تا که بود در جهان اغتر و محبتی  
کس جز خلق نمویا بود زنده کن

از بند این جهان که دمان بکند را  
در کار حسنج بکنم از فکر مقام  
بر هم زدم بر سر سحر محبت مند  
مردانه سر که شمع ازین بوم و بر که  
زین مال مویا گذرم چوین و شاه  
چون بایدم گذشتن ازین تره و کدال  
باور کی کنم که ز غم دم زرزیر که  
اکنز لنگ حاشه گردان نهاده  
با جنت و خورشید است لبتی  
هم چشم آنگاه دین بس حجاب  
دیدم بر کینه خوارم رخسار  
پد خستیا رسید و آهم با تان

با غفلت

با غفلت از خط و هر دارم  
دیگر نیردم بدول کوز کمر می  
فکری کند بر این کشت دلم ز نو  
تا تر حو این فلک حسر بر کات  
تا بدین بهر و کشت نشسته شنی  
یک نغمه سپید و خسته از دق  
خوابت نیست چو غم کی بگذر  
کنیم به مقام هسته زین تیغ  
چون کور غم از بهر کیم خوش تیغ  
خو ز غنیمت تیغ زبان من و دیگر  
دوران کور از غم تازه رنجیم  
تا هم در ملک سخن لیکن از قضا  
کند است مشکرف زین غیب دار  
خو زنده شکوفه در دانه خنظم  
چونان اگر شوم که ز بیدار آورم  
از شود و کشم که بهر خلق جان نوا

خندید چو بر وجه دریا شکم  
هر روز سیر و سر چاه و کیم  
هر خست می که میند ازین غم نظم  
من لبه و میند دبال است خرم  
کز خلعت زانه کلیم است در بوم  
در یک قیای صیف و شتابان  
خوابت نیست چو غم کی بگذر  
از گفته تراست که بایده نرم  
در پافتاده چوین سر لطف بزم  
در دیده حدود تو کوی که خنضم  
در پاهای کفان همین میسم  
هر که ندیده دیده که در آن خنضم  
کوشه من نهاده بهر شش شکم  
عیسم مکن که برده این افلاک  
بدا شو فقیر سخن سکت از دهم  
عالم پرست از شود زهر سحر نرم



شتر ترم نه ایش بجز دشتی  
خودی کسی کرد دایان کوهرم  
سراسیم که بویا در دامن  
ماند دیکران جو جبین سیم  
طالع مراد دشمن در لب دامن  
نام نه بکشته مانده در سیم  
بروز در چاره ز کشته شکیم  
از بی چاره خود جبین  
زافسه که بجای دران نم کزان  
زین رو که نه خوشم نه بد خوشم  
از بار جبر دین فلک سپهر  
کفر کتب زویده فلک نه  
چون کمان حلقه دقت کشته  
از تیران که کینه تر کشت از زدم  
در نیکند لب لبو چشم  
ماند کشته در من از خواب مجسم  
با من هر سر عبده در زنده هر زان  
همچو کمان که هیچ نداده رخسار  
یا که ام خوشند مانا که مردم  
خاک بر کف نه خیزان از آنکه منت  
ایس در دشتش روزنه چهار  
دلبه زو کینه بجز سیم  
ایران بقدر نه زین سیم درم  
قادر و صبر اگر باشد چشم  
این جان که فاکر که کشته در زخم  
با من چنان که که غلظت بر درم  
چار غنیمت دین خسته بکدر  
کر باز پیش نشا سر ز پیکر  
زان صید پشه دل نکشم صید  
روزی که گویم اند که امروز بهترم  
بر سر کف نه او مردم ز آنکه نسیم

از ششوه دیم سمن زبان  
خدا که در دشت بل بود سیم  
ای سب که انکم از کار تو مرا  
کر سمن بجای ترا دشت سیم  
کر چرخ جان ماند زو زو سیم  
دارم چو عدال عیب تباکم  
رو به بازید فلک که کشته در  
اکون که نقد شیر فد کشته یادیم  
فرزند آنکه گفت جویش کشته تیغ  
بزدان بر زو مع که شیر دل اودرم  
هرم ام حق حسن بن عاصی  
کز حرا و پرست دل مهر درم  
ان کو کبر و گفت چنان بود حق  
روشن کنم که زو چشم مردم  
بریم کینه رو که نم کینه عدال  
وز من طلب کنید هر که بهترم  
دران کتب که زو دقت عدال  
نام شیر اند و شیر بر درم  
خاک نسیم تا همه عالم را کینه  
در من کینه رو که زو حیدم  
وز که رو شکر ده ذرات کایا  
در طوف منت که خورشید انور  
بر سمن زو نشینم لا یفهم  
بر سمن زو نشینم که در حوزم  
از کام هر که کون بل مرجه آید  
از من طلب کنید به بد میسم  
من سر به تیغ فاطمه ام که زو دقت  
اند ملک که کل لغت نه میسم  
در من نظر کنید که زو دقت  
خواه لبی خوش پریدن کوزم  
وز چشم فاطمه ام که زو غذا  
اوشیر داره و ملک العرش نکرم



در دیده نه چو شمشیر چنانم نگاه  
 سلطان مفت شره سپهرم زنده  
 زان ملک هر دم در زنده  
 جای که پارس کعبه من بر رخسار  
 شاه مرا به در جهان از سر کرم  
 با مهر تو خاک بر آیم چو قات  
 هیچم ناید زیت باب حیات  
 از نسبت آشوبت خورشید  
 گویم ام سیه چو شب بستان از خانه  
 مگذار در غدا و غافل از نورم  
 جان بزم حق و دهر من مهر و  
 از نامه ام اگر نویسنده مدح تو  
 امید ام مهر تو دارم که نه مثل  
 حاش که حکم حق بجز خورشید  
 خلاص من بهین و بامید منم  
 خورشید بخت تو در عجب  
 اندیشه

اندیشه زان تو هر که که کرده ام  
 چون بگفت کفایت تو کار باز  
 مگذارم در رخ کارم به غم  
 از سحاب سایه در آلوده  
 کسیت سجد بنده را عرض کند نیکان  
 آنکه نگاه جنبش کوکبه جلال او  
 و آنکه ز فیض زرش بر کف کنار او  
 باش تجلی کند غده مهر و شش  
 بعد ز فال فیضان عمل ضعیف  
 از زلف تو نمایان روح که خرم  
 دشمن اگر چه پر بد تیغ بر آرد کم  
 عرض بخند چون کند در آیت  
 امید محبت در جهان نذر دال  
 حقیقت آیت که بر کف است  
 طره پرچم تو چون زلف جان ماه

کرده است کلام در علم مصورم  
 از بنجر و زنگار شکایت کجا برم  
 چون دستگیر شد کرم تو مکررم  
 خشمیت ره مرد چنین است

هر چه گلشن تهران داور کاکار  
 چرخ بچشم خزان چو بستان  
 گلشن در هر یافته رونق تو بهار  
 تا بیان ناید طقت که هر را  
 قاعده نهاده تو حیات بیدار  
 از زخمت کرم حیان مردم بشمار  
 غده چشم روشنی حجاب الفقار  
 در زمین میرسد دشمن خاک را  
 کشت و کشت حقیقت غیر تو نهاده  
 هر خنده ماه بر زمین دیده افکار  
 هر طره بجز آن که در دل موزار



ایکه لیکه آستان شفته ساز تو  
از دل عاشق خیم برده خیال بیدار  
پایه نشینش کن طبع قیصریه  
کو بگذرد مدتی شربت حسبار را  
کوبین نیادر طبع سمنش نسج  
فوق که کرد از زلف که هر شاه دارد  
کرده قور دل مرا لطف ضعیف بدست  
در نه بر آرد نموده ام بایر و زکار را  
شتم سخن مطلع حشی غمزه ان کنم  
شاید اثر کند ده که مایل نگار را  
ظی زان کن ایضا و غده حیدر را  
بپاره از میان بر این نشانی نگار را  
بهر سجده بود بکمالش ان بند  
بر درت آوردنک حسرت و نگرار را

ای صاحبی که دست خط زلال تو  
نکداشت در جهان در از خسته عشق  
شما نه لبه کردن من طوق نشست  
خوگیت آینه نیت ترا بنده من  
نکند من بکشتن جابه دلائی  
بر ما بقصد رگم بایه نیکن  
غافل شور خال کب ضعیف  
از زهر مرمت که قید بر این عین  
باسع اصب کو بخش من چیه  
در محضر زمانه قید سیه سخن  
دارم حکایت تر بنی خسته در کوکب  
باز سح اصب کو بخش من چیه  
از زلف که زد بجان آتش فشن  
نیغ و زیر دلف در عهد جفا به  
امد حضرت تر باین بنده فقیر  
که حبه مبرور و دلباش از بدن  
بر دانه خدایش از غمت زخم  
بر

بهر

و جی که بگذرد هر چه بگذرد  
در حق قرار بدو شمسیت کفن  
و در بیخ دارد که از کجبت و لادون  
نکند شبت چرخ سفده ان کس دریده  
که حق من از دست نازدها کنم  
تا صان او بخت سستانه خوار

مست شمس فردمند حراق سی  
که باد فطرت از بند هر غمی آزاد  
بخت نیش اهر فرد کفر چون تو  
هر شناسد و دانا و نیک مرد و جواد  
هر ان دقیقه که در حقل شکست جهان  
سین طوق طبع تو که در حق سست  
بدعی نرسد لاف عسر را تو  
که امدی جهان دادست از قمار  
که با فطرت طبع تو ان که کشد  
بمعنیست در ان دست بر نشان  
که داد دهمت از باد و شیش باد  
جهان اگر همه شیخ ترا حجب دارم  
که پیش از آنچه گرفت از جهان بدم

بفرق خود فلک است سیم در دوا  
کوت بیا به فرد در بقدر اسعد  
فرشته خرمست در نیای که کو هر  
نحو میت که بخور نکند بر معش  
محبت تو زخم زود کن اولین آیه  
شتم ختم که ملک خلقی در شیشه  
برین دیدار گذشتی در زبکده ذوق  
نشد بگوشت زرت می ششم تا



بکار من نظری کن طبع کا شکر  
 که بسی جو شودی کنایه و قد  
 همی تی چه قدم توام ز دور کرم  
 که آتش نماند پیش ازین منم بد  
 ز کار که مرا آزاره افشا و نیست  
 که راه را به ام زد یکا کیم نه  
 مصدیه که بدح تو کاکار جفا  
 که با جراتشان مهر بر دور  
 نوشته ام که کواید او رند از من  
 که کمال سخن مانند در انکشت  
 همیشه تا غم و شد در بود در غم

اگر بکین خطایه در حسرت حق  
 نیاید از همه این زمانه یک سب  
 چه زار که بمن کشف شد ز هر زار  
 گشت منگنه دزد زنه محسوم  
 بجا کشیدم و با من کسی نبود ترکیه  
 وفا کردیم و با من یکا نشد این  
 ز دوستی و محبت اثر چو زنده  
 چو منیت خود را ز هر چه از من  
 چه هر دو ان حقیقت چه بر دو ان  
 ز دامن کال ستمکار که ان فرست  
 چو منیت خود را ز هر چه از من  
 ز دامن کال ستمکار که ان فرست  
 چو منیت خود را ز هر چه از من

هر آنکه شد بعدم زور شد آید کن  
 درین اوس چو با کوشم نیام  
 قره امین حسن ان آذر  
 از تو کوش دی معسور  
 طبع تو رشت درین نی  
 نظم تو به زانو منسور  
 بگو معنی طبع عا  
 انجمن کز بهشت حدیه حور  
 بر منیه ت چه پرده بر کینه  
 منیت در از غیب هم ستر  
 چه زایسم که یک سیدانی  
 چیت احوال عاشق معجور  
 رشت و سبلا شدم بفراق  
 ای رطبیع تو پر فانی  
 انجمن شد خراب ملک دم  
 که تو اند شدن در معسور  
 انجمن نم زیا نکند ذوق  
 که تو آن خداستن برود نوز  
 در ذوق است سخت جا دنیا  
 زنده که زنده ام نسیم معسور  
 نه هر دره بر فرست  
 نه جدا از تو رستن معسور  
 سر کارم چو شد به دور تو  
 روز خستم چو شد لب انجور  
 که ازین بنده گاه یار آرد  
 خالصات از کرم نباشد در  
 نامه عینیه و نواز من  
 نمکت و جرات نامور  
 تا به عیبه لازم و حال معسور



دستان و شاه کام از کشت  
بخت آن نواز احسب معهود

صاحبان کشت گفت وید  
در ستایه ترک و دهم و کرد

که خانه حسد یوی لم حرکت  
فدای کشت خدمت خویش شمر

خدمتی کرد و یافت انفس  
بافت اقام و کرد حرکت بر

کی رود باشد از زمان گویند

عاشق خسته دل خیرت مرد

خواجه لبو شد دجور  
سر گفت چه رنجها کردم

گفتم چه شد از حال عشق  
گفت که لبی غم تو خوردم

کان زر که برنج حاصله  
یک بر مکی شمردم

بر دهن من اینقدر لبس

که ضرب شکنج اش شمردم

سرت نخورند اهرم  
بر ترک مسیری و دوری

باقی و کلاه و خنجر  
بایستد شاهی و سیری

ما از در تاب زر نهانی  
با عاید و فلس حسیری

باسب و غلام بنده زبان  
با حیل بولی و عیسری

ازاده

ازاده ز دست آن نواز  
خواجه بانه نش کزیری

لبو سخن صحیح عشق  
که زانکه درست میسپیزی

خویش چشم خوش بکشد  
در خون کشید گوشه گیری

لیکن جوی کار بسنی  
هست که درین هر کسی

کاسته و کرده از کف دل  
دان کل که بری او سیری

دقت نمیش کوز بستی

روزی که لیش کنده بری

بکبر ای که زنت به شکم نیت  
بیم کنی چو ناکام نیت

و بایش ناز از کوی به کنی  
بین خون در دل خود کنی

تواند در کشتی صیقل نام  
رزد و غم دور در بند کزاف

تا نکس که ز راه آدم نسیم  
که میرود به سبزه از گلشنم

اگر کل می به زمزم آب و زک  
میجرات ز در جان کار کند

و کس و از زمزم نگیرد حیات  
بود همه قمری با دنا نام

بود هر من چشم ز کس جان  
شقایق زمزم بر خرد و جریح

زمزم زلف و بند بود بشک  
که چو من بهین کار با برده پنج

منم منم که مثله گلشنم  
زمزم کار حینه و که حاجت منم



نگاشت نکر بر این باغ نیست  
 حجب کرد از خدایات نیست  
 برین باغ چشم حق بین کار  
 که مرآتیت جابر دیگر کار  
 نظر کن که باست تو جوی  
 سپان ناز که بافت است دوی  
 گنبد سبز چمن خط سبز  
 بین در قرآن به دگر بهار  
 ز گل تا دگر دولت خن کم  
 ز سر تا ز جات برین کم  
 در اندم که کسیه شوقی این  
 ز سر کس چشم تو خواب نکشم  
 هر آن سبز ز این چشم کشد  
 ز سبزه کبان ز تاب نکشم  
 بین درین جا کل رنگ نیک  
 برود زنده که بر تو نیک  
 بود سبز تا در نظر همان  
 برود کلی تا باغ حبل

سر این حجب خانه را بر باد

کل عیش صیف ز باغ مراد

درست گویم ندانم ای آقا  
 این قضیت که کرد با چه کرد  
 لیک هرگز ندیده ام کسدا  
 در تو هیچ از خصال مردم کرد

حبس از آن چه خلد برین

از آن

از زلفت نگار خانه مجمل  
 روشن از خوش مسجود قبل  
 همت در هر دول جریان  
 و نشین مسجود بر سر برین  
 از ز کمر از رم نشان دونه  
 آب دفکت مردمان دونه  
 از خرق فزون ز نور قیاس  
 رنگ ایوان کمر از کمر پاس  
 از رحمت مبدع چون بر روی  
 افتاب غلام شمشیر طق  
 طق و طق ایرو خربال  
 حابر ترکان و نهشت ایرال  
 نزالت مسجود دیده منزل  
 چشم به زان مقام عالی  
 زمان لیم که آیه از گویت  
 عالم مشک سپهر از بیت  
 منزل عیش و عشرت طرب  
 این جهان ناخوش و نه خوش عجی  
 و نشین است خاک پاک است  
 بر جان میداد ز فکد است  
 زمان بر رخت فلک دارد  
 بر کتب بر رخت فلک دارد  
 بجا نشاند خدایات رضوان  
 به زده بر جا ز حیرت کارد  
 بهشت رنگ چشمه حیوان  
 هر جوی و مرغ دیوار است  
 منزل عیش و عشرت و چه  
 حضرت از سبیل در آن  
 فتنه دلکش یهودان  
 حجت خلق را حواله کاه  
 سکن قسطنطنیه یونان



دین در مصراع چو در نثار آید  
 هر چه تیغ را بکار آید  
 در صف خوشتر از کشتی  
 خانه هیش و منزل خانه  
 صاحب روزگار در بر زبان  
 نه در جهان دایت خان  
 آنچه در طاعت چون پیشه  
 و آنچه در طاعت چون کشته  
 عقرب و دانش غلام دینده  
 کرم و عدل مسرور زنده  
 دانش اندوز و داد و مردم  
 آسمان خرم روزگار سپرد  
 رستم نه دارد در میدان  
 بهمن شهر یار در دیوان  
 از لغات که رسید یمن  
 در نیکوئی خود اویس تن  
 دل دوست اینجا که بحساب  
 همه زبانش بکشته احباب  
 آسمان بر خنده و رفتش  
 شادمان روزگار از کشتش  
 کردن خضم سببه تدبیرش  
 مذهب یکی رخنه و تیرش  
 کاروان حکیم و در اثرش  
 هم خردمند و هم سیرش  
 میر فیروز روزگار را  
 لیکن آگاه کار جهان را  
 آسمان شادمان زند چون  
 دلی از کار بهمت آن آگاه  
 نه چو باران بچشم معذور  
 چشم به از خرد است او در  
 همه برون او میسکینان  
 بر تن کرده وقف کز جنبان  
 بر تن کردن کز جنبان  
 شادمان

شکان روزگار از کشتش  
 همسوی کل وقف زبانش  
 جبر و نده عقرب دین پر  
 الفت او مردم دانا  
 اندیش حکیم و دانش پر  
 منفر هر چیز دیده از پیش پر  
 روح نوش و ان شوستان  
 چنان نشیند که در دیوان  
 عاشق در جاکست محفل او  
 کره عشم کینه از دل او  
 تا بود دایر این سر از کهن  
 تا بود عیش و خروش بدین  
 این سر از کهن  
 دلف و دل زخمی بود  
 غیر از حال تا حق درین کیت  
 خورشید از حسن درین شهاب کیت  
 این نقشه از خوش بختش  
 نقش بر دیوار درین خانه کیت  
 بازلف خیال داد که برون جان دل  
 نیز یک سار غوغا این مردم و دانه  
 خردان که آفت دل جانند خرد  
 آتش و خشت کار جهان فی جانه  
 بر باد رفت کشت سلیمان  
 از آنکه ماند سلطنت جاد و دانه  
 روزی که بکشد زهم این خرد  
 روشن شود که غیر و اندام کیت  
 ذرات جلد حسیه و دانه برون  
 از آنکه کوشش جوش نه بر این ترانه کیت  
 بر در و من سبند و کیت  
 در روز و من سبند و کیت  
 عاشق زبان سبند برین در کمال  
 نیکو برستان کرم بر جان کیت  
 شایه کند سوال که بر نهادن کیت



یکی با شمشیر در آن یافان  
نصیر بن محمد  
ترا که آن که قاهره زلفه دال  
صلای عشق صفی است نه نشسته  
کجسته اند خاکنه سحر بکره شوق جفا

در داکه خلاف ترا من خفا  
روزی که شناسند جان اهل فدا  
آمین کرم بین که کشتن شمره  
رند ان خرابت من سپهر پاد  
غیر از تو من ای شمع جفا کشته  
منم که بریزد بستم خون کدرا  
در به آتش عشق بغیر و بر آورد  
خا سوشی نشسته لبان اربط  
نخچه بی نام که فروخته بقدر  
بر طرف بنا کوش بمان لطف

نام نازل عشق دینا داشت

نوح سران کرده بل حکم قصا

تو مست به دلفرکان بخت  
در آن محفل که می آمد کنایه حیرت  
بل حد با کرم راه کوشش ابرویم  
هال چون دخت تن نشسته ختم  
اصب شور قیامت ستم بد از من  
اگر در خواب منم حلوه ان حد  
منم جان کس به دهر فغان درین  
محبوب عشق فرمودت چون این دریا  
ذوق از به نازد و خورشید در می آرد  
درین بود اسیر او دهم بسیر شیدا  
کم از حسنون غم در روز مود انصاف اهر

بسم الله الرحمن الرحیم

زهرش که جان خاسته نغمه  
نخچه شیرین میزد بگو نغمه  
قدم مدان که وقت آن که کلستان  
بودن شوق جفا در آن کل  
عروسین شرابی صفای  
ازین خرد شمره در این بگو  
چیز نوزاد به ستم من بخت  
اگر بگوئی عاقل در شکر شکر  
بقدر چه در این شمع جفا  
کردن نازت بغیر خود که با ترا نیست  
یکی نفس که تو را کجا ضعیف کی توان  
تو و فارغ زهر جفا که از این نیست  
درین دردم سستی زهر جفا که از این نیست  
فک که در دین چنین فراموش کرده اند الی



دملش چون توبه را کیست مژده آقا  
رسد بران کوزه هر که شوق این گشته

بچشم کوان در حیدر منظر نظر کش  
پریم بر بند و بند از بال غزل و کیش  
شایدیت که چنان مکرانه فرست  
وز ایت سخا زار و زینب کیم شیش  
نیکویم چرا در سینه ای نزع دلی  
اگر در هر دو سر کیشش بال و پریش  
رخت دیده ترسم بر دلی از دلی  
اگر خا هر کس خنجر بگذرد خنجریش  
نخواهد داشت بر سینه اش چون درین  
در سینه نه را که بگذرد و زود و درین  
اگر در حرکت بدید که در زکده و بیکل  
نقشبند کین از آن طبع که ترکش

پس از عمر و یکدم کشته از دم بر باد  
عاشق حیدر ان شومین کیش

نکشد انقدر برق سبک دل فغان  
که در برسم که درم خس فغان  
بهر اگر مرقع نظم کهر هست  
هر کس کیم از رسم بر دلی توان  
منم ان تمام خست بگذر عشقش  
که با پر شعله بستم همه رفته حیران  
کهر از غم زبانه کهر ز سیر نام  
هر کسش اور نام جفا فغان ما  
برای دل از آنکه در آن قدم بران  
دلا انقدر امان ده که بر کسم  
نبلط درین بان درین فغان  
که اسنوز کوشش نیکو در آن

اولی

کوش مستی و ستم پیشه می کشد  
اشنایت بفریاد و غیانه  
غیر نام زده کس نود کس شراذ  
بگذرید با خواندن هفت  
تا بر دلم کش عجب توفیق کشد  
سر کران میگذرد از درگاه شانه  
غمین و ز درخت آیین مرده  
بکب بر درای حبه و ریانه  
مدعی تا چه فزون کرد که زنی ترش  
رفت میانه از فاطمه کشته  
سببی باز فدا یا که نکردانه رود  
غم مرد نکشش از وقت مدانه

اضطرابم گذارد و جاش عشق

از خوش اندم که لبزد بر پروانه

راه چو ز نور زده آینه انگام  
بر طعن بر دلی نماند اندام  
آقا ز حقیقت با صدم بنیاد فغان  
تا آشن بر دل کنم عشق با و فغان  
شاید که بکمر و چشم هزار آینه است  
ساقی که به شد سر کران بر فاک بر دلم  
دیرب چه به لذت حرفه فغان  
چون طعم نگرید به لعلش شام  
که هر بستی نصم که حرفه کلام ده  
از لب که تا بیدام لعلش خیره دل  
با دیگر که کینه سخن که مرغ بر دلم

قاصدا که از کور و با مرده و صراحتی

یکبار با عشق بهر فدا بخام را



حسن اگر چنین کند جلوه کمال نکند  
 بکنظم بر در آید باده بد و من  
 آن جزند در آتش عشق افیاد  
 در غم رنگ مدعی این دل نداد و من  
 کسیت که دقت فرزند از همه کسان  
 شاید اگر بلفش از خل جگر آوری  
 رنگ نکرده شود خل ز چشم من  
 ششونم محبتش بر تو برفا صتم  
 ورنه چه میکند کسی این دل بدارد

عاشق اگر بگوید بگذرد از هزار جان  
 خوشتر از آنکه بشکنی عهد و قرار

چه کوفتیت بجز تو بخش ترا  
 زلف حرم اگر طوق بند کن ترا  
 مرا که منیت بظهور خورشید خرم  
 بیکند که استی خشمم شادم  
 کند عشق تو چیده بر سر آیم  
 بشخ سدره سبایان که میستانند  
 که بیا گفت هیچ درد مند ترا  
 بگریز بگذردم خشمم کند ترا  
 چرا بجان کشم جود دل پسند ترا  
 نیاز من بچه حد شد نیاز مند ترا  
 ز بند بند گشایم چگونه بند ترا  
 ز شرق جلوه سوی قامت بلند ترا

چرا بود

چهره عاشق اگر فاک بگذرد شد

که برونه سوان زد ستم ترا

ز جوان بر لب جان بکشد  
 که فتم زنده نام چند روز در فراق  
 به پنا من لعلش شاد نام طالع ان کو  
 رفقا با آنکه دارد در خانه بکشد  
 سکه خرمیم متب ز غم کاری و کی  
 سبب کندن ز بخوا هم شل چاک بدارد

مندیانم که شد خاک عاشق منقد روانم

که از دینال مهر مضطرب بدم بدارم

مکن نژد و به چو لعل شکیب را  
 چندان برخت باز ندیدم که بود فرق  
 ز با صفا اول حق است وفا به  
 برخاسته از نور فرات نکای  
 از کوی تو رفیقیم در بقدر کلا  
 با طافه خالی رود کار است دلم را  
 از ترقی کل دیت اگر زار بگریم  
 بگذرد از هر بر بوسیم زمین را  
 راندل که منم که باز پسین  
 چند آنکه کنم وقت سجود تو جبین  
 کوز راه برده سیجاده نشین  
 پیش تو کیفتم حدیث دل دین  
 کوبسته بفراک بسی شیر کمین را  
 از خون جگر رنگ کنم در زمین را



عاشق چو بنیم کجای کشته شمس  
آدینه کوش که کنم نذر تین را

وقت مهنه مرده دیدار سیباید  
هم تا نثار خوش فوخته هم کشم غم  
ایک کوی که کوشش بسیار باید در  
ایک من مریسم اندر کویال و آینه  
کل ز جبر سوزن قمر که در پیش نظر  
ایک کوی که با کویان پوداید پیش کر  
مرغان از آنکه چیدن نفس را فوخته  
مرح و میکریم و جمع بستم بغیریت  
عاشق از کجای که بخت را سیباید

ناشنای تر نشد آشنای  
در صدر ترا که دیده کردن بهشت  
هر چند خوار تر از کجایم بر دست  
کفتم فلان دل زنده بر عشق  
ای آنکه دل بر لطف جان میکشند  
لبش که تیر ز دل سستار  
ما که زنده

کم گشت و با بوس کام میزنم  
اندل که بود و رده اور ستمای  
کردم سرانغ عشق میکنم بکمر او  
گفت ان غریب گشت درین کوهلار

ار عهد محبت کل فرست  
کوی که بره بر دور و یک زور  
خون در جهان ریخت غیرت که زور  
کشیم روان از پهل بر خور  
در محبت یک جفا بران در چشم  
کفتم دل باینه ستم نکند از نه  
روشن شده چشم تر یقین  
تا چند ایشام و محبت مردم

اندل که سر خفش زبانش  
ایکانش برود و دلس خود زور  
ساق بریزه ز کین کجایم  
کفشی حجب بر آنکه کجاست  
چون در درون خانه دل دور  
کوی که بر تو زنده نیست بیام



صدا دگر بجز در خور خورشید  
بل و پرتشته بکشت دایم  
و ششام تلخ از آن کسیرین نهند  
بس خوش نام بود کجای سلام  
قران کرد جلوه که او توان شدن  
سنگین دل که نذر کشت شقام  
لبیاب میدان نعت سبزه شده  
پیدا نشد کسی شبیهات و دایم  
عاشق چه نه که رام هر مشکال شده است

وحشی غزال ماکه نکند رام  
بکوی جلوت دلاشوق اینهاست ترا  
بزار در دلم از لعل کرمی خیسند  
برده بود که ریشیق بغر خدایت ترا  
و نهال حسن ترا ابد از نو ده است  
نور و کشتی و ناله سپهر چیت ترا  
نیامد میر جاوید در محبت تو  
رخا کنم دل خود را اگر رهن ترا  
ولا زود و دهانش چه طرف بری  
که حسرتی که نذر داشت بکایت ترا  
امید سبیل از بیک لاله دایم  
که وقت رحمت و دلدار و وقت ترا  
هر آنچه دارد زنی بغیبت پر  
بیا کس سر برید که اینهاست ترا  
مرا که هست هلاک ز جان چه سخن  
بیا که جان جهان کس سیر شده ترا

در سیر در از یاد او و دل زوف  
خیال عشق مسکین بدل کایت ترا

نور

نکویت که میند آهوان صحیح  
رعای ز کرم صید بند بر پا  
اگر نه قاعده عشق بود بر سوا  
خلاف رحمت او بشیر مداد ارا  
رغز خورشید بین حلیت صدف  
بیش نام سبزه با زور توانا  
پایه ها که کسیران فراق ریت  
که کسیر نه بکوش قوه نه مار  
حجاب نامه نکر طغشوغ فرغ  
که لبته است بیامرغ رشته بر پا

کایت دل عشق کجای دل بوند  
که هیچ رحم میندیشته دارد

زهر میش قدرت لب بر تو دهن  
نه ان نهال مندر در جویت  
فلک بکشت ز آتم که کس مباد عالم  
کایت مرغ یکس کسرت مرغ  
هزار بار برآ که در کشت لب و محبت  
نمیرسند غنجان کوراد طمشت  
بجاشقان تو نبع ستم حرام در آن  
نیرخ حاتم عید از نیرخ کفت  
ز سزه که دمیدت بگردانم نفی  
هزار فرخ کل از ترانمان  
دلم خواب بودم چنان هر از تو ندی  
صفا رخانه نظر کن پس اندر آتش

براه و عده مکر که مرد میده عشق  
مبختی از لب لعلت شنیده بود شیدا

ساقه مجلس رفیق و خول دل حرم  
بعد از این از صید صید کایم





خفا جوید که دل برود از دست خویش  
برایش ناک خوشتر از خوشی  
نیکویم ز ستم صید مرغ فارغ شود  
سرم از تن جدا کن از آن بندم

رسن جدان نازده تن عاشق که کردند  
رنگین پیر او از بند دستش از تنش

از دیده ام خیال خست برده خراب  
اشب که چه عیال کنم خطاری  
برادر پرده از رخ و خوشی بکشد  
منبر کنی که غمخیز رخ خراب  
وانم که بوسه من فرستد و لبش  
کارم که خیالش بر تن خراب  
ان را هر دم که فانیان با من  
را بشکند ز ستم کند از من شتاب  
این دل که در کت خیال  
بیریش آن که داد با من خراب  
خوش آنکه مت کرده در دست خست  
دعا و عین که در دست خراب  
یارب این حرف چو این فرودش  
ریزد بیا که بسکده در درگاه

عاشق صحبت همه عالم کن رده  
هر کس ساخت باز از دست خراب

حضرت فترده سرد فرامنده  
منع لکلم کن فخر چرخنده  
طرحه شیرین که برقع عاشق کن  
شب شود پرده پوشش جان منده  
کوش کن این گفته را از من کتخ  
آنکه فرد شد که نبرد را

نامنه چنان باب و عده باشد  
محو کن از دفتر شکانت هم  
بال برودن کران چشم زده  
کنت به بر یکدیگر محبتی درم  
نامنه ما را اگر از تنک شود گرفت  
سر توان از حجب و عداوتش تمام  
از محبت تو ایمانم چه بان باشد  
کان بر سر دریا بنزد کوه طرب  
زان خط مسکین که سر بر دوزخ  
میسوزد و انت صبح از بند دردم  
از محبت هر که بر مصیبت نامه  
بر سر آن عیال عشق ثبت شدم

نیکویم که رنجور تو دم دست دیش  
معشقت زده میسر نام در دست

بیوت زنده میگردم از زخم زخم  
کند کن بر فک من عاقبتش  
نیاز ز در خور ز تو و دم که جان  
کوزه هر دین ز کس در بر این کدبان  
نیفتد عقده ای بر من کار دل  
که از گوشه ابرو زار در لبش  
نداشتم به بر دل جان ترش و غم  
سزار هر سه به منم دست خفا  
زیر لطف تو که ندبار کج خود خراب  
تو هم کام دل خسته از زده خراب  
بد و رفاه طرم که باز در دست  
راه آمدند حوازم که در کور کور  
بر هفت پیر از من خود را کار با  
و چون سی کتا را که در کار با  
بپاس این همه شد و شد و شد  
ز شوق زبانه شیرین لب خراب

خجسته



من که نصیبم ز رخ زیت بغیر از دستم  
 به که ز رخ جان کشم جگرش آینه  
 سید هم از نهان پیش جگرش  
 کجاست که دادم ز کف جگر از زنده  
 چه غم خورستم بر جان گفتی  
 آنچه ز رخ طربد رفته دامیده  
 راز محبت نهان در دلش نهان  
 برده نبرد کس از آتش میزند و را  
 بر لطف اگر تیغ بکش عیار  
 مفت میبندیم کف ملک دل خیار  
 توفه دل غمین کرده قرین غم  
 جمع کنی سر سرم چند فدا  
 بر کسی از نسبت بیهوشا که  
 صرف دل تو کردیم نه چای  
 از پرتو آفتاب زده رخ خود بدست  
 رعشه خطایبین خفته رخسار  
 آخر مجلس مرا فرصت کام اندک  
 رخصت یکسر کشیده ده ترک غم  
 آتش و آب با هم عشق اگر ندیده  
 بایخ او نگاه کن جام شراب  
 سحر در سینه زده کار هر نفس  
 که میز شایه زیت مرغ بهایش  
 نخلش غنای عشق کل دل میزد  
 اگر صد آتش نرزد بقی شای  
 خزان بمرده نقد ز فتنه او  
 که گوید بعد از حیران کلک زدن  
 جس هر کام با جگر نشین گوید  
 که محزون از زبان او شنید  
 غم

غم را به جگر کین عشق این جان  
 که به که از برق دیدم هر دین  
 بنظره تو از خود خبر نبرد ما  
 که ز دیده چشمه غل ستم کشد ما  
 چه شد از وفا بیلم همه کس سودا  
 لبه جفا که آمد که نیاز بود ما  
 بچه سر کرد و عدل رنج بود ما  
 فرسودگان و داعی که نکر بود ما  
 زده وفا و یاد رنگش خواندیم  
 سب که که قدر وقت چه قدر زد ما  
 ز هر دیده سیر شکم کج غافل  
 که ز حالت دل خود خبر نبود ما  
 غم عشق او کی دول نامرادی عشق  
 همه حیرتم ز طالع و باد نمود ما  
 آنان که بگذارد زنده ابروی  
 ای کاش تا نید من را قفس  
 جای که رسد نغمه کوشش دل میسی  
 بناله محزون چه اثر بکس  
 چون شده که افتد بر تو خند محبت  
 در عهد خفت بوخت دل کس کس  
 صبا و با که چه لطف دارد  
 بر غم روانی عثمان کشت قفس  
 عاشق خمد از رخت برقم که درین  
 از نه که بغر حش بودم هر کس  
 ای بهر خای و زکریت غم  
 غافل شود از حسرت او نظر ما



از جهان و جهان سیر به سیرش  
داد که در حسه و میداد که  
حیفست که قدر نفس بکشاند  
ارباب رخ حریف از چشم ترا  
هر خبر تازه زنده بود با تو  
در حسرت لطف تو دل غمینه  
از ما تو جدا گشتی دور که حسه  
صد بار برآ که دره از آتش کشیم  
از کوفته دامن تو کشیده بر ما  
ان نیت که با قدر دل دین شایم  
فریاد ز تنگ بست عوذه کرنا  
ان کشد کانیم که دره او به حیرت  
ره کم کند از خضر ثور اسیر  
هر جا که سر در قدم ما رکنداریم  
شمیر بجای تمیز آید لیس  
هر جا که نظر بر رخ دلدار شایم  
به رنگ دوام است نگاه در ما  
از حسه بکوشه شیرین تو عاشق

جان داد دل مست در آیه زود

نکویت که بین بند که خدمت  
لنگه از حسه شسته محبت  
ازان خوش است نیت خوش دین  
مذبحه بر سر کویت رقیب حیات  
کمن لطف مغفول عشق در این  
اگر زاهد دل کوش کن نصرت  
اگر رقیب در پیش رود نیم خورند  
مکر در در گردن کجاست  
چه استین که نیت نه دخی نط  
زود مهر و فتنه رنگا که ترب  
بخت

خوشم با رفیقیم در سبب عشق  
بین چه کرد با نیت جودت

با انچه مختار در عشق کوم کار  
دین طالع یکا سره خود از خودم  
از حق دید که سر جان دادیم بدو شوم  
کز دین روز نگو سال شود و نوزاد  
در شکل صفت من تا چند اریس  
سر زربل خوشم در گوشه کوزار  
در آب خاک ملک در در منید لود  
انجی طیبان فارغیت از رخت  
ز بهر طوح شایان که غیرت در جوان  
خدا در لکشت میکشیم خنده دور  
حیفست خدا کند برای بقی بدو  
عاشق بود در راه او کم کشید شطره  
از راه هر رفت ده اند این کار

دیدیم در ساقه دشت مکینال  
صاحبی زدیم در فتنه طالع  
خوش آنکه غیر ما نبود کس کبراد  
زان سال که نیت غیر تو کس در حال  
احوال دل شنید در در حیات  
یارب چه شد در رحم نکرد کالاب  
جودت بر در تو که ایسم در این  
اگاه نیت غیر تو کس در نوال  
لطف و چنانیت دهفته و بدیع  
در جرم، بین و بین نفع  
عشق بنده حدیثش بغیر سنج  
هر کس در به از به حشی خذل



از آن پندیده سید از رخ خمیاری  
 که میترسد با مردم اندو امید واری  
 بمان خاتم فوین بر کور تو باری  
 که غیر از این مازم چاره در دست باری  
 که از حرم ان کفر نری و خود کیم  
 فدا نکست زلفت بایر باری  
 بکلم مردمان که نینا پرسیده حالم  
 که داغ عفت هر کس بصدت باری  
 عجب بنویس از رخ گردن و نری  
 که بخت محبت در این بخت باری  
 نخواهم آخر دیگر در فراد که سرم  
 فزون از زده دست خنق لذت باری

اگر نیست آفتاب صبا در کفر نام  
 چه مشما که بر من نیست شمع کاف

تا که ز نیم خورست کج کلاه  
 از دیده نام تمام بر آید نگاه  
 طغیان و اکبش نه از کار و کار  
 اور آسیر کند زنا نیراه  
 ابرار رحمت از لغات این دشت  
 وقت است اگر شتر ز تر حشیم  
 از غنای تربیت از این غم ندید  
 روز در ز خاک بر آید کلاه  
 در پشته حسن ترا هیچ عیب نیست  
 غیر از خور عجب بهش کلاه  
 در اینم دعوای جزا بر دشت  
 مشکور جاب تو کیم در کلاه

عاشق هست از هم کسی تره و از تر  
 در روز آید که در روز سیاه

دلخوار

دل افکار کس شاد دیده اری  
 سیر کز اری نزع گرفت اری  
 دست تقدیر نه در دل صدغ میار  
 تا شود جلوه کران که هر شود اری  
 راه بر دهده کی دارو کی فیت دیم  
 من کج بودم و این داد بده خود اری  
 میبرم باز کوی دل پر حزن  
 تا چه پیش آید و افتد که اری

دارد از خور تو در دل کلاه  
 عاشق زرد کی حرات کف اری

بیاشین لیوان به ده و بکشد  
 بر فکین پرده و از خلد در بر کفن  
 میان دوبر بر بند و در جاز بکشد  
 میان در کعبه لبه به بر کفن  
 ز کوبت از دشت که چنین زید کرم  
 صبا هر شتر کج در بر و در کفن  
 چه تا بخت من کفتم با از زده و داری  
 کفتم بر راه خبر چه که بر کفن  
 چن کرد عوی خود که زده و زین  
 نقاب بند شکی از آن بر کفن  
 در باره خواهر از زده و زین  
 زبان در پیش حال فرخ وین کفن

اگر از کف شید نرم سکیده دلش عشق  
 به پیش ان ختم که سیوان راه کفن

از راه عشق تو در هر کس فدا  
 در بخت هر طرف در کل فدا  
 من کبریت ختم که آه کس نیست  
 اکت با فدا ترا راه بر کلاه

کار و دلی



نیت پیدا کردن را عذر غیر صبر  
 رفتم و نبرادم از خاک اندر بار  
 ای که بشدی از نیت شایسته عالمی  
 تا کی حرام شستنی ناله جار  
 وادار عشقت! بجا از حد رسیده  
 خضر را کم کشته بجا کاروان کار  
 در دهر مرا نموده دست دنیا نهاده  
 غیر صبر به اثر در عشق کردم کار  
 دل تیرگی کل مرا بر دشتن یکبار که  
 به که دین در جبه از رخساره دور

همدان دجانه اش حیران عشق منظر  
 که جگر سر بر سر زنده در با خلیل

باز از حدت شرق چانه زبان  
 چون نه خاک کسینه بر آید فغان  
 صد کل با در رفت درین کشش پیغ  
 بر تو نزد کار و حسن شان  
 روز خرابه نوبت ثقت بسرسید  
 اما نه تمام شود دست ان  
 سرگشته نسیم یک دایم در لب  
 هر که نیست نه زنده کاروان

عاشق غنیمت است که با دلی بند  
 تاب خنجر در بر نه جوان

محضر فغان کب و طبع جوان کج  
 ان بهشت این در رخ این کج و آن کج  
 و عده و صدر تر جان کنن کرم در  
 صبر بر اندازم که عمر بی پایان  
 رخساره بدل غنیمت هر دشت کلم  
 چون ندانستم در بر آتش میدان کج  
 از غنیمت

که عشقت این نه جابر حجت الهی که  
 تا تب این محنت که دلدرد مراد این کج  
 ای که صیدم کرده بر فراخ خدایه حجت  
 تا سمع نه اندازد در حجابان کج  
 کفتم از دیر در دیت تازه کن جان  
 کفتم مش کافور عشق مرا این کج  
 کردش در بدل سرفراز دیر دشتن نشسته  
 دین نه انستم که صبر کنج در دوران کج

از فرقتش دلخوار در سراسر دقت نه  
 ای که دلش باز بر بخشش با عشق جان کج

شبها هر شب بر زدم که جان که در دهان  
 در درازان محضر پروانه محض  
 از هر در جهان کفر بگذر تو جگر از دین  
 در نودن این رده را چون نرمان  
 کو نید چرا بیه کون چشم خزان  
 من غرقه این بدان از دانه جان  
 ساق که در دل بگذر صد عقد غم  
 از بر بر من از دخت حر که دل  
 کفتم که کو خضر را هر تو بنام  
 از شرق سر کوبت لبش چه محله  
 انیت اگر صیاد کفر دین از نین  
 از نید را با زو سلسله شد سلسله

عاشق بر سر او سینه راه تو ستم دیده  
 منت ز نظر گرفته از راه تو خفا

صبح چه یاد آورم سرت دید در راه  
 آب زنده که ز یاد ام رهگذر بار  
 از تب غم کفتم ثروت در است  
 کو نیکو دین در حالت بیمار



آنکه دانه زنده ز خویش که حزن دهی  
یاد کی میکند خسته دل بایر را  
شاه چه داند نصیحت بر سر راه  
صرف قتل کرده ام قوت کفار را  
مرنه هم کرده اند سایه طایه بمن  
بر سر کمر کسی سایه دیو در راه  
است چو باد مراد دل خود خلوت  
بهر چه بکشد ز غمت غبار را  
آنکه در بخت آیدش لطف کم خود بمن  
صرف دلش کرده ام نه بسایر را

عشق از آن موقوف لطف و حور

از بهستی کنم خاطر افکار را

که از جنایات کند نصیحت خوار  
که بجهل او نیستم اثر در کار  
چونم اگر نیستم سر که مغرور باش  
ز گرم نمینورزد اگر من که دار  
ره که در نصیحت همه جا بیویم  
که بسبب کاشان توان گذشت  
همه حیرتم ز طالع دشت اهدم  
مکاش که میشد شب تیره شنای  
که از پیران جان بهم زرد و دل  
که کس زین طبعان نه پشان در

نمودم و حور بوم و جوی عشق

هر چه در به کوه نم ز لبت خون بیا

در دم نه این است که لشد برم را  
مرسم ز مانند بکشتن جنسم را  
از خست هر که جدا ماند بکشتن  
آنکه نشدم بکشتن جنسم را

آورد

کودیت ز من باقی و مرسم هر روز  
تا بگذر ششم نیاید ایشم را  
بوده بهم روز و شب آید که جدا کرد  
از دشمنی ز در شب چشمم را  
عشق منم آن کس که از منم و انام  
یکباره بر خست نه قفا بر که برم

آنکه از دست غلغلی میل خوش ندارد  
کرده نصیحت شکان کز بهایر را  
خوش بود شکان بکه بر باد نصیحت  
فوق ز منم شکان دید نقش بر راه  
کرده با جود کیمان دهده خدا را  
بر سر کمر او بمن آنکه غوده بر راه  
شدم نموده از خدا بخرسم چه مرد  
نه شکان کن از به خود خدا را  
حسرت مکنم هم محزون بر سرش او  
در کف هر که ایمین جام جهان را  
ایسجودش چو زخم زدم نمیرد  
کم شده و شنیده ام ز منم در راه

عشق اگر بود لب بایه بر تو متر

حق نیستم محبتی سایه حد ما را

هر تو برون میرود از دل غلغلی  
از دل بر هم تو که رود کین ما  
باید کشتن که در جان دین ما  
خاک در سقودش بستر و باین ما  
روحنت پر کس کسالت برهانه که  
جان نژاده سپرد غیر باین ما  
نکوجا دهم در دلت از دینت  
باید لست کار که دانه در دین ما



وین روز که بخت دهر در کت  
زلف و رخ و بران سبزه سمن  
ایکده شد بزم و صحرای حرفان  
یاد کی او در خدمت دیرین ما

آنکه کمرش او قصه مرگم گفت

بسی پرند چه شد عاشق میکنم

یار رب بر از کورن اهرسی  
مگذار فانی زگر کلین جیسی را  
خفتست چنین صفت ز ما بر  
بر قامت کس که نبرد کفنی را  
از مدعی افرو که کمان داشت که تقدیر  
بند و کجست در چنین صف کجی  
چند توان دید ز غار غیب  
کرم از سخن و صبر و هر کجی را  
امیت اگر ندیده و نوزی  
صفت نشان سبده بت جیسی را

عاشق بود از دست یکان مدد خواه

کز ملک سلیمان برد او هر من را

زشتان برشته از دهر کشته  
تر هوس مشبه همان دشمن دیرینه  
شب و روزم مکر از دیده رون  
که پدید آورده خیال تر کجسته  
همی جو اندر که کل قیض فتن  
شادمانت دل از دماغ زیر سینه  
از سیر و فتح از دم بسیر کردند  
تا بهینجام صحرای حاشیه  
نغم عشق گرفتار و ز خود ازادیم  
عاشق افشاد لبسم شبنم دادینه

بنده

نعلب از دست دادم لعل بر رخ  
که نیار نموده بودم دل میور خود را  
منه در غم کار پدید آمد از دم چو  
که بر هر سرانم جلوه کار خود را  
لبه آمد از چه غم حرفه بدغم  
ز چه دشتند خوان همه حور  
نه ز بهر او غم نیم نه و در شاد غم  
که غم نشستم از هم دیدنیک از خود  
چو کفشد کجست غم عشق چه بزم  
که خبر کنم ازین غم دل غم خود را  
لبه از غم که آید ز وفا در میان  
که بباد آورده بودم بطاعت خود را  
پد صید دیگر آنکه روده ز برفا  
کجست دیگر که نیکو کار خود را

نکته یار سیکو ز در من و کی عشق

که بکمر او دایم بنده هستم خود را

جلوه بدل میکند عکس رخ یار  
رونی بسیرد آینه تار ما  
برده خیال تر عشق طاقت دارم و دش  
پس دل داشت دیده بدار ما  
زین چو که علیر می کز ازین شین  
حسرت کیش بخت در دل جبار ما  
قدمت جزو از رسم حلقه و  
بنده فغان بریم کسیت فدای ما  
با همه جوان در آشکوه باشد جلال  
ساق برست بخت مانع و رشار ما  
تا مژه را برید این غم قیض از جگر  
طعنه بکسر سینه فدا بکفر ما  
لطفه نام کن تا کجاست جوار  
رنگین زد و دلت تا لبی را



عاشق زار است و هر رخت بنی کیش

چسبیده بود روزگار در پله از آرد

سوار شده از حلقه خست کار را	منه که دسم از حلقه غبار مرا
تا هم غم بود سر تو می کردم	بمنج اگر نگذارند اختیار مرا
کمیدین لب کینج ساقیم هویت	عجب که باده کند چاره خوار
بمیس آمد و میبایدیم هر دو تن	ز بیم او که نه میبندد عیار مرا
دل از تن که میخیزد لطف تو خند	چو روز خویش سیه کرد روزگار مرا

عجب ز یادش کار عشق

که خوش بیاورد دل فکار مرا

زاندم که بر رخ تو گویم دیده را	کردیم خیر باد دل در تپش مرا
غافل شو ز حال لم یکنان منت	عمر دراز بیدار در خون طبعه مرا
گو تا زده دهر به بایسد مرش	ایم ز دست تو دل در خون کشیده
صد شب استی دل چه که گاه	یک وعده ز لعل لب نشسته
در آنکه کرد از زخم یوسف ماسم	رسم زن اینان کف است بریده
یاد آیم وطن نکرم چون بستان	پردنق آینه مزخ پریده را
زخم هلاک حوز ز جوان دزنده	بور تو مایه عاشق در خون طبعه را

فغان

فغان که صبر بوقت خرد شد ما	که داده ایم بجان دل کشید را
نزار بر دلمان اگر کشم پیر	برو با نسه که شوق چنبه را
لعل کجایت یزین از دهنی لادم	که ندیم هر است ان لب شکوفا
فغان که ز دست دین لوی بتم	خود حسن ترا شرم هستی ما
اینب قدو است تا رفی خود بد	کوی بهم فردشان ده ز کف جا
بجفت که بریند و کویان گفت	چهار رسیده ز خست دل زنی را

ز کجای کسی خوار تر شدم عاشق

که در به تو نام زدن کف پا

در حرم نظر کن در عشق پاک	شاید که مصلحت بنزد در ملک
خاک که در دهن تو رفت نه ایم	هرست بگذر زدن کو خاک
و اما زنا چنان کشی بستر نیت	و اما پاک را بکویان پاک
بدنم غلیم دله با رخ نکو	آلوده هر س نژاد عشق پاک
هر کجاده خط تو داریم و لب مرک	خیر از کجاده هر س زوید فک

عاشق چه شد که در غم احوال بضم

کار نکود آه دل دردناک

رستم که بجان شمر از که ده لک	از نور خوار دزد مکن اهدا
------------------------------	--------------------------



مستی که پیکشتن از باب بود  
افزون که نشانت من مبرد پای  
در محفل ادب سحر که مرد نام  
در حضرت سلطان که کند پای  
بصفت اختیار و جود و رحمت غم  
حرف غم بجز آن تو کردیم و غم

ان ماه و فخر زور که از خانه برآید

عشق بسببم بی برش و زنا

بجز در دم خلق طلب و غیر حقیر  
که چنان بقر و نشاندنی  
زنا حق کشکان صد فوج که آید از سر  
نفت از چهره برادر و بگذارد و دگر  
فرایه حسن از خلق زنجار و پستی  
نک از کوی قمر زن بسجده و سجده  
بیاد از تو بهر عقده در کار و غم  
که از سر نکر دم نکر از لب لطف و غم

ترا چون با لب و لکنت و کسب

چه زلفت سید هر عشق و کرم و پستی

خبر غم و کور و حرمت چه باید  
چند هم که مرشدین بر سر و پستی  
تا تو با شمرات ما دوست تر  
کو فزون از دیگران دار و پستی  
لب که بکشد و با بسیم در دامن  
عقده از لیس از فزون رفته و پستی  
در رسم کل چون رسد و مدبر و مال خود  
بال خزان از ده پس و دگر و پستی  
از شبنون خجالت از دم طفت  
شب بکار نیاید دیده و پستی

میکنند

میکنند از کشتیدن منع از  
راه خردین چه پند و نیک و پستی  
عشق از قاطر و دول قدم و پستی  
کاین زبان اواره با پرسم و پستی

منه که در تر که بخت و جیدم کنی  
چو وفا کنیم کنی بجز بسیم کنی  
بجینم شدم و شایسته و کثیری  
سر کل نظر نکردم که ترا کنیم کنی  
که کبر از مردم به من در کند کم  
که باز خوشی هر روز دل و پستی  
بسته این چه طرف بسیم و پستی  
که چو غنچه و برتن زلفت در پستی  
از دم که بکش بر و کبان خود پستی  
ز تو کسبم در کرم که رخبان بر پستی  
که حسره به بجز آن که در بسیم کنی  
که کسب از کسب ز جگر کشیم کنی  
بیکان که آن به زرد کند و پستی

هر خود از شمع خاتم ز جگر کفایت خلق

چو نه میس در آنکه شمع شینم کنی

از صد خورشید چون آن که کفایت  
دل لکنت کرد هر روزی به پستی  
بکج شمشیر در دل کشته و پستی  
چو با به شینان و پستی  
نبود در میان که دست او در پستی  
که آنکه در خورشید و پستی  
چو خامس که شد از کرم و پستی  
که در جود قسمت شود در پستی



بقول حق می شد که دشمنم

پشیمانی بدار کشتن با قوت

منی بقی چو بر فراک سرستغنا بسرا

ایمان نمکته بود آن عروشت تا دور

عجب کز آن در فرشتش نیندزم

اثر از خشت ترکندشت جدید نام

ز فیض ابرویم میزد فرم چمن حق

مپندد اگر کمال دل نصیب

پرور از دگر کور تو به خورفت

ما را ابله را ندانند که ز دور حس

از فوعدی بگشته پشیمان که خطرا

روز نر بوی دیده فروشان گذر کنم

در کفنه با چشم حقاقت نظر کن

و مشرباب دیده فروشت بر سر

هرگز نشد نصیب بر شمع گلشن

حق نداد و است کسی جان زنده شرق

باز

بدست قوت خم خویش کفشت مرا

چگونه کرم تواند گذشت درین وادی

نزد من گشتستم خروسته دل پر

باقی با من ضعیف از پاره لب زده ام

رسیده ام بغض از کمال مهر

کیا زلف زنده دیگر خطره دل

ببیند که در منم دربان کواختر

در تاب چشم از کشته او محنتی

اگر بیخ بود مندم و اگر بغض

ترا آشکارا توخت بر دلم بر من

و چه باکم در شینت مرا

که است هر سه خدایان است مرا

خود کوشه با دست نشین است مرا

که هر زو علم دیده زینست مرا

خود نغمه عرفان کلشن است مرا

توید که هر سه دور تو نه زینست مرا

و کز طاقت چندین بر جنت مرا

چو شمع اگر چه بزم و شکن است مرا

همیشه در رسم کل وقت شینست مرا

ب هر که خویش بگردنت مرا

ز دست رفته رون نشین دلم حق

و نه هنوز از دوسیه کلشن است مرا

بغیر یارینا نشد کسر چه بسا

کجاست حق چو نیکند کوشش را

بسیه مرطوب از دوزل کوثر

کشیده است بختون مطربا

و مر زلف زنده کاش باور

کرامت کاش گشتم کور کاش حرم کند

که میکند خیرات من را زنده شرق

خود نیز نیکنده ان فکار فلن



اگر طبیب توید در مرض محبت  
رزد و جان بزد بسکین بکوشد  
زنده چنانم خدایم ازین فخر  
که سر جد از خون می شود بفر  
هزار بار بسودت مدعی رستی  
چه بنزد که در آید بر سر از دور  
زهره در معجبان میکشد کشت  
بعین روزی که کان نشسته  
مکشد کم ریش را خود از میان کم  
چو دل بجنبه کور ترکش برست

و کبریا و کبریا و کبریا  
و کبریا و کبریا و کبریا  
و کبریا و کبریا و کبریا

ز هر طرف بغضات بدست عشق

که داد و جور حق میدهند ستمکار

چو زنده عذاب بر در پیشگاه  
چه شود اگر من در رخ سپهر پادشاه  
بمباد هر دو عالم زحاکم کی ناید  
به ازان که شمع بند که بر در راه پادشاه  
غم جان نواز او را ره دل بکشد کم  
که نکرد کم خیاش ز شبیه مار  
ز سپاه غرقه هر که بکین دل نماید  
دل از زلف برودش بند کند مار  
همه خرق دارد و خوار هر که حیرت خاتم  
چه عجب در کشت دل بر روی پادشاه  
چه کشد پادشاه که شمع ترک نشد  
که نه یک خول کشید و نه یک نگاه پادشاه

چه شد در پیش بخت زده عشق خنجر زد

که بوسه بر شمعین شده فذر خواه

میخورد چو بران پستان کسی غم  
پس از وفات که در در خیال غم

نکند

مکشد برده ز رخ فتنه در چرخ  
فغان خیرت بسبب محبت کم  
کجا خیر که ز لطف نهان بزم کوشی  
بجوید که درین مذهب نیست سرم  
بعیش مکن که در دل چکونه نکند کم  
که میرسد ز پد هم غم دم  
لب از لقا دل بخت تو لبه ایم  
و آن شنخت که یک فال دهیم  
دمیده بر سر دیوار فخر پد بر کم  
مگر رسد بجنب عشق تر غم

براد جودت آن رفت فال عاشق

ز به عشق در تانکست قاتل حشم

نفت و جان کفار ز پد کفار  
که خبر نکرد اول دل مقبره ارم  
نکند که ز هر که ترخت پیر  
که اثر نکرد اول دل کفار مار  
چه غم حسد خاور که کند راجع  
تو اگر بکجا آید بستان چکار  
چکیم که گفته قحط بکار چاق  
که بید و چشم حسرت بر شمع زمار  
رو به ز چار جانب سوزانده بهر  
که بعینه کور اینه نبود گذر مار  
ز رخ کوریت انگیزد روز مجسم  
بجز در کینت شرکان شب غما  
مکشد شمع که نه ترش زهر زب  
تو که شمع انجمن کن که بر دکار

چه شد در گذشت عشق همه عماران

که کمر نمیشد ز لکان پادشاه



از منم ستم برید ز ترسیت شاه را  
 که کوشش میکند سخن داد خواه را  
 نشن ختم ز دیرینان فائده را  
 کم کلام زنجو در بد عشق راه را  
 گویم نشان آنکه گویم نشانه است  
 ترک که که کج گذارنده بر سر کلاه را  
 در کشتی که در من کل بر دهنی  
 رخصت ز جنبان طبعیدم مرا  
 ساقی بریز به با جام چون دل  
 عید است و دیه هم مزخ شاد را  
 شاه اگر تو بد و قدح که تو بدی  
 در روز حشر خنده کز آنم کف را  
 عالم فراگشت سان چشم ز پرده  
 دارد بند ز غمش نه جان سپاه را  
 طالع چو دینیت زبان قلم  
 می رسد باد کرد دل پادشاه را  
 سیراب باد و کل این بیخ و زنجاب  
 تا که رسد غم ز کرم این کب را

اشب بین بزمی که چون بکشم

عاشق بسینه چید توان پشت آید

یکدم از خواند آن لکار مرا  
 بخود و یس بر ز کار مرا  
 بود از نیغ اگر رسد باد  
 بس بود موسم بهار مرا  
 دهن من خیل دور در بس  
 بنوا بر وفا چکار مرا  
 لبته بر همت در حبه نو  
 یکبند تو لشوار مرا  
 در غمت بر دل غمین دارم  
 که غمست یار کار مرا

تو

ترک همه در از جفا کنم  
 از تو در هر ستر بار مرا  
 لیکن تو میسر هم حست  
 که نقد ز نیت عسیر مرا  
 از بد کشتن مکش زلفت  
 بغسم خورش واکد از مرا  
 سیلم از دیده که چنین آید  
 بر بد تا بگوهر مرا  
 رفتم از خفیت کند کیم  
 کوشش کرد شمس را

عشق کو تا که در خانه باز

عاشق از دوست روزگار مرا

کورید بهت که کشد دل غنا را  
 از خوش اندر که کردم ز فدا را  
 منت کشتن از افکد بر بر چشم  
 دل پر هم و آنچه تو میباید را  
 حالت جبر این بیخ که نه آید  
 که کله از خاک و دجبلو کار را  
 ده که این زهر که در جام محبت کرد  
 میفرشند صد قیمت تریا را  
 که بگویم منیم باقی کشتن ستمی  
 که کشید است مرا طبع از شک را  
 که قیامت بر تو آمد در لکشتن جیب  
 سرو از غصه و آق مستی پاک را

آتشین عاشق ازین بیخ برم برد

که بود هدم کل چرخ فدا را

از حسن کمتر شکر فدا را  
 رفتم و باز جستم انبار جفا را



در کردار و پیشه بکشد شب  
 روزی که بزمینم دیدار شهادت  
 قربان بپای منم زدم که چشم  
 در حیرت کاهل حیران شود کجا  
 بر کمر منم کس را نه بینم  
 زین بهتر نیاید خودم شد کدوا  
 صد بدم آن خواجه زین  
 تا از پیش منم یک سو خونه  
 از شیشه دل با دیگر جودستی  
 کاف در دل کایش لبک فدا  
 هرگز جبر نخبود بر جان کس نام  
 همچو آن کبشتم کرد بهر چه این دلا  
 ما را خدا را نیند زین کسب و خویشی

از دست داده بودیم دژان نهاد

اگر مرا در پادشاهت فدا  
 یاد کارم هر یک از آزار  
 صبر نشان گزیده جیب  
 رفته ام از آن سر کو بار  
 فرصتم گریه به کشت رفت  
 با سه زلف قد دارم کار  
 خدایب کبشتم از کشت به  
 لبه شد بر من در کلزار  
 از زلفت شربت بیاریم  
 امند از خیرت عیار  
 گریه خوام کرد در دوزخ رفت  
 دشت خواجه کشت این کبار  
 کرد در دوزخ مفلس بود  
 ناز عورت را کسبه بار  
 کاو عشق است عشق لا جرم  
 دارد از زلف جان زلفار

چراغ خزان

چراغ خزان بنور فوق زین  
 چه فرسوزد زین چرخ هزاران  
 اجل زنگش یاد کرد ارا  
 جدا ز یار به پند حایران  
 خبر ز کوشش می چهره و لم دارد  
 بنامه که زین سید و دوداران  
 نقاب در خجسته کشت ابرو زلف  
 زور زنده عشق کفایت بار  
 که ز شوق میسوزد و در پیش  
 چه و عدا که دادرش مقاربان  
 قدم روی نه و بنک زور خسته  
 بجای که در ششمان دشر عیاران  
 مقرر است که انقوشم دل نهاده  
 تک بر شفت نند و لفا کاران  
 عتاب و ناز تو در جستجو میکنم  
 چنانچه رحمت ابرو کنه کاران

چو فتنه ام بکفن چاک فتنه عشق

سنگ من گذرا شد چو گلزاران

چون زار به خنده سینه چاک  
 رخسار نکرد در دلت نه در دلت  
 یار بقصد دشمن کشت به بدک  
 زود به باد میسوزد در دشت خاک  
 از زلفش بهتر حسن خیرت بزرگ  
 در خور زلفت نظر دینه عشق پاک  
 همه غمیه برید از زلف کشتن  
 آه اگر علم زنده اش باز خاک

چرخ خوار منی رفت بگردان

منیت غمیه حیر عشق از کجا



اگر بر سر بود از دلم با تو خسته  
 غمنا سر تو بسیار مرا جان من تن  
 از کمر تو کاین منبر دوشده جان  
 پیغام غم جان که رساند به طشت  
 یک کل مرغان یافتش دایه پست  
 بسیار از نو در تو کشیم قیامت  
 از خاسته تر از خلد بخت کز نسیم  
 در پیش کل در در تو کلاه و ستمنا  
 پس که در خان کرده از نو در غمت  
 برفت و شهیدان بخت غرقه کوش  
 جان غم بر دل کرده سر خود  
 عاشق کجایم و در کور تو بر هم

بر گردش از زلف دراز تو بر من

از زلفت حد نه از آن عقد کفرا  
 در خم عشق تو خوابت آفرین  
 تا خورم من در چنان دوزخ دل  
 می نشاند از غم در کوشه محفرا  
 انقادت دیر و غرقه خاک تو درین  
 یکشده به ایضا می آید قفرا  
 ان لب خندان که مردم میله کافرا  
 بخت تیر رسم کند مور اسیر  
 آنکه در بخت بزم بر خشت درستی  
 بر سر کور کسی بود از کس نه  
 کفتم از غم در بل صبر کردم در  
 یکشده از خطای بخت این  
 دل که از غم نشین نیست بخت  
 تا یکا خواهد و ایند از به محمرا  
 غیرتم او بخت بر دهنم غم غافل  
 میسر دار کوی است از غافل  
 و غم

عاشق من از آب خاکم آب و درایت  
 غم به هر افسیه وید ز کلا

که از زان خسته میکند آسمان را  
 که دادیم از کف غم غم غم  
 ترا به خوش خواب راحت در آنکو  
 که لب شد خواب من و جهان را  
 بر دوز سهر چه می بینم کبریت  
 ز هم مرگشیم بر نه توان را  
 نشاید ز کور تو رفتن و کور  
 ز دم و سهر و در غم آستان را  
 لک از عیشم ز به چسبای  
 و آن دید به هم بهار و خوان را  
 چه محض غیر است جام شربت  
 و هر دق من کن نگاه خوان را  
 بکش تیغ را که بر عدم خرا  
 که بکشته من بر رسم کاروان

و حال به یاد و شاه است شن

که از زبان فرید است طر کران

شتا به در کف کور تو آشنای را  
 سلطنت نه هم برده که ای را  
 صبح روز قیامت اگر نه غم نیست  
 بصبح اگر بر غم شب جدای را  
 اگر نه غم خوشم بهر اور زور نیست  
 که خسته داشته ام درد سپیدای را  
 که بخت در دل ستمند و مردم کوش  
 که نشنم ز کسی قصه رنای را  
 لبه و قامت من رسم کشی آفت  
 کسی که در بیکل رنگ خود نای را



بایست تا که بچشم نکند عشق  
مدر فک هرش خون سپیدی

در هر چینی که کردم بنیادش این را  
افشاده صلح بهم کعبین و بیان  
اشب در کشید بر باد غمی بفر  
وقفدم نم کرد و می شود امان را  
آه لب بهاران در از دور کشن  
از خود کردیم تا بل نماند  
چون هجره اندرم با کج که گذرم  
در دگر آن رکاب و جگر بختان  
از نمک هر دم چشم می کشم  
بمهر اگر گذارند آن خاکستان  
ایستاد که بخت غیرت از چشم حشر  
رسم بجای که ریزد کله بر آستان  
هر روز که در عشق در کرد و بکایت  
معه گشته اندم چون کاروان

بالبته ز در و از در اینها  
ان خاطر بناز خط در خیالها  
حسن تو بر دل و حال و خیال  
بید کشید ز غم و غم و خیالها  
مبسنده و بصد که دیگر او نیم  
در خون کشیده ایم کمر ترا  
میرفت حرف به بر خنده لبش  
خندیده نم کرد در دم چنانها  
بازبان رحمت دیدار پیش او  
کیا زبان حال تغیرها  
اد در خیال جگر جفا و کفایت  
از وفاد و حس نفی می ادا

در صفا

هر صبحه اش بر کف در سینه ام  
در دم در نقش زخ او  
عشق نیکند بر سر من و هم  
زنان چو گشتند مرده اند

من که آب از دهنم بر دلم  
کی بخت می شود شمشیر کمر ترا  
همچو بر نوید بر پیش کلاه من  
کریه نکند در دهن من چشم ترا  
کجایان دل بدیش هر کس که دلدش  
تا بیا و یزد و لی هر که یزد ترا  
تا بره آن کردم سر خود را که بمان  
خفته بآن در برده دل دارم ترا  
اشتباه من بخت این شد و نه من  
چهاره میکردم بزرگتر ترا  
اها از اصد میانه و در این  
در کین عالم می بینم ترا  
جناب پرند و سبیلان کرده کوثر  
کزین دل بر دارم کفر و کفر ترا

عشق دلخسته را می کند کرد و غم

تا که کمره آوخت یار چشم ترا

که خون نم کرد ز کین در در خسته  
که کمره در نوید بر پیش ترا  
تو در خیال را به و باید بهیوس  
که بنده تازه گذارم بر خیال لبته  
کعبه تیم که صبا و ملال از  
که باز لیت بهار شسته گشته  
بکمر بر چرخین خورده باز بخت  
بر کش علی از نقش لی نشسته



بدم زلف ببرد شیر خفت  
که دل ز بند مال زمانه رسته ما  
چو شکار دگر گیرد قدر آهسته  
که باز پس نکند در حدیثه ما

خفته طایری آن صید باقی  
زهر سادعت طالع غبته ما

آنکه نداشت بچه در کف نه  
کاش میکرد حلق این دل ندان  
فلح کام دگر نیست در آن نیم  
درستی یام اگر دیده غیب را  
که بر در راه بقصد بهمن خضر آید  
در ره بادیه عشق تو حیران ما  
تا فدا دست ز فغان شسته کرد  
بگذار بر این کشتی طوفان را  
بر همن گیت که در تو صدمه آید  
بر دزد روز زین پیش تو چنان  
که فرودم در روز فراق تو گشت  
که حسد توان برد گران ما  
خبر از کار جهانم نه که در دلت عشق  
نشان بد زهر آلوده بران ما

سازد بر کفم او نیت بکشم بر کف  
عاشق از دست ده به سبزه باغ ما

کم نشد این جفا فرخ ستمکار  
کینه فرایه با ثبات سبزه  
منع کن از کجور فرخ ستمکار  
یا مکن از باده منع زنده خوراک  
برسم کور کسی راز صیقله  
عشق کجا سیرد الهه اورد را

ده که نپس رقیب بزدلیم حبیب  
رود بول به نصیب ستمکاره را  
گفت و دلد من شربت جارت  
در دم این جاست بنده شوم چاره  
رخت مفر که توان لب ز کورتان  
جمع کنم از کجا این دل صده پاره  
نرم شود دل ترا در کف سجده  
کاش سودا عشق بوم کند خوراک  
خاش کش با مهر کوشکی کشی  
دیده به بین شست بت سبزه را

حسن امید شربت از کرم کرد  
روی خست بر عشق منواره

منع کنم شربت کاش سپاه ناز را  
تا بنم شمع این دل نو ناز را  
صید است عشق را کباب و شور  
کباب کشد بهم شکر کشت به ناز را  
محم پاک دیده کوتا که بدق و جیش  
پرده ز رخ بر افکنم بر دیکان روز را  
رخ نما که بر تو خسته و لغو تو  
مهر حقیقت آورد کند عجز را  
رفر و کرد امکان چو خدا ز خود  
فست روزگار من زور شب دراز را  
هر طریقه ستمگر کرم جفا چو کند  
محکمت هزار دل عیبه ترک را  
حسن اگر چنین کند میل دل جهان  
رو بر بکویت آورد قافه حب را  
خشم کین کشیده بر رخ سیه  
ده که ز دست داده هم فست خوراک را  
صبر و قرار و جان و دل از دست افکند  
برسم کور او بین عشق پاک را



دل که شد ساکن کمر تو چو نیت در کجا  
که نکرده از منج و در دست منج یاد کجا  
دور جان با و که از کمر تو نبرد چو شب  
رفته جانها در غم زان همه بر باد کجا  
اسیج جودیه بهر دیت کمر تو که در  
معنی حشمت خول از تره کشت در کجا  
صالت بعد از این باغ چه بشد که بود  
عذبه کا کلر و سوزنزل صبا کجا  
که چه در بزم تو هر که دل منج شادند  
همچون میکش قدم طراشاد کجا  
از نسیم کمر تو خرقه رسوس کم نرود  
تا منین نرود قیمت بداد کجا  
چه مقامت خرابات در لذت عمر  
نیت در نر که مرا که نیت و کجا  
از در صومعه زده فردشان فرستم  
چکنم کا منج دلشده کشت در کجا  
عاشق از در کشت فرستد نیت و کجا

که گرفت رشده کجا و که از در کجا

تو از کجا در راه ستم خیال دارا  
جوان اسیر تو از هر چه کین زل با  
اگر چه کا در عشقیم بر امید دلت  
شب فراق تو بسیار خورده ایم قد  
بلطف از رنگ کویت سبتان شام  
تو از با چه حد بین رسیده که در  
کمان تو بر سر خفایت کجا بریم کثایت  
خودیه ایم دران کو کجا دل خورش با  
اصحاف و تطاول نرفت انچه زانم  
بیاد خویش نیاد در حد سوز و فدا  
برون نشد خورش مل تو این دل کین  
چه نیت سبت اندام بیال شیشه و نرا  
که در

که در

بگو در دست ازین پس آتش نشسته  
که بر دیده عاشق کشتد عطر را

بال رسیده کمر تو نرودنی ما  
که آب دیده ما میسر در کانی ما  
تر کام سپری ما در درو جان ما  
در چشم تو بر رفت زنده کانی ما  
ملک دینت مالش بکینه حیرت  
سبت عذر و دلدار و سخت صافی ما  
بکام معنی سپاس سر از در  
کمر کباب ره و دین نهانی ما  
و از رنگ قیسمان به محفل و شش  
خوش باش و نیت کا مرانی ما  
کجا سرت بر کشیده از حضرت  
رسیده که توانه هم شبانی ما  
حریف و قضا با نر که خواست  
که درخت شمع محفل زهرانی ما  
چه زنده کیت که در غم نیت پیش  
بجان سپردن با نیت ان جان ما  
سحر کمان کل خزان سبت میگو  
که زود سیکند زده حدش زانی ما

حسود عاشق ازین شمر که تازه کلی

درین چمن کشتد گوش نغمه خوان

سکان بزمین شت خویان را  
بکمر دست بین جال چه سپان  
مرد و عشق تو بران گرم سرم به  
که زهر شمشیر هم بعد ازین طیب نرا  
عبد محبت کشت رقیبت هم سبت  
که بود از نسیم کمر تو نر که شبانرا



بکشتی در نیم بیکه کشتی سیر  
 محال نیست نظریت غنای لایا  
 بیکه کشته ملت گفته خوش کنم زدن  
 حشر مباد و جهان مستی پان  
 کشیده باده و از کور عشق عشق  
 کنه بمیکند تا دعا ادیان را  
 ای که در بند کیت بر زده دلان  
 از تو نشاید به ترسیت کون دیران  
 سیاهم جیتان جفا جو جان  
 که تانند و کد اند به بنج جان را  
 که کمر گوش باین نغمه دارد جو جس  
 وقف این بادیه کردیم دل فلان  
 که در کشتن مرغ بر زده دلان را  
 که در چشم بر جان بکشد به فرا  
 ایر جان داد جو فراده و چو سبزه جان  
 غیر مرغ و نه به است کس این سبزه جان  
 در دایع تو میرم چه چشم به زدن  
 مصیبت نیست در دوزخ کیم آن  
 در سر کار جان کردم اگر جان را  
 جزیر از فخر تو در آن کیم  
 وقف از در من یک که نه پنهان  
 شوه ات ای که میر کشته ز رعیت میکن  
 محبت چند که به پیش رستم جان  
 که در آن کیش سوزنده کمر کینان  
 به مقصد بزم این باده پان  
 به بخت دست که خود در دستان آیدان  
 مدغم هر که ایم داد کور تو نشد  
 رویت از دهر عجب باز کند میردش  
 سیر دم را هر دو رسم به بانگام سفر  
 عاشق آیدان تو که میر و جاست نشد

شد مکت ز دست ستم حشر  
 فرموده این مرصعه هر دو در نیم  
 وقت است که بر گوش تو آید کلمه  
 خوش آنکه کور تو رسد قافله  
 اول قلم و ادبی عشقت در علم  
 پر دین بود از هر دو جهان حشر  
 ایم که دیوانه آن روز کیم  
 از حلقه مور تو سوز سبزه  
 از افق جان و دل عشاق چه بود  
 از شکوه مهره ما و کلمه  
 بر نه شده زرش چه کرد که ز فتن  
 از کمد و قدم تا لیدم حشر  
 خسته شدند چون غزل تازه  
 بر لعل تو کار کاش تو لای حشر  
 خدا را اندک میسر و ادما  
 که نشد از وفا فریاد ما  
 لایح رود فقر در نهان  
 بهین کونا ز من شمشاد ما  
 در پیش حضرت لیدیم منت  
 خدا هر چه قصد ما  
 غمش کرد خستیا ز در و منش  
 ز علم فخر ازاد ما  
 جو جان میدادم بشر من چشم گفت  
 بهین به قیافه شاد ما  
 غده کلید اخوان تقوی  
 بهین نمیک خراب آباد ما  
 بمنج گوید بر و ازین سر  
 که ضایع تنگ میرسد ما  
 به پاد تو ارسد به خورشید  
 مر جان فخر شاد ما



ز کشتن دلی فریاد عاشق

که این جسم مرا کند بنیاد

نمکد کشتن فتنه مایه  
حقیقت و حقیقت را نه جان  
ای که جستم زدام در دوش محزون  
یا دانه روز که مرست غمت بر  
سرختم ز آتش عشق که جهان را  
مرست را پیش از کمر من گسرت  
دید که جز تو به خورست لطف نایب  
کوشش کرده باقی نهاد و داد  
ای که استگفت از غم و محنت خور  
برتر است که رود در روزگار  
مقتال برده چون صید بام  
تیغ میداد کشته ده ز رسته  
کریم در محفل و مجلس گذارد عاشق

که در آید رخ امانه بچشم ترا  
ای که بهادر از هر سن نام کور است  
سیر و گفتی که میده چون خط بزر  
که در بهشت میدام سر کلاه  
باده رسید و از گرم باغ بزم بر کو  
از سر شیشه پنبه و درسم خور  
خود به بند و محن کم نود چو در مخ  
خود به بند و محن کم نود چو در مخ  
آینه است هم سر روی خود در آن  
عاشق صافی ای که تو دشمن دشمنان  
طالع به غرض شمر نکور است

چوندا

چون فلک ز غصه خند یکبار نهشت  
ای که حیرتم که روزی یکی نهشت  
بمیان بنور نام از دست جنت  
که بسیار در درشت همه جا نهشت  
من و در درخت نه که بدیده تا تر  
رخ و بران دیگر همه کشت نهشت  
چون شد کجی رخ ز منید از غم  
که روز و هر دو حقان بخت نهشت  
سرخم سبز دین کل که در پیش تو  
با از به حیرت نکند نهشت  
چون به جام جم شد افروخته سحر این کل  
مدد دست خویش قدرت ز بهشت

تو غنیم جان عاشق که بد کف و زهر  
نه کعبه سیکه در روزه و کشت  
ای که ز تو ست نام دل و جان  
دیدم ز تو و بقیان نور دم جان  
کاش چیدان شد دل ز کفم در آن  
که کجاست تو رانه من بر گردان  
عشق نهان فتنان به زلف لطف  
ای که ز آفتاب و خورشیدم دل بران  
از لب از زلف نهان در مشتاب  
از غدا شمر یک چنین منم  
کز تو شایسته تر نیست کفر و دران  
ای که به کز غم و غمش آرد  
غذایان و ندیده کل در کسب  
بنم روز فراز از به دمن و سر

که چنان روز کنم این شریک پیلان



زنه یک سپرد به برادر خوانده  
که بخت ز کند عشق رخ سیدان  
از خزان نیت امانه که به چندی بقیان  
کل کلین چرخ بدو خوش الحان  
این طبیبان اگر از خلق غم آزاد  
محبوب در دست تند زنا در مان

په منبر و حل کسب عشق زار

بر رخ او که کشد در این زار

کامیاب بشود ناز زین زار  
در نیک کشته باش کمر کار زار  
از صید نیم کشته چشم بر مدار  
یک نطفه پیش نیت چو در زار  
این دل نه بغزه غارت نشا  
و کمر عجب برده پوشد زار  
در غل کشید و پر ما هو ازل  
در ما همان نکرده نظر زار  
جای که غره تو زنده راه این دل  
بود نمیکند ز جبار زار  
اگر سونات کعبه فرات از غمت  
په رجو سو کعبه کوی نما زار

و راجه ماند که رزه او زیا نکند

عاشق لیسید نشیب فرار زار

زلف او که بز کجی در آستان  
یکدین بجز در عشق و لاش زار  
بصد رحمت شدم از داد زار زار  
و باید به دل بر دوزخ زار زار  
وضا نکند طرح جنت در زار زار  
که هر یک نقان بر بخیزد زار زار

ملک

سخت از کین اگر چنانچه شدم  
که با برین نکتته ام از توبه بجان  
متم عشق اگر سر زنی در دوی جوان  
چه سود آفرید میر عشق ای این بجان

دشمن سخت محض  
هم محض هم دل  
که عقده کش که شتت  
فسداید ز کار سقراط  
جان درون بر مرد بجز  
کرد در نگر می به لعل  
متغیر است و کاف است  
تا جیت جبال قاف  
که از تر لغز بر تها فتر  
یک عوذه که خوش کند دل  
بر جسم من همان نزدخت  
ان برق که بخت صبر  
ترکی بکین نشست در  
چانه صید غافل  
زین راه که عشق نذر  
اند هر جهان حسرت

خشتی غم و باره سیر

از بهر چه شسته کل

چنین که خستام از درد زار زار  
عجب که جان سپارم بر بکده زار  
شب و حال بسی کوه و دراد دل  
که کرد شمع و کرم زار زار  
یک کشته که آن بهر بود غافل  
مراد خاطر و لحظه برادر زار



لب هست و لبی متاع خوش  
 مراد جان جهان در کنار او بر سر  
 عزاب روز ترا با قمر چکاشت  
 رفبان خویش و جهان بکنم کنار  
 رقیب خبر از بزم ما نبود که ماند  
 نشان ز دیده به چمن روزگار  
 ازین که گشته و چرم نهان ز دیده  
 امیادت مراد و فارید است

شراب لعل در جهان ادراک

بهوشی بر عاشق طمع دارد

بمن شاخ گل نرود جان خواهد شد لب  
 دین جبر شایان خواهد شد لب  
 اگر کار کند یار و نماند غیر در محفل  
 بمن از لطف آنکه هر آن خواهد شد لب  
 از آن که چون بزم از پیش نشسته  
 و سر سرور و لذت از آن خواهد شد لب  
 تجریم که بماند که بماند که بماند  
 که هر چه می هم سر کران خواهد شد لب  
 که خوار غم خواهد شد لب  
 چرخ در شقیه ایست از آن خواهد شد لب  
 مراد و شقی صبر و آنکه جهان کرد  
 دین جان جات و توان خواهد شد لب  
 مهر کردی سیه کردی روزگار کن  
 شمی همان این جهان و آن خواهد شد لب  
 مراد و خوش جان شد و میزوم از  
 که ازین بیشتر کن تا توان خواهد شد لب

هر روز زنده و دم در فراق آن شریف

بمن زین بخت جان به کمال خواهد شد لب

بستی طبع نرگس کاین دل مضرب  
 از سر جان چون گذشت بر سرش طلب  
 کام دل دیده لیک خود ترا دیده  
 و دل نشانی از کس مردم غریب  
 سر و کل و بتان کی بماند که  
 چهره این دستان قامت کبریا  
 رخس نیاز و جفا فرستاده  
 چند توان رستن ایدل عکین غریب  
 عرق خوار و نیت ابروی در جهان  
 تر نیاز و ستم خود این سبب  
 و دغم هریش در طلب و فغان  
 در دل عکین ما حلقه روح حبیب  
 است سرم ترا در س محبت اگر  
 شمع لقیم دل پیش گذارد و بر  
 مفرد و لاکرم از سر فقر رسد  
 با عشت حریفان ما که و کش که رفت

نیت غریب از جفا حشمت عاشق است

باز سر دران عجب کردش که محلب

بر سر صلت من در فراق با ریش  
 بکس رسید و مراد جان هزار بار  
 خیال دور تر از شد میکشید بر  
 اگر چه شمع لب بزم عجب در ریش  
 نمشت و صد و یک چاره سازد و  
 فرزند ستم از درد اشقار ریش  
 عجب کند که برایش بر زبانه  
 حصار کردیم میکشد خوار ریش  
 خیال دور و یک کرده بخوار ریش  
 مراد و بخوار خورش و اکند ریش  
 ز حال خضر کند مایه از یکبار و قع  
 مراد و بخوار لب لعل و کجا ریش



عجب بشیر که قیاس از کیم در از آن  
مقامت بشیر روزگار است  
صدیق بزم مستبان و می کشید  
مکمل عشق و محبت زینت است

گشتم از کین دست بر خن از جور  
داد من دال از روزگار است  
غنی تر از فی زینت نغمه غم کو است  
ابر بهار یال چه نه باد بهار است  
دل به جان کشد از وی دوزخ  
هر چه از دوشه فرد هر چه زنا بود است  
قیمت لطفی نه اینده خلاص  
هر چه فدا نیست حبس و فک است  
لیکه بگویش خوشتر از درخت کمان  
شکوه و آفرین خانه و مر جاست  
حالت کس ندید حاجت کس یافت  
بر سر زخو پس آه و فغان که است

الف بهتر حدت بهتر

عزت غیر از چه ره و خوار شوق است

کله کشفه ز غم و فغان هر است  
کلین جانیت غم غمان هر است  
گشتم به مر نه از زار است  
ان برف به سیم به کمان هر است  
ناز سینه جوی از زار است  
هر بهانه جو ز به کمان هر است  
چون دردش اثر کند بکند عذیب  
کل کوشش و دل در دین هر است  
اگر دشت حسن بر پس از زه کرم  
مال که از خوشی که برستان هر است

۸

هر گزنده است دل ز تو بر هم کشد  
هر روز آیم اینده شش فشان است  
است که معی کین که ده هست  
در خواب مرگ و دینه این پان است  
عشق چو آه از بد پرسیدن تو باد

ان غم که در شش دال از روزگار است

بنا این که بگویند ابرو در حلیت  
این سر کران گذشتن این خوار است  
ان ترک جنگو که دلم غرق خون است  
از خانه آمدت بر دل مست و خوار است  
در وادای محبت اگر سینه زدم  
در پیش پر شوق نشیب و فراز است  
پر واز اگر نکرده عفت به درین  
در خون کشیده مال و بر مبار است  
از دینش و لا چوست غیثوی  
از بهر یک نگاه ترا این نیاز است  
در باخت هر در عالم و باز نشد نام  
در حسه تم که فکر دل پاکیز است

ان برف چه کوش برفت نمکند

عشق ترا حکایت هر روز در است

دل از داغ کسی که غم و آزار است  
بکج سینه ترا در خن چه فدا است  
رؤن ز صغر نیست این پشانه  
که از خرابه مالک عشق آباد است  
چنان بر غم ستم ماست بر غم  
که سبب نفاش است صید است  
که دیده است جهان کنون گذر که  
از روزگار نرسند کاین چه بد است



خوش آنکه بر فدا طریقت لای  
 بشکر می کند ترا در دیت فدا داد  
 بفکر حرمت پروریت چوین  
 که می خورد غم حب ره که فدا دست  
 بر پرده خون دلش جز در غیبه و کجین  
 نکشت بیدل این چه زیارت  
 ز هر طرف بکین دست خدی غم  
 کیست ساقیستان که وقت ادا داد  
 مراد است غش نیت شکوه عاشق  
 فغان از آن دل پر خم کر غم نیت

مرا کون که بر دل فست می بایست  
 بهوش بپوش که هر سر کین شایست  
 بر دشت و حسنی نهان رخسار است  
 درون پرده ندانم که محرم زار است  
 و می کشیم در جهران و گریه بیابا  
 شب خالی که در آسمان باز  
 جهانیان همه در خواب نیستی خود  
 فغانم او را مستور غبار است  
 زاده و ناله چه جز در محبت عشق  
 که آه به اثر چاشنی و انگشت غبار است  
 چه شب ایکل رعنا که فکر کوشی  
 به حبیب که در شوق تو نغمه زار است  
 غمت بسینه نهضم خیال فام بگو  
 بین کن که دل از جهران این است  
 خبر ز محنت جوان من کجا باشد  
 ترا که در حلت خویله و لغت و ناز است  
 بزم عمرت سنان از آن نکلدم  
 که دل ز خفته مول و زنده ناز است  
 گذشت از آنکه بی یه رسم ازین رود  
 را که کن که هدم که دست پر زار است

بدی

بدی و رسیدی بسحر حیدری  
 که نه غم و نه عاشق کجا ایست

دل که از حلقه زلفین تو در زنجیر است  
 عجز نیست که ترکان را تجسس است  
 و به مرغ محرم که غم او سینه ام  
 گفت فردا این نامه که به تیر است  
 کشت خشت مرغم بیک فروزه من  
 میتوان یافت که غم زید تعبیر است  
 دل من به تلق بهر درت گشت  
 چه توان کرد بدویدند بهر تعبیر است  
 عجز نیست که از زخم ستم میند  
 خوار در وید مرغان مکتان تیر است  
 به نقش رخ زینار تو ایش ماره کم  
 دل که از فکرتان خانه پر تعبیر است  
 خواب نغمه عاشق که بر دل شد از  
 ستم آن زلفش زید تعبیر است

آنکه نگو بر پیش خند حفاش خوا  
 آنکه نه جانان ان بت نه ناست  
 رنج میر بر دل از در هر روز حوا  
 ز آنکه بجز زبان حسن و فکایت  
 برق جهان نوز تو خوار خوش فضا  
 بر تو نگوید فردا هر چه در عشق کات  
 کم ندانم در بهرم جانب ان کون  
 دشمن من گشت دل بند محبت با  
 به سبب به جهت باز و با بدی  
 ای همه جز از چه بود ای همه لطف از چه  
 کام و دل دمیة حرمت و مرمان  
 هر چه ترا طلب است هر چه ترا حق



عاشق دلخسته است از غم زلفش  
ز آنکه که زلفش از رویان جداست

چشمم آنکه که بر من از کد این جداست  
انقدر دلم که فکرم از جفا بر باد است  
بدر دل غمگین نه منم از کد این جداست  
کجاست آنکه که در کد این جداست  
ای که از یک جلد کردن نذر را بر من  
از آنکه که در کد این جداست  
صید کا عشق را نامم که از زلفش  
صید پر دیم که آنجا از یک جداست  
ت قیامت نام در دل حسرت در تمام  
و ز جفا از آنکه که در کد این جداست  
باعت فریاد او میداد سلطان در  
بر در سلطان من هر کس از کد این جداست  
هر کس در جلد آمد قیامت بر او  
از دل من هر کس از کد این جداست  
تس زلف و لا در زبان کس را  
خرق فراقیم از کد این جداست  
باز در آن حسرت آمد عاشق از کد این جداست  
شادمان شد دشمن و یار هر کس از کد این جداست

انجمن چشمه که دل از من او داشت  
دل پر هم در از کد این جداست  
که نزد شکله دل آتش خوار کش  
عید سوخته فرخ ز جفا در کد این جداست  
نه همین از زلف تو فرام فرام  
هر کس در کد این جداست  
لذت از زلف تو کش نزد صید و ک  
نغمه حسرت من تا نزد صید و ک  
در عشق

در عشق غمگین است که بر باد است  
چند در زلف که در کد این جداست  
نستم با جفا از کد این جداست  
چیز نیست در کد این جداست  
بدر این دل من از کد این جداست  
زلف مشکین که با جفا در کد این جداست

کجاست در زلف ز کد این جداست  
عاشق دلخسته که در کد این جداست

با لب عریه از کد این جداست  
قران برافروختن طرز حیات  
از کد این جداست  
کسی که در کد این جداست  
بهر که فکرم از کد این جداست  
چیز نیست در کد این جداست  
کفر کجاست به دهن تو بر من  
قران سخن گفتن و در کد این جداست  
افسوس که در کد این جداست  
از کد این جداست  
عمر گذر من و دل به کد این جداست  
خوش آنکه که در کد این جداست

عاشق به دل به کد این جداست  
ای که که در کد این جداست

جان از کد این جداست  
چلی کن جلی که جان و دل در کد این جداست  
غیر تم بر خست در کد این جداست  
این زلفی است که از کد این جداست



زنده گانه بگذردت شده بگذردت  
 خواب شفته مانا بکعبه شیرین است  
 منم و زاده هر سیه کار جهانیم اما  
 من می خوردم و داد از این توده بود  
 کار دل گشته بستان شده از عشق بستان  
 در ره بندگیست بن که چه تقصیر است  
 عشق از بنده تالیده در گشت  
 انقدر مست که برده که او برده است

اگر چه عذر من بکنده بسیار است  
 رها نه غضب بادش و بسیار است  
 ترکیه کن بمن نادان از حریف  
 برابر گشتن من یک لکده بسیار است  
 زحق شکوادم از تو یا چنین خود  
 بجز من نظر کاره که با همی است  
 بجز من که نه داده هنوز داد کسی  
 همیشه بر در داد خواه بسیار است  
 و بدین قد نه گفت که هم در  
 بجز کعبه مقصود را بسیار است  
 رنگه سرخ و رخ زرد در کاره

اصدق عاشق بدل گوا بسیار است  
 امشب صدح بستانت مراد است  
 ان شیشه ایم که کعبه منی گرفته است  
 با جنت بد که کعبه در است  
 آستان بباد و دل جان شکار  
 گوش جهانان بعد از گشت است  
 هرگز بدوق جفا که طایر مر  
 صید و مایه در این بسیار است  
 ان نادر که بر بنیاد نیست است

هر لفظ عهد و پیمان او تیره شدم  
 دست بسوی ما و از آن زود پست  
 عشق که ز خود پست حریف  
 امشب که با و در کعبه تافت

جان رفت از خیرت چنان شتر از جان  
 روزم سپاه و شب سیه که شمع بود  
 من رفتم از کله از تو از غمت کلین  
 آه از بهار غم و حیف از کله  
 ز غم ندرو یا غم زین جان بدست  
 ان خرق در افروخته گانه تختین است  
 از بخت چنان دم در جبهه دلش  
 چشم جان بر دور و ستم با بود  
 سکرانه را بیدار که ترک خورده است  
 هر کس ز خندان جان برده خود  
 چون یک پندش بنیاد برده است  
 دانه که خواه گشتم هر کس که چنه است

زبان برقی به پروا که دانه تو عاشق حال  
 از روز من که شتر روز که نوزد غمت

انکه که بعین عیش و ناز است  
 از منی منی چه به نیاز است  
 رستم نه هر مساج محش  
 از لیکه نش عمنم در است  
 شکر قفسم بزیرب مانه  
 ویم جو پر گشته باز است  
 ناز که را می ستم که کلبش  
 در و دل عاشقان در است  
 هر نظر روی من که  
 امروز زانه کار سانه است



ویران تر ازین بس ویدار است  
 ویرانه دل که گنج راز است  
 جان قیمت و صدافش نم  
 با این چکنم چه نیاز است  
 دل جانا کار از که جوی  
 کاین کار نگار و نواز است  
 یارب که این جابر جان گفت  
 بگریز از آنکه عشق باز است

عاشق بسوزد آن جفاست

کیا بکین ش میاز است

چرخ خوش و دلور کجسته ناز است  
 بنفشه هر طرفه جگر خوش از دل است  
 از درد و تو حدال بر ندادم چشم  
 نیاز مندیم آفر چه روز آفتاب است  
 بمغلم چه بر یکیشتر چه زرد شکم  
 کنیک ره بنام چه حیران از است  
 قدر کلین تو خیز قامت کردم  
 در دور و دور تو رخ دلم بر دلاست  
 بد بگو بر و جفا تو عادت در نه  
 ز هر طرف صخره در گشته دلاست  
 دلم پر از غم چو دره جانا باز  
 منع دهر از محبت در سینه پر دلاست  
 کی بگو از دشتان یکا کجا  
 بر کسی در دیگر ز لطف ادب دلاست  
 لبور صید کمر سیموم بهبت عشق  
 که حد حق بهر جایش بر دلاست  
 هزار کجور تو اتم محمود  
 باین کن که تو یار و یار دلاست  
 بنا صویر عاشق خدا بخیه  
 که یار بر سر جود زمانه دلاست

کلمه

کوسم بنده کف در کشتی است  
 دست بداد فروخته زندان گشته

پادشاه هر رسد اسیر و شیرین اینان  
 پست خیر تو که کشت ایران گشته است  
 ترکها جز در رحم او در از تو ریزان  
 دست خدای چه برده کوشه دکان گشته است  
 در وقت کثرت و روی با باز آری  
 بر غنی میزدن کین گشته است  
 غم زلفی زنده تره که دل پر دارم  
 مرگش جان جفا و طره بر تن گشته است  
 نثار سودا بدست جانب رخ از رحمت  
 دل شهید اسیر کلین بخت گشته است  
 تنجسه کین چه کشته ترک ستم بنده تو  
 دل مجروح سر خاک شهیدان گشته است  
 بکسی زهر هوس همه عشق نوشی  
 دل سودا زده ربا و بربان گشته است  
 رود از با و فرامیدنت از دور غم  
 دل مبتاب هر کشته ان گشته است  
 زلفت اید بر چشم ز فدا کاره  
 دل چاک مال جنب سیدان گشته است  
 آنچه کرد تو بیا غم همه ان با تو کنه  
 استقام من و لک و خسته از جان گشته است

غزل خای عاشق همه از بر خزان

عشق بر آن کوسم و غم تو گشته

این دل که شد خراب چنین از کدر گشته  
 دین ز فقه بسته من و کاکر گشته  
 مغلطه چه بر نه بس زور و بکری  
 از زخم کار بد تو که بیدار کاکر گشته



در حسیتم کور تو بر ف  
من خوار عاشقی شده ام غنای کسیت  
جان داده ببلبلان و از شوق غنای  
یار بربخ کور تو تیغ و بهار کسیت  
بسیار شد آفت جانم که غنای  
هرگز نکشت در بهر محمد غنای کسیت  
بغش کرده است قمار ز تو و  
آنکه نیم هنر که دل بهر ز کسیت  
در بزم او که حبیبان را با دور  
جام میسهند سبب شاد کسیت  
ستغیر من از این بر این حید که گذ  
این صید نه شده بسیر شاد کسیت

که همش ز لطف فرستی چه شود

افراد کشته عاشق فکار کسیت

در کج سینه با جویان زار مانده  
یک قطره خون که از دل با مانده  
دیگر اضطراب چه حال که نفس  
بال و پرسته ز پرور مانده  
ان حید چه دم که بسته ره کز  
بر جابر خود ز داشت زبانه مانده  
در کار هست باز در پرتو من باز  
مهر ویم ز طبع با مانده  
بیران خبر تریه که مردم در شکار  
از دیده ام که در ره او مانده

عاشق که بود شور و از غم از

در گوشه خنیده ز او مانده

دید که در آن با بر سر جود جفا  
ساق، بیک گرفت ساغر و بر جفا

ده کوه

ده که دل و دیده ام هر طبع که در شاد  
بر در پیش نظر که در آن دکان  
آنکه ز پیکان دشمن اهر وقت  
با همه کس در میان با همه کس است  
جان بهر ابرشش دارم و از لطف  
و ف و فای نکشت غنای کسیت  
گویم از کف ده و قدر بر آن  
جان که ندیدم چه شد دل که ندانم کسیت  
جان بهر ابرشش دارم و از لطف  
دل چه بهر آن خوش است جان چه کسیت  
حسن و کار که در دل برین با  
افت جان جهان خسر و برین با  
کشم از تیغ ناز ز شرم از زرت ج  
در دل و این خیال بر من این است  
تیغ کشیده است باز کشی جود ک  
مست بود است عیش و شکر کسیت

ای دل که کار تو با غم و دنیا است

خوش باش در آن که سر غم و دنیا است

بس آه ز فغان که غم عشق است که  
انخواه که دل منده او منده نماند  
از فغان و دل حبیبان چه دیر آورد  
این فغان بر روز که در پرده نماند  
هر کس طبع نقد مراد از دور دیگر  
با دل پروانه که کجاست زار است  
شد هر دل ز غم عشق تو فراق  
شب رفت و هاشم که کف از کف است  
برفت که در ده کنایه کل کسیت  
یا جگر و لخته نغمه طرد است  
این جهان که طبع کمال تر است



عاشق بیکه قصه فدا از نظر یار

این جان شمشیر بر آتش نیکو

چون ماه عید گشته از بر نبرد	ترجمه جان تا به جهان فرود رفت
یار بیکه پیش بیکه فغان گها	واقف تا به صبر عشق بود رفت
رخسار شین خود فغان دار	از فرخ بکثیب بر آورد رفت
هر چند بند بر قفس از ناز لبه	صد عقد هم ز غافلین گزود رفت
کلان جهان فغان کسی نکرد	و بهار بر سر از مردم رو بود رفت
بریم خدیو و چون میسرم شوق	برافت و در آتش زارم شوق رفت
رخسار که آتش ضعیف از یک	ترک غم ز آتش جان زدود رفت

عاشق که رفت از آن کمر و آن پر

بر فغان در دست خورشید

رفت دل از محبت و پیوند گرفت	ان پیر که کار و فغان گرفت
از رنگ فرغم در غشی هر گرفت	حال اسیر او به کار گرفت
باید که گران نزد غم گرفت	بند که غم گرفته توان گرفت
افروخت رخ زنده و ساغر غم گرفت	چو شمع کار و خشم گرفت
ان سر و قد که میاید تا ششم گرفت	اتود هر که فغان است ادرا گرفت

از آن

از ترک شمعان دل آتش میزند

من کیستم ز مهر تو ای شمع و غوغا

بر آتش ششم از دل بر گرفت

عاشق نکرد در دل آتش تو کار

هر چه شد در آتش و در آتش گرفت

بکند کس از یک قدم میگذارد	دین جان که دقت در توت میزند
از مسرور دل کند ایستاد	و ز کمر در دست میسوم دیکه گرفت
کوهی لغز میزد و آتش آرد	یا قمر در دست ز آتش بد گرفت
اغیر در کین تو در غم میسوم	جان سپارم و کند ایستاد
رستم ز غایت در آتش گرفت	یار کسان شود دهان در دست گرفت
رستم ز آتش در شکم جان زد	لیقت نیارم و کند آتش گرفت
کردم ز در چاره به خطاب دل	مکن نشد و لکه به خطاب گرفت
باده و ناله ام بر سر میچون تو	دین طرفه تر که ز خود میسوم گرفت
تا از یک کسان نبرد زلف کج	ای کرم بدست به پا میگذارد گرفت

از سگدل عشق سکین هر گرفت

خشم دفا چه سان بدل سخت گرفت

جان رفت و دویده ام بره یار میگذارد

در دل اسنور حسرت دیدار میگذارد



از رخ پر پرست بامیدشایان  
 دانه چاکشیده ام از دل تمام غم  
 جای که در دو عشق صلا داد مرکب  
 مرصفت و در وقت غم جز میبرد  
 باز حسرت بر سر نهاد مانده است

ای کاش دقت عشق بداند چو حل  
 انهم بر زبان تو بیا مانده است

ایدل درکت ز جان ماست  
 فوید تر ز من چه حال است  
 فسر باید و کبر بر آرد از دل  
 مرغ و چرخ گشته بال است  
 ممکن نژد و حال خرابان  
 کام دل صفتان جمال است  
 عشق تر بقدر طاقت دل  
 حسی نه بخت اهدا است  
 میسم و خیال و محراب  
 بقدر ترا چه در خیال است  
 سحر است چو من سیر عشقی  
 حسن تو که بر حس گمال است  
 روزی که رخ ترا نه میبسم  
 هر وقت از آن هزار سال است  
 آن لب لعل باده بهامت  
 خون دل من ترا حلال است  
 حرف لب و سیران بر ما  
 با تشنه لکایت زلال است  
 از کف خفا میسر م جان  
 تقویت وفا را ببال است

۱۸۲

بر خسته نقان سیر رود  
 از آن همه فتنه و بال است

جان خسته و دل لبته صد گونه گزیده است  
 این طایر بهم برشته را با پر بریده است  
 سکنین مرز کف تو که نماندند  
 ز کعبه زلزلان و کل کلبین نماندند  
 در حسرت من چه شسته کینه قریب است  
 کان میوه شیرین لبش رخ نماندند  
 جمیع حد جان دهان حرات آن  
 گزیده بر پرند که میگوید که بکشد است  
 در باب اوس با نوزده طمع کام  
 به خدیو جهان ز پی دفع گزند است  
 در دم هر در رسد و فکر تو نماند  
 قطع ره اسب بیا که بکشد است  
 از ملک خراب دل من که بدو آورد  
 آن ترک پر کعبه که بر پشت بماند است

فرخنده شش نیت علاج دگر است  
 مسکین دل عاشق که در آن نماند است

از زمانه جان لقا ز کمر مانده است  
 در شیوه مانده تو کار که مانده است  
 از روی یکم بعسل نماند  
 گزیده نیت جان که مانده است  
 خوش آنکه آشیانه مرغ سیر بود  
 بر شاخ کلین است و غار که مانده است  
 از کار مانده ایم و عجب سیر کرد  
 بر هوش که گذشت بر که مانده است  
 که از خیال او دل خود شاد میکنم  
 از نیت به ایم که مانده است



آهسته بصباه کف خاک غنایت  
در کون بر سر مشت خایر بکشد

اگر چه جور تو بمن طریقی یار نیست  
خوشم در از تو کسر مایه دل نیست  
نزد دل از ده ترک جور کن  
سرد عشق مرد زنی در نیست  
اگر چه رخت قام جهان زنانه من  
تاک عدت او بقدر زار نیست  
بمن زلف تو از قید عالم گستم  
ز عشق لبیکم کم ز رسله در نیست  
نکوت که نصیحت کن مرا صبح  
بگو از کج در آیین در تار نیست  
بزم مهر تو از زرد دل چنان برجا

چو شمع کز به عشق خست یار نیست

شادی و صفا که از حسنه بر دل نیست  
نیت بند در دین و دلت بر کار نیست  
کنیف دل در درون سینه فغان نیست  
حال غفلت نفس را دیده ام زین نیست  
نکوه دارم ز جوش و آب کفایت  
انقدر کان پود دانه زبان نیست  
منع کلوزم و فریاد در دود من  
اشنار شویه مرغان فغان نیست  
کونه از بهر است گفت به نام دل  
قاصد از زان و جان کرم تقابل نیست

خوش بود که در دست و دیر او کرد نصیب  
در دست زریگان عشق بجا نیست

نایف

تغ فغی و کرا و زلف بکشد مهر نیست  
جز اگر چه ندارم مرا کن مهر نیست  
زخسته و کرا و زلف کز ده شوم  
کند را اثر در دل تو کما مهر نیست  
در زحیف غم فکر سپید فغم  
گذشت یار و نه دانت و او خواهر نیست  
اجل یار که او در میسیر یارب  
که در سینه چشم کسی کما مهر نیست  
زبان محبت ندارم و نه نیم فریب  
ز دانت نفس بقریت و مهر نیست  
نه از کشتن عاشق ترا بود کار در  
نه چون کنه محبت در کن مهر نیست

ساقی بیا که عیش سبزان غنایت  
فصلت و صحبت یار غنایت  
اکنون که در زمانه زار طرب نماند  
او از رود و به کس غنایت  
چون غنچه عقدت است به کز دل  
کوثر فکین که با کس به ازان غنایت  
بهرم به کس دل غنچه خود کشد  
بر این زبان روحه بیان غنایت  
شاید یک دران دل سکین از کند  
شبه فغان سینه فکان غنایت  
ارصیه کم به که غم بندت کسی  
ردن برده شام و ازان غنایت  
مرا که کار نیست بکلهای رستان  
دین بر در و در عدل ازان غنایت

عشق غایت از چه کجا به غیرد  
از دل از قفس مرغان غنایت



دل که در ملک جا بدو نهشت  
 نه اش لشکر و نه دشمنیست  
 در رعب و نجویم نهشت  
 نه آفر و نه خشمیست  
 شب در دوزم که بهم میماند  
 سیه ز لاله در زلف سیهست  
 راه اوتو بکی افتد باز  
 هر طرف دیده دیگر نیست  
 کی شب هم بر آید که مرا  
 غم کند شست و دهنش گشت  
 من بجان و دودان حسرت زده  
 همه دقوس که اول گشت

عاشق ندانم سیه شد روزم

طرحه اش چو شب در دهنش چو

ایمن بخان همه این ناز و نهشت  
 یکنش عشق کیش تو نهشت  
 در محفل اختیار دلم را چه گشت  
 از دین روز تو که چشم پر نهشت  
 این پر دل از زده اگر جان نهشت  
 ال تاز و جوی با یکد و دهنش نهشت  
 رفتم که بمریم سر کور تو در نه  
 حبه ر که زل نهشت طرقت و نهشت  
 در خنده سر سر نهشت ام لشکر نهشت  
 کجا خبرت نیست که انملک نهشت  
 پس منع عشقی چو نهشته غفلت  
 در بزم جویان که نهشت کباب نهشت  
 از لیکه غم دیده پر گشته لب لم  
 خوش آنکه پش از در من نهشت در آید  
 ان لکه که چشم به غبار نهشت

از غدا

ایکون مرا حزن زده و بوسیم نهاده  
 در روز قیامت کثرت راجه نهشت  
 دله از چو شد یار با غنایزل از آذر  
 عاشق بر دزدان سر کوه و نهشت

مرسم همه عیش و نهشت  
 در فراق قدم نهشت  
 تیغ لب نهشت و لکاش نهشت  
 جگر در رم و نهشت سخن نهشت  
 ای که بر سر که نهشت نهشت  
 ایغاف جو که لکاش نهشت  
 آنکه چانه ز خشم پر کور  
 ترک نهشت که جان نهشت  
 کو بین جانب این دل نهشت  
 هر که را میزد دل نهشت  
 کس نهشتیم پر و نهشت پر  
 با خیال تو به زرد نهشت  
 بر سر روز نهشت نهشت  
 هر طرف میگذرم نهشت  
 نه ترا تیغ جفا در دست نهشت  
 حایمه عید نهشت ان کفن نهشت

عاشق از کمر تو در جا رفته

تا که رفته ز پی آمدن نهشت

کعبن عهد رقیبت از کز نهشت  
 تها ف و جفا نهشت نهشت  
 بود برادر حسرت سرم خوش ال  
 که جاسر سبک نهشت نهشت  
 عهد امید که نهشت نهشت  
 عهد امید که نهشت نهشت



بهاش غمین که روز شریفان  
ز بیم و عیان عوذه نماند دست  
کسیه ترک جفا و هم جان برک  
هزار بر کمر تو نماند دست  
بدستی تو ارمی کنم قرار  
اگر عیب تو در عشق کار است  
اگر تامل بزم چه عذر خواهد بود  
مرا که بهر قدر تو نیم جان است

همین بس است که خواند بهجفت عشق

لعل در آن نشسته است در دست

انزلی که عهد با سر زلف کفایت  
پذیرشید از منم انرا کفایت  
در آرزو که کجور تو بسته شد  
صدور ده کثود و در زار کفایت  
و در دست دل زنگ و عالم که زدو  
عهد در دست به غم تو استوار است  
صید سید جان پر دگرش نیکم  
افشودار بکنم چکار است  
واقعه از غطاب دم زبش خط  
یا تضر و در این بهر ر است  
حواهر میند پر من و خواهر کن  
بر من کهنه عشق در خست است  
سیرقت صید پر من از دم بنار  
این رشته ام بر زباید کاست  
کوته کنم ز هر در جهان در کس  
عهد در دست با بر زلفین یار است  
کفر و ناک که است این غم نعل  
از غمزه اند راه بر مشوار است  
عشق چه خون که در دم ان شش غم  
تا مر مر ز غم در دل کفایت  
ملک

سکین و دم که لبه مسکین کند  
فدا شد از د که گرفتار بند است  
کس دشت خزان به نجسین هم  
وقت قبل خاطر مشکور سپید است  
هر چند نیت مدعی با سرای هم  
بی با کسی که گرفتار بند است  
طی و مدد در جبهه خنجر فروخته  
بکلام جلا کردن سر و بند است  
یکشده ام ز سینه جانا کفایت است  
جوهر در یکشیم ز بیم کز نیت است  
که چون که مدام و در دست از هر  
چش برده حلقه رخا کند است  
بکار نه طره خندان که در جفا  
هر جا دلیت در غم سکین کند است  
ساقه کیش پدید و درده که انزل  
صد کار لبه در کرد و شمشیر است

عیش بجان پردن عشق کز کز است

کای شبنم بود که او در دهن است

کسر شرح غم من کند پار نیست  
بغیر ناله و انهم فکرا کارم نیست  
دلیل آنکه مرا در دفا شمشیر خسته  
همین بس است که پیش تو هست نیست  
جگر عشق بجان میسرم در غم  
که صابر افیم غم در دل فکار نیست  
سزاکاه تو کردم که در کین سکینه  
چنان نشسته که گوید فکار نیست

بنا مرا در جادیه خود کنم عشق

که چشم مرا در از هر روز کارم نیست



بهرم افتاد است چهیم کبریت  
زبان سرگشای کشتن مکرر است  
بر دل پرشوق امیدم بخش  
اول عشق و نگاه اول است  
شوم از حد و زجران فتنم  
آنگاه هم لب از رخ فطرت  
خودش از سینه پرده بکشیم  
و ده که بچیان تو بندرم و دست  
صاحب عشق جان و از کیم صیت  
در عشقت و که پایش نیست  
در حوسه نه که بار صبر است  
پیکان خسته و بر احوال خرق  
ده که فرودیم اول منزل است  
آنگاه از آمدن دکان صبر است

غالت عشق ندانم خبر کسی

کز خندک ز خویان لب است

بقول غلامش نه بایله ز دست  
که قبه زمر و شوق کز کز دست  
و کاکه مر و جهان عوذه مر کز دست  
بجز جرم حبش بدلت من است  
نکتمش سخن از مهر خود و زانم  
که نقد کشتن من در دکان مهر است  
از چه هیچ فوزیه و عدل دادند  
کسی بگوشه و دران چش و من نیست  
دم که دید ترا در جهان و جان میرید  
از از آن که هر جسم جان بهم نیست  
سرحال و کرم که روز من نیست  
کهر من نه برید و کهر من نیست  
نه نصیب من آنقدر که در پ  
که او لکن نکمسم رفته بود کارخانه

مادر

مهر در طریغ نسیج کنسند  
کیمده و بته شیرین بیدار به پست  
بهرت اکرم تا دمرش بید کرد  
گرفته و کف مهر و افتاده است

زاده عشق چای است از نذبا

که رفت از کمر و با دست

کر چنین سر و قدش جدا گمان  
ار لب دل چربش نهان خواهد  
منه بن شیر و فتن کمران خرم  
و ان جفا پیشه بکام کمران خواهد  
از پیش دیده من کریم کنان خواهد  
در نظر سر و قدش حلو کنان خواهد  
خون دل خواهدم از دیده بدان آمد  
و ز برم اند پر مهر چو جان خواهد  
ار لب پر دوجوان را که دل جان  
بر سر جانمانا جوان خواهد  
دل که فاش بر دست نهان در غم  
لا جرم بر سر این دوزخان خواهد  
با عجبانه جوان لبستن در خانه  
کمر این باغ تاراج توان خواهد

عشق شده راطق ز کز دست

تا به پشم در کمر و چنان خواهد

مکو که ز کز زرشویه عتابم خست  
میان لطف و عتاب تو خطر است  
کمان من کس پس از ترک هم بایم  
حاصل کز غم عشقت دیده ام خست  
من ز فیض کرم باکی نشسته چست  
چاکه حسرت کقطره ای بر لبم خست



نثار جان ز غم خسته در بود مرا  
بیا بر یافت نام دل جی خیم خست  
بیا در زور در چایه میسودم  
برنگد لاله غم را بی خیم خست  
چه سکنی تو بن آتش نهان عاشق  
که راه کرم تو از افغان غلام خست

عقیده را از غصه دل خست بگویند  
مهر کس تاج کجا در چرخ لیده است  
در نهان خنجر زهر جهان افروز  
اقرب عشق بر هر دم دور دیده است  
از هر زران و مدینه ما در نیامد کسی  
در خوش چشم که در درخت کج دیده است  
این سبق خان جا میزدل کین  
پای تاسه و در حسن ترا کرده است  
سکوه که در دم از خورش ز رخسار غم  
کاینکه کفتم از غم دران بوفه نشیده است  
دل که فارغ شد ز درد کس بجز شکار  
خاک راهه امید در جبین بایده است  
که در بر که جهان گردیده میزدند  
در دایم بر زلف فلک چیده است  
چشم ما را بشیر با دیده بفرست  
یوسف با دیده این با دیده میا دیده است

شد نثار و در او جان که عشق شد

جان دیگر از غم غم لعل و گشته است

از خون من از آنکه زانم تر نیست  
اندیشه کن گشتن ما را و بی نیست  
از حبس کجای که منم غیر سینه اورد  
افسوس که سلطان را مدد بی نیست

در صفت

در صفت سکندر در منزل عشق  
کودست و بدین ازین نتر نیست  
شاید که در خط و آیه کسرم  
چون نیست کجا هر دران فانی نیست  
زان پیش و از رحمت محوم توان  
از راه و خانه دران شغلی نیست

در صفت یار از زان کبشین

عاشق به از این شکر گوشت صحت نیست

جای که بمن رسید اینجا است  
بیم بگو شمه دید اینجا است  
سوزنل آنکه جان فدایش  
انجاست که دل طبعه اینجا است  
جای که بیاورد او را موس  
صدق تو و حدیث اینجا است  
جای که جودیه بر لبم جا  
یک لحظه غم آن کشید اینجا است  
جای که نکرد و قضایم کوش  
هو و دره چون شنید اینجا است  
جای که در کزیر من بست  
کم شد ز کفش تعلیه اینجا است  
جای که دلم بدست پرست  
وز جان و جهان برید اینجا است  
جای که بام چون فت دم  
صید و ز من رسید اینجا است  
جای که نه خنجر ی نه تیغ  
حد صید بخون طبعه اینجا است  
انجی زکر شمش زخم خوردم  
و بجه روز عید اینجا است  
جای که گذشت ما و عاشق  
اگر ز جگر کشید اینجا است



بدام زلف تو چون مرغ دل بگریست  
چو شد که نزد محراب عیش بگریست  
بمن لب ز شیرای جوی خلدت باز  
که در جهان جونت تیره کار بگریست  
اگر با دمن خسته میسر نباشی  
که زنده که مرا نیستو حساب بگریست  
فان در صبر بکار آید میخیزد  
کنند در در دل نه طاعت و دگر بگریست  
چه لذت کشف زبان بر دهن  
چو آنکه باید و یک زمانه کار بگریست  
دلم ز راز محبت پرست خشمم  
از در کوه خشمم است عین بگریست

اگر توان دل آلوده اش است او را

کشتن دل عاشق را که کار بگریست

بر نظاره مرا شوق حیرت و اگر است  
اگر نه بجز در من زاده این نظر است  
ز فکر روز خرافا غم تو نیست  
که در فراق تو دلم بر چه بگریست  
برم کش ده و در دل خرق پرواز  
شکستیم همانا که در کین راست  
گفت دیدۀ یعقوب نور از تو  
که امید بر هم تو چو پادشاه است  
چه زلفت مدبر خودم خشمم  
که بعد از این نکند نه به از راست  
نصیب من در زیناد و خردم  
نقد ره رخ لغو در بکشم راست  
چو کفتمش غم بجان بگریشتم  
که یه گفت طبعم که چاره نظر است  
بگر مسکده عاشق رفیق کوشم  
خوش و دل در خور زمانه بگریست

الدر

امرو در طلب همی از نیم گشت  
جان داده بر جان زده گشت  
مغصوب تر از زود در زود گشت  
از زلف خطا را که گشت گشت  
مغوریت از عجز و پند این گشت  
از زلف کشت از بر مرغ طوفان گشت  
ز میگو فرود رخ اگر از من رنگین  
خوشید شود از قدح درو چو گشت  
در ترک پر کجاست در از تو گشت  
بگذشت زلفت کس امر از زلفت گشت  
عاش که باین دهر بر حسن و کجایی  
از کشتن عشق تو لبت کن گشت  
تا رست ترا حدی که از کل بگری  
جان و دل بنده و کلک گشت  
ای دل که با چه تو کس بوخته شوق  
برسم که بکمال تشنه است

عاشق چو پایش نیست از زلف لک است

مست که گذارند باین روز سیاست

دور تو ز دیده ام زبان است  
کارم مراد آستان است  
در باب که در دواع جان است  
میا پر غمت که نا توان است  
لحم شکر است در دماغم  
تنام خوش تو بوزبان است  
افکند ده تو جهان جهان است  
یر تو کجاست کمان است  
مست پر عشق همیشه  
نیکو به یار جان است  
دلدار به باغبان تر است  
امروز که موسم خوان است



هر جا که محبت غم اوست      گوش و دل مایه است آن است  
 بار گل دشت و لاله و مرغ      پرنده بیخ و بوستان است  
 نه لاله اگر از لاله دل کل      ببلر نظرش بباغبان است

عاشق که اسیر دلم او باد  
 بنزد ز فکر ایشان است

خوش آنکه از تو در خسته است      وفا و مهر بزد تو آغشته است  
 بیک عتاب دل زار و غمناک      کمر از غم زنده دل غمناک است  
 بنده از تو چندان بفکر و قول      دل شسته ، نیز آهسته است  
 حریف محنت مرد از تو در سب      دل رمیده غم میده اگر در است

مگر بکشتن عاشق رقیب بنامت کرد  
 که زیر تیغ تو ترکان کش بر است

در خزان و صاف که چو آن به خیزد      جگر خزان جگر خسته خونین جگر است  
 ز غیبت که از حرث ایشان جگر خیزد      فردا است که از خسته دلانت اثر است  
 با رنگ چکام که اگر جود تو نیست      در کمر تو فردا است جگر خیزد  
 غیر از دل کمره کس با سب و دم      درد که درین بادیه ام را بهر است  
 رسم مژده از ناز که در لعل لب است      خون نیز عشاق چه در دور است

نه چاره

نه چاره ده جان در بود و طبع سبیل      آن خسته در بنانه زارش اثر است  
 کفر عیسی محرم با تو آن است      و ناله در غنای غمت را کمر است  
 که خشم بگیر کنایه در زناخت      از لعل و غصه است چو نفع و اثر است

در تیغ جهان صیقل میدهد زدم  
 عاشق حکیم نغز و فدا اثر است

سه نزل آن که را این است      خبر دل بقرار آنجاست  
 که سینه نه از ابرو متعینم      از روز کیش در یاد این است  
 و مرد از خورش است بت پرست      کان خیرت حد کفایت است  
 خبر و کار چه ز غم خردم      جای که شدم ز کار این است  
 اینجا که ز کار مانده ستم      و قمر که فت و بار این است  
 جای که کشید در غم از غم      من ماندم روز کار این است

جایی که هر روز چون تو عاشق  
 و خسته و دلخاک را این است

دایم در بنان جان اینا نیست      آتش عشق است این در خنده است  
 ای که غمیدم کبان در دغم عشق تو      عرقه کم و قضا که چه ترا باک نیست  
 عوالبه شد مرا در ره خدمت دل      بر رکوبت همان قیامت فاک نیست



بیشتر از دیگران جان نغمه میسازد  
 خطبه در پامیت مست میگویند  
 محفله به صفای قمر کران  
 خاک ره ان سرور کردم دستش

گفته کو قفنه در دره عشق بیخ

نیت کار ز غمت پریشانیست

خوش آنکه عشق نشانی هر شانه داشت  
 نزد یار دل باغبان درین گلشن  
 سرود زنج غنچه آتش کجاست  
 زنجیت به به چه مرغ شکست  
 صبا اگر بطیب نیت گذارد  
 چه شد بهر که ادراک کند

نه داشت حق پریشانی در عشق

و کرد مرغ قفس تیریشانی داشت

ابدل که اندامیه در بر تو بنیت  
 اینبار خورشید چه بر دیو بنیت

ناچار

نه چار بایم شدن از کوران کفار  
 یارب چه نیت که دره و ناز  
 شد دین در دانش و دل جان در عشق  
 کی الضحی ز رخت پان نشسته  
 ما را عذم خویش چو انمیر نیست  
 کفر کجاست نزل ان بدست حسن

عاشق نغمه دار لحنیت عشق

کار مرور در جهان کمر از انمیر

گذشت و بجز خسته دل و دلخاست  
 تو در جهان جهان ان نشسته که نیت  
 بهر غیر به چند زلف و بوت ایدل  
 عذم به بهر و زشتان و نیت  
 ز غم و خجالت اگر به نیت انمیر  
 چه عیب تو که ایدل به کس چو نیت

نکشت کرم محبت چو عشق ان دل سکن

چون کن که بوند جهان ز آتش است



از سکه دیرینه است  
 کفر و دسم زلف است  
 جام از کف مدعی کرفی  
 بنده است دلم مبار جان  
 کفتم بکف نمیکیزم  
 - هر دم جز نه پرش لبها  
 مشهور شد نصیبه کشتن  
 خوش آنکه بقصد کشتن مخ  
 دل میبرد از کف میسی  
 خرق سحر است نمیکند ارد  
 روزی دریم و روزگار در  
 در قلوب مرده جان و دهن  
 زلف و رخ خود ز ما پیشان  
 خوش آنکه بین جان و جان  
 هر فلک در یک عاشق  
 یکبار میزند لکاست

هر در درد مرا یار موفایه است  
 و گرنه درد من خسته هم چه ایست  
 سه دو عشق من چه بسا غنایه  
 چه بود اگر کلر رخ من موفایه است  
 بگریتم که ز جگر میسوزد دم  
 هر یکا منقلب جگر موفایه است  
 بجزب روز ترا دیدم و بین دم  
 که دیدم هیچ خیال تو در دنیا نیست  
 مرا ز طبع بد در بدر بپوشیده  
 و گرنه کفر فرات هم کدایه است  
 چه شد که عاشق از زده ل غلط کرد  
 نه افراز کرم چشم بر عطا نیست  
 راه عشق مرا کار مشکفایه است  
 که اولین قدم با بر کلر افتاده است  
 حرفت رنگ نیم لیکن از زرش غیر  
 بین چشم در ترا هم در دل افتاده است  
 بفکر بستن منم فاده دانستم  
 که دل کجا رنم از خوشی فخر افتاده است  
 چگونه دم زخم از خون حذر دردم  
 که زیر تیغ کفا هم بقدر افتاده است  
 بیا که از خرقه حد و پاسبان  
 استی دل بیاب مشکفایه است  
 خیال بود و زمان در دل فکایه است  
 مرا که برق بکشد و کجا غم افتاده است  
 فدا منست و غم با دهن من عشق  
 گفتی که یار چه پدا و مایه افتاده است  
 با آنکه نیت کس که بجان مایه نیست  
 آمده ام که کجای در دل نیست



دست از گشتن دل بکار منجور  
سکرانه گویان دل بر خون دل نیست  
و پس فاده در زل غلین چو زشت  
بپر حریفیم ز به خمر و نیست  
اکتفر که در من ز به کاروان خد  
صفت بکر که راه لبه نزل تو نیست  
ساق جبهه رز و در کرم جرقه و من  
فرقه جان ندامت و انی نیست  
پر در ز طیران چرخ خوش بود و  
خوشت ز نبال و پر فغن لبه تو نیست  
دانه که گیت عشق بپره در غمت  
انتم جان کداز در محقر تو نیست

دلار مر مراد در نقد جان است  
که از در ز که جان جهان است  
سبا و چمنه کلین که در باغ  
کجا در خنده غم در غن است  
و صلتش جوامد و دانه که این کار  
نه کار دانه کار است  
چرا بر دل نغمه پا از غزوات  
فلک به حروقه در بان است  
بکفر عشق را یک زبانم  
که نام یک لغت در زبان است  
کجا پر درده ز با یک مغرور  
بر غن و شمر که با غن است  
را به صاف و بر خوش خونا  
که با ساق و سر کران است  
مبین زاده که سر جردن حرکت  
در ستر خوشتر از کار جهان است  
رفیقان را جرشه گیت یارم  
که خدا او بدکم سازد ان است  
مدرن

به عشق من آید ز غن جان  
جفا نشان با تو به آفتاب است

تا که درون سینه چرخه دار است  
از ناله بر دل من سبک است  
در خورشید حسرت و دلا در است  
باز که جان ناک قدم سبک است  
رستم ز زنی که ز رستم بکین زدا  
طقت نایم و نبداد و کد است  
این دست فانی از زرد و کوه بزم  
کان دست نیست این که کرد و در است  
از بس بیهوده است است  
از خون دل بصفه رخ نگر است

از گشتن عشق بنان زهر در نیست  
شیر مکش ناله را اثر نیست

در دم مراد در غمت لبه سر نیست  
در منظر است و دله بل پر نیست  
الضاف که از جوی و کفار تو غایت  
دلا در عشق و پر در سر نیست  
در حسرت چنان که من جند و آن بود  
غیر از تو ستم پیشه که عوده کز نیست  
از زنده بزد من و دلمسته چه برده اش  
از ناکه با خلص و محبت نظر نیست  
از خیره طمع چو نبرد این دل نکا  
دلا در ناله غم و دلیک نیست  
دل چند خد از دم و جان چند بیم  
خدا جان جهان را به منج هیچ کز نیست  
عشق که ز یاد تو پر هم نباشد  
از در لبه کور تو دلمسته تر نیست



ای دل بغیر سر کسر دل آینه نیست  
 نه سیدیم هنوز کس باور تو نیست  
 جو پر مغرورش در عرش دراز باد  
 دیگر کس با پاره غم باور تو نیست  
 در رنج دل بگوشه دارم نفس بند  
 پر دوزخ باغ صفت بل و پر تو نیست  
 بر تسم که خشت در تنگدازد درین جهان  
 نوز نرفته در زمین باور تو نیست  
 از غم بر دوزخ جو غمیش  
 ایل که نوق نذر کس بر تو نیست  
 عمر گذشت عاشق از اندام جو غم  
 در رخ مهال بکسوف کس تو نیست

استباده ام خبر از اثر نه نیست  
 من بودم غم کس زو خسته نه  
 صید دلم که از دل جان نده نه  
 در خون طبع چشم از نور تو نه  
 این سر بخت که دل بخیر تو نه  
 دانم که کردیده که پس نظر نه  
 ان بوف که از دل اکین من نه  
 کس در او بسینه من پخته نه  
 حکم بر صف مهر تو نه شکوفه نه  
 چند آنکه همگی طبع از تو نه  
 دل از گفت اگر چه تو ترک غیر نه  
 امید حس کس ز تو پیدا نه  
 چون تیغ است با ده کشید و کوه نه  
 خنم کس که بگفت که کار نه

منم دلم که در هوس وصال پرد  
 قطع نظر نکرد ز کار و دیر نه

از جهان

از جهانم از زو بی و دل نه نیست  
 از همه از اندام اما فاطم ازاد  
 در میان افکند ملک این بنده نه  
 در کس ای کس با کس کجف نه  
 ناز بترین رشت فافا حسنه نه  
 چانه بخش بغیر از تو نه  
 نیستم خرسند در کج نفس از تو  
 لب که در فافا ام خفیم از تو نه  
 کاش بر جان دادم از تو که در نظر  
 انقدر زحمت آید که بر تو نه  
 جرات که منور دم از تو بران چه کرد  
 در ترم ملک حجت است نه

عاشق ارفاق خواهد از خبر دیگر نه

تا را در پیش از این و علم دیگر نه

نفا ده کردان از تو تو نه  
 کلاه بر در کج نه که فغان نه  
 ترجم کن که از خواب نگاه نه  
 بدست کار خورشید نه  
 جوی عشق بند زبانه ام کوه نه  
 ندانم که خواهد کرد از تو نه  
 ز کورت فتم و تو مید فتم نه  
 که خواهم و این از غم با تو نه  
 چو در از دفتر فکر نه یک کس نه  
 که روز در خط سگ نه

بشمار عشق لب از جو دم کس

که تا شمرند از دانه شام و کاه

برادر کس هم چون من نه  
 خبر در میان کاه می کش نه



چو زان نظاره گل گشته بودم در عین  
 رخ خوش الحان گلزارم در صید مرغ  
 او که گشت جانم بجان شد خیر مرگ  
 از زلفی شاد کن کا هر دل نهان کرد  
 تا شدم واقف ز دینم بود باریت  
 اگر که گوید بستان بر سر کشتن لب  
 این قدر هم زلفش کارم زلفش

از حدیث سکا اش عشق زلفت لاله

صاحب این کوفه بر بخش لاله زار نیست

زبان اگر گله کرد و ادخواه تو نیست  
 بکش مژگان کفار منم کن  
 ز دهنش زلف فاطمه اش  
 بجایس امیر ز اولین نگاه و بیغ  
 بکش که روز خوار دشت سیکرم  
 زلفش خن زلف پاک دیده عشق  
 که پیش نه خول خاک جلوه گاه نیست  
 بر بگذارد جلوه است از شواد نیست  
 صید که دیده اش برده شفا نیست

کفر

کفر خوش گوشتش و از دوزخ باریت  
 چو زلفش کبر و آدم  
 که شمع و لغوز و کمر ماه خورشید  
 بچکانه چو پندم هسته در دم  
 عذر کنه بر رسم ادب خوارم و  
 زاده سبک در آو علاج خوارم  
 کس نیست است در اندیشه ایم  
 شایه کان کنند مرتبان که باریت

عشق حدیث شوق نه از دوزخ

اینها که گفته اند یک از هزار نیست

همین به شیشه مهر و دق شاد نیست  
 ز زخم کار و چاک سوز است  
 در شفا روز چو زلفش خنم خاک  
 تو فکر چنان در دوزخ کوه هر کرد  
 هزار جان چه بود چون نقاب  
 تمام صبرم از آنکه ترسار و نیست

ز جود باریت که بخون شود عشق

دل رصیده که هر که چشمت را نیست



مردم و طبع جان فکر خجاست  
 زلف و بزم غم عشق کجاست  
 زلفه جان که بگریخت بر خورشید  
 که نشان در من کشید از کد آن عادت  
 آن که زود شناسد با دم چون  
 ز کس چاره با این دل چاره است  
 بخت که از نیکو نشسته با از کرم  
 با محبت باز فیاض از زار و زار است  
 گفت با زبان بیا بر جان کجاست  
 که این فقر است از من حرمت است  
 ما غم بر این دل از زود جان دهم  
 دین کرد که چون من بوفایه کرد  
 مردم جزا بکار دیگران کردن بیغ  
 کید و علم غم که عشق از این غموار است

شب شرح شوق خود میگوشتن من  
 شمع دراز میخیزد ز زبان زنده است

نوید لطف و دق قدم پیام نیست  
 که حرف مهر و وفا نشود کلام نیست  
 خزون چو شده سیر و لم بجای نیست  
 که مهر اگر خط مشکفام و نیست  
 بیغ سر و سوز و اگر چو بسیار است  
 یکا بشیر و شمشادش خوام و نیست  
 در آبدیده که این فانی ز فانی نیست  
 فزونی دل اگر در خرم مقام و نیست  
 ز بجز در بطرس غم و فانی دم  
 که نوزده سینکم و دانه با دم و نیست  
 سوز خویش کن و راه بخود در سر کن  
 که سیر کون و کان جمله نیم کام و نیست  
 اگر به برو که در سرم که عاشق را  
 بحلقه نشیند که ذکر نام و نیست

یا اهل

با آنکه ناک و زلف را کشته است  
 از کیش و دم می با کشته است  
 جان سید هم با کینه ناز کرم  
 تا بگذشت وقت تماشا کشته است  
 یکیش پند و بر حد و روزگار  
 پس در کشته و شبها کشته است  
 پس بکوبه پیر و من کشیده است  
 کاه که محمد تو احوال کشته است  
 در من و دم برادر عشق تو چون کشد  
 ز زینش خار که زلف را کشته است  
 خون از زمین چو چشم و دم چون کشد  
 انشوخ و لشکار بهر جا کشته است  
 فو حرف جز نیست در اوراق اولم  
 بر دهنه زنده سرا پا کشته است  
 روشن شو که صدمه دیکه است  
 خردا که رنج و رحمت و نیا کشته است

کرف خا ز فوج چو عشق آن محواه

کاین خضم کار آورنده را کشته است

کوه نمند از جودان و شمن جان است  
 تا برسم که راه افتاده زیاده است  
 بکرم که نظر دارم من زینسری  
 از من چه خبر دار خود زینسری است  
 تا بر که گذشت از مهر تا بر که نشسته است  
 با هر که با گذشت سرد که با نشسته است  
 از الفت و از محبت مشکور که با دانه است  
 این دل که امید از من این جان با دانه است  
 کفتم که با دانه از حقیت حید من  
 حسنه بعد غنبت از من زیم منی است  
 سیکفت و لکین فرمود جان بکین  
 فرمود که رویان پنداشت که کار زینست



عاشق زنگنه او جان داد و راه  
کار از دست از محنت از بند جهان

بگذشت و گفت این برده فدا گشته	دارنده جان برده بر تنی دارد
هر روز چرخ هزار شهیدش غرق خون	اند که با دگشتش زنده گشته
فرمان که دخت لبم در فم ز کوراد	آنس جان سپرد بقصد از آلود گشته
مشو ز خیزد و صبر و شایسته	شیر چون کشی بگره پشته گشته
آن روز خوشتر از ام که شد در جبین	و آن شکفته گل که گشته است با دگشته
در خیزش که بر بر عدل و مروت	ان ترک مرستی و نگاه دل گشته
ما هر که دیدم هر روز دین و آد	چون هر غیر از منم تر از آد گشته
روزی که ما در فم از رخسار	از روز جان ز محنت بجان داده گشته

عاشق زید بنود اکران بود را  
داماد که میشدش از پله پیاده

دختر و قدرت فرزندش کفایت	دیگر بنود بزد به که دفا در است
از سرم خاطر متباد و پشیمان نژاد	تا بکج هفتی منع کرد در است
خوش بگلین بن عیسی نفس کش	که با دگشت که جان برده است
شرط چهار عشق است که بخور ترا	نکند از نه بجز به که بر است

کی نگوید

کس نگوید که رگه کعبه مقصود کلام  
تا با طربسم قوت و شادان است  
خلق از تیغ ترش گشته و از غیرت  
کس ندانست در این شهر جان گشته

عاشق از سر زش عیان گشته کن  
هر که اهر دلا مت دل انداز است

قاصد رسیده و نژاده و صلم رسیده	در راه انتظار کجاست نه دشت
رفتم جان بگرم و بر لبم کباب	بریم خیزد و خوش گشته در جهان دشت
کفتم زور عجب نه که دوش کشم	در منم زنده بر من پدل گشته
کفتم جودت و دینش میرد و زول	یکدزده مصره در دل انداخته دشت

بگفت که بدلت و صلم دیرسی  
بگفت خاک بر سر عشق فدا دشت

منم که که چو ایدیه است پراز دشت	لکاه کن بر رخ الله و مین چشت
زین غرض تغذیم که گفت دیر زمان	چو زش به دفع گشته که در است
لکان چو کسی شنایند قوس	دکتره دیدم لب و جاده گشته
زاد بران همه عشق و محبت بخت	دل مت که از جود پاره نمون است

چو ایدیه عاشق تو بر منی دلی  
کند چشمه اگر جاسوس و دوزخ



ساقی خدای ز تو کردم اراده  
 بدیم بین زنگش محو با دوست  
 خنجر کشیده آمده بار بر بسهم  
 این لطف چو کباب از بار دوست  
 از دست برده روزگار خستیار  
 تا غدر آنکه دل به نیکان خدایت  
 جایی که جلوه کرد و بسند و خزانم  
 شمش و برستانه بر جاست و دوست  
 جز در تر که تیر جوان کس نه  
 جرم و دم که در نظر اوست و دوست  
 کس قصد جان خود کند چه حرم  
 کاین قفسم بگور جان پیر اراده  
 عشق پس از هلاک رساند اگر زنده

بال بخت کشته او ناکش دوست  
 که از زلف خود بکش که زخا دل شود  
 سر غمت مدعی میگرد در آتش کور  
 صبا با جان فریب بر حلقه دوست  
 بخت چون نرسد کس بنوازم همسرم  
 هلاک از محبت جان حرام که در آتش  
 هم ز آفتاب ایل کاش خنجر در کمر میزنم  
 که چون خورشید کامرینم بر کشته  
 بمنزله لطف سکن از کشت به  
 بر آه خنجر این کوه بود ای دوست  
 عجب دارم که بگذرد بمنزله دوست

رهام و عدوانه بخود عشق میدانه  
 که یار از بیم بدین رفت و خنجر بر دست  
 در کویت از چو نیت صندبه فکرت  
 ما شفیق و خوار عشق با کس نیست

از حذر

از خور کرده پیش چشمت کس  
 زنت ز زور و جانی عشق با کس نیست  
 اگر غیر نیت به نیت شب با تو دوست  
 صبحی که ز کس تو صدم خوانا کس نیست  
 و رب چه فرزند که ارنا و دوستی  
 کس نیت که ز جانت بکنک هلاک نیست  
 من زنده سینه چاکم و در داکه این نگاه  
 اندیشه اش زده دل چاکر چاک نیست  
 دیدیم کلین و سخن دس و پندار  
 عشق بیخ و بن در چاکر چاک نیست  
 چه بود از نیکو برافروخت نامشع است  
 که راه داد به عجب ان غیر به نیت

خدای در ز افروخت نشی من  
 که میکند بمنزله جان و هر چه بر دست  
 ز کین چو از خود خون نشان غنیم  
 شکر مهر و بخود کشن بهیم چو نیت  
 و فکرم شدم بکش بر جبهه  
 بختم جان من دید و دور او نیت  
 مبار جان و دم زنگ عیبت و کز  
 زنده کز آن سپو توید مرا چه نیت  
 فغان که صبر با فرسید و عجب پیا  
 جفا و جدوت بر هم را نیت  
 به نیم پرش و در افروختی و کشتی  
 ز خنجر در جفت عشق اندر کم حکایت

همه جا دانه و دانا محبت است  
 مسکن خبر نیت که بیچاره است  
 شمع کاشانه غیر از نیت اناه چو نیت  
 که ز شمع در کس زدم افروخت



د جلد هر دم از دیده فرو سپید  
 باز چون منم که دل غمت بر خون  
 اینقدر بجز که دیدم که ناکردش چرخ  
 اینچنین است که طالع دارد دل  
 عاشق از خون دلم سپید شد کردم  
 که چه دوزخ کن از زهره ام بچون است

اینکه حکم ز بد حسرت نمی چسبید  
 اینکه غمزه تیغ بر آرد بی چسبید  
 تر که دیده است چنان بچون کند  
 کس در میان بد نیز رسد کنه چسبید  
 در روز من سیه نازدین خست  
 این که پرده بر فکر مهر و ماه چسبید  
 ام لطف را دیدم دور اسب  
 در میان مید دل پادشاه چسبید  
 از شرم لطف تو دردم نصیب  
 از غم که کشید دل جسم او زود  
 بگوشت خنیم در ماه شب چسبید  
 رفا بر او ز کمر از آفتاب عشق  
 ایدل و از نه قیمت سنگ صدف چسبید  
 آورده ام بمقدور از دوزخ عشق  
 آنکه نیم بدر که نه رسم دیا چسبید

عاشق ز کمر باریک کرد خنیم  
 بر در ستادت چه دوزخش نگاه چسبید

هر ترک مست او از یک شاد است  
 لب بر دند در دهر انوار است  
 بکشتن مید هر از خنیم بر کار  
 از رتبه منم بخت شاد است

نقد

نقد عشره نبردش دل را  
 کزین خوشتر نمیباشد کجاست  
 فراب آباد دنیا غم نبرد  
 مبر کن خانه دل را جرات  
 ز دیر و کعبه که نکرده کار  
 خرابات نازا کن زیارت  
 بان کلبه که ترنگ عرق ریز  
 که لبها زانبا شد این نظارت  
 ز وصف غنچه لبت چگونم  
 که هم غنچه شد هم عبارت  
 ز خیر جادان مد فوج عشق  
 دوزخ اهر لکمان یک شاد است

نشان در دست از بکری پس پست  
 بزم غیر لب بر حسین پست  
 ز کمر سوز در چشم بر نیدارم  
 چرا که از دل لکشته ام مین پست  
 چو می کند افکار بند که کرد دل  
 مرا که دوزخ غصه بر حسین پست  
 بشنخ کل چه ستم دیده بیدارم  
 که مرا دیش از زنده فرین پست  
 بد که هر که مرا خطا کرد و جشتم  
 نشان سبک خورشید بر زمین پست

بغیتم که اگر عشق غنیم یک صبح  
 ز بهتان تو کم میوه پسین پست

منی که معصوم دل در دست  
 حلیت که خاک در اوتاج سست  
 در کوشه منی که از دوزخ چشم فکده  
 نایغ زنده و نیک دل چسبید



در چشم چه عند رسم خویش گزیده  
ان به که ندانند که میباد که است  
اینها که بوق نوزل آه بر آید  
ان شده از رخ شمره شش شمر است  
بیرایت جفا چه حسرت چند  
ار دل که درانه نشسته نفع و ضرر است

سهره این بادیه عشق نشان نیست  
خار نشسته بر دره خون جگر است

فغان که بشوید بیداد و رسم کین است  
بر رخساره خود مهر من بقیه نیست  
خوشم بگویند که هر دم گویند  
ستیزه جگر تو از در بر همین دشت  
کرت و صیت ز من بشنود ده زلف  
بد بر که دره و رسم خشم و کین است  
حلال بدلم را باقی لذت عشق  
که زهر حذر در این جام و دین نیست  
ز کفتم بقبض دل فتنه و زلف  
در حق خواهی درانه حسرت نیست  
چنان ثنا خست به پادشاه شرم  
که ز غبار اگر کفتم انس و شرم نیست  
برابر عذر جفا که کجاست من گذشت  
بیات هرستم روز و بر سین نیست  
حدیث ترک محبت با و چنان کفتم  
که به شایتم از حرف اولین نیست

مدار عشق از آن سنگدل بیداد  
که ناله به اثر اندازد و خمین نیست

عذر طرز خرام تو کردم و قد قاست  
بزر خال مراد بر کعبه سلاست

باید داده یک جان نشسته داده یکال  
کسر زکوی کوبان نیر و دست  
عبار جود و روحان غیر خندیم  
که در منم تو کینه و کسر و زنی است  
بایر خرامه از در کشتن مرگ کین  
که به جهان دول منم نفع و فتنه  
عجب که ناصح فرزانه انقدر نشسته  
که ترکش و در کس شکست و بدست  
اگر ندمت حق اکثریت صراحت  
ز بخت و بخت جیت غیر زنی است  
مرانه روز و نه زردین نیشود که کین  
بکس زور و کرم حریفان شوند و کرامت

سرخ کشد کان شمس مکر زلفش  
که غیر کرد از آن کاروان ندیده

در سوختن که چو نرغ خوریت بایست  
کا هر که رخ یا بنمیس کن نیست  
عکس رخت نیرود از دیده ام باده  
رویت اگر چه که نظر است کا نیست  
غیر از در تو راه بکب یا میبرم  
وز بیم غیر سر تو ام هیچ راه نیست  
اهر دی نه در همه اهر و زکار  
کسب سیه تو روزش سیه نیست  
شاهر که گشته ملک دل من خواب اند  
اگر ز کار حشمت و ملک بپا نیست

زهر یک بکفوت رفته جان فتنی نیست  
عزب کرده حشمت جفا به نیم نیست

بنود در نظرش فروع جفته از آن  
عند سر که بخت کرد طمع حصار



مرا ز بخت مردن بخت کرده دانه  
 کجا روم که بخویم عشق هم و دوری  
 چو نیست قوت از دایم کار زان خود  
 رود است حکم تو بر جان هر که بخواهد

بیا هر قسم است عشق ابرو بر ابرو

کند ریاضی سخن را به همیشه نظارت

از دیدن جرات عشق کفایت  
 دانه چرا سپردم آن رزد و درم  
 این فتنه از رقیبان بر تو در  
 آغاز هر سده از دست نایب  
 از خبر بچید او دانه حسد و آه  
 هر جا که حسد پیر از ناله خفا  
 عشق هر از دست کز منز که کند

کوبش حواصی او به لطف و به عفت

پیش آمد و یک لحظه از عیان  
 حبیب من که بایں من بر جماعت  
 نشست نقش مزه ای به تماشاست  
 چکند و چه مراد و مراد و تماشاست

قدم

قدم هست آن هر دم و او در عشق  
 روبرو دل زک یکدشت نشین یک  
 همیشه همه بیکانه سر منزه  
 چه گفتش که بیکانه از خجاستین  
 مرید پر خاتم و عین او دگر  
 ز صبح و جنت و عشق کدام یکدشت

که بر کجاست از آن مغفول و بکجاست

در دانه که زنده او رقیبان است  
 دانت در من بفسد و جام زدم  
 که خوش می چون جفا و عذوبت  
 او ز سر از دانه که بر فک است  
 سر آمد از عشق و من هر دم از او  
 به دانه عفت آمده باز هم و رفتم  
 و او من از این دل که مرا کشید

کو به کشش نا صحران از این پیش

عاقبت نژاد عشق شد با کجاست



خرم عالم نه مست و چه بار داشت  
 خورشید ساقی با جنبه زینت داشت  
 یارب انچه که شد دهر با ناز داشت  
 کعبه باز نغاب از رخ زینت داشت  
 گفت بکر حدیث هر چه جهان خواند  
 عشق روزگار که در سینه ازین داشت  
 منجبت بهر ندم و با دهر کشتن  
 پرده از رخ گل بهر تاج داشت  
 حسن کو به ایم از خیر در نیافت  
 نسجه از دفر کل مبدی شد داشت  
 است بس حقیقت از این لطف چنان  
 که درین بار غم عشق تو داشت  
 خط از در و در و در و در و در  
 نسجه خط و از زلف چسب داشت  
 ده که در دل و در و در و در و در  
 راه که در اول و آخر و در داشت

حالت عاشق در دانه نماندیم  
 که بهر مهر حسن و ره محراب داشت

کل که ز بهر چو زینت داشت  
 سر که در عشق کونین داشت  
 زمین دل به خود موم و بسری آید  
 که همش از در دل تا به کونین داشت  
 در نظره هر چه با کونین داشت  
 چشم به هر چه در دهر داشت  
 اضطراب کشت از محبت مزه باکی  
 در دل مسکین مگر بهرینه داشت  
 خزانده انوده و دانه و زینت  
 هر که از خنجر چون فرغ داشت  
 کسر و نفع و دران بد و در و در  
 که در زبان دادند و در و در داشت

که در دهر

بر امید رخت هم تو را بر کرم  
 سینه زینت که با ناز داشت  
 شادی و اندوهش از لطف داشت  
 که در غنای این زمان با کرم داشت

نهمش که بهر حسرت که با ناز داشت  
 دل در غم که در دل بهر حسرت داشت  
 بران چمن و دلم از غارت خزان داشت  
 که کل بغیر غم غنای شیدا داشت  
 قاتل که در من کل سینه اهرس  
 بکشتنی که در اجرات تا داشت  
 که تو کل و سر و دهن که بول داشت  
 همین که بهر زینت و در داشت  
 بجزیم که بهر دوق که دام بول داشت  
 جابر جان و دلم یک که در داشت  
 مرا فکده جدا از تو زنده سید داشت  
 حضورت و که است این اند داشت  
 پیش بر بستیم و زهنا داشت  
 چه عشق تیغ کز چاه داشت

که در سینه عاشق و که در دهر داشت  
 بمنزله نفعه حسرت که در داشت

جابر جان و دلم زلف و در و در داشت  
 دگر که بسند و سیرین با ناز داشت  
 هزار نیکه و نازند که بر داشت  
 همان که در بر از زینت حسن داشت  
 اگر بعدل بود کار آستان زلف داشت  
 بختی که منم مدحی نداشت  
 بشخ کل نیکو آستان زلف داشت  
 دل منت که در دهر کل جان داشت



صبا بزدلکست اگره سخن باشد  
 بگو که جلد و دست که فداست  
 همین منم که بوق غم تو سینا لم  
 همین دست که در دوزخ خبر داد  
 رسید یار و دوست منت کسیر  
 هم برآمد و لا بشتم هان تارست  
 بکش کسیرم محبت در اول غم  
 بهانه ستم دوت جبر بسیار

بزدلانه لبش خنده میزد میبویج

که شرح حالت عاشق کند که بگوشا

مضطرک میگذرد جام من آب گیت  
 ان لهم یحشوا که مرا جواب گیت  
 دیده را از رخ زیا تو ای که بگیت  
 سیر خورشید چشای در ناب گیت  
 که در دوزخ مراد دل خود تو به کسم  
 اینقدر در جگر رخسارم آب گیت  
 گفته بود لبش دعه که بگویم خبر  
 من و کوه از غمت لبش به خواب گیت  
 که به چشم من که به کند ابر لب  
 همه شوکران تره غرق خواب گیت  
 حال بندراین تره شب بیدارم  
 صبح رانا چه شد هر چشای گیت

من و تا چند شب عاشق خواب کسیر

حق مرزدان در کل وقت گیت

زاده علاج کار غم بزرگار صیت  
 جامه در پیران جان خستار صیت  
 شود شورش حلقه دندان جبر کورت  
 هکت زرع صاف مغرور صیت

موز

صفت کند ریخته اگر شمع نیکم  
 مشو بین که طبع مرا از کار صیت  
 زاده جاب مزد عمر که در تیج بود  
 انکه نشد که در عت کرد کار صیت  
 از بربست رعیتی از لب تو رخ  
 واقف من کسیرم با تو کار صیت  
 گفتند عشق میگذشت به هر  
 این بکش غیر محنت بجان صیت  
 سبش برامه می از غمت به منم  
 من کشیدش جبر در این انتظار صیت  
 کمرش دهان بخوبی جبر و مدخل  
 این کرد که یکند ابر بهار صیت  
 در سینه ره نکرده از غمت بوز دل  
 این آتش فتاده بر این بگذر صیت  
 به دخی محض بایم نشانی  
 و که شد که در عت روز کار صیت

فرهستان عشق کرد در زمانه

از عاشق غمین کجایان یار صیت

دل دارسته که در حلقه جهان نرود  
 با سر زلف و در جان چشای گار  
 شمع امید خوار زنج شکستم رسم  
 ز رخسار نه دهباز که لذت نکور است  
 تا ندانم در کمر لذت زخم سخت  
 افریم بدل و برب من ز رخسار است  
 تا که در دوزخ مراد دل خود تو به کسم  
 تو که هر کس مگر از غم غفلت زده است  
 فحیت مل بکمان دگر پرس را  
 کاین صیت که در کوه کتخ غدا  
 ای که پرست تیغ تا شایه را  
 رخصتی کاش دهنی تا که کل برده است



بر سر کمر تو ز جود و دایر خانه  
 همچو آن عاشق مسکین تو را کنی خود را  
 شبی که از حسرت دیدار تو آمدم  
 تا بحال وصف رخ خوب تو با من گفت

روز عشق تو که با من یکخانه زخمت  
 چه توان کرد که دل با هم گشت شغفت  
 لب که بر لب و زانگشته چرخ من  
 جگر را سببا بر آید کمر را من گفت  
 با سر لغت تو دل و زبانت زخ  
 انقدر گفت در آن شب مسکین گفت  
 کرد آید زور از غمت تا تو نباشی  
 شاهرش که زخ و زدن غمیت  
 دیدم در خواب در بارت ترانه دید  
 کاش که در خواب ترا دیدم در بارت  
 فسخ از گفت بشنید در چنان عشق  
 در چنان غم عشق تو نشیند گفت

بزم عشق تو که غزلیه تو را زنت  
 یار من شب به هر سر به زنت  
 شب آید خرم مگر درین شب تو  
 چشم رحمت برده عفو کن کار زنت  
 غافل از آنکه زخ کن کن  
 کشته ام و شمر و چشم برده زنت  
 بر سر کمر تو از غمت جگر دل  
 در وقت سکندرم تا به بیمار زنت  
 پیکر من شب به هر سر به زنت  
 پیکر من شب به هر سر به زنت  
 اگر انصاف بدارد بر سر زنت  
 بر زنت سر و سر خیزد از آن است  
 عاشق

عاشق است چون کرم بود در زود وفا  
 که چه بود از غمت در سر زنت

از غم زود و غم آن زکمر است  
 سازم فدای دلش جان و دهر است  
 با نشت محبت شهر است رفت  
 غافل شود ز غمت زدن از سر است  
 از شرم و وقت ز غمت نظر زنت  
 بایران تمام خود نکند و بایر است  
 هرگز نبستم از زور او یا ز حلیتی  
 کز آب و دود دل به دهن غمیت  
 آن چو من که در دم سبک بیدار  
 حوزدهم بیا دلش به زنت است  
 من مردان تن غم زور از زانم  
 کو عثوه که کار و دم میرود زنت  
 درو که زانم و غم غمیت  
 عاشق چو خاک بر سر تو زنت است

آنکه او را در دل مصلحت نزل است  
 حایر در دل دارد و از زنت دل نیت

آنچنان آنکه جرم که هر شب  
 از زور او از زنت خیرت بند است  
 میروم را هر که کس ازین غمیت  
 کردن من در کند شوق و دیم است  
 غم بانه که حسرت بگو شمر  
 سر زانم از زنت بر زنت است  
 لطف که خاتم من دانه کو غمیت  
 من که میدانم دل زنت سوگین است  
 میروم از زنت او کو از زنت بگذرم  
 در دم بیکان و دیم زنت است



تخته از گشتی طرفش بر جانند / دیده عاشق جان در بحر حلاوت

که بجز بد تو گویند بیلم و گریست

دل را نظر دیده مار ایست

شب زلف سیه را ز رخ روی است / آن چه فرخنده پیر این دیوار گریست

دیده کز این و دم تو بود از تو که / دل را جزیر دیده مار گریست

که چه رویش مست به جگر مانع / میسرا یافت و نهفته بفکر گریست

هضم از لب لعل تو که جمع آورده است / آب دشت جگر رفته و چشم گریست

از ترحم بهیران غمت میگوید / چرخ هر چند که نماند تو بد گریست

جزیرت ز طعم رطوبت سیدانم / هست نخس بجای کرکش و انور گریست

هر گشت جم و هوس دار نکند

که چه عاشق لب که تو بد گریست

غم دل من کز زم کو بخت یار است / که می افروز بر سران چار است

نه من لبه صبر و جفا آورده است / در نه از زده دل و سوخته جان بخت است

غم حیران تو بر جان فریخت / شادید و صدمه تو محض دل خیر است

لب لعلت در معراج دل تباران است / خبرش نیست نه که دلم چار است

که تو از رخ خورشید حقیقت دیدل / برده چشم جهان بین ترا پندار است

ناکود

تا بجز سخت غیر و حیران گذران / گذرانت اگر صبر و اگر دلدار است

غیر عشق که جفا تو فرید است کمال

کسیت که جبر تو پر هم نه در زار است

دل از جرات سر صدم سودا انداخت / این صبر داند که بعد از لغو میماند است

مشق افراشت مر حردن ز چشم / در نه از یکجبهه مر حیل شکست است

جبر کن خدا نماند می از اشتیاق ستم / هر کس که تو بدی با دوسر سودا انداخت

مینم از خویش آنکه دل از دشت / کف اتم حریف که دیگر بر دم غوغا انداخت

وقف خربانت انیمه که بیامد / تا بکشد دیگر را در دلم و دوا انداخت

در چرخ شمشاد اگر حیرت نمیشد / داد و رفا را نشود و هرگز نماند است

نیز خدای تعالی و غریب کسین / مرست عالم نوزد من بیک صبر بد است

صبر وقت نیست غم بکس تبار جیش

در نه عاشق خانه دل بار با بقا انداخت

بده صفت در برابر رخ خیال نظر است / در آنچه خروغ سر صدم بود در دشت است

کو برادر تر از غیر نباشم مگر / دست من گیر که زو جنت من بخت است

در دلم حرمت و دلاوت و دلاوت / سیکش بر در دشت که بداد گریست

حکم نماند است که با بر سر تلخ نماند / هر نگاه که نصیب من بدیاد گریست



شب من بچسب و بیدار در بیا  
کوش منم بر اثر غایت مرغ محبت است  
ان سر سوختن این فکر فرایده دارد  
دل بکار در کرد و دیده بکار در گرفت  
تیک شام بچسب در ره ادبش  
بیدار که بکنان ما اثر است  
گشته چندان که بگذرد در دهن خاک  
حضر غمره همان شیر ز شیر است

عاشق آن است که جام ز کف خود گذارد  
همچو نیست که از حالت عجب است

رضی آرد که در در تاج وزارت  
حالت میدارم و لا شایع غنیمت میدار  
من که میریم قیاس کار خود از من گیر  
ایکده است از عشق خوانم و در چار است  
حالت چار خود از من سر سیده  
ای دل افکار من شرمند و دلدار است  
منه انضیم ده بند و بفراموشی  
از کار فکس برین دارد و بکار است  
از تو که غم و فایده کس در سر است  
سکوت دارم بدل اول فراموشی  
ایکده خوانند به من ترا اهر چنان  
بال این خسته رسم کش چندی است

خود خواهد کرد و خواهد دید بر بدی  
بیرسد در سر عشق و در کو خوار است

ارافه بایب سکنه تو کار است  
نشین که ترا به مراد پنج خوار است  
ان صید نیم من که بنده بندهم  
اما کلیم آه و زاری شیر شکار است

در کار

در کمر تو داشت در آمدنم  
اروای چه پرسند مرا با تو چه کار است  
مسکین دلم اغصه که از شوق تو  
سرگشته و انهد و بستم تو در است  
کلهای بر سر چه شد ای که این غم  
هر جا که نظر من کنم جبهه خوار است  
اگر نیم از کار درین بچه ز کار  
فرانسیکه پیش نظم در دو خوار است  
چیز که اوصیت کس حسن جانند  
از دور چه کشی که نقش و کار است

عاشق که شد از بند کند تو را باز  
رگشته بدینال تو ارش هواری

کرشم کن که ترا حسن و بر بر است  
نفسه و محنت را همان تر بر است  
رخ تو روشن ده و جلیستن همان  
صفای شهنیه با تو بکنند بر است  
هنوز تیغ کجاست کم کمینه سیکردی  
میانه توه خورشید دار در بر است  
بد امنست زنده است همان که ترا  
نکود ملک و خدیو بر بر است  
اگر چه نیست بای تو بنده دیرین  
تو بملکت حسن بر در بر است  
نستندم از آن کور رفت کو بدو  
کسته کوه چنانند به بر بر است  
چه بخش است که مد فاطمه دل نه  
هوای خواجه و حق چاکر بر است  
بیا که کوه بکشت به بر فشت نم  
که دیده دول مرا تو اکمل بر است  
نهال آه مرا کن زمین عشق دید  
چه شد که سر بنگر بر دو بر بر است



سحاب عاشق از زنده دل غیبی

که چشم و نماز ترا کس قدر بپسند

آنکه فتنه لطفش همه را در کوشش است  
لبیسه بین فرخ از پیش انداخته است  
صبر حرف غم هجره دنیا ز کجاست  
که سر در آید بخت و خوش خوش است  
کوئیت این دل از زنده کوفت کرد  
آنکه از سبزه تر دلم سیه برکش است  
هر چه بر سر زلفش بوسه بدم است  
بگماند در سر مست شده و مست است

رسد از روز که جز من اندک خفت

عاشق از دراکش من خشن بود

آن عهد که بستیم بخت بقرار است  
و آن عهد کس دشمن و دیرینه است  
حیف است کجاست جگر غیر من  
من بنده بر ستمت این چه کار است  
از حبه این شاهواران خرم  
و آنم در چرخ این دشت خجسته است  
زین خون که ز ترکان بگزارده  
ازا چه جنبه از غم خوابان بگزار است  
مغفرت زنده خبر از لذت بکوان  
القصید چشیش جو از شاهوار است  
این آه و فغان لایع شفت و کونه  
چیز که بدل نیست بر انگشوار است  
در کوفته و در آینه دل از کل غمت  
از غیم خیال تو مرا بیغ و بهار است  
در سینه سرست چه دشت و درین بزم  
که صانع این خجده از انجمن است

عاشق

عشق در از خجده و ز غم نگو

آن عریده جو باز بگزاره کل نیست

حیف که ز جود تو نبرد و نبرد است  
منزل دل که ترا رها کرد است  
آن یکشتم که بدل مرا آید  
کار دل سحبه در فکر است  
منت از سدره دلم یکشتم  
نایه سرد توام تا بهر است  
هین دتر است جویز کالجی  
در نظر هر در جهان مفر است  
جز خفته رود و از غمده من  
هر کس سرفه صده کرد است  
نخن غم از آن شیرین لب  
در دافم همه شد و شکر است  
و آن که در نیست سیه روز و رسی  
روز من از شب او تیره تر است  
صبر من کم ز کم و با غم عشق  
شوق من بیشتر از شیر تر است  
سید دم از به این گفته دل  
که کجاست مرا را بهر است  
نکش منت کل از در ارم  
تا کل روی توام در نظر است  
تا زان گفت حدیث مریم  
قصه زنده و زیاده در است  
قا منت در چمن غمت بی  
چه نهال است که در دشت مفر است

جهر نیست رفیق و دم

در غم است نهال عجب است



کز جان که حساب غم خست  
 غم دلوزت افر بکرم خست  
 مزان بر دانه افشسته خام  
 در پیش از رخشن بال و پر خست  
 گذشت چرخ از سر رنڈ آتش  
 چه رخ بود آنکه ترکان تو خست  
 خیالت کرد شب همکاه کرم  
 که بسجول شمع آتش بر سر خست  
 نایب مسج کار از رنڈه آو  
 بغیر از آنیکه بر رخ خرم خست

که کوی عاشق این باد بر من  
 که از توفیق رخت دل در بر خست

هان ز توفیق تو عهد تمام بکدام نیست  
 هان بسینام ان آتش نهان با نیست  
 جهان بدو حسن تو خست و غم نیست  
 و باد و درخت حسن و آه جهان نیست  
 بر آن سرمه در بدو چایه مندم دل  
 بکمر سیکده تا در سیمان نیست  
 فلک ز کمینۀ اهر زانه گشت حول  
 فغان ما ز خبار تو همچنان نیست  
 چه خودیت که کل پرده نمکنده  
 هنوز جبر دختۀ رافان نیست  
 نایوک سر دلد دریم اگر دردی  
 ز غم حسنوز ازین صید تو نیست  
 نماند یک کلمه ز کین بستان هنوز  
 برسم که دورت بکین غنیمت نیست  
 بخیز خشت اگر خمر رسید ز برق  
 هزار رنڈ که کلهای روتان نیست  
 نمانده قوت در خون جوش پر زدم  
 هان بشخ کلمه جبر رشتان نیست

لولا

شوق  
 که که بر در آفته نموده ام  
 هنوز نقش سحر است بر آفتابیت

ایکه دردت سرشته کل است  
 عشقت از هر دو کمنز جل است  
 عالم غرق خن در استغناست  
 آنکه در فکر اوته در دل است  
 در ذوق و حال مستی بم  
 عشق حیران کار کف است  
 زخم ان به من زکار خست  
 اضطرار به برآه سحر است  
 زاهد افشسته بهشت حوالت  
 تا سر کورنیه منزل است  
 آنکه از زانه مرمان نشود  
 دل و یرم کمینۀ می است  
 فارغ از کار و بار عین م  
 زنج و دلد در در سقا می است  
 عیال گشته تغافل است  
 آنکه چشمش بصید فدا است

عاشق ان کجاست که کویه یار  
 چه شده ان سپنوا می است

باده آتش عتاب ترا این ز جیت  
 در آتش ز کمر خوریت بهانه جیت  
 نعلت ز صید کهنه سچول منرباد  
 بخت بمنز در ز نقش دام و دانه جیت  
 از پرده دست از فلک گشاید جو خیم  
 ای که که جوارت جبار زانه جیت  
 مستی و سیر عریده در در کیش را  
 جابم فدا ز خیم جوارت بهانه جیت



که خواب در چشمم و آرزویان است  
 نقش سجده عین بر آستان چیت  
 بهر چه میگردانم دل از لطف و دینم  
 ز خیر شدم رخسار دلت درین چیت  
 که خانه دلم نه برابر تو خستند  
 نقش رخ تو بر در و در خانه  
 و در این چنین برق مدارا نکند  
 سر زیر بال جویش کیش شایسته چیت

عاشق در پی عده او کرده توند

کوش جویان همه بر این چیت

نهفته سر خوم خوند و پای نکند  
 بر جم آمده بودم آن سبیل نکند  
 فغان که میشنوم فاش بر سر  
 حکایتی دلم با تو در میان نکند  
 بکس نداشت سر گفت در مجلس  
 اگر چه دل بکس آن عوذه نماند نکند  
 اگر کجور تو با کسی غبت و در  
 قدم بکشتن فرود کس توان نکند  
 ثابت و معیان تا ترا نمود روشن  
 و فکرم تو ام هر سبیل توان نکند  
 چه شد و بعد تو ام ایمان نماند نکند  
 مرا بکجور تو یک در شکان نکند  
 گفتند نمود من کعبه بر کعبش  
 که تو هم بر دامن تو ان نکند نکند

خانه در چنین آن نور مبلال عشق

که رفت آن کل در غر در میان نکند

نیش ام فای دل پر خون است  
 بکس کاهک دارد دست  
 دشمنانه

دشمن نند قدر غصه مرا  
 که از آن کینه کجا کرد دل است  
 عوذه هست زنان میبار  
 که همین که از دل محسوس است  
 من و این عشق که جان میکار  
 تو و آن حسن که زلف و دل است  
 طمع من که از تو بخواهم  
 هر بانی که نداند چون است  
 رقیب مرا کرم خود هر داد  
 اگر کشتن بعد لب میگویند است  
 قصه کام دلم افشاند  
 وعده و حدیث آن منزل است  
 تو هم از باره در کون میبار  
 کوش چرخ خود بیکر کول است  
 حیف و حدیث در حدیث  
 صحبت غیب آن مقول است  
 بر سر نقش خوش عارض او  
 در میان دل چشم غمت  
 آنکه شادی جهان از غم است  
 سسندل او بدل محسنه است  
 روزگار طیش میگردم  
 بکس نه که رد دل بر دل است

که چه ناما مر عشق مین

شیره هست کز مملکت

خورشید چنان چار در دل نیست  
 و من که در فکر پیرایه دل نیست  
 هر پنج که جان کاه و دل غل غل زدی  
 دیدم بکس همچو کفرایه دل نیست  
 چو نشت در فخر نشد از دل گذار  
 انفسه او بر غل غل زدی دل نیست



که جان بسم در عرض دل نغمه  
 در کوثر جان هزاره فرخنده دل  
 غیر از تو خواجه که بر او من جان  
 کس نیست در او سر دلدار جان  
 به هر که وفا کرد به دشمن جان  
 ما چه ضرر به زوفا داد دل  
 و نشینه که در اندل افلاک برآید  
 از زاریه من بود چون زار دل  
 شکرانه این حسن جفا نکرده من  
 غفر شو از لطف به یاریه دل

روزی رسید آفره عکاش شوانه

عاشق و عشق هیچ نماندند

هر چه بقدر دل برسانت گفتم  
 لطف است و کرم و عفو است  
 حیرت دارم که خندان تو نشکند  
 نقد جان بر کف در انوار کجاست  
 عشق فرمود است جان و کلام این  
 در نه هر سو آورم روحه شمس است  
 و عده داد است زان علم و در راه  
 نماند این عشق و طالع بهار است  
 بار به و صبا آورد پیغام از عشق  
 در کمال آنکه ما را وقت بود است  
 صبر به بیان ندارم و در کلام  
 مرده صد عجز از فرخنده از افراز است  
 که چه از محنت ز نیست از بیداری  
 کوش جان مرا کنم طریقه او است

روزم از غیرت در زان به روز نماند کرد

عاشق اندر صلقه زندان هرگز نماند

در غم

در غم که دل ثانی پذیرفت  
 زان چرخ که جانب ابرو گرفت  
 و در پرست در پرده رازین  
 ان شکر که دامن هر دو گرفت  
 بجا که زلف طریقه و رشام  
 سر ز پریشم که دلم گرفت  
 غیرت بخون کشید جگر خسته ترا  
 هر جا که غمزه تو مل از دست گرفت  
 کل کوش که نغمه زان و زغن کمن  
 مرغ لایع را چو غیرت نفس گرفت

عاشق چو است ان کس بکین بود جاک

کریشه و باید اس از کف عیس گرفت

که هر روز کرشمه و ناز کجاست  
 هر چند خوارم این عقد هم بهار است  
 اردل برار یک ستمت این نیا جاست  
 که بر بگذرد زنجار روزگار است  
 مدحیتم که با همه خونی که جگر کینست  
 در کور و جان دل اسید دلت است  
 گویند جگر کن که بکسیر و دلت قتلست  
 صبر بر مرا که بدل به قرار است  
 برت خطای شو از صید هر شو  
 صید در انظار و قرار شمس است  
 بر من گذر کجا فکر جان در انظار  
 دلخست ایت بر سر هر یک دلت است  
 هر چند نیست لطف و وفا به شمس است  
 انغمزه نه دلم از نور فکار است  
 چه بر یک ستم که کل باغ آرزو  
 در دامنم اگر نبود بر دلت است  
 در دلم ادا که هر من ایجا بسید  
 عاشق بنزد منت پر یار است



پرسید طبعیم به کج حال تو چو نت  
 در یکدم از انجم انداک تو نت  
 منع میده ان مست که ز غمزه کربا  
 خوش آنکه مشید بر در توبه جنم  
 هر به که در از تو بکیم و قدح است  
 آنکه که رسد دهنه چای بسرم  
 آرام دل آنه شبت یک چرخ نیست  
 در دهن بود این چرخ دانه قطع کن  
 کفتم به بیم بیشتر در تو نت  
 داغ تو که بر آید بر پند در نت  
 خود داد بین دهنه و خود کفشت  
 ساق که مراد میل رود تو نکونست  
 بایش نکتم با ده که به لید تو نت  
 که یار نیاید لب و ده تو نت  
 که میر دل به خط فی لیه کونست  
 که با ده توان حوزد تو نکونست

ان خسته که در راه تو از دق قان کرد  
 عشق نکش نام که از راه حسنول است

کار من در لرحه در کوفت است  
 جان بر سر جان رکنه در کوفت  
 تا خد چکنت ان لبه بر من تبسم  
 در درد هوس قلم و مکتب ویم کنت  
 خورشید و چشم فلک است در سر حرمت  
 در کمر حرم خوانده تو به خط پشنت  
 این غیش باغی که دردم که مر است  
 تا قیامت شریف قبل تو کد است  
 چون بخودیم افیم از رخ تو است  
 شبانه عقیاب افکن من یک کوفت  
 چشم بر رخ جانیه این کوفت است  
 در تاب جهانه که مرا کار کجاست

فرخ

فرخون جگر نیت که از دهنه تو نت  
 رستم لکشن ترسانند به سیر  
 این بکر رنگین که مر است بک است  
 زمین نزع گرفتار که در کوفت است  
 عشق که قدر نزع زلف تو صمغ به  
 صبح طربش نزع چمن حور و ش

ناز تو از نیا و جنین به نیا و جنیت  
 آنخون گرفته دل که طلب که غمزه است  
 در از زهره مسیح خود ز قضا کج  
 به لکهار به پرو بالی که خود نسیم  
 کاکه نیم که در پس این پرده زاریت  
 و من جو بر بیان زنده در ره قلب  
 طرح قمار زده افکن و عشق به به  
 پرده اند را ز حالت خود نیت اکثر  
 از شمع پس با جفت سوز که از جنیت

عشق چو سپهر کوش بکوفت نمیکند  
 راه ترا حکایت حوره در ز جنیت

عشق را دایم بهر بر در حور پیدا است  
 کمر عبید ناز و جلد و نیا و نیا و نیا  
 حوره از طاق دانه و دهنه و نیا است  
 در بکلی بین باز و هر دو کین حیا است



جو فایده من دردم دلم نماند  
 فدا غایب رسیدم در دلم نماند  
 بند دام غفلت من غفلت دیگر است  
 در نه مرغان چرخ را نیز این فریاد است  
 ای که با غبار رسم بر زاری است  
 بخت از خود و غافل غفلت است  
 حبله دیگر بدست دل از آزار است  
 در نه هم سر و سر در غفلت است  
 زانچه من از دام زلف خبر دانی  
 با دلم نماند که در علم و آواز است  
 کریم بیکش افکوش خشم جهم  
 در تو خدا هر گشتنم حیرت بر آید  
 جانم از زلف است که کور تر غافل است  
 باده درینه ان خسته از فلاح است

کس نه بهیچ فرم و خدا نیست  
 که چو کل عاقبت که پشیمانیست  
 حسن تا حلقه سلطان خوابان است  
 کس تا بین تو در گوشه ایوان است  
 آنچه تو در قدش شتم و مان رش  
 ده که یکدم من پروردگار نیست  
 آب در دیده نه در دلم نماند  
 کس تا بیکه و چه جاست که غفلت نیست  
 خبر از دست دل از فراق است غایت  
 زان شسته که در حلقه پندار نیست  
 کشت زلف در غن بین که در ظاهر است  
 زان شسته که در حلقه پندار نیست  
 لب که از طرف تاخت بر سر است  
 در و در و در کلا من و خوش ایوان نیست  
 تو خست که در جهان بهیچ بر دوز  
 کرد آنکس که این سرمدان نیست  
 طرفه ترا که ترا که دانه ایوان نیست  
 کز دانه

کس نه است که در سر کور تو کلام  
 بر سر راه تو شوق حیران

که دلم فریاد غمش مرا که کلام است  
 نماند در سر که کلام است  
 نماند در غایت که کلام است  
 کز کوناه غمت بر دل تا که بر آید  
 بیداران و دلم در به زبان کند  
 در نه در کور جان به پاسداری است  
 روزم اندک که بر روی کجیم نیست  
 در غم محبت تو ام شب دیده میبارد  
 باقی بمانم جوان سر خود از خوک من  
 نماند ام در سینه است و سینه ام کلام  
 غنچه را در خنده ان خفا که میبارد  
 در غن من بهیچ بر دوز که در است  
 غم شتم بیکه بر عشق و یکبارم جوان  
 در کفم کرمی بخود بر میان زنا است

رازی هاشم مازد در محبت حاصل  
 در نه خندان که کویم در غم او زارت

غم من غفلت نیست در غفلت  
 جیت یارب که دل من غفلت  
 که این غل پشیمانی میزد غفلت  
 شاه کل و در دوز که غفلت  
 پس دل در دلم نماند نسبت غفلت  
 کز هر کس کند سبده بت غفلت  
 ساقیم بیکه حاشا غفلت نماند  
 یا پس سستی می غفلت از این است  
 از خوش ان لطف که بهیچ غفلت  
 این دانه رفته پندار غفلت



کوسه راغ دل گشته همسکود  
 از سر زلف میاشد بکن درنگ  
 لعل و لعل در بکام دل غیرت بیغ  
 خاتم ملک سیمان کجاست  
 کهنه و لقمه پیر از غنچه هفت کنداره  
 هم قیاس من و هم پیر من گفت  
 از من خسته چه پرده بخت نشاند

نادره افروزه اشخ که عاشق نکل است

رنگ به اندازد مست شوق به زلف  
 کارم از اغیار در گوشت بر دشت  
 بهر فریاد به دل کجاست  
 شب بهر ناز به ناله بخت  
 راه بهرستی لیلان ترا اندیشه نیست  
 لطف به اندازد است از انچه اغیار  
 که چه در دوزخ دل عجب صافا فانی  
 کوش کن خفته ز غم و قوت کفایت  
 نخواه که سپردن و از یاد بیدار است  
 یکجهان چنان بر تو کس بیست  
 فارغ نماند لبه حنیت از زلف  
 هر چه بخوابد دم در فتنه خوار است  
 از سر گوشت نخواهم فتن از من خوار است  
 که بخت جانم از دم سایه دیوار است

عاشق این کلین که من منیم غنچه  
 بر دزد دست با یک غنچه در کلزار است

کف از من که قدم در دهانه گذاشت  
 بجسمم که نکل به نیش و انگشت  
 رسانده بود کجا به رقیب کار مرا  
 که انستم از نظر ان منم فدا گذشت

فدا گذشت

مؤذنت الا ان حسن خدوا را  
 سبب در دل چهرت که انگشت  
 طیب من که مراد غده در امید  
 چه شد که بر سینه این خسته انگشت  
 ز حیدر چه منون کرد عجز و رب  
 که سیر جود بهیج تو پرفا نگشت  
 صفای وقت از من من کجاست  
 که غیر آه و در عیش من ضایع نگشت  
 رعد جان ز غمت که در شنای من  
 بمن در رفته ترا که چه شنای نگشت  
 بکج که در کلین این چنین نام  
 که غیره از دین بستان بیا نگشت

و چه سبب از من به کام دل نشین

که عشق در دل به هیچ دفا نگشت

شیره عشق ان طراوت به لبت  
 در نه ترکان کج چشم سیر به لبت  
 بکافات محبت بغراقم سپار  
 کند دیگر و با درش کند به لبت  
 ز غمت من در جلاک مدد در صدم  
 که چه کشتن من غم که به لبت  
 در سبب بخت کسری به کراهه به  
 در نه مار سیر که در زده به لبت  
 مسد هر کس کلین قدر کجاست  
 که ان بر که توان زد بکج به لبت  
 که بر دهان زلف غنچه که ترکان ترا  
 هر طرف سینکم خدای به لبت

نمر عشق سکین ترا بس باشد

نظر و جنب در دیش زنده به لبت



کجا روم که خند در زمانه پرفت  
 بغیر از آن هر چه هست محنت  
 در آن تن خست زمان نادراد  
 که این لایب جزا کارخانه است  
 بیا بر مبد و قر نشسته زان و غن  
 که هزار خوش کلو و سرکان باغ رابه  
 ز غلظت شکوه صیت چو ز قضا  
 باین محامه مودت و عدت  
 و کوف و دجانه را صلاح از پست  
 باینیت فشت و نهایت است  
 هر آن خیال که بنده نقش آن  
 بغیر در آن و رستن ز دست خیم است

چنانکه بود که عاشق ز دل برآورد

رود و تیا است این غوغا است

زان عشق حسیه محبت چمن آ  
 ولی کجا بروم باد که محنت  
 تو که کنار در دست زخمت می رسم  
 چرا که دیده بدین آتش که آتش  
 غریب غم و یگانا غم زخمت نشسته  
 در حب غم و کج فتنه مراد  
 شراب همه جان و کباب همه دل  
 سرودن از دانه که این چه محنت  
 ز باغ فارغ از دود و دیر بر آرد  
 که لاله و گل و سر و جنوب و محنت  
 محاسب سیده باشد پیش الضمن  
 معین تفاوت من و خوش زینت  
 گذشت عرو از و کام دل نشد مهر  
 لایب از شیرین او همین فتنه  
 رقیب خوشه و شادان نشد عاشق  
 که آنم از تو جفا جو بگو حشمت است

سپهر در آن که قدم در ده کم گذشت  
 خوش باد که ما و ترا بنده گشت  
 طیب من که بنده زنا و زنا مع  
 چه شد که بکسب این فرخ قدم گذشت  
 مرا ز کور و آواره که غیرت عشق  
 زانه و در دل آغش و هیچ غم گذشت  
 فلک ز کسینه عشق من کجا کشفه  
 چنانکه در ده جی هم زنده غم گذشت  
 سفال سیکه از کف و غنیمت و آن  
 کند که هم جی این فلک کج گذشت  
 چه بر سوا که با تو زده بر آه ستم  
 فلک که با بریدن از زده ستم گذشت  
 چه نه و کز من بر وفا حد و جواب  
 نکشت و زده و بر کافه غم گذشت  
 زخمت و بر نخفت حسن و دلکشت  
 رواج یکده و رونق و دم گذشت  
 سلبه حلقه کی بود که او نخفت  
 سکینه در و از زلف غم گذشت

چه خسته بود که نخفت حظه و ستم

که صبر در دل عشق زینت و کم گذشت

چنان ترا هیچ زباب نکو کم نشسته  
 هر که در دل بر چم نباشد غم نیست  
 باغ حسن و کز که زینت خامه شدم  
 چه شد ای که در آن دیده و فرم نیست  
 ای که جوهر نکند و در پر از خرابه  
 فیت و تندی و دوست درین غم نیست  
 حیف و حیف تا که ز باغ و زینت  
 باغ حسن و کز که زده و جی غم نیست  
 عاشق خسته که پیدا ترا هفت و زینت  
 کس که زلفش ال نشد از غم نیست



چون جان غنیم مرا بگذاشت  
این غم در دست یادگار است  
هر تو چه مهر آنگاه است  
کین تر چو کین روزگار است  
عالم همه گشته کف است  
حشمت تو همان به کف است  
بوی زکی شنیده بشد  
این دل که براه افتاد است  
فراگشتن عشقان مسکین  
با کار و کار چه کار است  
صد به گذشته ام بان مه  
اکاهه گشته ام در یار است  
کیفیت صد شراب در ده  
عرب اد که مرکب است  
خون مزه دل بیشه خواهر  
بعد از فغان نمیکند بس  
چشم خوش او که در غار است  
کی حور دن مرهم بفرود  
تا یک کل خوشنمایا است  
فر بردش از قرار کسرم  
کلی حور دن مرهم بفرود  
بایل حکیم که بتو است  
جبر است علاج کار چون کرد  
باین چکنم که نا کار است  
تاب مزه توان همین است  
ان کوه بود که پدید است

عشق همه کس ز جور ادرست

عبد تو بند بر قرار است

قدار بر کتم جان که یار نیست  
براه عشق بسیرم که کارگار نیست

ایلم

ز لب که دیده دلم بایر جفا دستم  
کجاست نشانه مراد به شکر است  
بصید کاه خوم دیدم غم خورده  
نکست ز در یار کاین کفار است  
روانه میوم از کور یار و صیدانم  
صد نشسته درین روز افکار است  
بریز بر جگر گشته ام ز دور وفا  
که آب خنجر جگر تو نازگار است  
چرخ حشمت کجاست ز غار خواهد بود  
تا عیال همه وقت که یارگار است  
ترا بگرد جفا عادت شد دوم  
که غم غیر از چون حد استوار است

کست نصیحت مزه عشق از غم خراب

کمانش آینه دل مزه جفا یار است

دل از ناله بیدار زنده است  
ز غم نمیکند در در شکر خد است  
چنین کجاست کس فیض بهر یک چشم  
خوش کسی که دلش در ذوق خورده است  
بر اینم که دم زده جان مجنون  
هزار حیف که دلداری میر پخته است  
ولا تو کاهده نقد جان بکف زنا  
بر پس قیمت ناز کجای او خد است  
نشسته بایر دل از عشق همچنان بخت  
که وصل نقطه با حبس بند است  
اگر شد از غم فرزندان توان یعقوب  
میزه هوا حریف که ز زنده است

ز قیسم ز کشته جان و عشق

دم مسوز بر کجاست عشق در بند است



امشب از رنگ صورتان دیده ام خون  
 در رخسار خندان و در لعل چوین  
 تیغ سر بر تو را بر چه کوهی می‌کیند  
 ایسا اندر ناله بود ای و سخن می‌کیند  
 کشتن از غنچه رخ دیگر کز آن کشتن  
 و ریزش از بار بار دیده افروخته می‌کیند  
 از چشم من چه کشتن هر کشتن عشق  
 دیده ام از حیرت آن دل می‌کیند  
 مشک دارم ز در و دل آه آن  
 کاکه از شدن از آن لعل غنچه می‌کیند  
 و ز رخ او غرق خون مرگش چشم  
 و آینه افروخته بر او دیده افروخته می‌کیند

همان شاد و نرم بر ده خوش برود  
 عاشق دهنه کاش از نرم بر دل می‌کیند

تا که بود دلا به آن سحر و دینیت  
 از حشی رنیده چه نه از دیدنیت  
 صند و را بخود چه برادر صند  
 بند از کجاست ببال پر دینیت  
 در آرزو ز دور کسی جان چه میدار  
 کز هر زینت حضرت کجا بدینیت  
 دست بر لب چه نه از چوین کینیت  
 قمت ز شدن آن لب شیرین چشیدیت  
 منکستم با من و آن دشمن و ترا  
 بند کینست کجا رخ رسیدیت

عاشق بر هر در و داریت کینیت  
 افرانده نصیب بقصد رسیدیت

لا مبنه

من مبنه آن جز کس است  
 لایک نه نور چشم از دست  
 بر من نه اگر هم هست  
 کار و کرم کور بر او دست  
 چشم تو نه است قصه صدم  
 غنچه شد و تیرش از کبان دست  
 بوسه زده ز دیده باغ  
 بازه کجا خوش آنکه نیست  
 سرش ز برق نغمه می  
 غمگین توان نشست پست  
 از چشم تو ام فلکند اول  
 کردن چو بیدار کین من نیست  
 فربه کرم حزن نیست  
 عاشق دل کسی که نکشت

دل ز غم جو تو صدم از رسیدیت  
 از شوق تو امشب چه شد دیدیت  
 هر کس که رخ او ز جنت کجاست  
 در راه محبت دل به چه کینیت  
 هر چه جهان ز نسیم غرقه بخونند  
 آن غرقه خون ز نهان کینیت  
 بس حلقه و آن سلفه ایست  
 آن رفت که محمود لبه فکله دیدیت  
 دیدم ز شوق نظر غرقه بخون  
 چشمه ز دور تو بر لب کینیت  
 غمید و جفا جو شد و آن رفت کینیت  
 امید لکنا هر چه بودیم نفس کینیت  
 امید غنایت دل در ویش زینیت  
 عاشق که ز شوق رخ میگوید تو کینیت  
 کیم بر او بر راه تو کینیت  
 میسم دهان دیده امید به کینیت



بیدار که همین دیدن مکرر است  
 چه کن امت ندانم در پیوست  
 این در روزی که به پادشاه است  
 هر حرف میگذرم نه آه و ناله است  
 دل بیا بد که در محفل نقیض  
 سار و ناله جان بفرمان و کرامت  
 حیف بفرماید بکراه قریب  
 انجفا که مکرر مرا محسوس است  
 دست و حجت بر عیند فراق دردم  
 لب لیس من فراق که را در کس است  
 به رب پر بیدان محبت گذار  
 این چه گفت که هر کس که آن خبر  
 بکس نگاه ما به بر من بکس است  
 نیست زیر که خبر از دل غمگین  
 غیر از این که در پیشش نفیس است  
 جوهر کن جوهر عشق خفا تو صدم  
 در روزی که در روزی که در روزی که

در کوفت فرات شد دست و کلام است  
 هر وقت روم جان من میسر است  
 این قطره خزان دقت تو جوهر گرام  
 زینهار من که گفتم تا دل من است  
 کفر و حین عقده از کار گرام  
 که بر لب لعل من آن بند قیامت  
 رضوانم اگر جان من خواست  
 از آن که کمر بسته که در این تیغ  
 از آن که کمر بسته که در این تیغ  
 آخر خبر برسد از کمر خسته بسم  
 قه که اگر این نزد ما به است  
 یکبار

یکبار من ترک و ادوار است  
 که هر سه دوفانیت ترا حوس است  
 شد و شدم از محبت زلف و کلام  
 که کوفت فرات به هر سو رفت است  
 عشق ستم و محبت بران نشو کم  
 در کوفت بران تا کجا زده رفت

چرا ستمه چنین زلف و کلام است  
 که برده زلف طر و آرد است  
 جو غنچه بر کمر من زلف و کلام است  
 که بر من شد چون گل بر اندام است  
 نکستی زلف و کلام عشق فرمید  
 که میشود چنان خسته دل بران است  
 چه گفته است بهین به زلف و کلام  
 که هر چه کار کند تا کجا زده است  
 عجب بداد که جا ستم از زلف و کلام  
 که زلف و کلام تو زدم و حجت است  
 که شد آنکه بکین دماغ و زلف و کلام  
 که شد آنکه بکین دماغ و زلف و کلام  
 دی گفتم در بد زلف و کلام  
 که هر چه بهیج زلف و کلام است  
 در محفل و کلام صید کلام حکم  
 بغیر از آنکه بکیم بکیم کلام است

اگر چه رام بکسر عشق ممکن  
 دی گفتم در بد زلف و کلام  
 طریق عقد عشق تا کس نیست  
 دی گفتم در بد زلف و کلام  
 بد نشسته ام اما بکین بکیم  
 دی گفتم در بد زلف و کلام  
 الم از آنش حسرت زلف و کلام است



صبا که می کشد و کفتم  
که شمع که هر را از دلش تافت  
با حرمت و نازد که خواهد شد  
که حشر بود دیده تا شربت  
صبا زهر کند ز کس کس  
ببین که دیده معجزه آفت  
برابر نظر از غیر صحت چه کنم  
بپوش زخ که مرا هم شکست  
چرخ زمر و بیخ از دزد و فاش  
استوار سرد ترا ابتدا حسرت  
شیر و سرسم جان زده ام  
که جفا ز کام حسرت توان میت  
مهره یی دل سنگین که از تو مرا  
فغان دانه عشق با بر من  
من و غم تو اهر جهان در کجاست  
محبت کشد فاطمه که هر جا  
منز اول عشق لعل افغان  
ببین چه میکند چه قدرت رب  
ز غارت دل جان فکار عشق

چگونه سیکند ز درم که بغایت

در باغ و حق نفس به صبا  
در کور تو آمدند صبا  
از بیجا جبهه دانی دار و دست  
در نور تو امیر کبر لطف تو هیچ  
خود از تره ام کلین زوهر است  
افزون حق دل دیده است  
از نعمت لب ز خنده و بگوشت  
از نعمت لب ز خنده و بگوشت  
بدست ترا کار جفا کار لب  
با دشمن از دشمنان جفا هیچ

روان

روی تو سر او ز نار جهان جا  
از هر جوی جهان در کف مادی هیچ  
راه من و امید علی از کم دست  
دارا که تو کردی همه از روی با هیچ  
این صفت من بود که از کور نصیبم  
زاده از دزدان در دزدانست

عشق اثر داشت محبت چه شد با  
افراشته بشکیر و ده هیچ

در دلا که دل چیده نال نفس افاد  
دقت مرا چشم بغیر و سر اسناد  
فرا دید که در کور تو با شکستیم  
بر هر طرف از آنجا که بگریز افاد  
کفتم که زمره دلی نغمه جفا  
از سینه ام از دزد که دل نفس افاد  
شاید که تو باشی ز کرم خنجر رها  
دلسته ازین قافله دل ز بس افاد  
انگشت کجاست بهان فدا  
این قرعه که بر نام من بکس افاد  
از خسته جولا کنه این شام افاد  
بسر فارس میدان که با خبر من افاد

عشق نبش طغ عشق ز جان

از کور دل از بد الهی اندر من

در تراب و جفا حق کدنا از جفا  
بیا رسید جفا جفا و دشت ز جفا  
از حق جفا و وفا با او شکستیم  
من که تو میدم از دزد امید و جفا  
کسی غنی آید که خیر ز من درین  
احسب جفا جفا که از دزدان جفا



شیشه خال از غمی چمن بکند خندان  
 میر این مجلس که شد مرکب دانه  
 سه بر آردند بیکدیگر زبان فاک را  
 نه دو کل در بهر دانه کلندر آرد آرد  
 ساق مرست ما نکلند گرفتیم حرفه  
 من که رند و غم پرست کا لانه  
 بزم باد که خون زهر کان ترسم رند  
 جو گرم باده خون دیده در غم  
 بر افکند چنین صحت امید کام دل دانه  
 رفیق که که دانی شد خاک بر سرم  
 نازم خرق بافت بکشد خورشید  
 در باده زرق صید و مرغ خن آردم  
 باین طالع که هرگز بر کوز درم نشد غم  
 غم دارم که صحت فرغ کل بر سرم  
 اگر نیست عاشق ترش عوارض غمش  
 تواند طمع جبین فرغ زرق کرم  
 است که مرا به زجیل سخن فدا  
 از مدعیان شور دانه سخن فدا  
 از بخت وصل تو دیگر نه مدد  
 دانه کلم خارج در سپهرین فدا  
 کفر ترا خن دل از عشق کجاست  
 اینجا که نگاه تو جبهه جو غم فدا  
 هر زبر بر خوش لبم چه نو کرد  
 حرمت عزیز عیش پنج غم فدا  
 در چهره بر نکلده آن بت اورد  
 هر جا که تر از نظره بر من فدا  
 زود نه بکشدش مدد بزه زخیر  
 زان بسند به که بر من فدا  
 بنی

پیش از دست زوریش مستم کفانه  
 گرفتیم دولت کف اندر من فدا  
 غم که بجز با سر نشیند  
 این شعله دلموز که در جان فدا  
 غم دلموز در سینه ام مکل بر دانه  
 مگر کار کنم که سینه ز دل بر دانه  
 نشسته غم و سیه زان مختل بر دانه  
 که ترسم نه از سینه ام خن بر دانه  
 جگر را بر کشتن آرد که عشق  
 غم دارم اگر از خنده قن بر دانه  
 مکر دانه در دورد از ترش از دانه  
 نگاه حسرت که ز دیده سیر بر دانه  
 خوان کزبان زین بر شرف فدا  
 که سر سیم فغان بیا از مهر بر دانه  
 نازد زنده کانه صبح جوق جوق  
 چه خواهد شد زرق کربان می خن بر دانه  
 مدامت میکند عاشق مراد عشق در کوه  
 نشیند کانس تا ماه من از منزل بر دانه  
 آتش در غم دل خود تا میکند  
 بنداشتم که از غم آرد میکند  
 میان جو غم کشت نکرد در دانه  
 تا چند سال سیرت بهر میکند  
 خوش خطبه بسینه دلم بهر تا میکند  
 صحت و مرغی از نقش آرد میکند  
 قاصد عجب دارد که بدست زنده  
 امید داشتم که بر آید میکند  
 در بزم مدعی نواند بهر میکند  
 از روی که بخند که دلم شد میکند



اگر نشد ز قهقهه من در رو  
هر کس حکایت غم فکیند  
عاشق که جز او را ترا بستم کوفی  
همچو در از خفا در فرمایند

ازین چه بود که آیین در بر داشت  
خوش آنکه در لب من هر چه بود در داشت  
رو بود که ده جان در شوق جبین  
دلق مسیوید آنکه در سر داشت  
خوش آنکه شرح غم من چنان بود که  
که از شکایت جوش برابر داشت  
بر در شسته شکایت کنم از دستان  
شاید عشق باده که در دانه داشت  
اگر چه هر قدر در گفتن است خودم آ  
که نشم و نه ترا کس ستمگر داشت  
و نه مجوز طفلان کیست سلف نه  
که در بابت کس در دستر داشت

بیان کجاست به لب نه جمله

رفد هزار یک عاشق آذر دانه

غیرم از گران به خبر من خواهد  
چون بودن دهم ز کوه و کوه خواهد  
دل که بکشد از دستان از دشت بر داشت  
تا به چشم دمن از دست و چون خواهد  
رفتم از کوه و کوه دانه خدمت بر نه  
آنکه از من به بر مبادت فزون خواهد  
عشق خواهد که رفیع از فزون دهم  
و دهم از دست حق فزون خواهد  
نقش شیرین را از ترکان چشمها خواهد  
نه و نه در کوه و کوه خواهد  
مخلی

خطش از غرض میداند زین شرم  
تیغ پدا از زمین آنکه کهن خواهد کشید  
تیغ خراپ است و حوا به حوا سران شد  
ست خراپ گشت و عاشق با کوهن خواهد کشید

دل ظلم ملک را ز کج حود دارد  
که جز خوش آینه جهان که دارد  
دانه که رسد ز دوبر منزل مقصود  
و نه به روح حسد که این قله دارد  
اگر آنکه بمن گوید از آن کوه شش  
با عشق بگو این که رسد دارد  
این جان در بر منزل فغان شده نوک  
صد مرتبه در همان قله دارد

که عاشق زجه گوید زدم بر لبه

که کرم در سر پای ز حد اجم دارد

این رستبان که بر غنچه زان کشید  
بر لبه کوهن فشان کشید  
زین دلق آنکه جبهه غم ماک در دشت  
عشق با حسن او با یکد کشید  
کوه از دشت او چون رست آمد  
عشقان بر دمن عمار او کشید  
که چه حد کس نشد با ست عیان در  
در محبت عقیده شد که چنان کشید  
منه انم کیت حیدر لکن درین  
انقدر دلق که شران ازین بکشید  
و دست را تا بران و دایا پار کشید  
بر سر راهت لب لب بر سر لب کشید  
در میان تا خود کد این زلف را کشید  
تا توانی و توانی به هم او کشید



رخت آفرینش دل عاشق بیدار

آهن میکان او خاک ترش چو نخل

دشمن جان منم و جمله دفا دارم	این دل آزار مستبان که ترانه را
چشم به هر که از کار جهان گشاید	این زخود چسب بر چیده که بخوار آید
دلفکاران در ترقی کثرت سینه	کم خوان عشق پیغم که عیار آید
بر سر که زخم عشق نگریم گشت	طعنه مردم بدرد که یکبار آید
دل هر کس چه در قدر نگریم گشت	شیر گویان بکشد تو کار آید
بجز نیت دل از خود غش از بستر	واقف از حالت چار پرست آید
این گویان که رفاه مر خوب گشت	در جوان آفت جان دول مشایر آید
ده که بر خاک اندر کشم نه نشانی	دانه بوسید دهان مشط بر آید

عاشق ز غمزه ترکان گنم لای

حیف و حدیف که این قوم دل آزار آید

چو ندیدم که سر بر سر در خدام بود	در چو در کنان نشستم کدام بود
اگر نشد در بیغ که حسد او کدام بود	یکعبه دل اگر چه کشت در دام بود
رستم ز کمر بر کزانه شد رقیب	رفت از زمان که کار دل بکام بود
هر دل که شد بجا کله شکن او آید	ازادش به دست خط کشفام بود

لغون

لغون دل بکیم و اگر به کم فرج  
از محنت حصار به اشقام بود  
اورد که گشت خون دل لایب  
در مصیبت که باده رخسین بکام بود

عاشق که در ذوق تو پر هم جان بود

زبان لعل در آند که بکام بود

مستم که سر از کار منم و بار آورده	اختیار که سر از درد و یار آورده
در حلقه اسیر دهان مرده و زخم	میکان ترا از دل فکار آورده
بر خاک نشینان خود از نا زکندن	کن کج لب نه یکبار آورده
در حلقه مرغان کشتن توان یافت	ان دله که مرغان گرفت بر آورده

ایته شود در هنر جان دول عاشق

انرا که بخا جبر ستمکار آورده

مرا هر که خیال محبت دل درم آید	که به افزایستن بکیم مراد درم آید
بند که هجوم و ایستادن در دایان	مرا که در زخود و بران حشر درم آید
بعد خند ز کمر بزم بدین فریغ	من به فغان که در می و کمر درم آید
بهر صورت که بد اناه با من درم آید	ز دل که چو در زلفه من بزم درم آید
بکام عشق آفرینم خود را بزم می	مگر برونه که در زلف دل بزم درم آید
رنا از چنگ این صید آن هر که گنم	اگر صید بزم در نظر نا غم درم آید



بزم غیر میخاندیم گفت خوش قدر  
که میبکشید بر در و دیوار  
عجب بنوا کردیم درم نه از جور او  
که از مهر و محبت کاریم در در او

میکنظر دلم از مهر او پریشان شد  
و زمان که شمع بنیان هزار خندان شد  
نه اند نه فغانی که حسرت  
ز کشتن دل بر هم او پنهان شد  
بیدار نه درین اثر شود که مرا  
ز جان خود ترست که در تن جان شد  
چه میشود که آباد کرد از کرم  
هزار فتنه دل زرق و دریاں شد  
اچیز در شمع دیر سیر و دلجان  
که زود مردم و کارم نه جوتان شد  
خبر بند در خست بگوشت فتنه  
خبر جان در دم دیدن کشتان شد  
درین جنب که خوان بر بخت  
تمام حیرت زرقه که خندان شد  
چو رفت بر کفن چو رفت غمش  
جهان بیدار عشق گفت چو رفتان شد

بجای ستم آن رفت زانه ندارد  
دلش که بر جفا میکشد بهانه ندارد  
نه کل بفر محبت برق بار لغت  
خوش آن خور کشتن که نشانه ندارد  
از ترش است دلم از طار عشق و مانع  
بین حشمت و خبر از غم زانه ندارد  
قدیث عشق به کس اثر نمیکند ارکانی  
کسی که مست نشد ذوق این آینه ندارد

سوز زایش حیران دل کشته عشق  
که خود میبکش جان بر سر پنهان

برشخ کلین با قیاسیه  
کرم نشستم کوف طرش  
در کارم کرد جبر که بودش  
کین جان که درم قربان او باد  
کارم ز جبرش هست ره باز کرد  
انجام جبر است افراز کرد  
طوق فل که در نه مند  
کو طالع لطف کو کعبت سداد  
عیش و طرب را کفتم نگویند  
روزی که کرد این خانه بنیاد  
از رنگ شکر به جان شیرین  
نیکو چو کرد حیران فریاد  
رقم بر آرم از دل صفیه  
بند زان شد جلال صیاد  
از خست به در کوشه درم  
اگر کشته مرغان آرد  
کرم قفس را در هم کشتم  
مزان کشتن جان صیاد

فریاد عشق از قیاسیه

افغان قمر از سیم و شاد

کج کلهر که زنی جبره آید دارد  
آه از خانه روغن بار حسیب دارد  
بر سه راه و راه در کو جان سپرد  
دل فلک را که میل باز دارد  
کفتم آن خط و هم خط آن زین فلک  
که کوبان مرده کشته شد دارد



در منم که کرد شمع جهان نوری  
که بر لب و جوی بر خفته بلی دارد  
اگر بر حسرت این تشنه دلش منور  
ز در سیم سیم است زلاله دارد  
بیرسد دهر و خوشک عاشق را  
که زنداغ دهری او را به حال دارد

از مدین رخسار و برایت هر سود  
سه نزل کرد و مرآتیه محفود  
صدغ دران بزم ز عین شنیدم  
از فاق شکر خنده ان لعل مراد  
دلدار ز فاک ره اگر فراقم کرد  
اورا چه کند ز مود و دارم این  
امیت اگر کش از زمان تبت عشق  
مشکله بود قسمت چهار تو بود  
من بعد بنده لب و فراقش نشینم  
از نه که جو کا روم و لوحه بکشود  
از خست عذر من خسته درویش  
در دم بدل ریش در حد دافع مکرود  
افتاده بر بر سر دیار بریش  
این موده بیار ان مشک طوط که چود

عشق غم عشق است علام از غم عشق

از زلف اید است در دل محمود

این قریب آن که کمر ساعد بران گذارد  
ده که از کور زبان بر بران گذارد  
خبر بزان که خاشاک بود از خون گذارد  
رستم از زار دست کون گذارد  
هیچ کس در ره عشق دل بان نبرد  
تا لبه شش از دافع جویان گذارد

همه بدان

صدا بایان نصیحت کرم ز در جانا  
سیکند از نه در سیم است در جان گذارد  
این حرفین دفر و است که مزینم  
رونق معینه قدیر غنایان گذارد  
ده که این دشمنان راه تنم نپا  
تا مرا با لبم از زار بنگران گذارد  
خانم از دهر است غم بیکه عشق

رستم انیم من از محبت زوین گذارد

دعوت مست من بدل من شود  
کام دلم ز لطف و ف صدفی شود  
کشتن نمکنم نظر از لطف غیب  
اگر بر فاقی ز تو فراقی شود  
خوبان سپرد نه که نه در خست است  
کام در نه که فراق تو شکر فانی شود  
فکر در کمن که شکر خنده نهان  
با تمنی غم تو مقام بر منی شود  
کو بر مرد و فطر خد خزان با بریز  
بر صسم با بر صم چه بایل منی شود  
روزش کن بر بار لک مهر روی او  
انگ که کو ز کزیه من کل منی شود

در جرم که با صسم عجز دنیا داد

عشق قریب خنجره قاتری شود

یک جان که بود غم کبیر  
رستم است اگر ز غم کبیر  
ز آفتوخ سینه جو که بزم  
رستم دلش از غم کبیر  
وادم جبار غمزه اش جان  
تا به ز من حب کبیر



کو تازه کما که از د فابی      مار از تو برف کبیرد  
 آنکس که ترا گشت از من      از آه منش خدا کبیرد  
 تا از غم هوس چون تو یاری      در دامن سبکد کبیرد  
 حرام ز خدا عابر خانه      تا دل ز تو در با کبیرد  
 در من بگشتن لشکر هر      دامت اگر کدا کبیرد  
 دیوانه شاهیم و ب غ      بر عجب از خط کبیرد  
 عشق نشد از لب تو به خو

یکبیرد بد کبیرد  
 بچانه چه خود بدت کاش کنی      شایه ترا بهر دن اشن کنی  
 از بیم جان نه در نشکر تو بدم      رستم که صحبت تو مرا بوف کنی  
 آن مست نه در میره و خلق فغان      که در میان کوش بفرمان کنی  
 بال و پریم بکالت خود نشکر      صیادم از نفس بکالت رمان کنی  
 مردم در شوق و زخم رطب  
 عاشق ز بیم آنکه ز زخم جان کند

آن بت اگر در لطف بر من میند      ز تابت پرستی کس سحر میند  
 محبت منیت از غیر اما به پیش اند      سحر در شمع عشقم از سخن میند  
 این که

زنی که لبه جان در کار کانی      رستم که غایب هم حرف میند  
 از رخ بطف کشتن برق ارکش      کل بهمت نکو به بر خویش میند  
 عاشق بصر حنت که میکند غیری  
 یکس بر غربت به از دهن میند

در روز قمر از افق خورشید فاداست      به من کجاست رستم روم چاکه میند  
 بهر دست اگر در خون مارا بوزد      رستم که برفی به آن آتش میند  
 عین نفس سپیدم از لکه نجوای      دامن ازین فرکاها ارکش میند  
 در دلم غم زان هر چند بیدار نشو      این غم ز بندش مرغ که آن پرند  
 سر سینه ز خون افکند بهر کجاش      طعنه که هر دم راه دل از شکر میند  
 جوم و کار به دست زدنش در دهنش      که بیشتر از این بیشتر از من میند  
 من غم بکشتنم از کل فرزندم      هر کار که از یکس جدا بر دهم میند  
 بر دهنم از او یزدنش صیدم ز عجب      آن ترک شیرین دهنش که دهن میند  
 زان بکشتن میکان کفاره فریادش      سستی که کوبه با بر راستی میند

دستی که عاشق سینم بر کنه از جواد  
 رستم که در روز هوس از رخ داد  
 که روم به من دل و حشر در کشید  
 در بیاید برم از ناز که کشید



غنچه پیر که بگذرد محبت جا کرد  
 بهر در دل محنت زنده بگشت  
 که کشید ز کرم در بر رخ مسجور  
 بر تنب نه برهیم اگر نکشت  
 غمی عیش را چه که حوله کرد  
 قفله قوت که آن در شکرت  
 کاش این دل که بد مصلحت انور  
 شکره چو در پیش تو نشسته  
 که امانه مفر که در آید ز درم  
 که در کار به بنجام خسته  
 در جگر بندش آینه زخمت  
 غنچه پیر که بگذرد نظر نکشت  
 از خرابی تم اگر کار در نکشت  
 آنیکه در بر رخ زلف نکشود

عاشق زبانی که پیش تو می آید  
 مدعی که در دکان منت نکشد

و سببان برده چون بر آید زنده  
 عاشقان رو نما سه اندازند  
 حلقه بر شکست محض  
 تا کب می لب غر اندازند  
 نادان محض که از کرمی  
 در قمع آتش ترا اندازند  
 عید ما لبه اند و شکنان  
 که نکشیم در بر اندازند  
 صرصره در کان امان اند  
 ضحیه را چه به در بر اندازند  
 چون کثر تیغ به زلف کشند  
 همه ز دست خنجر اندازند  
 عاشقان شب اگر چنین اند  
 شکر در جان خسته اندازند

ال لادن

دل ازین محض کم گرفت کاش  
 یکشان طرح و یک اندازند  
 عشق زان زدن و دل گذرد  
 آتش غم کین در اندازند  
 تا نظر از روی که در جهان  
 در بر را منتظر اندازند  
 فکر به سپهر کار دل نکند  
 کار دل را به سپهر اندازند  
 مسیحو عشق کشته دم نشسته

داد خامر داور اندازند

بس شب بر آید و بس صبح شام  
 تا قد کشید سه در ماه تمام شد  
 از لطف و قدر آیدم از کار زان  
 اگر نیم که افت اوشم کدام شد  
 خوش می طپد بسینه دلم طایر کرد  
 با طبع خفته که در دام شد  
 از دیده که تمام نشد که کردنت  
 آهسته ترک خون دل از تمام شد  
 در زیر است که جگر زرد است  
 خوش بش کور سیکه ت که رفتم  
 حضور بهاران بت برکت می کار

عاشق بیایه قبه ات می آید

تا که جدا ازان لب عیشم در آید  
 چون نامراده دل تمکیم شد  
 شاید زود در آید امانه مهرم  
 چون ثواب عزم بر طرفیم شد  
 در در قرین حرمت از نجوم آن  
 که در دین رخ او عیشم تمام شد



یکصددم جز خورشید بر طرفم کم  
که کار عشق بزان روز یکم باشد  
دارد که شمع در کف سر رشته مهر  
تا میخ طرد و سر کلام باشد

خوش آنکه جان بد عاشق نکند پیش

نشست دق است او چون در فرام باشد

آنکه که رفت حال من از آن تیر  
چون نادم شنید مراد و بیان تیر  
تا از کدام راه در آید بدیده ام  
تا دم که آمد انصاف و آن تیر  
رفتم بمغفرت و محسوس و حال من  
نبد اشم بکرب او ستوان تیر  
بس فرام بدیده کشتم که در من  
دیدم در روی کل و چنان تیر  
در روز و فراتر چه قدر بشنید  
جوخ این هر روز که ام که به آن تیر  
ویرینه جبهه منم که از ادب  
هرگز کسی بشنخ کلمه ایشان تیر

عاشق که بود بعد خورشید نقد همین

خامش نشست چون اثر در آن تیر

دل رسیده که لغت بایر من در  
تا فکر خود نه غم روزگار من در  
سه اخی از دلم غمت غیر کوثر  
که مشت یال و پر یال کار من در  
که بر تر و زکمره ما کن دوست  
و که کاس و برک و یار من در  
زکو که که جفا و ستم غدا نه  
اسید ما دل امید و در من در

و آن

توان شناخت از آن خسته ناکه  
که دیده بره اثر غم من در  
تا در حالت نوحه و دردم  
ز غم تر دل بهر در من در  
کیا خشم و عاشق بکبر بسیار

محم مرده قصه بیار من در

ز غم شب کسی که آه من بود  
اگر ماه فلک جوانه من بود  
اگر تاریک میشد از فرات  
قیامت کشت گاه من بود  
بزدی دست اگر اندر من  
سر زلف بتان دلخواه من بود  
خوش آن ی که بهر فقر جاش  
لب لعلت حواله گاه من بود  
مراد راه عشق آن دل که کم شد  
دلیش طلع کراه من بود

هانا داشت فکر داد حواشی

که عاشق در غمان شاه من بود

غیت از روز که دلم بر سر من بود  
بر سر راه کسی بهر کف من بود  
کاش آنخواج معجز که در محض من  
سیر و میکنند هم کن من بود  
تست این بود که گفتم مرده و دل  
آنکه نام نربان سا و من بود  
او حواشی که زبانش نه بهیچ من  
به که مهره قن بر سر من بود  
کاش غیت ز غم و کفر من فرم  
رونی خویش از هر صراحت من بود



غم از حسرت و غم از تنهایی  
یار از کج خلقی و کج بینی  
دختر نیک مهر تو ام دادی  
کامیابی حسرت از سینه کف ازیدی

عاشق دلده جانم غمزد

کجالت لبش خدایم برود

مید و دهر از که دل رسیده باشد  
سستی اگر ز جوان بکشد کشیده باشد  
توز در هر سه بنای کمر سخن بقصد  
مگر از لب ترا خدا دگر کشیده باشد  
وصال آن تنه باوق این تامل  
نکته پشت شوق هرگز دم از سرده باشد  
هر سه قطره غل غنیمت چه شوکیده باشد  
ز کین راه سبزه جود ترا امید باشد

به پای دقده عیبت جان

نه سرد قامت او یگانه رسیده باشد

ایکاش زنا حوصله زرد زخمند  
همه بر که نداده باماز کوارند  
یار به بخت بی مقدم ستم  
کز طایر لیل شده پرواز کوارند  
خلیفت و با ترازان به ستم  
جواز تو که از در طرب زوارند  
خوبش که نیست اگر خوب رویت  
در روز قیامت ز تو جز کوارند  
عشق و دل و سینه از زخم تو عهد  
تا رحمت از آن غمزه غمزه کوارند

غم

خشم ز تو بر چه کوارند عجب  
کوداد دل کج شریف ز کوارند  
کفر و کفران درم از کجی اند  
عشق که در کور تو از غمزه کوارند  
روشن نشود قبح خوازان مرغی  
تا نغمه ز رخسار خوش او از کوارند

عاشق ز نظم کجاست لبش

تا خن تر از طالع نام از کوارند

قان و ناله مزاج این اثر کرد  
که خشم و ناز او در پیشه کرد  
هر که غمزه اش در خن نشتم  
خوشش با که سر منظر کرد  
نهان از دهر اندیشه بودم  
منیدم که کوه ترا جسته کرد  
درین کشتن پشی ان بیجا خوش  
و برشخ کجا سر زیر پر کرد  
بهر آلوده دامانی در آن محبت  
مهر که محبت با کان خد کرد  
سرمه زیده به سالان دیرت  
که در کور جان فاکه کسب کرد  
چه خشم بود به من استی را  
که از خوابان ترا پدید کرد

بر زخوبی بر است چون شمع

که عاشق چو شمع شمع کرد

در د افکاف ابر با فح به پدید  
تا میگردم مرا تا قوت نسزد  
تا تو ز ردم از بند غمش از کوارند  
در نه ان، حریفان را اول بدو کرد



کاش حسن عشق با منم سیر لعلی  
 با اثر کاهر سستی ناله و فریاد بود  
 کاش ضیاع ناز عیاض ادبی  
 یا مرا اسیر دلی از دل صیاد بود  
 یوان کرد نمود زینهار شمیم  
 با لک هر فطر من زور کار شد بود  
 خن عاشق زو نیخا هم و لک در کاهر  
 خنبر را نوره خن در کف جلا بود

ناله احوال لم بر همه روشن دارد  
 خبر هر کس حسنه از فضل دل دارد  
 سه بیز پراخه کشیدیم کون  
 نه بهاران سه از پیش گلشن دارد  
 بر سه کمر تری قسبه جود ندارد  
 من همان قدر که در کعبه بر من دارد  
 زلف کشین ترا غم بود از زلف  
 که هر افی جود خست در دامن دارد  
 حذر از زده من سوخته فرغ کند  
 آنکه کل در جمن حسن سیر دارد  
 هر که از زده امانه نفست شان  
 عاشق این طالع فرد که در شمع دارد

ما قلم کجاست  
 قصه شیرین عشق و نغمه رکن عشق

از غم عشق تان کار با کشد  
 طاق کاشته خورشیدان  
 بسته مباد در رز رخ برین  
 آنکه به بکاه و کاه در رخ، کوه  
 با همه کونک بش غم جهان در  
 میده کلونک کش زیر سپهر کوه  
 بش

بش تو داد که قصه دل بس  
 گویم در کیم دله رحم مادر چه بود  
 کونما ماه عید بهر نین کش  
 ساقی کجاست چون کوشه ابرو بود  
 در که امید باز فیض کرم کار ساز  
 همه خمبند و نین از بخت و نین بود  
 مدحین بیکسند باز چه زود و چه  
 زانسه کوسیرم خست چه در بود

آنکه بسته کاه کشت بسی باره

جانب عاشق نده باز کن مهر چه  
 اگر جلوت اگر ایمان دل از زلف شود  
 نه چند روز خوش هر کس جیایر بود  
 بیان بمان که روز کیه بستم جود  
 که حرم، بدل جودت من کاه دارد  
 کبریت دست و پای من زده در خون خود  
 توان دست سبیل بی فتن کاه دارد  
 نباشد خرق دل در بر جودش قیام  
 که میدانم دل معشوق خود میدرخد  
 لطیف زلفت خود میدهر جود عاشق

میسند که ان چایا درو مید و دارد

باز صبر زود لم آهنگ سیر دارد  
 دست تو قم هر چه در دین دارد  
 تو بخون تشنه دل در هر سهره  
 سکاه دل زنده بر شمع دل دارد  
 زکر باده عیش و کراں خراشته  
 لب لعلت سیر به کشیدن دارد  
 خود کشود هر چه در باغ باره بس  
 سوره کتر برده مند و چیدن دارد



یکره از لطف مهر محبت فایده طلب  
خود را بر من دلشده دیدن دارد  
اینکه عاشق لب خسته چشم از دست  
بر سر میزاید و آتشک میزدن دارد

قه صدر آمد از انحر و ضربه دارد  
سید به مرده لطف که در شام دارد  
خشت غم گشتم و پدید است که از اندر کم  
عشق بیشت کلمه باز نظر دارد  
غرق در خون دلم گشته و چنان می  
دیدم پر در نوکم باز خط دارد  
آتش از دیده تروده ام و خون جگر  
تغیر با لایق تا خود چه شده دارد  
دیدم از در تر گشته دل سخت تر زدم  
ایدم آمد که بیل بنک شده دارد  
به بریت که چند رخ چون روزگار  
عاشق این دارد و چنان چه شده دارد

مراد از آنکه از لب تیره تر کرد  
رخ حجب ترا رنگ گشته کرد

که از جود تو بچه پروا نماند  
که دامن ناله در اندل اثر کرد  
چنانم در خضر که روز من درخت  
زهر زخمی در من نظر کرد  
خجایه که بهار غمت حست  
رزد و عشق بازانت حسیه کرد  
قلب کردم چو فتح از عشق فرود  
لکشی خنجم اندر کار پر کرد  
خوش رنذر که در کمر حسرت است  
بر نیاید بر زخمی کس کرد

ایمان

که جان چاک زود در برستان کل  
چو انداخت خلع تو بید بس کرد  
چو برق از دهانش در بر جود  
بر جا غنچه حشر من کذر کرد  
بیدار مانده به اندر زده مجود  
لنگا هر سوی این پیا و سر کرد  
من ز دیوان گذشتم عاشق ز جان  
که هر کس در دنی کار کرد کرد

خوش ال نظر که در محراب حجاب باشد

خوش دلی که در ان صلبه خیال دیش

خوشم در که در رسم بقدر و محبت  
فخی تر عجب و باعث حال تو باشد  
رواه در پس از و عهد و محبت  
بیرم و بهلم حسرت دل تو باشد  
مهر بر تو تو محبت یک نفس دوست  
میان عشق و مهر تا چه خیال تو باشد

صد تهنیت بکشتن و عاشق و تو ندیدی

کلان کمن که ز جهان کسی کمال تو باشد

با عشق بان کران افتاد  
وین دل خسته تا آن وقت  
از که جویم به در راه غمش  
که بکل بر کار و ان وقت  
مکده در در کار و جشم منم  
چکشم به بر به کان افتاد  
و مژد ز کار شد چو قلم  
ورق در در میان افتاد  
از دل خان و ان فراتر کس  
آتش او در کان و ان افتاد



جان زحق خواستم بامیدی  
 صبره کرده عرفت در پیغ  
 نامت آموخت این دل متاب  
 دل من بود به لب کمری  
 از که خدا میسر درین محفل  
 برق بفرخت گشته چه کرد  
 که زدم پریشان بزم  
 از غم و غم لیب و پروانه  
 چه قدر شعله شده ز دل من  
 که با پر تو مستوان افتاد  
 که کلر از چشم بغیان افتاد  
 انعقد گفت که زبان افتاد  
 که دست تو را بجان افتاد  
 مایه چو سر کران افتاد  
 شوق در جان من چنان افتاد  
 مستوانم زیشان افتاد  
 دقه عشق در جهان افتاد  
 آتشی تا مرا بجان افتاد

کوب نجب عاشق میکن  
 کوب از نام آستان افتاد

دل از زده من زغم آستان  
 خوش بپاد نازد بجفا سنگه  
 کرم از سر من قطع نظر نجب  
 خضر در دس هر ایام از دم  
 در من از دست جهان افتاد بران بیدم  
 بر شود عید من راه لبان بزد  
 که رو بخود عشق میسران بزد  
 که هر بهر کلین لکستان بزد  
 برستم این بادیه را و پستان بزد  
 دست چنانیم از زده بکریان بزد

کی بازده

کس باز در این عوذه خوش  
 چکند عاشق اگر ناله غلین نکند  
 که روان راه ازین سنبل بزد

خوش آنکه لبت ز کجاست بزم  
 رنگ رقیب بکشم آه چون  
 بعد از وفات هم بزارم نیاید  
 چون نه دله نماند که بزنه ام جنت  
 در برستان زنجب به خوشی شتم  
 خوش آنکه عاشق از تو جدا بکشد  
 واقعه ز اضطراب دلش میکن بزد

از وفا و در حو تنی او خوار من  
 من غلام تو که بیستی من کشتم  
 که هر چه از آن که از جان از نور من  
 که از آن که در زرد ز من کشتم  
 چون تر از کمال گیت که زور من  
 صاف در دوزخ من به دست غدا من  
 بوسه هر کسی بید او بکشد من  
 لعل او از زده رخت خنجر من  
 بوسه برفا که در بوسه من  
 کام دل من بفرود من  
 بوسه بردست و پیر برفا من  
 کام پر برفا من



انعام خدای خود عشق از دل کشم

صبر کن تا بردار عشق حاضر منم

عشق تو غیر از دل بکار نمی کشد  
نمی کشد و مرغ و زنبار نمی کشد  
جان بر طبع سپهر از راه فتنه  
کز نیم نظر ز محبت و دلدار نمی کشد  
چه باد بران رود او از ادب عشق  
میزند ز شوق نظر و یاد نمی کشد  
خوش کن دل عشق خود ز کز نمی کشد  
کاین حرم غایت تو بس نمی کشد  
ایکاش مرغ عشق جهان زرد می کشد  
تا بر دل زرد رسم کجا نمی کشد  
هر از این بین تو غیر نفس ایکاش  
صبر از من و خسته می کشد  
ز کس تر نیست رقیب تو که عشق  
نماند بجز خود و دیدار نمی کشد  
کل بر سر باز میارند کشتن  
کز حسرت مرغان گرفتار نمی کشد  
آه این چه نصیب است که عشق  
هر که دلم از درد و سبک نمی کشد  
باشند اگر اندک از درد منم  
صبر از دل من اندک بس نمی کشد  
راز چو کلید وصف تا شاکه حسرت  
با مردم و جوانه در فرج نمی کشد  
سکیم بود خدمت ما بر کوشش  
کز آنکه شد از کار و کار نمی کشد

ایکاش و کرد تو عشق تو را

زین بهر تر پیش کسی خوار نمی کشد

کشتن

کشتن کان ستم در می کشند  
چه توان کرد میان پادشاه  
ز نوم ز لیس که می کشم  
که در کار به مراده نمی کشد  
بر این ترک نژادان کردم  
که بر ازنده تاج و کل نمی کشد  
صفت این بود که نام نمی کشد  
بر در شهر و دادم نمی کشد  
شهر و کج کلر بود و کون  
هر طرف می کشم این سبب نمی کشد  
تا که اندر صلبت سبک دند  
این را دانه که خورشید نمی کشد  
رحمت حق که جوید می کشد  
غیر مستان که خرق نمی کشد

عشق از هر و عشقی بکشد

زین رفیقان که نه مردان

خوش آنکه مرا بر سر کوی در کشد  
وز قصه من هر طرفه نمی کشد  
پروانه از آن محسوم هر نمی کشد  
که وصل این کام دلش خوش نمی کشد  
ای عشق جانها که پر زار نمی کشد  
در خمه تو هر جا جهان و کشد  
در کشتن پروانه بشیر چه جاست  
از شمع همین چیده از زهر نمی کشد  
انسم و خزان که ز کس یاد نمی کشد  
در هر قدش تربت خونین نمی کشد  
زان که کوبال پر تا نمک ستم خود  
که غیر غم بود چه ستم نمی کشد  
جان داد و بیا بین و از ناز نمی کشد  
ال و عده که میداد با شش نمی کشد



انقدر با غم عشق بیکدل رسد  
 مرد دل در ره عشق تو غمناک رسد  
 مژده و کرم را در دم را در بخش  
 که بغیر از من دلشده قاتل رسد  
 حسرت و در او غم طوفان تنگی  
 که مرا کشتی ازین در طبل صحر رسد  
 ده که از خیل جلا بر کوریم جای  
 که نبارد لبه من به غافل رسد

از به کس انما ز قسم کاشی

که در از راه رفتی زلفا بر سر

این جفا جو بتان که پند  
 تا بجا داد عشقش این پند  
 از رخت فتنه دل عشق  
 کمش انیقوم سا که پند  
 تا دلی است عشق بنا را  
 از جفا با سر و زبان ز پند  
 تیره در روزگار مرا  
 این نمای در رخت دور پند  
 خزان و کویت که بدست  
 این و شاقان شده کج کل پند  
 کشته غمزه است همین پند  
 در جفا به فراب این پند  
 مسرعت ز مندی خوی  
 ده که در از راه رفتی پند

تو که بشیر و دلسر این عشق

لبته آن در سبزه سینه

تا قرار از من دلخسته بیتاب رسد  
 لطف چشم دل از در ترا حجاب رسد

فرا

بعد از مستی از این میوه جز  
 یا صبار راه لبه سیرال صبار رسد  
 بشرف انما که خواب من بیتاب  
 حقیقه حقیقتی که خدایت رسد  
 هم تر کسب ز غم صراحت کسب  
 کس اگر راه با این کوه منایت رسد  
 من و بیتاب عشق تو که جفا به شوق  
 دزد را جانب خورشید جفا رسد

در من ناد صبح از کجا بر خیزد

ابر از چشم تر عشق ابر آب رسد

که هر چه بیاورد دلش در توان کرد  
 از خط از زده مایه توان کرد  
 که از دل از زده در آید  
 مار که بیک غم دستم تا در توان کرد  
 در چه نفسش زنده نماند  
 سفید علاج دل صیاد توان کرد  
 صد روزی است زنده داد توان کرد  
 که بجز تو اندیشه از زده نماند  
 که هر که از زده تو فریاد توان کرد  
 تا زدم بیهوش خود که همه  
 یک روز ندیدم که زدن یاد توان کرد

بگذار که عشق ملکیت میبرد

چندان نقش نیست که از او توان کرد

بخند از غم زشت من این غم رسد  
 خند که در قدح ناکشیده خواب رسد  
 لب غم زشتن خور من کیه بوم  
 غمزه ای که بمردن شراب رسد



شب از بندت بکافان بزدی  
گشته ز بکی دور جفتب چه بد  
بر خضره از خودم ز خودم  
ندانم از این شیرین آد جوت چه بد  
گشته از غم به دریم چه بد  
فرا بیدم از غم این غایت چه بد  
بر کشتن منم تیغ از میان بقی  
چو آمدم بر دست مظهر حب چه بد

ز کوراد تو که عاشق ثابت صورت است  
نخست رفتت از فغان فرج بد

صدا سپاران که ترا سبکند  
چشم بد چه که در هر نظرند  
واقف از غم پر شور دشته  
میگدان که ز خود بخشند  
دوران که به دل آمده اند  
بر کران از جگر ما سبک دارند  
خدمت ما ز قسبان مطلب  
عاشقان دیگر دیوان دکنند  
منعم اند که گشته در غم عشق  
به همان به که باین غم نباشد  
ما که باشیم در شان جفا  
بر سر کمر بکایان زوفا  
در خوش طالع آن  
که نه دانا و نه اهرمنه

شاخ گلرکش در فغان هجر  
مهر عاشق همه پیا بل دیر

دلدار لبه آمد و غم لبه آمد  
در دانه برآمد مرعج حیل سر آمد  
هر تر که از جور توام جگر آمد  
از حمله رقیبان ترا بر سر آمد  
رفتم بکشم تا ز جگر تر جفا بد  
بر سینه ام از دشت تو نیز دگر آمد  
از ناز تو کی بسیم منم ز بگری  
کرم که در میان ترا غم سر آمد  
عین نفسی که ز غم جان نور آمد  
با جسمی جد کزان بوم و بر آمد  
کری کل رود تو بکلارد گذشت  
از هر سه فارم بکسر خیر آمد  
کودن ز غم در تیه کایان  
ان زهر که در طبع مرا کار آمد  
از دعه و صفت چه خست آمد  
قاصد که ز کور تو ز خود بخش آمد  
و مقان ازل در جگر لطف آمد  
تا کند دلا را ی قداد بس آمد  
ان طرفه کشتی ده از غمت نصیب  
کار مرز دل با خسته نه کم آمد  
دخت سفر از طالع بسیم و ختم  
اکون که مر ز غم تو غم سر آمد  
خدا آمد بدان مز از چشم تو رفت  
هر خار که از خاک شمشیر تو آمد

عاشق مبت جان چه بد از غم هجر  
در فکر ده باش که وقت کس آمد

اگر کام محبت بیک نگاه بر آید  
چگونه کام که ایان ز شمشیر بر آید  
عجب جان که ز غم حشر غنچه بر آید  
کنند زنده قدح خور پیکانه بر آید



بهانه جوشه و فغان کشیده تیغ  
 به باد آتش فغان زرد و خواجه برآید  
 هزار ماه طبع در کند کج و فرات  
 عجب چه از غصه بکشد سبزه برآید  
 بنان نرسد همه تیغ لبه نم و دل  
 نشسته ایم که آن ز کج کج کج  
 تو جلوه کن که برشته جگر خزان  
 ست ره راجه محمد از زمان که برآید  
 قیاس حشمت خزان کن از کج خزان  
 جو غمره تیغ برآید چه کج برآید  
 هزار قافه که کند زنجیر مرده  
 درین زمانه کی میفرز چاه برآید  
 کل عدله و کی خط تو تار و تراب  
 همیشه که بر روی کل و کس برآید

جو مینا کرد یا کلا بطرف کلا

سایت از دل عاشق هزار آه برآید

کو خفا کشی که با حشمتان میرسد  
 از تو ناز آموزد و از غصه که میرسد  
 بر نه دم دست از دل آه نیم شب  
 از خفا جو تا برآید و کج میرسد  
 از زور او بر کشته ز جگر و ز تراب  
 از خط ایدل شیر از خواب برآید  
 بعد چه جگر اگر در کشته بر شش کنی  
 رکتا غیر از خیال صبر از آید  
 بر من خوردم در ترسم خیرت عشق خور  
 اگر کل ندرست زدن بر سر ز آید  
 از لکاه و عاشق نمین بزدی  
 آه اگر آن تازین کمزور از آید  
 تو منم که به پای حضرت زنا نباشد  
 اگر از دنی ز تو خوش شایسته  
 از دونه

بنزد رود ارجی که کف خاک از آن  
 که پستان فغان بر سیم و شمشیر  
 بکدام امید ایم من خسته دل تری  
 که نگاه حشره بتو آشتی نباشد  
 شکر و انگیستی که بود ز لعل توین  
 دل در دمنده مار به از آن شمشیر  
 زنده خوانم بخیر تو که بسکه سر گردان  
 کدر دشی که بکیم نظرت بهایشه  
 ز جوم عبقاران دل ازین مرغان  
 در شمع شمع نظر که آید  
 چو کشته تخت منت که کشته ملک اعتبار  
 بکجا و جورهای دل او حراشته  
 حکیم اگر بکیم به پناه حار مسکن  
 بکس سرخ را چه بماند نظر و فغان

بجو کسی که عکس مرغان و فغان

چکند اگر ز فغان بکجا رضایت

فغان ز جان و دهر طبل از ناز برآید  
 لطف باغ چو ریاحی باز بر آید  
 حرف جگر و نرم دگر شراب دگر گو  
 که لعل لای ز پردای ناز بر آید  
 وصال و تفر ز نجان خوش بخیر  
 که همچو مهر رود در حجاب ناز بر آید  
 مبین نیل و بر ما بین بهت عالا  
 که لکنت و شمشیر بخت ناز بر آید  
 که است زهره که چید لبوی نمین  
 اگر نه از خط مشکین خط جواز بر آید  
 که علقه جان کشته ازین تن خاکی  
 که به سحر مهر جانتاب بر ناز بر آید  
 حدیث خوش او کن دل بشیر عاشق  
 که ناله ز دل غمین اهر ز ناز بر آید



خوبان بنیم عسره سکارم نمکنند  
 یادور و دل چاره دردم کند نمکنند  
 این قوم سسکارم دردم نمکنند  
 گویند صبر کن در دشمن نمکنند  
 یاران نه تیره بقصد جان نمکنند  
 کام نمیدهند برسی سکارم نمکنند  
 دشمن نماند بغیر از کل بر سکارم نمکنند  
 جمعه در حشمت را سکارم نمکنند  
 او دکان حشمتان فتنه مباد  
 عاشق بنان در دشمن نمکنند

چشم شمع گریه بر دردم نمکنند  
 میخواست و فکر رحمت دردم نمکنند  
 از زوین است ده رانه که در کار بود  
 محکم در جو پستان رستین و شور بود  
 خانه صبر مرا که شوق از بسبب او کند  
 مست جیادم و جوان کاین بهر زین بود  
 و که در در کستان از روی نیکوست  
 غنچه پس را که حسری محرم کرد بود  
 سبزه حشمت ز رخ اسال هر روز دلی  
 شاد و لبم بیشتر که اشفات پاره بود

بنام

یاد اگر در دیده او بود از بی فتنی  
 چشم عشق همچون در دردم نمکنند  
 ز نام نشان : جلوه دلدار نمکنند  
 ز معجزه او در سید زنده نمکنند

چمن بر گل شست و نور غنچه نمکنند  
 دلی کله ترش بر چمن نمکنند  
 که از دل بر دردم خون کمر از دیده نمکنند  
 ز خوریز رخسار و غره اریک نمکنند  
 در میان را در درشت پیغوش نمکنند  
 قطره دهر این که در آن کوفت نمکنند  
 اگر نه بر در او است بخشم انا  
 بسی دیدم کل بهرین خیار نمکنند  
 گرفته آنکه این دست کوه بر راهی  
 عیان یاد بر کم قوت کفار نمکنند  
 سه افرا را دارند شمع و شمع  
 تو چون ساقی شوی کس بهر اریک نمکنند

حرفان اهدم او از خشک نمکنند  
 مدح در دست او عشق کس نمکنند

طبع که رحم بر تب نام نمکنند  
 کار نمیکند که نام نمکنند  
 این کجاست و از کجاست بر میگوای نمکنند  
 از لطف و عجب و بگوای نمکنند  
 است چه پند و معنی از لطف نمکنند  
 یکدم منیر در که عذاب نمکنند  
 مطرب میگویدش بهر شمع نمکنند  
 ساقی بیک پایله فرام نمکنند  
 مردم بشیره در کم نمیکند کون  
 در کشتن کان خورشید نمکنند



در بنم او که بخودم از ذوق نش  
 کس خبر زلف و عجب نمیکند  
 واقف فی شوق کبر که بسوم  
 که در حق نظر ثبت نمیکند  
 بر کار من اگر بخورند پر شمش  
 گوش از سر فزون بگویم نمیکند  
 بخت بدم نمیدهد از لطف خیر  
 نه از هر حسه بشمارم نمیکند  
 مشتاق بر کم از غم و دروغ  
 کاف نه غم تر بگویم نمیکند  
 اینست اگر تراوش شکم بکشد بخت  
 عاشق زمین لطف سی نمیکند

دیدم مرا بر رخ خب و تاب  
 که نبود کار و کرد بر مراد  
 ای که ز یادم روزی هیچ گاه  
 هیچ نیار ز روز من خسته یاد  
 نه که کنم سپید و گویم که باز  
 آتش آتم کج اوفتاد  
 شد و نکرد دل من از کرم  
 اردولت از حسرت عشق شاد  
 صبر از ترک بگویم چه صبر  
 محنت جوان که نصیبم شد  
 خرق ستم کار من خسته رخت  
 تر جفا تا ز کمان می کشد  
 مسیده اغیر رود و می گرفت  
 جنس وفا دار شده کشد

عاشق میکند بسی جور  
 هیچ پیش و نیاید و یاد

به رقیب و مران انجمن خانه  
 بسیم لب به با تو جلال سخن خانه  
 کفتم جرو ده دل بر خون در است  
 مانند غنچه در بر در بر من خانه  
 کفتم که زنی از تو بکس در دل  
 اندک گفت ز کف من خانه  
 از بر صفت رنجا کاریت من  
 خرق سجودت بل بر من خانه  
 آمد بهار و رفت و من از کج ایشان  
 دفتر بر آمد که کل در چمن خانه  
 خنجر به دست و طرف کله بر بسته است  
 عاشق جهان گذشت که در این خانه

هر غنچه در بر طرف من نک بر آورد  
 فریاد زمرغان خوش آنکس بر آورد  
 بانه عشق و شرم است نظر کن  
 در صورت شیرین که سر ز کف بر آورد  
 با بر خور است چه کفتم ستم فرج  
 می داد خودی ز نه چنگ بر آورد  
 آن ترک بر تپینه در از خط زنگار  
 از خون و دم خنجره او ز کف بر آورد  
 آن طرفه نگار در در طر آورد  
 دل از کفش ای یکچه نیز نک بر آورد

ممکن دل عاشق بود از دور رخ داد  
 آن تپینه که از خود سر کل نک بر آورد

ترک سستی که که از خون و دم غزوه  
 و من صحت بقصد کشتن من زبانه  
 مردم از راه بر آید غنچه بر آورد  
 مطرب عشق هم مردم را دردی بکونه



اگه با فتنی ادرانه ز زلف فلک  
 به که پای کوبه دستی میکشید زلف  
 عاشقان گفته و دندانه خونی  
 صبر کن به سزای زخمت از گل زلف  
 این بود که خرق جان داد و دل بخت  
 انقدر فرصت نخواهد که سبزه زلف  
 به لب بعلت کرده و نوزاد کند زلف  
 عاشق زلفش که خط و کثرت

مستم که ز کوبه رخ مسی ماه دار  
 سر و برک ان ندارد که دلی نگاه دار  
 که هر ابروی دارد که اندر شوق میبرد  
 نظر ز کباب کل نظر بر راه دارد  
 ز عورت ذوق خوش خلدی هرگز  
 دل در در پر ماه چه قدر کنه دارد  
 بکین از حال نشود وفا چه نماند  
 رسته هر کس که از نظرش دارد  
 همه که دنیایم به یک نظم اما  
 که زنده کمال سلفان غم دارد خواه  
 مژگان علاج کردن که در انم نرزد  
 ز دل فرام این خون که جیده راه دارد

همه کس بر دست نرزد از حال خویش  
 دل ستم عشق نظر به راه دارد  
 که چه از آب بقا به کجا باشد  
 پست هر کس که در جبهه عشق باشد  
 خورجین ز کین پیش جبهه ستر  
 کار هر ران که شیند ز کجا باشد  
 کاش باد آورد از نام سیاه گاهی  
 هر که پیش نظر ماه تا شش باشد

هر که

در هر چو نازد لاف کوبه زین  
 که نظر جانان کشته باشد  
 فاصد از کس است ز عجب  
 بزبان کلمه مند و پاشش باشد  
 حواشی که کوبه سخی از دود قیل  
 بزرز و بجوم هر که غلاش باشد  
 سن و دخیب و جاده دیده بگذار  
 ز نشان عشق دهنه کشش

قصه فغان سید کل افغان نماند  
 فراقی مباد عشق بیان نماند  
 از خنده هزار رنگ کل افغان نماند  
 جز دایع حسرتی میل غبان نماند  
 صیاده اگر کجا کشد یا کجاست  
 امید من ببال در پرتو آن نماند  
 هر که تو هستم ز کام دل نماند  
 اگر شوم عشق ان بکشم زبان نماند  
 از در خویش و دل پر خون نهفته در  
 عشق کون که امر دلی در جبین

امشب هستم کوم دل از زار میخیزد  
 چنان نکست بر سر دلداری میخیزد

بس دیده پدار که از خواب برآورد  
 آن دهنه که شب خست بیداری میخیزد  
 از دزد که دزد کس چار و دیم  
 بر ستر خم اول چار و دیم  
 باغبان در آفتاب در خنجر  
 چون شمع محقر از زرد میخیزد  
 یوسف که در افکند بسی نرزد  
 در جبهه کج چون نرزد از دیم



زمان مکرر برستم و جور که دادم  
 از خود و وفا نزد کوه کار من بود  
 غمخوار دل من زنده از نو خیزد  
 امروز که دشمن به غمخوار من بود  
 جان بر لب من بود و کوه نظر از  
 امروز که فرصت و دلداری من بود  
 تقدیر مرا بهر گرفتاریش بخت  
 بهر لطف از بهر گرفتار من بود  
 من خوار شدم به رهزنی دل غبار  
 یا غارت غبار به خوار به من بود

عاشق بران مکرر خوار شدم  
 به چوبه از هم من و میر من بود

آنکه خون بخت من کار نکاشته  
 به کیم دیده اسید بر آتش شده  
 بیخ حبت خنم به زنج زلف من  
 که این سنج کل سبز کاش شده  
 سر کارش همه بخت من  
 بدل خفته به چمن آتش شده  
 خفته است که بد بایه فلک چو  
 چه شود سر حبه جان به پناش شده  
 فارغ از کار جهان کید از یاد  
 که در سینه زلف سیاه شده  
 در همه ملک محبت و کسی در دنیا  
 کس ندیدم که نظم نه زشت شده

از زمان موزون عاشق سکین دانه  
 که جهان سر خفته آتش شده

نه که کرم که بسم بر دل نگار بود  
 که طبع هر کسی بر سر چار بود

چون بود

چون رسد دقرا نه بکشتن  
 آستان من و کل هر یک پیر بود  
 مدتی حرف سوزاف تو گوید  
 که ز آتش کیم راه بسازد بود  
 در کل کوی کوه از بهر سحریت  
 تا که به سبزه مرغ گرفتار بود  
 راه کوه تمام انگاه غایب کرد  
 که ز بهر طبع من قوت شاد بود

و به توشه راه سفر عاشق کن  
 که ز کوه من زلف سیاه

چون حکم قضا در پر دیران من بود  
 به رب سحر شوق چو آینه من بود  
 با جام و سوخت من زنده من  
 از روز که سکاهم بشیانی من بود  
 این شعله آتش که بر آتش من  
 از دل آتش من چنان من بود  
 میخانه به قنارت کلزار بود  
 دین طرفه که سر کرم گنجان من بود  
 این یکدسته روزگار از تو مردم  
 هر جا که شدم حرف کران جان من بود  
 ارفال من و کاهه منسود من  
 بهر روز که غنیمت کجانی من بود  
 پیش من بهر سجود در خواب  
 بهر کویان خطایش من بود  
 جام مرد آرد زنده در جوش کلستان  
 بهر روز که بهر آب من بود

هر جا که بهر بخت قضا روح طالی  
 عاشق منظر کشتی طوفانی من بود



محت را کف سزگ است باشد  
سر خردن چنان بلب است  
کار خوش عاقبت از ناله فرزند کد  
امین روز بخوراده ندر است  
خوش کن از خوف و فطرها  
دعده باز خوش است از چه قاری  
کل دشمن و دجین مستعد دل آریم  
که بخوبی نه چو آن خوش است  
منده لطف و غلام ستم است  
که بخیر دلدار کند عین را

زاده ان عاشق از او کشف کند

سر زمان قدح خور است

تا کی از غم بدم مرده بود  
بده کوتا غم میوردم از یاد بود  
صد ره از جبر تمام گرفتار بود  
بدر در تر گشتم تا به ز یاد بود  
صید صبر و آرزو من که بخون  
بر زمان بل فشان از به صیاد بود  
همچو آن قورل شاد و دردم  
که یک روز در دست از یاد بود  
گفت شیرین ز به طشت کار در  
بدر دیگر بر تربت فریاد بود  
بر پس بر آوده خون سینکم  
حریت کل کرم از دل شاد بود  
ز که پن که دارم ز خفا بر جان  
بدر که تمکارت از یاد بود  
مصلحت است که در حرفه عین فار  
لانه و کل در ار جلد و بر یاد بود  
فست کشیده مرغ دل عاشق بود  
که کج نقش از فطر صیاد بود

بطور

بطاعت کل نکلین ترا میزد  
بکش که رنگ ترا فتاب میزد  
خواب لطف عجب تمام رنور گم  
کدام مار را کامیاب میزد  
کرده ز گوشه ار بر ناله بر مکن  
که بدل کله خندم عتاب میزد  
بدیده عکس رخت تا چه میکند دلم  
که آب اثر او کلاب میزد  
بعد عجب نفو کشم فراخ کوفه دلم  
چرا که بارل من خطرا میزد  
غم تو کج نکلین و بهر دل که قضا  
سراج میکند از افوا میزد

ز نو عده ای در دفع بیان گردن

چو نشسته که بجمع سرا میزد

نگار در زلف که یک در در  
عنان دلم به در ز کپس در در  
رهای ز زلفش هر آنست ما  
سر رشته را که نقدیر در در  
شربت در گشتم ز کمش را  
که جایت مرغ چا ویر در در  
چو دینیت کام دل در دلم  
که رنج غم او مرا سپرد در در  
تا که دل خسته ام در دلم  
که ویرانه منت ز تقییر در در

بر هوش بزم عاشق بکس را

که است و آنک که خنجر دارد

جان من سپرد در دانه کن سپرد  
کوشی خوشتر لبی از جان سپرد



لب که اندک ترک ترین بچشم  
ناله کن بغرور در بهار افندی  
صفت خیار میل در لعل افندی  
غم گلشن کن که سازد در شمع  
حق گلشن در شمع فکری افندی  
بر غزای که چون سر و سیم اندام  
مشترک لاله دل از جوان که منان

از آن مگر بر این سخن سپرد  
ساق کلهره اش در این سخن سپرد  
از سخن شهر که آن ترین سخن سپرد  
هر کلر که بر طرف سخن سپرد  
به میدان فدا و کلر به سخن سپرد  
به خیال چند نه غم و سخن سپرد  
به سخن خوش در یک سر سپرد

تن بکشد و ادعای کرم در فکر  
جان عالم را ازین طرز سخن سپرد

درین فکر از آنکه کنم نام و نام  
کی هر نیم که بریت از خاک خرم  
بین کج قفس از کشتی فدا و نام  
بالم نشسته اند و از دور

پس از عمر که صید و قفس که از آدم  
مخبر که در دایم عشق و دل توان  
و هم فکر از شرح طفت ز در در

ناله

توان دید و صید که به محبت  
ز کمر تو بایه شدن که بخت  
مانم نور دام به مرغ دانم  
من از زبان گذشتم و فکر خود  
قزوان است هر لحظه ثوق مانم  
به بوند دل تا دام که دام  
دل به ده ام کیت که کین نزد

ناله در دایم و در عشق  
لب او که در عشق و محبت

یاد آید می که طالع و عشق در  
در شب و صبح که کس چون فرم از  
پرخ او عشق را از یک دهن آید  
بهان بهوش از غم ز غم رسد  
هر چه گفت از وصف و درت غم و نام  
من که رند و داله و یک سر سپرد  
اگره زده به هم صف خندان بیدان

عقد خندان هر عشق و نام عشق  
کرد او هر ششم و دل همان عشق  
شب خاتم کشت و در بر کشت  
حاجم زدن در کف ساقه سیمین  
در کلر یک یک کشت برادق  
حاصل از زندگان که کس این عشق  
به عشق در کاند در دایم عشق



ان ترک خنجره کف لعلت بود  
 بر لعلش نام من سپرد و پا بود  
 خوش آنکه اگر بر کین بود و کمر  
 اکاه زراز مع معشوق خدا بود  
 ناکاه میان من و او غنیه داشت  
 ان دشمن جان من دهنه کباب بود  
 در کور خرابت اگر شده در آید  
 در حلقه ما خاک نشینان کد بود  
 ان ترک پریخ که کف خنجر کین  
 پنهان فرستبان بخشش صلح بود  
 کم گشت جز نزدیک کور تو رسیدم  
 اذل که بود تو مرا را سنا بود  
 جایی نفادم در کسم دست سپرد  
 سکنر من بر سر کوی تو جا بود  
 سطر نرخته در بران نگذاشتم  
 سر تا سر این نامه من حرف بود  
 عاشق ز فراق توستم بشو کا  
 ناید بسی شب بیهوشم و پا بود  
 مرا آنکه خبر کرده از کینم کار  
 که حرف هر خیال کرده بودم کار  
 زاین دفا در کوران نامه این نام  
 غنجان را که نشاند فریم و پا بود  
 بخون غشتام در کور او کد را می  
 مکر ز دیدم فکر کند هر کس کار  
 بیک فریاد شور در دهنم فتم  
 جاید میدان رفتم سردی و کار  
 زافون خود در عشق کار بر می آید  
 با عجز محبت سبک در حرم سنا بود  
 یک ساز دهانش که توان قطع طمع  
 مدارا میکنم با طراپس در جود

ز دست کین سرودم جو فغان  
 بخت بر دوشش اگر از کور جود  
 در دل و آن وقت در دینم نه  
 صبر که داشت نفش منم نه  
 رفتم که از غم تو بمرم چو یک  
 به غمی بود که ترا هیچ غم نه  
 صید خون او جز بزرگداشت  
 صید خودم حرم حرم نه  
 خوار غش شدم که دلم محترم دار  
 من خوار عشق نامم دل محترم نه  
 در سیم بر نه از لطف سنا  
 دروا که هر شیار شد و ان کرم نه  
 رسم خیال نیکم لب سنا  
 از لب که دران ز هجوم الم نه  
 صفت اگر ثواب قدح کو باشد  
 مرد خیال زیر اکرم حرم نه  
 ان دل در دست عشق میکنم خراب  
 ای بر من ببال که بیت لهنم نه  
 آنکه لاف هر میزد و زود از سر  
 کار دل ساخت از پا بکشته  
 میکند از دست و ادا دل از کون  
 حلقه زلفش از پا بکشته  
 ما و زاده در سیه کاش می کشیم  
 منم بی خردان شدم او از پا بکشته  
 منم دل کوشیدم فغانش نام نشین  
 ان که دران ابرو دران نشین  
 که چه از هر شهر لشکر پادشاه  
 بلکه دران از حسن ترا بفرست



وزن جود زکات و کرمی صبر نشد  
عجود بداد و آینه ناله به تاثیر نشد  
اسبکه در اغتش کنداشت به بند  
از کربان دست اگر برشت و انگیزش

از نودت هر بنود که یک خود خوش

عاشق و غشته چون بر سنان است پر شد

غمت عابر من و افکار خدایت  
کنده تو یکی در هزار خواهد شد

وصف لغت دل بعد از این تمام  
از نیکو اگر میسر از خواهد شد

زینغ میردم بخت و تازنه نمیند  
کجا که رونق باغ و بهار خواهد شد

بقدر و قیمت من که این غایت  
چو من که بر سر به غمت خواهد شد

اگر چه سر خوش است این ن روی  
قرین غمت و رنج خار خواهد شد

نمودن من این دل که رنج دیدن  
باین کمان که بمنج یار خواهد شد

نیکبار تو ز غم که عهد لغت است

بر کد در تو عاشق غبار خواهد شد

از داغ غنای ل که فزون از شای  
مست ز بود آنچه ترا یاد کار بود

اشب زو حدیث دند فاطم نکو  
دلشسته و کبره اشطار بود

در حیرت ز دل که ترا از موده است  
از موده و حال چرا بقرار بود

راهم فتاد بر سر کوی اتفاق  
اما اگر نه باز چو چه کار بود

شام دوازده

شام دوازده جان و صبح فراق

معاون بر سر عاشق بیکمن و بار

نیکویم که هرگز کام دل هرگز نداشت  
من این خون گشته دل انم که افروخت

من این طالع که در نرف و دل کام نمی  
زدام از آوا خواهد گشت سپید خواهد شد

بیا و آور مرا بر شمع کل از مدهم شن  
که صید در منم دارم ز من فخر خواهد شد

بجود تان کنم هر کس که شوق من  
اگر کار از فراق او بمن بگذر خواهد شد

زیند ادش تمام بعد از این خود بخیزم  
در میدانم بر غمت طبع از من خواهد شد

که دیگر مرا تافتند و این یار دل داد  
اگر فاید رس و فراق تو خواهد شد

برین ره بگذر دیگر و ز عاشق محروم

اگر از کوی من فک محروم کل خواهد شد

خوش ان که فرات یار بر آید  
کزان کام اسید و در بر آید

خیال فتنه دل از م انا  
عجب دارم از غم کار بر آید

نکاحم بخون جگر و خود را  
که کام دل از نکاح بر آید

نارم خود سر به صید بکنم  
که از کین بشو در بر آید

کندن وقت جود و نیت صبری  
در بر عشق من در نکاح بر آید

مرا بهتر از غم صبر و نیت  
که کام دل از کلفزار بر آید



بسیب عیبت دارد ایزد  
 از آن کام جان کفایت  
 عجب دردم از گردش فرج عشق  
 که هرگز بکام تو کار نرسم ای

پادشاه که جهان بشویم کم نخواهد  
 بخت سفل زد جام هم نخواهد  
 رسید زبنت جان دوان دهان کم  
 و باد بر سر جودم نخواهد ماند  
 رفته که بر آنجست حسن ز کوبت  
 رواج کعبه و بیت ایست نخواهد  
 معین بگوشت من کاین اثر کند در هر  
 کسی بگوشت من محرم نخواهد ماند  
 و صید ما بر خوشه ل شوم که بیدارم  
 زمانه بر سر لطفم کم نخواهد ماند  
 بخت از در کور تو رفت خواهم گفت  
 رقیب را در ترا هیچ غم نخواهد  
 بخت که کردی مدتی ساقی  
 با غرطب از ما ده غم نخواهد  
 چه زندم بدم بود چنب کاین صید  
 زنجبت به بگویم غم نخواهد ماند  
 نه لطف و وفا که داشت عشق

از چه بر سر پادشاهم نخواهد

بغرم عریه میدر آید خواب  
 بکشتن من بپل شتاب خواهد کرد  
 لکین لکین بگوشت من شتاب  
 ز پاره پاره دلم من بکباب خواهد کرد  
 بیک خواب چه جان بید خواهد داد  
 باین کرشمه ناز از خواب خواهد کرد

بنفقه

بنفقه هر دو جهانش فریده ام ای  
 محبت به پیش حساب خواهد کرد  
 جنت به خبر از دمنج چه خواهد گفت  
 نظر مرا جو بکشم بر آب خواهد کرد  
 نکشتن در آن غمزه خستارده  
 که خانه دل مردم خواب خواهد کرد

چو است به شوکتی کاه خود عشق  
 ز روش یحییان کرد خواب خواهد کرد

کی مردم از سینه آهر بر آید  
 اگر کام دل از تو کاه بر آید  
 بر آتش چه از داد خواهد بر آید  
 که نکند آتش خوف کنا هر بر آید  
 تن قدر کن سگر این پادشاه  
 که فراید ز یاد خواهد بر آید  
 ترا میرسد از آن جود کردن  
 که بر عشق من سال ما هر بر آید  
 خوش رحمت پدید بیگسار  
 که در سایه او کنا هر بر آید  
 بهر کشتن فتح کار دل ما  
 که این کار از بادشاه هر بر آید  
 نماند اینقدر سرور در دفتر  
 که از دیده من کنا هر بر آید  
 عجب نیست از کید خوان در  
 که صدمه کنان زجا هر بر آید  
 بود غمزه را کج حشمت کینی  
 که هر لحظه را این سپاه هر بر آید

در آتش نشینه که از حرارت

عجب دارم از عشق آهر بر آید



کد سگفته ساقی مستان صفا نرینه  
یا بکر جان یجان مدعی جان نرینه  
ارکوان نعت و در جهان نرینه  
از نظر افتاد و بارست نرینه  
هرگز نت ایمل بنیواندم کمر خوان نرینه

سگفته افاده عاشق را که لذیذی که

دست برد آن هر سگفته نرینه

دلی که شوق تویش بپور خواهد  
سنگی که بگذر برده از تنفر مرا  
به دست و پایشان کنی که منم در  
دخیره که و چشم کهرش آن دارد  
زیم طعنه که فتم از رخسار ندانم  
منه آن در دست بویین که سگفته

صبا که نکست کل کاه پور یا بمن دارد

ندارم بچنان دیکو چه کلک در چرخ دارد

نظر بر بر ویرف ارم و برینه تنگم  
دل من رگشته بر کن مپت نرینه

از الخ

نه از لطفت بنوا به حسرت نرینه  
بغیر از دل که اهرایت فکر فرغ نرینه  
بهر مغشوشان در دخیو کیم دارد حکمت  
صبا افکند و من جوانان ادرا خواهد  
نش از زده هر که در از خوار و کوش  
بکمر هر چند شتافت دل از دلی  
فردوس از رونق و پراپه ملک سیمان  
مقدم رفای که دلی سیکند از زور و پرا

ان لبشیرین که حرف شنای نرینه

و به از خنده بر عت کجا نرینه

در سنگا رنگین که استغنا نرینه  
نقتر بر جوان خیزد و در سلفان سخن  
نمیسم که که حنا و خوارستان بود کلام  
سیکشم از و که که صافی سم عین  
سیکیزم صبر عشق از آن زین عشق  
لذت زخم جفا به و بر عشق حنا

از الخ



این طایر رسیده دل از دیده بود  
 نه که مرا گرفت بدین واکه فتاد  
 رخسار بوق کشتن دهن در دهر  
 ما هر که گفت زبانش نیست در دل  
 آن آه ز رسیده که آتش خنای کند  
 کارش کسی که با جو تو یی شرف دارد  
 هر جا که دجیم تو دجیم کار کرد  
 بس که نشسته ام تو دجیم ز کمال نکند

از دیده راه برد خیالت بسیر دل

از رخسار دل عاشق ز دیده بود

هر آن نصیبی که در نصیب بود  
 ز شکر و باد صبا بکشد و بوش  
 از غیر او پرس که بکشد زه نصیب  
 ما بر سر کم از همه در حلقه کرد  
 او در بنای همه شرح ذوق است  
 از کور و هست آنکه ز دفتر مردن بسی

از حال

از حال زار عاشق از زده دل بس

جان دادنش ز رخسار غنچه بود

چشمی که از شعله زان خمیس کند  
 ما را خواب از آنکه ادلیس کند  
 کوچه دال هر که پیش از شعله است  
 من جان خود بازم داد و فرین کند  
 از بند که عشق تو با جان بستند  
 سرای فرغت دنیا و دین کند  
 حقا که خیر جان مدام در بهار است  
 شیرین که شعله در بت زین کند  
 زبید شک را فلک ما را ز در ناز  
 زبیر کلاه اگر پر روح الا کین کند  
 ای که با خبر نه از شیره و دق  
 به نشین که هر چه کند عشق کند

صد بار اگر با بد بسیم ستایش

از زنده زنده دل عاشق همین کند

بغیاد خوار چه تو هم بر آمد  
 فغان از دل شب و هم بر آمد  
 بکشد زحمت ندادم که مردم  
 چو پیش تو حرف کن هم بر آمد  
 بعین قدر بودم از خوشتر شدنش  
 که از دیده غی غلغله اسم بر آمد  
 شرفی قدر از عالم ارا بر رحمت  
 که حق از زنده کیا هم بر آمد  
 بهر جا که بیا و رود تو غمسم  
 هزاران کل از خوابی هم بر آمد  
 در نیت فرست که کرم غنیش  
 قدر کن که از اینه آنسم بر آمد

عاشق ز دیده بود  
 از رخسار دل عاشق  
 ز دیده بود



مرا بر سر آنکه استقامت خوان

سحر بود عاشق که شمع بر آید

از سینه ام خاک فلک رفت در  
اگر نشد ز آتش فیهان مزج چه بود  
شدم مدبر باده کلکن که زبان  
اگر نیم ز کردش این کینه بود  
دیدم نیک بیره فاده سحر قید  
اگر چه نه کلاه تو کف فلک بود  
بر باد رفت لاله دل در چرخ دروغ  
بعد همان بنامه از شوق در دروغ  
روز و رات بود کند غم زبان تو  
که خود بر زخم غم سر زبان دروغ  
خمر رود غم که زنی جوان شود  
اگر نمیشد کسی از کار عشق دروغ  
ان کل که چشم در شمع از جیب خیار  
در دامن رخ زد مرغ کلچین غم بود

آتش زلفه در دل اهر چنان در

عاشق سخن بگوید که سوز دل سوز

پروا کسی اندل خو کام ندارد  
یا فکر مزج بیره سر این خام دارد  
قاصد که ز کور تو ز خود حجب  
مسکین جبر از نامه و میانه خام دارد  
کرم که بود نزد تو نام و ارباب گفتن  
با درود دل خود حکایت غم خام دارد  
بر طرف چرخ هست بر سر کل  
بماند تو یکسر کل ز نام خام دارد  
دارست ندیدم ز جهان کج  
کز زلف دل آویز جان دامن خام دارد

کرم که ز کور تو ز خود حجب  
اگر چه شیشه است که آرام ندارد

مکمل که شود جلوه که انشعوبان

در دانه عاشق که در دایم ندارد

از جام عیش آنکه کند باده مراد  
اگر ز خست من از زده دل  
از رخ ان که شده کمال سیر در  
از مطربان ترانه که غم سیر در  
روز و رات که کل شدم کل شود بود  
در کور سیر درش که بدم بکشت و  
ان ترک تیغ لبه بقیه هلاک  
کز تر غرق حشمت خون دل کشت  
چیت زانرا باز با دیرینه  
بیم یک که شده حدان نام  
غیرت نیست دامن با سر کون نام  
این شده که آمده است از نام زاده

عاشق ز روز بیره پریشان زلف

کاهر کفک شانه دکان هر بیت

من بده این غم و بزم بایر فرستاد  
وین لطف که پوشیده ز رخسار فرستاد  
کفتم بغیرت از غم و غم خوش دل  
از لطف فرستاد و چه بسیار فرستاد  
صد فایه شکستم دل دیده کلام  
یک یک کلم تحفه ز کور فرستاد  
کفتم که آنه تو منم مدعی اند  
کل خدایم از کفایت غم فرستاد  
فازخ شدم از کار و حال کجاست  
کادر ز بار غم بکار فرستاد



صد با صبا خواند با دقنه در دم  
 نیز نیران لعل به عیار خرسند  
 پیش منم مخدوم از هر چه هست  
 وین یکد و فتح با ده که خوار  
 چون که فلک لشکر از محبت  
 و لعل خیزان نور دلدار فرستاد  
 عاشق کاه آرد کجف که گفتن  
 از زخم برغان گرفتار و سبنا

و لم نظر زوایم بر زین پاک  
 اگر چه رحمت کجاست الی شاک  
 ز ضعف نه چنانکه کوشش کن زین  
 چه شده چهره لب که ز صبحا کرد  
 چه حالت که کلین همیشه دارد  
 بکشتن که دوران غلبه و بر کرد  
 اگر که بر تو خوانده اندم چه غیب  
 که بقدر شرق و غروب غفای کرد  
 کمر بوق در عشق غمزه آرم عشق  
 برابر شکر محبت ترا که جدا کرد

چرا از هر ترا هیچ نیست داد  
 یا مسلم تو حرف زنی با داد  
 خبر که رسیده بچرخ چون صنیع  
 بال لب و با جفت فریاد داد  
 که بر سوگرم و از خون دل خسته خوش  
 و جلوه دیشتم اما غیبم داد  
 شاه ترکان در خیر ستمکاری  
 چون مهوره ترا ای صنیع میداد داد  
 رفت بر باد پس دشمن فرج با  
 خاک را بره کور تو بر باد داد  
 از غفلت

از خوش نصیب که جان داد بر تو  
 و ز پر زخم و کز زخم صبیح داد  
 با ده میخورد یک به به خرم گفت  
 شد و بود اندک و کام دل شاد داد  
 از شک بر یکاهت شیرین چه شد  
 تا چرا کام دل خسته فریاد داد  
 تا نشسته بگر تو جفا جز نیاز  
 عاشق از دزد کف در غم حلا داد

مردم است نشسته و از لعل آبیم داد  
 پیش خود نشسته به جام با ده نام داد  
 ای چشم و آتش دل که دم از عشق داد  
 در نه فرج مفری از کوشش و آیم داد  
 پیش از آن که کور او صبح بر چشم داد  
 کس خبر از شدش طغیان سلیم داد  
 دست و پا خوشی که بر تو دم نشسته داد  
 روزگار در حسنح از آنی آن غم داد  
 بر کن کعبه عزم حرف نشسته بر تو  
 ای یکس از فرشتان زان که دنیا غم داد  
 عجب ز حال بیارال بزم عشق  
 در شب لعل حرمت جستم محو نام داد

از حال محبت جان بود بر لب کرم  
 عاشق است کس خبر از بزم جانیم داد  
 خبر دارم که بر شاد قات از غلاد  
 برابر از خون از منبر ترس جان داد  
 خبر از زبده دانه دارم در شوقش  
 و نه دانه که بر بر پس ال کار داد  
 گویم در بان چشمتن کور که چشم  
 که در غایت عشقم چند روز شاد داد







به کتابخانه محترم مجلس شورای ملی

قد حشرش خوش نمیت خواهم  
اسیر زلفش کج و غم تاب خواهم  
برنجش آیم از در بر او سر را  
اصد شتاب رعد خطر از خواهم  
ز دست تاز و جزا را بکشم  
هر باره بر سر عرشه غم خواهم  
خواب کشتم آفرز آب کمر بیدار  
قد بر سر ده نغم چون خواب خواهم

هلاک قضا و صفای نغم عاشق

کزین فی نه شیرین کویا خواهم

از توام آتش عشق آمد و بر جان افتاد  
کار این برده جان باز بستان افتاد  
منده است این سر بر کرده بر زان بر  
اولین کشته که در عشق میدان افتاد  
و که شمع شمعان رفت بر و دادید  
از به این دل کشته به شمعان افتاد  
چه فریب دل ما که بر دل نرود  
هر که را راز این منزل بران افتاد  
تیره ز درش بر حال خوش افتاد  
هر که را کار این زلف بران افتاد  
اگر او که گریه کنان نوزادان است  
دیده است که بران کل خندان افتاد  
اگر در پیش میستان بغم عشق نرود  
و عیال همیشه بوده بران افتاد  
هر کس غم ز غم و کشته زلف  
عشق باز بر منج مسروران افتاد  
و من فشان کند را حقیقت است  
گذشت چون لبیک نشیدان افتاد  
همچنین از یوسف کشته منج  
کاروانا که ره از زهر کعبان افتاد

عاشق

عاشق از بزم قریب با جفا کشید  
نکوش تا رخ خوب تر نهان افتاد

باز میدانم که بر دل از کفم دل برود  
میرد و دل از کفم بر دل فدا برود  
دست که بر دلم از زان در میان بود  
در بزم در ره او بر در کل میرود  
میرد از خد جو سرش بر در او افتاد  
تا بخواه باز آیم اندر شقایب میرود  
بستم که خوش بر دل آمد با جگر  
هر قدر دلم که خون از چشمش میرود  
میرد و آن ماه از زینال او جانان  
در و دایع محفلش در بری ره خون چشم  
یاد و دایع جان که از زینال محفل میرود  
خواب بیدارم به شکر کشته تا که هر زخم  
هر سر را به آن سر زخم میرود

عاشق دیوانه و سرگردان

کز سر زلف تو کار را در غفلت افتاد

زلفت شاد شد هر جا ولی بود  
مرا شاد و ناخواب بود  
مگر کسان دل از جان بر گرفت  
که مشک از بزم شمع بود  
بسیار شناسانم از این  
فقس با رامباک متر بود  
زهر بر برقی باز شمع عفت  
خوش و قیقه ما را صبح بود  
نوستی شدن اندر غایت  
امام سجد از صحنه صلی بود

ابوان عاشق



پس از گشتن بر پیش بازو دین  
فزون از عتبار سجا بود  
محبته عشق مدام  
شوی غم خواره قاتل

کد شمع از کمر بخت را نیان نرسد  
زبان جاده نسیم از غزال نرسد  
ز بخت در من کل که نصیب خواهد شد  
مرا که دست دین عینان نرسد  
ز یک نگاه کن نیک جبر شتاق  
که دست نرسد و آفت خزان نرسد  
مغفرت که بخت رسوخن کرد  
مرا که سجده انکار کستان نرسد  
از باد و من آن غنچه بختان نرسد  
کوزه جان بختان بزم بزم نرسد  
بست کمر بر خضر که کشت زلفت  
که بازمانده این ره بکاروان نرسد

نشان تیر جفا و زلفت عشق دل

که زخم ناک نازت بین دال نرسد

چند بمنزل بر هم و دشمنی باشد  
هر تو به دکران کین تو با منی باشد  
امد زبانش که در راه پیران اثر است  
خافه کس چون سوخته فروزی باشد  
من و در زلف عشق در طالع کند  
رحم در جاکان که همه غفری باشد  
ز بند زلفش جان نازد پراهن تو  
خون هد و لخته است ای که بکفری باشد  
میکشد دل بجا شکر کل و افغ مرا  
وین کجاست از آتش کشتن باشد

نم

منم از سبده پیش رخ امین  
که بر سیدان بت کیش بر من باشد  
شمار کعبه عشق ز تو روشن جان  
همه شب دیده خورشید بر دهن باشد

نه این هر که کس آن هزل اندر گوید  
و کراهه و کبر تو او را دور گوید  
پس از عذر اگر کتب به دستانم جوت  
کجاست بخت و این دیده بدست تو گوید  
فرز قد و قدر جان سپارد پیش کاش  
فروز هر چه در پروانه آتش مرید گوید  
چه شد که آن لب جان بخش نیکو صدقا  
طییب است که احوال جان خبری گوید  
چه خواهد گشت جوانم ز بر زود ترا  
بمن بی قیام کاش از این مکر مرید گوید  
دل نیک از کجاست و شکست خیزد  
مکان حسن عالم نوز قلمی در کس گوید

نشاند از طالع بخت مسکین نذر جان

که کیش نعل سیمین ترا عشق بر جان

بر ستانم که خدایت کو بر کند  
و بر کیم که این دل را نهم در کند  
میدکین در درجه اندک از من می آید  
و اگر دیدش در کعبه حفا که در کند  
اگر کست غیبت سیکیم کفار حدیث  
که کعبه دلدرد زواید دل از در کند  
جان حب بر زلفش لعل زلف  
حسنه را اما علاج در مپ در کند  
خنده است از غنچه و فایده از لب کیم  
تاکمل و مبدع خنده و کجاست در کند



آنکه بر مرقی گردید هم بزم یزید  
تجلی از عشق و خسته جزا کرد

مرا که بر حواریان چرخ کجاست  
چه خواهم کرد که در بر غم خیزد  
و امید به بخت چون طالع زهر جاد  
معاذ الله اگر از عشق مارا کجاست  
کجا که در اندیم بزم به زانگ درشن  
همان بهتر که بعد از این کشتار کجاست  
بسیوی که کلام کاه صبا از دوشم قانع  
چو دانم به جان بر من در کلزار کجاست  
خوش آن ره که چون باغ زانو تو  
بغیر از کعبه معصود جاید کجاست  
سبدان رفت بدید گشت از غم بزرگ  
که چون کل نیت درش نظر بخار کجاست  
چو فانی نیست از غبار هرگز محض  
همان بهتر که در بر و در دل کجاست  
کمال قدرت حق با زنجیر کیده بای  
عجب درم بر من از میان زنگار کجاست  
مسح من که از لب زنده سازد مرده را  
چه شدید به لب پرش بجا کجاست

آنکه مرا در نظرت قرار کرد  
مهر مر آتش تو افکار کرد  
فخر آن آنچه بکشتن رسید  
حسرت رفغان که حشر کرد  
زلف تو در باد بر شفته شد  
عقد به رویا کجا استوار کرد  
تا تو زعفران شدی و ادای  
محب چو با من غمخوار کرد

زن

فرق بر حبیبه امده را  
عشق از آن ناله که چار کرد

بر تو سر که دم از میدان نش نشد  
بگیریم که چنین رام مدعی چو شد  
مکینه حسرت از بخت و از کفر نیست  
که غیر آنده زبزم مروی کجاست  
فدا طراز جبار سنگار جانم  
که هر چه جوید خذل کرد و خذل کجاست  
اگر تو خود به ختم کجا که به بخت  
خوشم و جوید اندک به کلنگ کجاست  
تو که که آتش حسن تو در جهان  
نم که شعله آتش لب که در کجاست  
اگر که قطع ره وادی حسود سکندر  
بکام اول این ره وادی چو خون کجاست  
صداش بر رخ او زن که جایت  
دو که از غم هر زنانه محسوس کجاست

بر تو سر نشدش رام و عهد هر زنده  
که غرق عشق و خسته حرف افشود

و در باغ جوی جباران کشته شد  
قد رفعت را کلین و او بر کبر کجاست  
چو بزم کنن زبم با جوی جباران  
و در دارم که خود با دیر و دیر کجاست  
کمش ناهج فدا از زلف و زلف ده  
چو میدان که آن کس ل از دیر کجاست  
من از خور و درش مدام و مدعی این  
چو شد که این آتش سوزان کجاست  
محبش بش فغان که با جوی کجاست  
که دست کوه ماد از من و او کجاست



چه خوام کرد بسیاد میکنی دل من مسکین  
 بهین خراب کردی ششم در بر مسکین  
 بزم میسر و پست با عشق جهانم  
 که الفت شمع را بداند از کجا در مسکین  
 خیالت نمیکند بهتر از تو هرگز در این جنم  
 که عشق آید کل از چه کجاست از کجاست  
 مدیحه گویند و فغان تو از دور عشق  
 چه میدانی بهار جان سپردن ز زلفش کرد  
 نه هر که مهر تو در زینت میبرد  
 نه هر که کعبه بت کرد بر من باشد  
 چمن خشت اگر بایر در چمن شد  
 بکار نه بدین من باشد  
 ندانم این چه نصیب است عشق را  
 که هر که دل کسی برد و شکن باشد  
 خوش آنکه بک زخم تا بدین شد  
 چه غنچه بر منم زهر بر من باشد  
 چنین که دانه در توام بر قدر جرا  
 عجب در سکنه حور است بایر باشد  
 بر پس وصف حال کجا اگر برسی  
 ز بهی که هوا در آن چمن باشد  
 همیشه عاشق مسکین گرفته کشته غم  
 ز بهی که فضا را در این چمن باشد  
 که فتم ز یاد که در آن منفرد کرده  
 نخواهد شد که دیگر اندل خال کشته دل  
 برده یار با این شوق بزم نه میزنم  
 که از جود خود میزند چنین اندم فکر  
 کشته مدهده دیدار او اندام عجب  
 شب جلال اگر باز در محشر مقدر  
 شب جلال اگر باز در محشر مقدر  
 عجب بود

عجب بود که از منزل بخارید که پیش  
 نشیند هر که با جان کس جان کرد  
 ز رسم قصه جوان او که بر نزار او  
 رایت مدینه عاشق و فتنه کل کرد  
 از بهر آن که آتش نفسی بر خیزد  
 محبت کرد دل و چه کار از نفس خیزد  
 مدیحه در دل تحت در هر طبع  
 کاین نه کار است نه در کس خیزد  
 آنکه پهل خمر قطع ره واد عشق  
 القدر باشد با یک جور خیزد  
 لبها لیکن مهره بندهم چه  
 که ز خندان جهان واد در خیزد  
 کعبه باشد که راه دل جان سوزان  
 کم از آن شعله که ز فدا خیزد  
 شد به نیک مونس نام هر که کان  
 کار مد عشق که در از خیزد  
 کس نکرد و بر زلف جان فتنه جو  
 که چه از زلف جان فتنه بر خیزد  
 میروم یکدسته که هر دو یک کج  
 قطع این با ویران رسی خیزد  
 آنکه شد همفرض عین زلف  
 که نشیند بهر آن نفسی بر خیزد  
 تو که عشق و کام تو سستیده کدام  
 که باز در هر سپهر ز کس خیزد  
 ندانم کوش جان از دونه نه سخن شد  
 که ترسم آنکه دل بر دانه از دانه شد  
 بران در نا کجا نام ز مسکین دارد  
 رقیب ترا بمقدور بعد از خیزد



بخت که توان کرد آن که بر درخت نشسته  
 در کوزه ز بر بند و کلیم و درخت نشسته  
 معقیم که بام عزت و زاین تخت نشسته  
 نگاه حسرت آفرین بر سر نشسته  
 بهر حد شدت اسیر زور و زلف نشسته  
 ترا سحر که هر سحر این خون نشسته  
 هزار هوس که اعلت کام نشسته  
 در نیل ز رخسار و در سحر اهرام نشسته  
 مقدس که چنان شد کوی زنده و زایل نشسته  
 که هر کس دل برد از عشق زایل نشسته  
 بگویم سکه جان باده عکس نشسته  
 کلاه در کوزه و باده نشسته  
 رشید خجسته عقیق بر عجب نبوده  
 کنه اهر قیامت اگر با نشسته  
 به به بایک که ساق اگر تو خوار نشسته  
 کنه مانده و ما را نشسته  
 رفود و نفوذ زرم و نافع فانه دل  
 بگویم پر زور و زور نشسته  
 بنی که بر سر جبهه خورشید نشسته  
 فشانده به قبول و آگاه نشسته  
 ز کعبه کم شمارش اگر خجسته  
 ز کعبه کم شمارش اگر خجسته  
 و فکرم و امید و محبت دارم  
 که عذر من پذیرد و این خط نشسته  
 بپادشاهش و اوقات چه ممکن نیست  
 اگر عرض نپذیرم بمن خجسته  
 و در از دل خیال بر نه چون نشسته  
 نقیض نمکه با نشسته

و از این قوم نوزدهم که نشسته  
 که به جدا که عجب به هم میمانند  
 زمین کرده همه اندیش باز نشسته  
 میروم بابل خن از ستم و میدهند  
 پیش چنان تو همان بکشته برود  
 کشته جور و قیامت ستم میمانند  
 از لب کس که حرف و فاش نشسته  
 بر سر کوزه و عذر چه کرده اند  
 که تو با این رخ و لکنتان گذری  
 با غنای کل و شمش و کز نشسته  
 هر کسی کام دل خود کنی مطبوع  
 من و خوابان جفا که با نشسته  
 قسمت این بود که از شوق عاشق نشسته  
 عذر میروم و کل رخ و کز نشسته  
 من و جبر میروم و کار هر کس نشسته  
 که کل رخ و رخ و بهر نشسته  
 سیوات جان کشت باز نشسته  
 چنان دیگر اگر درو ترا نشسته  
 قصه حق که دل فکار نشسته  
 بغیر سیره و دیوانه نشسته  
 حرام با بربان صیدیم کشته طبع نشسته  
 که از قضا و قوائی نازنین بوار نشسته  
 بندوق آنکه زره میره شدم تبار نشسته  
 در آتش ز بر رفت جود و یار نشسته  
 رخ و زور و خورشید و ماه از خواب نشسته  
 و لیک و من تره روزگار نشسته  
 هزار امید بقای خوشی و شتم اما نشسته  
 بقدر آنکه بوز و لیک نشسته  
 که ز دست جفا و قورفت نقیض بدل نشسته  
 که باز بر سر کوزه و ز سر نشسته



فدا کردم که چون خط  
بالم در دلم پر زغال من فرما  
زبان خویش کند شستم ز بر تیغ با  
بیا کفرت بر منال که بر دراد  
درین خواب جوده رفیق خدایک  
زنده که چه غلط بخش شد عجب

نظار من به عاقبت پران  
که خسته غم عشق ترا نشانی  
که دلبسته کرم به خون بهان  
مرد هر دو جهان را یک که نشاند  
سادت مکر از نایه ها کشنده  
وفی و مهر بیاران موفی کشنده

چه بر جان و عاشق چه برده برادر  
ز ار جان که ایش و نه کشنده

هر چند که در دیر زمان زانو نشاند  
باید ستم از کفایت به تب زار  
خلف و دل جان بر کفایت باید بود  
از جرح بریده مرا عفو فرماید  
یک پرش بر سر کنی خسته دل  
رسم که بام تو بر نرزد خویش  
این بر ای جان من تو که قلم برید  
چون زانغ در آید لک بش و همه ز

که زار غم عشق نعت ز فرود شد  
کان بنده نیم منز که با غر ز فرود شد  
در کمر بنان تا کجا مار فرود شد  
رسم در بان و شکم با فرود شد  
از آن در لب که اعمی ز فرود شد  
مرفان چرخ که بر دوز فرود شد  
از صوه ستانه بشمار فرود شد  
تا نغمه بر جان خوش آواز فرود شد

علی

عاشق چه فرود شد ترا از کشتن  
از کاش بان و بر ط ز فرود شد

رخ برافروخته مراد و از غمی بود  
بار من بود که کس بخت نشانی  
بود ز هر شکر آوازه نشانی  
دیش بر کوه غنای و بر کس  
کعبه کور شد غیر بایه زشت  
نغمه مرسته دران محفوز از ناز و نیاز  
در میان من و دل از کجای بود

فستق حنوت درین شهر بهر عشق  
و نیمه بر سران شد که ز فر ز بای بود

درین ره تا با چشم بر این دانی  
من این رحمت که بنم بخت ز بای  
هر که سجده در دم کنی که آن درو  
دلش بایر و سپید است و خدایک  
بر سر کف در کل خورنده بر می کشد  
چه غم دارد که ز دانش به خورنده

باید بر شایه یوسف در کار دانی  
خواهد در کوشان تا کجا در بویان  
نشان سجده بکشد برستان بای  
زبان خواه که نشن تا دل و دانی  
لکه غم من تا که بر سر جان  
که بر کمر که از بس ز بای



نخواهش عاشق گلشن انداخته و غنای  
 بشخ گلشن را بسیار ایشال باشد

سپنت که فکشتن اهر جان  
 در حیرت زین همه عاشق خسته دل  
 این زنجیر پیکشته که با شمشیر  
 دارم حکایت غم او بر زبان  
 در این جن عجیب که بجزد کلاه  
 من ز که خنجر کنم که چه این فن  
 آن که نشنود که خند و خجسته  
 چون من به جعفر بوز در شکم غیر  
 عاشق که خسته گشت ز چهاریدخت  
 تا چند شوق و صد و ایشال باشد

رفت که بفرغان داد خواهر من  
 که از آن پیداد که ناله بر در رستخیز  
 منم بجزم که در مغول تیغ او شدم  
 در شب تریا ماه من بر من نیافت

با کدبان

بر کدبان سرگرد و حسرت سیر  
 دل که از غیبت نظر در پناه من  
 در آن یکویش پرست خواهم از خدا  
 آنکه با من افتاد که کاه من  
 زمان ابرایه که بگذشت ز فانی  
 کس از دانه بگذشت شب بهر من

وین فرجه که کرد از غمزه آن لکین  
 لشکر عشق نکرده از کین بهر من

قره بان دلی که اثره داشته باشد  
 و آن نام سیر حشر شده باشد  
 خورنده سیر در بر زمان جدایی  
 از دیر خور که حشر شده باشد  
 فریاد که در قیام پر حسم منیم  
 یکدیگر فرخنده که پر داشته باشد  
 کفر و بنادرت بکشم بیجا فل  
 آن دل خور کام چه شکر شده باشد  
 عاشق که کن از کین سیه شکوه که رسم  
 روز نریش جو بر داشته باشد

دل از کلاه کوی تیغ و در و در  
 بر او بان شدن فرما که در دل بگذرد  
 بلغم و عذرا و در و در و در  
 که بر بنداشت الله این که اکتا شده در  
 حکایه چنان غم دارم بمن کاش که  
 چه خواب عدم هر کس که هست نه در  
 مراد شوق پیدادم که بستم کوسن  
 از دانه رفتن ترک فلک بچه نه در



فاده از دل میرود عشق کجاست

سر کجاست آن دوایه را بداند

فلک هر دو که قاذن سینه دارد	موانع میکند ما را ز غم و فتنه دارد
من و هر ترک ستر که بوی فتنه دارد	که دل ستم بر ستم هوس نیاز دارد
کثر از زلف خنجر کشن جفا	که تواند از ستمگر زنجارت نیاز دارد
و تدبیر طراعی کجا و زر کرد	دل زار این کوثر که نظر نیاز دارد
نه در آید درین بره غیب یابی	نه نشیب راه عشق و زلف نیاز دارد
که ز خنجر او بر آید دل ستم دارد	سر زلف او که دستی ستم در آید دارد
همه حیرت که چون رام کند مدحی	که ز عشق پاک تان سر هر آید دارد
بگذارد تا بوز دل عشق پیران	

که بوی فتنه او هوس کداز دارد

چنین تا که بجز از فتنه و زلف	بجز دامن خیار و دامن زلف
کف خاک جز از عشق بر کوهی در جفا	ز کف کمرش ستم جفا کشن
نمود و کلبه تاریک من به در آید	اگر خورشید و شمس آید در آید
بغیر آتش آتش که دیگر ستم از غرت	خاک بر دیده خاک در پیران
ببر آید غیر از جفا هوس کم	که از فتنه تا که عشق در فتنه

باز دارد

بیا ای فتنه کجاست که میم کند

که از عین زلف کند عدل و عدالت

بقدر آنکه عشق جان سپارد

در حال بزم که ما را در خوار انداخت	لبیک میدادند یاران را بجا رانده
این که خدا دان که بود از کلام بی	انجین ز فک از زلف کاه رانده
اش ز عشق او کردند با عهد استوار	انکه اندک انگشتم از خیم رانده
مر بفر که انکه ما بزم آید	که خوار عشق و هم را ز کار رانده
منع محبت شدش بیک کور کسی	عشق می نماید از احسب رانده
آنان هر که دل از عشق ستمگر کشند	
موانع که دل ز زلف ستمگر کشند	

خون ما بزم جوید که این مظهر	کار ترکیت درین شهر کشند
تاول ما که بد شد زنده آتش است	کند از به خوار دل و کمر کشند
بیا جان پرور من چون شکند دل	هر چه در دامن عزیزت بکمر کشند
ز غم پدید آمد و درم و درم زین	که دم بخت تو بر کرد و خنجر کشند
زینان در عین ستم که بر درم	سنگ پدید آمد پیلان ارم کشند
مهر کل تا بجز را ستم خواهد شد	ترک پرور ز کرم کرم بکمر کشند



ناله مت نهان در دل و شوق فخر که از آن قدش نشسته زلفش  
 شاید الله شودت شمع شمعان عشق  
 محفل عجب آن یکشب اگر بکشد

بکنج حسرت میبوسد بر لب این دنیا که در لب آنکه عمرش چو فانی باشد  
 فرزند جان که که نماید بر لبم چه حشر و که آید نثار مقدم الی دریا باشد  
 ز سر گذارم چو دسم آنکه که فراموشم که این که بگوید با حور و جفا باشد  
 در راه رسید و بیغ از آن که صد دل غمزه بگوید که سحر لطف تو همراه جفا باشد  
 کمش بر بحر حجب چه از آن که که که با بر ذوقی مست باد ایش چه حجاب باشد  
 نمینماید در آن بنده پروردگار این که که که حجب در هم کس محروم از این که که آید باشد  
 بغیر از فرم کس حور ترا طاعت غمزه حجب در هم بدلم فاطمه در شمع رفا باشد  
 رخن سبزه ز رسته از بر که کلمات غم که بیا شد دل می چهره بسته باشد  
 بهل که نشسته و قمر از فدا می آید هم و دل که بانه در گنهم بیره خود محبت باشد  
 مرا امید که کشتن فرزند خاهاش که تر اتا در دل در زبان از کین جفا باشد  
 سرور که کیش اما بگویم با قول نثر در خود بچانه و با من لقا شمشاد باشد

رسید آنکه و از به عمر قصه نکر عشق  
 که و حدیث و ناله درشت بکنتم جان فدا باشد

در آن دل نه می صدمه این اثر که میر کین فزون هر قدر از نور دارد  
 جفا اندر زده و در دست گرفته خدا که هر کس فال فرزند دل از نور تو بردارد  
 خدایا در جان کن بدلم کس کس با نحرست در دل قمر به پاد بردارد  
 ز خورشید بر بزم و هر که که میر گدازد ز خوف غم که از از شیرین سوز دارد  
 عید روز از نور و در دل در اندازد چو شیشه و دیده امید بر راه دارد  
 مرگ بگشاید آن نده از پودر بندری که به جسم صید منغ فکود که دارد  
 میان میدان از آن که در نورش او  
 توان دهنست عشق را که قادر در جود دارد

کسرت که نظر بر لطف تو عجب آن خوش مرغی بر دل کشتن شادان دارد  
 خبر از بهمن و در نیست هر که عشق خبر از بهمن و در نیست هر که عشق دارد  
 چه حالت این که کل کل کین از این که که که بگوید جانب رخ بر شاخ شادان دارد  
 صبا بطبع من فرغانه و استغنا غمزه بمنج با کل رخ که کین کشتن دارد  
 در قیامت از آن رسم و راه بنده پرورد  
 چو عاشق بنده آنرا که کس برستان دارد

عشقا زان که در کوثر نزل که از در علم هر چه مقصودست صبر کراهه  
 مکنظر منم جان دلاول بخت کلاه و کین صیدم در کوثر بخت کلاه



این کمر و دل که را دشمن گشتی  
 شکست آن برنتابه آنچه بدل گشتی  
 تا بعد قرب حوا هر چه غریب  
 شمع جانور که در دایره نظر گشتی  
 رفتم از حیرت میرم و عده بیدارم  
 کار پتان مرا بیک چه فکر گشتی  
 تا بجا در جوش پند خرم ز کجاست  
 قطره خون که در وقت تیغ قاتل گشتی  
 این شایسته است با جود پادشاه  
 کاجخت جانب پادشاه گشتی  
 بر در میخانه عشق بود کام و دل  
 کمترین چیز که در دستان نایب گشتی

بکام دل از دیده خون نیاید  
 که این دیده از غمده بیرون نیاید  
 به رنگ رستم سوزد و سوزان  
 اگر میرم از حیرت افزون نیاید  
 چه تا دیده از گوشه کمر نیاید  
 که از کج چشم تو بیرون نیاید  
 چرا جان بخت من زدم  
 که این جور بکشتن ز کوه نیاید  
 نظر کردن یا در جان دادن  
 ز بس بخت در محبتون نیاید  
 نصیب بخت صفت که دارم  
 ز کوه کینه کار کردن نیاید  
 کوه را بر گشته انقدر  
 که از غمده تیغ بیرون نیاید  
 دلی هر که بیند بین ناز و نیر  
 قدوق متر از بخت چون نیاید  
 ز جود و بختان ندیم روزی  
 که عشق ز کوه و محبتون نیاید

ده کیان

ده که بجان میا کز فم حیران  
 قصد بهاران گذشت بهارستان  
 حرارت ویدار مانده در دل حیران  
 عرشه تابان گذشت بهارستان  
 مردنست این جهان مرز و جانشین  
 یکسر سنج از غمخ فم خندان  
 حاصل سر آمد ز دوزخ خرام  
 یار به گشتنم بر زده دستان  
 یکدایه مرا طافست به صورت  
 یار تو خیزد فزون از کوه خندان  
 مرز کوه و برون خنجر تیغ از نیام  
 از تو مرز خنجر بر دل در خندان  
 ارشد دل و آن حرارت فزون  
 کز به جان داری مرز و فزون  
 جود کی و لطف که زان به بر آید  
 صبر زانده فرست عجز پائین

عشق اگر مدتی خضم نشود در نیست  
 در سخن دلپذیر چون تو توان رسید

ان کل که نفس بکار دارد  
 از جود خویش عار دارد  
 ایگاش که دل بمنز عانی  
 راه که گوی یار دارد  
 در هر قدم نشسته صیدی  
 کان ز کس سرکش دارد  
 از دریش آنکه میفرارم  
 جادو دل بفرار دارد  
 خوش میکندم کجور و دل  
 تیار عین چه کار دارد  
 اینه سیران جفا جوست  
 هر کس که دل نکار دارد



## به کتابخانه محترم مجلس شورای ملی

مست ز بود بنا توانی اندر که غم تو راز دارد  
افد ز محبت است به من لطف تو چه عجب دارد  
بسی میز کی نشسته عاشق نه بجا هزار دارد  
ای که در کوبت قفسان محبوس گشته  
عاشقان و صدف به جویان تقی گشته

از به تر فرح خوشم با نذر دل گشته  
خزان غمها کونای که حسن از سر گشته  
روحش که نشسته بر به حشرت داده  
تینا ز در بکر جان که در آن گشته  
نیرنگی که عیش و کام بر آن ترا  
از مردم یک یک هر محلی که عشق خور گشته  
در ره قدم نه ز یاد خطای زور گشته  
تا بر راه عشق چون پندل خاک گشته  
از شط عاشقان در آن بر دل گشته

بخیان عاشق که میگوید دل بر کز دارد  
هیچ یار سیران نکل شایر گشته

چه حالت ایمن که هر نفس نظر بر من افشاید  
چه کاست این غیبت که حدیث بر من تکین  
سراپا در کسبم لیک از رفت نشد از  
ز دل صد عقد نام کمبود جام به ده و ترا  
چه غنیمت کشد از رخ تو خند و زانو  
بر من زاده عشقم اگر ز کفر برگردم  
بعد از مرگ نشسته اند بر شمشیر  
که بنده حسیه نه از شوق در کفار گشته

من که بی یقین و ام کار ز کار گذرد  
زنده که بر تنم فلک دارد و میرسد  
بودی کلی که صحرای بیابان گذرد  
داده به تمان ترا فتح در روز و شب  
عاشق از جنین بر شمشیر نه از آن بی  
من ز دل غمین دل از صبر دور گذرد

بد و بد تو نه تو سفر چه جام کرد  
رخسار چشمش نظر چه خواهم کرد  
بدری توام با خبر چه خواهد کرد  
بغیر از آنکه میبزم در چه خواهم کرد



فکستند و ز آهیم بختان بیک  
 دلی بجز ترس و دل پر چه جاسم کرد  
 بین عشق زنده باد آسمان ترسم  
 دلی بجز بر تو پیدا کرد چه جاسم کرد  
 لبیک خسته تو ز غم زنده کرد دلی  
 نمیکند جز در اندل اثر چه جاسم کرد  
 نشسته هر طرفم دشمنی کجاست  
 محفل ز بین چشم تر چه جاسم کرد  
 برابر در است کشیدم جفا و جزا  
 بکا عشق ازین تر چه جاسم کرد  
 بیز پریشان در تر یارانش  
 براه او منم چه بد در چه جاسم کرد  
 پشتمن رسید که در در عشق مرا  
 بیا بین به عاثر چه جاسم کرد  
 بنان که از غم عشق خسته از آوند  
 ز بجز دخت با فرمند از آوند  
 غلط درین نه دل که در عوایر  
 ز در بران ترش این لب که در آوند  
 اگر نه کار سیر است بر مراد منم  
 که این پس بر دل تو نه آوند  
 هم بر تو نشد وطن منم  
 چه بود کار بغیرت و آوند  
 بخت نیست هر آن که غم نش  
 کشیده سرتبه بر ز فکر صیانه  
 چو رسید عشق ز شایه او  
 که کاش دل تو نشاید منم  
 که کاش دل تو نشاید منم  
 هزار بار شنیدیم دهق قدر ترا  
 ز قریان که هوادار شمشاد  
 نشسته خرد و بزمین بعیش خلوت  
 نفکر کار دل تو را در شمشاد  
 در تر

چه تهمت بدلت عشق از غم عشق  
 که از غم عشق تو خلق جهان بفریاد  
 مسکین دل کم که ام جایی که نم برد  
 از پله بر آتشش بکشت و انم برد  
 میردم و با جوان سبقت کجاست  
 امروز چو کس را از استم میرد  
 و ترده حجاب چشم من من خدایم در آن  
 شبها بجز آن تا که یارب غم میرد  
 حرف جدایه گفت و کشتم در خانه او  
 رختن پیش دیده و دیدم که چشم میرد  
 سلطان حسن در است هر روز میگردان  
 بچار عشق هر زمان مایه تو انم میرد  
 در راه عشق از بند غم و دیگر تو انم شد  
 کان از غم مرا شیم این غم میرد  
 در راه کس غم دل که شد به تر غم  
 غم غم ز غم کاش ابرو که نم میرد  
 که در دجل از قریان که کو بنک آن  
 با این قدر از غم منم چه جاسم میرد  
 صدر لیسان میزد عشق ز غم خوراد  
 از شکوه او قهقهه تا بر زبان میرد  
 محرم ز آه توام بر ناله میشد  
 اگر کرد دل ز تو میسر و دستک میشد  
 آنچه فرغ میشد از جور قضیت میشد  
 هر که ابر جفا از تو میت میشد  
 منم بین کجاست ز کجا تو که مجسم  
 سر کارم بستم پیشه و بگو میشد  
 روزان قدر بر کینه ز غم رسید  
 مایه سرو نو از دزد که در شمشاد میشد



سبزه ارکش برقع گلشن تر  
کله در رخ بر بار بر مشد  
شسته در سوغا غبار شده انگره  
که مرادیده دل شسته و دل مشد

عاشق خسته که جان در غم عشق تو سپرد  
کاش پیش نظرت گشته بخور میشد

بیزش معنی آید که خوار بهار من میشد  
تقد فکرم بر دوش بر بار میشد  
زبانم نه که هر بهار بهار میشد  
که از بیم رنای جان بهار بهار میشد  
بیاران حیدر من بهار میشد  
شراب معنی بی اعتبار بهار میشد  
غبار منده از من گشته چتر زلیخا  
که از دستان چهره بهار بهار میشد  
وقایع راسته بایام عشق که میزد  
سکه نگو اگر در بر بار بهار میشد

اگر که خون من او را میسرزد  
که بزان دشمن جان داده بجز بجز  
تقد که در دراز تو دم او بودم  
گفتن که کوشه پیش بر بزم دانه بزم  
چه چنان که را کاشن چنان بود  
که خون آشت به دل میگرد  
چنان غم پسند است به فکر بسند  
که از خاکستر من رنگ آشتی تو میرزد  
بموقع حدیث از و غزلان لبخین  
که رشده جان بکام حق این فغان  
نگاه که سر از انشع به پروانی نیم  
دران محفل که آتش از بر پروانه میرزد

انما خارده

رنانه خاک ره سپر نیفتد اگر عشق  
کف خاک به بوق مردم فرزند میرزد

که چنین زان سیدال غمره بر خواهد کشید  
عند یسبیلین چمن ریزد بر خواهد کشید  
یا غنای دل مطلقان کلوغ بسند  
کان رنای تازه در کلا در خواهد کشید  
در دم از خوشتر از زنده از ان شکر  
تا که سرفوت او را بر خواهد کشید  
سرخست خوبرو دانه آه اربابین که بوز  
عمر شمع محفل آشتی محس خواهد کشید  
حسرت سلفان به خواست عشق زود  
رند میان چهره ز جام ز خواهد کشید  
در بیان خواهد شد از زبان بزرگ  
بترید او تو را از حساب خواهد کشید  
میردم که در این خدمت بجزیت نشد  
انکه با رجوت از من بتر خواهد کشید  
میرزد زان بترین بر بهادر عبیر  
کار ارباب هوس جبار خواهد کشید

از من خود اگر کشم عشق ز جیب حراد  
تا که بیان من ان مبداء خواهد کشید

دل مندا نه چه کام از عشق جاهد کرد  
انقدر درانم که صبا آشتی بسند کرد  
یا بنور اجود شادان کنول غلطه  
یا دلم آهر بر تیغ قمر کرده بود  
و اندر رستم رستم زهر کار کرد  
عشق بنان کرد کام عقد کف کرد  
جان ببار قیامت شد به سود و بوز  
غیر و غنی چند از عشق تو محک کرد



سر دم و سیم که کرد کام خود در دوزخ  
 کاین خوش ناله سر دم بر کعبه بود  
 کوبیا غنچه کشت از غنچه یک غنچه  
 آنکه دقت کشتن این صیفه فل کعبه  
 کرده و در دل بران لغتی از آن برآم  
 سر کیم از دیده آن خفته که در دل کعبه  
 حیرت دارم که آنکه ز کعبه و آه مرغ  
 آنکه در دل کعبه و در دیده نزل کعبه  
 عاشق آن کام حرام غنچه کیم چون آید  
 کعبه را با کور فرستد بر کعبه بود

چو عشق او را چون شمع شب بخت  
 کاش کاین خیزد تا روز بخت  
 گرم که پس از دم خورده جودا  
 بار خورشید چه سازم که در آب بخت  
 بسیم لب خندان کارندان دل  
 از زبیر نیم جان شکر آب بخت  
 جان داده حد هر از آن جان فرغ  
 در از زبیر نیم جان شکر آب بخت  
 از کعبه روح بخت کعبه یک کعبه  
 عاشق که از تو او را در طلب بخت

صبر هر چند که بر جود جفا توان کرد  
 با نیکان سخن از چون و چرا توان کرد  
 چه حیرت مرا با لبشین پسری  
 چه کنم سکنش چون ز خدا توان کرد  
 ناز خلبت ز خندان ستم پیشه دل  
 نه چنان هم که نظر جانت توان کرد  
 سیرت گفت که این صانع که بر لبش کرد  
 کهنه که بنه پس به توان کرد

عبدی

صد قیامت اگر از بر همین آید  
 خاک من از بر کور و جفا توان کرد  
 در حسن و دایم ز خدا طبعم  
 بهر بنا کام دل که چه دعا توان کرد  
 ده چه بعد از کثرت در زبیر بود  
 بختدم توان لب و زبیر توان کرد  
 ادب عشق چنان فرض و آهر توان  
 حرمت در و کعبه که در توان کرد

بخت عشق میکنم ترا بس بخت  
 کاش بر خدایش لب بر کعبه توان کرد

چشم کعبه را تو که شوم بهر بند  
 جام رسیده تا لب و ترسم ز کعبه  
 آنکس که گفت در غم او صبر پیشه کن  
 سبکفت کاش تا کاین صبر و کعبه  
 تا روز عشر خمیش از زبیر باقی  
 در و صبر اگر چه بعثت و در و بند  
 به رب هر عشق چو خود و شمر توان  
 تا چوبند بنا شمر از احوال بخت  
 فردا نه میت همه لم قتیلا  
 ترک که که تازه میرود او در بخت  
 شوق کلت که آن شده بر که ز کعبه  
 زمین پیش لبطه میکنم سن بخت

ز غم ز دست تیغ تو خواهد بود و عضو  
 عاشق که واقع تو دارد به بند بخت

با بر کعبه کی بدم من زمر آید  
 که خون آلوده از کلبش کوب ترا بر آید  
 خزان کعبه زبیر سال از غمش میکنم  
 ابرای قفس را چنان آواز کرد



زنا کاهی من بکانه زانگورف استم  
که کاهی کار لطف و لبران زانگورف استم  
منبدانم که این به زودی صحت دهم  
که لطف و جور هر یک زان است بخت دهم  
منع صبر و دین امر و حتم در دل هم استم  
که به رنگ زان غمزه غمزه می آید  
بگو فیه معان بادش در کونستان است  
که زهر می شادیده در درون است  
چو دست بوزش زلف نمی غمزه می آید  
چو دهنی رفت اگر دندان سر که بازی آید

زاهد اگر ز پرده بندار بر آید  
در صفت زندان سحر خوار بر آید  
رقم و پیرم رغبت با بکر نسیم  
صبری در زبان ترا عمر بر آید  
ای دل چکنی چاره بجزان نصیری  
بگذار در این زهر قی کارگر آید  
بستم ز نظیم زاده نور نسیم  
تا بادش بهر دو عهده دگر آید  
ز کوشش با هم تو بریدن سرانم  
سنگ ستمی چنه مرا کبر آید  
رسوای جهان شرم از تو قی نظر چند  
کسر بر سره را تو زهر کدر آید  
با دسوی قاصد نه خند با می  
من بنده هر کس از آن نوم و کدر آید  
قد تو بر چشم و بر عین صفت  
عسری که ز کوشش من با بر آید  
فریاد که از خانه دل و دوبر آید  
زان پیش آن تشنه سوزنده آید  
هنگامی که لجنیم از لطف با می  
بهر که بانی تو و غیر زار آید

دلی

از کوی عدم کس بر جهان باز نیاید  
مشکل ز زاده خفت خبر آید  
کل رفته ز کور و دم را چه است بد  
که هر سر خاتم بگویشتر آید  
هم نغمه معان سحر و شام  
مشکل ز زاده خفت خبر آید  
شرح غم با تو زنده دگر کشت  
که ناله ماتم زده از نو صحر آید  
خون بهلم کعبه و اینر فیه غمزه  
هر چند که کمر کمر شش بیشتر آید

عاشق رقت دل و نرم کرد  
از عجز و تب ز تو کجا کار کرد آید

مادر هوای آنکه چنان بیدم بند  
او در خیال آنکه بیدم کسند  
ای آنکه میدهی بمن دلکاربند  
بسته نصیحتی و زخم دلم محسند  
دانی که کشت باغ من که بهار رخ  
آنکس رحمت کار دل ما بر خند  
آنکه نیم چگون بر کب بر آید کی  
و بیدم که بادی آمد و شد آبی بند  
واقف شوی در دوزخ زندان چو کشت  
روزی که بستان هو سر کسند بند  
از خول آنکه بسته فران ابر ختم  
بگذر سپاس روی پاک در و مند

عاشق در عالم شکر خنده چنان  
کربان که زشت فرسخ و کف بچند

بجوی او که آنجا هم کس کلین غنماند  
کسی در خاطر کلین با من کلین غنماند  
منبدانم که به منم بوده وقتی تنها بماند  
که در بار بر سار و همدم درین غنماند



عقاب اینتریدانند خونان لعلها  
 سرم در زیر پرتا که بود و قدر کل از غریب  
 در دین ز عتاب اگر لطف و وفا نبود  
 که خشم و کینه جوان بکشم و کین نماند  
 که هر کس در آن بتدا بداد و این نماند  
 بپایان دل بکشتن بر مردم  
 یاد و نام در گوشه غم دل که اندر

رو از جفا اگر نشا در دل انداخته باش  
 که بر لب خنده است عاشق بر این چنین

همچو کس که بر زبان خوار باشد  
 نیست چنانکه در آرم چه بود و چه  
 چشم بدین که بپیش طربست  
 که چه خویان همه بپسند میکنند  
 حیف که دیده بپسند میکنند  
 اگر اندیشه در دهن غمناک نشاند  
 روزی گفت عجب گوشه چشم تو بزم  
 کلان خیز تو آب نرکان دارم  
 صید بندر چه تو میخواستی از درگاه

دشمن

دشمن بر من چیست من نمیکند  
 که هر کس از تو فرستند قیاس نشین  
 بر دوزخ کور و دل از آرزو

ساقی بکشد و در جفا بکشد  
 با صبح اندر بدین منگوسته و من  
 که خویان همه از بهر تماشایش  
 رستم از بهر جوان بر کلور بکشد  
 بهر خوس و فاشد و از او بد پرس  
 زیر شمشیر من و عیان زبانشان  
 که مدد دل بکین بزبان بکشد  
 بزبان که بپسند خفته بکشد

عاشق از دست فدا شد و دل از دست  
 انقدر است که حرفه بزبان بکشد

کشیده به آینه گلستان دارد  
 چون کس که کس چند بر سر کیش  
 خوش اینچنین نه بکین نه بخان  
 رفته اگر شود از دلم مرغ بپروا  
 کمن مضایقه فادرت به اجابت  
 لبش بقا لبه لبه جان تو را  
 ایندیران کلان و دل که آن  
 طبع من که بر از دور و نا توان



ز عذیب مجو خیزد و تب  
بگشتی که در آن ترانغ کشان دارد  
مکملان چه سهارست آن شوق را  
که بخوبیش گمان هزار جان دارد

حرف ز ما کجاست فغان که سیرد  
بنام مبدان بگشت آن که سیرد  
باشد در از دوستی ترک آن اگر چنین  
از دست غمزه تو صنم جان که سیرد  
مطلوب جایش جیشی ز روز ناز  
دست ترا گرفته یاران که سیرد  
میسوزد ز شوق بر آرد و سوزد  
چون ترا بکشد کفان که سیرد  
رو ز جهان کجاست که سیرد  
چون شمع در کفن همه از شوق جوشد  
و شمع را بجای که شمع آن که سیرد  
شد ابرو بهار روان که سیرد  
ما را کجاست دست پستان که سیرد  
دوق محبت ویم از جان که سیرد  
کرم که جان بر دل برم از کور صنم

عاشق کجاست که دل دین عشق آن  
پیدا که سیرد بید و فغان مجرب

دلم شکر در کف غمزه کشد دارد  
که جبار غمزه دست شیم بشکند دارد  
نه آن فرصت که در غمزه بر آید توانی  
نه افق است که گسی از نور بکشد آن که دارد  
شکایت عمر گلشن میرد از درد بکشد  
نه میا بر شاخ گل آرا که دارد

نار

دلم که از سبب شوق شوم زده  
چه خوب است این خدایا که من و دل مکشد  
بر دست چون نیمانند در غمزه و زبانه  
کس چشم از نورش تا چند بر خیزد  
نخیزد از ایران دفا آخر خود را  
خواهد شد که دیگر غمزه است پس دارد

خون دیده دل به شوق غلغله جان شوق  
سود کارخانه به شوق تر که کج نمک دارد

بگذر از غم که جهان گذران میکند  
تا دشمن کجاست که بدو بکشد جهان میکند  
در بهاران در گلزار به بندگی  
در نه و قدر کل و ایم فغان میکند  
در غمت تا بنده اردو دل کس که گویم  
انچه بران دل جفا به توان میکند  
در ره داده خود از غم عشق تا  
میرد و از پند دل هر که فغان میکند  
بکشد که غمزه از ایران رفیع  
تا ترا بهر چه یارب بکشد  
باید در پرده جان نورش غمزه  
بر سر کوه جان تازه جان میکند

عاشق آن برده سبق زار بهر شکر  
رسم کور و فریاد کن میکند

دلم که از سبب شوق شوم زده  
چه میثود که زبده از صنم کشد  
اگر غمزه پر در این بود بکشد  
بگوشه قفسم دل و بر شکر کشد  
زلف تبکده ام اجرت بهر شکر  
که سبک چو زردن صنم کشد



جگر من در عهد کاش ستم نمیشد  
 در بیغ بند اگر خار در قد کشید  
 هزار نامه فرستیم اگر بان به خو  
 برف سنگی رسد چون سخن بگویم کشید  
 نشان مملکت حسن کج کجده مانند  
 در کسر حریف و حرف کجده کشید  
 چه دیدی هست ازین ترک من که در دست  
 دست آورد از لطف و از ستم کشید

ز ستم کار جهان میداد خبری عشق  
 نعل میکده چو جام عشق کشید

که نظری رخ خورشید باز کشید  
 بهر چه کون در دیده را فرزند کشید  
 و در اگر من کوش بر نشانی عشق  
 حکایت غم جوان در زد کشید  
 بختی که ز غم رفت عجب در شب  
 بهانه که توان کرد سزا کشید  
 غنیمت است بر صورت بهشت زلف  
 چو دید ناز کند عرض صد تا کشید  
 ندانم این که بخوبان شکل دل آید  
 از آنکه زور در زشت منبت حذر کشید  
 مذهب نفس عشقی برابر نیست  
 تمام عمر اگر حرف عشق در کشید  
 بختی که لب می شود و خور کجای  
 نظر بکوبه به وقت مبار کشید  
 چه نمود از من که کوه دست کعبه در  
 در که لبه من بخت بر زد کشید  
 نگویم از غم عشق بیان به هر سینه  
 از آنکه زبانی عشق حذر کشید  
 حکایت غم عشق در از خوش غم  
 سبب غرض بنا محسنان زد کشید

نق

شوق به نظر را که من در کار کرده بود  
 ان جفا جو از ستم کون می باز کرد

محنت عشق ترا خود دل نمیکارد  
 به سیر این جا کرده و می کار کرده بود  
 دل نمیدادش که هر کل بدست طبع  
 بیکستان تو بکین از قیامت کج بود  
 استین جبر که از دیده بر ستم  
 چو آتش سیر شکم را صحرای کج بود  
 صدره ان بخت را از دل بر کشید  
 به نظر کردم ز خوی در دم جاکرد  
 عشق این جهان که وقت صبا در کشید  
 از راز غنیمت روز راز منب کج بود  
 دل که میسوزیدم از در رفتن خود در کشید  
 بختی که غم در دست به در کج بود  
 بر امید بختی که در ناله استغاث کشید  
 ناله ناله ناله ناله ناله ناله کشید  
 از راز که در رفت از راز حریفی  
 کاین نه ان در دست کاین بکین کشید  
 و او در شمس سبب به او زد کشید  
 ازین بر هر چه از پیدا به او زد کشید

شوم بهر از صبح هر وقت طبع را کشید  
 عشق به صبر از خور استغاث کشید

که بی نب سحر منظره کشید  
 که در هر به کشتن به ره کشید  
 بیک کج که بخت نشد استغاث  
 نشد نصیب به سیم نظر به کشید  
 ز کجا زده دل توان با صبح  
 طبع دارد در کج عشق به کشید



رنک من بخت یار خواهد کرد  
 آن که قطره باران لبیک فکند  
 بر آه او چه نشستم بر آه استغاث  
 گذشت از آنکه او جان دهم فکند  
 بطیب شهر که داند چه آخرت گفت  
 که در عشق غم او در چه چهره کند  
 عجب از زلفش محبتش است  
 رزل که ز کف دل نماند کند

بر در عشق آن که ز کف دل نماند کند  
 خوش قمر غیر از کور او نماند کند  
 خواهی شد پست از جبر رفتم که خدام  
 ستمی در کور او جبر است از کور او نماند کند  
 اگر نیست و کز در حق با نیست  
 خوشش و او که را زشته بر آن نماند کند  
 زلفش زلف او است مرا ای که نماند کند  
 جواب تمام بر لب سرخ نماند کند  
 خواهی شد پست از کور او نماند کند  
 بگویم خسته می گویم که در کور او نماند کند  
 اگر خود را بر آید بر سر رقت کرد  
 نخواهد شد که کند هرگز نماند کند  
 دل هر قوی زور و خرد از کور او نماند کند  
 بجهت عیان محبت دارم که در کور او نماند کند  
 اگر می ز کام هر دو عالم چشم نماند کند  
 نخواهد شد که کسی از زمین خزان نماند کند

عجب در آن که به لطف او بهشت است  
 بقدر آنکه عشق از به خدمت کند  
 چرخ خود که در زلف او نماند کند  
 بر او سر هم بچند در زلف او نماند کند

نماند

منم که هیچ در سر رخ دلم نماند کند  
 ز هفتان که دل خود بهر او نماند کند  
 چه فتنه بهر کوشه جهان نماند کند  
 از آنیکه نقش تر در جهان نماند کند  
 هوای کعبه اگر در دست فتنه را  
 جز ز کعبه بهر رخ نماند کند  
 چرخ باب منم که بر نماند کند  
 غمت آنیکه زانم زلف نماند کند  
 منم که در دلم بهر نماند کند  
 که راه جبر بر آن نماند کند  
 به بیدان غمین و دشمن و جبر نماند کند  
 که دل زهر چو بر کور نماند کند  
 زنده و فتنه می ماند این نوکافوس  
 ز بیدان که دل خود بزم نماند کند

بشوق کعبه معصوم اگر روان نشی  
 تو بماند که مرا راه حسی نماند کند

این کمان که زلفش چو در نماند کند  
 غیر ازین کوه کوراه که در نماند کند  
 عاشقان جان بکف از به نماند کند  
 بر سر راه تو این فایده کار نماند کند  
 از خورش افروزم آن از به نماند کند  
 چشم بر کوشه ابرو بر کاف نماند کند  
 در فرات منان به لب جام نماند کند  
 حرم آنان که نظر بر نماند کند  
 سر و آن عفت به نماند کند  
 که در بیدان دل او در نماند کند  
 در لب صدف کن که نماند کند  
 ویده بر راکد ز شمول او نماند کند  
 ان در کمان کمان و غم ابرو نماند کند  
 در کینیکه به نماند کند



شده چوین ما شونده ز دنیا رفت  
درونه روغان چرخ ناله زدن در دانه  
جان صد رحمت در آتش هجران نکلن  
لکها ناله که دل صبر و قهر در دانه  
میسوزان آفت زان خنجر کمانی نکلن  
کمان در زکی نظر جان نکلن در دانه

خزیده من از بزم خورشید بر آید  
از سینه خورشید فلک آه بر آید  
صدقه ناله که شدت برین داد و ده  
یکسیر غصه ناله از فدا و بر آید  
حقیقت که قدر مرورش نشنم  
کاین حشر عیان را فتن که بر آید  
سرگشت باین توایم بدم نزع  
خوش ناله در اوقات کسره بر آید  
کلیدم فادرم من در غیب  
کوتاه ناله در سر و بد خواه بر آید  
فرقه غمت که دینه است بلم  
جایی که که ادرود و دشت بر آید

عاشق شود از بهر این باده خمر

هیات در طالع کراه بر آید

دل از سمت بکون نیاید  
از جود تو در فتن نیاید  
و صدقه نصیب ما نکرد  
این کار ز آستان نیاید  
دیگر که در دل نشانی  
کوثر تو بر نشان نیاید  
ما و غم بوفه طبیبی  
کو بر سر تا توان نیاید

ناله

باید از ناله سحر خم  
از دل بویر زبان نیاید  
یک روز نه باده ام که دشمن  
از کور تو شادمان نیاید  
کو برق زن ببع آتش  
ان کل چه بیستان نیاید  
تا کل نکلند که شمه چند  
بیدر لبه فتن نیاید  
عاشق نقیض اگر کند راه

دیگر کور آستان نیاید

بازم ز دام عشق تو پر دانه داد  
دام اگر نکلند ده ادرود داد  
بازم بویر حسید که ره غمزه  
بازم نوبه جلیا بر شب ز داده  
ان دل که کشته بود پیشان بست  
جمع ادریش که بزم باز داده  
رحمت طلبی نه با راه غمزه  
زان انجمن به بر لب ز داده  
خدا هم بغیر دادن در فتن ز غمت  
بجز غم میسم که بعد باز داده  
این ساز کایش من آغاز غایت  
با رفعت طالع نما ساز داده

عاشق دل ساز که خواب زردن

صدقه گرفته دل ز تو باز داده

ساقه بکرم جستم امروز و روز  
طالع بمنجان داد که میداد و کرد  
از دزد دشت قطکم پریشان بین  
در حق که لایان فرات چاه کرد



اول که فتح داد باین پهل پهل  
صید همه رزم بر کف و سر خنجر  
افکار شد از ناو کشتش و نام اول  
تا بود در آفتاب و تران ناز و بخت  
ان ناز و کتب همه از روز نگر  
اول که فتح داد بستی شرمهان داد  
ان مینجیست بخت نظرش هست  
عاشق مرغان همه در ساغر کرد

اول که نظر کرد باین پهل و پاک  
زین عقده که از کار فرخ دلش داد  
افزوده در دلم و خست و دراک  
از روز که می شدم لطف و عطا کرد  
این لطف و خست همه از روز خدا  
افزوده نظر کرد در خست جدا کرد  
ان مینجیست بخت نظرش هست  
عاشق مرغان همه در ساغر کرد

انکه کام دل شمن و خندان در  
عشق میورزم و در حق فریاد کز  
عجب بستان کن از شمع و کشته  
من و این دل که از کوز و کوزل کرد  
کس دیگر خند و شاد و غنچه بند  
کرد و ایمان و کلام همه بر کوه و کوه  
انکه روح شد و داد و عدل و خستش  
کویت است که از این دل چرخ شستم

بیدم در همس لعل لب جان در  
انکه این کار بست فرم کردان کوا  
بیک در کمان کجا ایمان داد  
شوال از تو گرفت و بکسی توان داد  
رحمت کلستان چو بخت و حقان داد  
عشق روز در لعل و نصیب مسلمان داد  
دل بود که جان در لعل جان داد  
است روز در سبزه تر و جان داد

ایکه با حسین کرم گذشت عشق  
کام ان روحه دل از کعبه جهان

بزشش که شمع طفت از در میانه  
دش که رنگ خاراخت تر شد زنگ  
برای یک که از فرخ و از بخت کرد  
چه لازم کشت از جان کمتر کرد  
بودیت و میره حیرت به از بخت فرم  
لبه که می توانی بر دین از نده عاشق  
دل از جان جان بر دین از نده عاشق

انکه که یک عتوه همه در و داد  
که غره زنی خال و در کجیت قفا  
ان نعم بر جم از ان لعل شکفته  
بس بود در دست خون بس بر شهادت  
فریاد که پهل نشاند از دل مبداء  
تأبیت ز درخت بر این صید روز  
انکه که یک عتوه که در کار من سپرد پاک  
درت که یک چشم زلف آمد و جان کرد  
صدای بر جام آمد و از عشق و کوه  
اندر دمنجیست که از آن و جدا کرد



شاید که رفته رفته شمع جان  
اشب به شب عشق و خفته فلک **حکایت**

زیر شادم و ددمم که روزگار ندیدم  
که گفته که مرا از غم زمانه فرست  
بخوان کشیده و بر قفسه خویش نه  
زهر ثواب شاد است زهر خوار شد  
بخوان بود که خوش دیده که  
که بسبب بخت نفع زد که خندید  
کمیدان لب و وقت سختی خواهم  
نگذر که از دوبره خواهم رنجید  
بکار روزگار نیامد در دره  
کی است چنان تو مرا این رخ و دین  
مغفله که قدح داد جام زربخشید  
خوش نمیدانم شمع ایند که بطرف  
خوش آمده حدیث که کند بیهوده  
بهر چیز که خندید قفسه عشق خور  
بجان هر که جویدم بجای طریقه هر چه

شبه وصال که غم ز غم در عشق  
تو خفته بودی در دل علاج هر دین

که چنین خدایم ان بتی کند  
نار که شد که در دل او کار کند  
و نقد ریش نظر در تو نموده  
که در آن جلی که هم آید دیدار کند  
آنکه منع کند از غم منم در زین  
عجب از روز ترا میند و الی کار کند  
طالع که که بختیسم که عمو و ناز  
بخت تو مرا زد و در کار کند  
بخت

بخت آن که مرا بر لبه لبین بستم  
محم ثوق در خواب جویدار کند  
و که بر اینو نیاسه بونه بد  
کاش زبان بستر آن تنه کلم خوار کند  
نمست که لب و چاره در دهم تن

که در فکر علاج دل افکند

کی در پی غم از این سوخته جان  
خوبان و من دل شده نام نمیدانم  
شاید که به بخت رید این خفته  
این قوم که ناک و فتن و سخت گماند  
یک لحظه که دانه بتان باز کرد  
چو در که لبه لطف قافه نتواند  
این نادر و آمر که اندازد بخت  
مکمل و کسی باید او در پستاند  
ابواب فکوت وین باید و بخت  
صه حیف که خوش میدان بخت  
الکاه نمکشد ز آبیش اردیش  
این بخت چرخ که نالان **حکایت**

از دیده روان خول دل عشق کلین **حکایت**  
از خبر بتانت که از دیده بتانت

عشقا نان که بخت و ملک بخت  
سر کور تو ام از هر دو جان خسته  
باز سه وقت از بخت بخت  
غایت از غم و خسته از آن خسته  
تا بخت که در آید که به بخت  
هر طرفه شده راد و کمال خسته  
بخت لبی که نماند سب راه توین  
زان که هر که زبانه بخت بخت



جابر هست که عشاق جگر خسته تو  
 بستم بدل برباب تران خسته  
 با کج زبان که کج و گرفتند دهن  
 مجبورشان کشتان افغان خسته  
 که به دست که راجه حد دور پیدا  
 خانه عشق کران تا کج آن خسته  
 خنده در زیر لبش نهان خسته  
 که زلفش تو ایران بهمان خسته  
 نقش روی منمست عشق را حکایت

که ز ششم به عین رزق خسته  
 آنکه نه میفان در پادشاه خسته  
 من و خن در کز عشق ایران را  
 عهد لبته که راه هر کجایان خسته  
 برو و قدم حکم جفا کارین  
 خون دل میرود در دوزخ خسته  
 و شمع جان خود از هر طرف میسوزد  
 کج کلدهای که نام که کد این سپید خسته  
 بنیم از سکه لای که خورد و یابند  
 که بپریم من و کام دل سکین خسته  
 تا که از شوق تو بر آید جهان کج  
 این و او آرد عشق تو که خوش خسته  
 زاهدان اوج طبع بعد از رحمت  
 تو و ندان معج حوز که غرق کنده  
 من و این را که لایک و ایند عقد  
 دل بغیر این که فکرم که کور خسته

عشق آن که درازند بدل در می پیت  
 کعبه هر زو در اند و بر دل سپید

از ناله و لغت و نصیب در بر تو  
 خون جگر قسمت خون جگر بر تو  
 با دلم نه انم در جهان که در تو  
 دلم که بر رشته یست و کج بر تو  
 از لطف بیک در جهان زشتی  
 اری و صبا تا خبرم اثر بر تو  
 تا کم کنم از هر در جهان نام تو  
 ای کاش باندازه حشمت بفرم بر تو  
 یکبار نشد کج من از خواب بیدار  
 در دلت حرم که شب بپس بر تو  
 از حرم بدو دل خسته رسیدی  
 از کاش که بانه من هم اثر بر تو

عشق که بدل حسرت دید که در شربت پیت  
 شفا که خدایش لبه را کج بر تو

که شربت برایش که با بر تو  
 لکانه زین من که زلف من خیم در تو  
 لبش م بره زلفش و در کج تو  
 که از نشاندش کینه باید محرم در تو  
 که این فرستم که بر دل فدا تو  
 که راه هر سحر راه عشق در شمع تو  
 چه شرح قصه این و عید خنار تو  
 که سحر تا با صفت نام از خیل تو  
 بنامه صورت غیر از خیاش بدل تو  
 در و دیوار این بیت لضم نقش تو  
 چه غم در و در اگر در خیل طبع تو  
 جفا جوی که قصه جان غم تو

دل بکاف عشق کج به من خواهد حکایت  
 بقدر آنکه ان پیدا که میرستم در تو



شعله خور تو بخت فروزان نشد  
 ای که در آرزو من ای که بدهت گشته  
 داده ترک آن مست ترکان آید  
 لبه بصر فخر راه دل گشته  
 فرصت دین نداده با کلام نشت  
 چشم مرا که دید ترا از شمشند  
 خرم از آن خاک که لاله صفت بود  
 دفع تو بر عرصه حضورم تو بر بندید  
 حرفه کنم یک یک سال دل در بند  
 هر تو صبر نفس کرد هم خستی  
 نقد دل دین بکف طری کام دلم  
 بازین در دسم از چو دل او زبند  
 جان بقدر است در آینه بن  
 سبک سکن او بر سر رود بوند  
 آید چه از زکات کار جواز دست  
 میدهم این زبان فصیح فرزان بوند

آنکه برین شده برشته طریقی آید

لبه دل علم در چشم شکین کند

آن خون کوفه ام که ز جگر حذر کرد  
 رخت و کسب چو شمع شمع شمع کرد  
 بنواستم در بر سر اودم ترا  
 بانه که جور ترا بیشتر نکرد  
 خوابین بر بستره ره طاق ز تو  
 ای کسستم جو تو بداد که نکرد  
 چشم محبت برق هر روز در کین  
 سبزه آینه که از آفتاب ز کرد

از هم غیر بود که عاشق بکلام دل پیت

در رکعت در کور تو فایده کرد

در کوفه

و من بخود چشم بر نباشد  
 اسیری شقی کا فر نباشد  
 دلم نمکد در طرف چرخ ام  
 نکشت دل نکشت بر نباشد  
 کجا هرگز کنز بویم بخش  
 و کجا که بزم باد او رست نباشد  
 و قار اگر من از زخم جفا بد  
 خدش من لطف از حشر نباشد  
 که او در من کبیرم چو بخت گشت  
 لقا در چوین تو در حشر نباشد  
 زبان کرد بکف کراں لب لعل  
 نخواهد شد که جان پرور نباشد  
 ز پند ما نیم غم نیست آورا  
 اگر خسته دیگر نباشد  
 ندیدم و بر بر را لعل نشین  
 ز بخش زهر در شکو نباشد  
 دلم کم گشت و کم کرد دنیا جا  
 چو هر دلبسته بر نباشد

اگر بر عین نشیند عاشق حکایت

ترا در تار که بر سر نباشد

کل ز شاخ نبر ز بزمه استیج  
 است ما در جمیع فن در بارید  
 از لب بفسل که در میان از کف عید  
 مرز بزم ز کشته و لعل تو بکشد  
 هفت سی و نه ام بنیک در دستان  
 قیمت بفرشته بر مسجور ز عید  
 زوایب در بر جبهه دانه مرآه برقم  
 بیدار که بکاره فریاد هر می شنید  
 طایر فرخنده که دادم مزه میشد  
 بیشتر زین خاک فن کاش از جگر میرید



اربعده از محفل و صد ترغیب و دوا  
میوان برید و درخت گان کشته  
لفظها که در جهان جفا  
کز توبه غورتر و دین خسته دل کشته  
در کینه هر شری از این نیست زنده  
لفظ نیکو کاین ملک را توان در غل

بطلب در این من کجا  
نه عشق شنیده و بران سکینه

بجان نه که ترک آن مست کج کنند  
بران سست نه که کام دل کج کنند  
فان زنده خوریت به با خوریت  
مشران تو در در زور کج کنند  
کفاده و در ریت از ترک زمین زبده  
که نه کای در دست خردان کج کنند  
غور حضرت در دست و بر سر  
خدا ده ز جهان خواب این سپید  
بجو می کند رندان ز فیض کوشش  
نزار سکر که فرغ ز رخ مهر سپید  
بفوق تیغ که از دم از کور و دیا  
ز حکمت آن کوشم سر و کلاه سپید  
سفر کردید و از خوف زخمه اند بر دیا  
عجب به از کاین کاین کاین سپید  
قدار داند و داند که کشته ساق  
که می کشان دل از دست داده بکینه

چه حالت که عشق بود محبتش

مقدار است و جهان و دلم زخم زده

انتم که روزگار را دم نمیداد  
۱۶ سینم از غم تو و دادم نمیداد

طالع

طالع که خاک بر سر او باد و پیش  
روزی نمیداد و که بیدار نمیداد  
رفت آنکه شد و بود دلم از دوا  
دیگر زانه خاطرش دم نمیداد  
چند آنکه نه می کشم ز غمت  
ساق ز کینه بیدار زبدم نمیداد  
در باغ روزگار که فصل قرآن  
دیگر تر نهال و دادم نمیداد

عاشق چه صبر در سخن زو کرد  
حکایت  
چیز بهر جنس کدم نمیداد

قد صبر بیا ساق که جهان کج  
مهر و قامت من بچرخ در جهان  
چه شد از غم کای دختنه ناله  
نیکو چنان زنی بکشته حوا  
ز فغان فرشته از دوا و بر جوی  
چکتم ز طالع به همه سوختن  
دل دادم و دغم چون بهیمن  
که نمیکند ترسم کسره توان شد  
چو کسره زور و دوا و بر سر  
بدم چه کرد با زور و دوا و بر سر  
نه اگر چه دوا و دوا و بر سر  
همه خیزم ز بویش که دوا و بر سر  
نشسته از ترکیت بز دل معنی دین  
غم روح بر دوا و دوا و بر سر

چیز نه است عشق که نمکده نه و امریت

غم آن فقر دارم که بوسه شایان  
بوستن را بجان غیر مرغ بایان



حق ملک هم جزو کس از کس نیست  
 مایه کس از کس در کس اندر کس نیست  
 لطف حق از کس در کس نیست  
 اگر کس از کس در کس از کس نیست  
 بر تماشای عجب و کمالش نیست  
 بنده است اگر کس از کس در کس نیست  
 حای از کس از کس در کس نیست  
 تا ز کس از کس در کس از کس نیست  
 مرغ هر چه از کس در کس از کس نیست  
 راه او کس از کس در کس از کس نیست  
 از کس از کس در کس از کس نیست  
 جان بر کس از کس در کس از کس نیست  
 حال عاشق را ندانم درین کجاست

صید سبک گشته دیدم که در خن سبطیه

ایکاش سیم در تال و در جان نبود  
 یکا را با این بت تا در جان نبود  
 مرغ دم و هیچ زان به جان نبود  
 از چو در بفسر که با در جان نبود  
 شد دیده ام که در شب بیت کس نبود  
 پراهن تو عمره یک که در جان نبود  
 بکشد که نبود بمنج پسان او  
 انترخ مذخو که دم داد خواه او  
 با لم نداشت قوت در خن سبطیه  
 پرور از باغ کاهن و آن نبود  
 چشم نشان مهر زانبار روزگار  
 خودم ماندم بکینه احمسان نبود  
 ایکاش در شرف عشق بدل از روزگار  
 با قیمت حال در از دل جان نبود  
 بهر دور

بجبهه صفت دید از کس نیست  
 که هر چه کرد با دست از کس نیست  
 بیایه با سر پای به حال ندان را  
 که نیم عوذه ناله مرا کس نیست  
 بجای که در کس بر تماشای کس نیست  
 چرا که در حق من لطف پناست کس نیست  
 درید غنچه که بیان کس نیست  
 که تیر ز قزح چرخ ز کس نیست  
 ز دام زلف بیان هر کس نیست  
 دل رسیده مع کوش حیات کس نیست  
 نه راه میگذرد و استغناء کس نیست  
 که بر باده فروشان مراد است کس نیست  
 کجا ز کس در کس کس نیست  
 که نوز عشق بدل با در است کس نیست

منم کن از لب بکس خند  
 که چنگ کس غیره قند  
 در کس مرد و حرف و بر نه چند  
 لبان ز پر پر جز شک خند  
 نیرنگ تو در از کس هر  
 مانده شدیم و او فداده  
 سر زش که بر تو کرد و آن  
 سگشده هر چه بر فردا نه  
 خوش آنکه بر تو من نشیند  
 ان جسمم که سید هر چند  
 اعدل که در هر چه هست کند هم  
 لبستم بان لکارد لبند  
 ملک جسمم از بود و دوشم  
 تا از تو قسمم که کشته چند  
 صد فار کشیده و شکسته و من  
 باشم کلمه هر از هر چند



خداست که هر دو فانی هر دو از غفلت که هم نیست

عاشق بدو زلفت ادنی لب

دل از جو جهان اگر نمیکند

ترا چه حسن با قیام نیش هر دو دلم کجور تو از سوزی کوا هر دو

هر آن تیغ که انداختم زهر و دلم تیرت آن دریا کوا هر دو

زرق تا قدش هر کی نظر کردم بیکن هر دو درستم کوا هر دو

چو غمزه ترکشد تیغ افتام نزد برادر ملک از دست چکن هر دو

بان کلاه که سوزی از ترجم کرد

باید عاشق دلمسته و دلجو کرد

زبان معیش و طرب و غم را میگذرد بایر باده که کارم ز کار میگذرد

یک نهاره چو کارم ز کار میگذرد چو دوزخ آتش از آتش میگذرد

ز تیر و قند است در دودن بداد که در خیال دلم بایر میگذرد

معیش کوشش که سر در قبح غمزه پایله کرده فضل را میگذرد

گوته ناکه که در غمزه است کاست بکار بیش که وقت بکار میگذرد

بنام میگذرد سوزی من زلفت کمر بدین چو بنم سوز میگذرد

معشوقه عجب از نارمان کند ولی که دست بر منم پختار میگذرد

و اگر کند

خوسر افه ساقه درین آتش کوه روزگار طرب و دغا میگذرد

از روزگار و حالش کجور کام ایل که بایر سیم و دوزگار میگذرد

براه و عده آن سوز ضم عشق

تا چشم تو در آتش میگذرد

بغیر خاک سر کمر تو بر شتران کرد و ز کمر تو بر هم گذر شتران کرد

از تو از عدل و دلم بنده و بیکو بکفای که نظر نظر شتران کرد

ب خود بسته ام از نامه و فانی کلیم عطر را ز خنجر تو خبر شتران کرد

طرفه نیست با اینه پدیدار از کمر تو آتش کفر شتران کرد

میتوان با تیر جان چاکر تو از چاک در غم عشق تو کار کرد شتران کرد

که خون مر کشد آن چشم و کرموز رو که ز زبان شتران کشت خنجر شتران کرد

من و آن باغ که از دوزخ آتش کفر میتوان دید و بر اندر سهر بر شتران کرد

هر ملک و مل که ز خنجر تو فغان بترک عطر را بکف زیر دوز شتران کرد

باید کرد که جی کمر کسری شب بکشد سر از دست بر شتران کرد

سیستان بر روی زهر کوه عشق را

از زهر تو آتش از سینه بدر شتران کرد

که زهر فشانند و اگر کند از زهر تو دل نمیتوان کند







پستان زخم دل مبر شود  
 که بچ فارسیان از غم کند  
 نکر در عاقل از جگر دل  
 ز کوبت در کس بر بزم خجسته  
 رقیبت نبودش با دود جگر  
 همان مایه بودیم از خدا  
 ز رفت عاشق سکین کرد  
 بوسه از لب سبکت خوردند

بر کس پیش از در فرود آمد  
 میان شمعان فوج ز غم  
 بود روشن ز حال کین دل او  
 در باز از غم خون طلاله دل کین  
 نه آنم که در جگر منی ز غم کین  
 ز درون کمر بکایت کاه برین  
 لب لعل که کام علیک بکین  
 ز غم غم غم ز غم ز غم  
 ویرانم ز غم ز غم ز غم  
 چرا بیکس از اندیشه دنیا غم  
 ازین بختی که من دارم کس از غم  
 اگر دهم ز غم بر دل غم استین دارد

ز دل این غم که من دارم اگر بدین  
 حرف آه آه آه آه آه  
 بکشت که چو خون ز غم سکین  
 اگر دوان بکشت بکشت بکشت  
 در چهره آن که جگر جگر  
 که رسم کین غم بکشت بکشت  
 که منم بکشت بکشت بکشت  
 حرف بکشت بکشت بکشت  
 اگر

ز جگر غیر غم ز غم ششم  
 بکشت غم اگر بکشت غم  
 دلا فیت از غم ز غم  
 کمر بکشت غم ز غم  
 و حال اینان هر کس بکشت  
 مکن که دود غم ز غم  
 در دل ز غم ز غم

رجمی صفا که دانه جان داد  
 داد دل او مستوان داد  
 صد بوسه ترا برستان داد  
 جان آنکه ترا برستان داد  
 ای جگر خسته دل ترا بس  
 کمر بکشت بکشت بکشت  
 در بر غم روزگار بسیم  
 ما را بغم بکشت بکشت  
 هر جا نوره جگر سپردی  
 صد بوسه بکشت بکشت  
 دل خسته جگر غم غم  
 راد دل که ترا برستان داد  
 دل از غم بکشت بکشت  
 کاهم ز غم بکشت بکشت

شریک غم ز غم بکشت  
 هر کار کرد از ان لب شریک  
 حکم تو ظلم پیشه بکشت  
 اگر بکشت بکشت بکشت  
 به خجسته جگر ز غم بکشت  
 بکشت بکشت بکشت  
 الکا کشت غم از غم بکشت  
 بکشت بکشت بکشت

حکم تو ظلم پیشه بکشت  
 اگر بکشت بکشت بکشت  
 به خجسته جگر ز غم بکشت  
 بکشت بکشت بکشت  
 الکا کشت غم از غم بکشت  
 بکشت بکشت بکشت  
 بکشت بکشت بکشت  
 بکشت بکشت بکشت



درد از جگر بر لبان نمی نهد  
کردن برکت می خیم عذاب کرد  
صد جوشیده دارد دم در جفا خدا  
جگر تو چون صفتش که می کرد  
از این چنین که پیش رخشان نهی  
خوش به کل که رفتن شتاب کرد

در باداد حشر برآمد مکر خواب

عاشق که قصه عشق او را گوید کرد

دنده جگرش بر جگر که در دانه  
از سر افروان گذشت در پناه بند  
ز جگر جان از عدم عشق و کبریا  
حسن بیا بد عشق و بر آید  
دل در دمع ختم را در انور ختم  
افتد دین در دین نه چانه شد  
اگر نشد از جفا هیچ با آید  
با عشق یک کشتی صحت یک آید

عاشق را که به جمع دل و پیش رخشان

شد شوق از درون افت بر آید

کله ز چین بریده فرستند  
رخان عین امید فرستند  
ریش ز بزم و اهر مجلس  
اثر ز جگر کشیده فرستند  
ارسته کشت بزم مستان  
عاقبت درسته ناکیده فرستند  
بکشته و قبا باغ آمد  
کله جیب دریده فرستند  
از تیغ و عاشقان بدل  
مهر بر بخون کشیده فرستند

هم خاک

هم خاک درت بریده فرستند  
هم را غمت بریده فرستند  
از قصه عشق و آستانه  
ناکفته و ناشنیده فرستند  
صیاد مرا از شوق در پد  
صد صید بجزان طبع فرستند  
ایینه که داد کس مدادی  
مران ستم رسیده فرستند

فریاد تو ز جگران چو عشق

پران بخت فیه فرستند

است که رخ جگر تو پیش نظر  
تا چشم هر دو کوهیم کمر بود  
این نامه که ره در دل و دل  
امر در مراد و خفت که حکام آید  
کفر که کشت عشق چنین زیر بک  
اندم که ترا با من و خسته نظر بود  
پر در رخ ناکه ام از غمت لم  
خوش آنکه رخ جگر تو پیش نظر بود  
زال پیش که جمع کند ال گوشه دل  
هر ذره کردم سبب راه و کرد  
و بر آن به نام و در دل که خواب  
تا بود ز دست نیت ز روز بود  
بداغ غم عشق تو چو لاله دیدم  
کر با نای دل بود در کفایت جگر بود  
عشق که هم نماند از آن خط کشین  
کاشنزه نورسته سبزه تازه و تر بود

دل بریده ز دیده رخ نهان کرد

به او چو سبزه سیران کرد



کار که بعد که شمه خربان  
دل آنکه تو با من آن کرد  
عشق که منم بود و شد  
این بازی که تازه همان کرد  
بر مرغ و لم فلک به بخورد  
چند آنکه درین قفس خیال کرد  
بیدر کج رود و فدا را  
چون زان که آن بخت کرد  
بس چو که جان کار دیده  
تا پرده کشد و کل من  
صد عشته بکار با خیال کرد  
از دام تو دش خبر نکرد  
بر مرغ چه قدر کسایت کرد  
هجران توام چه فدا کرد  
دل به بریم گذشت از سر  
چون در روزگار روان کرد  
تا در نشانت دیگر از غم  
ازو که غم و شادمان کرد  
افسرد که آنچه کرد و دل  
پرسیده کن از عدست ما  
که عشق خدایستوان کرد

غافل از آق بدی عشق  
که و صد تو کینه بر جهان کرد

یار بخت و حکیم دل با چه کرد  
خون تازه چه جان کشته بخت کرد  
خاکه بنیاد شد خشت بر غم گشتم  
رحمت حق بنکر بر من بخیزد چه کرد

دل از غم

دل از غم شد از روز چه خور کند  
از عشق به چسبید به باغ ما کرد  
بوی از باد شنیدم کمر کشش رفتم  
کم شد نه بر دست من آواره کرد  
عند بصر از کلهای من خور بود  
چون نظر کرد تو را بکل حسرت کرد  
مقدور شد بقیات شب به پیغم  
بخت دیدم بر دامن باغ ما کرد  
ایکه در پیش از راهم لطف همه را  
هیچ کفر و فتنه بدل صد پاره کرد  
یارب از جوهر ترسیدل تو چو آن نزار  
رفت و آواره شد از روز تو کجا کرد

یار به بودم با غم او تا نام بر نبرد  
زار بودم در محبت جرات ناز نبرد  
از کف هر آنکه کرد از غم پر کف نام  
اشتیای بنفش از ناز نبرد از نبرد  
رستم از به اعتبار به بهر نام  
بر سر کرد توام ای کاش این نبرد  
رفت و از محبت جانی بر نبرد نام  
مستو یکدم لیکن شرط و نبرد  
خدا به میدیم که در غمش او در نام  
کاش هر که از به انوار به نبرد

از کف او بود در حال عاشق با خلاص  
نقش از آن غمزه خور ناز کار نبرد

دل از هر که جوهر تو هر آن نبرد  
آه اگر نقش از دست تو آن نبرد  
خل من بخت و دل از غم آن نبرد  
که کشته بدین غم هجران نبرد



باند زوان نمند گشت از شمشاد  
تا هر سر و دوازده فغان نشود  
صبح از من لبان اندل اندل  
که پیش آن کند شش عشق و پیش آن نشود  
از ایران نکند دست نهادن  
باز تا با چو خود دست و گویان نشود  
ارباب صورت رینا که هم از من صبح  
بهر از فغان شود و مسجود فغان نشود  
کس خانه که چه می آید ازین کوثر  
تا که بعل سرش بر زو خندان نشود  
عهد کرده است بمن دغخ جان که است  
که کند زارم و از کرد و پشیمان نشود  
کس ندیدم که ده دل به گویان عشق

که بکار دل خوش و حیران نشود

لکاف من در راه خرابی پیش زنده دار  
سحر که حلقه ام بر در بسته داران  
چه چشم من نیست این که راه پیران  
چند کمان در راه پستان که خیزند از  
بلکه دل در آخر خیز حکم ناز سفا  
که عشق این سکر بزم و از این شریک  
دل و دین دین دین دین دین دین  
که کردان خوشه ساق که راه پیران  
وزر در عشق این رقم بر قردان  
فغان و تائب جود و تائب جود و تائب  
چه کار را مرادان عشق غم بر کمان  
در دین شد که در دین کردان با حرکات  
که در این خیز در کز از بر میکان  
فغان و تائب جود و تائب جود و تائب  
که منع تا بش خورشید که در دین  
بامید سر از خاک عدم برز و کیهان

لجرا

بجز سر و دوازده فغان نشود

که خشتی به فغان دست تقدیر ز کزبان نشود

دل دردم که از پادشاهان نشود  
ز غم چندانکه میکند و غراب نشود  
چندین سینه ان طفل و خواب و کف  
اگر میرود دل منک و فغان نشود  
شید خیزان زنده تا اندل سکین  
که حرف نوزت بر لب یک نشود  
دل چسبیده دارم ز تو به غم  
نفس که بکشم در بزم و فغان نشود  
چه حالت این که خرد به بسیر کند  
امید را بکند و فغان نشود  
نوا هر که نشن از کف و فغان  
در ذوق کشتم کرد دل جلد نشود  
لهذا هست و لا کفیدان به خوشنم  
مکنده پاره بر کردان به صبا نشود  
ز توب من امید خرافه و دینم  
که از کفیت به فغان نشود

عین زده بصدی که این دل فغان نشود

اگر نیست کشت عشق روز و ازاد میکند

انکه هر زبان نام که ای سر  
ده که از کور ویم کفیت یک نشود  
خواجه که که بیدار دل خود چون  
بند و زبان نام خطایه نشود  
عند میر و بکزار زبان نشود  
جمیر نیست اگر به زبان نشود  
دل که از حسرت کویت شده از زبان  
راه از چو دین عشق یک نشود



شکر چادر رخسار عشق است ترا در دامن جان بخت نام وای ببرد  
 چند دین گشت پیران شنی  
 کعبه بی نامم اگر نور جان ببرد  
 نه هر دل در محبت خود سحر میکند  
 نه هر یک که از محبت جان بایر میکند  
 در راه است با کفر در صدم کشا کردی  
 چونان رخ که تسبیح حکم زار میکند  
 خدا در کس است تو ز کس است سکونم  
 که در ستر در مردم نیست میکند  
 تو کار کن که رنجوران او از خویش  
 طبع عشق دایم از به چادر میکند  
 زنجبت به چو گشتم از عشق میگفتم  
 که در کفر نگویند و ای دوست میکند  
 ازین حرفان که در دل عشق بر منم  
 عجب در دم که جگر ستم کند میکند  
 چه بشود بر سرم آید پشور ز زور دلدار  
 خیالت چو بلبل از دیده بیدار میکند  
 برابر دفع غم از دلش بماند ام  
 که نیز نیست این فرخ کجاست میکند  
 باین طاقت چو آن در محفل جای کنم  
 که انگار محبت میکنم او را میکند  
 هر زمان که گفت از به فرخ بر او  
 چنین بند که فرستد زار میکند  
 اندر از چشم خود بزم نمیکند بستانم  
 که سیدانم هر عشق جوان زار میکند  
 در آید دشت از کام و کام لاشی  
 که در دخت از زده و دخت از میکند

دلم در آتش

دلم در آتش حرمت سینه خواهد شد  
 غم نام از دل غلغلین بلند خواهد شد  
 غم بنان که زلفا غنچه محبت  
 عابر خاطر آورده چند خواهد شد  
 بنده در در بر کم بدق خوش فکر  
 که در فراق تمام سودمند خواهد شد  
 - یاد قصه پیدایش کون کن  
 که نه ام بظلمت سینه خواهد شد  
 دلم که بند فلک گشته از عالم  
 اسیر طرقة سکین کند خواهد شد  
 هزار غم گران شمس عانی  
 خواست کجا بود به نوبت خواهد شد  
 ز بس از فدا افتد خیال ناز میکند  
 حدیث لطفش آید از زبانت میکند  
 در بیغ است از غم در ره رفاقت  
 بنابر حقیقتان بایه چند میکند  
 غمیانم چرا که گران ناله میکند  
 چو از داغ ناله مردم دلم غم میکند  
 ز باری میکند بگره غم از آن غم میکند  
 بکشتن غم پیران نو پرداز میکند  
 بزم سر است از غم غم جان دلم  
 که هر غمت کسر از غم جان زار میکند  
 دل از زده ام از زده او را بر دزد  
 تنزد و غم جان از به اشتیاق میکند  
 اگر عاشق بنده است بستان زنت از کون  
 و در دین جبر خواهد که دافرا میکند  
 جگر کای بر زور و جگر کای  
 زور و جگر کای بر سر کای دلم



بهار وصل آن مقصود نه از کارم  
 کرد هر عثوه جانم بر لبها دل  
 رسد از در بر این که دل از در آن  
 چه که ز ضعف آن حشر چو یکدیگر از آن  
 بوم کل محسوسه چون حبس گشت  
 چه گفت ای که آتش بر دل دل هر از آن  
 دل از حبه هر فار در این بون  
 کوتا یک سنج کل از شمع روضه در آن  
 بگویم صلت این که در دل بر مال  
 که خرد از زبان ای گفت و راه دل  
 نه ما هم نیاز مانده دل ای که  
 نیازم دست آن کاین زخم بر لبها آن

ثابت طوق عشق چه پیش نیکش  
 بتر از عثوه راه طریقه کاران

چو نم اگر اهدم در بیان تو یابند  
 نه اندک آن که تو یابند  
 خون همه کس بر سر تو بر تقیم است  
 ارباب محسوس از تو یابند  
 آنرا که خرد است زنی بغیری  
 وقت است که در گوشه زدن تو یابند  
 فخر حشر و غل دل از ده جگر  
 زان لاله و نسیم برستان تو یابند  
 پندارنده خطا کرد رخ حشر  
 وقت است که خند جان پنهان تو یابند

محرم چو بر دل رود از بزم تو عشق  
 ارباب محسوس حشر و حال تو یابند

که خرد و خون من انوشد کن نشستن  
 در چرخ از مهر و وفا گفته فراوان

غزل

محض جگر خلد شد از حله او  
 در پای جلوه کس و قیاسش  
 چشم لطف آنکه کور و جفا  
 قصه کفش از خن تو در نشستن  
 طغیان از من آن ترخ که بخت  
 و عده لطف و کرده فراوانش  
 تا زمان در روش از مدینه و چین  
 سبزه کشش زب برداشتن

از غم و محبت عشق خن شد

آنکه مقصود دل اوست از غش

نازیده در پیش نهال در ز غنای  
 از خانه کراوه بر دل انداخته شود  
 که بگذرد بر قفس آن یوسف کل  
 کلن کشد دل او دست زنی شود  
 به جان پناهی من شد یک غبار  
 امروز فردا بیدار یار من شود  
 از جگر دغش مردم از گور آن به خود  
 این دل که فرخ دارم کجا به او کشید  
 بر کرده جان شوق مرده دل فدا  
 ان بچان میخاهد این حیدر شود  
 از عشق سکر و مینا و لاله حسن در آن  
 در غم که خوار گشتیم افکند عشق  
 کاین دل که میوه فتنه است بر او شود  
 در سینه و چون نظر کردم کار برهن  
 کفتم اگر سیرور دل انداخته شود  
 این زهر کن در دروغ صندل خودم  
 که جان ندادم که از دردم مباد  
 کویا طبعش سر تا قوس کش بر خدا  
 کان میشتا در دکان در چوین شود



نه شد  
عشق ز قیض مسکس بنده ز کار و کار  
این عقد کار کارم جول فخر کار

نه مدام ان دارم و عجز شست  
که ترسم دمه بدین که جان بخت  
مزد ز جان بگذرم چه گوید و او خوشتر  
که خون همچون دشت بر کار شست  
کنده کلاه خپه که تو با زلف بر دل آید  
ز نی را کجاست به بر دشت  
و او ان لاله سحرین به کجاست  
چه کم کرد اگر مدح کجاست  
و باغ جان بر خط کرد و بر کف ترا  
ز نور زلف بر دشت  
بر دیت بر که خواه که بزمین فرغ  
که با جدیده شود که بر دشت

ز بار معنای بجزین من ترا  
که تواند بر حور با پر تو شست

فکر دل تنوع خورد حال ندارد  
غیر جفا هیچ در جلال ندارد  
صد کش من کن ز حور و جفا کم  
صد تو من دل است و دل ندارد  
خبر کو نه شده ز کور تو هرگز  
محنت همان من ترا و دل ندارد  
لیک که کند خن بدل صورت  
لشنه بدل حرمت زلال ندارد  
خسته ز حرمت مشکیم فرغ جفا  
انکه ز غایت زبان لال ندارد  
بیش تر غم که بدعت افزون  
آه که کس جرات سوال ندارد

کلیس

کلیس خور و سر در کشی اما  
باغ حور قد تو که نهال ندارد  
و ده که بنزد شنید ناله عشق  
انکه دلش از جفا حال ندارد

خبر از حال درون من حسد آن  
هر که در سینه و زبان دل بر خوان دارد  
انکه مملکت نظر بر رخ نیکو کجاست  
بایدش گفت که کس بنظر چون دارد  
خون ما کثیر از حور همان از جفا  
شود نیست که باز تو نمون دارد  
و قهض ک غم از غوغا او مرآت  
ساق که بر رخ فست فدیون دارد  
هر که حسدش شوش سسده بازند  
عشقان همه کجاست و قبول دارد  
من گرفت غم دل که است غم من  
و ده که غم از رخ حرمت نه افزون دارد  
فکر و لجوید در سر زلف تو کجاست  
در هر حلقه نه اراک دل افزون دارد  
جایم از کف نگذار نفی تشنه  
ساق خبر از کارش که در دل دارد  
جایم مر که بگذارد از کف و یکبسم ده  
ساق مر که بگذارد از کف و یکبسم ده

بیشتر از همه در محبت جان خواهد  
عشق خسته و عذر از نه افزون دارد

بر در حوب و خیال که کجاست  
ترا مملکت حسن با پیش کنند  
قدار شده خور و جان من بگذارد  
که من بزم و اهر بر سر کجاست



بود بر لطف و جنت لبست کمر و سبیل  
چو لبست کمر و سبیل در بایک گنبد  
بمشوه و بر من کرد آنچه با تو توان  
بغیرت چشم دلگشایا کند  
بر جم کوشی من و نیست به او  
رسان که کوشی بفریاد و در خفا کند  
عجب ثبت کند در جبهه خدای  
بکلم خدایش غرض اگر کند  
بر همت تو که هست تو در عشق  
مگر ترا لب کوشی ثبت کند

مید در سر شوریده هوای دارد  
تا که دین کل این بیخ وفا دارد  
یار ربان منم از در تن فتنه خوات  
یا ندانست بهیچ کدای دارد  
از در جبر در دل آمده و فتنه بخت  
در آبل و فتنه خدای دارد  
کوش از دل غلغلن کنش به در  
منع دیگر نفس تیر زای دارد  
طبع او و میر جبر و زنتار وفا  
دل بود از ده ام فکر خطای دارد  
گر کش در طبع از در منیا نه طلب  
عقد که فکر دل عقد کنای دارد  
جرات نامه مذکور دل غم مبه  
در نه چو میشکند بشه صفای دارد

عاشق بود دل از زشته حد حیدر است  
دام کسره سه صید هالی دارد  
اول فک من بر اوست بباد  
تا در دربان شد و عشق مراد دارد  
بذل

بسیال و نه د کرد در جان خدای  
هر که هر بان شد و نه هر که دارد  
روزی که سیزه از کل براب او  
کفتم که باغ حسن بر بر مراد دارد  
دل بود دل که زلش از من حواد  
ان و شمش که هر سه بنام بباد  
به جبهه پاک من نشسته لب رکت  
ساق که با که داد و جایان رنای دارد  
مخون زدیاد و از غره بختی  
مادر ترانه بایک استاد دارد  
از یک و دم شد و جفایم که کس قتم  
گوید که در است جم و ملک بباد  
عاشق که تاب بجز تو نامر بان شد

جان آفرینان که از تو جدا افتاد  
نظر از نور تو که سحر هر دما کند  
کمان مکن که تر با کس شب کند  
کمان مکن که تر با کس شب کند  
باغ حسن که کلیر بر کشت ایجا  
چه کم شو که تاش جان نگاه کند  
بر در حشر کو اند گذشت جایت  
نجان حق من هر که را تو را کند  
نذر از مشقه بر فرو خستند از  
نش که فارغ از این شریک کند  
حدش غلام که نام من بکشته  
مگر که دست ویرین من نگاه کند

بکارت انکه کن شرح قصه عاشق  
بکارت انکه کن شرح قصه عاشق  
چهره من حال کد لایان بباد  
چهره من حال کد لایان بباد  
اندر شد جسم که سر از غول شود  
اندر هر آنچه رصحت است آن شود



تا بگر در دست ان پیر طیب  
 حیر که در دمنده غش نه توان بشود  
 ان است غزافه در ان نشسته  
 در افکار که ز سر سران شود  
 از خود نشسته که فرام گیم بیاض  
 شست حنی که فصل کلمه نشان شود  
 با جو رخ که فرام و با جفا خوش  
 یارب مباد آنکه دل در جان شود  
 بکشد عجب لب و لبون دور  
 روزی رسد که قصه ما بستان شود  
 از زیر پر بردن نکشم بر درین  
 که در جبار آید که در خزان شود  
 عاشق بود کل نکند بر خیز نظر  
 در کشتن بهشت اگر بخیال شود

که ابد و دم انوشه پنهان نرسد  
 غیر محسوس و مسمی از محفل نرسد  
 قیمت این بود که بارانکه در جبه  
 سالها قله در کف نرسد  
 بعد عمر بر سر نظری که نکند  
 لب که تالیته نیم تا سرکان نرسد  
 میروم تا بکشم با بر جان زانو  
 دست خوار را که مباد جان نرسد  
 غیر دیدار و آرزو عشق جان باردار  
 و غریه روز قیامت بشهادت نرسد  
 باغبان نظری بر جبهه زیان  
 سیم ز قزقران که بکشتن نرسد  
 راه سواره زده دل عاشق نکند  
 آه اگر تره شب به پنهان نرسد

نق

شرق و حال پیر جان مباد  
 تا در میان کجاست که انرا داد  
 ان راز نیست عشق که گویند بشوید  
 ساق چه شد که باده بیایان زباید  
 داد و اسیر خویش بده پیش از آنکه خفی  
 گویند دیگریش طلب کرد داد و داد  
 خور دست نه در خور این در خور  
 یارب شش مباد که حوریت مباد  
 تا شن نشوید بغم بذر سپهر  
 در حق محبت بود بهارستان داد  
 وادش خرا که کار در درون داد  
 نوشن مرده و سیه این نه مرده داد  
 بشود ز فرخ در وصف جبهه درایت  
 هر نکته خوششم که بیا آید داد

کین خرق روزگار بر کس داد  
 عاشق بود عشق نشد از سرش بردن  
 کفتم در حال خسته و دم از تو جان شود  
 کفایت بود که زنده او جان شود  
 صد کس خرد از دهن بذر فروخت  
 از هیچ قیمت نشد افرقون شود  
 اینم که ان نبود هم از کجاست در آن  
 کاید رجب و مار ز محفل مروان شود  
 کرم که کرم ره به منهار عشق  
 بختی که کمره است کیم استخوان شود  
 از عشق کام دل ز تو خواهم که در فرخ  
 کلر که لبه نیم ز تو داغ خون شود  
 خوشتر بود بر دل از کشتن بهشت  
 روز بر خیز که ز می لاله کون شود  
 درم ز شوق بعد تو شیرین بر دل  
 اهره برق فرخ صد ستون شود



میت چنان که برآورد زنده است  
خوش دارم از چشمت سرگشته  
عشق غمخوارم ان برآورد  
عزت تمام بر کس نه فتنه شود

بمان که از بد کین تیغ بر زبان  
سای کین من زار نه در آن لب  
کمان که کشیده بمان در دست  
در روز میگردم در دست  
نخود که دل غلغله خوش بمان  
بر در دست که در دست  
عشق نیت و نه شکران تو نشود  
ز بیدان که در خ کمر نشان  
غیر زلف در غن نشود  
که بیدان خوش که در آن  
که ام سنگدل ای کنت بزارش  
که ترخ بود شیرین او بمان  
فان عشق از زده دل اندر بود  
بم هم حسرت که در دست

از روز که بیا به بود  
اکاه ز کار ما خدا بود  
و دیگر چه دم برب منیش  
کاین جان که گرفت رون بود  
خون ریخت از چه آن کفهم  
شادم که نگاه اشنا بود  
از وعده نه قصه دل در دست  
اینم که از کرمش بود  
بر خوش بیا به بود  
این یک آفتاب به کجا بود

از این راه

از زار من چه غیر پسید  
خندید که نه کدا بود  
از کور طیب رفت  
رو در دل خسته بر قفا بود  
دلدار بصدای می شد  
بچند عاقبت بلا بود  
کفتم که زرد عشق مردم  
تا در نظرش دو چاه بود  
میخواند عبود ام نکاش  
کفتم که ترا همین دی بود

کرداشت اثر دعا عشق

که در دل او بدی بود

عشق در کور من زبانه کشید  
من در عشق چه جدم زارم  
اولین صیدم که افتادم  
نالهش ایدل که به خستادم  
غیر از کشت زارم این بودم  
عشق در زیدم بیدارم  
که از در خانه کردم که زارم  
نیستم آنکه که از در خانه  
اول عشقت در زان نشناختم  
لطف به اندر نه بیدارم  
که است آنکه قدر من در اندر  
تا کشید تیغ از چاه من  
لطف به اندر نه شکران ایدل  
کوده این بر چن آفرادم

دعده و حار داد افه بودم  
سکته عاشق و بیدارم



از غنچه صدف بر ترا می توان شنید  
 از جلال کجایت می توان شنید  
 در گلشن ارم چه نوازند از تو شنید  
 بر ترا ز با صوب می توان شنید  
 هر چند تنگ بخت از پاره حسن  
 بکجایت از زبان کلامی شنید  
 در دیر و کعبه کوش بر آواز حسرت  
 تا یک سخن عشق کجایت شنید  
 بیا شرح قصه محزون شنیده  
 یکبار هم کجایت می توان شنید  
 هر چند و خورش بر در خفاست  
 از کلام و کوش رخسار تو شنید  
 آمدن در جهان دل بر داغ عشقت  
 از کفنی که بر دق می توان شنید

خوش آنجا که کبر تو جود شده باشد  
 لک کسی که کشتن زبان خوش ترا  
 تو در سر و رخ و در شهرت شوم  
 مرا ز دست جفا تر شکل گذار  
 که دیده فردا از خسته گردد که شنید  
 با خستیا هر چه در دخت خدایه  
 خوش آنکه حرف دقایق بر لب تو شنید  
 ز قاصد در پیم شکریه شنید  
 کنیز که غش گشت و کج داغ عشقت  
 عجب حال که دل چنین خراب شنید  
 خردن را بر بار سنگ جفت نام  
 کلو و کیه ز باغ امید چو نماند  
 خورش و هاله از خود در شوق آمد  
 بقدر آنکه کس جان بای فراق شنید  
 غور تا ز بجای رسیده و بر مارا  
 که جان دیمیم بهار کف هر نماند  
 که جان

کسر شد که اند بندیر کال جفا  
 که در غر از شنید بایم او نماند  
 چو لطف مین نصیبم بخت خوش آن  
 که لطف حسن من دفا و دوزخ آن  
 کجاست حوسر و دهر از کس نماند  
 ترا لعل من از دهر کجاست تو خواند  
 بصبح شام چو عشق و این عشق  
 نماند که کسر را بکام دل نماند  
 بدوب که بر تو نماند شنید  
 در آتش که بر ترا از کجاست شنید

قاصد که به وسیله فرخنده برده  
 ای نبرد یا چه گفت شنید  
 چرا بوند در این عشق مبی  
 هر کس شنید و صدف محبت نماند شنید  
 با هر که گفت قصه از دهن عشق دل  
 که نماند هزاره بر آواز تو شنید  
 می باد دل بین که چه امید دارد  
 با صد هزار درد و جو نام شنید  
 عاشق کسر و پای می کال غم  
 می باد که چو درد من پسند شنید

بهر آنجا که در شمع جنت باخته  
 بر کسر را خانه بر قدر هست باخته  
 ده چه حالت من که درین ارم  
 بر سر آبی که از و حلت کس باخته  
 حیف و حد خفا که کز ملک لطف آن  
 خانه بی دل که بر سر حلت باخته  
 بزم از رخ کن را به کز نشانی باخته  
 عشق را از کجاست باخته



با کمان دعوی خود محبت کرد  
چون شمع غرقه خورشید محبت شد  
خوش انداختن کمانها اگر سازد  
کعبه دل کرده عاشق بهر خدمت شد

آنکه از فدا کشتی ازل در آرم بود  
کام از لطف کمر زدن کارم بود  
هر زمان بیافا طرب هر جوان  
در مدار جلوه ان شمع در آرم بود  
ده که در قضا حکم از آرم غرق  
دمه از کساح و میل عبت در آرم بود  
هر زمان از شوایان زو استغفار  
حق کامراندل بود در آرم بود  
خواب دیدم که در چرخ چرخ بود  
نخست به کیا بودان که از کس در آرم بود  
که جلد دارد هر جوان پیش آتش  
زان سر که عاشق از بهر چای آرم بود

نه مهر سوختن روز بیاستود  
نه سردی آب سوختن با سوختن آتش  
من که هم که دل از عشق شیدا استود  
ولا شد انوشه زنگنه رسوا استود  
برینک حدت خردم از ناصح شدم  
که از خود دمه او نیز چو بیاستود  
صبح روز محشر نه بهر بینم  
شب مدد از حبس ان و فردا استود  
ز شرق دیدم از شینال که بود  
ز زلف زلف بر لبش پیدا استود  
خوش آمد از جهانم گوشه گوشه غرق  
که از رخسار در انکوشه غرق استود

دل بهار

دل بهار من ز جگر و سینه است  
بند از کمر در دوا و استود  
چشم خفتن من از عشق است  
جو صحرای و تن از شمع محبت استود  
نیاید کوه غیا به هر کجاست  
که از من و از کمر در استود  
همان حرفت و عشق بر زبان آمد  
خوش آمد که در بهر آن شکست استود  
تیس از سینه مرگم دل او از این خبر  
که ان هر که تر این نند فدا استود

فراق یار در تیر عمر منور حقیقت  
که فراق غم عظیم و اعین مرگ است

لبیک شهادت روز جز از سینه بیاستود  
که هر دم زار می دارم که خوابم سیر  
عشق نیز کجا بکارم کرده بند استود  
هر شب را در دوزخ مجلس فراقم سیر  
کرم رفیق میکند به عهدش ناگوار  
تشنه آب لال صلم در دقه استود  
تشنه آب ان یون بر سر استود  
نیم آنکه که خواهد کشتن یا خوش  
محبه میدانم در زهر غدا هم سیر  
از ره چنانم در در آرزو رستی  
افراط است بر لبش بیاستود

عاشق این جوهر که از دست میباید  
سور حنیت روز محشر به هم چو  
خزان دل در وقت اردیده رود  
انچه نزد تو نه است عیان خواهد



خواب از سینه در آمد و بر تو دم  
 مرغ مهر شده بال فلان خواب  
 جگر خفته تا گرم فلان میگرد  
 در چرخ نوبت تاراج فلان خواب  
 از خوش حلقهستان که بر فلان  
 کس نمرد که چنین گشت و فلان خواب  
 گرم دهنم و دهنم در فلان  
 لبم در مرغ کرم فلان خواب  
 گرم از کور کسی خفت ترا نم لب  
 صبر دارم و دم را که فلان خواب  
 در میان تا که لب نزل مقصود  
 بطرف فقه چند روان خواب  
 عاشق افروخته جان زو به من  
 جان من بود کفنه جان چنان خواب  
 از زدن مرغ خسته بگذر شای  
 که آن دست لقا در کفنه شای  
 از زهر حیرت و فداغ دلم از تو بیا  
 و کجاست که مرا در غمت چه بسیار  
 حبیب من که حال کی میسیر  
 بهر جوان و مرغ جان در شش  
 که در نیت امید نظر بر تو داش  
 رزیده خن جگر تا بچند پلا  
 چنان بپریم و در کفنه سر شای  
 سگر میرا که این قدیم بفر  
 عجب سحر کرد تو هم به پای  
 چنان که خوراک من به خطا بدم  
 و در نفع که این عودش غریب  
 دست تو در فتنه با مپال

بگفته

کشیده ام همه بخیر بگفته  
 لغو بانه اگر در دهن معر آید  
 بپام و کس رماند بگوش فرج عشق  
 حکایت  
 حدیث حبیب در مرغ غریب  
 بهر کدشت و نظر صحرانگرد  
 اندیشه راه دل بسته کرد  
 از شفا هم کیشبه و صحرانگرد  
 در روزگار احب تو به مرغ چنان  
 نظر مرغ در جانب ابرو فلان  
 هرگز نظر کی به مرغ از دهن کرد  
 عین دمی در کد و صحرانگرد  
 ای چه شد که در دل مرغ جدا کرد  
 کوز لاف شد هر که که داکم از تو  
 کاین زده هیچ قصه ام از کد کرد  
 شمشیر میان تو لا غریبان کرد  
 کان ترک جان خویش زنده خفا کرد  
 کار بر کین که خاک وجود تو نرود  
 بایزده کیش که بهر کیمیا کرد  
 بکس حدیث در دل سپردا بخت  
 که بر جان سپردن عاشق چه کرد  
 همین ندول که از تو شد مرغ خواهد  
 که جان رشتن و دم در بدن نخواهد  
 نفاذ که مرا بهر صفت است  
 که زین صفت من مرغ خواهد  
 خیال جگر بهر صفت شری  
 که خیال مرغ و کاین نخواهد  
 اگر تو طوطی صفت بهر صفت خواهد  
 هوار است لب بر من نخواهد



بعین مهر شنیدم که بجا گفت  
هزار خیفه کمر در چرخ خواند تا  
کنده حرد و دقا را زیکه کمر کسل  
دام زلف کشن در کفن خواند تا  
کوب غمده طبع خویش را افتاد  
همیشه لعل و شیرین شش خواند تا  
عیند در بخت بیان که در کفش  
نفته دامن دیبا سخن خواند تا

ز بس هجوم شهیدان او برادر خوا

مهر عشق خویش کفن خواند تا

بمن کز غمت نیستن کمان بزد  
کسر کمان بمن زار و ناتوان بزد  
خوش آنکه شمع شبتان منور شد  
چنانکه کس نمیدان این کمان بزد  
اگر چه مهر من حرمت است نام  
در باد برک کما از بستان بزد  
دل از جهان برون داشت و من در جهان  
که آرزو در حال از جهان بزد  
بدم زلف کجاست نه مرغ دل خندان  
که از خاص نشوره بستان بزد  
خود اگر چه هیچم هیچم بخون  
ز نو گو بگذر خواجگه گریان بزد

برادر و بھو جان فراق شد و مانده صبر

مقدر است عشق بشن جان بزد

اواره دلم ز بچان کرد و آ  
کفش و کرم باز نیمه چنان بزد  
برفت و مرا حال نظم نه ز جبر  
از فاشیم بدل در چه کمال بزد

در سیکه

در سیکه گفتند بخت نشینان  
ان را از که زندیده فداکشان بزد  
بدر بچه نقضر عمر زمان  
ان نیم نکا هر که دلمش دبان بزد  
ان غرورش که از آن توبه نکشتم  
فیض کرم مرحمت پیران بزد  
او در بخت و ناب جگر شست رخ نه  
این و بد که در شنبه بدیت کرا بزد  
حقا که زنده و بزرگم رحمت  
بمنکف کمر خرابات زان بزد

عاشق که بان ترک ستم پشه نظر کرد

دل از کف او رفت و سخن بر سران

رازه از خانه تدویر بر آ کا حریف  
در سحر کمر خرابات بزان کا حریف  
وقت شبت که در باده پدید چکی  
زلف و بند فکند بر بده دل و حریف  
خوش بر تنیدیم مهر از دور نش  
کل و سحر چرخ در و کل اندر حریف  
آتش از ناله برافروختیم کجا  
گفت با ببلد و لوحه بنما حریف  
یکصبر کرم جام صبور نشیند  
صبر در کور خرابات کنم با حریف  
قلب و سیه از آن لعل ندارد و نویدی  
غیر ازین کا درش بر سر حریف  
منما کاش ازین بهتر لطافت کند  
سبزه زلف و با تیره سراپا حریف  
عطر مام که امانه ز قاعد کرد  
از رقیبان بنویسد بران حریف  
بر دواع و جهان بسیرم عشق کون  
کز بد دل روم دورره او حریف



حالت بر خفاکان رخساران میسند

چک چاشنی لعل در چشم چاند

زلف و خط کشت هر کسین کوه	افت جان کشته در غارتش کوه
منم که روم بپای پسر اسبان	بر بر کور قوام خاک نشین کوه
دور تو بهتر نامه عید خوشتر شک	حیف که این خورشید بوقری کوه
حوازی من دیده ام پیش تو ابرو	ز آن که کور چشم همه یقین کوه
در ره خود کور عشق جان بخت	راه چنان درشته که چاین کوه

عاشق دلمه کیت اگر که خست و دل

سکنا ناک در دست صلیب کوه

قادر تر از این بر بقدح که تا دارد	که در چشم غم مست همه را دارد
چه ماه مانده از رخ که رخ بر غم دارد	چه بفرمانده الله در شتاب دارد
چو کز زنا ز خجسته زخم خوار کند	در دل هم پرستم موسی غایت دارد
بدون کس حفا جوده نشان قاتل	در سبزه سواش چو نیت دارد
عجب بر بزم او دره کند رقیب	که برین صحنه دلم خطای دارد
شب و روز من بکاشد نیت لطف	زنج مسیحو زور روشن در نیت دارد
تو که ننگ فتنه بدر ره اسیر من	چو در شیشه ماه در تراب دارد

عظم

کمند لعل کشتن دل به بند و دل

چو خبر ترا که عاشق غم می دارد

دل بچانه که بچانه نورش دارد	رستم ز کشتن این لبت به خوش دارد
نفس و دهب که کشتن زنده شدم	زلف بکشتن کسی غایب ز رخ دارد
ز نو بر رسم که کور کیم افروخته شد	ز آنکه سر رشته ایستاده نش دارد
کفتم در غم که تا همه جان بدم	نارنگ که چه فارغ زینا نش دارد
نظر از زخم باین درشته افتاد و کوه	آنکه چون هر کوی به نورش دارد
و در دوزخ کشت شهاب سیم خبر	دل که در دوزخ کشت زلفش دارد
دین احم مجبور کوزه به شستن	زلف زینا ز در خور دایه نش دارد
شوخش زینا که خون جگر به جگر	موجوده چو حسن بن زلفش دارد
چرخ زلفت فلک بین که ز بخت کین	شوقی طبع جان شعله به نش دارد
بهر آتش که جان درده شمع بزم	این در دوزخ فلک بنده نورش دارد

اثر ناله عاشق بکسر دل کدشت

از رخسار الکدر چوین نغمه طراش

چند روزی بی و طرب قریب چشم	چاره ساز این دل اندوگان چشم بود
است زین لاله دل در شیشه بالان	بتر لاله و زینان را درین خرم بود



پیش از آن کان به مهر آید و دروغ  
 در دواغ جان بدین پیش من حرام  
 بر سه بزاره از لطف این خرقه  
 نقد دل در دست دکان در رخسارم  
 لبم از زمین را که بخام داد  
 در حیل در او که چنین حرام بود  
 از کمال حیرت اخذ راه به یال عشق  
 آنچنین تا که لکام اولین حرام بود  
 در کین خلد وین تا است لطف ابر  
 عاشق من در جان به خلد وین حرام بود

ز سر کشتم به جبهه خویان به کشت  
 نباشد در نظر جان روش از لب کشت

اگر اندک کشیده برده از رخ در بر پیش  
 در جنت کشیده که بر حوال کشت  
 چه در دواغ مرا چه در دواغ کلام  
 در از محنت بی حیل و حرام کشت  
 بجز باریست گفتن وقت و وقت گفته  
 چه کمر رفت از جگر از جان کشت  
 بجز او ندیم کام از جنت چه خبر  
 ز کشتن جان دلم نمرد از دواغ کشت  
 بجز حوال مرا نمرد که در دواغ کشت  
 بجز آن داده ام دل ازین حوال کشت

چرا در دواغ انداختن غم عشق  
 حوال به وقت حیل در از جان کشت

شاد است لطف و قریب من شاد  
 رسم که نمرد به جنت از دواغ کشت  
 شیرین چه بود منع مرا بده حرام  
 شعر در دواغ لب تریت حرام کشت

از نام

از نام که لاشم اندر نفس افتد  
 مسخره تو نمرد و صبح دل سپید  
 از ترک جفا چه خود چشم دردم  
 آیین و فایه که در زانم بر پشت  
 به جرم جنایت سر کار است دلم  
 از نام که حسیان تو به خجسته  
 من ز پر خورش کشیدم سر دلم  
 مرغان بهو در دل خود زرنه بنیاد

عاشق بمن از خورش کوان دفعه در  
 شاید که رود در دواغ کم نفس زرنه

کس موبدستم از جهرت نکرد  
 آنچه کرد از غم خجسته حلد نکرد  
 رشت که احوال دل غم بخوان برید  
 دیده از حیرت لطف تو ام اند نکرد  
 کس نجس به بر بیکانه بر سر دواغ  
 براد و در را غم پیدا نکرد  
 غنچه از دواغ لب تریت حرام کشت  
 جلد و شده تا زرنه بنیاد نکرد  
 در که بر من ترا نفوذ شمع کجاست  
 چکنم غم و دیم کس کجاست نکرد  
 آنچه از صفت مشاطه او کرد سخن  
 فهم زین به آن حسن خدا اند نکرد  
 ز کس غمزه ز لب خجسته کشت  
 حذر از خول دل نمده و از اند نکرد

این نمرد و یال ز فکر عشق آهانه

در نه آنکه از دل به وقت کشت

صید کاه دیم خوش فریت غم از دواغ  
 زود اول یال من از کجا کون اند کرد



منم روز من را از کشته دلدار  
 کان و لکشمین این خدمت زلف  
 نیمه آگاه از انکام کار هر دو  
 انقدر دلم که کسی را و چو نه  
 انکه هر جنب بهیچیم ان بوی  
 ان زمان در کور او بر قیام افروز  
 صاف و در کال نصیب است افرید  
 تا سر خم را چو عاشق بکشد دوده

تا پیش نظر حق شب زبانه  
 بل و پر ما سر و روز من  
 با غیر هر روزیت اندر سر  
 امید که این بر کثر از من  
 در عشق تو کمر محسوم شوم  
 برتر که درین غم من این زبانه  
 با حبس بزم بر از ان کال  
 باشد بجز مرغ و دس زبانه  
 چو در صفا و نیت کجاست کام  
 ان به که در لطف جان بزن  
 در دس و دلازم از گوشه چشم  
 بر کفش که غلط انداز من

عاشق ز فغان خول دلست بیکد  
 بر چه بود این چرم او از من

آه رقیب حرفه فارسیه مانده  
 حرفه و فغان لبشیرین  
 میخواهم که در دلی سر کنم نشد  
 امشب بگریه دیدم چه بربانه  
 رفتم مذوق مدین کلر سر کنم قل  
 موی کاه کستم و بر لب ترانه

بل و پر ما

بل و پر ما مانده حال چشم جرم  
 بر رخ گلشنه و روشنه مانده  
 مرغ دلم ز کام در عالم اگر رسید  
 چشمش زلف وصال تو بر دلم  
 و در کور او که تیغ جگر بود از ستم  
 تنها سر منت در پستانه مانده  
 عاشق نشد کسی خبر ازصال فرم  
 مرغ غرقه کستم و همه کس بکانه

کجاست ان که کس از من نداشت  
 بگذر از انقدر از من که نداشت  
 مردم و لطف دیدم ز تو که نداشت  
 که کند بنده که دینده نداشت  
 دل که با جرات در حال نداشت  
 کاش در خواب بشمار و نداشت  
 سر به پا تو اندر چه صفت نداشت  
 شد و مرا که جلی طراوت نداشت  
 کور و در غم چو کال بیامت  
 که باز فلک شجده باز نداشت  
 راز ما دارم و از تو حرفه پدید  
 تو نه آن که کسر محسوم راز نداشت  
 که از من بگوشت تن نه جو خوبی  
 که کسر هم از باب نیاز نداشت  
 از خوش آنکه ترا کم کند در عشق  
 پس جو خورشید فلک در یک نداشت

کجاست عاشق که فغان امیخت ترا  
 نخواست که در لطف و نداشت

مرغ با خفت جهان را خبر کنید  
 مرغ بجز ندم و کرا ترا خبر کنید



ز آب حیات همراه بشان  
شمشیر بار برود جان را بخر کنند  
جان میدهند عطر از حیرت کلاه  
ان رخ بریده کرده نهان را بخر کنند  
صد بار زنده که بخت یار کنند  
از کار عشق خجسته انرا بخر کنند  
جویه بتان لبه ام ز زنده بکنند  
ان تازه جلیا سردردان را بخر کنند  
صدا دوشه در کم کار نیست  
ان جان شکار سخت که انرا بخر کنند  
ریس کنیم کرد دانه بر بد  
ابر بهار و باد فغان را بخر کنند  
در گفتگو عاشق دوباره رفت است  
که در دست گفت و دماغ جان را بخر کنند

بیش از اندم که در آتش بخریم بخت  
کاش چون میکشد آتش بخت  
ست فزونی در خون بر طبعند  
کاش بگردد در دهن بخت  
لطیف میکند آن در بخت از دی  
مویه خواهم و از طرد کف بخت  
گفتم از عتوه بخونم بخت  
بمید که لبه بگویم بخت  
بده میدهم عشق نشانه از او بخت  
لبه در عهد غم او شد نام از جان  
شاید ان دماغ جان بهر غم بخت  
از نخوان جان بهر بخت  
بکده در عهد غم او شد نام از جان  
شاید ان دماغ جان بهر غم بخت  
از نخوان جان بهر بخت  
بکده در عهد غم او شد نام از جان

که از

کرده از لطف تو بخریم بخت  
غالب در بخت که بخریم بخت  
در غم آنکه اندک است عشق  
چند دنیا و آرزو فراموش بخت

مردیم گفتن زهار بگذر  
مار اسب هزار بگذر  
سکاته باز در دانا  
از گشتن این بخت بگذر  
جان دودن خسته که بگذر  
بر غنیمت شب ان بگذر  
که بگذر از جفا خستین  
بر آنکه امید دارد بگذر  
برک طربش چه نیست بید  
کو موسم ز بهار بگذر  
بر این یوسف از میان رفت  
از دیده اشک بگذر  
بازدوست چهار خوشبخت  
یا از سر زهر بگذر  
اینکه کشته غمزه خسته  
از جان ددل بگذر  
عادت نمک فک که کون  
از بایر روزگار بگذر  
یا بر رخ غصه در دوز بند  
یا از سر دهل بگذر  
تا ریف جان چه عهد بندی  
اول رنم در بگذر  
از روز در قدر ما شناسی  
مار اسب هزار بگذر  
عشق خودی دم از محبت  
از عتوه و حسد بگذر







در آرزو داده در مردان هر قدمه  
 در دل خورشید و درش امروند از نظر زلال  
 چو مجمع مسجدیم با کربلا شوق جان  
 میان محبتش و شوقش و شوقش از آلال  
 خلافت نیکو است که رحم از دست خواهم  
 که نه از او در آن خوش باشد نه شفا از او خواهم  
 نذار با عشق چون خیال جاندار  
 طبع بر دیگر برسد هلاک از آلال  
 با من نکرده لغت خویر کار دیگر  
 من هم خنده با خود خزان و زلال  
 کل رفت و غنایان و غنایان  
 مانند دکلستان تا تو بهار دیگر  
 رکنده ام ز خوریت اما ز غرورت  
 مشکورم ز کویت این بر دیگر  
 شاید که بدیدم کعبه غم سهر  
 بایرم ز در در آید کور و کار دیگر  
 آمد و لرزش و رسته ستانم  
 میسبایدم کشیدن یک استخوان دیگر  
 از تن نرفته جانم مایه کعبت نم  
 عاشق بگو تا ز دور رخسار دیگر  
 بکنم تا چه خواهد کرد دلدار  
 لب جان بخش در دجیم خود از  
 مرا بر خنده خنک است  
 که کل در دست دارم در جگر  
 معصوم شایم یک دارم  
 سرود در درغان گرفتار  
 ز غزل جان بهتر سب شد  
 اگر باید ز کویت رفت تا چار  
 روان

روانه هر کس که شد سستی  
 بهاد بر سه کوی جان خوار  
 اگر اموده از خجسته ناله  
 از آن داشتن از آلال چار  
 - جو عاشق غیر بد است خود را  
 و اینچنین او نخواهد شد عید ار  
 حد در انصاف جهان تا صیقل بر  
 دلی حال و آلال شبی با پایان بر  
 کور و محبت اندامش لطافت  
 برای عذر خواهی بر زبان نامشیدان  
 کوی قاصد اگر از لطف جان مکتوبی  
 مرا ازین دستم بر سر کبیر بر زبان  
 اگرش نکند محرم که بر آلال  
 اشارت کن چنین نامشیدان  
 بکشتن نه به شوق او غم سهر  
 اگر نام من به در جگر او بر زبان  
 سیه بچشم قاصد یار بر دیگر  
 بگو بر لبم که مری زبانه بر  
 ز فراق آن بهاره دلی نرسد  
 ز بار دستش را بگوید و زلال  
 از هر زار که هست عالم کینه کبر  
 سپردن رخسار کعبه جان کبر  
 این سره شیش سر کار لغت  
 هر جا که ز زبان کعبه شایه کبر  
 این منی و هر سره از سر شایان  
 دین ناله و سوخته از آلال زبانه کبر  
 تعبیر جواب شایان کشت طرره  
 تا شمر آن لاش طو خواب شبانه کبر



جامی اگر ده می از غم بخت چنان ز دیده به اهل نایب  
عاشق بودت ارباب در از وفا  
بگذر هر حال دال استانه کبر

راه تو کوثر لب حور مایل بر دلب انور  
اکاهه زرد و حسیب ان تا رحم شکنی بهجور  
عشقی نه بکد قوت دل رنجی نه بقدر صبر رنجور  
کردیم و نکر و سودا و آفر صبری که بنده مستور  
عزم به کشت حرف بعینه ویرانه دل گشت معور  
دل سطلب ز ناکه و آه کار که بنایه از زانو زور  
من بنده این شب و زخویش با هم می خورم پر زور  
تا رخ و فاقه خور ز شمع روزیکه ز یار می خورم هر  
از لعل تو دیده ام بستی ال خنده که ناید از لب حور  
زین مرخصشیده ام ندانم شیرین لب لعل یار یا زور

عاشق دل دین عشق دادی  
کفتم در تو بقدر معشور  
دل شکسته جگر تو بخت بود  
مگر ز خنده را در تو قوت غمت بود

دال

از رنگ غیر ز کور تو رفتن نایب که دیده خود تا شرف قوت غمت  
ننگ ز کشته ماند بدل دال بدو دلش کباب میداد ملت غمت  
نشسته گریه مجنون نال جاده چه وقت کمدن راه جملت غمت  
بگیرم که ز رویش مرا خجسته کفایت سم اد که در دست غمت  
بر دست عشق اگر صبر طوفانی داری

نکور اد که مرا پای در گشت غمت  
نکشته است یک کلت از پستان غمت در کشت نکرده نظر غمت غمت  
من در طبع که ناله زخو دارم غمت شبت حسی زخو از پستان غمت  
یکبار و زور و آرام بر زبان غمت چو غنچه میوه ز لیم بر زبان غمت  
دشمن کباب من ز غش کبر میکند ال پوفا بدوستیم بد جان غمت  
هر تازه کل که خنده شادیت غمت آه نه ز غارت قصه فغان غمت  
حشمت بره که بر سفر کرده که به ما بخت بوس کوشش من از کار غمت  
یارب چه حیرت که کلام بهار غمت بیدار و ق فاطمه و خدیجه غمت  
ماخت غم ز لب فرسوده غمت ناکرده طبع مسکده چنان غمت

امیت اگر جفا که تو پر هم میکنی  
عشق زفته است چو از نیل غمت



ای که بود بر دست کار کدایان نیناز  
 سس ترا عشق پاکشته خندان  
 خانه عصفر زو که ز طایفه بود  
 در دولت جفا است لب پرش  
 از پیکاریت داد ایمنه خفته  
 ای که دل خسته را هیچ کاه ساز  
 ده کشتن ره از هر که طلب میکنم  
 میکند از خنجر قفیه جاده دراز  
 ای که مذار تو نه عزم وصال نه  
 شرط عودت بنده از مرغ دل  
 بمن اگر ز قدم یک صبا بگذرد  
 در ره کوریت لب نشسته و دراز  
 ای که بد که بیم با تو سخن میکند  
 آنچه شنیدم از تو با تو نمیگویم  
 ای که به یکی گفتن جام پیاپی  
 کاش نه از دروغ عوذه از اهرار  
 و قدر یاران گذشت عشق و ادب  
 خفته کل از غم در کوه ازیناز  
 اری بطنان ترا کیم کاه ساز  
 ما را هزار گونه نیاز تو چه نیاز  
 با غیر دم نزن که نه عصفر و نه  
 ارست کلاه تو بر بال است  
 با صد نیاز از تو مگر عوذه خور  
 محمود به طلب قیمت اند  
 تا که ستانم از لب لعل تو بدست  
 تا که بر آیه از خط نریت خط جوار  
 میخیزد از عشق تو در انجم شدم  
 از نیکو آفرینان زینت خست  
 خزان دلم ز دیده خود رکنیت از رفت  
 دال قفیه که داشت ز جوارت گفت  
 از نیکو آفرینان زینت خست  
 دال قفیه که داشت ز جوارت گفت

جملی

صبر و لا کمن پنج بر جنت بل نرود  
 در راه عشق کاه نشسته که دراز  
 کوه کیم حکایت خود جام کیم کاست  
 من بد مع و قفیه زنده دریا دراز  
 خزان میخیزم ز رنگ جفا جان  
 خزان چو گفت بول بقدر مرغ  
 عاشق کمنه از اهرار در زانیناز  
 پر شده در درون بر عقل نشین  
 دل بخودان گفتن غنای  
 هر دم رود از کف در حدیث  
 ار از تو میند بایه ساز  
 در دیده مرغ در آواز  
 در دیده مرغ در آواز  
 آتش و صرا و با کیم  
 مشت تو مرغ چنانکه افکار  
 آرام کب کب کب کب  
 از هر طرف کعبه شهب  
 اندیشه حیرت در خیرم  
 چون نغمه خوش برده ساز  
 در کور که ملک نند در  
 در بر رخ او نمیکشیم  
 سرمنده و منفرد نیز یک  
 از چشم دل تو سحر و عجب ساز  
 در روت خنجر تو زانون  
 هر چه حکمت تو فزون ساز  
 در داک بریم کتور صیاد  
 امروز که ماند و ام ز پرورد  
 شد خاک جبر که در عاشق  
 تا در دست شود سراوراز



ولا بعدین ان نازین جوان بر  
 بدین مرد روی و در جهان  
 لقا دل غم بجان گذشت از بند  
 سحر کمان تماشای کشتن بر خیز  
 زنده خون جگر دردت حکایت  
 ز کوش کردن این طرف و آن  
 چو عیان در کشن بر کوهستان  
 کشید از سر بسین در آن خیز  
 بیا مرد بهت از حد قدرت  
 گشت بر اثر از کفستان خیز  
 نازم بایر چه آمد رفتن دل  
 ز شاخ گل به سر موس قلاب خیز  
 پیش فرخ گل از کینه زرد گو  
 نظر هر بر رخ جان ناز خیز  
 نجلم ناز ترا من همین لبه غم  
 بکشتن در جهان بهر آن خیز

مذوق هر توی شوق جان چو میکند  
 در هم بلف ز یک عتوه نشان بر خیز

عزم گذشت و حرف غمت بر لبم خور  
 شرفه هست و در دایم بزم  
 حریت بر اثر کدایان نشسته ام  
 اگر نمکته است دل از طلبم خور  
 از این دست هر چه بکار خورم  
 نازده تازیانه بر لبم خور  
 من مردم در شوق تو دل بکشد  
 بقیت لاش غم غمت هم خور  
 خورشید ز یک سیر در از دستم خور  
 در بند صد دل غم کو بزم خور  
 که متکلف به میرغان که بکشم  
 عاشق شربت به ندبم خور

مگذون

یکذوق نبشت به رسم از  
 لطفی که از مهر قدر که از ناز  
 از برضیه رفتم تا دام در آنجا  
 و کز کردم آنک بر دوز  
 حسنی و حسن کو تا بازماند  
 از عتوه یک از خلود و نهار  
 از نعم آخر تا که کدای  
 من به کبریت در شفت و ناز  
 شهر بر شوقی زیر و زبر گو  
 یک ترک و بر یک شوخ هفت

عاشق ز غمت ز هر چه نام

در دیده ام بکشد در سینه ام از

عبدا از روز انگاه و غم دور  
 خدا دانه چه شبها میکنم روز  
 چه درایم سپاه از لک راه  
 که میدانم کجایم گشت خور  
 بعید در بیهوشی ما  
 که هر روز تو با ما روز روز  
 به بد و از تو غم دل بر خورم  
 که سینه دگر بریزد با تو خور  
 چه در از من از در خوش بوم  
 یکا را دید کرت جان غم انداز  
 فغان از بسا و محزون برارم  
 من از عشق و تو از حس جواز  
 غیر نمک نه عاشق چو گویم  
 چه به من کرد و نظر تو آموز

کشتن خوش و کل در خنده ز

من لبه دام مرغان پر داز

۵۵



سنگدل که کمال دل پر خون نگر کس  
در بسید غشته بخون چون نگر کس  
خوش بود بمنج کج نفس که از دوش  
یک خفته نداشت که بران نگر کس  
با آن رخ روشن که از پرده بر آید  
که جانب هر دو که در آن نگر کس  
در محفل اغه نغمه جابر که ترسم  
چنانچه از حال که کون نگر کس  
آه این چه حجاب است که در خلوت  
در درو که باید خفته نگر کس  
فرید که از حیرت لقا نه لب  
فرصت که در حالت مجنون نگر کس  
ایش بود از خون دل و دیده  
هر کلام که در دامنش خون نگر کس

لطفی مرا از آن صنم و نواز بس  
یکموسه ام زلفش کارزار بس  
صد جان فدای خنجر جود و جود  
کو چو آنکه که از بگویم نواز بس  
رفت بست چو نوازگان چه اقام  
که بهر کشتنم شرم در نواز بس  
از جرم هر نواز که نیم خوار تر  
ما را بکمر حیات همین عهد بس  
با صوره نیست چنان بر دل پرید نه  
پر در زما بکجا که ش بهار بس  
محض و صفت چه لطف و نواز  
ما را در لطف و نوازی نواز بس  
و ادیم نقد جان فدای کونش و انشام  
بغیر که در قار دل پاک نواز بس  
در سر ز جود بسو خود رفته کج  
پوشیدن لقا نیست از اهر نواز بس

جان جهانند خوابان و غده  
خوشر ز فتنه خوابان و غده  
در عشق خوابان از فانی گذشتم  
روزی که دلش دواقت ازین  
هم صحبت کلزای سیه دل  
در گوشه دلم مرغ خوش اواز  
کاریت مقلد عشق و دلام  
همدم در عیشم محرم درین  
از بر دیده ویران همدم  
وزنار رسیدن خوابان و مساز

عاشق جو کمر شد به نواز

کوب فرود بندید ز آواز

چند بود از لطف چند بر آید  
خنده کل و در غنچه که در قفس  
انچه از در غنچه زمره اسرار  
گفت نخواهد رسید که بفریاد کس  
دل همه خون گشت و رفت از راه  
غرض جفا کرد آه ز زلف کربس  
نغمه او را بدل از نغمه تیر جیت  
قصه از عشق نیست که بر زبان کس  
با غم عشق میرساند آن توان  
در ره نیست فدا در کف سیکر خن  
مرصه طرفه است فتنه بر لب  
شیر کشان بر نوازده به با  
آمدن به با یثن پیش من بس  
ده که بکمر دهم معجزه عیدی  
نغمه مو را زان سر خفته به نواز  
عاشق اگر زنده ایم زود بر میرد  
نه کج در کلام ز اثر نواز  
در غم عشق بمان عوید اهرس

مقلد



عاشق جهان ز دست کویان نپری

اراده دل ز حکم قضا حیران پس

که کنم در دامن زل کاه و در نفس

طالع دردم که گریه کنم در هستی

شبهه باران تا پذیرد روفی و نورانی

کی شود قهر جان با دل مستی

از کجای گفته برک کلا از دست

در چنین فضا که در فغان کلمات می آید

عاشق ازنده دل نماند بهشت و نفس

دل برد ز باده و بیا بر نشسته فکری

طغیان زنده آموخته دستم آموخت

هرگز تو رفیق دل گفتار نرسی

نه مقصد بر دانه نصیب کسی چید

امید دل که در آفتاب کل بر درازم

در دلم تو آیدم از یاد تو رفتم

با آن کجایم که نکند بسویم

از رفیق دلم ویر خیر در دلم فکری

از غلام

از محققانه ندیدم و بنم هاش

این دل که بسوزد غم زهر بر کف

کلیسین چه خوار و سست آن مدار

عاشق که بخوابش نفسی رو نرود

بازش ز تو یاد آمد و بیدار نشد فکری

همین درخت کجاست که تو را در راهم پس

هر در صید مرغ توان اگر داری

در جبر خون که ز دل میرد و بدانم

چه چشمت بر دوزخ را جز مرا

بر سر کشتن مرغ قصه کو خوان کن

زنگار دل بر چرخ عجزم هر چند

خوانده جانبان بنم میرم عشق

که قصه دل میباید عجزم پس

ای صبا بگر چه شیر کلمات عشق

کز کار افتاده چون بیام داد زین شد تر فکری

روزگار بر سرش غمیدم و ز کرد

و او در باریت پیدا کرد اول داد



خوش غم که در کج فغن پدید  
چنان فرزند نشیند که پدر از آرزویش  
غیو گویم و از شورش کمن که هر چه آید  
ایسر بر آید که می داند که تو هر وقت از یادش  
دل در مهر دارم ز خویان خوش آردن  
و به بنی بقدر خویش و به فرق به یادش  
مهرم و آب نفا تا قدش خوش گشتن  
که مرند غم زان بهمان بر شمع و شمش  
و دم در آتش است از عشق و در آتش هم آرد  
چو دید آن گشت تران کرد و دیگر آید و ش  
بغم فرصت ده سحر است که درم که ملک  
ز شکر دافع رسته که بود بر ریل آید



با نماند لطف و دفا ز نمانش  
 این بود عهد و عهد و عهد و نمانش  
 جان کشیده سر که مراد است بر نماند  
 نخست در دوشم هر عین نمانش  
 کرم و نیت لطف و دفا ز نمانش  
 کوا نمانش که بکده ز نمانش  
 رسم دره سر و دکلان از نمانش  
 مرغ و کشت و دفا ز نمانش  
 هر کس رسید بر رخ کام بکوبه گفت  
 نیت دگمه کشت بکشت نمانش  
 هر پادشاه دلم به نیت نمانش  
 چون بر کله و بکند عین نمانش  
 رخت بفر کبر کسی نیت نمانش  
 عاشق لبه سید و ره زنده نمانش

بکشت آب شیم از سر و دکلان  
 تا چند خاک بر سر زیم بر کله نمانش  
 با دره زارم کنون که نمانش  
 خوش آنکه می کشیدم به دنده نمانش  
 ای کشفه بکین که مرغ بکوزا  
 دور که زده آنکه از این نمانش  
 خوش آن سیم کار و بکوزا  
 با کوز مرغ نمانش  
 در کشت نمانه هر کله و نمانش  
 ادد و کشت ران نمانه بر کله نمانش

مسجد دیدم نمانه دفا ز نمانش  
 کشت ده نمانه چهره نمانش  
 بخت حاضر در کشت نمانه  
 بطوبی کشت ادد نمانش

علا

نمانه حسرت بر کشت نمانش  
 کشتیم روزه کوزان نمانش  
 مرا بهتر کسی از نمانش  
 بشیر کانه را کوم در نمانش  
 زرق سجد ان خوش نمانش  
 امام سجد از کشت نمانش  
 حرفان مست از نمانش  
 رنمید مردم امروز نمانش  
 کرم جبرده ان دبر نمانش  
 حدیث شیخ و نمانش  
 کشتیم نمانش

ترا حاشی مراد بر نمانش  
 میت چون کوزا کشت نمانش  
 در دوشم چهره نمانش  
 مرغ و کشت نمانش  
 دویه نمانش که در اول نمانش  
 رنمید مردم نمانش  
 دست مرغ و کشت نمانش  
 کوزا نمانش  
 مرغ دل کرم و کشت نمانش  
 کوزا نمانش  
 سید نمانش  
 در کشت نمانش

ز نمانش کاش مرغ و کشت نمانش  
 عند سید نمانش  
 میرم از نمانش  
 یاکیر نمانش  
 روزه نمانش  
 دلی نمانش



همه اندیشه ام از دل برسان من و تو  
بمزد و عهده مومر حد را در نش  
و اندازد چه کشیدم چه می کشم که بد  
دبر دل کشن غشوه که کفایتش  
منع که محسوس شدن بال کتود  
فرم از در که در خون نم کشد نهایش  
راز غنچه بر بال همه کس در باز  
من در اندیشه که همان کتم از غایتش  
هر بانه نشاند جان شادمانش  
که نشیند بر تپه سیم در بزم خوس  
عین من مبداء لب و لسان عجب  
خبر در حلقه سحر رسد که در پای  
عاشق دل و دلباش بر دایم غم از نش

زلف و دلی فرزند امر بر نش  
ماند هم برین جور که کشمش  
از کل مسیبن بخوار در زخم بد دل  
کز ایشان نه بند فخر نهال سرش  
افغانه اشید بانه خدیو دین  
ساقه کی م بریزد اول اثر نش  
از شوق و صد ترسم بر دانه جان  
زان شیر که بال خود رانده بر نش  
بر باد در جهان چو دل گدستی او  
الکافه باز بر سر از عاشق جانش

برفت جهان شفته سرور نش  
رخ تافته از مردم و مردم کوش  
کز خون دل از دیده بریزد غیر نش  
انرا که بدل کار کشد در غم جانش  
اندیشه

اندیشه غیر اندیشه همان در دوش نش  
من شاد که دارم بدل از غیر نش  
انفجیه که در دل من کشد نش  
نکفته که از مرد بد و دقانش  
اند که باید بد رسیده نش  
شاید میوزند بکرم بر من نش

خوش آن کفار که بر تپه کشند نش  
مرد در حذب توبه الکافه باز نش  
که است بایه ایال ان ها رت  
که استخوان من خسته خاک شد کمیش  
بدل که در غم من کشد به رندارم  
بد شمر چه در غم کار و دین بد نش  
بست بد که افتد زلف و تبارک  
زهر که بکشید به زلفه جنیش  
خبر چرخ فریغم که است جبهه کلام  
بیایه کشم و بشنوم من از فریش  
ز کشتی گذار و قدم بانه عاشق  
مکر زهره به چشم که بر نش

چه برم بریش اندک ز درت نش  
مرد و زبانی بوفم جو که کشم بر نش  
نه سر قیاب در دوزخ در سینه نش  
نکند سخن مبادا که نظر کشم بر نش  
از غفلت ما را طلبی صوت ملل  
که بیایمانند کلمه زنجیر نش  
من که رفته منزل میان جان نش  
په هم خنده دارم من و دل کشمش  
عزاد چون به چشم و کز کند نشن  
رکود را که کردم بد و دیده نش



ممنوع غم داد و ز خاک عشق بیدار  
را صد غمی ندادم رسد کجای

بزد که ز غایت رفد اعیان ترین

اگر اخیلین مایه دل زنده اندیش

که دلخار بگر بر دور صحرایش  
بال بکشته مرغ بر کوفت کلاهش

از چهره نه خویان و ز شرفه دهان  
خون هزار میل بر کبدان پایش

ایرم بود که اش از گشتن اسیر  
رو در حیا که در و در شرفه خورشیدش

ماهر که روز عالم روشن بود ز روش  
روز سیه دارم از غم سیه اش

بند که لکاشن به سحر بری  
سر زنده در دل آنس خاکش

آه رقیب کینه با من بمن بگوید  
در بزم صبر کمتر منم غم اش

از دل نبود عاشق چنانکه عالم

تا مرز حقت الله از لطف کمالش

بیا به چون نپذیرد صلیح سحر  
بگوش او زنده کاش نه زنده اش

کسر نه نیست از دیر و روز برداشتی  
بر روز روشن من که زنده اش

نوشته خیر یکم منش رجسرت  
کراه من که زنده یکم خیرش

همین نهم بکنده و در چنین خوارم  
بیدار نه شود کوی که درش

گذشتم از نسوان بکثره مستی  
ببدا که صبر ره برد بکارش

و برز

حسب محنت شام فراق میداد  
ساده هر که شمرد است چشم بدیش

صداغ عاشق دلخسته فرغیدایم

بغیر ازین در عالم بگر خورش

ترکی و تمکون کیشش  
از گشتن عاشقان میندیش

بند نظارش بایست  
عقل که نظر کند بدویش

خز گشت بغیره تو مایه  
خون دل بگردان خویش

خیزد کرم بان رخ حجب  
فرست اکرم دهد دانه اش

از کد است برابر زنی  
تا چند بدل جزند کسی منیش

هم رشت رقیب هم غم جگر  
مسنون موانش ازینش

عاشق گفت اثر دران دل

تا رسیدن عاشقان دل ریش

ولا ز من نشو با دین سبک  
دین در کمان نازنین سبکش

ها که که بام کسی فی آیه  
ترا که دانه دانه دانه سبکش

همیشه عاشقانه که شمع مستی  
کنو که فرست کارشش من چاکش

بر که بیز زرشخ و بر صحنه  
بغیره تاج عقرو دین سبکش

که شمع نه دانه زرش و لکها هر نه  
ترا که کوفت من بقا اخیلش چاکش

بیا به چون نپذیرد صلیح سحر  
بگوش او زنده کاش نه زنده اش



کرت هفتاد و شش پیش از شوق

بکبراد و حیدر جان در سینه پیش

بگوید آنچه بود در ذوق لطف و بخشش  
که داشتیم مرز و شوق در دهر پیش  
ز دست محنت ایام رسته بودم پیش  
که دست در زنده بودم بر لطف و بخشش  
عبود و فحش این لکسته سینه  
بر من که لطف رفته و دهن بخشش  
که نه من سکن بر دلبسته  
که ره بام دارد و کوی تر بخشش  
غش به پیش که گویم بکاره اش  
دل که نیستیم که ازین کج بخشش  
ملطف و قدر جبار دست و دست  
زهر در سر و در آید سر من و دستش  
باید میکشیم و بس عجب کرد  
بین کینه و یک کینه کرده بد بخشش

لطیف و جنبه عشق چه باکم

بغیر از آنچه نروم بکوشش

ترا که گفت که بجان از خدا پیش  
بهر مردم میانه اش میباید  
شکر که گفت که بکوشش  
بفکر حسرت از غل مسعود پیش  
طالع دران بر سرین دلازم کن  
باینکه با تو سخن میکند و فدا پیش  
فریبسته شایسته شهر محو ز زار  
بر هفتاد بر همان که دایم پیش  
طبیعت در دست اکران بود که من درم  
ولا همیشه باین درو سبک پیش

بهر

به پیش از خوانی قدم ندان با

جو که با دین شین و بر قفا پیش

بمخند بدم از آستان من عاقبت

بکبراد و حیدر جان در سینه پیش

خاند دل گفت سخته زرد پیش  
لغش زور و حشم بود و دور پیش  
که که در پرتو شب محنت خدی پیش  
دل بر خون بکر زنده مرغ پیش  
کشته ام خمر و فدا در چمن دل  
انقدر که کلمه میگویم مرا که بچشم پیش  
بسیار که باطل بود سیر چمن  
کوکن بر سیر بر دهر بد پیش  
خبر از دل نگشته ندانم دامن  
که بکوش تو نفس کرد دنیا بد پیش  
تا که در شوق جگر کوشه مردم چمن  
انچه یعقوب به دست زهر بد پیش  
دل فراغت که تا نماند کشتن  
تا تصرف بخدمت خرد پدا و کوشش  
ز دل سکن اندر زرتین کوان  
من تر کسبه چنان در کیم در کوشش  
باید و شوق کرد و ام از ناله کوش  
ره دل که نرزد ناله زرد و کوشش  
طرح حلیت که دل دور برانی کند  
که نه این طبع که او کند را بد پیش  
شاید ز کوش برادر کند و عشق کوش  
دل بود که لبش بکوش و بد پیش

اگر ماز و در شایان چنان همه پیش

چه خبر از عشق در احوال و بد پیش



بیدار گشت سرگردان کنش  
 میروم بنشینم میسکین برش  
 و اما آن میسکین که ندانم کنش  
 لسته تا چند توان دید درین دشت  
 این به راه دل آن به خورشید دل  
 هر سرگردان که است به چنان کنش  
 کج گدازد هر ندانم کسی از پایش  
 کبریت آن ترک ستم به تیرم زده  
 خون خسته بریزد که ندانم کنش  
 جان همدل شده موزون گویش  
 دست هدیه حلقه زلف سمش  
 اندو شرق منور در جهان افروزش  
 درش تمام چیده کاش بیدار کند  
 دور گردیده و غور شمع و شمش  
 دل مسکین که لایان دقت به چنان  
 سر بر تیر نهان خاک ره جلوه کنش  
 به دست و دل چیده تو ستم به دلم  
 پادشاه هر چه باشد سرحد کنش  
 عاشق از در این بر تو درین غم چه عجب  
 جان ببردده کبریت جو تو بفک کنش  
 توان تخت زانگاه کارانجامش  
 و نه که کار خدای عجب رخسار گمش  
 گشت ز کفن من به بسته زاندر دلم  
 نفکرا که میروم که شده و دلمش  
 که است بخت به چو عشاق نظر کند  
 ز لطف قاضی که شستم و پریش کنش  
 نیمه در در این دزد که دینیت  
 هر در بار پریدم ز کوشه دلمش  
 ز بلبل خودم از توفیق الی شین  
 خبر غم تو از غم لطف و دلمش  
 مگر برون

مگر برون کل قبیله ای او دزد  
 که ز غمتر رخساره قبا باند اش  
 شیر جبار رخ و لغو زانو در رم  
 هزار صبح قیامت خفته در شمش  
 سحاب لطف بود باید که گلشن  
 افتاب بند سگین بر دی گلشن  
 صبا اگر نه ترا دید از چه شد عجب  
 و کز کور و اندک است به پایش  
 چنان حجاب شرم که ملک بر جان  
 و هم معنوه مانده و در جبهه دلمش  
 بیک کرشمه که کردی و لم بیند غم  
 که قبا و دیگرفت جبر و دلمش  
 که است طقت دیدار او مرا  
 که میروم ز خود را بشنوم کنش  
 ترا گفت و من تر کنده دشمن بش  
 ز غیر دشمن از تو زد دشمن و پایش  
 در دشت ز خدای دل جهان خون  
 در غلبه خورشید گلشن و پایش  
 اگر بیایغ نماند سر و دانه و کل  
 تو پرده بر کلن و دیگرا گلشن پایش  
 پریش تو کسرا اینم چه من کند  
 که بر پریش احوال این بر من پایش  
 هر که هیچ بهار ششم می آید  
 جهان ز پر تو او کو نام روشن پایش  
 که بجا حک بیدار او غم از دزد  
 و کز سینه من کو نام روشن پایش  
 تو در محبت بکلی لکاش نه عاشق  
 بر دگر دمی و آینه بکودن پایش







تواند کشیدن پا بدان کشید  
 کج غم کربان از کف ابرسم کش  
 دلم کاغذ ز غم زان ده است ازین غم خور  
 غم حسرت جاوید کو از غم غم کش  
 هرگز سر دردی نیستی کام دل است  
 بجز بفرشون آب خضر ز غم غم کش  
 و آن صبح که در بند جا هرگز نیستی  
 کو دست از سر زلف دراز غم غم کش  
 مدد از دست زلفت کجای غم غم کش  
 بکام غم غم از ده بقیست غم کش  
 ز غم ز غم غم غم غم غم غم کش  
 و کس که کشید سر در کربان غم کش  
 که بایم بر تنق امانت لیکن  
 نهانی کویم هر دم که دران غم کش  
 اگر خدا هر چه برسد برانست غم کش  
 نشان خورشید کم کن غم غم کش

ز غم غم غم غم غم غم غم  
 ز غم غم غم غم غم غم غم

زان که کشید غم ز غم غم غم  
 و دیدم بهام آند و حلقه او غم  
 و کشید بخت کندی در غم او غم  
 بر دلی بر دلف طرندیده غم غم  
 از حسن جلال نوز ز جلال غم غم  
 کاش غم غم غم غم غم غم غم  
 بهتر که بزم تو مراد غم غم  
 ال برق غم غم که نوزم کل غم  
 از غم غم غم غم غم غم غم  
 شد هر که جدا از غم غم غم غم  
 از غم غم غم غم غم غم غم

از غم

در غم غم غم غم غم غم غم

سر خردن من غم غم غم غم  
 از غم غم غم غم غم غم غم  
 شایه که قدم بر نه کشد بر غم  
 در غم غم غم غم غم غم غم  
 خوش آنکه کنم از ان لب غم  
 بجز بفرشون آب خضر ز غم غم  
 از غم غم غم غم غم غم غم  
 و کس که کشید سر در کربان غم  
 که بایم بر تنق امانت لیکن  
 نهانی کویم هر دم که دران غم  
 نشان خورشید کم کن غم غم  
 دل خود از اتفات امروز  
 این شام زان است غم غم  
 سر خرد که ز غم غم غم غم

غم غم غم غم غم غم غم

غم غم غم غم غم غم غم

نایه ز غم غم غم غم غم غم  
 در غم غم غم غم غم غم غم  
 از غم غم غم غم غم غم غم  
 و کس که کشید سر در کربان غم  
 که بایم بر تنق امانت لیکن  
 نهانی کویم هر دم که دران غم  
 نشان خورشید کم کن غم غم



## به کتابخانه محترم مجلس شورای ملی

تا که طرف بخت ز غم ز صبا کل رخ خنده بندد بیدار خوش  
 زین آتش را که کم ز در بنم خون دم عجب نغیده کز خوش  
 پرست کن زنده بدین دوزخا رخ خیزد نظر پاک به پوش  
 بود نیکند چه فغان از خجاستی مطرب باید جفا بر آید در حسن  
 در هر قدم اسیر در در و ترا از هر طرف فغان بر سر کوش  
 ساقه بیکم کن که بدست غم خا به نشسته که مانده ترا از آردایش  
 عاشق ز چرخ زنت سبیل کشم  
 مستظلم به طفت بر مغرورش

بشر در دم به از دند شنبه در خوش باد آستان که در دم دور خوش  
 به یکایک نامم کن در بار مردم که به زبانه پیش مسکیر خوش  
 بر بویید و یک دینه حرمت بر دد برین بخت که خواه گذشت خوش  
 که میان بیک از غفاری با در خوش که معقول عتاب ز جفا خوش  
 نه هر کس بی عشق تو به کم فتنه کنی که در دم در غم عشق تال خوش  
 کوهان در در دانه و بیک اگر کیم کن تو بیدم بر تده که در خوش  
 در دهر دانه در دم دینه اسیر خوش بختیم کم سبیل کان خوش  
 بیدار دل که در بیان ترانه و بیان بختیم

کلا جز

کل خست که در کوشا فدا نقد بر بند که در صبا مراشد عکس و مکن خوش  
 که کوش بر آید به عجب به عاشق  
 که از دوزخ در دوزخ فغان خوش

بجز سیکده در عین خوش نش خوش خوش آنگه بتدویر بر آید خوش  
 ز یکد و دو مکن منع که شونده خوش هزار و یک خوش نام زنده خوش  
 بر مرستی زنده زبانه بس که از خیال عشق فتنه خوش  
 از صحر و جبال است در کفم خدای که عشوه فرم از آن خوش  
 در افکار روان داد و دهان لعل خوش مرصده که به انصاف از آن خوش  
 در که به طبع از زنده در جوان کشیده است ترا که خوش  
 نمی طوط که از دکه انظار خوش بیتی آنچه بیتی و ده که خوش  
 کوهان که ز کوشش در آید خوش بختی که بختش بود خوش  
 ترا که نیست زبانه زدن خوش کیر برده ام از خوش خوش

ترا به آنگه از خیال عشق مسکین

که غم از غم غم خوش خوش خوش

در دم در آید از خوش خوش کبسته جان بر دم خوش  
 به آن به عجب نام بریم دور که چند از کرم که خوش



سحر در بر سیرم از دل که توان کرد بکس گفتگویش  
 نه کردین توان بر کردان نه فطدین توان بر خاک گویش  
 رسته بزم دل را بجا بند بستم گرفته زنجیر برایش  
 شراب عسرت با رخت بفرنگ که آمد سنگ بر بزم و برایش  
 سر کار هست با آن کلام را که تامل کن دل از رنگ و گویش  
 نه آن بزم در دست بختش و آن زردل بر دل کرد از زویش  
 ملافت بر بوی چشم عاشق

که آید فتنه باز آمد بگویش  
 بین زلف و رخ و در آن سبزه نش  
 نگاه دل که باز آید سر زده چه خوش بود که به چشم بگشاید  
 ببال غنچه دم و در محله بین شکر که در دم جان بشوید  
 غلام بنده بگو سر در آید زده موعده صبرة سر قد برافزایش  
 کاست جگر دخته کوفت و فغان برش در بر کشید زرخ پرده با رختانش

دلم ز باس غم عشق دشت عشق  
 خلاص گشت که کوفت شونده فغانش  
 چو زبا چشم نغمه رنگین بگویش خوش چنان ناید که بدل نموده از بخت  
 آن دلد

دین و دل از دست گشتی چه  
 حواهم آمد برش کال برتیم زنه  
 است و از لعل لب که در دنیا و جا  
 میرد ترکم از با بس خورده که رخت  
 میباید و دم بفرود از کل غن باغ  
 عرکله نیکو که در دغان بر طوفان  
 از خوش آن بزم خاندن شب و جام می  
 ان تبارت و دست این بر شویش  
 یاد بگو به ام از آن در لعل و گویش  
 خن تر شید از شوق لبش و گویش  
 مسجولانه سرخ زده سر غنچه دل و گویش  
 لفتش گذر ازین بزم و گویش  
 انقد فرصت نه از دل بر کشد عجز  
 بجه کسان در آید از در دست و گویش

در کت آن سخن آنکس شبه سخن  
 غنچه خورشید و جان و از غنچه

بکسی که قصه حدیث کند با در و لکش  
 پس از دل و لید و فغان بر زده  
 با کاز بر کشتم با در خشن و حد  
 ز کشتن برود چون غنچه آن کلک و زنگ  
 کل خود و چه شبه آنکس آن بنده دوست  
 تو جان بکسی از در استغفار و زری  
 کوه آید شوق از کس از از لعل و رود  
 در حدیث کند گفتار که بر بند و لکش  
 که هست آنکه دله درش ناید بر سر فکش  
 خرابیدن خورشید سپیدم از لعل و لکش  
 نشان خن فغان بزم بر دهن و لکش  
 بیا در باغ نیکو از غم خود نشیند و لکش  
 و که بریز از زبا در می بند و لکش  
 که دنیا فراید بخت پیش چشم فغانش



عجب بر هر آینه و بر خورشیدش  
دل که ز چشم فکند زنجیرین نظرش  
نهی عشق بر دانه میند به اگر  
آتش ز نور دل خوش کرد برش  
روز دل به پیش تره جان کفایت  
کاین اثر که دهن شد به آه خوش  
گفت از دهن بران کس دل جهان  
که نزد راه فردوسه قوز با پرش  
چند که کند این همه بیداد و ستم  
نه من نیست بل غریبه کارش  
کامه اران شد که در کمال آبادش  
و اگر در به بخند و بیدادش  
انکه دل به خشن شد و جان  
کا که زلف به نام نکرده شش

چکند عشق که کند در دایه

که نشد به زبانه کسی را بهر شش

دل آن نگاه ز غم و مبادی کمالش  
رستم با که کرد که گشته به بالش  
چه سوادت کائنات که کمال از د  
سر و بر کسان تدریس که نظر کمالش  
بنا غیر به در من و ده دل ز غیبت  
به عا که جان زد به دل کسی خیالش  
بم نام جان که پند که در دزد و ششی  
کل بند سر و دست نزدیک دل نهالش  
یک خادم کرده بهر دایه و دایه  
صنعت که در دایه دل به نور زلفش  
به زرشق بهر کرد به مژ کل  
که زده صف رویه آید به آب تر نهالش  
لبسته آب حیران و لا فیه نیدن  
که حیران ز در حرمت نکرد بر نهالش

ظفر کرد

طبعی نکرد که خوشتر از لب تو خوش

که نشد به زخم حویت بزبان که کالی

کند از سر و کلاه زلف بهم بر زلفش  
که بود منزل الموده و لی کشتش  
انکه از شد پیش فهم نکرد کشتش  
میگردد ز هر عتاب از لب کشتش  
خوبان غمزه چاک که کاندشت  
هر که غمزه خول و دخت کشتش  
به هر اران ستم اران کشتش  
کردش فرج و زکله کشتش  
بجان که به با حفت نظاره ند  
جسم جبین فلک ز غم کشتش  
کفر این خول که در آن ده در آن کشتش  
که چه فرخ زخم کار کشتش  
زیر زلفش ز خط سینه کشتش  
شده را که از دایه بهر دایه کشتش  
انکه کفر برود قدمت از دایه کشتش  
حیدر از دم دل به غمزه کشتش  
رفت دلی بایه دایه کشتش

خوشت از زنده که خضر بهر بهر

جان سپردن به غمزه عشق کشتش

شدم فرخ ز حیران و دایه  
که لبستم حمد الفت به خیالش  
ای در دم ز جان خود ملاش  
که هر غمزه به جان را کمالش



ز جان نفع دلم گشت چونند  
 بر تو نفع ده لبسم باش  
 مرا چون دید چشم از غیر گشت  
 رسید ز رخسارش در دگرش  
 به میدادش خشم از همدگر  
 مباد از قدر کینان مانش  
 شود ز هر صوره که باده است او  
 بر سر دینش که اعدا اش  
 ز رخسار عین برخواست ز یاد  
 بول صوره رخسار اش  
 بود معذور اگر در صلبه غم  
 مبتی بگذرد کس ماه و سالش  
 ز هر غمی که خداست نه شود  
 محبت را که میدادم مانش  
 کیم آن تشنه لب که گداز کش  
 نظر کن وقت مردن افغانش  
 بر بهشت ویران و ادعایش  
 نمود از بهر حست زلالش  
 کفار بریده از کف دل بر هم کش  
 نگاه تا آمد این چشمش فکش  
 ز غم آن غم ز رخسار همدگر  
 همان کل سینه دل از بهر کش  
 خجسته بود در این و بر حیل صیاد  
 که بند کجین صید زنی ز بهر کش  
 نگاه کش که این کردیده است  
 عذار که ز رخسار دل بر بهر کش  
 کسی که ز دست او زد است  
 کسی که ز دست او زد است  
 چراغش نمکینده است ز غم ز رخسارش

زار بر سر بزم آن چنین شد  
 چه زار بر سر بزم آن چنین شد  
 چه خوشی از مرا از صبح میرا فتنه شد  
 که در آنم خجسته به این نخواهد است شمش  
 بمن که باز گوید همدار بفرده از دلم  
 کو فتنه زده و همدست از کو تو بمانش  
 ز تاب چنین که بر فردا زده چه بماند  
 ز تاب که در خواهد رفت شب بده و درش  
 پیران از غمش دنا از زینت زبول او  
 که دیدم از آنکه کمر از کبر سر دنا کاش  
 رفتن بوقت آن که از فرض  
 همان بر سر دل و فکر مانش  
 شد هر صفت و دود که مردم  
 برادرم ز غمت حقیقت از فرض  
 دیدم که مرد در لبه که بدلان  
 ندانم بر دلم به از رخسار فرض  
 آمد رفیق بودیم اینی حرام شد  
 رفت آنکه بود بر سر کوی ز فرض  
 حیرت نظر ز رخسار آن کفار  
 فرض و همدار چشم به زور کار فرض  
 با من زنا ز او زد و ز غم زنجیر  
 الحفر که بود از رخسار آن کفار فرض  
 داد و خیل عجب که با کشته است  
 در بزم بودی من به عجب فرض  
 ز دست او زد و ز غم زنجیر  
 بیا رفیق کشته زوی من ز فرض  
 زنجیر حرام کرد با شمش و زور بود  
 کاهر جفا که ده دغا به زور فرض



یکطرف تراج کلین یکطرف غنی نافع  
 حیف از کلهای کلین دار غنی نافع  
 اگر کل رضا که دل بر دست از دست  
 کل کلین کلین زینا که دست نافع  
 رنج از دست دل دم نماند محب  
 ارزان آذوقه کلین نیکو کرم  
 روز به روز ترا خوش آید نام از خط  
 فکر کار و کوشش به هر یک نافع  
 کعبه ام یک شب به پنج ادرک شب  
 بر فلک آناه آتش از دوزخ نافع

خون منی خست کاظم شوق اگر کنم  
 غیر از این است که دردم بر کف ایام

از کار و بار و جهان ندیدم فراغ  
 منم فراغ دل کنم دل ترا سر فراغ  
 لگشته بود راه دل غنای نافع  
 از دست کل حسرت به دل خوش نافع  
 تا از کار کسب بر نیاید چمن  
 کله دریده بران دلا نافع  
 اگر میشود دگشته اسیر دارم  
 از دل میلان نفس طیران نافع  
 روزی که جمع شد حسرت و فام در جهان  
 در برستان بنده بود از نافع  
 همچون نفعه با قدیم منیم حرا  
 کرم زودت تازه جوانی اگر نافع  
 زین تیره خاک دل به یاد کردم  
 کا می غنیمتند کار دلم نافع  
 گشته رهم غیره شب همسوز دارم  
 در پیش غنایت مرا کبر نافع  
 با کور حرات را بدم به رقیب  
 در غیر سبب نشینم با چراغ

در اندر

در اندر روی تو کارش نشانی  
 خرم نمی شود دل عاشق زین نافع

آتش جوانی خالم خیر گذشت حیف  
 بخیر از حال این بهادر گذشت حیف  
 کریم کرم جود روز دل غلین کند  
 مانده آتش در دل دایم ز گذشت حیف  
 تا به نیش زدم لبم از دوزخ  
 از سر قدم تقوی به گذشت حیف  
 به کار جود و کفتم که مانده در جگر  
 شت چون بگوشه ترش از جگر گذشت حیف  
 کفتم آنکه در دلم جان با لعل شمع  
 روز و صبح از غم زودتر گذشت حیف  
 به غم و غم از صبح آنکه تا بشم  
 روز و صبح از شب جوان تر گذشت حیف

همچو بر زبان در عشق به خان دلی  
 از سر کمر لگی با چشم ز گذشت حیف

بگر ای طوفان کشتن کل عدم شقایق  
 آن همچو روز غدا این همچو حتم دلی  
 به کمر کون در برت در نافع  
 کو به مرقع با هم سر نافع  
 به دوش آنکه شب از هر لب نفعتم  
 درم زود در آنکه نفعیم صبح حادق  
 کو حن و لغو در آن در ظلمت غم  
 که عشق قند سوزان آتش علابی  
 از انقطاع روم که بر و تن او  
 در نه شمار او را این جان بنده دلی  
 جان داول خلابی دید ز دیدان او  
 آینه طلب کن بنکر لطف غلابی



خجور کشیده دست آن ترک به می

آمد ز فغانه پروان از سبزه جان می

شده وقت غم از نزل شان نزدیک  
شوق فوجت خدا فزون در اندک  
کاش یاد او در دهر حسرت شستنی  
می توانم بقیه همه مرغان را رخت  
من بترک فراق لب خود کردم می  
بر تو خست جهان جلودم میوز  
بنامخ بهایش آن ناپا  
هر سخی بچشم بد و خزان مد ارم  
اشنانده چشمم زم از سید شکم

عاشق کار وادری سبکی خواهرت

خدا این به ویرا دست به دل نزدیک

هرش و زانو نیست غم به دل کش  
تا که از دور بر آید بت طعوت من  
ایده در نام از زخم سحر جان  
ایده در شمع از زخمه غم جان

کوفه

گفت چندین غم و دنیا چه جز زاری  
که جهان را نماند که بد بر جان زد  
خیز و نشین بطرب که زنده ای  
خیز و در در اوج کوزه که زنده  
شاد و زنده که در جهان نیست  
عیش کن عیش کن در دهر فکرت  
کشم از پشته شیرین زبانه لبخ  
بسیرم همه به جبهه دل کرد جنگ  
کار عاشق شد آنکه بنظم از کسرت

که چه جان در بر سراسر من جان کرد

آنکه نیست هیچ غمت که شوم مدک  
چشم سیر بود به فرود بهم  
آفرین خدمت تو به از غیر که ایم  
از حق هر خویش گذشتیم عشق پاک  
راه نظر بدامش آورده کرد پس  
واقف نشد ز پاک زندان سینه پاک  
کویند خاک را که شود ادنی و رفیع  
ارباب کجور است تو درین جهان پاک  
ایم نیکو در خست دین طوف خاک  
خاکم با درخت دین بر لعل پاک

عاشق خفا در هر دل از در خویش

مقصود خویش باز که خوش نیست آنک

کل قدم و میدان خوش آنک  
خندین به دست غم در کل  
که مطرب بود که شراب کلونک  
نمیدان بر بلور در دجنگ



شاید که خاک را امت فتنه  
عشق تو بر دستان هدایت  
خود در تو نیست در مقام  
ز آنکه زدم برای جانم  
از هر طغم جهان جهان غم  
خلق و جهان فتنه در خون  
سرسش بدارش که ندان  
سنگان فلک زور آورند  
حسن تو بود زور کل زنگ  
از آئینه ام آورد زنگ  
من سر بزم خود بن سنگ  
جایی نه مرا بخور دل سنگ  
انفسه خور بر سر جنگ  
کرد از کف آفتاب بر دین سنگ

عاشق بجز رسم درین راه  
من مانده ز کار و مرگیم

از گشتن بسجول من در راه  
ز خون من بگذر شکوه و زاری  
فغان که بر سر کویت زار و دیا  
فرو خیمت تیغ و تیغیت خاک  
اجدار که بکشید تیغ بیک را  
کونکه عشق تو زنده جهان مملای  
خیال درت بجز لب عهد زده است  
که بیرون گذارد زلف و خفاک  
زهر ربه که خاک و خورش کیم  
کرد ز دل کشید چه کردش افکند

برق عیت غارت درین عشق  
فغانست آتش بر دستان و کمان شک

خوبه

بگری سپارم جان غمناک  
قیامت از آن باشد که افتد  
خاک که از آن مروم افتد بیه خاک  
چهار با این فرموده کردند  
پاسد که جان از غصه ام خست  
چه نذر است اینیک در هر کس  
ترا تا چه در سر که گوشت  
شستیم غمی و بوسی که شستم  
نشان خن لذت از دیده ام پاک  
بقدم زهر داد از لطف تر پاک

اگر بود در از رخ برده عاشق  
بجان و دلان نخواهد کرد پاک

بر خاک ره تو سرد جهان پاک  
لعل تو که در لبه من  
از شوق تو کلین بیا پرش  
دلداد لب که بر فایه  
خن حکم بکام زنده  
مهم چه دهر بزم غمناک  
دل بر سر دل فاده بر خاک  
فرید ازین دل هرین پاک  
پراهن غنچه در چمن پاک  
لبته ستم به دور افتد پاک  
این باده میکت طرب پاک  
زهرم چه دهر بکبی تر پاک



پس دل و دین از او که دارد / منم بخود و ان کرشمه مبارک  
 سودا در توبق خاتمان سوز / بار بره برق خازن دشتان ک  
 در رنج و حشمت عشق  
 از خون جگر من شود پاک

فرستی که که کنم فکر بسته بر دل / افر عزم و ادل حب ریل  
 عند پیر بچین بر در زخم میساید / کفشتن جگر غمت گفت کردار دل  
 کس بغیر این بر در جگر منظر / است بیدار که توید و بوم از زار دل  
 که بدو که که ز غمت از دور شوم / جان غمگین که مول است غم از دل  
 از زخم پسر و جان ز سر ز کوه است / حیف صد حیف که که اند از زار دل  
 لب که از به غم بود حال از زار / میکنم گوش کنون تا که چار دل  
 جوهر پیرا چه شناسد که چو چو / سبب خزاری عشق چه بود از دل

منم که در کسی شکم زیارت فر  
 توید که هیچ نه جز بیکان پردن لب

بچون من تر لب بر دنت با فیه خلیه / چه زنده کانه من در ذوق دور ز کف  
 لکاه ز کسی است و تبسم لب شیرین / عارف طرانا و فتنه دل فخر  
 احوال خود در سر چرخه با به بینا / خیال دور تو در دل چنانکه شمع

بند

نمیدهدارش زخمت و زار در کوه / کنون که این دل بگفته راه بر دل  
 که شهاب تو که گذر کن جان بر دل / چه گوشت که چه میکنه با غل غل  
 خوش است عشق اکرم دل ز بار / رزنا چه کنم نگر رسیده منزل  
 به بطریق ز کور تو رخت لبسم در / دل بهر که بندم دل که کور تو میر  
 چه گشت مدم از غم رستان تو عشق  
 ز ناله تو چه سود و ز کزیه تو چه صل

رخت از کس کور با لبسم / دست دل تا آن به لبسم  
 دارم دل خود ترک مسی / خود شیشه خورش را لبسم  
 از کردش چسبج تا چه خیزد / با ماه و شوی کنون نشسم  
 آنم که ز لب که تا تو زنی / مدم غم شود که لبسم  
 تا بی اینچنان سرم کن / چون است ز ناله لبسم  
 خوش آنم بهر تو نوری / از ان لب لب مر لبسم

عشق کجاست این دل بگفته  
 طوف کجاست لبسم

اگر کوه از کعبت تا ز دارم / نظر بر تو را تا ز دارم  
 زلفش را که در کجاست لبسم / چه خوانم از زلفش تا ز دارم



کزبان نژد صوره از تنگ دارم      در چشم قوت بهمان دارم  
 خلاص ازین غم بضیم دارم      اگر غیر دل حسم زار دارم  
 کی بزم اسرار عشق بر زبان      که در خلوت سینه غم دارم  
 فذل نیست از غمزه انگار      امید بر گران شرح گلزار دارم

چه سازم در در که در در عشق  
 نه من خود بسیم که اعجاز دارم

رفتم به چایه کثر نام بر دارم      در دل خود از خود غم بر دارم  
 خورشید اگر کم شود از خورشید عالم      دست تو بزم میبزم بر دارم  
 بگذار که از زلف تو یک قطره کنم      تا حد دل بود از ده اندام بر دارم  
 در عشق ترنا کام از حور تو خورم      رستم که بخت و گری نام بر دارم  
 مانند بوس چند درین بر تبه دارم      این ناله دل نوزد بوی کام بر دارم

ایکاش کند هم سیم روضه خند  
 تا عشق دل بر خسته راهم بر دارم

از یک نکت ز دست رفتم      رفتم ز جهان دست رفتم  
 ایمان بگوشه تو دارم      از کور تو بت پرست رفتم  
 این دل که بوی تر حسم بود      دیدم که برش نکشت رفتم

طالع

طالع منبر که چنان زیاری      در بزم غمزه لب رفتم  
 انشع به محفل آمد آوا      افکوس که تا نشست رفتم  
 و بنال دل رسیده آخر      دل کده زهره دست رفتم

پند مرا ز یار عشق  
 چنان طالع به گشت رفتم

چه دیدنه کان فکر سر به دارم      که در خانه دل پر زار دارم  
 چشم حقارت بهین مصدیم      که غم صید افکن بسی به دارم  
 بکلهار گلشن دل خود      تفت بوسه و ازاد دارم  
 تو غافل شدی می کین دارم      نه تاب تن فلز سپید دارم  
 ازین رو که صیدم بجز پر زار      اسید تن فلز فرستیدار دارم  
 ناله هر ازان ماه نون و حرام      که در در دل خود بان دارم  
 ز ضعفم فغان بر نیاید چه از دل      که داند که اندیشه داد دارم  
 مکن که رو کام پر دیز شیرین      که اندیشه از راه فتنه دارم

مرا در نظره است است عشق

نظر که بسر و دشت دارم

چند اندیشه ز خرقه سم کار کنم      از تو میسم ستم و شکا ز غم دارم



هر که از کور تو ای کاشن بر سرستم  
 که ز بخت بدید خود عشق ترا خورم  
 چنان ندیدم که کور از دست غمت جان  
 بچه امید علاج دل چاکرستم  
 حاتم از دلت دل در غم او خورم  
 کوش بر نه که مرغی کور کنم  
 من که میو به شود مهر و نامم بگذرد  
 عالم را ز چهار تو گرفت رکنم  
 عاشق من بخت ششم عاشق از آن بر کنده  
 منم از عشقش نهان زاده و انکار کنم

آفتم که ز لب که نماند نم  
 تا لب زرد ز دل فتنم  
 یارب چکنم بخت کراه  
 که دست منید دلت نم  
 از خود گذرم با دلتین کام  
 چون شوق کنت بیک عشقم  
 فریاد که کر به پیش آمد  
 در حرف میزد اما نم  
 مهر تو مستم ندارد کام  
 رفتم که در ترا خونم  
 کمتر نیم از زخاک رایت  
 یکه بنان بر آستانم  
 آن که غم او فتنه کستم  
 کوثر گشت بدست نام  
 شاد است و صد او دل آید  
 به محبت چه کند بکام  
 در عشق علاج نماند نیست  
 صبر بر که در غمت بمانم  
 عاشق چه نهانه کل درین بن  
 که برق که نوزد آشیانم

دست لب لب و چون نه دارم  
 پیر شدن از کور تو جانانه دارم  
 کفر که بن جسم تو بچند نه دارم  
 بچند تر من ز تو بچند نه دارم  
 در راه وفا جان بخت میدهم  
 جان که خیر ز تو جانانه دارم  
 کفتم نه بچند زلف تو زدم دست  
 کفر نغمه من بچند نه دارم  
 خوش دارم از دلت اندر می آید  
 جای که کنت چند در آن خانه دارم  
 غیر از دل حشی که لب بود از  
 به لب و لب و غم و جانانه دارم

به بر در عقرب ز تو غم جان  
 عاشق چکنم چو دل فرزند دارم

حاتم که باز بر بخت نه جا کنم  
 دین عقده را ز کار زده بستم  
 باور کن که آید اگر بر سرست  
 در در که باید کار تو درم دارم  
 یاد ایدم عطف تو امید بار دل  
 هرگز نظر بوی تو نداشتنم  
 غیرت نهشت با همه در غمت عشق  
 بهر فلک دل غلین دهم  
 در ملک دل با پدرش و خستیار  
 گزاف هر چه حکم کنت در جا کنم  
 در کش بایه و بکش خفته بران  
 که هم همیشه غمتان بود از آب  
 کز عاشقتان ابروی من جدا کنم  
 که هم همیشه غمتان بود از آب  
 بهر کز نشد به پیش کمان تو جا کنم  
 بهر کز نشد به پیش کمان تو جا کنم  
 بهر کز نشد به پیش کمان تو جا کنم  
 بهر کز نشد به پیش کمان تو جا کنم



روز در دایه جان چاک کردم  
عاشق شب فراق در آنجا گفتم

من که دل را این چنین از سر کلیدم  
یکشدم سحر بزرگ بر سر دلم  
چون به بوم من شکین زور می  
در نه جهان ترا از صد خورشیدم  
با همه خوار در زخم هرگز از کوی تو  
دایم آنجا پا در رکاب خاک بر سر دلم  
بجز از زخم کدشتی مست استغفار نمی  
سینه آلوده صد زخم خجسته دلم  
و عده داد از زبیر این نزد  
خنده ام بخیرش مرا که با دلم  
نخ بوی میوه می کردیده کوی تو  
چشم رفته با چو از آن شکو دلم  
گفت کاش نمی که در این جود زلفت  
چون خجسته عرفه با در آن شکو دلم  
از حیات عشقی از تو زخمی دلم  
از حیات عشق دست برد آن دار دلم

نشد صفت چو دل صیادم  
بچه امید بر آید نفس زبایدم  
در آن لطف کن فکر دل بایدم  
افتد در جود زخمی رود زبایدم  
رقعه در ترغیر که دلم که درست  
بچین جرم نه من از زلف تو دلم  
کوی در شستم از زهر تو پر دلم  
بیا بگو تو رسیدم همه دلم  
منه از فسیله زبونم که زخم دارد  
از گرفتیم آگاه نشدیم  
الهم

انکه هر غم که کار من بکین خورد  
عاشق از دستش خنجر بردیدم

روز در دل از جان بر گم بر کوی تو  
یکامدل از حدس من شکو دلم  
کوی تو بر فراقی که زبیر تو دارم  
چون از این کوی تو از چشم تو دلم  
قطع نظر کردم ز کل از بر تو بایدم  
بیدارم از این چو کوی تو دلم  
بجز از زخم کدشتی مست استغفار نمی  
حقیقت است که از بوم جان از آن شکو دلم  
عهدت بر منان محکم مرا چو از آن  
تا به شدم با خجسته زبیر تو دلم  
از عده میوه ام در دفراف تو دلم  
نشستم که از چنین روی تو دلم  
فریاد زبیر با نظم منور علاج دلم  
عاشق مسیح در بر زخم آید زبیر تو دلم

انکه در دل بر سینه تا شدم دلم  
از جهان چشم من کشته باش دلم  
فرستم نیت که جان در زلف تو دلم  
لبیکه شمع از طر زخا ش دلم  
برم فدای تو که کلید تو دلم  
که بدل از تو در جود تو دلم  
نبرم نام دل خویش با زلف تو دلم  
که آنچه در سینه من نیت تو دلم  
تنکش از حید زبون من دلم  
انکه منان نظر من دلم  
ای که از زلف تو زان دم در دلم  
چکیم من که درین سینه دلم  
چکیم من که درین سینه دلم



آب جوان ارم دست و پایی  
همه بر خاک فشانم که عاشق دارم  
بر کوبیده بگرم بر لبش که دهن  
چشم بر راه خط غایب فشان دارم  
آنکه از غده خوراید بنام هرگز

عاشق ازده را عشق به پیشش

استیاز چه اندازد نفس فریادم  
بکی میرسد از کج نفس فریادم  
که چه از از دلم کس نشد آگاه چه  
کوش کرد نه جهان به بر سر فریادم  
چون شد غیر باو کم کجاست چه  
اگر از کوش بر آید چه فریادم  
انقدر در در گذارند و ما بگذردی  
که رسید دست بر فغان نفس فریادم

نفس عشق از آن بام بادی تو علف

که ز کمر تو عین آید و بس فریادم

از زده افتد ز تو تا جویان شدم  
در هر که بدل خود بکمان شدم  
بندم بر دلم با سید رم تو  
اکنون که یافتم چه کسی تو را شدم  
ما بود که میکند ز من انکار بند که  
شهر در جل بسجده ال شایان شدم  
استد دل در در فضا فرایان شدم  
من که ز زنه بکل از کرم بود  
بنا که در فرغ افلاک را پس است  
شغل شد خدش شایان شدم  
چرا سید راه سنبل عشق ز من  
دوانسته بود یار که بخان دمان شدم

ال الله

دل که شد دست بر صدر و کفارش  
کا دل عشق غم آفر کاش دردم  
ساکین که یک غده اند نه  
انجمن شد که که یکین دردم  
آنکه واقف استی کجا میزده  
چشم بر غده و میر نه دردم  
آنکه از زنا در کوشش نشد  
کوش معیده چه بر عهد دردم  
آنکه سلفت شو با یک کرم  
باز بر سید خدار که کجاش دردم  
من که دل از دلم معلوم نیست  
این چه حالت که در کوشش دردم  
شب که مر حندی در لطف شد  
بر سواد زده ران کجاش دردم

شاید ان عشق از اندیشه لطف تو صم

من را اندیشه که فکرش نشد

از لب تو شنیدم بگل اول شدم  
در نه حرف چند من هم در من شدم  
بشتر زین خوارم اگر او بایست  
من خبر از زده میر به ان دل شدم  
ایشان از امکا هم در بارش خطاب  
رنگ بر آردم صید نیم سدا شدم  
دل ز دلم رفت و خید او غم او شدم  
سوزم از این که داغی از تو بدل شدم

گشت نهان نزد من عاشق ز تو شدم

محنت بجان که از ان پیش کشد شدم

از زده تا ز جوهر تو تا جویان شدم  
در راه هر که بدل خود کران شدم



من تیرگی قبت خورش مکینم  
که در رشت خورش کجاست و آن شدم  
بچه بروم می رانم بقصد  
هر که بزم عشق کوی روان شدم  
با صبا ز قدم کجا میسازد  
میدارد شوره و من در بستان شدم  
در آرزو کج قفس پر زدم  
راه می یافتم لب در شیان شدم  
از بس توبه رفتم و باز آدم بعین  
هر چه دست است بهر حال شدم

حیف آدم ز توبه لب او تو گفتار  
عاشق مندر آدم و پاسبان شدم

رشت از خیالات در فغان زنده زخمی  
دارم عجب زبانی این خواب و بیداری  
از کوی این رشت زخمی زده است که  
بهر شری سر و دانه می پودارم  
بر صبر شدم و هم هر چند جفا و دل  
پادشاهم در رختن کوز و قدر کایم  
بدل خیال خجرت چون بگذرد از وقت  
فدیه بکشید هم بهر زخم کاریم  
را بخور عشقم شرم نمی زده از نصرت  
شاید مسکات کند از حیرت چایم  
بانه در میستم چون نیست در کج  
از من می بیند اثر از فغان کبر دارم

کفر و عاشق میکنم روز علاج در دو  
مکدرم و در بر سر کز چنین گذارم

حشمت دارم بس زلف سیاهش دارم  
که دله دانه و جلال به پیشش دارم  
نخست به دانه او که در آرد و ستم  
در نه صد بار که فتم و کف اش دارم

نور

شرح چشم که زبانی نمکند و بد  
ویدا در ده سپید برایش دارم  
رسته در باغ خفت در کجایه از کل من  
هم بکدر شوق نظر هم کجا پیش دارم  
این همه زخم و زهر بیل لبش را  
همه ز زخمی ترکان به پیش دارم  
بر در دست کجا که همی خور در دست  
رنگ بر سلطنت جنت به پیش دارم  
غمره در ملک دلم ز دست هر زدن  
بیم غارتگر خیر و بد به پیش دارم  
که من از زلف کجش زانم دل خوش  
کی گذارند که بگذرد کف اش دارم

عاشق سوخته دل رفت کور تو دله

بسی اندیشه من ز آتش آتش دارم

در از بر سر سکونت آن بر کفتم  
کفتم قدم در فتنه کفایم کردیم  
میگوید از تویم بود چون بروم بخیرایم  
از بر سر سکونت آن بر کفتم  
که در آید چون نقش در خنجرش با دارم  
ترسم نشنا صد کسی از دل پرستانم  
داشتم سر بر خود ترا با بنده چون فروم  
سکندر فرد و دیگر کسی را به بر منم  
در کمر آن با ششانی دین سر کردیم  
در سینه چنان که هم بگشاید اندام  
تا میسوزد سوزن آن عشق در دیرایم  
کفر بود از کرم من و نه بگوشت شدم  
نه از صبر زده فتم موقوف فرایم  
در زخم آن پیدا که بر کجیت زاریش از  
میخواند از کمر و کمر آن غنچه چمنم



کلر کز زبیرین بدیدند ترکش  
ایش خ کل کردین بنشیند زبیرین  
کفتی که عاشق جان منم ز شکم دیده ام  
فاطمه بن خوش سگینه از جنین بدیدم

بر باد باد زبیرین گنجه هندی چوین با  
چون است شام من به کج چوین با  
زیر آن که هر طرف شکستم با  
چون که نباشد خانه خوار چوین با  
طبیعت من چه آید بر من که چوین با  
در دلی که منم و منم به چوین با  
بد است پیش از آنم که کاش که چوین با  
و در فکر رود و به شمع عشق من  
کعبه را که بر سر کاش که چوین با  
چه قصه من قریب است کام ان کاش که  
ز صحت شامال به حیرت بسیار چوین با  
مجدد خاندن کام که بر سر کاش که چوین با  
بود در کشتی به حیرت و در چوین با  
که منم بر سر کاش که بر سر کاش که  
طبیعت ادراک آن به خاطر از چوین با  
مرا که از سر شیب از در میان آن  
لجاء خد ز طعن مردم که چوین با  
سرو دشتی از دیکر است شکم غم دیکر  
نوار مسیحا منم غمیت در کله از چوین با

سکیم غمیت عشق که منم او دیده ام

از دود خورند به ال شوق بر زنده چوین با

کشید قریب قریب بر دلی که در حیرت  
کمون که شوق حیرت در شوق حیرت  
لمر کله

کسر کجاست منم بر سر کاش که  
لجاء خد ز طعن مردم که چوین با  
کدشت و خواران و در سر کاش که  
نشد که کام دل خدیش که چوین با  
مرا که جان به آب ز خیرت است  
چه سود اگر ز ترغم شود طبع منم

کجا بخت منم عشق و دل چوین با

که در دواغ کف شد و در حیرت منم

روزگار در ز غمت سر در کاش که  
در کجایان از غمت به خواران  
در حیرت چوین که از غمت خد  
نشی از دیکر چوین در غمت  
بر سر آمد غم من در راه میان عشق  
چون نظر کردم به چوین با  
در شب و صبح که منم قریب کاش که  
خوار در پراهن و کله در کاش که  
در چوین که غمیت که در کاش که  
در چوین که غمیت که در کاش که  
در چوین که غمیت که در کاش که  
در چوین که غمیت که در کاش که  
در چوین که غمیت که در کاش که

بکمال قریب عشق که بر سر کاش که

المشاقه از دود دایم در دلی که

ان به دشت خواران دیکر کاش که  
از دود خواران دیکر کاش که  
در دلی که غمیت که در کاش که  
رستم مذمذمیت چوین کاش که



در دود حرارت نیست یاره تر از من  
 نزدیک بقصد بود که بر رفت دم  
 کس هم مرا نمیت در خود رستی  
 اف نه خود ترسم افرو در زایدم  
 هر تو که در رفت از آب کلم بر دل  
 صده کند از زدن ویرانه و بام  
 خوش انچه بد خواب بود تو خود گام  
 تا نیم بشیر ایت بر کوش تو فریادم  
 حاجت بند در دست خیر مرا شن

که بر سلفش از پیر رفت دم

ولی کور و جف رفته اند در دم  
 وفا کن که بدل حرارت جفا در دم  
 بپایر سمل خود ای که بند می بندی  
 بین که قوت پر دزد تا کی در دم  
 لحد دعا طبعیم چه از خدات  
 کثایت تو چه سال عطفه فدا در دم  
 تر مت تا زین خوی در دل امانی  
 ستم اگر کفر من کب رود در دم  
 عجب که راه بیا به رم از ان کس  
 چنین که میروم در دور تو رفت در دم  
 تقاضا که مرا از طفل و خوی  
 خارجان شد و من ترق این جا در دم  
 بعد از سخن نذر عار دل منم  
 ولی عجب که خانه چه می در دم

هزار سده بر باز دستر عشق

کی روم رستم کور او کی در دم

میسر در خویله اش اموارم  
 و قتر شدم اکاه که بزهر عشق

با برده

با برده با میر که مرا بود بجا  
 ای کاش نزلیند فقیان بزارم  
 بر با بقدر القم اناه شسته  
 و به است ز لب بر هر را بگذارم  
 کرم که بر پشت به معصود در آید  
 با او چکند دست و دل نده کارم  
 در نی و دیور همین خوار و صغیم  
 بر سر نژد سایه فلک ابرو ببارم  
 من زدم در بخار و دیوانه دعاش

با بصلحت مردم فرزانه حکا رم

و قتر که نیرم و کیش بجام  
 یک که از زلف او صد عقده اندک  
 از اجل کسیر زدن او پروان  
 حلقه تنیک نظر بران رخ ز بکشم  
 بعد یک کس که از دم نیاز تو خوشی  
 تا به خوف خود مان کل رعنت کنم  
 رفتم از کور تو اما میسر و کرم زده  
 تا جفا جوید سیان در بان بدام  
 حوازه از رنگ حواش نشستم غایب  
 کرم از همت که از غم به درین کنم  
 صده و قن که دقت کار و باری  
 تا کسم که بر سر کار غم دنیا کنم  
 از خزانم نیست امید آن در این  
 انقدر عاشق که بر رخ کلی بدم

اقتار محبت ز تو با لاله دایم

با انچه می پستی اگر زکن هم

شاید که بر پشت من از بر تو باشد  
 هر جا که دل از کار در چشم بر آید



خورشید که بر من قد دل از دل گشتی  
 از دانه عجب است اندر از دانه  
 حواصی و عجب بود دعوی خرم  
 از ناز بکش تیغ دسب نام کن ام  
 در راه محوم است مکان فریغم را  
 از دای بر خر که گریزد به پناهم

کفتم که کدور تو بود عاشق مسکین  
 کفاه بی نشین بر سر ام

خوش بود در حلقه کله ران گویم  
 کاین بود در کور انده خنجر خرم  
 با قریبان از شینم کی گذرد خرم  
 در دهم از کور انده کی بود ان قسم  
 دعوای خرم با دکی میرسد روز  
 آنکه من روشید ناز به صد قسم  
 قدر بقدرم خواند ریشه بر دیوار  
 آه از بهر او که نوزد او بر قسم  
 میزنم بر دیوان این خیزه گلشن با  
 قوت پرورده مانده کربال قسم  
 میکت میستایم مهر تو را نه تنها  
 در نه خوشتر باشد از رنگ گلستان  
 کاه از لقا ره شکر که در شمع که از  
 عشق میوزد در دال محقر بچندین صاع

بکشم به غم زین لقا در دوزخ  
 عاشق از دست غم عالم بر آید خشم

به دست بکشد زین لقا به نام  
 کو تیغ برب زین لقا به نام  
 زان روز که محو کله بر آب گشتم  
 پرست خرد نیچ که از دیده ام

از دانه

از دانه شیرینک تو با کسبایم  
 از ناله خنجر ز کسب تو خرابم  
 در سایه کله ران چمن فاصغیم  
 در میان بطفید و کزان بیدارم  
 از ابر کرم رحم عیب تشنگیم کن  
 تا چند کربان بکشد موج سر ام

از فیض که لایه بر سیکده شوق  
 فای لود کاشه چوین ز زارم

بزد من من هستم از دهم  
 چه اندیشه راه زان لقا در دهم  
 کن پیش دکم مستعد فرام  
 که طقت نه اندک نه بسیار در دهم  
 گویم به دل قصه ناصیدی  
 که اندیشه از کار عجب در دهم  
 نه از دست جور تو بهند فغانم  
 که عادت باین ناله زار در دهم  
 سخن محقر میکنم سپردل  
 متنی یک حرف بیاید در دهم  
 توان یافت از دهن کجاست جان  
 که کله ر حریت لقا در دهم  
 بل نیست سالان بکوزنه آل  
 کشی در میسم در کار در دهم  
 فغانم ز نور هوس نیست هرگز  
 ز رفغان گلشن ازین عمار در دهم  
 کرا بود آید که در بزم و هوش  
 ز غم دور خود دور دور در دهم  
 بهیچ از فرد کس متاع و فدا  
 فروشم کزین جنین بسیار در دهم  
 بسی رنجنا دیده ام در محبت  
 چنان نیست در دهم که اینبار در دهم



حرب طمع و غرور کز کب  
 که در دیده اشک می بینم  
 ز غم پیش پایش خواب حیرت  
 که باین کمر خاره که قادر دارم  
 کشت که چه با غم عشق خرابان  
 ولی ز غم خود سبک دارم  
 ندانم که بخت است یا نه  
 کلی چندی پزمرده بر باد دارم  
 بیاموزم غم کز زخم برآید  
 که کله سر کنین بگذارد دارم  
 لبه دهنه قانع گزاف شده  
 طمع در درون لعلش که بر دارم  
 مکن کوشش بسیار بر قهقهه مخ  
 که من در دل اندیشه بسیار دارم  
 عجب نیست که خرم از دیده بزر  
 سر کار با چرخ خود بخور دارم

خوش عشق مال سر بر زلف

دل من همان حسرت با دارم

اخراش نکود بران دل محبت  
 از عشق بر فزون ز تو در بند حرم  
 فرق میان نفس و جان نامه  
 کاین هر دو بخش بر دال همتم  
 خدایم رسد بکایه در محبت  
 از آدین کند نفس نه حسرت  
 مرقان باغ ره بغایت نمیند  
 کنج نفس کیست در دیگر غم  
 نشسته گشت تو ز منیم بکش  
 ز آدین که کجاست بخت

دارم

دارم هر از قدمت زان باده  
 از بر مغرورش مدد کن بهیستم  
 مغرور خفته و غرور فداستی  
 بر در که امید بود از هرستم  
 عشق من کیشم حیرت نظر کن  
 در کور مغرورش زان دیده غم

زاده و نه شب بکای خود حیا  
 دل بر هم ادراک بر حیرت شناس دارم  
 قدم تا ز کعبه فراید دل خیرانی  
 ز خاک سینه حیدر در رویه دارم  
 جبهه دست این روشن روشنی کن  
 که هر شعله پیش آمد تو کل بر فدا دارم  
 بکای که او کفتم سپاس جان شریف  
 گذشت از پیش چشم خجل و نه دارم  
 صبور برادر بودی بخواب بودیدم  
 که کار دل گذشت از کار تا فکر دارم  
 سپاس جود خیرات این در دوزخ  
 باید و نه این کار که درم خطا دارم

بهیستم که گفتم از که بشد نامش

که من خود را بب زرد کور و دل

شادم ز نیک و در فکر مالش دارم  
 خبر از آن کشتی تازه نهانش دارم  
 انکه کام تر است از دور عشق  
 چون بخود رسیدم رنگش دارم  
 او در اندیشه که خان منم سکین  
 منم این نه که راهر کجایش دارم  
 همه با قصه جان دامن خوش گفتم  
 تا اندامه امید بر جانش دارم



دل ز من کز عید جان بر ششتم  
لبیک شمع از حق بر شش دردم  
کشت لب تشنگم ابر کرم کو که می  
جلو بر خفته را خوش تر باش دردم  
دل که از دور در حیات کجا شد  
کرم حسرت شده و فکر باش دردم

گفتم از دست جفا کرد که برده باشی  
گفت در کج قفس بودی باشم

سبزه فروخته زرد بودم  
بمساز است و دیم در چمن فرزندم  
دهد هر اسیر کشتن تا کوشم بال و پر  
و ده که با رخسار لب کشته بر دهنم  
دعوی تو نم بود که میرسد روز جزا  
من که از حق شهادت سینه بر خیزم  
کس ز من در غمت نکشود در درون من  
فردی نمی نه هر جا حلقه بر دهنم  
من غمدم آنکه کب رم غلام خود گشت  
در هر روز شش سال خود تا بر دهنم  
از دل بوزان خود شش زرد و خردی  
آتش افروخته کاش فکرت زردم

زیر شش زار بر آه با کیه من چشند  
بر امید همت از خاک عاشق بر زردم

نه روشناسم بدان نه شنایم  
بگیر کوشه حسرت تا نه هار فرارم  
زین عشق بگو جان مقام کز غم  
که کس مباد از آلودگان بقیع و دارم  
زند زمانه لب به منت ابراهیم  
پس از وفات اگر لب خند کلا در دارم

او را کرد

هر که در دست دردم کشته بر شش  
بگیر کوشه ز من لب و هار دارم  
پس از وفات بغیر از کیه من کشته شد  
بهر زمین که بر شش کشته شد غم دارم  
مرا امید کرم بود سوسه کرم  
و کرم لایق خراک ادب و کرم دارم

عجب که بد نظر از تو جان خسته و شش  
که منم مقسم پس محو است شش

دل من خش نیت از غم از دل نشویم  
کمان بنگال عشق کز پیکارم  
برسم شغل دارم حق زیر شش  
کمان قوه ان او که بهر دو سینم  
غدا هم که افتاد است کار دل جان  
در افروخته از چشم او عشق و سینم  
هنرم وقت فانی نیت کافایت جزا  
و روزی بدل از بهر بار کسینم  
سیر جان کدم و هر کینه بهر شش  
ز رنگ طالع فرخنده فرادینم  
کون عریش کز به چنار بار صند  
درین کنجیه که از خست صندینم

نمینم که عاشق مرد و روز جزا  
ز دست دروغ شد بهر کار و شش

خود در پیکشت بخود ناز و عتابم  
که بود بکس انگو شش عشق مصلح  
چه برق میرود شوق سوز کرم  
که به بر نه چنان مقصود شش  
بیکه نظاره چنان لبه شد زبانی  
که کس نکود محبت شش عشق حایم



هر صفت که بر آید تو بگو هست اگر  
هلاک شوده لطف و قیصر طرز عجب  
کیست ز برش بد در یکجا حبست  
که گشت تشنگی از غلبه خنک بر آید  
بر بگذارد قضا عاشق آن که ضعیف  
که در کشش حیرت بیان بر تو کام

عقل ز خیر تو تا چه بیان نکردم  
اگر ز خیر بگذرد عشق آن نکردم  
نه از بارم اگر برق عشق آن نور  
ز رخ کل بچشم عشق آن نکردم  
بخی که بر تو ای زهر هر دریده  
که در رخسار زلال نشان نکردم  
رخ چه ماه پریشان روان چه بگذرد  
که آه حسرت ز زبردان نکردم  
ز فایده دل چار بگذرم بهتر  
که پیش ازین بخشش توان نکردم  
تو از عشق تو دادم جوان زنده  
اگر ز دست زده دستان نکردم  
بر پشت داد دل خفته ام که زده  
اگر ز دهن تو زده دستان نکردم  
و نه که نیم نفس را بیک رخسار  
بویعدا تو زده دستان نکردم  
لنیک جرم اگر کمال تو توان نکند  
نظر ز کل روی باغبان نکردم  
کم حدیث و فایده نام را زانجا  
که چو شمع بگذرد زانجا نکردم

ز آنکه منی نه بعد از این شش  
رخ نیاز نور آستان نکردم

بسم

برسم تقوی زنده دانا بسم  
چو شد که از مهر عشق بچشم  
چگونه شکر خدا را توان بجا آورد  
که بر بر سر حیرت و بر سر بچشم  
چه بهر رخ زده است در آید از دوا  
که کشتیاق تو زده کشت شام  
چاکه از همه جان بستان  
که کمر حیرت را بچشم بچشم  
بکیده گاه تو رخ کشت زانجا  
که محور در تو کشیم و در دستان بچشم

مباد و دلش این نادر اثر عشق  
نباید که در از ضعف اگر توانا بچشم

سبک کف کند م  
شکر است ز کف از خدم  
اکنس که در عشق بندم  
اگاه گفته از کف م  
گویند بر دستان سحر  
بر پیر خدیو اند بندم  
ویند نصیب گاه عشق  
سبک کف کند م  
متنفر در زمره دول من  
چند آنکه ترا نیاز بندم  
در حلقه ای نشان سرودم  
در محفل در آن سبک م  
در غمت علا منم که در عشق  
کردت غم بنان بندم  
نشد نه از کفایت دل  
چپیده فانی بند بندم  
زلف زنده آن چنین زده  
ار دای کبیر مستمند م



عشق من خاک راه آن نه

خاک گسترده سم سم

ز بسکه شوق تو دارم سینه در توام

چنین که خود رفت گشته ام عجب دلم

خدا را بگذر از ارم و فدا که شوم

ز دیوان بون و گرم نیم خدند

بچه جگره دلدست عشق

بوی جگره مز کن در دلت کار دارم

عزیز تو بگو که آن چه دلم

از یکدست و تنگ جگره ببال منی

صد بار گشته است ره باز جگره

پوشیده است این دل کین ز جگره

در محفل کسی در خوش نه قرار

مخرد که بوی جگره در دلم

سینه امید دل مستمند است

مار بر زرد و آفتابان کفن کنند

پراکنده که در غم خندان دیدارم

العبد

ان صید من به من که بگویم کشیده

مانده غنچه زلفت این بنیر بر تان

عاشق بگوشه دل بر جان فریده ام

بعدم ز زخم تیغ تر جانم

چه دلف و دل تو ز من چه جانم

هم دهم بشو در من کاش که آید

که بیدار گشته من ره خانه ام نماند

چهره گزشت به من از ذوق این

که نه نام کرد آخر اثر نه جگره

از ذوق و عده تو که از دل نهانم

تا نماند چه صحت اغد فزین

شاید که لغو است عجز و طاعت

پاشید بر یک غنچه مار زخم قوتان

عاشق ز کرب آینه شمع زده چشم

خاک که راه حوت بر جان فریده ام

پروانه صفت دیده با جگره دیدم

و قفسیکه خبر دادم بوضه دیدم



در سیکده از رخ نرسیده بجا  
این دوش درین بود که انداخته بودیم  
کردم کله از خور و بوخت جانم  
این تش جان نبرد خور از خسته بودیم  
دیدم که حرف نگویم پاک شدیم  
خفا تو دمنخ مرغ قد آموخته بودیم  
امروز بدم در کس کشیدم دل  
وقت که ترانه نظر و حبه بودیم  
انگش که علم زد فیکه شعله آتش

عاشق برده او من دل بوخته بودیم  
هر زمان دافع حسرت بر دل بنان  
که در کورت نشانی سکه بر ستان  
بختم کرتنه قدرت صیاد جادو  
چو آتاز شکنج دلم بر ستان  
دل لکشته این کار و کار و کار  
بیش چو رنبار در دجه خفته  
در آن محفل که اندجه بکین کرده بود  
بن شد حسرت و دمنخ هر من این کرد با  
بندم بعد از دافع غم عشق بخور دیا  
که در رنج محبت تو بهار به خزان

دیدم در بفر که در این قریه عاشق  
ار که هر که دیدم بر عشق بنان  
نمیتوانم که غزل نشود از نه دارم  
نفس را شکسته میانه بر مرغ کوفتم  
تا بهار

تا بهار جز در کارم پشتر نوزد  
که خدایند حکم به چرخ بر دانه  
خس فادر لعلت بر شیان بودم  
که برق از طیفان کند یک جفا دارم  
نه در پیش مرا راه دینا فتنه زانکو  
نه باقی ده عشق از نظر امانه دارم  
ز خون لغش کاندیم کجا رشتان عشق  
که بال نده از بر در زخمل آلوده دارم

خوش افندی که بخور از خوش اظهار کردم  
چو دقت دیدم از کله استغفار کردم  
نزد کجا بر در حلقه و میداد برین  
که هر کس حلقه بر در زو کمان بایست کردم  
سرازم که هر که از شانت میسر بودم  
که کور ترا از لاله شایسته بایست کردم  
برون چون بابل از ده میرفتم زو کور  
بران در شستم کز به بسیار بایست کردم  
بکاش عشق از کور تو اشتیاق کردیم  
که در هر کام حذر که نمیه بر دوز کردیم

حلقه در کوش فلان در پادشاه  
تا چه توان رسد از پادشاه کلیم  
رنگ غم بر بوم وفا میزد  
چه توان کرد بر کشتن کلیم  
کلام گفته که راه دران جلدش  
اینقدر پس که کند فکره جلوه  
مردم از حسرت خورشید جان افروخت  
ایکه انگشته فراق تو بر زده بستم  
عکس خواره بخت چه در فتنه بقدح  
بس بودیم مرز و دوش خورشید و هم



چه عاشق زخم و بیهوشی  
میکند بر سر کور تو چشم خاک را هم

هزاران که از عشق تب جلد شد خوننا  
ز پدید آمدن سر ما در دم و دم شکستند  
ز دشن بر ساع هستیم عشق و بیهوشی  
که نازخ کرد از نور و زان بود و نا خودم  
نه غلطدم بخت که زخم دیگر بازدم خون  
ز شوق جان سپاریم بر غم اول آردم  
ز صبر اشک آب نخر از درکست تا خون  
بیا هم ز خمر حشر و پیدایت به بوم  
قان کافور را زنده از نور زان نشن  
بمهر مسجوع از خند و آردم

بزد پیش قدم به جوی کعبه بخش  
کوده غیر در راه دران آن بخش  
انجنان کوشه دیگر نفس شد دهنم  
که بعد کوسم کل یاد یا چشم  
سرخش از خانه برون تخته و میرسم  
که بر دم بر شین بان و کند به بیم  
همچو کل برین از شوق تب میداند  
تا که بر دشت دل از یوغ کل برسم  
ای صبا از همه کهار به عشق دل  
با که کویم مز سکین که غریبم  
من و افکار سحر تا تو اما فیه  
غرقه در خل چه پیسته بخت غنم  
بر سر کور تو فارم چه خیال مز دل  
هم حیرت که جوار غنم ز غلط دهنم  
صد ره از پیر و آن نکبت ارم با  
شرق آرد لب کور تو بخت لیتم

دل بنامم

دین بنا و چشم از راه در اندام  
عاشق لطافت آتش از بر منم

من رحم کان در دل صبا و دهرم  
سینا لم در امید لب و دهرم  
شده صد که لطف بزم ز تو کرد  
یکبار ز غم ز دولت یاد دهرم  
آه از محبت هر کس کشتن مز کرد  
در است که مز طافت پیداد دهرم  
این با که و آن گفت در محض و ش  
از کجبت بد خویش دل شاد دهرم  
عاشق در کشت بر سر پیداد که آرد  
آنول که در زبنت فریاد دهرم

از کند ز کسم در لب پیداد کم  
بزد ز لب که کجبت کبر در کم  
ش که از خست آن کشتن کو سینا لم  
مدر بر سر از نا که مز محسم  
کم شد از سینه دل آن کو بختنه را  
مخت عشق تو میک و جویر و دهرم  
گفت که کشت به از خویش سینه  
آنکه شد جان بقدر جان را  
تا زبرد در کشتنم و از آرد باغ  
که کور تو ستم پیشه کشتنم  
دم آن که بر صدر و چه تا از پیر و دهرم  
از کج کور تو دیگر که رساند جسم  
عاشق لبته فراک تو بنم سر خویش  
چه زنده است در حکم قضا لبم  
هر کس از هنر سازد و در کور مز  
عشق میوزم و خود لب و دهرم



نخل لطفی در برت کام دل عاشق با  
از خوش آن لطف که بکلیله در آید بریم

بغیت که محبت خسته سازم  
بجزیره دل بر چل در که چو کارم  
سزای من که ز بار بریم از چشم  
بر در و صبر و خیر و امان سازم  
کنز کلایه برش توان پیش که بر  
کجاست در دوزخ سازم  
بصفت من بیدل کز نکر که ادا  
بیکه نمودن در در و شمار سازم  
بیا و بیا و همان نذر بر در خسته  
که من خسته و ناله سازم  
پرس عشق از آن که چگونه گشتی  
که من بخوابم خود در دل خسته سازم

تا به احوال هر خسته نشاندیم  
تا نذر در در و غمت بر شدیم  
و دل آن صاحب اهدم را عشق  
کار از آن فدا که از رسم شدیم  
بر قیمتی نکر که به نبال نماندیم  
افسید پیش چوین کندش شدیم  
رفتیم رقب روی بریم آن کار  
بزدیم و چشم هر آن شدیم  
بکنه پس برش نیاید ز کار و دست  
بزدیم و کوفه را از رفتن شدیم  
تا بود کلر سیاه و از طرب شدیم  
عاشق سزای که چنین خور گشته ایم  
تا بر لب هر دم محبت را شدیم  
نغمه ارم

بغیت اگر چه چهره ز چشم نذر  
بهمین چشم غمت که غم دگر نذر  
بغیت اگر بریم کفر کند کجا کم  
پس از آنکه خاک کردم ز تو مهر نذر  
تو که بنده میفر و شریکست و گویم  
که بجز محبت تو مهر دگر ندارم  
شبان گذشت صبح ز رخ کند از  
زکاکه من غم خود ز تو بیشتر دارم  
چه بر صبا بکشت ز گل و نغمه تو  
بمن مکنه فطربان که بر دارم  
تو کمان کن که دیگر برسی و خدشت  
که کمان زنده کانی تو انقدر ندارم  
دل کی از مهر تو از خسته شدن بر دارم  
که دل از مهر تو بر شست که فر بر دارم

از دهنش که بد آن تو بریم ز غم  
دست خود را ز کربان کفن بر دارم  
بفکشت بر دم طالع و بایست  
طقت آنکه دل از سر هر چه بر دارم  
که چه خون کرد دل از خسته یکو بر  
شوانم دل از آن کج دهن بر دارم  
عاشق انما چه نده جان غمت آن  
که دل از محبت یان دهن بر دارم  
در کمر تو خسته می دازیم  
در پیش تو حسی نذریم  
مفروش چنین بهیج  
هر چه که فقیر نذریم  
جان داده و در ره محبت  
بر عشق تو مستی نذریم



از مهره بتان نمیکوزند  
 با خورش محبتی نداریم  
 در کار غم و نگر جان  
 و ز کرده اندامی نداریم  
 ساق سرباز تو که دم  
 بر خیزند که فرصتی نداریم  
 کار جهان نمیدان  
 دین طرفه که حسرت نداریم  
 در خلوت دل زهره عالم  
 با غیب و افسر نداریم  
 در ملک جنون اگر چه باشیم  
 در پیش تو تو کمتر نداریم  
 فخر آن دل و آب عاشق

با باده عشق نداریم

زمین پیش کمر و چنین خور بوزم  
 یکباره بکام دل غیب بوزم  
 گذشت بن بار و خبر دار بوزم  
 اندلسم در دست و پد بوزم  
 از کز لب شیرین و هر خسته بوزم  
 لیا که من دل شده بچار بوزم  
 بر سر کشتن جهان بهر دل  
 از کاش که برف طردا بوزم  
 کفتم در کبان میخوم از کز تو بوسی  
 آگاه ازین کوسر بوزم  
 از کردش این کارم که دل چه بوزم  
 بگرد که در خانه هفت بوزم  
 از یک که ساقه میسندم از کار  
 از دل خبرم نیست شایه بوزم  
 راز و چه ندارد اثر در دل  
 از خود جان کاش چنین بوزم  
 از خود جان کاش چنین بوزم

جمع

حستم زجا کنت بخت نداشت  
 در فکدال و سینه افکار بوزم  
 با کوشه چرخ دلم از غم و غم  
 هرگز بغم اندک بسیار بوزم  
 صید و اگر برسد از ده غم  
 ای کاش بخت تو کفر بوزم  
 با حسرت وید از غم وید  
 در بوسه کل کچه بوزم  
 عاشق بجای ختم و دستم از آن کو

چون لایق لطف و کرم بوزم

تیغ پر کمر کشیدی در زندان  
 سر کوفته باز بمن بمان بستم  
 همچو انار که در دست دلم از غم  
 از تو مجبورم دل آنکه ز جوان بستم  
 کرده اندک قدر من بپایان  
 من که نقد جان بکف در بستم  
 سیکه درم از آن دانه که در دهان  
 تا به بند در من در فکران بستم  
 لب که بخود کشتم در محض از دود  
 آنکه از به الشفا میباران بستم

می کشم گناه آن عاشق از زبان جفا

که در فکر در برف و یخ بستم

بخت از دست دور و خانه بزم  
 همچون دل بوزن بزم  
 بطلب کایت از کج نهان بزم  
 دل و دودنه ز تاب و بزم  
 بکشم از من و در خوا از بزم  
 راستم آن ترک نشسته که جان بزم



تا خوانند ز ما طاقت رسوا تو شوم  
بهر آهست که از عشق کشتی نشوم  
همه ذره تو خورشید جهان آرا شد  
که از پرده بر آید تو هر چه می توانم  
پرده بر دروغ عشق بر کشیدم  
تا زبانه بند ما بر سر دانه تو شوم  
در دایم بر فغان که غیب شد پاک  
در ره بر خط عشق تو مشغول شوم  
تا ز آتش رسیده است بجای که با  
کنند ناز اگر کرم تقاضا تو شوم  
لفظ پیدا در نماند چه نماند است  
بر دیم از سر کز نوید پیدا تو شوم

عاشق این سلسله مویان دیرین کاکل  
نکند از ده که دیوانه و شیدا تو شوم

بر دود دل زان ز حال بسته بودم  
که بجز سیرت و دل نداشتی تو شوم  
نکشد به کام کسی که زدم او بر شد  
بهر در حسرت آتش من و کشته تو شوم  
بجز آنچنان گذشتی که ز خود در ندانم  
ز کجا رسیده بودی کجا نشسته تو شوم  
ز تنه اندر نقد خن بدلی کن کرد  
ز ذریب تقاضا به امید بسته تو شوم  
غم و حسرت و غم و لغو دارم  
که چینه نشان زاده دارم و حسنه تو شوم

عجب ز غطاب دل تو قراری

بکدام صبر که وقت غم زد و گشته

ملطف کرد و حساب این لغو تو شوم  
که خوانده همه بچکان تو شوم

ز غم بزرغم و خدایم بخند است  
دل پاک جان لب میدان کشم  
اتفاق اگر از جانب صفا بود  
کافرم دل قفس کز ملکستان کشم  
من و آن ترک جفا کار که کز طبعم  
دل انکار از دوا جانب کشم  
چه غم زبیکه تر محض از رخ نرشد  
من که دل جانب انصاف و خیال کشم  
کلشن و در زان که درم بر لب  
شمت هجر که شد که بزندان کشم  
با میدر که میام که از هر دیار  
که بجز طر عین چه خیال کشم  
کرم از اندر که کشتم که بگزید  
دست هجر که درین باریه دل کشم

ترک خاک کس ز تو گنشم عشق اگر

نکبت و دمن بر جسته حوای کشم

از کمر شسته بکز غم کار کشم  
باق کشن هم از به عشق تو شوم  
تا امید برین که دخت از کور خال کشم  
من که کسایت حریف تو را بر کشم  
من ز دیار تو خور دانه لپشت کشم  
بد کمان که کز زخم تو بر کشم  
بسکه دانه دار و کل در ده ام در کشم  
که بجز یکم کس از بار تو بر کشم  
چرخ از دره صبر به زار کشم  
اگر از بود دنیای در دست تو شوم

خاک در من کز ارغاش گرفته دهنم

با کن کوروی از امید و در کشم



بهار رفت و کلی دربان نشد  
 دلم خوش است و من غم غلبه است  
 صبا ز کور تو بر خاک من گذارد فکند  
 که سپی غنچه من چاک میزد کفتم  
 جدای تو نیاید سب و وقت  
 ز هر یه ز جدایه بان جان تو  
 بزم و هدایت من ندو در گشت  
 که گریه نفاق تو بر خاک من

ز نیکویش نه در رفت عشق

بود کجوری را کس که منم  
 کمال بر کم از حیران و کاش که درم  
 بید دلم آوینت در مهر خجالت  
 اگر که شکر کسبم بکنم در دلم  
 شت با عیار ناز و قدر و نشانی  
 نه طریقه لبتم از زهره اندل  
 ز کس که در بر آگاه از دل فغانم  
 ز کس که شوم از غیر زخم کار درم  
 منم که شوم در صحن از خنده  
 بجا هر که در صحن که در صحنم

منع نقد جان بر کف راه که کند

نشتم عاشق و پنداشتم روزی درم

مذار در تو شد جان و کشت به اینم  
 که از دل تو جفا جو نمردم  
 مراد جان در دلم از کف تو  
 چه گویم ز کف بر دل که دهم  
 بر لب منم و خوش دارم از سر جان  
 لبه آنکه نشنیدی می بینم

چون

چگونه حسرت سیر عین بر در زدل  
 کاکه در نایه ز جیب کسبم  
 بین چه زده کس بر در ز کار و  
 بین چه عهد کشتن کشتن یار دینم  
 در آگاه خیالت فاطمه  
 در آرزو در حال است جان منم

بدو بی عشق محسوس در غم

ز کوه رونق میخاستد کسبم

مثنای از آن لب طبع کام دارم  
 ان کجاست که کاه بر دم نام دارم  
 ان طایر فرخنده به چای کیم بن  
 از کس که کاه بر دم نام دارم  
 به تا به لبه به به به به به  
 فاضل عشق است که از نام دارم  
 شمت خبر از غره خود کام دارم  
 منم خبر از دل کام دارم  
 ز کس که از کعبه مقصود هر کام دارم  
 چون در طیش قوت یک کام دارم  
 عشقید جم ان نکته چه خوش گفت  
 که نک جان قیمت یک کام دارم

اسید فانت زانبار جانم

عاشق و من از کس طبع کام دارم

ببینم به سر در جام کرم  
 علاج فتنه ایام کرم  
 آنکه آنکه غافل ز من بود  
 که روزی در طیش شام کرم  
 چنان تو مید از کور تو رفتیم  
 که ترک نامه و پیغام کرم



یکی مرنا رسید اندر عشق      حب این دل کام کردیم  
 مبارک دمار استدل و      که جان دشمن در دام کردیم  
 در دفر حبه کز قاصد شنیدیم      لکها جان به دردم کردیم  
 چه مشرب کشید از طعم عشق      که عاشق را مکمل دنام کردیم

با آنکه ز سبب جور تو در کار بوده ایم      تا مرده ایم در نظرت فارغ بوده ایم  
 وصلت نزد هیچ عالمی ز دل مکو      زمین بیشتر بحسب برافروز بوده ایم  
 هر جا محبت تو باز در حلقه کرد      نقد جان به دست خود را ریز بوده ایم  
 آنکه خورده ایم من و دلی زاده ام      از بسکه در غم تو کشتار بوده ایم  
 چون به صبح بر کل ازنا توان      از بس بفرمان کل خبر بوده ایم  
 عاشق هر پس از دوش بکمال چه کرد      در محقق که دانه دیدار بوده ایم

اگر کسم ده بخند که ترا بر اندازم      بکبر این فراتر به طرح دیگر اندازم  
 که این شیشه فاله در درون این جز      که بنشینم در شاد و اندر غم اندازم  
 به چشم جانب خورشید جان پیش رو      در میند بمراد چشمش خنجر اندازم  
 شود کام دل صد کیم زک و فائمه      ره درسم و نیک یاره از عالم بر اندازم

انبار

ز تاب سر چنین که بر فردوز حور      نظر از زرد را در مکر شمع خور  
 بتر شمع خود تا سر جان بر دانه خور      مگر هر کسشم از دل که شمشیر اندوز  
 چه توان حورین داد دل از کلاه هم      جان بهتر که کار خوشی با داد اندوز  
 نه چشم بد پس جد و غم که از قفا آید      ازین زندان غم زرد را که خود اندوز

کوناهم خن خود عاشق از ان صفی عشر      اگر وقت شود که از نظر غفلت اندوز  
 پس از درون پناه تو آن کجاست      اگر بفک هست بایه است و لا کم  
 دل از زندگان کشته ام جد و خاله      بدوق نیت همچون شر هر ذره کم  
 و برق فانه نوز از زلف من که جز      که پیشانی جان جمع کشت کم  
 چه منت که بر دوش محبت نظاره ام      چه شبنم محرم کل زنده در دیده کم  
 چنان پندیده خواهم در دست پنداره      که مسکون بایه شوانه کسر شکر از فام

از آنرو میزنم و میسند بر کف عشق      که افستد رخنه و کیم که ریشه با کم  
 به کجایان حرت که از کز نایه سر دم      و در کف زبده محبت چست با سر دم  
 از در نقد جان بکف بر بکند سر دم      چون بیدم خست از جفا و فان با سر دم  
 انظار فرخنده را طالع کمر کم کند      در مرنده دم بر کف و بر نگار سر دم



بر در کوه سرفراز آه و آه و آه  
 از نه کار در آیدم که کاره بر سر آیدم  
 تا ترک را از بند و کل ترک و کل ترک  
 یکبار بر کلان با کل در سر آیدم  
 افتاده مرغ خاک و دل کشته و ده گریه  
 که زخم دلت و بند و کل ترک و کل ترک  
 آن بعد و فتنه ام که طالع جوان  
 فخر و فخر آیدم در نو بر سر آیدم

مردم او خواهد شد روزی که ترا می

عاشق که در بزم، تنها بر سر آیدم

اگر چه روزی زین را ز کیر کردم  
 فروغ عشق بگشتم که دل کردم  
 نغمه چشم و دلم گشت و هم زود فر  
 ترا بیک نظر آیدم که کردم  
 هر که کند شکایت از تو درشت  
 بیک نظره ز تو درشت خند کردم  
 آمد بر خندان دعوی سلیم  
 بعد و زان تو چون سینه را کیر کردم  
 شاد و سرگشته زلف آیدم  
 چه کرب که بر زنده دل کردم

خسته و محال غم اندازم  
 رستم مات را بر اندازم  
 پیر کویان بوشم و دست فشکن  
 شوش اند جهان در اندازم  
 لشکرا فیم صفت کرده ان را  
 طرح این خانه از سر اندازم  
 نوبت عشق در جهان بر نیم  
 شود در صفت کوشه اندازم

حسن را

حسن نقشش تاز و بندیم  
 عشق را طرح دیگر اندازیم  
 بود الهوسن شریک ما نواز  
 آتش تراب خواند ازیم  
 شیر از سینه آتش افروزیم  
 شعله در جان خسته اندازیم  
 در هوا ای که رنجت بال عقاب  
 چکشم از نه با بر اندازیم  
 بر در رسم گشته بکشیم  
 خویش را زین فتنه در اندازیم  
 گشته ایم از همه سبک سال  
 که درین طبعه ملک اندازیم  
 مسیح عاشق نظر نه در جهان

دور بر و منقطع اندازیم

روز فرا که قصه شوق تو بر کنم  
 تا خاک است جفت و جفت بر کنم  
 اکا هم از صلاست صلا بر کندل  
 ان فرصت ما دیگر از تو بر کنم  
 ان چونی طیب علامت کنم  
 تو بیدم نیم که علاج در کنم  
 هر که زخم گشته ان زکرت کند  
 از تو در خود چگونه ترا با خبر کنم  
 خوش آنکه بسیم ز من بگام  
 که هر که غلط و کاه نظر کنم

باید آیدم ز غایت کار هستی

هر که کنایک عاشق سکین کندم

مگر بفک اندر کنم فدایم  
 دانه پر سید و لاله غنچه را نیم



که چه در کور تو بقدر تر از اینم  
انقدر هست که با هم ز کفر اینم  
ای که در فکر علاج دل غمیت  
داقت از آنکه با من که با اینم  
گو که بدی اذرحه فلان که نه  
و ده که ز سودا تو میدار اینم  
ساقی که عیت از کار چو اگر که  
از خود بخیر اینم که مر خوار اینم  
آتش در بر آتش تو دریم کباب  
نشدا که که در طلب اینم  
لبه در هم زدن نشان بزم نه  
محب ن با بکنه تو کف اینم

بسر ز بزم نازن دین خوار بود

عاشق و فرج جهان هر سیه کار اینم

بگفته که سخن بسیر در قریب  
که بر بخت بنویسد آن می لک  
بجسته بر دو حجت اگر چه بود کمال  
که جان خاد درین باغ خوار کمال  
تو هست و غمخ و دلش کرده در غمت  
و نمیداند و غمخ که بزرگتر است  
بگیرتم که باز از عشاق چو می نام  
که کس نمیخورد از دلبران غم نام  
خوش آمد چون دهد از خود از لطف  
و تو هم نواخته بشیر لطف کاه  
مکن رضا یقین از لب دور که در  
نظر لطف از دور زبانه دکاه  
کمال لطف از هر سو در دوزش در زش  
بگیرتم که چرا آتش نماند است کاه  
پرس و عشق موبد از این  
کایه خوار کرد در سر زبانه

از آن

ز دل شکر سو که در جان دهم  
مکافات بکنده بر جان دهم  
میان من و فرخ زربت که من  
کند دل طلب قطره خون دهم  
تو که رخ غایب دل نایب  
ز لب من غم به خشنود دهم  
اگر حسن را زور عشق زبده  
در آتش زاندره افزان دهم  
بسر در چه غم ثنا خوان تذوق  
سهر لب و موزون دهم  
چنان که گیم از دست خود این  
که از شهر سیاه بامون دهم

چه شمر ز کوشش بر جان سپردن

بیم و عاشق در چون دهم

کاش در ترک محبت خستاید دهم  
یا جور خوار بر جان غماید دهم  
بر سر شش زلفه جان نثار دهم  
بخیر کند بخت و جان شرح کار دهم  
که بودم از کدایان در غم غماید  
و دیده منت بر بر شکر دهم  
هر کنم از خوار بر جان سکوه خوار بود  
از قیبال بود اگر در دل غماید  
از ران که فدا دست ببرد دل بکند  
باز رفتن بقر که خستاید دهم  
بسر دهم زدن بر هر عالم بشت  
بر سر کور که راه گذارد دهم  
ای که میرسد احوال اسیران دفا  
بسیج در دل آیدت کامید دهم  
به لطف و بکل سر زبانه از فانی  
لبیک در دل از زور کلف دهم



عاشق ان طرز کنه نکه اشتیاقم

در نه من هم پیش این جبر سوزی

جان ترا شرح غم حسیل چه نویسم	بحران ترا شرح چه مزان چه نویسم
از شرح تو شرح دلم مده زبرد	از شوق کلام دلاهم بیکان چه نویسم
بمقام سر زلف تو اوتد منج باد	تا منج تو از حال پیشان چه نویسم
از شرح کوی زنج حجب تو آباد	از ناکن دیرینه کنان چه نویسم
مسرورم تر از جمله کدایان و زخم	دیگر جز از قصه روان چه نویسم
از شرح از اندیشه کار منج عیب	از درد و دل شده در مان چه نویسم
هر از سر کور تو منور کده جویست	از مردن و زنده ز خندان چه نویسم
از رفته فر از تو مرا غیب زار کوی	ز آن قصه که دل شسته بیدان چه نویسم
دیران شده بقوت فاشه در مان	از کلبه دیرینه اوزان چه نویسم

چون که کفر در دل و پناه عاشق

سیکوت در بر این ده ویران چه نویسم

چرخ هست هر باشد که زنده رها	که زنده و فانی زنده رها
تو بجزم و در بانی کرم بجزم نیست	که نیک شد از خندان و کربانان
چه خوشی است غفرتی که ز غایب	بوند خبر کسر از نگاه کاه کاس

نزداد

شب و صبح و فراقش ز خسته دل برونش

بشکنج دلم عشق بجز این چه نویسم

که زانف رنایه نفسی ده نام

کوش بر ناله مرغان کستان	یادم از کور کسریه و غمت کون
حقیقت که بر باد بگذرد ارم	مشت فک که بکورت پریشان کردم
کس در کلبه اوزان بزم من نمرد	بیر بر بستم در دور بختان کردم
شرح حال غم خود در غم بجزان کفتم	جان پردن بجزان تو بهان کردم
و صفی چند تو لاله کبر میگفتند	کوش بر ناله مرغان کستان کردم
ناله کام دل غنچه در زلف کشت	کویه مار حله چار سببان کردم
پرو به لاله که پر زدم و خون بود	در سوزد کارگاه شاکستان کردم

عاشق از این دل لکشته بستم از ی

منج که قطع ره حد و اوج روان کردم

روان در جهان سچول برود دل	قوان دگرش او را و له حد غمتانم
سایان جان و غمت تو است آینه شکر	کجا در دشت نادان ترال غمتانم
کرم از لطف تو زده خود کرم کار	بدر بستان که منم رسم دره محفل غمتانم
دو زخم نکه در ناله او در زرقان	قوان زان دل کبر غمتش میزدانم



بگو ادا که توان نیست از بیم قیامت  
 خیال این دل بصدور پاک بکنند  
 از آن حجت که با آتیه حد بکنند  
 بر سر از من در میان بگویم صغیرم  
 ز بر هر ندای بگو بکن نظر دارم  
 که با این حسرت از جان دل بکنند  
 بجز بخت و قیامت بکنند غافل  
 که در دل در ذوق از حلق بکنند

هر جا که غم ز نزل مشک بر آیدم  
 فروید و دگر از دل هر شک بر آیدم  
 فردا بیا شیم مبدان محبت  
 جانرا اگر از مو که حبیب بر آیدم  
 از چرخ فرو شدن ما و دگر در  
 ان بگویم غم ز نغمه دگر بر آیدم  
 و در دگر در خانه پر از نقش رخ  
 آینه دل را اگر از شک بر آیدم  
 از شیشه دل دست بداریم که را  
 ان دست که ز جگر شک بر آیدم  
 هر از رخ او عاشق اگر زنده بمانم  
 جای تو بمانم سر از شک بر آیدم

در جهان بسم دره مهر و وفا بمانم  
 هر جا که بمانم در دگر بمانم  
 بر هر کس که فروایت از کدیان بمانم  
 پیش از نیست که گشت از نمانم  
 بر سر کوفت وایت از کدیان بمانم  
 بر آید ان بخشش که بمانم  
 آنچه میگفتم ز کدش بماند کاش بمانم  
 چند روز کار دل بر دگر بمانم  
 تا وفای بمانم

بگو ادا که توان نیست از بیم قیامت  
 خیال این دل بصدور پاک بکنند

تا حرفش بدام مطرب در نماند  
 از خدا بد بر حریف بمانم  
 مدعرا شد دست بر لب بماند  
 بر سر کوفت وایت از کدیان بمانم  
 از کد ایل بر سر بکن که بمانم  
 پیش از آن که حوزا در آن بمانم  
 مرثم زحمت قوت بر دگر بمانم  
 از کدش هر یک قدر جدا بمانم  
 جان اهدا بخر که دم در دگر بمانم  
 از لبش این ادیک بر جان بمانم  
 تا بفوق حد غم خاک از آن بمانم  
 راه آمد شد بخوش چون صغیر بمانم  
 تیغ بر کف کشید عاشق دل بمانم  
 انجان که نه من که خدا بمانم

از دگر که در خست ویدار بمانم  
 ای شش که از حسرت ان بمانم  
 از دعه اند که قوت وایت  
 افند خوان قعد که در بمانم  
 ان در بصر نفس از من بمانم  
 بگو از محبت من بمانم  
 و من توان چه ز غم بمانم  
 رفتم که در ان واد بر بمانم  
 ان زار بر لب که در عشق تو بمانم  
 کرد این اثر از کجین زار بمانم  
 پرست حیات من و دگر تو بمانم  
 ابته زور و بناچار بمانم

عاشق بجا بمانم  
 بگذار در ان بمانم



که با قوسه بگوشه نشستم میبستم  
 در غم عشق تو به خود با بدم میبستم  
 خنجر را به دهن چاک که بر جان میکرد  
 من به باد دست بر این قفس میبستم  
 زان کشتن که بایم شعله میبستم  
 جان منار مقدم به دهن میبستم  
 جگر و دلت را نهایت چرا بایم کرد  
 اندک اندک که بگوشه نشستم میبستم  
 بر سیم که بگوشه بود جان به بر  
 عجزم عجز که عشق خندان جان  
 کترین چهره که بایم رو میبستم  
 از آن که کور و میرفتم ز زلف نهی  
 من که از زلف و آتش کار میبستم  
 در دهر و ترا هم زلف و جان میبستم  
 در قفس از آتش این که میبستم  
 زاده از دهن بگوشه نشستم میبستم  
 که درین دیر خواب تابو میبستم  
 بند این خاکدانم و در بهشت نهی  
 در طریق آینه که کسر میبستم  
 و دیدم از زلف کیش تو را میبستم

عشق از دهن لیم زین کبیت میبستم

جگر خندان جان را برون میبستم

خنجر نه از دهن چاک که بر جان میکرد  
 من به باد دست بر این قفس میبستم  
 زان کشتن که بایم شعله میبستم  
 جان منار مقدم به دهن میبستم  
 جگر و دلت را نهایت چرا بایم کرد  
 اندک اندک که بگوشه نشستم میبستم  
 بر سیم که بگوشه بود جان به بر  
 عجزم عجز که عشق خندان جان  
 کترین چهره که بایم رو میبستم  
 از آن که کور و میرفتم ز زلف نهی  
 من که از زلف و آتش کار میبستم  
 در دهر و ترا هم زلف و جان میبستم  
 در قفس از آتش این که میبستم  
 زاده از دهن بگوشه نشستم میبستم  
 که درین دیر خواب تابو میبستم  
 بند این خاکدانم و در بهشت نهی  
 در طریق آینه که کسر میبستم  
 و دیدم از زلف کیش تو را میبستم

چنان

چنان بدیع جگر و خشم نظر است  
 هزار رنگ گل از زبان و صد میبستم  
 بر دهن که کشته در امید و حالت  
 که لب بخت ترند و دهن از کلام میبستم  
 در بیخ و در دهن که در بزم غیر نظر خندان  
 کشته چاک که بر جان و دهن میبستم  
 مدینه و خمر آلی که کشت و خمر جان  
 لب که گفت دل پیش من و خمر میبستم

روان شد از بزم دل عشق و دهن غرض

ز باد اگر چه کشته بگردان و ز سیم

بر است برم و مکتب خندانم  
 و این کار را و دهن نهی  
 من این از دهن جان و جان کوانم  
 من این خنجر کشته و دهن نهی  
 بوسه و صد هدم و خنجر کرد  
 که حسیه ترا اسفند خندانم  
 روم و در راه او و دهن میبستم  
 کوش از جان خود و دهن نهی  
 رویه میفرستم بر عجب نیست  
 و شیخ شهر را و دهن نهی  
 ناله از رقیبانان و دهن نهی  
 بایشنت اگر بایم نهی  
 کدشت از آنکه مازم چاره دل  
 علاج زخم این بایم نهی  
 جفا و حبه با بایم نهی  
 فغان و حبه با بایم نهی  
 بر غمت جان سیر و دهن عشق  
 کم از آتش منزل و دهن نهی  
 مرا بگذر عشق بر و دهن  
 که رسم در راه این خنجر نهی







سفسم نمیکند کسی از آن درون  
مانند حور نشسته جان را بشویم  
رستم به طریق که بود از قفس دل  
این مال در عجب سینه بگشایم

عاشق خیال بکج قفس خود کرده ام  
کز شاخ گل بر باد تیرا بد نشینم

ای که در سینه زلف تو در خنجرم  
رم زهر در دند تو به تقصیرم  
هر دم از شوق نظم سراسر گویم  
تا بگویش تو رسد نه به تا شرم  
ده که هر جا که در کار محبت گویم  
خدا را که در قفا دیده در دستم  
از سر کمر تو از عجب از عزت  
برده او در سر کش کش تقدیرم  
ازین باد بران بگذر و غیر که ترا  
که چه کشته ز دانت کسر تقصیرم  
من که بایستم در قدم بر ستم ز کج گز  
انقدر پس که بجا که قدرم  
اگر چه زاده احسان دیم ندم  
بید کوشش غایب اگر کیستم

من که در کور کمال بیدارم  
عاشق اندر کف دل بود ز خیرم

بجز خیال ترشح شربسایه ندارم  
ز بس خیال تو دارم حال آه دارم  
ز یک نگاه برین در شرم انقیاد  
که با نیدل اندزه را نگاه ندارم  
تو جوهر پیشه ز خونم که شتر و بختانم  
که بعد ازین کجاست تو هیچ راه ندارم

بلش

کجاست نباز که جود تو را بنه نیو  
بقدر خودش اقل اگر کن دارم  
مگر خیال مرا بشود کجا ز خیال  
که راه گفت و شنود بر بارش دارم  
چه کشتن است با آنکه با خیال منم  
بجا که نخت کله و خفت لکاه دارم

بجای عشق بدل غرور و صدا  
درین که میکندش بخت شتاب دارم

فاخت بهمان تر فریادم  
که بگویش نیرسد دارم  
شب جهان او چه خواهم کرد  
من ز در وصال ناش دارم  
خاک کشتن بر آه کور کسی  
که بر دتا کور ادا دارم  
در دلم آرزو ز لطف نهانه  
خود در درسی به پیدا دارم  
معیت انفات میدانم  
من که از چشم یار افت دارم  
ضیق حسرت ز یاد از حسرت  
شوق خدمت فزون ز فرام دارم  
نه غله هر ز غمت دارم  
نه امید ز لطف صفا دارم  
خون دل میسود و دبا دارم  
تا چرا دل بدبران دارم

عاشق از یاد من بخواهر رفت

اگر چه که غمگینم

ان صید غم منم که چه فریاد و آوا  
فریاد ز حال و دل مستی دارم



رفتم که فغان از دل فسرده دارم / صد گدازه بیک ناله زربنیاد بر دارم  
 دانه احمد کس خویله و ز بیایه دیت / بیش که ز میدان تو فسرده دارم  
 دادم زنده لطف خدا در تو دخت / کند داشت پیش که مراد بر دارم  
 هر جا که گفتم شرح گرفت عشقت / افغان ز دل بنده دلازد بر دارم  
 جیگر گشت غم و از دل مع کراه / رسم در ز خانه عصیا بر دارم  
 عاشق غم یار بر سر رحم خدارو / کند داشت که از دل فسرده دارم  
 من که دل در غم آن لعل لیلان / چه غم از کار دل پسو دارم  
 تو لبیب دل جبار و خسته من / در دشت آن دود که بید تو خندان  
 هستن غنچه صفت ز غم و غما ستم / هست از حق که ایک بر میدان  
 اگر از جلوه او نیم از سر ستم / دویه با آنکه بان سمر و دارم  
 تا چه خنک نیم از دوده کفایت / فرست حبه ناله زربنیاد بر دارم  
 از سر رسم که دلازد دل که کار / چون نظم فرخ بیایه زندان  
 لب که دانه احمد دیم از دل مع / حاضر است اندوه فریاد بر دارم  
 خبر از تر جبار تو ندارم و غم / جابه از غم تو هم که فسرده دارم  
 رخت لبان بعد از این غم / بگذارد در کوشش با فغان دارم  
 غم

مستمست دلی و بیدار گشت / بفلک سوخته چه شد که بر جان دارم  
 من غم خنده و دل در کوشش عاشق / نغمه در خد این سنبل دارم  
 پرست از خیال رخ او در دشت / دین حرفه حاکمیت که میزد دهم  
 که جان که در در دانه بی خل کوشش / ارکاش میگذشت باین ترک کوشش  
 آن فریم که در قوت بلم نمانده / چشم امید مانده بانسرو کوشش  
 قربان غم که در کفم به که روزگار / هر روز ز زده از غم دیگر کوشش  
 منیر رفیع کو بکشن مع یک / تا است شیشه ز غم و غما کوشش  
 چهل حلقه خرد دل غم تو در کار / بار بریده سپهر بکر نقشش  
 خوش و غم تیغ بندر دگر از دوزخ / کو عاشق بکشته ز در جفا کشش  
 کجور یار می بندنه بزم / غم میبندد باین جفا کشش  
 ز غم بر سید رسم جان پیادر / در غیر از عشقی کار ز در دارم  
 کجور خبر دیان از کدیان / بیک عقباران شمشیر دارم  
 چنان بخود درین تجلیه که کرد / نخستین جلوه آن شمشیر دارم  
 که در دختان که کشته دلف کوه / ز لذت تر ز غم اول کوشش دارم



کشم کشم عشق مشوق رسم  
که ببرد دست روزگارم  
ز فغان و دیر و تا مشیر زندان  
غدا نه که بشمارم در چه کارم  
نیم که بر دینا ل محمد  
باید خوش ز جان خیزد خجاست  
درین کفر و جحش نماند کشته  
چو بیکان فزاید دلو بهارم  
نخواهد آمدن چون یاری

لکن از وعده کور امید دارم  
مکن هیچ چرخ را بر خنجر کشم  
ز تقویر کشم بر آن نذر کارم  
همه در زمین را در غمت اندازم  
مندانم که بهاران رفت و که فصل فغان  
همه در پیش از کرم هر خاک که بر کارم  
ز شهادت در از بهر او از من چه سببی  
بجز خورشید مسخیر شمع کیش را بکارم  
میں ورم محبتی چون شکر نوزانم  
که خلق را از بهر نثار به خوریت خبر دارم  
در دنیا مردم و شد قنوت محرم بخارم  
عبد امید یار که من بدیدم که دارم  
چه شمع از دهنم در این عشق که بیدارم  
که غم خویش هرگز نکند دانه پندارم  
ز دست که تو هم کار در مکن نذر عشق  
بغیر از آنکه در راه جان خاک که بر کارم  
توبت حبشی و نوبر همسم  
لایق منت عشق تو همسم

لا اله الا الله

در در چن ماه ز من کردانی  
کوش ناکرده هال بر خشم  
چه شود که ز تروت مستیاد  
منبر و رسم کل از خشم  
فارغ از هر در جهان بنشینم  
که گذارند دران از خشم  
ده که چو لیدر کل از ضعف جان  
سیر و باد صبا از و طشم  
عفت این کرد چه آید بیان  
که نیا رخت بهم جان و تنم  
چه اثر دیدن رویش در درد  
باید از چو لیدر از خشم  
زمان بمرایان تنم نماند خست  
غم سپهر این ذکر کفشم  
از خوش ال کعبه که از دین  
بر شش میرم و دانه که خشم  
خفته سال بر یک جان دلاورد  
فکر ال یوسف کل بر خشم  
لاف طاعت زدم ساق کفتم  
نظر جانب عشق کفتم

ترکان بر روی زید دل باده ام  
خادم بپاکشده و از پادشاه ام

از خدمتش اگر چه عذم خودم کوفه  
دال عمر بر زنده و الیاده ام  
بیرب چکنت در با خجاست غار  
ساق ز یک پادشاه خجاست زنده ام  
حشمت از جهان دکار جهان بسته لاجرم  
در غار حقیقت بر رخ دل کفتم  
نکرفته قیصر و مبارز در غنچه اش  
کیدانه که هر که دل از سر کفتم



چو دردم کن زکاره به خودم ساقه به محفل دلدار بودم

عشق ز کور ویر بنا چو سیردم

چون به تفت گشت مرا فراق اراده ام

مگر کارم لذت ز کار کارکنم	بر پیش رو و پشت یک عیت با نیم
لینم خفیه بکار صبا آورد و نسیم	که رخ از شاخ بنا به اندوژان بچشم
من کفتم در مدد کز کرد راه فرود	ز کور او که بخت بد و کز لذت نشینم
بندوق دهه شیرین بر جان دردم	که رفت از راه و به او عتبار جانم
در کلان دزدی کرد در آید و گریزم	نیاید در نظر بود و کور و دشمنم
مگر به صبا از کف او بکشد و کشم	که در دل در غر آید خیال نه چشیم
ز کارم برده به زور و اراده بران زین	ز کور او که به منم میخوام که خدایم

و به جرت ز جود و سخا بایم رفتن

ز کور او که گشت عشق که رفت از کف دلایم

در زجا کف نفس در جهان نظر کردم	دم گرفت و دگر بر بزم پر کردم
تو به باد چرخ را که تو یکا حسدیم	خبر میداد بر جان که نه سسر کردم
ز برق آه زبانه بکشت مراد	خدا کن از دل بران ترا خبر کردم
رقیب در بر فم بسته و ترا بلکان	که روز حسد کوبت بر دگر کردم

بزم

بزم او زدم کنفیس حدار  
نظر عیب برودش چشم تو کردم  
کسی روزی که مژد بر من نکند  
خوار بار به میر جسم گذر کردم  
مگر کنت بدش منشی اثرش

که ترک نه در افغان به اثر کردم

تبر که بر زلف یک کاف اول دیم	نمود از سر و دوا رض بکار خانه چشیم
مرا از خدایم نیت در روی او	که در رخ بند که او نیست و در چشم
و بعد تر محبت آن غیر و در زان	که بکش تو روز بر به سزایم
ایر منت جسم اید که بر خدا	که به کرد و در رحم آورد و در چشم
قدم بران گذارم ز کوشش غم	که است هر قدر می حسرت و در چشم
و حیدر به در در خیال کشنم	چه بشود ز غمی که کوشش تو در چشم

مجزا هر یک س صحت به در رفتن

منم که هر نو و زدم بران کنتی نسیم

مگر کنفیس سستی درین بر دگر	که راه کشی در پیش صبا و در چشم
درین محفل که آنکس نیت کس از حضرت	خدا کشت و ندانم که بکشد چشم
براه او که فرمودم حال جانم	بیانها بر مقصد نه کرده و چشم
افد به و بهارم تو ز پادشاه خوشتر	که از دوش نظر بر رخ کل و در چشم







نه خست که کنم فاکستان ز تو  
 نه جرات که بر آنکس بگذریم  
 بخت یا غیر کسی در رخ بدیل  
 دل اگر در از منم جسته بر میم  
 هزار شیره بر جبهه تو سر هر  
 که پیش آن قد مقدس هزاره بر میم  
 چه رنج که کشیدم ز صبر قیامت این  
 که بعد خندان در دنا گذریم  
 بر عده دل خورده ام که خسته  
 بودم بر سر برادر امیریم  
 بهیچ صبر نمی در آفرین  
 تو در در محبت که بفرمایم  
 کدر غم و این از دست شد  
 که در هر حال تو نفس میم

زخم خنجرم افکند عشق و برسم  
 کین محبت دانه در دگر میم

چند روز بر سر عشق و کلام دارم  
 حرق فستق ز کمر کمر دارم  
 قهقریای محبت زنده دل و زانو  
 در هر طرف که از بهر قیامت دارم  
 روزگار است که در هر استخوان گذار  
 چشم حیرت زبانه اندوخته دارم  
 در کار کاربان کرد و دل و دین امان  
 کاظم هیچ که از کرده است دارم  
 بر چنان نفسی زیستن ممکن نیست  
 منم که در آن سر کوفه آن است دارم

بنایم بر عشق که تو همدردی  
 دایم چند که میل بهر عکس دارم

ارم

کفسم ز پیداد کردن کرم  
 ز خبر تو پیداد کردن کرم  
 به رخت کلاه ام از جفا  
 سکه خزان پیش تو ز خون کرم  
 ز بس و شرار که دیده عالم  
 که بر حالت زور محبت کرم  
 مراد جگر نم نمانده است ازین  
 ز یک جمله هر روز از خون کرم  
 بیل عهدیستم که چنان در زلفت  
 نکرم کم از زور و حبس کرم  
 کینه منبند در عشق عالم  
 بمن زار که نید من چون کرم  
 بزم تو کنی ایران باغوس  
 مرا به این باغون نکرم

چه عشق است عاشق که از هم دمن  
 بعضی تمام به با من نکرم

زاده شیکر ز بس شعله روشن کردم  
 داد به عشق ترا دادی من کردم  
 چاره کلاه خدا ز کلاه عشق تو  
 چاره درد فراق تو بردن کردم  
 بنکوار فرم کل از تو چه بکشد آخر  
 بخت هر روز من بوحشه تو فرخ کردم  
 غفلت از حالت محبت شدن ایضا  
 که بوق ز بزمین با من شین کردم  
 دل من گفت که کل کوش که کرد  
 روز اول که من این ناله بگوش کردم  
 که از کار و دلم هیچ روی نم شود  
 در غمت بند که شیخ و بر من کردم  
 کهنه رست محبت که غنای از تو  
 به چه کردم که ترا ای همه دشمن کردم



خون صد دل نه خوری گفته اند که مرا  
پادشاه دیدم و از حدیثت اینم کردم  
گفت برادران من در دین و دنیا  
تا شدم ست و بدوست بگردان کردم  
عاشق از آنکه معیوب بسوی بستم  
که این بود که بدوست خودم کردم

برسم که کس عمر کدای کرده ایم  
با یک نش روزگار نشانی کرده ایم  
در دو عشق خیره جان دلا حاکم  
تا دشمن جاده در دین کرده ایم  
تو مردم از کت خوانده ایم  
خود ستایید در خودمان کرده ایم  
نصف خود شایع طایفه و بدولت  
از کت دست فکری در دست کرده ایم  
پرده زار یکبار که شایان دید  
در نه ما هم رنذر و رسم پیر کرده ایم  
گفتش عشق ز پیداد تو در دگر  
گفت با او چه خبر از چو بی کرده ایم

قدس حق با بر خیزد و برده ایم  
وز شایان جان شیرینی کرده ایم  
تبع رکف برستی که حد جانش فدا  
هر که خواهد که از بیز من ستاده ایم  
بند ز کین به عقیم کشته مهر کفار  
فانغ از کار و دینم فطرت زاده ایم  
اگر مرا زده ای جان که نظر روی  
منست بسیار از خود را داده ایم  
چند کردیم و در دینم بستم  
رازه انکسود که زار سجده ستاده ایم

هر چه بخیر کن با جانم از خود بخدا  
دل قدر دانا ز فکر چشم پر خنده ام  
به جوان یک چشم عاشق بیدار  
دل بزدل در فراق اوهان تفراده ام

کجاست کوفته از هر کجاست  
که فرغ تو نیاید و کس سر بستم  
شب جلال خانم زبک حیرت روت  
که بدین تو بزم که بخت می بیایم  
ز غیر و غور نوز که از عشق شنیدی  
نیامر و کت چه دود چه دور غم  
مرا درین شب تریک رده ل بخت  
ز داغ عشق چه دیدم پست بود چرخم

کدام شده در آینه کجاست دل عاشق

که در خوشش میرسد و کجاست با غم

رفان باغ کوش کنند از ترانه ام  
بر شایان کل در دست کستند شایان ام  
دانت دل بدست صفت غیره  
دیگر نماند بهر غزل و رباعی ام  
که عشق جان منان که جوید در خودی  
از در طه زمانه کشته بر کرانه ام  
برنج بود که غرض کنم حال دار دل  
دلا در کوش که کنت دینانه ام  
بچشم نهشت سپهر را و تو جفا  
طالع نداد جبار بر آن ستانه ام  
دارم نظر بطرز نگاه بیا شایان  
تا فکر کار دل که کند زان میانه ام  
ز هر زین غم خشم اینم خورده ام  
تا چه جبار هم شست و بپاشانه ام



عاشق را بین سخن شیرین

صیاد که در غم آب روانه ام

تا چند کجاست در در تو به چشم  
بر بخت کم دیده و مهر تو به چشم  
و بود در ارشک و دلوزم از زخم  
از دور بر که جگر تو به چشم  
بند و جان را هوای تو گستم  
بگذرد که در بند موی تو به چشم  
کس بند که عشق خانه جو من آما  
در نشسته که جگر تو به چشم  
از شب غیبت مرده کاشم  
صافی که در غم بر تو به چشم

افیت از در تو عاشق گسسته

از خسته او را بکلور تو به چشم

بخود در غم تو تو نظر شدم  
دل در کفم بنور چه از خود خبر شدم  
چو نشی که از تو درون دارم  
فراغ ز دست و کشته نام بگشتم  
سر در خاتم مدح علم زمین عشق  
تا در هر کوی تو به پاوشتم  
رفت آنکه بر بود در اندیشه وفا  
تا چه من هم از پا کار و گشتم  
سر را ز پا بر نه اندام برافروزم  
از لب که در هر تو تو زبیر شدم  
ز یک سبک خوارم این در برفش  
و خرف در خنده پیر بال و پشتم  
جان فکر عاشق و خسته روضی  
تا خبر زخو به مبداد و گشتم

بیا که

بیا که بنده به بند که مکر بندم  
بیا که بنده به بند که مکر بندم  
بر در غم تو تو نظر شدم نفسی  
ز خوب تو در جهان بر نظر شدم  
اگر چه دشمن جان منم تو خدا الله  
کنم دل از تو دور و دور که بندم  
رو بر من کشید اگر در شمع  
بان کفار خشمین بغیر در بندم  
آن غیده هم زخم این سیم که  
که پاره دل خود میسوزد که بندم  
فزون ز درون جان منم تو  
میان چه از به این کار محقر بندم  
ز غرض اندر از رخ دل که بنده  
چه غم جویم ترا بر بندم

بیا که بنده به بند که مکر بندم

ز کور یار که فتم که رحمت بر بندم

آنس که میکند محبت می کنم  
ای کاش نیکو دیدم تو مست  
خونم بجز که بر تو نباشد غمی  
کرا دیدن و دست او در قیامم  
شد هر دو در وفا و نشد هر دو در  
از تو هیچ سود و نفع ندادم  
ایرم نمیشدم که نیکو بان ها که  
که میکند از محبت کویر سلاسم  
این عقد که بستیم از کار دل کشد  
سیکته سفودش ز دور که گشتم

عاشق خدایک جویر بان نشانی

کز بهر استیلا ز بود این علامت



زانده نشسته در سر بکر جان کشیده ام  
چون غنچه کاه کاه کوه جان در دیده ام  
منکر تر که بخت جان من و بسین  
حسب در دیده روزی در خلی کشیده ام  
از ذوق و عده جان بزم کو در ذوق باش  
کاین روز خوش تر از آن که کشیده ام  
حیف آیدم که دل داده از میان برد  
واغ غم ترا که بخت جان فریده ام  
از در سر سحر در دیده داد من غمت  
چون بقیه دلم بفرارم و کنون  
داد در هر کوه در سر فریده ام  
بگذر ز رشیا بیا که غم مرا بکار  
کاکه نشدم که بکوهستان پریده ام  
رسم زوق مهر و دین زوق بر  
انته ز من رسیدم از دل صیده ام  
نه فکر نهان و نه سر بر کوهستان  
عاشق بگوشه قفس ز صیده ام

بجز از مهر ترا این عهد سخن کردم  
آنچه کردم در دل نه هم از من کردم  
خوبیت با بغضان من بپوش کردم  
و سخن جان و دل خوش تر از من کردم  
شوق جان را که بکسر برد از اورد  
شد رهم که برین بام نشستم کردم  
زنگه و دور از دلایع که بکشد  
از سر کشیده غم که جانم کردم  
خیرت شد که اثر نیت فی ترا در عشق  
که بر کردم و دین فتنه آید من کردم  
از نفس کس بجز من در حمت نکرد  
چند روز در بوسه بکشتن کردم

ام کوان

هر چه ان عهد سخن کرد خوشتر زوق  
نخنر چندم از فتنه مردن کردم  
ناله بود که شمع شب بد است  
که در غم شب حبه نور روشن کردم  
بلند از مهر من و خدمت انصاف شد  
خسته بگر که در کوه تو سخن کردم  
چهره از یاد نشدم هر که است عاشق  
با خیالش همه شب دست بگردن کردم

در دل از مهر منی آتش افروخته ام  
بارگرم است بکار دل در بختیام  
سود و درد در دم هلیت باز در بخت  
حسرت چند که در عشق تو ایدم  
بار بار رفتم از کوه تو از سر کسل  
بکانه که تن فلز تو آموخته ام  
غیر داغ تو که کس نماند  
نیت خیر بر بود در تو نفوذ ختم  
نیت زینبید کس قلوب خدی چون  
بار بار دهنده لبه قدمت در ختم

دلم از مهر چه بزر دل جان عشق  
من که در آتش عشق تو ختم شدیم  
چه حدیث در دو جهان فریاد افکارم  
ز که دم در دگریم بدم بیا بگویم  
چه بس حسی که بر کوه میل سیده خاتم  
ز که کبی تا دم ز تو صدمه از کرم  
که از انچه در جهان بتر کنم حکایت  
که در تو در سخن جان بر ز کرم  
ایوان دست نیت شده ام سیرانه  
که زوق بر کشتی بزدلکارم



زرقه سه چه کردم هربت جانم  
 نشد این محبت خیل جهان کرم  
 دم پسین که یقین کردم رستی  
 ز محبت کفار و ذوق رستی  
 چه کند زو و بیک سخن و نیز و کل  
 ز تو ترنما ز پر در ز تو کلدار کرم  
 ختم زرت جانم و کنم خدایان  
 چه نیکه ده ایم ز غیبه ز غبار کرم  
 چه کلدارت عاشق نشان برانش  
 که نیکه خدای تو شمس و یار کرم  
 بر سر زدن که تا چهره خویان نظر  
 نه او از من خبر داد نه فرمود خیر کرم  
 تو در مشوه ترین دین جان به یار  
 زنا ز پیش نه نشین که کار محضه کرم  
 خدایکد گاه از ناله ام از لیکه لید  
 ز من این شد و دانت گاه هر چه کرم  
 بدوق بیخ اگر در زنده عشق قفس غن  
 من از این قفس در دستان بر ز کرم  
 نیدم هر چند دشمن جان فریدل  
 سفاکیشی که در دل دشمن ز کرم  
 اسیدم بین که در این خشت سال شایه  
 ز رخ کند خند در چشم فر کرم  
 بدوق لطف خویان خاطر عشق  
 در آتش منم از خویان تبرید کرم  
 کدشتی بجان کفتم که نیم بر تو دلدار  
 وفا کدشت از در تو ای چشم تر کرم  
 در در عشق خودم زان بون  
 هزاران مسجود دل خسته به پا کرم

و

عیبت که در راه غمت بدیدم  
 بد ز سر نید بدان تو کردم  
 از باد قران نیت مرا کشت طالع  
 از خاک بر آرد بین کشته زدم  
 ان قوت ترک نه که بکار کنم راند  
 در شام دیکه گاه بود وقت بدم  
 در دسره دلداریم ان لعل  
 مشکه یک در به شوخا در  
 خبر ترک محبت که با شوق تران گفت  
 کار سر نه که در به آان خسته نکردم  
 بر در حریف بر کفش کدشته ام  
 از سر لاله و کل و بر سن کدشته ام  
 رو کددم اگر کددم خوار که من  
 از یک نگاه کشته بر دل کدشته ام  
 هر زده خاک ان رشید است کاد  
 زنا کجور اودنه معین فر کدشته ام  
 صد زخم خورده ام ز تو ترک جنگو  
 در غره است ستودنم این کدشته ام  
 از لیکه در شکم زده و نیکه ز کاد  
 بر جان خویش ز چشم کدشته ام  
 عاشق منیدم ز به من ترکان  
 که خسته چین شرم که ز فر کدشته ام  
 چون مت شیش تو یکا بود و نمودم  
 کو که در بار عدم از خاک خوردم  
 خدایکد شد از رویه مرا خون جلوم  
 بر خور در دل بر سر که تو فرودم  
 در شمع کس بستم دار شیه حد کاد  
 بر در خیال تو در هر چند کوردم



از خورشیدان شدم از نور تو آه از گشت محنت بجان نور تو  
 مرغ از دلی قلم از مهر تو خورشید پیدا بود پنج خب تو و خورم  
 از چشم به دهر زبانی من و تو در جسم رخ حجب تو سر آیدم  
 عاشق بزم جان اگر انده شود لکاه  
 در خواب لیش در سحر در بوم

ایکه از خست شیرین شکر آب سر زدن من نیست چنین بد  
 قهقهه در دهن خسته کج بایرم در برسد ز غم در کور و کام  
 شاه جام بیم لعل کشم پنج جان که بهت اقدم و بگذرم و بگذرم  
 لیکه بر دوزخ خورم بدم بدارم کشتم زنده و ترا دات جان بدارم  
 رز و زورم چه تا نه بخت دلی اگر آه و افغان گشت یکدیگر ز کام  
 کفر از این سر کو در دوزخیش پر بر رفتارم درم چکنم عیال  
 قهقهه بخت قیامت بر دوزخ طر پنج خوب تر روز در شب با نام  
 رفتم از کور تو حد بار و خجل بر گشتم بکانه که بل صبر و در درم  
 به چنین طاعت در نام زنجیر که بکورت دل از زار قدم بگذرم  
 در دوزخ کور کج و شر بچویم در نه از دیدن باریان جهان بدارم  
 در میوزد و کین را را شمشیر عاشق از دست لعل خفته در از نام

الکاه

دست نه که اهدانه گشت غم در به که به از ان در شستم  
 مزین با شواغم ره تقدر سپرم بگذرید که با به و شر نشستم  
 کارم از پنج گویم عبادات و انقدر دست خنجر مهر می بستم  
 جان سپردن پنج دلنده جان نینا به لبم و بر بکشم  
 دهنم بر کل گشت ز طبع غم که ز کور ز غم عشق کاشی بستم  
 جان ترین دمت در غرض شربت نخت کمال لب ز به خنجرانم  
 ای که هر کور حد تازه علاقت یاد که ادر از بند که در غم  
 رنج دوه بستم شیرین بز کونم خوشی کردانه که بخت چه قدر بستم

عاشق از باغ چه کج تقصیر کردم  
 کوه به صبا مرده مرد درم

ز انومخ و گشته رستم در جان جهان گشته رستم  
 دردم دانت و پاره دانت دوزخ طیب خسته رفتم  
 شربا بغم تو روز کور دم روز برون فشته رستم  
 امید کرم بران درم خورده طری ز کرم نبسته رستم  
 از زنگ رقیب رستم را از دست خفت ترسته رفتم  
 ندایه فلک ها سردیکه در سایه ان محبته رفتم



از دار قشيب، منج ان کرد

عاشق کہ عارف ہے

برادر که خود دیده شیر کرب که گفتم

مفتوح و رقیع که گشاید ز کف فقر و استجد سیکند و در دست نام

دارد و جنم پیش تو از ابرخ نیکو از سگوه حدیث که نیاید بر ما هم

رفتم سر راه دروازه تقسیم کفش بکند تا که منت دشمنان بنم

شیخ محرم آزندگار بنیان روشن نوردیش تو احوال نهضم

برای کلا از محبت نفع روزی است حد و بنده خوشتر از هزار است قلام

فادیل روت چه اثر داشته باشد اندازه حسن و قبح او در خفا

عاشق من این جان که ندارد دسرا

ان پر کہ خاک قدم باریست نم

نمک شود بر خور در زیر سجده و سجده ام  
ساعتی که شدت دهد یا بر سر چشم بدم

از دور قمر خوش کند هر طرف بخت کند  
بر پسر اسیر دیندارش آن خدا دام

میرزا ملکشیر بود بیست و یکمین  
خبر که خوش کرد از جهان و دل از کار

فرزاده فادما را از او بدر کرد و در کمال غم و اندوه

10

موتی شمع از رخسار کاشتن در دل زدن  
موتی شمع از رخسار کاشتن در دل زدن

میزد بکش این فدا نام مطهر که در دفتر  
ساقی چهره سیر سحر منور الحف نام

شاه ازین سیر و سفر و مقصد و  
کزی لم کرده و درون بزرگ

هر خدی که در آن مرقه حد جریا در آن

عاشق خوف کشا ایش از هر زدن بکشد

کتابت الکریمه در شرح و تفسیر کتب  
در فقه کتب کتب کتب کتب کتب کتب

اشکم از دیده و در خون و دل خونگی  
که اگر دانه فشانم بخاکم

در مقامی که بهر یک از آنها میگویند

فرخ عشق تو از حشمت کار جدا  
به خیالت که دیگر ندیدم کار جدا

فاندره تو کجا در من ماسک کرد  
احمد تو فتح ده در من خوار کسیر کرد

نرم اور آفتابان که ماره نه  
کندرم و سیر را که در سیریم

شش از آن روز که از تویت لاله د

فردی که در توان سخن دل

دل نکشته دهن وادی صحرای عشق

از به گذشت کرد حال خیر در کرم

فتم کمرانده کند خواراشم در غنای خواراشم خوشتر کمرانده

۱. بسم الله الرحمن الرحیم



در راه افتاد است بر وفا که چند  
دل بجز زنده من و لعل کبریا  
تا رخ جوینم حیرت کش خسته ام  
هرگز نشد کعبش نصیب بربا  
افغان عشق زبست دل زخم محبت  
بگذر چند روز مرا سید و دریا  
از شوق یک کاه کاس آتش بخت  
روزی رود که شربت را شکر بیا  
ان به که چند روز ترک فغانم چند  
روزی خوشتر دین به محبت بیا  
کلر دست نقد لپان زنده تر است  
دیگر درین کلمات بر چکار باشد  
فغانیست غم عاشق بر آتش  
شاید که خاک کردم در کور بیا

خوب خیال و صد کفایت  
میر گرفته ایم و کفایت  
در محبت که در هر چه کام دل  
دل بر گرفته ایم و در گرفته ایم  
شتر و کن کفایت و کفایت  
کودست داده زلف کفایت  
خوش نیست که کشیدن کفایت  
جادر نه با بیه فانی گرفته ایم  
فغان از راه غم خبر بود  
دل خبر نیست که بیا گرفته ایم  
تا دیگران هم از یار کار گرفته  
ز کور غم بکار گرفته ایم  
کوثر بدو خود هر عاشق نمیکند  
صدره غفلت همه در گرفته ایم

دل که در آید

ای که بر در کس از دوزخ نجات آید  
صدره از خاک است رفته و بیا  
حالی زنجیر خفته اوجت فر این باشد  
که ترا در نظر بندد نوز آید  
بر صدر بایش آیم و بخت  
همه تن شمع صفت روز کفایت  
در خفا که بخت بدست  
برسم قصه ترلف در زنده ایم  
روز آید و از بخیر باده خوش  
بخرابت محال بهر کار آید  
ترک بدو گیرند کفایت عاشق  
صدره از کور تان رفته و بیا

حالی کفایت آید آهنگ نثار دریم  
جلوه کن جفا که کفایت  
شام از خفته ما هر که با خبری  
چشم بدین فکرت که کفایت  
عجز ما ویه و نه بخشید با یار کفایت  
که چرا دست رس نه زنده دریم  
تا که از خانه بران آید و بیا کفایت  
حالی جاسیر را کفایت دریم  
صدید به قیمت عشقیم در از حق  
چشم امید بوش هو دریم  
ای صبا چوبه از شربت غبار کفایت  
که به نوز تو آهنگ دیر دریم  
بخت بدو که عاشق زبست کام یافت  
تا بخوبی که بیل از تو غباری دریم  
زنده زنده دریا و در خانه باده خوش  
گرفت سحر زبست و سحر باده خوش



ز کف که جام گرفت و ز لایحه بوسه رید  
چه شد کفاه نهانش بزم افش  
تا عجم و دم عشق پیش از آنچه تن  
بشرط آنکه اندر هر چه بخیم نفوذ ش  
ز دود و دود چه بر سر کرد از دل غلبن  
خیال حیرت از دوق حیرت ش  
ز جام باره چه کشد بیدلن  
بروز که در خرمی چراغ ش  
کز دست زنجاران در زند تو چشم  
که حرف تند خویشتن کوزه بود ش  
زهر چیست با لم نظر بنیدم در د  
کشیده تیغ جفا خشم و فدا ش

سحر دیده چه بر کفایت کشد سی فانی  
رسانه مرده عفو خدا بکوشش شرم

ز ازاد تو شودم به بداد تو خیزم  
حفا با تو هرگز کسکه از تو بخیزم  
چو بنشین خوش کن دل بزمین عشوه  
که خورند خانه از تو جان از تو بخیزم  
چه شوم که چه در کفر و رست از حیرت  
بروز خورشید یکیم خجسته خیزم  
چنان دل بسته دارم که با حد عشق چنان  
مهر خطایم نیست کن با کسکه بخیزم  
از دقت خیزم که دلم پر دل کوزه  
مگر خیزم کردانه بزمین بوسه خیزم  
اگر نشسته خدمت نیم از فاکه خیزم  
جدای از تو بزمین جدا کن خیزم  
پس از خمره زهرت شد که اندک خیزم  
زهر طبع کران که بزمین سید خیزم

اوایل

مردار لعل افش در د کام عشق

چو آن لعل بکف آید کوز بکف دندم

بهارت بهمان دقان خورم  
که در هر بوی گشتن خورم  
و در مخ بکف نشاند به من  
شوم خاک و دست زدن خورم  
فراق کشیدم کزین بس با لم  
زخم مشکا نیست کسان خورم  
که در آن دردم کند چنان به من  
طیبر کرد در د جهان خورم  
چنان بادل جان خیال بود را  
که اندیشه دل غم جان خورم  
زلف نقد ما آید کف کم  
امید از تو سر و خزان خورم

من و نه شب که با خشم عاشق

سلاح شدن مور سیدان خورم

بر شود در خور سر راهی گرفته ایم  
در فقر ما نش روی هر کشته ایم  
و از کجایت صحره در دغم بنشین  
از لعل آن در لب که هر کشته ایم  
که منکر گرفته نام تو توام بر د  
تا که بخواه تو که هر کشته ایم  
تا که دل تو هر کس و جان شود  
اکنون عشق خفت آهر کشته ایم  
کس که در دهم شمر ای به چه غم  
بجای ز دست لای هر کشته ایم  
تا که زرد و حور ما با خشم شود  
نزل کون بد که هر کشته ایم



هر که بچسبیده ایم کل از کلین مراد  
که هر که ز غلظت کله هر گرفته ایم  
با عهد لب چون سر مهر و فتنه است  
صبا در پناه کل می هر گرفته ایم  
عاشق نیست سحران لطف

اقبال داده بخت سحر گرفته ایم

بهر آن چون دل و دانه و جان باشد  
چنین کوفت عشق بر غم اگر گرفته ایم  
تکلم نه بر این دارم که با سحریم و چند  
اگر که شرف به یوم کند شاید ده داده  
درین دارم ستم گرفته ام عالم عجب است  
من و صید و پر مهر هر عشق در اندوهیم  
اگر از زنده گانه به با بیکدوستیم  
نزد غم غمزه دارم مهر جان نیدم  
بان بسیارش ترین نظر دارم که اندک است  
فر گوید که نه بمنزله سحر است و نایم  
خوش روزی که اضم از به رخ می تند  
براه اوده چون طالع فرزندیم  
خواهم دید کام از دست و تیغ او که اندک  
بهرت دیده عید است بر بنال صایم  
بشکن زده از دست غم از ادین  
اگر آنکه شود که در از چشم تو خورم

بدام آذر و خالق چون را صیقل

برم بر لب سبک غم که خواهد که از اندام

بگویش مردم هر روز کام دل می منم  
که یک عشت بسیار از دغ فغ می منم  
با مید و فای سیکشم حدال حذرنا  
دل ادا بر زهرت می منم

چرا

خبر از ضعف منونم نیاند یک بندارم  
نشان کرد بر دانه مهر می منم  
بگرد و بخت شاد و دام چند که منم  
اثر از دانه کشت و سحر منم  
لکه کار غم عشق تبان یکا است ای دل  
که کار سحر و جادو دران سحر می منم  
لیم در این پیمان هر دو کز طالع کوه  
نشان از کار و دل در بهر نزل می منم

به حالت سحر عشق که بر بر جان می منم

زیم مندر چند و نیت قمر می منم

ز خاک ره کج با گردش فلک به خیرم  
غی و رخ نمیشند که کفای به خیرم  
مراکز عوذه دل شاد و میگرد و جرات  
که از نرم تو در جویان غنای به خیرم  
برخ و مرغ نشانه از دانه کرم دست آخر  
چه از خاک کدو در کربان به خیرم  
عالم جوی از قاست به جلاک می خورم  
که از جان بر سر ره کس به جلاک به خیرم  
درین کلشن دل از شکم منتر خورم  
چه عاشق که سرش حسی خاک به خیرم

که بود صید ز کوی تو بکار و کرم

سنگه دارم و جانرا که بدویش کرم

سبب از که کون بر ستم سکند  
از غم عشق و تا به چه آید بسرم  
اثر از کرم من خسته نیاید  
بدر دانه و کوش تو ستم به خیرم  
هزار ناله که کوی منتر چند از عشق  
که بر کوش سده ناله رخ به خیرم



تو زین نغمه و کسب موه انا  
چشمم بر کس کور نشد پرسم  
دل به راه من میزدند کاهی  
خبر کویر تو هر جا که بود رکذر م  
عترت کن بنج ارطلس است ای صوفی  
چند از آتش سودا رو سوخت و جگر  
خبر از دخیانم نبود در کویست  
که نباید و کور پیش رخت در غم  
ره بجای نبرم غریب کور وفا

عاشق در این دل نگشته بود رام  
از بسکه شکار نسیم کس کشم  
از در رخسارم که بنم حسرا دم  
دل در دهنم که دست او را بر کشم  
بدر کمن کشتن اگر کار من کشد  
از کور حیات رخت کجا در کشم  
کوچتم از ترشح خون هیچ پس کمن  
من ان بنم که تر ترا از جگر کشم  
بیدار و دید کال بیدار و دور وند  
من رخت خود بخور تو بیدار و کشم  
که تیغ با مردم بر اندر هوا تو  
فا در نیم که هیچ ز حکم تو کشم  
از غم ز قیاس کشد شکافیت  
هر آه حسرت که بران رکذر کشم

عاشق بگویت غم دل با جلاست  
ارکو بر سرش چه یک جام در کشم  
ان که قدر میکند دل فدا نم  
دل دانه در خسته دل زین رو که موزدنا  
ازت

نیت از حدی نه که فداش بودم  
در خون جزو غلطید ز صفت نایبم  
با بر نماند از هر آن که رخت جویدم  
اروای ایران کاروان بر فداش بودم  
ویم نبرم و صد او در خنده و قدر  
اکمال بجهان مرکب طبع کبریت شدم  
بدم رشت آتش ز نور من سوزدش  
باشد و چون شمع جبار کشتان غم  
ناده که کام از دوق جان میداد  
ترسم شمارد افتم در آن سر و کلام  
پد از غم که کمن کاتیب غم نشد  
این آه پد تاثیر من دین کریم محام  
کشم که رویت چنم ویرم ز غم  
روز که خود در دستان کودی شکلم  
با حدن قدرش او عشق نکردم شکوه

کاکه نکردم و در اندیشه موز دلم

سپر بنگدل آمد بقصد از دارم  
کریست به چه در بند او گرفتارم  
زیاد در رفت غم درین نفس فریاد  
کریه کار همین بس بود رکذر دارم  
بوسه شستم از کمر تو شکندم  
مگر خبر نشد ان سنگدل محب دارم  
نظر من کمتر از زبان خوش بزی  
و چشم مست تو یکدم نرفت مشام  
طیب منم که در او سر صبح کسی  
بر رختش سوزد کاش فانه دارم  
چه نرد میکند این را میتوان ادل  
شعیده انه چه در کیش دارم  
بگریه کس و نام رفت هر چه شمع  
سیر نیامد زین رختن شب دارم



مبارک من توان اسیر خار  
از زلف آنکه رسد بجز خارم  
اگر بکار نهد و روز نبشیم  
عمر بجا طریقه مست که دارم

اگر نترسد امانه هر جان عاشق

اگر رفت دشمن و در کور او امان دارم

رفتم بد بر سیکه دهم کفتم  
دیم برنج ساقه و آرام کفتم  
غیر از تو خفا کار کسی کردی کفار  
صبح از کف من بر روی شام کفتم  
خندند منبایان که دم رخت به شام  
منه تا که از کف منش کام کفتم  
در دلم که مرا خورند و کس نکند بود  
این بنده که از کردش ایام کفتم

کام دل عاشق ز لب فلک تو صمد

ز افق زلف در من ای کام کفتم

اگر کرد و نکند و کرب و بخت بد کفتم  
باید و میزاید و میزد کس نند کفتم  
شرق پریش ز بل تا و نایه قائم  
کند بخت از بزم نغمه که در بسیم  
بر حضرت خود از تیغ او دل بد جرقه کفتم  
خاندان شهید و من از کار حیدر غافل کفتم  
کفتم عنان نقد را کرم با ساد کفتم  
کز پیش وید و کمان کشد نشان کفتم  
کوچه تار به یسیرم در واد و حیرت کفتم  
صد سال ده از تو سر برست از سر کفتم  
کفتم بر به او که خوار زبیا پرده کفتم  
خادم تر بار بماند و کم نشد نغده محکم

خدا که از من مجرب منید این ششم  
فردی رختن بمن که بر او آید این محض  
افیت اگر عاشق سر زلف دل از تو بد کش  
سکندر و کز زند او هرگز نماند کز دلم

ما قشیر از کف فریاد کفتم  
ملکم غم عشق ز دستا کفتم  
ما رسم کدایان و کربا کفتم  
کام دل غمدیده بفریاد کفتم  
ان خاطرش در در اصدان فرو نشاند  
و اویم به عشق و دل نماند کفتم  
از خیرت بافته و لعل زده کفتم  
ان فخره که از نه که با بد کفتم  
دیدیم روان ابر بهار بر روی شام  
راه سه کور تو بفریاد کفتم  
ما نغمه مرغان چمن در دانه دیدیم  
از مرغ چمن زلفها با کفتم  
خاموش نشستم بسی فغان دیدم  
تا رخت فریاد ز حیدر کفتم  
دل گفت که بداد بودی حد فریاد  
فغانان تو ز زکیه بچ داد کفتم

عاشق لبه کور تو از لب که قافله

صد بار ز خون در من صید کفتم

بشیدا وید پدید دارم  
که با این خار بستر خار دارم  
غم دل حسرت و حیدر دارم  
پیرس از من و غم بسیار دارم  
بکش کریش از جرم عشقم  
توسید ز من اقرار دارم



بنیزدش روز قیامت      بشیر نماند زلف یار دارم  
 پات کار کرد زان بزم      تو خنجر منج دل نگر دارم  
 ببالین آمدن جان سپردن      محب لکتر از دیوار دارم  
 رمزه دل بود و قد جان من گشت      بمنج جان مانده دل در کار دارم  
 جانم تا چه شب سکن روز      بقیادت شفی پدار دارم  
 قرین کفوم و زبند کفون      که از زلف جان زمار دارم  
 چه عاشق که جفاکش در جهان  
 نکو به عاشق بسیار دارم

در بزم ره رخت اغیار گزینم      تا هم می از کف دلدار گزینم  
 دیم فلک خوس از زار دارم      راه سر کور قو دل از در گزینم  
 ان فرقه پذیر که از ده مرید      دادیم یکباره و زار گزینم  
 بر سخت پردانه زینتم محفل      از رخ چین رخت کز از گزینم  
 وقت بر سپال دران بزم مشیت      تا جابر دران نیت و دوار گزینم  
 تا غیر بنا کامی باشد و کرد      ما تم دل را شب تار گزینم  
 عشق بود سجد چه شده اوستا  
 نیز ره خانه منار گزینم

الاشق

سر به عشق می زار دارم      کی فکر سر و دست دارم  
 بر خفا قفس هم نغمه ام لیک      فتنه در خور کز از دارم  
 قو دل نماند زده در دل کین چو      عشم این دود خنجر دارم  
 چه بود از کزیه شب کزینم      هر از ان دود پدار دارم  
 مبتی تن دهم در چاره غم      که خرم مردم مشیر دارم  
 به زرم کار با مردم فردشان      که عادت بابل زک دارم  
 عجب کین بر من عشق چو      که صبر کم عشم لب دارم  
 مانم بر سر حدت یا کین      که از خوابان تر بر کار دارم  
 بگویم و بده دشنام فحش      شکر زین چنین در کار دارم  
 از ان خنجر کلکون گشت عشق  
 که برنج کش چو کلک دارم

صد بار به دلاور دل و باز گزینم      تا رخت کجوبه اش از ناز گزینم  
 دیگر مسرم بختم اگر باز رسد      تا کوشه ان بام که پرواز گزینم  
 ان صید صغیرم در پس سیریم چو      صد بار سر برده بنمایز گزینم  
 پس تازده کفاره دلش ادم داف      دیدم که نشد غم جان باز گزینم  
 لبم لبه کور کسی راه صبار      عاشق که در راه شد غم زک گزینم



به نشوز از تو کس فتنم  
 از زبانت مرا زان عشقت  
 حورم که بجز حور و یان  
 از من بشوز کجای تر غداش  
 از آنکه بمن نیکند سر  
 نیکند و فایده نکم  
 دارم سر سبزه و راغی  
 یاز سر که مران غریبی  
 یک کل نگرانت کجاست آن  
 عاشق چشمت در پادشاهی

غم فتنه بر کجاست من فتنم  
 آن نیکو یارم که آب رخ با وقت  
 در بزم طرب با کز نشد فتنه  
 از خلق نغفتم شئی به جوی  
 به پرده بر کجاست نه فکر آن  
 آتش بل افروخت ستم که فتنم  
 از بر تو خورشید جهان تاب که فتنم  
 هم قدر چند خواند که فتنم  
 یک بربادت از لبش که فتنم  
 با او قدر چند به کجاست فتنم

دیدیم که خدایت ز دهنش نرسید  
 رفتیم و کن راز همه حجاب فتنم  
 عاشق بهر صفت صبر و کدورت  
 دیدیم ز دهنش دهنش که فتنم

دل نیست به نیت نام فتنم  
 دل سیر و دو معنی از دل فتنم  
 عشق آمد و از رخ تو افروخت  
 کوی که دفا کنم دهنش کجاست  
 از کوی که فتنه شد بهر  
 در بر رخ خیز چون نبستی  
 از دهنش لطافت فتنم  
 از دهنش کجاست بهر  
 عاشق ز فتنه رود کل بود

این برق که بر خفت شایم  
 این برق که بر خفت شایم  
 این برق که بر خفت شایم  
 این برق که بر خفت شایم  
 این برق که بر خفت شایم  
 این برق که بر خفت شایم



از هر طرف رغبت با نیت من فرج  
 چشم فرو بسته با نام کند شستم  
 آن نه فرایم که در کفر خراب است  
 از ملک جیشید بیکم کند شستم  
 باز دل غمزه غمت زنده  
 از نه برود نه دینم کند شستم  
 سر به این نام بهین جفا  
 ز آقا ز کرم شستم و با نجام کند شستم

میره نهان جفا را بستودیم  
 عاشق چه کرم نیت را رام کند شستم

سختی دردم و بد از سر دل کندم  
 باز فکر عشق آن نیرین نام کندم  
 سحر دیگر که آب دیده دهن دل  
 کشه نام محرم و میاید زلف من کندم  
 من که میدانم کوزه نام نه در آن  
 یا جفا خیرم و از لطف عاجز کندم  
 کار عشق و بران با چنین تا در آن  
 سحر افاده دل زین کا شکر کندم  
 کرد خوند بر سر راه جفا خندان  
 تا بج در دره او نزل منزل کندم  
 در رفیق از فال من بر فدا کار شوم  
 خودم رستم و زان نام فاقه کندم  
 رستم که خضر شیب چنین باران  
 با درم ناید که از این و شش کندم  
 قریه کردن بدینان رحمت حق بکار  
 من زمر حنظل که از طبع کا کندم

یاد آمد عشق از فال دل دینم  
 چون حیا که بران سکین من کندم

صدرا از رفیق من از شوق بستیم  
 بخوان فتنه و عشق که کیدم بر خوانم  
 غنیمت چه بایل میکند که آن او نم  
 که ناید دست بوم مرد و از نه دینم  
 کیم آن نده از شوق وصال دینم  
 که فکر من دارد و هیچ شمشیر جفا  
 مراد عشق صفا از آن سخن دینم  
 که بر بغیرش و از دینم با دینم  
 خیال آب جلدش حسن زده درم  
 ز نیت آه خود دایم از آن در شوم

بجام دل کند و کسب سر و فرغ شوم  
 ز نیت از نیت سیر بر سر در نام

نخواهش شوق او در زار دل کندم  
 که از کور کسی مر آید دهن دل کندم  
 بیمن در دست کوه خازن خیرم  
 که چشم من کل چشم دگر غیب دل کندم  
 من آن حشمت بر سر و از خوارم بر سر  
 که آنکه نیت هر چه زبانه و فغان دل کندم  
 مراد صبح شب بر کوشش کوبی  
 که بر سید غفلت پس غایت دل کندم  
 سبک در شمت از آن که کردیم  
 چپ دم که دفا بر در دل بند کران دل کندم  
 پرو بهم بر شین بسج کل و راه دینم  
 بین خدش و بر شخ منبر شال دل کندم  
 مراد و غنچه او کام دل و مراد  
 بغیر از نیکه و در خند خود شال دل کندم

مراد حق غم کوشت عاشق با دل  
 نه بنیم در بر دیش تا کجا در بر شال دل کندم



در دل دستم آه دارم / ر عمر که بلی نگاه دارم  
 بر دل دستی درست و یک / بر در من داد و خواه دارم  
 تا چند عفویت فرات / آفر چه قدر کنه دارم  
 میان کجی برم تفهم / کاین داد ز باد شاه دارم  
 رفتم و برستان بیدم / تا بر در دست راه دارم  
 برخاست نگاه از فرات / کفر غم فدا نگاه دارم  
 خط تو کبیه مسراده / زان همه این کیه دارم  
 در آنکه عباد زور و دیریت / روز و شبی سیه دارم  
 کفره بمن چه کار داری / کار و راه طلب و راه دارم  
 بر صحرای شبانه است / ای نه که صحرای دارم  
 رفت و مسوز زنده عشق /  
 سرمه چشم و شبانه دارم  
 گفتی بخت باین دان بیدم / کجور گوش نگاه بجان بیدم  
 بیغ تازه نهال کجور نشاند / که تازه شست حسی سرشان بیدم  
 خوش است شاه بفریاد که کم گذرد / بشیر و خواب خوش از چشم بیدم  
 هرگز زنده کل تازه کرده بر شاف / بغیر حشرت ویرین زوستان بیدم

کسر که خون جهان چه یکمان رز / بغیر غره خور ز او کمان بیدم  
 بنی که رنجت شاعر که داشت دیده / که بغیر حشرت روی تو از جهان بیدم  
 بین شمع که ناش و فدا بود عشق /  
 امید بود ندیدیم اگر زیان بیدم  
 از خوش اندم که در فتنه خانه زغم / فتنه از هر جهان سحر نشان بیدم  
 ز کجی در راه طلب و فرخ دل سکر / دست بردارم و جو در من دلد زغم  
 بمیلان کرم فتنه تنبش کلر فتن / بر آنکه فتنه فغان بر در کلر زغم  
 ای کلان کجی به تمنای تو خند / دیده بر خنجره فارم و دلد زغم  
 خنجره که کجی بگویم تو نیلایه / که بفرمان تو باین دل فکار زغم  
 در شب و صحرای تو یاد آورم از زور و زنی / که راه خواب باین دلد زغم  
 ان اسیرم که خانه جو بر اندم از دل / آتش بر دل ز فغان کفر زغم  
 قوت و شوکت بیک ز غلام جو بید / راه بر زنده که خشم شب زغم  
 دای خنجره و غمیشی از غم  
 در من دل بیان از بیک زغم  
 غم جان در دل محب دارم / که تا کور تو راه دارم  
 فتنه خوش کچکان دارم درین شاف / که همه تو کا صغر دارم



نخواهم عمر در عهد فرقت که فکر این شب در کجور دارم  
 جدا از رویت راه دلفروز مصیبت خانه منور دارم  
 که نام بر دل عیادت آن به که ز همت زانسه کجور دارم  
 جوان از قامت شوق قیامت من ز ملک سسری پر نور دارم  
 سه پایاقت جان به چه سیر کد این شیوه را منتظر دارم  
 ز شیرین و قدح ان لدر نشین

علاج عشق رنجور دارم

فرزغم چه غنچه بل مشک دارم خن بکد از دکن جند دارم  
 سیمیم دکن پاکه درمخ نود شیم سر حوله در نیم درین مشک دارم  
 فرجام دهر هر نه کیست بیدار از کینه بد آن بذر سنگ دارم  
 ناصح چه کند قصه ی صحرای باکش کبینه ز زنه جند دارم  
 آب دنج با خاک در ماهه فروگذاشته که به نوسیم برنج مشک دارم

عشق بزد چه اثر این نامه غلیظ

کر نشه مرغال خوش آنکه دارم

رفتم در بهر بوبه بیک در دارم برسم زمین جان بدو سیر دارم  
 کفر بوزر کار خراش چه کنی بنشین که داد که چشم تر دارم

نایه

شایه کیمیه در اندک شکر خنده آید که در بهر ستانم دکن غرور دارم  
 بگذر بین بان زح چون حور نشین تا اشک شام دم دفا کتر دارم  
 صد جان نیم خورده چنان غرور یاران چگونه دل کین دارم  
 این دل که فار کرده از دلفروز زانسه ستانم به من حور دارم  
 اف نه وصال تو بهر هنر فرد که درشت کوشش دل مضی دارم  
 کفر نباید بر سر رسم چه سیر استاده ام که بر کف تو خنور دارم  
 عاشق نهال گلشن سنی نم در

درخت لطف دارم که بر رسم

از زرخ حزب تو حیرانم از سر زلف تو پریش نیم  
 کام ده عجب به منی از لب تو خنده بهن نیم  
 از دل خنده خیالش زلفت مانده بزدان مه کف نیم  
 در قفس در زلف خورند خورشید رشتنه بر طایر لب نیم  
 از سر زلف تو و کجست سیه جمع شد به باب پریش نیم  
 کج غم عشق ازین شیر سلی کند عشق بویا نیم

عشق سکین تو ام در قدیم

از غم فلا میت پیش نیم



آنکه بود در غمش ناله چاریم  
 هیچ نذر در دل او نمانیم  
 غم که عالم ستم به دل منگست  
 غمزه آمدید به داد او آرم  
 خواجه بجز مرغ لطف که گوین  
 خرق محبت بر لب است نزد دلیم  
 جوید و فدا که نام جان پریم  
 غمزه بخون رنگین شو به دلیم  
 عشق تو زهره کول بهشت از دلیم  
 زلف تو در راه دل دلم گرفتاریم  
 بر دخیلش ز دل وقت و آرامم  
 در شب تاریک به باغ بهاریم  
 چاره غم یک نفس تویدی  
 باده اگر یکشم شادمند داریم

عاشق اگر شد نصیب بکده الی آن  
 گوشت در زکام هیچ در کاریم

کهر منیش که هر آهی بر آرم  
 کهر دم فرو بسته که هر بر آرم  
 اگر بیکر مهر ده خاک که کرد  
 کف خاک از صوبه که هر بر آرم  
 و کرم شود این دل در در  
 هزاران دل از خاک راه بر آرم  
 و زادم مالد ز غمزه شربت  
 فانی بر صدداد خود هر بر آرم  
 زخم چن کدایان سکین زان  
 فغان بر در پادشاه بر آرم  
 رسیده است از ضعف کارم کجاست  
 که فریاد از دل با هر بر آرم  
 ترس از شپنول آسم بمان  
 سحر که هر از دل سایه بر آرم  
 که نشود

گشت از دم باده زنجیر  
 نشد عاشق از سینه آهر بر آرم

نه بجز سست نه فراغ رستن دارم  
 چه عجزت که داد و داد کنی که در آرم  
 بچشم لطفان سکره فرج بخشیم  
 نظر در برده دل کن که بر سپهر آرم  
 شمع که کند ساقه به این چرخ  
 که مرغ باغ و شبنم تو جان کن آرم  
 تو هم که گفتی زده و نه نشسته بخانه  
 و نه که کوزه گشت از دلداری که در آرم  
 زلفش در میان بخت که دم کعبه  
 که در کوزه شمع جان چندین آرم  
 بریت بر دم ز سرخ و باغبان  
 که آن یکده مهر و کل در آرم  
 عباد که ز غمش مدعی که در آرم  
 ز رافع او در غمزه و دل کفن آرم  
 جهان آمده فخر رسیده به غم  
 که چشم بر برده و چشم در آرم

سهر حیرت از زلفش نشانی  
 که خواجه از قفسان مهر دیده که کن آرم

در نغمه میسم که زنده داران  
 کوکب طهرم ز کلف داران  
 ساق و شراب و باده باری  
 این رحمت و این کنایه ران  
 کود که در که از تو  
 تو مید شدند امید داران  
 از حیرت که در غم مردم  
 از فغان ز غمزه و سر آرم



کوراه نمید هر کجاست  
 کارم جو به حقیقت افتد  
 افرین که کمر شکست کوش  
 چون کم نژد غنی که دردم  
 عاشق بحین غم در رسم  
 طالع چه گذشت تو به حال  
 که بد گفت بر به وفا کنند کن  
 برابر مصیبت بر دم از آن  
 بگویت که لطفش هم در دست  
 چه کل نماند که کوش از وفا کنند  
 باد شعله آتش غم کشد از فاک  
 نیاک عاشق از زده دل گذار کن  
 نیاز عشق باز نماند زینان  
 ترا کفتم که سیکرد و دل دورت کن  
 بخود در میکنم برادر که کور و  
 چه باید مردم به در خرابیت خانه او  
 که در بر مهر شد نگاه و پسین

بغداد

بغداد و عده فرود است ما فرستایم  
 فلک شد آتش تایش درین جفا  
 اگر میت است و دوا عده و خنجر کشید  
 ترا که جان ملک در این دست تیغ میکشد  
 من از مهر تو دادم در نظر در حیرت و دوا  
 تر سیر از نینده دیرین دور هر دو خود را  
 چرا که می توانم ترس ندارد نه ام عاشق  
 که سینه له حدام از ناله من نشین  
 درین فتنه پر شور و شمشیر در کن  
 نیا سترایم از این بر اندکم بگذر  
 زنده گان عشق اگر مولی  
 جدا و حیرت کیکل من پس خود  
 بر به وعده و صفا که کوبه نقیصت  
 امید در کن غیر را بر ششم  
 شب بیا به تو عشق کجا صبح میدهد  
 سفید و سیه خود را در انکار کن



رفتند زنده بایر و دیاران / منم از دم و در روزگار  
 ساقه قدی که کتیه کردند / بر رخت حق کن ای کاران  
 از بند فی توان رانند / ویرینه بند دل تکاران  
 عهد کلسنج نیز سست است / و نه چه عهد کلفه دران  
 شکر بر مراد درود / گشتم زنده بهت بایران  
 محض منت چه شد بیکار / از کشته معشوقه هزاران  
 مرهم تو دخت زانکه خوش است / نه لیدن ز درد دل فکاران  
 و از دم و هیچ غم ندارند / از پنج حیل و پاره این بواران  
 بایان بساج عیش وستی  
 عاشق زخم تو کو دران

اگر گویم بجان بدتر از کتیه بدار کن / و که بدند در دستان ما در کن  
 فراتر کنند از عالم و از هر جا / این ناز که سدا دهی هر گوش کن  
 سرت کردم نه ان صیدم نه در غم / مراد خاک خن بداند و مست کن  
 نیکویم بیزایانم از حسرت گم نش / اگر دست شود از حسرت ماقده کن  
 بنج چهره روشن باز ساقه جگر / مبر فی ریح حبس و اسطر کن  
 بر مهر مهر شکران زلف و از کار / با هر مهر باین نشین و ادب کن

بنیاد

نیکویم که با لطف کن با جوریم / که با بیکانه کم نشین و با لطف کن  
 رسید از کار را بجا که از جوان بزمند  
 اگر در سر از رخت فکری کن

اگر سر و که بر در خوان / بنیان نظیر روی غزلان  
 بر هر دو جهان توان فشان / دست در دانه ترا بدمان  
 با بخت عشق کام بوزیم / اندیشه و صد کار خدایان  
 در دانه زنده کام فرستند / از شرب لب و رخ کامان  
 کوراه و که خوش بتمکم / از کوبه مشک نیکان  
 دشمن نداده کس چنین خوش / و دیدم همه شکرین کلایان  
 از آتیه مانر پسندند / از سبزه تر نکند دالان  
 خنجر کبک آرد و رستم / از خنجر که بیزدت بدمان  
 گویند تمام کن محبت

عاشق حکیم بنامان

لطف هر روی کار داده بر شهنش / که باشد هم شاد است از درد دهر  
 گرفتار نه به تا شربت کوه صحر / محبت سیوانه گشت خود کوه کن  
 نکر دم هرگز از جگرش لطف بپوش / رخا فز تو ان دست علم بپوش



اگر قفس غم من نهاده در دراز بخت  
 کشته ریشخند و فانی بود در کفر و طهارت  
 اگر بند از لیم عوالت خرق <sup>حلال</sup>  
 چه نه از نورش زباید کشته شد من  
 بر کس شرح در دشتی قوت که نام  
 بنیاد کسر حال مرا غیر از خدا من  
 در نشان <sup>میر</sup> دستم از کشتن عاشق  
 که فریاد ایران قفس شد در هماره من

در سرده که میر در لکشن  
 حزن کلر و جیت بکردن  
 و در ری و سپیده اگر هست  
 بدات که ان قید دامن من  
 از رخ فبسته ها یون  
 بر بام که سیکنی نشین  
 زلف و تشب سبزه روی  
 رحمانه و چراغ دین  
 بهتر ز مدین تو به خو  
 از حسرت یک نگاه مردن  
 زین رنگ که رنگت حیرت از من  
 کلر سیرم از جبهه جاس  
 بر راه طلب نشد دران بر  
 تا کشته تا کشت حسرت من  
 پرسیدم در زلفان نداده  
 از شیخ گرفته تا بر من

بدان روی در حسد اران  
 عاشق و دیار دست دشمن  
 نامد خرمیت که ز خویش فدا کن  
 باید اگر محال سخن مقرر کن

مد سپهر من معنی الی اعلی غنیم  
 در عشق فکر علاج در کن  
 مرکت صابره غم و ان که خدا دوست  
 تا حد رفان پروغم اودا خبر کن  
 پر دلند را اگر کار در صفت است  
 اندیشه ز که تیر بال و پر کن  
 یا از مراد خاطر غمگین نظر بند  
 یا بر جبهه ز با نظر کن  
 در راه اشتهار تو شد دیده ترغیب  
 جان را که گفت با حق گذر کن

دلا بکنند نالیدن کنون یکم بس کن  
 دلا در تاسه سرت پیش این ترک دلی کن

به کاریت دانه دانه خنجر در پنا  
 چه باز ستوانه کردن اندک کار کن  
 است میرزت که هر ستوانه مؤثر  
 خیال کار و باغ بقدر دست کن  
 چه از رخ جن پیش کل احوال خود  
 زنده تیر شرح در دروغال نفس کن  
 ز نور کار و زخمت نبی قفا نیک  
 براده نامرادر سیر رخ نایب کن  
 بخورند روی نزدیک در وجودی دلی  
 ز کج و تمسک یکباره آینه نفس کن  
 چنان میدانم محمد رسد غنیم فی آت  
 دلا نومیه هم نشین در شر و بر کن

چو کلر جبر تقدر غنیمت فکر خدا  
 دوام عاشق بکشتن ترک مشق خار دلی کن

بکار بر سرفا به نعت جوهر کن راز من  
 که میگردند بدان در محبت سبزه من



خیشم کم گفته دانه زخمی  
فکر دیگر بودی دانه زخمی  
غم اندر است فریاد که در گنج  
درین غنچه نشیند کس رخ زخمی  
در آب چشم زد که آه بی اثر  
که در غنچه نشیند است و در زخمی  
خدا را ایضا از کور آهسته تر کند  
کف خاک که بجا نه است اینجا یاد زخمی  
زخون ناحی خود کینم عاشق از آن  
که شیشه تر من ز زخمی زخمی

که ای محرم از فغان با این سخن  
ز شوق باغچه خند در آن سخن  
زبان این را ز زخمی سخن  
زبان در چمن با یک لب سخن  
کس لایزال کند نه این جوان سخن  
و نه هیچ کس تواند فکر سخن  
زبان و فکر در یک زبان سخن  
زبان در چمن با یک لب سخن  
رفیق صبا که اندر محبت سخن  
بچه بخندد غیر محبت سخن  
سلیما ز جوان حسن را در آن سخن  
نکین فایده است خند سخن  
از آن صاف کس ساقه از زخمی سخن  
نظر در خدمت دیرین سخن  
جوانه را برادر دم بین سخن  
بچشم عجب است نظر در سخن  
صلح زهر غم کرد و زخمی سخن  
سفر بزمین در دانه زخمی سخن  
چو بزمین در دانه زخمی سخن  
نیکم دانه زخمی سخن  
دانه زخمی

دانی عاشقی سینه در چنان  
بر روی چنان از زخمی سخن  
تا شعله صبح از زخمی سخن  
نظر در سینه عاشقی خاک بر سخن

از کل دانه زخمی کینم بقرار  
هر دم بر کد در چنان سخن  
دیگر چه شک نیستی عهد وفا باری  
با دشمن و بختی چنان سخن  
شکر اگر نگویند خیران کس عشق  
کاینان نمرید نه عهد سخن  
جبه و جلال خود را بر سخن  
از زخمی هم از بر تره دور سخن  
دانه درین کینان با یاد سخن  
زخمی چمن دانه در سخن  
از خاک نایب است غم سخن

خوش آمده بسو عاشقی از آن سخن  
کرد از شود کینم از زخمی سخن

لک هر از کرم بر زخمی سخن  
نهان خنده که هر یک سخن  
در آن زده است قلم کرم سخن  
نهان خنده که هر یک سخن  
مراد می کرد ز زخمی سخن  
نهان خنده که هر یک سخن  
دم از زخمی سخن  
نهان خنده که هر یک سخن  
بیمیم خبش بر زخمی سخن  
نهان خنده که هر یک سخن



پا بریم که کارم چون گذشت ز کار شریف  
 اگر فکر دل جان نکارم ستوان کرد  
 ز رنگ قریب که در دست پاکین من  
 نظر درخت مستارم ستوان کرد  
 بنم تا چند میگوید که کند بر سر کرم  
 گذرگاه منت اینجا چه کارم ستوان کرد  
 اگر کرم که دل از جگر آن نه تنها کند  
 نظر درخت و شمع زدم ستوان کرد  
 من از زدم اگر درخت بود من زار  
 غبار راه آن جای که دردم ستوان کرد

بجز دشمن نشد در کار او تا معنی عشق

خداست آنکه از لطف که دردم ستوان کرد

کاش غم در آن کند یار که خدای مع  
 من ز دست دل شوم خارج و زنده  
 تا تو باز آید که مردن انام می  
 از رویه و صبر خوش کن فاطمه شاد من  
 غیر ازین کار زنده تر از دل ازده  
 مسیحو نه دیگر خدو و صاف من  
 صددم از او که از تنگ دردم آید  
 آه اگر در دوزخ ازین که شد صید من

کفتم در فصل بهشتی خبر شد ترا

گفت آن از رویه آن نه گشته پیداک

نه زیر و حسنه بود زار و مع  
 رسم الکاه نباشد ز کارید مع  
 شاد گشتم ز جفا چون تو چنین محار  
 فکر دیگر بکن از حسنه دل از رویه  
 من باین دفا جان بخت خوام در  
 کوته الکاه بنابر ز من و یار مع  
 الح

آنکه می گفت محبت اثری ندارد  
 کوی من غمت اهریس و خوارید کن  
 خوار تر نیست بگویش ز من از رویه  
 میتوان یافت که دانسته و فاداید کن

عاشق از دغدغه آن عهد شکن از رویه

میکن جان سپردت به ثورید کن

در بند دوت همه کلاس بهاران  
 بر حسرت عشق تو زده هزاران  
 خوش آنکه کشی خجسته از خانه بر آید  
 قربان شدت جان من و صدهای آن  
 از صید صغیر چه منت تنگ مبار  
 از بسته بفراک سر شیر شکار آن  
 بهر شده خورش بفراک شسته  
 زباید ز بهر هرات که سوار آن  
 خزان جان همه ستمکار تر زار  
 ره که کند بردن سینه نکار آن  
 همیشه هم دقت خود است گفته سانه  
 سر خط جدم از کف این همه هزار آن

نکته زشته از گشته عشق ز شربق

ان روحه را دنیا همان برده مبار

پیا اریه دفا که نه برده او پیران کن  
 بر این نه بین در شمع ال می کن کن  
 بهر دردم که جانی ستم و غیره می  
 اگر وقت نیارم سبده در دجوان کن  
 نباشد ج چندین دجبه خزان در دل کن  
 هر روز که به جانی که در دجبه در دل کن  
 بر جانی پر دل چون هم مرا کفایت  
 ز لطفم خاک راه جلوه سر دجوان کن







هزاران خار در با بیدم فرت  
بیا بر خشت اینجا یک سوزان  
پا بر خنج که شوق نامند  
ز ناله عشق در سینه هر زان

سایه رحمت دردم لطفه شکون  
هر که در خورشید در زانو  
بمن مهر و نشو و نماند  
چون با هر سویم نامند زهر تو  
بیز خون من زار اگر کسی پرسد  
که رنجت خون فشان توان بگره  
نه بریدم به خون احلا حلال  
پا که دل ز خیال به خنجر خون  
نظر نکرده بر دیش یکم دل طالع  
فغان که میزدند محقرم بر دین

چه آب گریه بر شش زنده مر عشق

که سوخت دانه محبت را در دوزخ

ز خوارم نظر مسخره فکر راه مکن  
با نیکی خوار عشق گشته آم نگاه مکن  
بیم غیر مکن خون ز شومای عتاب  
منم که یکدم اینم اشتباه مکن  
منم این نیم و محبت کفایت و کمن  
بجزان حق من خلق را گواه مکن  
بیک نگاه بگویم کشید خنجره تو  
بر دم میکشد دل را گواه مکن  
بیا بر دیش محبت اگر نوزده است  
و از من بشنو ترک این کنه مکن  
اگر بنظر ز پا زهر نظر داری  
نظر بسطت حکم پادشاه مکن

و قال

ز حال عشق پیدل نیستواند

بکوش اگر بدست نه نگاه مکن

نباشد بهر خیش درد و نشان  
بهشتی به زکرم میفرودشان  
چه دادر کوش بر فایه خزان  
مشرع قدر ز حال باخوشان  
ببینم خونم کمر از ابر بهاری  
رخ چون گل جشم با بوشان  
ایان زمین نمک بر لبه نیلان  
فغان از این قیاس رنگ بر نشان  
خوش از عده که بهیشتین  
تو شهید فشان کفر شهید تو نشان  
براه هر که خواجه محبت و نسیم  
در بزم از جبهه و جبهه سخت کوشان

ز طالع قسم این بود عشق

که آسم سحر و باشد سینه

نکوت بوی به دم کباب مکن  
کرت بکوش فغانی رسد عتاب مکن  
بدل در آید از سر جفا بگذر  
چه منزل تو شد این فاد و غراب مکن  
در انتظار چه مردم چه سوزاندت  
بجای نشسته که از دست تر آب مکن  
اگر فغان را بشنوی بر دوزخ ب  
را از ناله غم عشق خود حساب مکن  
چه جان بر دین نده از دم از کفایت  
چه عمر میکند بر سرم شتاب مکن  
چرخ و تاب بسند از حال عشق با  
و اگر بسند ز لاله را نقاب مکن



در کوه زلفش تو دهان کباب گشای  
 باد کوهش به تو بسته افکار من  
 به قره خیز تو باد افکار من  
 در دیر بزمیکه تو در غر مشایخ  
 بگریس چارچوبه با نگر بکار من  
 از رخ جان پرست زلفان تو ای کباب  
 ارتعن جانده تو از رخ تو نهان  
 ای کباب من جان دایم از من جان من  
 از تو که چون جز در جحر ساین  
 از تو که چون در حان از تو که در بزم

زمان تریزین شمس کان فیتس مہر کج

بہشتیہ پرکار اور باطل کے سرخ

چون کل برآورد زبده ادا بخاکین  
کریمر جز دانه دانه الم شتاب کن  
از دل گفت: هر کس باین قسم آید  
ساقه نعل سبکده را برآورد کن  
روز و روزه و ماه نشد کار و تمام  
اکون در دل بستاند از خطا کن  
ختم نکند بجهت بی نیکی و دجری  
با هر که میکشد دل شکفتن کن

الحمد لله

مقام عالی داد و عدالت  
که در تبریز می باشد

از مریض که در روز چهارم کشته شد  
 و بعد از آن چهار نفر از  
 از مریض که در روز پنجم کشته شد

هر چند در هر خط که میزنید دست است

دستبرخورتن پیش پیل خفاپین

[illegible]

اودھویں نے تہذیبی نظریں

هفتون ان برتف معبر از که فرودش است



با چشم خمیده بشهر سر خرم آرد ز کن  
 این حسن بنور زار کس نیست با این  
 آنکه بر کیشی نذر کیشی خنجر کشی  
 ترک دینک و در نشه در غمزه ات حبس  
 بغیر جان بر برادر بعد از بختی  
 این نکته با رخ در خوش گفت بگوید  
 ز غم ابروی غمزه ای غمزه ای  
 خنجر کشی ز غم زین لیس را مگذار کن

زهر به نصیبان بکوت غم  
 گذشت ز زمان در در که درم  
 تو ز غم که ز خنده لب مرده بندی  
 بهشت است اینجا که بکلفه شد  
 مرید خراب با تیانم چه کارم  
 حجب که بر جان زید و عاشق  
 زید و توبه خور سوید و فستبان  
 مردنم به کشم بر کور تو کران  
 نام من مکن از دفتر پاک کردن  
 ای لاله

این فتنه که از دود خدایت بر دوا  
 جان بجز من چه دم بهر خدایت  
 ساقی وقت حیات که از خنجر حبس  
 ده که جز در در ز می دم دل که زخم  
 بنخ خوب تو کز آن چشم مدیون آرد  
 کیم این دیده زنا دیدن در تو خفته  
 خیزد که نشه میانه نیش سارم  
 چه نشینم در اندوه جفا گذران

ان جفا دیده ندانم زستم لطف ترا  
 قصه جبر تو گفتند با شوق و کرا  
 از نامه مردم در شش فکر غم زار کن  
 از دشمن جان کام دل در حیرت زلفت خنجر  
 هر چند شکست میزد مردان و از این فکر  
 از یاد اگر در دیده خواند زواریه قهر  
 سحر غم از خود رفته ام در زخم آرم  
 باشد چه پیش از غم غم زبانی تو ای دل  
 عاشق ز کفر آرد و کفر از لبی نوحه  
 ان جفا دیده ندانم زستم لطف ترا  
 قصه جبر تو گفتند با شوق و کرا







میروان یافت که بیدارم قیامت  
که بر خیزد گشت بدیش بر رخ  
آنکه از خانه بردن آنکه طیب گفت  
از خوش آن خسته که با نازکی گذر من  
و بعد از مدتی از لطف در نشینست  
تا در و صبر را بدل غم پرور من  
چاپه در درم خسته نمیدانست  
فرطی بر من بیاید زوق برسم  
طرا این ره ابرین چند کنم خضر گدا  
تا برسم به چشم بهر آن که بر سر گدا  
بگذر از من در حوضه مکر عاشق

کاشتر است نهان در ده کاس

باید که بر نهاده از آه کس و آکن  
از دل و راه و غیر از خفا بکن  
از دست زده اگر اخیر از خدا خبر  
کوس غم در بر گرفت آینه فرهاد بکن  
چون با خفا نم خست نظاره کل کس  
کو حسرت آقون شود بر رخ فرهاد بکن  
از چاپه دل میسر از ترک و مراد کس  
هم صحبت مجنون میباش از لیا بکن  
خامخامه منم که در این لطفیت کند  
انجیره ز سپاسین منع میباش بکن  
جان در کف عالم نماند آن که هر تیار  
کو قیامت که از خود درین مشرب بکن

اکنون که از آن نماند البتیم بر لطف خدا

عاشق ترطوفان غم محزون اندیشه از در کین

کست از این دشمن و دین و دار  
بین دیگر چه کرد از پونا بدیدار

انجیره

ز من هر دفا آروخت از زهر کین  
بر بر جان من حور حنی از آن کین  
چه پرورد و میداد عشقش در میان  
طیبن دست نشسته از خلاج در آن  
فون از حشر که در باطرا ویر کین  
ستاره بر چون شمع شب با چشم میدار  
چه شد در آن خطاه خن و میکشم  
در خوشم از خسته خواهد در کین  
بیردش نشان و زدل ترا خاند نشان  
بگذر از دشمن در آن وقت خنده و خن  
خبر ز نامه کنی ز مدرم انقدر دهم  
که بش بر جان در آن از کف در آن  
نظر بر خدش خدش غم به در دهم  
شعاع زاهدان پیر بفر کینه کار  
زده بکشد بگریه بگذر ز دین عاشق کینه کار

بی از شیره سنی عبار جان مشایان

با مردم رفتن به کین  
هر چند دشمنی صنفا انجین کین  
بشناس قدر و قیمت لای حسرت کین  
که جان دهند پیش خست از دین کین  
بر که کل و کین بکر جان خود ریز  
نیر ستم آن جان نازنین کین  
ما که نیست از تو کین و فاد  
در عشق با برداری را یقین کین  
رستم نصیدگاه و خوش موس صفا  
از کف کین بکف کین و دیگر کین کین

کشته که فرغ صمیمیت داده

عاشق کین میباید هر خورشید کین



یکنوازی بشنایان لطف بخوبی نشاند  
 تا دام از ضعف نگردد میرسد تا گوراد  
 تا توانم ز در هر نسیم و در جان در راه  
 زمین چه سود اگر نه کاش میزدند در آن  
 ای صبا که ز غریب آمدی و دوری  
 من که از دور و دفا بر دل بسته ام  
 رونق خدی که نمی آید را بود از شوق  
 رفتم ز نوبت کون به هر که نمی آید  
 ترک ستر بانه می آید به خون ریاد  
 عاشق و محنت را دگر با یک دکن

براز خانه و حیران خود هر از آن  
 صبح عید و صبح و صبح و صبح  
 لشکر و پادشاهم کدام که آن  
 فکرتان جان به برتیر غمزه او  
 بخیر ز دغم کار دلم کسی در عشق  
 روزه میرود است نه که کول دلا

وهر

بود قطع از دل نبرد دست  
 فغان رخ چین و صبح بران  
 چه کرده ایم کینه بر پدید هست  
 بسین بجرم و امید کن ای ران  
 سسران عاشق و محنت و میگردی  
 غبار او ز به خوش شهراران

چه شد آنکس که یار داد نکار دل خند  
 که رسید آن خیرت و صبح ز خند  
 همه شب ز شوق کردم چه بچه آن کردان  
 که بجز او ندیدم بطن خند  
 چه کند صید تا زده و با صید  
 بکند خورشید بند و صبح برین بید  
 بشیران ملک خدیو بر سر دیشم خمر  
 که غنیکند کوشش بغان مستندان  
 همه حسرت ز غمزه ز غمزه و خند  
 که ز خیرت جرات خرم کرد خند  
 بخیال و سران بگذر کی ثای  
 که دیده ایم هر ز غمزه صید بند  
 سینه ز حیران چه بجز بشیر و صحر  
 بنیکو بایر تر سن سر دین سر جان  
 بکوش ز دل و دشتین بکشم حکایت  
 به منع مزه بخورد و بشیرین بند

تو که عاشق از خدمت ز به نگر خیر  
 بگریه و ترانه ز نای خود سپندان

دل از کف داده ترکان ترش بین  
 مسن ز تحسین کاوش بین  
 چو کل بر این از نو دل چاک  
 قیود بر بایه در برش بین



مرا با تشنه است از گرمی شوق / فزونان بسوی در فدا شدن  
 دلش مجروح چون خود جگرش / همان است ستم بخیرش بین  
 کشت محرم نه از زخم نمک / لعل ریختی به یادش بین  
 دل خفق زخوی به پای لبش / دل اندر دست یار و کیش بین  
 ز پر کار زینسانه چاره جوین / بمنزله عیش و هوش بین  
 گشته طره و بر گشته ترکان / نغمه کرد که ناله گش بین  
 با عاشق زنا تیر مست

سرم در دل کین بر سرش بین

شوق بر سر دست فدا شده / چه خوش بهر که در زلف خیزد  
 تا شاد و شاد در محفل زعم و شرب / لکاهه دید بر پاره کاهه کاهه  
 اگر تیغ ز زبان کام هر زخم کشد / که احوال به خند و سر ترک کج کلاه  
 سبزه با خنجر آنکه که از کمر کشد / پر از کجاست ز کین است آن لکاهه  
 تو تا ارمه مهر از زنجیر و بند رفتی / به دور خندان به زور سیاه  
 نه از زلف کار این دل کوخدا برستم / محکم هر در افتد در جانش نه  
 ترا فقر نشاید گفت در خیمه و شب / بنیر زنا ز پند اندوه دانه کنه  
 اگر در خون نشانی یار ز منده / که احوال در رسم عجز حکم پشته

مکرمه

مکرمه خان طفیل دیکری بزم و هفت  
 نشد در شبی نغمه بر آرد و کجاست

منه گستم از درد در آن یکله / بر پرده لطف و کرم با ده نشان  
 از روی تو رنگ همه کجاست / از کور و چون ابر کشیم نشان  
 بر طرف بنا گوش توان حلقه کشین / خوابان جان حسن تر حلقه کوشان  
 جود تو بقدر یاد در آرد و جهان را / از آداب عشق کجاست و فو نشان  
 تو مست می دقت در زدن کجاست / از احوال دیدار تو رخسار نشان  
 انگشت کجاست بمان منده فلک / از ناله سهر در این سینه جوشان

از آداب عشق و فو نشان  
 ز رخسار عشق و فو نشان

ز یاد بر سر بالینش چون خوابان / چه نشیند که در خبر از فال جهان  
 خدیو از کسی خبر از دق و خرهره / ندانم از کجا در حشر ستم سخن ران  
 محب این زلفه که کجاست کجاست / که خواهد که بخت سیاه ز در جستم بدان  
 معذرت جریده به هر خنده که کجاست / شکستی طره را تا لبش زار و حلال  
 شب در روز خوش زلفه و رخ ساق / که خواهد خوش گذشت از دور کار حلال  
 برون از خانه آمد به نقاب و میله / که جهان خواهد داد از هر سوهر آردان



بخاری گشت زنگ قدم کدورتی زهر قدردان در زهر جود داران  
 چه ازستی برفت نیست از خود انگی هر  
 خیال عشق برادر بر میان نرم ایان  
 اکنون خستی بر لطف ناز کن  
 کید بود خسته دل خورشید ناز کن  
 پادشاه آنکه ناز تو از جان کشیده  
 کاس هر نظر بکوب ایستاده  
 خوف که حد در هم کف از موده  
 از هر که لاف موزند احقر از کن  
 از آنکه ام لعل شود تا در قفس  
 از نور سرعت بر رخ منور از کن  
 در خفا و بر کرم دست کار لطم  
 زاهد بود و تو روزی که در ناز کن  
 سر سبز اگر ره به عمار عشق  
 نشین ز بار چو شمشیر و زور از کن  
 در این نظر کن که ز بخت صید  
 در هر طبع بکوب که شمشیر از کن  
 و اما آن خضر اگر چه نیاید است  
 مانند فار و دیه دوستی در از کن  
 که مدعی بود در زور خویشین ناز  
 عشق تو کنی بر کرم کار ناز کن  
 بیار قیام بود در باغ افکن  
 نعت از رخ و حشر از افکن  
 بخورشید صبح و صفا شفق من  
 بزمین صبح با ده اهر افکن  
 لکس رخ حزمین در دل  
 نظر بر تا شا که حاور افکن  
 بر لاله

بسی سر شد مستی نیکو ما  
 چنانش از زهر مخمر در افکن  
 ز تر کفایت شد م نیم سید  
 فکند بر بوم نظر بهتر افکن  
 نوزدن قیام که این غم که دار  
 درین دم حوز با دم دیگر افکن  
 بنگین سلاج و بدین کیش با  
 در پا نهار بیدان افکن  
 نغیر برای نه که استیاد  
 مرا لطف کن انشی در افکن  
 دل از غصه خن شد درین سر فطر  
 سر سبز عشق بکام ز افکن  
 درت دشمن و بر از زهر لعلان یار  
 یار به غبار کرد و بر ناز افکن  
 در همیشه در جبهه است نصیب می  
 با ده رنگین کیش از زهر خور افکن  
 چرخ از دل زار عشق نازان و لرا  
 دل بایر کرد و هر زهر لعلار افکن  
 با غم عشق چو جوی چه خود بجان کن  
 چون در تدریس هر از زهر افکن  
 در است خیمت افزون با ده جاده یار  
 سحر و سحر که هر از زهر افکن  
 از غم مسیحا هر قیامت بایر افکن  
 در آن نشین دل از زهر افکن  
 روز کار بر سر که غم دولت کرد افکن  
 از غم عشق در آن زهر افکن  
 کلین ناز تر از زهر افکن خواهد افکن  
 ز آنچه که از زهر افکن خواهد افکن  
 مدان فرشتد و ناز در جوی افکن  
 از حق ان مدان و حق کد افکن



بجز برف زخمیم کجایان دل درین  
 ز درد و ز فراقم نه رنگ و عین  
 اگر بوی کشتی ز دریا بگذشت  
 خوشم کزین دل پر غم خاک جدا گشت  
 مسند در تپان کشتن حسن  
 خراج بصر هم که از آن مزین  
 پرش آمد و از لب تابست  
 خیال دست جو از دل که مانده بجا  
 اندر پیش رخ او لکاهه با زمین  
 بصر خویش چه مرغ از نسیم  
 که قسم نشد از کفایت زمین  
 که هیچ یار دنیا به زحمت ویران  
 که آفریند است طایفه و نسیم  
 بیرون از خود شد شکو بر شیرین  
 بیات لب با هم جان در جبین  
 هر عشق تو از آن نسیم که بر باد  
 نه جان عشق و نه فایده ایان

اندر غمزه ترکان ناله لبش کلین

و تر برب ماه سستی عهد کرد  
 غم کنم خاق جان نیک از غم جدا کرد  
 مدد کشش اگر دست دهد مرا خوش  
 رحمت و صود بران بر سجده و فراق  
 از بهر او لعل تو خفته عجب من  
 صبر و آزار خوش بود و همه کاره  
 محضم بهمان چه ندم بزم ز کار کرد  
 محنت عشقی که آن غم خوشتر کرد  
 بر سر کور انصاف نه عهد استوار کرد  
 دیده و دل ز توده ام باده بخار کرد  
 در سستی از لب و دهانه بهار کرد  
 کار فراقه که صبر ترا قرار کرد

(باده)

ست زده رسیده کشتی رحیم  
 خنجر کلین کشیده عشق لعل کار

شایم چه از چنگ فلک است چه  
 که شنیده است به یار کیم و افغان  
 جانش صفت ندانم که بر دل آورم  
 شب تاریک و در هر دو فغان  
 دشمنانند درین روح و جان  
 ای که از رفعت شان بر فلک میاید  
 ماز که را که اعدا بر قدم سپرد  
 انجیل بگردید بهای بر لبم پیش  
 کشته و زخم چه هر یکند از بر همه  
 چند شب دل با درد کرد کشته و زخم

و سبک از نژاد عفو از تو و غم  
 عشق این حالت و قدح تو کرد و غم

که ز نیت مرا از غم نجات داد  
 بیایه بیکشم دلبسته بگردید  
 راز کنه فکده به پیش زخم پیش  
 بنزد هیچ بنام چه غیر حقیقت



ز ننگ اکر چه نبودش در از حاکم  
همیشه بودم در جور خدمت او  
خوشم اگر چه دلم پر شد از غم عشقش  
که فاسخ از غم عالم ندادم بدلت او  
شب فراغ که در فکوحال من باشد  
بجسته دلم که مبادا کسی بکشد  
در جهان که بدل حسرت ترا دارد  
فقر من که نظر میکنم بحیثیت او

عجب رحم نیار که کمال عشقش

بجسته دلم که نظر میکنم بحیثیت او

سید پیش بهین بردهش من که  
سید کردم درم سید پیش من که  
سند کار فرما این اشک را  
که ز در راه خواب شب پیش من که  
تقدیر جان و دل ناکسبم  
که دادم نیامد در آغوش من که  
بت کم نگاه ز هر حال آنکه  
لک ریختن دامن خاوش من که  
چه ندانم گرفت و زدستم  
ز دست شیران قدح نوش من که  
نزد لقی که حد دل بیک بر نهد  
پر از سبزه تنباکوش من که  
لک در در چین راه جان در دلم  
بیک عتوه شد افتش من که  
ز کینم دارشیش نشستم  
و فدایت فراموش من که

ز کینم دارشیش نشستم

که ان بنده حلقه در گوش من که

باز

بیریت بغیر نیستم چه آمد سوخت  
و دنج که در از لطف او کشته او سوخت  
از سوت در هر جود که بکشد کم بکشد  
روزگار در خاک بر سر کلام در کشت  
طالع نماند از غم در جور مرا  
از کویان بر بند در دست در کشت  
بهرین کان که بر او در کشته ام  
از محبت بداد و من زور در  
سپو من خیال که در دره دلاوری  
از دمان غنچه مراد لکشت در  
سینما به چو غزال خوشی از هر طرف  
حد لک را کفن بیک فکند آه  
پیش از آن در راه کجا هند بر  
پایمال ناز در دق است و جور

به درون رانش شرق و باد چون برآید

وزنه فدا کرد عشق کرم خست

چنان از چو دریا کشته ام جوهر  
که مراد کوش از غلام او در آید  
ز سیر کیه در این باره به چشم  
درین منزل توان به چو خال وید  
عجب نبودارش آیت دیدار او به  
که چون آینه در غم عشق او در آید  
که با حسن استغفار او به  
که شور را نگیرد اول لک او در آید  
اجل نماند آن حکم که در فداخت  
مدار میکند جانی در جود او

بنوم خست کس قدم زود در عشقش

اگر خود کم نشد لکشت عشقش



در جبهه است هر سر در هر دو کوه  
چون سر در بخت و چون نام مستمند  
آرد زنده ز کوشش من و کوشش تو  
تا ره کنم دران دل تا کنم دران  
فرخنده از که جگر در می کشد باب  
با خوش سر نه با کله خنجر و  
په لطف نیست اندام زنجیر و تن  
آه می کنم من ز عمر شکست او  
سر کدام سپید کام کدام کشت  
صد پیل جفا کش یک بر جفا جو  
هر چند از بوی بر بنی نرزم  
خون که ترک شد قلب جهان  
ان طرفه عند بیم که لب که نفیسم  
در باغ غم در خزان با گل کدو ام حق  
عاشق که رزاد و شکم بر در جهان  
این نشد ز دشمن فارغ نشد زید کو

نختم میکشد چوین را مدیر کف  
ای نم نقد را که کردم عذر خواه  
کدامین مشوه را که جز خون چوین  
غدا نم چه میگوید محبت و از خوا  
رقیب را چه بنم جگر در پیکر کف  
تغویب مرا چه بوزن کوه کف  
زبان نیست در سودا بجز از درد مراد  
خبر را می ایدل لطف که کاد  
زلفی ترک در اقامه زنت بر خیزد  
قلب ضعیف است تحت زان او کاد  
عقد خدایش ان ناز خاتم روشن خور  
که غیر از ان جفا جو کس نمیدان کند  
ان

ذائق سقیم گشت از خوش نعت نعت  
حال عید آید در نظر طرف کلاه  
شنیدم در بر دشت از زنده دل شتی  
زخم فارغ شد از عذر از برق آه  
سبزه رسیده بر طرف زمین تو  
باغ تقال بکاست خشم کین تو  
دارد هر از رخ دل داد پرورم  
نقد حرا را نقد در استین تو  
ار تو ها را دج کوی در هر طرف  
پرسیده استخوان کسی در کین تو  
پر درده حسن در چرخ کوی به جناز  
در میان سبزه تر یا سبزه تو  
زنا کار کا فریده از ان کلاه ام  
ار بر حسن لب که در آیم بدین تو  
خوش باش که آنچه میرسد از یک و بتر  
خطی نوشته است قضا بر چنین تو

عاشق اگر ترانه چنین ساز میکند  
آتش زنده بدل نفس نشین تو

تا بد از قضا تو کاکل مکت رو  
هر دو دل شکست ام مید و در قضا تو  
کام من در او من جگر تو و جفا تو  
دست دلد از سرم از من و دل خدای تو  
کاه در آب است کاه بگوشت خوش  
از چه از ان تنافرو و میل شاز تو  
از بد و بد خودم ان و بوجده سکنی  
لیک بجز غیر مد لطف تو با کدای تو  
آنکه سینه جگر تر از ان نه میل داری  
در ره جگر رسیده در نقشش پیر تو



من که نیایدم فرد سبک خردی  
 بر خورش میکنم خاک در سحر تو  
 ایدل جبر بر دست میزنم کشت  
 کام دل غنیمت بخت کشت  
 صعب عشق بیکال است چو کار  
 صبر منم در دروغ خود تو تو  
 از غم عاشق فرین کاره چو نال  
 او دقش محبت بر لبه تو  
 اوراق آب و ماه قدم کمین  
 بر سیده صبح شام کند زمین  
 درش هال غنیمت من  
 ناز که از کشت تن نازین  
 هرگز نکشت با تو بقصد هاک  
 بکوفت در غم دل نشین  
 ارفقت نکویت از لطف حق  
 تا چند زهر میخیزم از کمین  
 جبر از تو به که لطف محبت زد کمال  
 ایکال منم غدار تو طرکین  
 الضمیه مشبه در باید ناکویت  
 هر گوشه حیدر حبه دلم در کمین  
 در بدستان حسن صلا نظر دل  
 سبزه چه بر طرفت کمین  
 زان پشته فروش زمین کس در دفا  
 بوسیده بد عاشق سکین زمین  
 غم غم خود دل من از عطار تو  
 اریستان که گم از عطار تو  
 ایدل زخم بنال در هر زنجیر  
 دسم بن طیب که دلد در عطار تو

در غم

میزد بر هم اگر نذر از کس  
 لذت چو نبرد دلم از خفا تو  
 در آب دیده نقش رخت نفیتم  
 زلفت بنده ام بود فکارت  
 که فرد و یکم نبود روز و رخت  
 اجرم همین بس است که مردم را  
 بر خدا ان زبد بخت شعی  
 تا چند شب ترا ظلم از عطار تو  
 فارغ نشین دلا که کرد از روی  
 ان آتش که کشت شینه بک بر تو  
 عاشق چه بدیت شد از کور ان لک  
 صبر در لک او به خود مکتبی  
 این فرخ چه محبت کاراد  
 کو آنکه حرف میزند روز کاراد  
 که بر سر کشت زود تر که نیت  
 زنگ نبات در چمن عسکریاد  
 از زلف غنای عیان برخ تو بهاراد  
 ان کشتن در کس کز کمین جاد  
 در دلا که مانده شست خشی یاد کاراد  
 چندین مت ز رخس که میدان رو کاراد  
 در خاک خفته است بسی نهم دراد  
 دین مندر که مانده در حشید یا کاراد  
 بر باد رفته است بسی شمع کاراد  
 که آتش فدا دل نیست غم کاراد  
 در آتش همت دلم را که دراد  
 داد است نقد جان بیار که شمع  
 سکین دلم که هست سر تو کاراد  
 از اعتبار او سب کو را در بر  
 من خود عشق کشت و دل شاد



هرگز ندیدم تو کس حدیکن در آتش را در شیبند که راد  
عاشق کسی لبه بان شهر اول  
چون مرغ بنایا میرود آفرین باد

واقعه گشته بدم از یوفای تو تا روز رفتن تو غیر حسب رای  
در ترسینه مرغ سوزنک منبری از ناله بوخت جانم از ناری تو  
در داد به محبت ملک شکان شقیم اگر کوبد ایت کردن تو  
ادیل که در ره عشق حیران کاخ تر کشت رسم کیا از ده نای تو  
هر چند با کدایان لطف از تو خدای خوشتر ز پادشاه هر مار که ای تو  
خو کن بنام او ادرا دل بسته چون پادشاهم هر رای تو  
کفر چرا بر آرد دیده خویشی هر نیت منکبه بستم از نهم تو  
ارشد باده هفت اختر رخسار تو عاشق کج که شد ان پرای تو

تو فرمودی لم شد غراب است ستمناز هر کس که از جان بگذرد در دل کند کار  
خلق اگر در خون طبعی از تو در اینها بنامد بجزب از جگر تو  
حیران رویش عالم زلفی از تو در که رباب را از ضمیر هر طرف غوغا  
انیدل که هرگز کام خدائمه نخواهد یافت هر روز خوش میداریش از ناله زار

هر چند

هر چند دانم قسم زان نیست که دل یک وعده بخواد دلم از لعل شوق تو  
نایب توان رفت از دلم بگریختن در کج محبت عفت منم و غمناز

خلق ز دنیا خفتن از حیره ان و جلی  
کوش جان به برغان از عاشق شد ایراد

فصاحت انکه بگویم از رخ مسیحا و ایت که نظر کاغذی تو یک لفظه کو  
رابطه نیا زدنا ز ما از چه گشته استم خدایم که ایدند بخشش پادشاه  
روز در شب حال اول کام قیامت که تر شام عشقان ناله صیحه کو  
ارو حال دلیفر طردش از تو خوش جان این شکسته دل چون کاه که کو  
بر کمر دلاوری از منم از بخشش کلشن طبع مرا کجاست شد کی که کو  
را هر دال شوق را بر سر دره نایب کشد کان عشق با جان بسته در کو  
عزیز ز ما چه شد پر خ حریف روز مراد عشق ان از همه مود  
ناله که شد ایت کجا باز جان ز جگر غیرت سلطنت چه حست این کجا

فتمنه بکشد آه شد عشق خسته بر آه  
در غم عشق در ازان هر کس که آه کو

کام بخشید فرخ بخشش دلاور که باز کندید کعبت رحمت بار کو  
از ناله این دادم بوخت بر دل و درد کعبه معبود را سیه دیوار کو



بر سر ناز و غرور پر که در پر دود  
 تیغ تافز کجاست حضرت و عباد  
 قصه دل بر زبان بر رسم از راه دل  
 فرصت کفایت که پیش توام یار کو  
 سر و من را با باغ تا نرسد و دری  
 ان قدر غنا که است پیش توام یار کو  
 شرح غمت بشمار تا بشنید که  
 در دلم عجب بخت کفایت که  
 با پر تو شایان لب که روزگار  
 خوشتر کل چه شد ز نیت که روزگار  
 ناصحی از لطف گفت ترک غم غنای  
 صحت نیت که طاعت این کار کو  
 جود جفا بشمار محنت و غم عجب  
 در دل غنا که صبر اندک بس یار کو

شکر عشق از چه حسن دل آفرده است

عشق دلخسته را که سر به زار کو

تا چند ایل از سر زلف که ز تو  
 باشد سیه روز تو در روزگار تو  
 از دانه نقد جان و گرفته بهار تو  
 هر مهر که هیچ نیاید بهار تو  
 بر شادمان باش که خواه رسیده  
 از روز و هر صفت ناپایدار تو  
 چند آنکه داد و عده ام انقدر لایق  
 هرگز نکشت فاطم امیدوار تو  
 در سه تم اگر شریک خود شود جفت  
 حرام گذشت از سر و بس و گذار تو  
 خرم به باغ و طرب قیام تو  
 از مرد می که لاله و در بر غدار تو  
 بر شایم چنانچه شرف و غلبه روز  
 نقش حنت که نه بدولت و کار تو  
 کوهان

که یمن نشان آنکه تو نشانی داده  
 آنکس که در دانه جان لب به کفزار تو  
 از روز و خوار تر ز یک نی بگرارد  
 عاشق چه شد به پیش کسر عهبتار تو

دل کشته ام از جان حوشتین چو  
 که کرم باد با لم چنانکه من چو  
 بیا که آمدت جان دفته باز آید  
 که دل نیکو شش جان و وطن چو  
 نام حریت فریاد که خسته ام ز فراق  
 ز اشک که خلدند جان و تن چو  
 زلفت در دور و جفت ز تن بدست  
 چو که میکشد این جان محنت چو  
 مرا که زخم جراح بود جفا نراند  
 چه خلوت که کشتن چو آنکس چو  
 عجب به بخت نام ز کوشه نفسش  
 چنین که در نظم شد به بخت چو

بر سر صفت عاشق بزرگوار فراق

بوی دانه ز جان نکار تن چو

بهر آن شکایتش به خندان جفا  
 که می پدید بود دل و بوی کشته  
 و بنال دل که در دانه هر روز  
 شش منده کشته از لب و فم بانه  
 حور لقا که از کزین جام مینا  
 آنکه هر کشت از کف باغ چو  
 از دانه دل بر دیم در خوشی رسید  
 بنیکو بخت چو که دیمونه یار چو  
 غافل از کفایت هر که بخت از آن چشم  
 زان راه که کوه از دانه حبه آید



که عشق تو خوانند که بیدار بگو  
 رحم از هر که خدا کام لطف از کمال  
 عشق که دل بی ترک نیست نه از بد دل  
 اورا اسیر خوان اورا قفسید نیکو  
 نیت سحر حق که از غلبه از غلبه  
 با در بند دلال در میان با در میان  
 از خدای حق که گنجین که بوی غنچه  
 بران چه با غنچه که از خود که  
 خدای حق که از غنچه که بوی غنچه  
 خدای غنچه که از غنچه که بوی غنچه  
 اندیشه که از غنچه که بوی غنچه  
 عشق که با غنچه که بوی غنچه  
 چون در دست و دلداری این عشق که  
 در روز و شب بر آتش از دخته  
 زلف مندر که در دل بر دخته  
 داد و دم که در دهن از دخته  
 داغ جگر که در چشم از دخته  
 حرمت و دانه در دل بر دانه  
 شب که بر دانه ام شده از دانه  
 خانه و دیران دل که در دانه  
 ترک سر زلف او با من بیدل که  
 عشق از دانه بر کس بر دانه  
 با کمال

بر زبان و عشقش بر بگو  
 کشت ز دست که از زلف و دم  
 نظر که عشقش بر بگو  
 بیکر تا خط جام از زلف و دم  
 از صید رحم پیشه که از زلف و دم  
 دانه جان که بر بگو  
 از تویم چه دیر از کمال  
 بر کرم فکند زلفین تا زلف  
 کسب ام که عشقش در بند کمال  
 بنکر رسد و صفای سیه  
 ایدل که بنده جان بر کرم نهانی  
 دبال این برادران تا که بر دم  
 کرم منبند که از زلف و دم  
 که میرسد که زلف این زلف و دم  
 دانه کسی که چوین مرغ زلف و دم  
 که زلف و دم که زلف و دم  
 عشق که زلف و دم که زلف و دم  
 از زلف و دم که زلف و دم  
 از تو بگذر از حسن که زلف و دم  
 من بهار رفت که زلف و دم  
 صد چو من که زلف و دم  
 از زلف و دم که زلف و دم  
 حقه انعام که زلف و دم  
 نه غم بود زلف و دم  
 بر کرم از کرم که زلف و دم  
 تا که این بر کرم که زلف و دم  
 سن جهان که زلف و دم  
 سینه دیران که زلف و دم



عاشق از غم بر دهر خفته اند کسی

با ستم دشمنان سینه پرده حشمت

چون گزینج کوکبش قد با درخشان  
کرب لکسی بیکر سحر جان  
لایق اجر شاد است در بند جزا  
بکنایم آن جفا جو که نظر انداخته  
آه از آن غلبت در میان کم  
شور و رمق که بر دنبال صدم خفته  
کفتم از در کرم بخت به از در کرم  
از نهیدان آنکه جلال کارگاه حشمت  
با فیل آنکه از دل خست بر دل حشمت  
در دم از کفر عالم سینه پرده حشمت

کودک عاشق که بر باد که نبرد زین

به که از خورشید کس این دل

بار و باریم به سبب بر خورسته  
کرد کار افتاده تا از کی ز خورسته  
همه از کس که گشت هر دم ترا هر  
تا خجسته تا توان عزت زیا بر خورسته  
هر دم از کور و راه گم می کند دل اکرم  
از هوس نه اگر او را زیا بر خورسته  
سر محزون که منبوس اگر که دردم کم  
از جویس در جنبش فریاد ز خورسته  
چرخ بیا که بر باد بر خورسته  
از نور کعبه در بر پیش بر طلب  
کردل و تیر خرق مدح بر خورسته  
از غم زنده که عاشق برادر خاک حشمت  
کاروان که در پس بکند در خورسته  
تا به خونریز آن کلک غم قی بر خورسته

دلدار

در کرم مغرورشان بر ستم  
در صاف کمر کشیدم در صدم سر نه  
کشتی دزد که در صدم بر ستم  
قدر ترا به صیت لطف ترا بهانه  
رخ کرم حشمت در دل هر فردی  
حشمت تو بر من کشتی تو بر نه  
ملقم غارت از من حشمت تو  
نیغ ترا فتم تر ترا فتم  
قلب جهان کشیده را در کرم  
زلفیت از کرم در در و در و در  
حواصم کز به یسر و زلفان کشیده  
تا که توان کشیدن به رخ ز نه  
نه بنان کزیدم جوهری کشیدم  
نقش چنین مدیم در این کفایت  
یارب چه ارمیده ای با چه ارمیده  
کلب زلف کشتن غزل ز نه  
خوبان ز زلف کلام ادله از حشمت  
عاشق سپهر این رخسار به ترانه

در زلف عاشق فال سیه ادب

با هم خوش است از بر چیده دلم دوا

سه خوش زنده کرد که خواب  
دافت ز کار حد دل به تاب  
حشمت تو در آید و می ترا و نی فتم  
ار که هر که نه چه غایب بود  
اگر نه ز شام سیاهم که با کرم  
باشیسته و چایه به تاب بود  
در حیرتم به با حشمت از دل  
با آنکه در دل مز حشمت تاب بود  
خون هزار دلت کانت به حشمت  
مپوده در رخسار تاب بود



از نه زلف ایضا مگر / آنکه ز فغان برون حجاب کرده  
 آتش بگردگور و پرچم تا کمر / نایده عشق بشک خراب کرده

نم آن بلبل غمگین ترانه / که در از باغ ماندم جاودانه  
 گزیدم نغمه عشق بر ترانه / گرفتیم جا دیدم اشیانه  
 چه تنه کشیدم کشیدیم / قدر زان لب شیرین فشان  
 مگر در یادیم ساقی که درود / غم عالم کرانه تا کرانه  
 چه باشد که در یاد بر آید / در آغوشم در آید بهانه  
 زنده بپرسم بپر کرد جارا / نه سینه آهم آید بهانه  
 بدور ما به کن ساقی شایسته / باش ایمن زهرا ن زنده  
 نه فارم می کشد و نه کلین / مگر بفاک بندم شایسته  
 فغان سر میکنم از عشق و آید / مگر بگوشت خوش آید این ترانه

اگر طالع شود صبح قیامت

ترا عشق پس آن جام شایسته

غیر از و غیر استغاثه که / شرح بپلهر ترا کند بیدار  
 نزد محشر را می باش از قضا عشق / با چنین خوب که تو آنکه حرا کرده

مکن

عشق من عشق و کرم و حسن و بکرا / بمیلان را دیده کله تماش کرده  
 از کجا تا سر بر آرد و جفت این / آتشی افکنده در هر دلی جا کرده  
 ارا حلیه سپاسم بر در جهان نرسن / از ترحم نیت که باغ حلا کرده

گفته عشق نخواهد نرسد از پندار من

روزم هرگز است اگر در آنچه با ما کرده

میردم و نظرم را بر برگ برکت زده / که طریقه مگر شود راه ناستانه  
 هر چه دلم کشید از دایه بخت برید ازو / اینهم بر سر شمع بر سر کف زده  
 چون کند از روی در ره اگر بود از آن / سینه تره تره بدل پاره پاره  
 کشته بر روی جهان ناز عشق افکند / بر کف خویش عالم منظر آتش زده  
 نش سخن دیگران که سر عشق این دایه / از دست تیره ز آتش من سر زده

یافت تغایر از لب بر که بر عشق تو

عشق به نصیب بود آنکه نداشت چه

ز غافل تونه نام ز نشانه / این خیال زنجیرت در میان مانده  
 هزاره فله اهر من کورستان / گذشته اند کسم من پستان مانده  
 با درفت کل و خدایب این سخن / ز بخور دلیت تا تو رسم قرآن مانده  
 بر پیشانی که با مقدم پس افکند / ز نقش پادشاه بر سر کاروان مانده



کسر خانه بوی تو خیره شوی

هین بدم تو یخچ نان نه

بشیر ز من پذیرد کمر است از هر چه بگذرد	که کس نماند در تراب این دل بگذرد
ان در بر غیر نفس از کز بر معاد دل	با این طبع سببش کفر شو عاقل
اکون قرین در غم خوش آنکه فقر و غم	باز ز هر کس خوشتر دگر در اندک کار
با جان چای چمن نادر دگر چای	که کور و غم بگذرد زین بایر قمار
زاهد که بر جستم را هر بوی ادعا	که سیه طبع مرا تیره دور از به
با در غم از دگر کس دامن پاک را چمنی	در کار جستم شادم از دگر از غم
از که هر چه عالم این سر که کوه نمیش	در حلقه زلفی ز من که کجی ز غم
کفایتش یی نشی در خواب سجده	ان خواب که بگذرد از دست بیدار

با چون تو می کی میکند هر که خدای الهی

عاشق الحقد در محبت او را از ان پندار

زلفه نه خفته که کلر زان کوه	غیر که جان کشته تا ج ایمان کوه
بدین ناله همی مکلین بنالاسم و	مرغان کشتن دیده میر کشتان کوه
نه ز کزرت از کلر بران از بر قفل بران	در سینه کشته شده را بر چه پنهان کوه
که هر بقدر غم خوش کشته بوم بران	تا آمدن زدی که من خنده ایمان کوه

لایان

لایان بران خون جگر صدف غم در سینه

تو با در غم کفایت در پان کشته

عاشق چو در بران با غم لبان کشته

برده ز رخ کفنه در ز کوه غم	را حنه کار عطر دل ز جیان رفته
رو ز کوه با غم دا دل جان لقا کرده کن	پدل خسته جان بسی دیده و از کوه
دیده هر که کرده دانه خویش دیده	کوش هر که داده حرفه شوره
انچه بل تافت کجاست میزدی	با خرم مزه دو هم دقت صال موده
ایدل با ده کوشش با ز بویه خوشی	نم دفا در کاشته در دوده

عاشق پاک هستم در خود عشق ز کجاست

دیر پاک دهر ما دوش سوزده

زخم سحر از زبیک جان نرسیده	از لطف تو ایش مرده دران رسیده
حجاب عدم بر زنا تر حجاب	اف نه از عشق نمایان نرسیده
دانه چه رسیده بمن از لطف زان	پنهان کمره سحر کمان نرسیده
افسوس شد که زان بانه جدا	افسوس کجا نه که کجا بان نرسیده

مکشته ز کمر اهر کجاست بدین

صدق قله مهر کفایت نرسیده



بدختر نامید از غم کسی زسته  
 از آذکان کدو مند و فغان گشته  
 با صد هزار زلفت نکند دام داری  
 هر کس هست مای طایر شکسته  
 بکوه ابرو بنشیند در منظر حیات  
 بنیر بر همان راز نازک گشته  
 آن که بشنید چو باز باشد غم مسیحا  
 از در صبا چنین ماند حال حال  
 عاشق بی از کز آنکه بر پس عالم

احوال خانیه با انتم نشسته

پر کر ز لبه دست ستم کرده  
 تیغ جفا کشیده بر سر ستم کرده  
 در من در از کجاست در صوم باده  
 کام جهان همین شمر خطبه باده  
 اضر و لغو قدر از زلفت فدا ده ام  
 آتش خانه نور در دل خفا ده  
 بر کجاست عرق فشان بخور دست بخت  
 در من فرزان بند بکشته  
 کشته و جهان جهان خود زودیده  
 رخ نموده همچنان در طلب زاده  
 چرخ زغال فخر از زغال  
 جانب زنده کوش با خنده  
 سیوه فشنش نکوست که ششش نکوست  
 لبش کششش که نقدند در آرده

بیکش جهان من بنده دست و تیغ او

عاشق نام دارد لب بیک زاده

دارد که اید عرضی بدرگاه  
 کز آنکه کوی این قصه باشد

لرم

کرم که باشد همچون خسته  
 کز زلف سنبه کوی لعل و خنده  
 ناز که باشد این جد عجب  
 سلطان کونام فغان کوه خنده  
 از کورانه خوان گذشتن  
 از جان کد شستم اکلمه  
 در هم نموده کرم کشدند  
 زبانه سبزه یاد زلفت کمره  
 یارب کجا رخت خون دلم  
 ای کب بر دهر دلم آده  
 یرم در آمد مقام مردن  
 هم بر آمد وقت سحرگاه

افتنه عاشق زبجران

بیان مذارد این قصه کوتاه

در دوزخ شد لعن زلف زاده  
 بدق دل بود در کعبه ام بکشته  
 بنم گوید دل بر کبر از خون سنگین دل  
 چه گوید کسی که این بیان داده  
 صبا نشنا، در دوزخان منم  
 که در در عرض با کل حشرت غافل گشته  
 فغان که نخر شد دل هر کس بود تیری  
 که خبر دار ز دل فغان رو آید بر دل گشته  
 بین شادیم که این رفت به دوا  
 که کار در در عشق بنان را دم گشته  
 نرا که دل شناخت قدر و حقیقت  
 یقینش گشت بجز در میان باده  
 خط نرسته ادر دقت کیش اتراخ بنا  
 که از نو ادر در دام خود بهار داده  
 شم زنده و دل خون خمران نیرکان کز  
 که از کور جهان بوزنه برون خسته گشته



غش از حرف کرایان که بدو عشق خیالین

که در هر صفت روان او اثر است جسته

اگر فکرم هیچ افکند دانه  
هرگز افکند کار من مستانه  
در آب چشم در زینت روی  
بکانه منی و منی شسته  
نیخاستم بجای که است جانم  
آنکه کن طرم که تو از جان جدا نه  
سلطان نیکو نام و در در بران  
در راه که آشنایم با کدانه  
در سینه منت و لا تر است دانه  
هرگز ز دست جز کوبان بکانه

اگر ز دکل که خنده تا دلین بر است

در فکرم که عاشق خفکین حسنه

فدایت گشت جان بهر تو فدا گشایم  
ترا خدمت باین محبت که ام یانه  
اگر در عاشق کردم فدایت جان فدا  
و کردانی غدا نه بر غایت که ام یانه  
رفیق در پی تفین این وقت تو  
افکند آنکه مهرت را وصیت کرده ام یانه  
رزم در کشتان پر برهم دور در گم ام  
غدا نم که پرورد از رحمت که ام یانه  
عزیم را که کور پیش تو خرم غدا نم  
کف هر چه بیا فدا کبریت که ام یانه  
عزیم را که کور پیش تو خرم غدا نم  
کف هر چه بیا فدا کبریت که ام یانه  
کوشم و غمزد که جان خاتم غدا نم  
که وصف او باین حقیقت که ام یانه

الان

دلان که شد ز درد عشق و رازان

بر پس اندر که عهد بشنایم

بعد هر در غم سبزه سبزه کرد  
با بین که فراق من چاک کرد  
ز شرفرا که نشسته است در کین  
هر از بار ز دام خوش رها کرد  
را به هیچ غمزد و بان غمزد  
نه اغت که باز در او رها کرد  
بر کار که روزه که زمانه از کد است  
غم ترا فکد از هر غم جدا کرد  
اگر نه افت جان و جان تو کد  
بکشتن که کشت جان تو کد  
سپاس اله فدا در خوش پیش دنیا  
بین بین چه قدر خوشی کد  
اگر کور ارم کرده دل سفران کد  
ستاره هر قدم در راه کد  
بین چه کرده بل بکشد می کد  
بر فتن از کور کسی رها کرد  
چشم مهر و عشق در کین کد  
که فکد که راجع تو بیا کرد  
کشیده تیغ لبه عشق آده

دل ترا بر هم که آشن کرده

بیه که دشمن چون فغان روز و راز  
چون رستین به او بود ز دل لزان  
دور در دل فکد منزه در دین فدا  
تا که کمر در مان او که تا شود چهار پا  
اگر که فکد کشتن که در روز و راز  
این کار که ممکن شود به یار غدا



خزانم بزم منعی باشد هزاران  
 این دهر سرت را که گفت حسرت  
 کارم مردن نیک شد هر چند از جهان  
 چند آنکه سر منم همان کجا زده کجا  
 نامم خانه کان فرار زنده نه غرضه  
 دارند اگر اهر جوس جانم که زنده اند  
 هر که برسد از قرب احوال خوشخانه  
 دلدارش را با کج از طرف کفایت  
 صید و جمیع آفریدم آنکه گفت کشتی  
 چند زندی بصلی ما را ازین مدار  
 در فکر که در چاره در دوش چنان  
 عاشق کوفه افشته این در دهر بخار  
 ترک رفتن کن دل جز را برستم  
 در تو آه که اول خاک من بر باد  
 پادشاه ملک حسنی عطر زیر کین  
 بر سر حکم بنشین خرد از آوازه  
 عذر دارم که راجات گفت زنت  
 خضر فرما مرا به خفت جلا داده  
 ای صبا کشتن شیرین آفتابان کند  
 این زمان او را خبر از غزل فریاد  
 چند جامه در کش آنکه از نیال بخوش  
 غلط آتش در خول چندین بنده از کوه  
 چرخ دارد آفتاب کو خفته خور زرا  
 از باده فتنه آتش فخر بر آید آرد  
 رفتم از کوی کفر بنشین سر در کش  
 یک یک این مجلس را با کجا در  
 آن که حکم نازت کس تواند کرد  
 فاکه عشق را بیدار از بند آرد

میدانم

میدانم محقر و آردا غم دیده ام  
 اگر در دست آردا بر کف آردا بستم  
 ز من سر بر جهان حدیج من با داند  
 بخش تیغ و زمین برستان کجا دادم  
 بنجیر میسند از خرم فلک کین میز  
 میدانم که از چشم کمر افتاده ام  
 بدر عیش و شرب کجا هر میدانم  
 که میدانم بخت خورشید کاش داده ام

نبد محقر و دین رستم ز قیض سر کشی عشق

میدانم که میدانم کفر از آردا ام

ای که از در رسم خاک هم خسته  
 صدر هم بر ره خور دیده خسته  
 آیم از روی گذشت از فرودش نشد  
 آتش شوق که بر جان من از خسته  
 عطر و دوس ز غم منم جان بعب  
 تا بکون ز سر که از خانه روان خسته  
 بگذرد از نیکه دل است کن بر آتش  
 خانه ام را که بکام دل خود خسته  
 خبر از حدی که عشق دارم دیدم  
 با فرشته کند قدس خسته  
 میسر در غم زلفه زان از زلفت  
 به از طرفی در طرفی خسته

از سر کمر کسی که کین مرایه

عاشقی در جهان بر سر دل خسته

ساقه منج آرد به لب  
 حاکم دران مر شبنم  
 کم گشت آتش بکار جانب  
 از کور که هر که شد در دانه



از دل چه نرسد غمی نشیند  
 آتش که نعل کشد زبانه  
 کور برق که باز کرده ام جمع  
 هابر درسته بهر کشانه  
 ناله چه سبک و نقش  
 صورت کز این لفظ خانه  
 در دانه که گذشت بر رسم کل  
 زان پیش که سر گنم ترانه  
 و این ز تو زبان دانه  
 تنه دل من دران مینه  
 عشو تو خوشتر از آن لب  
 بار که خردیر از زبانه  
 خوشتر ز حدیث و صحرایان  
 عاشق نشینده ام فانه

ای صبا نفیس شد تا آرد  
 مرغان یافت که از کوه بایر آمد  
 تیر از غزه بکن که خبر در دهم  
 که به صید من ای صبا آمد  
 لب که خون جگر رفته بد آن کبوتر  
 از سر بر همت تا بکنار آمد  
 فکیر تو بهر سر و دهم که زلف  
 کشته غزه خود را غبار آمد  
 جان بکشد در دم دل غمگین بزد  
 تا رقیبت من از بهر چه کار آمد  
 ساقیا قصه حایت به جام بزم  
 که تر و تازه چه کلهاسر بار آمد  
 صید وقت ز کف رفته در نیت  
 که در دریا با منک نثار آمد  
 از سر کور که سر آید در حال تو حدیث  
 رفته عاشق و چه صبر و قرار آمد  
 لعلم

کفتم کنم بر کسی غم تو نشاند  
 اما چه ندر در تو سر مهر چه چاره  
 چون پر تو خورشید بهر خشت افروغ  
 راده دل ملکشته بجزیم لب تاره  
 هر چند که جان من از غمت خنجر  
 رفتم که کنم از تو جان هر کوی  
 دانه چه بود سر من از تو در قیامت  
 جان پیش تو دادن ز شمشیر  
 ممکن نشود بر دل گفت و شنیدم  
 تو هست سر منی و منم محو لظافه  
 خوش نیست بر سر بزم انشراح  
 بر این صبر سر شد از شوق تو باده  
 بد آیدم از غمت دل پیش لاله  
 هر جا که رسیدیم شیشه خانه  
 خدام بکنار آید و بر رسم لعلیت  
 سرست که نایه بجان پیرشت

رفتت به داد و دل حاشا است  
 افاده ز با عاشق و در شوق سوزده

ساق که در بر سر از تو میر خندم  
 هر از دیش از تو در کوی به دلست باده  
 فکاکه تم از تو غم زنجین خوبه دله  
 که کس نه از در این دل نشاد به  
 طالع که نایر کند افشاد بکر راده  
 لیک در بچو دل آیدم سر از خانه صید  
 زبینه جرجا به مهر حشر لقا  
 از دیکر آن لطف و دفا از دانه فرمید  
 مادم لغز در دست او فرشته در با  
 در هر سوی آنگونه که چشم من از حدیث تو  
 در هر کس که از این رو بکمر که بر باد به



شعره سیر افغان منج کاسر کی لپ لپ رفت  
مرغان خون ریش است از خنجر حیات  
سرد در در چون جهان از خون  
با سینه پر شمشیر فاش از زنا و

کوبه با شمشیر و توبه کن از خون جهان

ناصح کسی که بگذرد زین کار به بنیاد

اشب که بر پیش ممکن شود نفا  
فاسخ زناه شمشیر استغفر از سره  
افتد اگر نگاه برده سر سنجش  
از من بر دلان دور با پیکش  
گفتم کنم دران دل افزا بگره را  
اثر اندازد بران لبک خاره  
منه را در خرد ایدل نخواهم اما  
چون یار در دست دلا در جهان با صبر  
اذل که بودم از دور در زرد بزم  
از دیده ام زرد رنگت هر روز ببارد  
فرست کی که بر بند از در محبت  
جای که کشکاف ترا ممکن نشد ثار  
در بزم ان پرورد فکر دگر دلا  
اگر کن گذشت طوفان از گشتن درین  
اوست خاتم صوب منم خود نفا  
خبر تحفه چند پاره بدانه بر نگاره

از شمشیر گذشتم از افغان خوش عاشق

که بر آید اندر عمر بود هر باره

چون طالع بیدار شدم نیت سرمه  
در بزم خوانم دگر از دور تر قسم  
در بر سر لطف با به خرم بود  
با زلفت نفا به بن ششم ترم ده

از

اشب که رسم دادند از سر جویها  
لقیم دعا شب و دور سرمه ده  
در لبان بزم افغان برنگ  
به قوت پرورد کلمات سرمه  
یکباره بنم دادند از زنا و شیمان  
کو جرات نام که بگویم دگر مده  
چرخه هر که به منم از همه یاران  
ساقه چو توبه شیر از شیر ترم ده

عاشق خبر از خوش منم منم منم

اناه چه از پاره برای حسرم ده

هرگز جبهه منم جا نکرد  
کان دیده را ز کشت چه دریا نکرده  
از دور باز عالم نکرده کشتن عشق  
در هم فکند و تهاش نکرده  
از تیغ خنجر بود ابرمن سرش  
از آتش دلم چه می بانکرده  
جو بر که دیده ام همه از طالع است  
از من خبر به شش تو دنیا نکرده  
در نه ز تو عالم در تحفه از طالع  
دل به سبب زان خوار نکرده  
از دیده پتر سرمه منم خجل نکردت  
اورا همان نظر به ایا نکرده  
قرت به نیامده آرا نکرده صبح  
چون شمع کریم در شمع نکرده  
از خرم ست راه بقصد نکرده  
با هیچ غم منزل سلی نکرده  
اگر چه با منم این کسرت جبین نیست  
چون عقده رکاردلم و نکرده  
عاشق امید است در اید ز غیب  
تا در عرض به شش می نکرده



ایکه منسب جیستم بر لبان آینه  
کیشم از زلف جان بپایان آینه  
رخسخت کیمیا ام برد که او داده  
کاین سر نهاده بر کفم شان آینه  
از پشت فطره فطرش کاه نیست  
ز کف و بر دال او را به چال آینه  
منه ایفیدم کس قصه شمع کند  
از به صید و نه خشت کجایان آینه  
جبهه گوشم که بر او بشوم بنم و صبر  
قه صد دشت که گوی تو گویان آینه  
و من دردم ز جوشش کش چندان  
انکه از سیرین کل در کربان آینه  
فرمود در نفس ابدل با هر مجدی  
در میان ما او که صد چال آینه  
روزی که بر می است در بهانه نشوم  
دست فدا کرد درین راهم با بال آینه  
نیت نکر او بفراده در کسی  
همه چال او بپایان آینه

بر رکعت است به سجده پیش

عاشق است بر رکعت پیشان آینه

بر کل ماه من از ششم مرآه به  
سند تر در کنار غزال کن تیره  
از قدر چشم من توبه حد سیم  
ساعت مجلس شوق را بر آب تیره  
ناله دارم در مس با بهر محلی  
یار شب دیده بود که مرا خواب تیره  
ان کف از فکن که کافم بیدار و با  
میرود از در صیدم کوخنی تیره  
غرفه حزن دیده حد بر کن تیره  
بر فکن از رخ فتاب و او شمع تیره

بقی

ساقی خواند است بر حرمم در بزم  
باده است لعل لبان و خوش خواب  
سکس عاشق ز در و بجه اندک  
یا جان را به دست غارت سید باده

ایکه دریم شمع بزم مردم بجان  
یاد کن کاه از دل پر حست بر دانه  
بر در خواب سستی از فوق این فانی  
نه شنیده از غم عشقت نام فانی  
در دل خود یافتم او را خوش حرم  
کای چنین کج حیل کجده او پردانه  
کرم نه بود در دل او از زرد روی  
دل نکرم از زهر اشق نشانی  
ایتیار گشت ز در علم از چشم تر  
من که در خاک امر هر که نکرم دانه  
دل از ان ترک نکرد بر کوه خشتن  
کو کهن در عقد و دیم غارت گانه  
سببش دلم ذریب بود الهی که دوش  
انکه در کینه دارد سپهر دانه

چون جگر خراشید بر روی عشق

جان خود عشق فدا کن بر جان

کام دل سپرد حشره ز نیدادم  
آتش من بر جان از خورید بیدادم  
رست از خوریدان او فغان فغان  
فغان در دانه من بشود دانه دارم  
از عشق از شادیم کن چو بر لقمه  
غیر از حدیث مهر او فغان دارم  
رستم شوم اهر و رس از فوق حدیث  
نام که از دست غمت که شوق دارم



تیغ جفا در کف از زخم غم کش  
 از خنجر قلم سوزان برست جلد دم  
 از کجاست به در میان بانه جگر  
 با شمشیر کز آن بر شمش دم  
 از خطا ببل چو من در غل خود  
 از زلف کاش کن زلفت بصیر دم  
 عاشق تیغ در جگر ختم بر کف  
 ز نهار ج در حلقه رفان از دم دم

ای که مرا یقین در منظر انداخته  
 کشته بر بر هر زخم از انداخته  
 جان خادوم اگر از خرق تنم ندادم  
 تا که شسته ز غم خنجر انداخته  
 من در درازا از صید زدن با کشت  
 که هر خد که مرا بر انداخته  
 کرده در دل مگر از زخم غم کش  
 هر خد که تو پیدا کرد انداخته  
 آید از زخم از زخم هر خد که باز  
 رسم آیین وفا را بر انداخته  
 سر و خیز تر از بنده تو با کبر  
 سینه لطف که مرا بر انداخته  
 از لبت آب حیات دل آید شسته  
 آتش شوق مرا در جگر انداخته  
 اگر کو بر چه عجب باز نیاید زانکو  
 که تو هم نام و رسم دل بر انداخته  
 آنکه عاشق دل که ز خنجر کش زده  
 ست خورشید به نقش سیر انداخته

آمد بپوشه راه دل بسته زده  
 راه شیب بر دل حدیث زده  
 ناله

ناله ش خنجر و قلم سوزان  
 در لبه است حسن جفا را خنجر  
 جان ش خدا که ز پندش این خنجر  
 ز با زخم غم و ادراک مانده  
 دست طبع در زانو زده خنجر  
 هر جا که بر جگر جفا نشسته  
 دست زلفش نشسته زده  
 از خنجر به محیفه کمان نوشته اند  
 کاش ببال جگر سوزان

زبیر که سوز خنجر در میان خنجر  
 در جگر که بر دل عاشق کج زده

طرف چرخ خوش است و شادمان  
 به ماه مهر باز در چرخ خنجر  
 از خنجر سپهر کز که آید  
 در کور سوزش که خنجر خنجر  
 که همه سر و خنجر خوش خنجر  
 با خنجر که نشسته از زخم خنجر  
 دل میکشد بکوب کوروی در  
 فرصت عید به زبیرم بهانه  
 از بکبه سر در رکاب درین  
 هرگز نشد که گرم کنم آتش خنجر  
 ز نیکو درین خنجر و لم نکر  
 او در کن رآید و گرم کران  
 و آنکه صلم همه از آب دیده  
 خاک که می کنم سوز زده  
 در خاک کرده ام به مید تو دانه  
 او را بر رحمت از زبیر عین نکر  
 ان کل که عاشق از غم او در دل  
 کو کوش کن ز جگر شیدا بران



ابرو در جاسم که دل از دست داده  
 شام که بر دلم در محبت کشیده  
 از تیر خنده بر سر دلم و بری  
 افکند به بسی ترک که کنه خفته  
 ابرو در حسن که رفت و نکست  
 کاند که کند شیر کمان خانه  
 آن تران ترانم در از سر خود زده  
 از ترک ماه و دل که کج نیست  
 تا کیت آن که دل برده از دست  
 بر هر که بگویم ز کجای زبانه  
 ابرو در سبزه چایک در زهر  
 که کنه خراب شاه در دست نه  
 از کجده قطره دهشت زده رحیم  
 صد چشمه خن زده عشق کشته

لبه میان در بر دستم کشیده  
 با که در از زکمی ترک دست داده  
 از رخ دلفروز تو در سپهر دیری  
 من بهر عشق تو زده افشاده  
 هر فلک بجز قریب نکند بوده  
 سر و چرخ به پیش من بنده بسته  
 در غم غم خن خود ترا در فرج جان  
 ای که بیزیر تیغ از جان برادر داده  
 منت بخشش از فلک کس از چو کس  
 تا که بدست بشدم محبت جام داده  
 طالع مدعی تو عشق و پیچ در جبین  
 کز سر کورادم به سبب از داده

که پشانی که دل از من کوشش بازده  
 شک اگر در از این حیدر دل بر داده  
 نه

نه خنده بر سر باز در یوسف کس  
 پرده از رخ بر فکین و زهر خور داده  
 در صفت عشق هر کس که فتر داده کون  
 من عبدان آدم داد خود زده بازده  
 به رخ آن ده در صفت خود زده  
 یا ز مجلس حضرت رفیق با هر داده  
 صبر که شود به رخ لطیف کون  
 قربان را از سر سبزه هر داده  
 کفراش دست که دم در عشق نکند  
 به دلم را که فتر با هر داده  
 دیده ام بر بند و دستم چو از داده  
 بال شبنم خمار محبت شبنم داده  
 لذت از دست صاف ترک است او بر  
 موی بر دست الفیه دلم اخلاص داده

و صفت عشق مبدی عشق در صفت  
 که در هر دانش در دل بعد از داده

به صفت دل و عشق او میکش داده  
 سر جان داده و در بار داده  
 دل که در از زکند در از اندر عشق  
 مبدل حال خویش را کوشش زده داده  
 بر تو از عبد دلم کوزد که در زده  
 دل بزند و بر کله از صابر داده  
 اشم بر جان زل در ترک اغیرم  
 چه اگر در محضم از زده داده  
 بر سر سبزه عشق ایل شوق هر  
 تن به تیس به زان زخم کار داده  
 اختیار رفته از کف در زده  
 به غلبان خود بدست پیچ داده  
 به زهر و بران کس فتر شود کشته  
 بکند زلف و زرق داد و بر داده



خدمت شاه قبله که اندر تو جان کجاست  
عزت عاشق با شد کزده بی رکن  
بر سر کونج میان تن کجاست در آرد

از دل برینت حیران چه مانده  
این جان نثار در دست چایه شرف  
بایضا اگر کجاست ایستاد تو از  
باید نماند یک کل ز کین درین  
با حبه نشین نشو و خند لب شفا  
از قطفیا اگر آن میان رس  
ان یفرده که در هر اوست  
تفت حیکر با کسی از جنس که تو  
باید نه محض از چل شدن بر دل  
چون نه نشد تو کس از کجاست  
عاشق کجاست در غایت چه مانده

پر در تو بر دست گرفتن چه بیاید  
انکس که بزباد ره هر چه جزو  
شد در قد هم خون جگر باره چو باد  
مارا بجز بابت غنای کرد حواله

از بزم

از بزم بزم برسد امانه عرق بر  
از لاله عرش بکجاست قطره رانه  
جگر که کند وصف کلر و سبزه  
بر طرف غدار تو ندیده است کلامه  
بر آن سرکش از شرفه فرزند کم  
از خط مدحت رفته رفته به پالم  
کلاه از غم بجران کمر از شکسته  
در عشق تیان کس لدم ناله

حرفه که شد حال منت بر تو بار  
عاشق کجاست او در سر ز کین

ای که از دل جان در بار خفته  
در دل جان بکجاست بی کی گرفته  
شادمان بشو و چشم از کرم  
باید دیده من سپرد پا گرفته  
تا بکجاست بر در کجاست از کجاست  
باید ز دام سبزه بار هر اگر گرفته  
از بزم بزم هر که بستم این چنین  
سایه ز فرق قران بهر چه گرفته  
دارد چه خوبیت خدا و ز کجاست  
کامچیزش گرفته بهر که گرفته  
جانب دیگران بکجاست بر کجاست  
ای که زرد و زرد مراد ز کجاست  
ای که در بدو عاشقی جان غم برده  
بش طیب من کجاست و کجاست  
نیک کجاست قدیم و کجاست

جانب عاشق غنیمت که نظر کلر که تو  
خو کجاست نوده ترک وفا گرفته



از این بر رسیده که از من رسیده  
 فی قدر من باشد که در من نشسته  
 با بر نظر من خسته کوشش کن  
 مشغول که لذت برم از من کاریت  
 احوال خسته چاه خشن است  
 از معنی از این نه از باغبان چو است  
 از در من زبانی که ز کف نه زبانی  
 از دل ترا ز خلی قیامت که چه کجاست

عاشق من که من خسته ز کف  
 صد بار پشت است ندانست که زنده

رستم که با زمر سواره  
 آنکه نشدم از آن ارشاده  
 ز اول نگویم گشت و رستم  
 به دانش جفا رحمت چیست  
 در یافنی از زنگ و زنج  
 زان به نصیحت تو بهیات  
 آنکه از لاف

آنکه زلفه فکند ما را  
 از تن بقصبت نهان خویش  
 از خنجر غم مار ترکان  
 شمشیر صفت نکایان  
 چشم تو چه خلی که در دم کرد  
 تا کرد بکشتم اش را

عاشق در دست بیا رکفتم  
 در آن چه نمیکند چه

تا پادشاه خدای در خدیو زیاده  
 از دل تو نام خورشید در زند کیم قصه  
 کلکشت چرخ و کشت کل از خورشید  
 از خود در شرف صد بار خول است  
 فریاد که رفت از کف هر شرف در دغم  
 این جفا نمیداند آن که پستانه  
 بنشین که برافروزم از باد و خول

کل بر زده کشید از رخ آن تا بکل من  
 بید بختان آمد که عاشق کشید



بسته عهد الفت کجاست غنچه  
 یاره غنچه پیر افروز کجاست  
 از حضرت کجاست نخواند و است  
 مرغ نغمه با در کجاست  
 از کجاست که بریزم حشر بر خیزم  
 بنجم اگر سانه بر خاک کجاست  
 بر دهر است جان در غم تو در دل  
 شرط دق است بار کوفه ماند  
 من رخ بخت تویم قوس عبودیت  
 در روز حشر باید تر است

خوش بودیش جلد زرق محبت  
 عاشق اگر غیب برد کلزار خست

بر خون من کس گوید و کوی  
 کار لغاتم نیت چو غنچه خوار  
 حسن تو با دانه عشق تو سحر  
 حرف تو درین نه از ناله های  
 دنان در است از جان در طبع  
 شربت و بریرا فزون ز ناله های  
 کردند خدایان در خط سیر خدایان  
 آب حیوة چه را کم کرد در سیمای  
 من عهد و دم ترک که کاه بخت من  
 شمشیر ز بر کف جبار بخت من  
 کار کنند باندل جان غیر دوزی  
 این ناله شبانه دین آه صبحی

فریاد حقیقت اهر ناله عاشق  
 دارنده هر چه گوید از ناله هر چه خدای

پنهان ز شراب به چانه میکنی  
 راجیل مردم بیکانه میکنی  
 کلزار

بگذرد تمام بزد و کجاست  
 ره را کجاست بر دانه میکنی  
 از دل بر سر شرح کجاست  
 کوشی اگر بقصه دوزخ میکنی  
 کفر جوادانی بزد چو دل غنچه  
 آید و راقی بس ویرانه میکنی  
 مارا دور فرج چکاوک مهر  
 بر خیز اگر شراب به چانه میکنی  
 کفر که بده میددت عقد دوزخ  
 راجیل مردم شترانه میکنی

قرنه خدایان ز حال در راه  
 همه بران به رزق و وفا

تو که رشک صد بار ز جگر آید  
 گشت بختان کمر دانه خدای  
 نظر بر خاندان تو که دهر سرباز  
 خبر زن بکمر تو که داشت  
 ثجب از تو بدولت علاج مردم  
 که بطالع من بخت دوا  
 نه هر بسینه نام که بن طرم میکنی  
 بس بر زنده خواب که خواب میکنی  
 بشی از چرخ خورده تو ز کعبه  
 برده ز دوزخ من بسیر میکنی

تو بقره آنچه که در میل و نیت  
 نمک ز در رحمت بگفته رویا

صلاح از دست اگر نداد و اگر ندهد  
 دلا ای کاش کار بخت کاه خدای  
 محبت کاش خدای پرده از رخسار برد  
 که غنچه کشتن خوش خدای







کرم و با نوح یکسرم را  
 با این همه حسرت چه برآید که هر  
 دوزخ بد در دوزخ خیزد و خور  
 هر یک بر لب لبه عشق کن هر  
 فواید و روحه فوج نمید  
 برقی که بود بدم درین کی هر  
 صد جان بشکب زهرال محبت  
 در جان باین خفگیست نغم  
 ان مظم دره شوق تو که در  
 هر ذره کردم بپایه سر هر  
 زباید که خن دلم از دیده روت  
 از جور تو پریم نه فرزند کن هر  
 برسد اگر نزل در آینه ی شوق  
 جایی که گشت رفیق شعله آهر

کند دل در کرد خور و بسند کن  
 از جان خاطر خورایم خورند کن  
 در دل بجان خوش بودا در  
 از جان خول دل خسته با چند کن  
 بسند و گشت زبانی زانو  
 تا تو این رخ کل از کج بود کن  
 از د عالم یکا جوع است از گشت  
 تکیه کرد بر کم لطف خدا دگر کن  
 برادر در سرخ تازه جوانه دید  
 گوش اگر بر سخن پر خسته کن  
 چرخ کوتاه کند دست لعل دل از  
 دل بپایه بلف لور خود کرد  
 چنگ اگر در غم زلف خضر من کن  
 آفرای سخن جان شربت چند  
 تو که از خور پیر ناز ز فرزند کن  
 کریم جان جهان تو که خند کن  
 دگر

دفتر رفته و آئیده و دوشوی می  
 که روی عاشق اگر گوش این نیک  
 غیب کور تو بودم نه می نه پناهی  
 قیصر تیغ و گشت نه جوهر کسب ای  
 بغیر ملک محبت نه بدم نشنیدم  
 جهان سخن طفا که گوشش پناهی  
 ز اضطراب جانم که با میدوش  
 بکام دل مژگانم نشسته پناهی  
 خوش آمد دست لعل این بر لب  
 بخون با حق من چهل طلب کند کوا  
 کنز اگر بکافه جان عشق بدل  
 نثار رود و سازد و بر لب طعنی

جان بکف هر طرف خسته پناهی  
 که من از دست جفا تو میرم کوی  
 سینه از سر از خور تو دارم ترسم  
 شامی افتد بجان تشنه ی بوی  
 با درت آمده کرد دست غمت دارم  
 جوان یافت که از خور به خود بخوری  
 از از من کند روز محبت است  
 که ازین روحه دل به پناهی کنی  
 که بد در رخ خوریت به زباید کند  
 ای که از من نگو فتنه هر قری  
 روخت از حرمت شمشاد قدت جا  
 در چمن ز من نه هستم پناهی  
 برده ام در دل خور بر بند او کوی  
 که ام شمشاد غم جزری بر دلی  
 عشق تشنه ی جبهه دل از دلی و چشم تر  
 چند کوی که فلک تشنه ی آیم نه



بردن ز خانه ام کل عیبت نیاید  
 در راه اشک ز تو چنان زده ای  
 در دل زخمت بود در کس خبر نشد  
 طفل از تو نقص دل از ادب پرست  
 در حیرتم که آئینه دار بر کف چو  
 علم بزرگ خانه چشم فرات  
 خون از دم اگر بدارانید

عاشق ازین زمانه اگر داشتی خبر

با کردن نگشته بدین نیاید

نه بجای که ز گذشته نه درمی بخش  
 من در کج در دلمت تو در غم عشق  
 من در دلمت دلمت تو در غم عشق  
 چه غم برم بر دل جان ز غم در دلم  
 خبر ز خود نه از من چه حال از من  
 تو که در دلمت دل شناسی و ندانی  
 بکدام رو گذشتی تو بیا بر این عشق  
 که نه از غم و در خور بدل خسته شستی

تا بود نقد جان بقاف نیاید  
 در کز بر سرش من نه نیاید  
 دل چون نکرده هم میم وقت نشد  
 از آنکه فتنه از نظر من نه نشد  
 هنگام نزع پریش چارم چه کرد  
 تا در شتم اسید دوا نیاید

تالیته بود عشق بدل بر حسن

بر هم من چه بسیار آفتاب نیاید

باین جبر طقت باین ناوانه  
 در چشمم نه باز است شهاب فیرت  
 اوس مشکان زین در دلمه  
 چرا کرد غیرت بجان قریب  
 برو با لم از مکد که رنجت حیرت  
 منم آنکه نشنید کل و استانم  
 هر روز که بر پر از دنده ماندم  
 تو آنم که فتنه خندان خجالت  
 زده است لب و افت که فتم



مکن مغسم ازش هدمی بی  
 که کافی ندیم بر دوزخ دانه  
 بجان منم کز دشنه خندان  
 دلم را که دادم زلف یکانی  
 بدق نگاه کسی جان سپردم  
 که یوم می مست از گردانی  
 من و دل فادیم هر یک بکای  
 گشته اندم چه بایران فانی  
 چنان خونم کرده بجا عاشق  
 که رفت از دلش حرارت شادمانی

در ملک خوید ارا که پادشاهی  
 که هر توان شنیدن فریاد داری  
 ای که دست خیرت از کشتن برآ  
 اهریستندی ز خرد سپاسی  
 هر چند از غم و فغان نشسته شوی  
 بر آن شسته مردم فریاد داری  
 بهتر لبی از آن کلر گشته خبر  
 آن فربن که ز غم جوید از داری  
 به چه کشیدن بر رقیب درین  
 عاشق ترا که باشد از دل بد داری

نکست زلفه رای بسبا آوری  
 حق و بجزید عشق کجا آوری  
 از غم عشق که فغان تو بر دم می  
 بر سه کیدل سپهر جفا آوری  
 در محبت این هوش بکجه نماند  
 ساقی این مایه هفت زکبا آوری  
 حکم بر کشتن خون دلش فرمودی  
 اگر در نظر از اهر دفا آوری

هجری

جانش بر سر کوفت ز نذر او  
 از کرم جان بزبان نام کدا آوری  
 در کربس حیدر و عشق نماند  
 که بکباره چنین رود با آوری  
 تو که جز در دوزخ اهر ز محبت عاشق

از چه یارب بر جان نام هر آوری  
 چرا در پیر مرد در دست بکای بستی  
 بجان ز دشنه رانای عشق مستی  
 دگر نه شعله اول در بر روانه بستی  
 ز غم غفلت و ز غم فراموشی  
 که جان دلدن بایر بستی  
 محمدا کسی که نقد دهن او چنان  
 مدل ویرانه تر این کج را داری بستی  
 بدق دهنده صبر و عاشق جان داری  
 سحر جانش را بچنین فانی بستی

ایدل تو سوز تاب داری  
 کز آید و بیم خراب داری  
 جان در کم بخشش ای کاش  
 کز تو تو سه عتاب داری  
 خواجه شد و خواهر آمدن عیسه  
 بر خیزم اگر شتاب داری  
 از عیت در بیغ نایه  
 یا عثوه عجب داری  
 آن دهنده به نواز عیسه  
 ایدل تو چه خطراب داری  
 ساقی بگذر جان سپارم  
 هم دوسه دهم شتاب داری



با دهر خون تا محشر از خدی رخ جواب داری  
از در سپاه ما ترسی و ز هر رخ افتاب داری

رفاک بر رخون ی شق

کز کشتن ادوات داری

در طر زنده اگر که ز خواب فسر  
از نیم نکه با من دست چه کردی  
از خاندن نه خود کن کند  
بس انچه نه مینه کجایان طاری  
اگر که از آن طرز نکه تیغ بکشد  
رفر و نظور من خسته نکردی  
ملک شکی از منی او کرد بر آرد  
تا راه بجز تو بر بادید کردی  
کریض بر کور فرات است  
دیگر ز کجا سرخ شود چهره نداری

عاشق بنده صلت از صحبت یار

خرد فزونی هرگز و در قضا داری

زبان صمیم اندوه از زبان بر  
چنان که زمره آن دیفنه بوی بر  
مین از زبان تا دم میشد حق بر  
پس از بیدار شدن دارم امثال  
باین حسرت قدم دره دراع بر  
که نمی نیست سستن از غم جوان  
منیم غیر این ی پاره دل که دشمن جان  
که از زبان هر ترشید کیر دشمن جان  
اگر که هر بستی افتاده میگزبان  
چه در افتد زور زور که الهی پنهان

بندان

نیدم که خدایم ز لبت ز تیغ دنیا  
حبیب اردو دنیا نم لک هر کو می  
من و خورنده رویش و کج قفس شق  
برغان بادیل فست ز کلزار اوزار

ز از کمال عنایت بن نظر داری  
نه از دوی و کسیر تو شد خبر داری  
تراست از خوش درو کجایان  
که زیر خیزه شب زلف خود کس داری  
غذات جان فرغ الطوفه شمع هر جا  
بر از خست من چید در بر داری  
بین خود که بزم زور عجب دارم  
شک ز فرخنده ساز فاک بر داری  
کوزنده اگر از زور کشتن دارم  
رفر و غم چو از زور شک داری  
بجو صبا ز کجا کشاید نقش  
اگر که بر سر کور کسی کذر داری  
نماند ز کجا به دلا که از غم او  
حلیت دکرد قضا دکرد داری  
نکشته اند درین بخت یار پست  
ترا کمان که جانی بریز پر داری

به نیم شده دهر جان بر باه شق

سلمات که عاشقی در این امر داری

ز کجا به ای صبا د کجا کذر داری  
سرمه بر تو کردم چه خبر زیار داری  
تو نداده قدر در بخور از خرب  
چه خبر ز خطر ایل بقر داری  
نم انچه در دواع خو کبان غیور شوم  
ز نعل شکسته من توبه انچه عذر داری







تو بدمان کس ز ناز و محبت زاری  
دور از درد و غم از نیت غمناکی  
بدل از نیت زلف جان خواهم بود  
مصلحت نیست که فرزند و پدر باش  
کرم حریت شده ام باز و زلال میترک  
که بوزم از نین و نغ و دود زلال  
راه عشق است که در هر قدمش صد کجاست  
ایمن افکاه توان شد که بمنزل بگر  
عاشق از بهمان خاک مد مقابل خوش باش

کو ترا کجاست که شایسته محضر باش  
حیف و صد حیف که فانی ز دل کج باش  
غیر ازین که بران نغم امید است  
قسمت کشته عشق نشسته با  
از قیاسان طبع ای دل که ز غم بگری  
تو که مفرود و دل در میان با  
از یک یار با حق محبت داری  
که بشمار سیه اهدم سدها  
رازه اینه محضر خجسته ترا  
کونه اکاهه عیش و شکر و شادمانی  
ز نیت هر چه که از سر و زدن دانه  
شاه ترکان در هر حدیتم کارخانه  
دشمن جان من و جد من داران  
آه اگر با تو افتد بکس از خونده دل  
که تو در راه غم از کراں یارانه

بود از حلقه نقش و حکم  
یوسف را که تو عشق ز غم داران

ناله

ناله است آن زلف هر بارانسی  
حق نفس با صبر و پادشاهی  
مستی و به کشتن زلف با  
ترسم که من میروم پادشاهی  
نغمه شبانه شب زلفم چون  
اما چکنم چون تو خدا را نشناسی  
مستوق طبع است از زبان تو  
از روز که از دور و دور پادشاهی  
از رفته درین غمگده چندی فقی  
رستم شرف بل پادشاهی

عاشق زرقان طبع هر چه داری

سکین تو در این قدم زلف را نشناسی

دقت مراد کجا طعم دل کدشتی  
بس سرم که در دل بر جان کدشتی  
درستی از زبان منی انفر و خبر  
بس صد نیم کشته که در جان کدشتی  
از یک کشته از که جان را بخون کشتی  
کار بر آید نه که بیکه دل کدشتی  
دل خسته به طرف از دین خبر  
با از درون خانه چه بر دل کدشتی  
از برده و عدل کجای دل کدشتی  
ان خنده یاد باد که ز نایب زود فانی  
رستا قدم بدیده محسن کدشتی

عاشق مهر که جان جهان در هر از

از سر و زلف من و چون کدشتی

زکوی تو بروم دل غم دار  
که باشد زجر تو دم یار کاری







منم در پیش چه ندم که بخت  
 بر سر تیر جان خردید و آید  
 کسیت پروانه در کسب بخت  
 هر زده کرد که بود بر تیر جانی  
 چه عجب که بدمت نه عجب  
 کارم افتاده بر تیر چشم نهایی  
 خاک پر زانم از یک جهان باری  
 که بخت من سیر فروی تیر  
 عشق از مهر تو دل کند زان محفرت  
 معنی کو نشین شاد بستم لاری  
 تو چه پروانه نام خطیبی عشق  
 فدا را چنانکه دگر دین ناری  
 فلک در فکر از آرم چنین نشین  
 غمیدانم که از غم به رخ جانی  
 ز غم غم است که غم روم زان جهان  
 تو هم ز کشتن کال افرودان کاروان  
 خرم با دقده و کیش که حشر تو  
 کزین دنیا خوش خاطر شمان کردی  
 تو از فخر فخر در غم جوادان  
 حب فیض که چشم از که در راه باری  
 که مهر او که میرا کند او را جانی  
 صله هرست از نندان غنچه ستم  
 تو میدانی که خاک بر سر آستان کردی  
 اگر زویش است در غم امید ویر  
 نه تنها خود از ناز طرز نقشه بید  
 که هر کس با کشتی از غم خود توان کردی  
 تو هم از برق آه آبل جهان کردی  
 کنوین لطف که دند عشق آواز  
 که کلین را تو از کشتن آستان کردی  
 علف و بران باید از ناز افروان  
 کرده

اگر راه جفا کرد چرخ دگر کین  
 تو هم راه انجان فرود هم کین  
 ندید خست از جهان با بخت عشق  
 منع از تیر بدی باز در نهان کردی  
 چو باید بخت بخت بخت بخت  
 که از هر کس زودت کو از غم غم  
 ز کشتن عشق در چشم که مدین  
 که کام دل غم نیست کسی از چو غم  
 بهتر دهم دلی از فیض حق بخت  
 تو هم کرد در دیر زمان در روز غم  
 رساند کاش میش از غنچه جان  
 صبا که خواهد از دل ز کسرت جانی  
 چه دانه حال گشتن کال دایره  
 که بهر سبب هر که منیب دکانی  
 به جوان سیکند کام دگر زان سنگدل نشی  
 فدا او را در هر مرد را صبر و دانی  
 در غم و دوز تو آفت جان بسی  
 که بگویم عمت منم که دارم کسی  
 قصه در دوزخ در غم عشق بیلا  
 شرح کو غم و آن که جهان بونی  
 نزل علم بید و در غم هر کس  
 قافله کم کرده راه بر مش و بی  
 ماه دل از دوزخ مدم غم شد  
 برق جهان از غم خست عشق خشی  
 افت جانم شده است از غم جانی  
 دل ز کفم برده است تازه کانی  
 از غم و آن که کافت جان باری  
 قصه اجران بر سر متوسل بی



عاشق را از هر جهان دور گردانید

نه زنده سیر ترانه محبت را نفس

اگر از ناله کار کرده باشی

چو شد بر هوا عزت گاهی

نشستم بر سر زش سحرگاه

ببین لبها که جان در دل عشق آ

عجب دلم تو باین محبت عاشق

بر آن خاطر گذر کرده باشی

از دهن کف در آید شادی

کفتم در کن ستم بشت

در دام چه خود ستم بدستی

گشتی دوست خوانم از تو

از دست محبت کجا گریزم

از نیم کو عثه که کو دی

این ناله دآه زار است صیبت

عاشق چه در بد عشق شادی

بهر

بهر هر مردی با پروردی کردی

خواجه در سینه باز بر گشوده شد

از غنچه کا عشق تا خود چه بر دل آ

تا غنچه باغ آمد به نعل بر کرد

ار شت غنچه خورده خفاش

عاشق که نشن عشق در کمر تو کم میکرد

در راه تو دلش دیم با جبهه پر کردی

ز غنچه کام از مرغ کجا خبر داری

بخوان گشته از ناله زار با

سبب دل تیران گردن بست تو صدم

چگونه تا تو کمتر زدی گویان بشد

دل از صحت نسیم گویان خدایکین

بیا بر آید تو از دست رس بود زنده

چه من ز ناله ات از جگر غمین بید

کویت تو تو در زمین عشق

که کلر گفت دهان بر بر بر داری



اهدائی دهی معیری  
به کتابخانه محترم مجلس شورای ملی

پوسته از رخ و دل از عار دشتی      کامی ندشتی و کز عار دشتی  
کفتر تا بهر گمان چه کار بود      ای یوسف عراقی بن کار دشتی  
ایمخ بنوا گفت کشتن بنزد      یاد ادر آنکه جابر لکزار دشتی  
دور در کار محب دلا و صفت      چون رز و دهر حسرت ببار دشتی  
عاشق حدیث کنایان تذخیر بود

در حیرت و حرات کفتر دشتی  
مکرم قیام کفتر دشتی  
را بغیر چه کردی کشتی  
چه دی کشتی و من از کفتر دشتی  
چه آخر که چند کفتر دشتی  
ز خیمت همه غوغا حلال کرده  
بزمی تیغ فراق و تیغ کفتر دشتی  
کرا چه من و جفا جو بدی کشتی

کشت دعوای خون خود را در کفتر دشتی  
همین بس است که ادر اتر در کفتر دشتی

بازش خ کلا بیل پونه میزای  
ز کفتر دشتی کفتر دشتی  
تا مر در جفا کار سیری چینه میزای  
به جانم دگر در جفا جفا میزای

بیل

مجال در غم سر غم و غم میسری      عجب تر آنکه این عالم خورنده میسری  
دل بر می کشد و در جفا بیدار خود      زلف چو دل بر کفتر دشتی  
وام در حسن تو فرم میسری      غمیانم تو در این حسرت خورنده میسری  
رسید ان نوش لب تشق حرق از کفتر دشتی  
بیا که بهر در دل کفتر دشتی

ساق از لطف سیده کرمی      کرم دلم ببارد پله در پله  
ملکت عشق تا کفتر دشتی      هر که حسن او ز کفتر دشتی  
صبح روز جزا اگر ند      شب بیهوشان ما کفتر دشتی  
بگریز از حدیث خوش دشتی      کوش کن نفه خوش دشتی  
مغفرت دهر بن کفتر دشتی      جرات کفتر دشتی  
کوبید در جفا کفتر دشتی  
عشق از کفتر دشتی

اندیشه کار دل کفتر دشتی      پر دهر ایران کفتر دشتی  
ار برده لب رفتی باز کفتر دشتی      کفتر دشتی کفتر دشتی  
ار فرغ کفتر دشتی کفتر دشتی      به حسرت عشق کفتر دشتی  
در کفتر دشتی کفتر دشتی      در کفتر دشتی کفتر دشتی







جان بر لب آمده از حسرت آید  
ایساقی سرت بد جام شراب  
تا چند دهد این دل جان جان  
از جانب معشوق نه لطفی نه عتاب  
تا داده آنکه رخسار کاری  
ز رخسار بد و رقیع با ده شتاب  
در حیرتم از مملکت عشق که هرگز  
ایا نکند به درین ملک خراب  
در حیرت دامن چه بود اگر نوسید  
دانه که نوسیدان ترا نیست  
روزم چه شب تدریس رخسارم  
از شب برنج روز در بخت و عتاب  
کی رسم کند بر رخ من آنکه بشمارد

خون ریختن عشق و خسته نو

نداشت که چه طرف از غم جان بستی  
که داغ عشق تا نزارد لای جان بستی  
عجب مدد که نوبت سپاس  
بقصد کینه تو این ره که بر کمال بستی  
بشام خط کو اکتیست با برارت  
که رخ و ریشترین خود بجان بستی  
بخون قیاس من این شیر و لب بود از تو  
که به کشتن همچون نرسان بستی  
چه کینه تو که عالم مدوی استغفات  
که در زمانه بلبلین و باغبان بستی  
و لم کای تو از بید غمین سوزد  
که دل مشبه کلاه برستان بستی  
یک که که نکند بر بکوشه ابرو  
رخد حدیث شکایت بر آن بستی  
زهر زخم زخوب نهانه در حیرت  
چه آهست است که بر هر دست بستی

املا

و نه که ملک و ملک خاک رکلا در شوق  
در بنج از تو هر چه در جهان بستی  
نه کله کله محبت نه جهان عاشق  
درین جنب بید که شایان بستی

بر باد ره کل چه رخ بکشت  
بر خاک رفت سرو چو در جلوه در  
با لطف تو جو رو از هم نشستم  
از غیر شنیدیم که عیبه و وفا  
بر خاک و درت جان بسپاریم  
تا که بنشینم در رخسار بر آید  
خون نریزد که به جرم نیت بستی  
خوش آنکه چو نوست در خوشی مرا  
کام از تو نخواهد و محبت کفایت  
ار حیدر کس دشمن عشق چرا  
من بنده آن لطف که بد بزم قربان  
با من نظرت بشمارد بکانه

عاشق تو که گوییم محبت آن

کس نیست چه بر سر دستم کجا

بنده لطف تو که دم که برو سعادتی  
تا بکشت رسید از دلشده فری  
کله دشت و ترا هیچ زبانه مراد  
کلینت با بخت رکش شمش دی  
تو که بکینه و با کهنه میکشتی  
یکش مپوده با فتنه که دوری  
غدر خول ریختن نه حکم این شیشه  
که ز رخسارم دور بر سر من بستی  
کرد دلفشته و یک نقتد تا بخت  
نه تر کن دس که کفر به بدم را



جان بگوید تو بیا دم که رسد از خود بد جان دیگر طلبی قسمت هر مددی  
روح من غصه نیکو دلیک نامش آن چسب زارانی

که نه شیرین و نه گریز بود و بر تو

صفت عاشق در تو دهنده تر از دانه

جان در کف خنجر تو زلفه بر آید تا که تو بدی آن آید که بپوشد  
رفتم که نه دیده زخمت جان لبایم انصاف ندیم که از پوره بر آید  
از زلفه حسن که چشم من دست دشمن بکشد آن را که کور حسد آید  
از حسرت کی بود لب آمده غم از غنچه دست در غنچه جز خند آید

عاشق مهر نیست ترا غیر محبت

مکشد تو در چشم خود در در

ای که کردی دم جان به پیش دادی آتش بود بر در در فروخت دادی  
کشتی از زلفه و کام و منم کین دادی چشم بد در که جلودار گشتی دادی  
معنی که تو نهان میکنی از دل زلفه خورش منیت در زلفه زلفه دادی  
رودم ز زلفه شمع از کینت سیه تره زلفه کارم از دست شمع از راه گشتی دادی  
تا نه زلفه غصه خردم از دل بچین میتوان یافت که دردم بکین گشتی دادی  
قیمت لطف باز در کجایان چیست که بیا زلفه داشتند با مددی دادی

که از

که چه از مهر کجایان خبر جان آید سگ کن سگ که زنده جان از روی  
من درین قافله کشیده لال بودم پیش نه از روی خیزد درین قافله

جان اگر برش از غصه نمی کند

عاشق از دیده دلدار نمی گشت دی

که بکشم زلفه من زلفه کنی که مرا بیک خویش شسته کنی  
ترا از آینه حال لم شود روشن اگر کبریت من سرخ زلفه کنی  
دم خواب شد در کینین شود جان تر جو ریشه به فغانه که راه کنی  
جهان اسیر تو داد که می توانی داد با دگرش لغو داد از خود کنی  
بهرش پیش که غیرت با دیدی بریز تیغ غش که خیال آه کنی  
در که ملک قناعت مستم تو شود نظر بر در حیات با دشت کنی

زلفه میجوشت زلفه در آن داد

که روز عاشق بی باک سیاه کنی

نه گفتی در تنی نه لشکر کنی کدوی منم آنکه از لب او ز زلفه ام کدوی  
که در زلفه جان که زلفه در جان زلفه منم صحرای صحرای  
تر زلفه در تنه جوی که بره کینین زلفه هر از در زلفه تو زلفه در  
زلفه زلفه در زلفه که زلفه در زلفه که زلفه در زلفه که زلفه در



من و صید پشیر همه ز نوینی  
که نکر در پرستیم نه بدانه مدعی  
سرور بر که ان دوزم که نبتد پر شکم  
پر و بال ان دوزم در پر شکم  
سرور جانک دوزم نه که چیم  
که بنیم افتخار تو منجی غدی  
نزد ان کند شکین من و نبتد عشق عاشق  
نزد افتخار عشق من و اعتبار کار

بر شمع گل شندم این نغمه از نهدی  
دل بد کن که در آید زنا کار  
از زکندش اتم و ز روز دل کبیم  
از کریم در جبه فکر ان که در جبه  
از دل ز فریش بس و عدائیم  
وزنا امیدیم نیت سال کار  
پر و زانو خود ز کسیرم که نبتد  
که میسوزد بر بود بجه و کرمی  
ربنخی که دیده به جبه از دور و فرقت کل  
به ملت اگر بایه بعد از قرآن بری  
از دوزخ و توان از شوق پیوری  
از دوزخ و توان از شوق پیوری  
در پانکشته فارس از دل ز فترت کار  
از دوزخ و توان از شوق پیوری

عاشق در نهدش از نسبه کدشت اتم  
رفتم بسبب فشانم خاک بر بگذردی

چند کزانه ز دوزم نبتد کاه  
ناله از ناله این خسته زمره کاه  
خاک بر تو که دسره پانم  
که به سر نرود فترت شانش

عمر که در تمام رفت و بر رسیدی  
که تو سکین چو طلب کنز نهدی  
رفته بودم ز تو کفر فرات بران  
که هم به نرودنه در ان کوهی  
ما قیام مر و سستی بهوشی  
نبتد سیم تو که کار جهان کاه  
از رخت بر دست پان نبتد  
مستوان دید بر مر سکین کاه  
به بکوهان ز نغمه بفتن می آید  
شب که نغمه ز فراق تو سر فر کاه  
در رو غم اگر خضر کند امی

عمر عشق اکت رفت نبتد  
انقدر هست که در نبتد این کاه

اگر زنده من سر خود نغمه کنی  
به نفس بر آید از آه کنی  
بزم خنجر امرا کاش نبتد  
بضطراب دلم کوهان نغمه کنی  
بکوهان دل ز دور و سرور ان  
قارب زیش از دشت هر راه کنی  
بقرب حست حست به باکر  
بسر من نظر از لطف کاه کاه کنی  
اگر حقیقت احوال صید من  
بپشت من ز نبتد کاه کنی  
ترا از لطف نظر سور و بکر ز نبتد  
اگر کند هست دیوین من نغمه کنی

که تو عاشق و ان بزم خاص چو میباش  
با سبک قدرت جهان بادش کنی



بگیر از آرزو در هر هستی که نگرانی  
 بیای از آن که زبانی ترا حیف انگیزی  
 در زنده خدای زنده گاه قیامت  
 که با نه حریفان خویش که کم گفته و بی  
 بخور در لود و خواست و انجمن کارد  
 که دیده خوش بود با یکدیگر نیز نگرانی  
 ندیم فردا دل دیرانه در دیرانه عالم  
 فرایند را که اول کسی ندیده و  
 دل از آن که بی حد و کثرت آید  
 ز جان دادن و از دل شیرین و  
 به مید چو ز کس فدایان در دنیا  
 که تا مردن نترسید بر یلین و نگرانی  
 برو به مدعی شیش و می یا مدعی  
 که دل بستم بخود مردن و دردم بگری  
 بب و تب مزه مید و نه در کونی  
 اگر دید بر کعبه و بر حرم کعبه نگرانی

نگرانی به در مصاف و نرم غش فکل  
 عجب بند اگر عاشق مبتی داده و نگرانی

برابر فاطمه بکفان خط کردی  
 که ترک صحبت بایان آشتی کردی  
 زنده خویش گذشتی به جمع من و کس  
 بکم و غیره بزم بکم لب کردی  
 سینه دل بوی دهنم و از آن وقت  
 بیک نگاه که کرد من جهان کردی  
 که عمل نتر از جفا و کینه که است  
 محال آنکه بگوید ستم جوار کردی  
 زنده کانه من بزم و می و قیامت  
 بکشتیم و دادند به خدا کردی  
 براه عشق خودم زلفت سفردادی  
 هزار قند در دم از خدا کردی

خاتم

خوشم که حق بخورم ز نرفت از آن  
 هزار بار مرا بستی و رها کردی  
 بهین بایش و کرد از نه و بکین  
 کفنگ که از کوشش و در خط کردی

تا چند غم کار جهان نگرانی  
 جان من کیش که نفسی شادان نگرانی  
 آقا ز صردی قبت عشق میباید  
 هرگز نترس که بزم و جهان نگرانی  
 رستم که کار خسته است از کار و دنیا  
 تا به خبر ز در و من و توان نگرانی  
 این دهریت جفا کارید و  
 انیم نه که زبان بستن و نگرانی  
 زنده رفیق قبت جان کنان نگرانی  
 که در بخت عشق بزم و جهان نگرانی  
 صد آرزو بخوشه حشر فرد خستیم  
 زمین شیر و باد و باران نگرانی  
 کامرند که کس ز تو که دهر و نگرانی  
 روزی طلب کنر عجب از کاران نگرانی  
 است ده ام بکسرت یک تر غره است  
 کاین صید ستم و به فرج و نگرانی  
 شادم که هر که وقت و دام با  
 چندان امان که از نظر و نگرانی

کفر منم ندیده جفا به ده کیم  
 تا انجمن و شد ز نگرانی جان کردی

از خضر فرخ به نر ز نگرانی  
 که منم که از نگرانی در راه و نگرانی  
 ابرو ز نگرانی و نگرانی  
 به نگرانی و نگرانی



نیا بهایت س تا دانه یکس  
 در دله چراغ خدایم و فک در خون خدایم  
 رخسار ساقی نه حیان بر کف ترا  
 خل دل از دین و بر زده و بخت  
 از ناله اگر خجسته کشی از کشن سبک  
 در غم در زنده ام تخی نه کردیم  
 کوهی که ترک جلود که خجسته ستر  
 کوهی که کشی پیشین بگذر عشق اودی

چه مزه زده جان خود سیری نه من  
 تو باین خوی و این ناز  
 بر لبه حد چون با عشق است  
 ز استغاثت مرغی که از چشم  
 رفو نام شورا کلاه آ که  
 براه دور تو در دانه جان  
 بریزد که ز چشم است خونین  
 بلیک می اسیر شد داشتیم کو

که

که انا گفت بدی که ترش  
 زن زفر و مسیغیم جان  
 و تر عشق زلف به جان  
 که دریم با حیل اوستی

که زده چشم خرم ز زده و دشمن دینی  
 بزد هیچ دلم در حیل دشمن جان  
 که است جام بی تا به ذوق فطرت  
 ز جبهه و نه شوم کوهان و ز فرنی  
 ز قش که کشید است سر فتنه زنی  
 ز قش که کشید است سر فتنه زنی  
 درین صد غم در دلم است هم کشته  
 ربه و حال که غیر از تو ام بخورنی  
 بقبر حمزه و تر ماه و تان نمک  
 که جان خیرت و در داف کشنی

فان که عاشق از دله دل زینم سرپان

کجا که در که سلطان خود بود بستی

ای که در راه و جان میدم در من  
 خون عشق دل از دانه و دانه  
 در کشته دل از دانه و دانه  
 چه کجا دل در دانه و دانه



کدامین چهره کند در کجاست  
رخ بایر تو کند ز ستال چهر  
چیده هر ز بهار تو کی بزم نش  
غمی نیست مگر گشتی

عجب ای که ترا گشته کند روی شوق  
پد نفیست قدمی چند ز بهار گشتی

خوش آنکه در برم اردو با چه آن  
رخد کن ره کنم تا تو در میان آید  
خوشم که حرف و فایده در میان  
در برسم تو خجسته این کمال آید  
نهرت خرق فخر تو زند که بمان  
بقدر آنکه تو در فای کمال آید  
بشر حال تو با حرف و دلان مدام  
اگر در آینه من بران در کس است  
چو کشیده ای رخ چو از جوان  
خوش آنکه کل دم از رخ و فغان آید  
نزد کج ترا در بهار محبت دارم  
بست این دل نفس بر لایق آید  
بغیر در که بر منان کی باشد  
کد وقت غم در را بجا و شاد آید

اگر امان دهش مگر دران محفل

نزد قفای عشق و لایق آید

حدیث حور و گوشت درین دنیا بگوید  
پیر خرد است که بایه بر جوی  
بقصد کینه ام آید کم ز بهار بگوید  
چه گفت است خدا بای عشق بگوید

انفول

ز خن اهر و ف بر دست چه دارد  
تو بکن گشت من در غدر چه گوید  
و صمیم که پس از تو گشت فرزند کس  
فغان که میردم بخت زنده از کس  
مه و کلند و نیکان در میان ایشان  
در آن دور که چو در کجایان  
کنان که تو در کجایان و هم خشم نه پی  
کجا ز فک من از کس ز تو بگوید  
چگونه جان و دل را به دست داد  
غم که در روی و در کار ز تو بگوید  
طیب عشقی و هرگز ز در لطف خود  
ز فال خست بر سر دل که بخوبی  
شبه حسرت زخم تو بر تنافذ خربا  
چه در من ز چو در بر دست چو کوی

آل عشق و محبت و عاشق ارشانی

حدیث در کجای طریق عشق بگوید

در این عین دریت که راعی می  
ایم و نه که در اندر سراجی  
اقوینا ز عشق تو در رم چو است  
صاحب که بشود از من حکایتی  
با آنکه از غم تو فرایستد آید  
خوشت ز ملک عشق دیم دلائی  
چند هر گرفته که بایان جان  
ار لدر روح بخش و دم جان حایر  
رستم بر نه که چه شادم در عشق  
مشو اگر کنم ز تو کاهر گشتی  
که عمر القدر که دست در میان خود  
ایرم چو وجود تو در دونهائی  
مکده است عاشق می پاره دل  
از خضر را که شاد را بدایتی



ار از تو جبهان بجان بپای  
 دل سیری و غنی بخت ری  
 در کمر خوم نمید هر راه  
 خبر در کم نمیکند ری  
 نه چنده کز آنده بریت ایم  
 فریاد ز درد چشم ری  
 چندانکه گشتیش رناید  
 بر دار اسیر خود داری  
 میفرود در بران برامت  
 از خنچه خدایه ساری  
 کفر در بر و ز صید کام  
 ز همیسم بزین بایه کاری  
 بر خوش زلف یار پرست  
 بگفت باید نه بهاری  
 در حیرتم از حجاب سیاه  
 کاش نعلکند در همی ری  
 بریت مرا بکن طرازدون  
 زانده کارد بر بدو باری  
 جوی کز اسید عفو کردم  
 شاید که بروی مانی ری  
 روشن بگوشت هر ری شوق

دیکر همه را دنداری

عینانم چو آذر دفا داران نمیدانم  
 سر میر خدای شویه میان نمیدانم  
 بی درسی علیج درد جان خوش  
 ز شوق خدایه احوال جان نمیدانم  
 منع دین ددل بر کعبه بازدار و سوزم  
 هنوزم ایام از خیر فریدان نمیدانم  
 دل ویرینه دارم ز رخ از دند کر فانی  
 نمیدانم تو احوال کف از آن نمیدانم

دیکر

توید افکار از بس میزد و دستغما  
 صبارا در کشتن از هوایان نمیدانم  
 بگلشت غنچه سرید هر شهاب بخواران  
 ز شهاب سیه احوال غمخواران نمیدانم  
 فریت میزد از دقت لفظ و کلام  
 تری شوق شویا بر این جهان کاران نمیدانم

تو رحمت دل جانید و بدو رحمت  
 بر سر روح روانی بغیر قنیت  
 بر چه غنچه خندان بر چه غنچه نعلان  
 بر چه کلین لیسین بر چه هر کز  
 چه کرد با زندانم بجز غنچه لکانت  
 که رنجت خن دلم رانه ناکه ناکه  
 بدوق و دین هر نام روز نشینم  
 چه کرد بر سر امر نه و غنچه نه کنی  
 بین لبه دل فک از تو باید شوق  
 محبتی که نداشتی نمی دانم  
 زمانه که کوه بوزد بطبع و کلاه دوزد  
 دلی تو دشمن جانها چنین نمیدانم  
 زمستی تو خانه اثر زمستی شوق

بکجک محنت جهان اگر در دوزخ

زهم جسم و جان در حیل جدایی  
 مرا با بخت اول آشنایی  
 بکعبش قدم نه کمر حنچه بنم  
 کمر خود فرو شری خود نای  
 مرا خن انال که خوش نشسته است  
 ز شکران خود رنجت زنده است  
 زبزم نشان شویه ماکه زده  
 بکبرتان مضرب کدایی



ازین خانه کس خست هرگز نیند  
دفا انقدر کن که در دل در آید  
نم آنکه بر خورشید رحمت او  
مستی بدل که ام با برکت  
چند کوریله اهر بزار روشن  
چه غم سوز دیویش از نار و آ  
چه جان بدیت در عشق بنی  
بر کوب بشیرین روانی

باز شده که عشق بازی  
کو عشق حقیق و مجازی  
در دل خسته با تو کفتم  
دیگر چکیم بکیره بازی  
خبر روز جزا نترسید اکت  
بیان سنی با این داری  
جان دادن عشقان مذموبی  
خراید ز دست پستی بازی  
بر قوت بل صوره ام رنگ  
دین دل به بر سرش به بازی  
از چهره جفا و حقیقی  
در لطف و وفای تو مجازی  
تر سیری دمی نهاری  
دل سیری دمی نوزدی  
ان رحم ندارد و مروت  
کانه که بفکرت فیه بازی

که اهر موس مراد حاضره

عشق و عشق پاک بازی

ده لب فرهادم در باره روش  
باید که جویم ز دست تازه جوی

دل به صد توش دست و دود خفته  
که صابر در دل فتم در روز و شب  
نه انگیز صبا در دم و نه غیرت  
که نیت کشتن عیش مرا در روز و شب  
مرا خانه در آرد و شوق صد گمان  
در که کام و عالم منجمت  
حریف خردت نیمه دکنه زخوبان  
هر که بیک نظر میکنم تو بهتر از آن  
لطف هر از شودم بزم حبس نم  
کن مضایقه بهر مشقه را رنم

خوش شوی کشته ای که بخود شوق

هر روز بهر بوی لب ترادخانه

بزم او غنیم که از افق لطف نهانی  
که از رحمت است آرد دل خوانده  
کشت رنگین در سر قد صدیدم  
در صید کم بهر من غر از د کوبی  
نماند از کزیه بی صلم خون نقد در  
که پرچم مرا رنگین شود بهر بکشی  
ز کین کیدم نه فرغ کند و چین آید  
که در دم از قدر تو به از ملک خدای  
سروان مان بهر نیت خواب را که دمی  
که در راه وفا از خانه سرمانه نه شانی  
درین نظر بهار رخ و شاد از لطف  
خدا از تو به خود هر طرف بیکر شانی  
فزون از بر کردم که ممکن نشد  
که بکرد و دیده که این کت کیم بستان

اگر حوا هر کسرت کسان به عشق نگذره

ساز حرکت کی خواه کشیدن از چانی



دلایس محبت در شربت مردمی  
تا ترا دست خودم بکشم و شوم  
خجتم با طوفان حسرت گشت  
نی که ابرش آفرینش کنم  
بتن رسد چو کلوک باغ پران  
تی که ضعف کشد در برانم  
فغان لبیا کردم تا فغان رفت در میان  
چو آمد نور باران از غم دل شوم

پس از زدنم عاشق بزم از دورستی  
نور کز دفا داران گفت بر شوم

در آتش فوج جان من بیدل نشینی  
کز آتش دل سوخته غم نشینی  
تخت خیز روشن از دقت  
افزون بد فیر غم نشینی  
خیزم ز سر جان که تو صدم کش  
صید دل من شده سیر نشینی  
پیدا کی از بد و دور نشینی  
کو را ز جفا جو بقا نشینی  
در راه محبت ثامن خواند نشینی  
از شوق اگر برده قاتل نشینی  
باید اگر تعلق دوانا عشق  
ز نهار که با مردم عاشق نشینی

عاشق تو که در هر کس کشته مقصود  
شرطت که چون مردم کاغذ نشینی

کر سوز و دگر قرابتی  
میوند تو نکسب با نری  
شسته بخون دیده داران  
شد عایه عاشقان ناری

یا

بگو ای دلخواه من  
چرا اینقدر غمناک  
چرا اینقدر دلخوار  
چرا اینقدر دلخوش

سپس که بود زهر فدایت  
خون عراجه و عجزی  
کاغذ عشق و تیغ رکفت  
ان ترک چو حسرت قدری  
تو عشق جان بقصد عاشق

خجانی دگر به نور ز سر

ای دل تو زنده با بغض نیست  
هر که رسد کور کسی شنبلی  
شایسته تر از تو دزد و غصه دارم  
هر چند که در دیده صید نیست  
از در برترین ز تو را کله نیست  
خبر آنکه پریدن فرما نیست  
غیر کتدم بر کس نهی چه گویم  
از ارباب بی بی اعدا نیست  
شرطت که بر فرق از جو گوینان  
کر تیغ گذارند لبها و دینا

یک صبح بنام که زودت بر جویان

عاشق تو بر ایش ز پیر داد نیست

ز بوق و عده چه دارم ز جاک اگر  
چه می شود که ز بنال نقش مرغ نجیبی  
چه دل کشم از آنکه نقاب فر  
بین و دیده چه است عبتی  
سیر غم و می بنده دیده و تو دوری  
بجسته مراد بین بند که کدام  
چه شد که سوختش با ارباب حسرت  
هر او و هر تو در دلم هنوز غمی  
حدیث هر و محبت شیخ زهر چویم  
که راز عشق گوید کسی مردمی



مهر که خول دل مست کند شمشیر  
 چه غم جهان بکشد بزند اگر چه  
 کشته خنجر و دود و دگرش عشق  
 مهر که بداند پیش هزار جان کرامی  
 ترکشید و تیغ و خنجر دل فرغ کند حوائی  
 اگر که خون دل در تیر و دگر در دام  
 بر روی زنجیری پاره و دگر  
 چه کشته زنجیر بکشد و غنچه  
 چه کستم بگردنت زنجیر چشم کز پای  
 نوزاد و تر سر زخا در حسن از رسم  
 به در رخ می عشق ز جهان چه کرده صبر  
 زنجیر کور خیال نظر که کرده کار  
 زنجیر و بنامه عجب از تو به نیازی  
 زنجیر و سحر و دگر در زنجیر نیازی  
 چه شب فراق خواب می از غنچه  
 بقدر عشق زان نظر و فکری خدا  
 بچنین چه خوب و چنان اگر نیازی  
 مرد بر کاین خنجر و شیر نیازی  
 که بهیچ زور و شمشیر بد نیست از درازی  
 که زنجیر کند شمشیر و زنجیر نیازی  
 جان

حکیم اگر ندم نمی یابد از دلش  
 زنجیر از تیر و آتش بدیل و از بخت  
 زنجیر و دگر و دگرش زنجیر نیازی  
 ایدیل که آهر محبه که تو  
 هر چند که اندیشه است از غنچه  
 بر امانت از زنده دل سکینم  
 از دل که کشت تیر و دگر از زنجیر  
 از ضعف چه زنده چنین دگر بر پای  
 زنجیر دیده که از خول دلش شمشیر  
 عاشق لب که کور کسی راه توان بر  
 کور جان دین طمع کوراه توانی  
 نه بستم در دل غنچه هر که نقش بر دلی  
 نمیدانم که در خون کشته آن خنجر و دگر  
 میان آتش و دگر ام از زنده آه  
 نه انتم چه بد با نفسم مرد در دل انتم  
 هر که کان سرشند و دگر تو به پروا  
 که بر کوشم نیازی از زنجیر نیازی  
 که بر دینال صید غنچه و دگر نیازی  
 که در دانه و چون زنجیر و دگر نیازی  
 که از نقد در عالم شد و از غنچه نیازی  
 و نه شدم که از دگر محبت نیست نیازی



نمیدانم خضر خواندش را از این دم  
که مرا میجویش این دل کم گشته آزار  
که قسم قصه در در که خود تو بر توانم  
در آنم گفت که عاشق با هم محرم زان

سرد و لاجور کنی را اگر در کشتی  
و در دل از خیال هر چه عالم کشتی  
صید بقدرم است از نه قلم یک کلاه  
از نه شوخ صبا از میان خجسته کشتی  
آتش غیرت دل به چید ما سرشته  
ای که مردم تیغ برداشته دیگر کشتی  
ز خنجر از دیده مردم بهمان شوخ کشتی  
با پر حنجره روزگار کشتی  
در ایت با روز فروری غنچه  
نقشه از رخ کنز از کوش سر در کشتی  
لا فایده نیستیم بگذر در خنجر کشتی  
شوده مرد از آن حسن غیر سر کشتی  
عاشق این آتش که در در صدف عشق  
آتش افند در جهان آهر از دل کشتی  
ای دل که بان سبک نشین نگردان  
امروز تو بر حلقه حب نظران

افیت اگر مهر کمر و لاله این باغ  
از جید دلفشته ز خنجرین سبک باغ  
ای آنکه کنز منع من از خنجر کمان  
با تو یکو میسم در خنجر کمان  
این بکه توان گفت که در دامن  
من بهر تو میم و یار دگر دانه  
و نه که چرا هیچ مرادست نه  
چه در اطلال کار از این روزگار دانه

خونش

خونش بخور از ترک جفا پیشه که عشق  
مهر از تو نخواهد که زبیداد کرد

مهر نه آنم در بر سر جان  
بگذرم از رخسار جان  
شد خویله نکرد می کشم  
بر سر یک کلاه مین  
با خود در بر چه خود کرد  
تو که مهر دو فانی کشید  
ما به زار است این  
یا به زار ما که کشتی  
چشم کرایه و لعل خند  
بجهان و جهانیا چه نکرد  
چشم کرایه و لعل خند  
ترک زلف لعل شولان کرد  
کوبد و عس در پریشانی  
عشاق و کشت ان کا خنجر  
بسیل از هزار دستانی  
کوبد و عس در پریشانی  
کشی پر ز کار طوفانی  
کنج نمینا منتران بس  
که جهان رو نهد بر آستان

حال عاشق نکو نمیدانم  
تو که هر نا نوشته میخوانی

دل بختان میکنی گزین سینه جوید  
غم مبدل شد از خنجر و کمر و روید  
ز خنجر و جوید با تو ضم چنان کرد  
که نکرد با تو هرگز دلفشته کشتی  
نکردم از تو کار ز جهان کینه دشمن  
بهین قدم که در دم بدل از تو آرزوید



منه و پر نیوشان در چه جان دهم بیا  
 بشوایم نه زنده کنی از کلام شوی  
 نشست در کنارم هم سوادیت  
 بخت خویش دارم زنده کرده که چو  
 چه جفا چه لطف جان رخ اگر زنا بوی  
 در هر صفت بر آن تو کجاست که بوی

ز جفا و جور و خون کن دل مستعد عشق  
 که دل از تو بگریسد و بهین که شد خوی

تو در کشیدن دل ره دور دگر دارم  
 تو هم از نه فکر با کارم سید  
 یک نیت دهنم ز رخ میکشد از دست  
 نه در این یوسف دگر خود را ز غم بید  
 ز محرم تربت چای هر که نمی نشی  
 مگر از درد عشق خویش عیارم بید  
 ز اظهار محبت کس نمی زبرد کاری  
 عبتی با قیاس و درش از دلم بید  
 ز شکم دهنست بک آن چنین بیدار  
 چه بشنم هیچ قدر چشم بدارم بید  
 کمر خراش ز رخسار منیت در تمام غید  
 غید از طیب چای دارم غیدان

که از دور بیکایم و با بدتر عشق

مگر از به بنا قیاس هر بارم غیدان

نظره بید لعل کار نداری  
 خبر از دل بقدر آری نداری  
 طیب دل اسکان و هرگز  
 بدور که در اند کار نداری  
 مگر از بچم دیگر منت لم  
 اگر در جفت حسنه نداری

ز کلام

ز کلام قریب خبر نیست دارم  
 که مسیحا در امید دار نداری  
 چه سب بدوش با دگر انچه برین  
 اگر قضا جان کنی زنده ده  
 کمن کونه از دانش است ایدل  
 که جز داغ ازو یاد کار نداری  
 تر مفر از غمت چه منی بر  
 بمنزله اگر افتاد از نداری  
 نباشد ترا از جهان هیچ صبر  
 نظم که بر دور لعل از نداری

کسی عاشق از دانشان نه منم

که بر خط از دور عشق نداری

در کین شش شب با کلین کلین آری  
 در پنج از خیرت غزل و حسان شای  
 بهر مغلز یاد که در چو سپیدان  
 خال از بومار لکش انشم هر جای  
 خلم طرح که از زخم به دفع از دگر  
 جبر نیوشان نه منم کار دانا  
 عجب بود که بر پسته شب پارسه او  
 سحر تو ز بزم دل خورده بود  
 سرکشی در رسم از غمت ارشد خوانا  
 بین در خورشید از غمت خود نهان  
 بهر حلقه نفش جو صبر و قرار ز دل  
 که با بختیست توان است او با بختیست  
 ز صبر و دل قتم هرگز ارشد رسیدن  
 دل من خفا در ترکان سرش نهان

نایب حبت عشق چو نبت نه فرام

میل تا توانی فرق نبوده توانای



از کجور تو ام کشیده ای  
 هر چه گوید و هر چه بگوید  
 ای که از امید و حد تو ام  
 عشوه ناکه و در رخسار  
 دست دل را ستین بر روی ام  
 لب کنم کارگاه مسینه ای  
 رفتم از بزم است این زان نشن  
 جان طلب کن ز من میسرتم  
 معطر را مجلس آرایه  
 همه دهنف تو زبان دارم  
 از حد در رسد تقاضا  
 حد دل را زاد بخور اسم  
 انقدر که شوق غم دارم  
 سر زلف تو در هم چو عجب  
 که منع خود کب مانند  
 کرمیدان عشق مرا ای  
 حسن فیر جیب بسواری  
 آنکه اثرش بود که نشانی  
 سوز زلف تو عاشق را  
 بهتر از خم و درو دار ای  
 بطرف بخت شمشیر بحیرت  
 نکند شورش کمر بریده بکوه  
 ز کار دارد

ز کار دارد

ز کار و بار جهان اینقدر خرد را  
 که خرد ام همه در دست بحیرت  
 خاتم او میر پری غنیمت  
 که شوق در تو دارم اندر دیری  
 از آن هرگز کس نشد هر چه  
 چو ای که بت چرخ غنیمت  
 بهر هر چه تو دارم متاع جوان  
 مرا هنوز خود را خود میسر  
 نوشته اند بر لایال این بلند  
 که نیت بر قیامت بر سر مگذری  
 ز کار مانده مرا بر سر و زان آید  
 بکفر فاده مرا بد کار و الی  
 بر این نه ادفا که شد عشق  
 صدمه گشت راه طلب زدی

مرا که ان بکند و شش نه مرا ای  
 مست ز غم که از کی مرا ای  
 یاد ان بایر که در اندرون دوستی  
 دهنده است یا غیر بود و دور مرا ای  
 چو در بند سیرال که لطف شربت  
 از لب شیرین بایستم چو مرا ای  
 و دست برده و پدید از چو  
 نیم آنکه که بر شوق مرا ای  
 از خدا میخاستم تا زنده بودم کام تو  
 که شکر روی من از بهر خدا مرا ای  
 میگویم کام خود از در بر چشم بود  
 منم من که کسب قوت که مرا ای  
 عالم در خون کشید بکند که مرا ای  
 تا ز خونیز که از کلک من قیامت مرا ای  
 میگویم ندان از حد خندان که مرا ای  
 کار و روز عیال که از ده مرا ای







کب ی ماه گفتی کی ی  
کب ی یوسف ثانی کب ی  
شبنم کب جاکیر ویران  
کرشم رنگ ویران کب ی  
درین زمان می پس منسی  
امین جان زندانی کب ی  
مرا یکپند جا در دیده کردی  
کمنخ کن دیده چنان کب ی  
عبارت طریقه شد دل جمع  
کب ی ابر پریشانی کب ی  
نسیم روح نبش ماهه ساق  
بیایان راح رکیه کب ی

چه میدانی تو عاشق جابر امه  
که در حیرت مسیدانی کب ی

حمیس ازایه دیرم طرب آده کنز  
خون مارا بفتح در حوض ماه کنز  
حلقه ساز از آن سبزه عروان سبزه  
همه رنگیز دل مردم از آده کنز  
خوبدین جهان که صف و عجز منزه  
کتبه بر نیزه در آن حسن حاد کنز  
ارو از همه جاشاب باوج خفته  
نظر کاوش بین ذره افشاده کنز  
ای صبا که مده عقده کش کشش  
کند رکاش باین خنجر کشاده کنز  
دست در راه حق زن که نایان کشند  
دست در سجه زنه کتبه نیما ده کنز

از محبت نغمه حسنه جان نکام  
عاشق از نقش در عالم دل آواره کنز

روزی که نور فلک در آن نایده  
کشد درین زمان با نایده  
چهارم آن مین حلال را نایزین  
به عهدی که روان نکر گذار از کف جام  
در دایره عشق بیان که جویم عقده  
را هر چه بجان پیش به جان فکرم بشود  
رسم که کرد جلی کرانه و پند دلی  
غلطی نم از شکوه افشادم در بار دلی  
ارافت شاه و کد از جویم رهنما  
در بار رخ تو منت بنکر کای دلی  
در راه عشق لضم که دار از فرس  
اتم که شد دم زبا که مرهان کرد دلی  
ار صد چو نمون خاکره در کد از جلی  
بکده که به دیدت آید بران بیانی  
یکبار از شوق نظر برودن نکر دم نایز  
چند آنکه در این توان که بهار دور دلی

کوشه عاشق کرده است از دست جگر کوه  
ایکاش سلیقه غنچه این خور کب نایز

تا فغم چه کند بدل پر دم کسی  
نیزم دست تقلم تعبان وری  
چکیم آه که در این قفس مسیح  
جوان حیرت از نسیه برادر نفسی  
حیف و صد حیف که لایقش بر سیرینه  
کر چه رود تا بحسب شمع نماند سبزی  
ده که از رحمت این عاقده کند منت  
خست آنکه کشف از زبا یار سبزی  
زهرش از کوشترین جلد آن دلی  
که بکود دل ی با نکر دور سبزی  
رو بصد افکن و یکرا که آده برنج  
ایکه محض کمالی نمود نفسی



ترک این نغمه دلوز نایه یکاش

رنده ناله عاشق چه بفریاد رسی

در نغمه نهقد ز نیکو نغمه کاش  
یا رخ شکو با که هر نغمه کاش

مژده هر خدمت که کردم زینت اندر کاش  
هر کسی خوشه کشتی بید و در کاش

نیمه و بوسه را در چلای بزم فانی  
اند که هم رفعت او در کاش

تا سر جلد از دال غم دار و دل کاش  
بر در رخ نکه هر جبهه بر در کاش

این دنیا بول خوش مرده ادم ز کاش  
این زیاده نادره او در کاش

کدر پرت و خفته مکمل در کاش  
بید خوش نغمه یکدم میسر در کاش

«عجبش که از در است گفتند که

نه چنان به عشق شنودی کاش

ابر در تو خواب و خفت خفته های  
بنشین که در دست بر آرم غنای

شاید که ترا رحم دهد رب بخت  
یا جبر بکس که بوده اله و شهادت

نه غنای غنای من از در تو جهات

شاید که هست به دست تو به خوش  
در هم شده از عشق کمر کار تو به خوش

افغان که نیم محسوم از در تو به خوش  
نا کرده یک فانت که ای در تو به خوش

خدا که به یکانه توان کرد ثبات

خوش آنکه شکر کام دل کند جیم  
پوشیده ز غبار کور تو به جیم

کنج سر زلف دل آید تو به جیم  
خوش آنکه کند جیم به تو به جیم

در دل خود پیش تو در یک کاش

از در تو آبرو بر نشان تا شدم آگاه  
اف نه ناهنج نمند در دل من راه

هرگز نکند دست زدن تو کو ماه  
شب تو به اگر کرده ام از باره سحرگاه

تا دیده ترا آمده ام لای خراب است

حق کس آن نیست که هرگز زده از باره  
در گوشه حسرت فرخنده نماند

بودم کجاست بر کار و عجب خدایت  
صان بر بر من زده و یک به چه خدایت

از بر نشان دیده ام از در کاش

عشق به بر افغ عشق تو فغان کرد  
او آرد شد عجب تراش غایت جان کرد

افغان که به دل و حیات توان کرد  
خفته که زده هست به دل جان کرد



از دیده فردریشش از در کفایت

زاده بهر س که قلعه در گشت  
عابد گوید که قرب حق سبب  
عاشق بود بر دهن جان در آ  
من مشغولم که ادب چه میسر شد

چون بر کسوفه بر زمین ریزد با  
چون باده جان در قفح ریزد  
ز چاه صفا خسته مان  
چون باده جان در قفح ریزد

سر زرد در دل زلف در دردم  
سر زرد در دل زلف در دردم  
مردم گویند کس بر دوزخ  
مردم گویند کس بر دوزخ

با کف کشته ز خود برونم  
دل میگوید مرد که نتواند  
دیدار ترا مستوز جبینم  
از آن سر که با برهنه میروم

هر که دلم از لطف اگر نشاند

دل هم کلمه ز جرات نبیاد نکند

صیاد مرا چه بزم چنان آید  
در کوشه دلم مرد و دستر نکند

از حق

از عشق دلم روشن بهسوز نکند  
فریاد که دیوانه شدم سوز نکند

الفار محبت نشان کرد و

کار که از داسی من بود نکند

مردم که جان آنکه بایر است  
و خود لطف از لطف اندر میباید

غیر از من و دل که جسم زار است

کس نیست که داند که کار من

از هر در تو جگر دامن خونت  
ایام و اوق و ز غم افزونست

آید روزی که نفس آید باز

پرسی که قلعه بجا مذولست

کوان مر کلک چه رود و لدا  
با دشتی خوش چه کلکست

خوش آنکه ز غم فلک بگشاید

انرا بیان آرم و این را بگشاید

ابدل همه ترک نام و تنگ آمده  
از مهر معی بین بگشاید

در آتش اگر روزی جگر سخن آید

از سینه من بگشاید

از خویش کناره کرده ام فتنه  
از چاه و لعل بریده ام درد



از کور رخسار لبته ام غریب  
 خردم و فرساق میردم مزدگر  
 حیفم زباین دیردم شد یا کردش این فرخ کبودم شد  
 صیادتم شده جلاکم کو  
 تا رفو بدت از درد زردم شد  
 هر چند که بفرگه نباشد کام هر چند که کشته کشته می بندم  
 هر چند ز صلا کشته پشته  
 آفرین بفر تو امید دارم  
 برادر مهر و بخشششان است از کور بنی که در دلش غریب  
 میدیدم و دیده بکشت غریب  
 میرفتم و دل ببرد از غریب  
 حرفی بمنز از لب فروخته رسید کامرین از چشمه زشت رسید  
 رسالت کرد درین وقت مردم فریاد که لام بگوشت رسید  
 شبها فراق چون کلاه نر افکام دعا کرد که دانه شود  
 بدل یقایت تو سپردن اما نیت نمک دانه آگاه شود

آمد بر خانه کفارستم از لطف بشو که بود از دستم  
 سبکست عجب که زنده شد عشق  
 فریادم محبت که مستمستم  
 عاشق بجهان دلکش خوشم دامن که تراغین کز او ابرم  
 آن دید که ز زخم تو در اغم نیت  
 انکار که چون دفا درین عالم نیت  
 سبکست ز پوره جلوه رخا کسم هر جا که دل زبردن بر خاک کسم  
 کفتم برنج تو که نظر خواهم کرد  
 کفا یقایت حسنه خواهم کرد  
 از خانه برآد بجهان زار نکو احوال بران گرفتار نکو  
 از دشمن جان نفا از رخ بر کرد  
 جان داران جان بکبار نکو  
 کفتم زخم زار جان این دل خن شد این نیت سزای دل  
 کفایدل خورده اش سبکست  
 هر کس که طلب کند رضای دل  
 چون نفع سکونده رفته در زندم چون کل بود بعین یکم



روزی که بناچار باید کفتم  
 زینار کوسه کوهن که منم  
 انوش که خون من خون منم  
 ز کس میدید شک کلنگ منم  
 آگاه نیم که دل حسته چه کرد  
 بر رفت و ز دست دهنش خون منم  
 عهد تو منم ز دریا منم  
 آب و گلت مهر لقا منم  
 کفر که کجا کردی کس منم  
 ای که ز زخم دل من خون منم  
 که چشم منم سواره در رخ  
 روز خراب اگر نشیند منم  
 در نام ش ه که بارید منم  
 با این هدیه نای از عهد منم  
 از لطف بن قطره از افروز منم  
 قریب کینه نزد که از افروز منم  
 عاشق کفر کسی بر ذوق منم  
 از حال شیم جزند از افروز منم  
 ای که خنک کون بوجو شد و آه  
 از خسته جان کوغم آباد منم  
 بکجه خدای بنود خن دل  
 از ساق روزگار کو باد منم

چشم خورش و که صید بند افشاده  
 با آن ابرو چه دل بسنده افشاده  
 بارفته بجان کمان صیادی  
 به اهریت و کنت افشاده  
 نام چه بود جهان بنام خند  
 کلام چه بود فلک بکلام خند  
 طالع بکنا سیاه فام خند  
 انظار بر فتنه خنده به نام خند  
 امروز رخ طرفه کفار دیدم  
 ز لب صنی بر کفار دیدم  
 حد کردن جان لبه لبین منم  
 آه بر دوش کفار دیدم  
 بر خاک فکنده شفتان را بگو  
 اهر به از زکست جود  
 در دست خون مدام چنگد  
 محبتون با طلب کینه منم  
 اتقان ز دل از غم عاشق شست  
 قریب ز دست ستم دیدار است  
 بر خاک میشد خود نکردی کردی  
 من رفتم و کینه ام ز رفت از یاد است  
 در کار صعب در نظر مرا  
 به پرور از راه کسم مرا



خدا کند دل نهار منم کرد و نرم  
 هر کار که زنا له بر سر آید  
 از درد دل بر من خست سکون  
 مغرور شو بخیزد زلف از خون  
 سپند نسیم بزدن تا زاده  
 بگذرد زنده ام ز در زبون  
 حد بار نذر قدح پاک شوم  
 و تان فرامیدن چاک شوم  
 بگذرد جابر ترست سوزنم  
 کوی قفا که هنرم خاک شوم  
 هر روز بزرگ عیش شوم  
 هر روز از غم حشر شوم  
 افشوده غمی بیشترم  
 از دل برد از زلف کفر غمی  
 آن لب برید از حد و شر شوم  
 حق که اگر مرا بد ملک همی  
 بود شوم در عرض ستانم صنی  
 من بستم از عشق تو در بند غمی  
 قانع شده از لعل تو با لطف کی  
 کفشی که در گسستم با عشق نکتم  
 با تر ازین و درم شد سخی  
 غافل

عشق تا شیر نه ز رازش کی  
 مقدر دل و دیده مددش کی  
 دل از کف او رفت بیدلش کی  
 جان میداد فقیر و لادش کی  
 از لطف و مهربانم منزل کن  
 که عشق فزون کار مرا بفر کن  
 من از غم عشق از لب سیم است  
 ای یمن جان با علو کون  
 ای با غم و بران هر قصورت  
 در عین زبان بدل خیال برت  
 از لعل زنده از چه بسیارم بخت  
 ز در که زینت سبزه بر آرد  
 کامم همه بر آید و بر آمد لبس  
 بار و مر لعل خورشید آمد لبس  
 که هر چه در آید بدل از هر جوان  
 منقلب بر لبها بر آید لبس  
 ای کاین دلم بنده لطف است  
 فریاد زهری و لطف کمت  
 که عشق بجان دلم این خواهد کرد  
 انرا بتو سپارم این لغبت  
 از درد دل همچو دل شادم نیست  
 از زده تر ز جان و از زنده نیست



شاد است دلم به صد کلاه نیم  
 که جوهر نکرده است بیا دلم  
 امروز که نام دوست فریاد  
 باز در فراغ کج کرد و لب  
 بر سینه با عشت فغان من و دل  
 در بیم زهر که هست در عالم داد  
 این خاک که از نوره زمین برود  
 از نوره کل من در این برود  
 دین دلد و کل که در غنچ می نهد  
 از خاک بستان تا زمین نیستد  
 در راه وفا که بود دل بسته  
 مردم نکشت کشت با دریا  
 شد خاک بیا تو نیست میکا  
 دیگر ز غمت تا چه در دیر  
 که کشته شوم بتیغ جان چه بود  
 از آتش شوم ز در و دریا  
 سبقت نیاز سبقت عشق را  
 بیا بیا تو از این پنهان چه بود  
 از عادت خور کشته گشته من  
 و زرد رسم دشمن در سینه من  
 تا بستم ز سنگدل در شمر  
 که ان دل سخت بود در سینه من

الراذی

از آتش مرا کشته رخ در زرد  
 و اندر تب غم سینه کرم و دم  
 آید از زهر که در درخوران را  
 حرا هر که کمر چاره و توانا  
 این خن که میان دفا در این است  
 از جور تو در ستم که ران  
 خورشید تو در آب سیاه تو کجاست  
 و زنده مانده دلا در این است  
 آنچه از بس در دیر است  
 در غمدم کشته از زرد زنت  
 بنده خجورا به ازین بایست  
 بنده ز کینه بنده بایست  
 در حبه مرا بپسند بایست  
 در و در ترا نظر غم غم  
 خبر که نمانده چاره ترک را  
 رفتم ز سر که زنی بچشم است  
 از عدل به نصیب غمت غلطیده بخون جانی از غمت  
 خبر و دل و دین که غمت کردم  
 من ماندم و جان که مانده در غمت  
 ای جان ستمیده بودی شاق  
 در طاقت دل ز زلف کشتی شاق



دور تو زلف و صفت بیدری  
 انصاف باریست این شام و آفتاب  
 لگشته راه آن دل که آرزو داشت  
 بر خون حشر و محو حشر داشت  
 خند که نظر کنم نه منبسم که آن  
 بیاره تر از آنکه بیاره داشت  
 من قصه زاهدان گویم دوست  
 با آنچه نه در دست وجودش عدم است  
 از غم مرا چه فرصت شش کم است  
 زلف منم اگر بکرم ستم است  
 عمری که در عشق تو ببالم  
 هر لحظه دلش بر چندین عالم است  
 از حق گذر که شد و نماند کم است  
 عاشق که ترا کمتر نیال قدم است  
 هر چند نمیتوان طبع از تو برتر  
 از مقصد جان غمت و ان با تو رسید  
 صبر را که چشم خود منبسم ز نظر  
 حشر نه که بکرم بر در خورشید  
 در کتب نظرات که فقر است سعید  
 ز اول منم که افروزم کشت کلید  
 بر نام من هر کجاست راز  
 اما چکنم در کجاست کم کرد کلید  
 از یاد تو

زرباشد دلبس علاج معذور تو  
 آورده تو سار دل همین عشق نیاز  
 عاشق تو که دود صدفان طراز  
 از دور نظر میکنی عشقی و بس نیاز  
 آن شعله جانور کینه جری  
 زین سوخته فوم ارزنده آری  
 به یاد سه ال عشق آید نیاز  
 این سوخته دل اگر نباشد در نیاز  
 آنم که طیف همه به رانم  
 در دایره جهان چکا رانم  
 افسوس نکند مازده به تر بیم  
 و نایز که مازده به بارانم  
 قدر صانع کهن میدانم  
 من جبار در دخواستن میدانم  
 کس غم نخورد درین گردانم  
 از فضا صیت سرانچه فرم میدانم  
 من فکر و آرزو کشن میدانم  
 اندیشه عین سخن میدانم  
 میدم از نور تو روشن پران  
 عاشق در کفایت تو فرم میدانم  
 به دود تو خبر کس می دم زینم  
 در حسیه تو غیر از درم زینم



پر در زنده بر جهان کشیم      در پیش رخ و چشم بر تنم  
 اراکه ز نام عفت نداید      در نامه کند مردت مشکته  
 دانه دل شکسته ادب رسیده      از روز دیشبه تو بر تنگته  
 شکر در رخ تو دلکش یارگی      با عهد و وفا خوشیست یاری  
 یار که ز نایت نرود سحرهای      که فدا و در رخ یارگی  
 من در تعب و غمت دنا ز همه      در بار امیدشان برخ باز همه  
 من یار غم دستمین عشرت یار      من لبه دلیران بر دانه  
 ارمیده نظر بر رخ سکنین      در کوی به زلفش میسین  
 ارمیدل بهویس نرود محبت سبب      بر عادت خویش در شمعین  
 دل از زرخه جامه من نخواه      کجاست از آن سر کهن نخواه  
 عاشق که بر لبه دهنه بر حشر نشسته      از خواصه دیت کو کفن نخواه  
 نه

نه طاقت در دل نهفتن دارم      نه محرم روز خویش کفشت دارم  
 نه طاقت کفشت نهفتن دارم      دین طوفان حرمت کفشت دارم  
 از کرده نه جواب نوبت منو      در طاعت لب رخ و از راه مرد  
 خوش باش که چوین در زلفت درو      صد فرخ ازین جنس منبر درو  
 طالع پراگنده از رخ کفایت کرد      من در هوس آنکه کارم دم کرد  
 بیست و سیه فلک بر دند      به ارباب مدح من بیدار شد  
 در حیرتم از حقیقت کردش حال      در زلف روزگار در مریدان  
 این مرده در آرزو کفایت لال      چنانکه آن کای زنی مال مال  
 پرسته ز دست دل کبابی من دارم      بر خاطر انصافم کراں من دارم  
 دل خسته عشق ادبانه بودنه      دل خسته تر از جهان همه من دارم  
 عاشق که نظر بر رخ انماه کشود      در روزگفت خویش جمله سزید



کارش همه ناموفق است از روز  
 تا عشق در کعبه کار خواهد نمود  
 عاشق چه شد از زمین ادراک کند  
 از خوشه در کلام او پاک چه بود  
 کرم در بند پنهان نفس فلک  
 چون کس بخند بقیت فکر چه بود  
 از رخسارش شوق و بسی چون شده گرفته عارف خرمی  
 صد عاشق زرد گشته زلفش  
 از زهره از زهر دل بود الهی  
 در آتش سبزه گل خذر و کن محفل همه بزرگ و پراز و کن  
 رخسارش نمین و تمییز بال و کن  
 عاشق تو برو با مراد رخ کن  
 آنکه کجور به از دست بسته وقتیکه امید خط با و پیوسته  
 خورشیدش دلا که نقشندان و قفا  
 نفسی براد عشق بزان لبسته  
 کس دست ستم نمیده جان کن  
 که در در کفایت غم از پیرفت  
 آنکس که ترا نهشت عاشق دل  
 مقرر جان صدم نشیند براد  
 الی کبر

این کیمیت خن دل غمخواران رنجست  
 خن دل رزمده چنان تباران رنجست  
 این خاک کعبه هواداران کرد  
 این زهراب غمخواران رنجست  
 شاهر که ملک و بر فرزند است  
 همه خوش و جاع جان افزا است  
 مست است در تپ به عالم کوزا  
 روزیکه ندانش میوم افزا است  
 عاشق که براه و موده انده شد  
 بچایا بکام او این مکره شد  
 نخبه که بر و ف از نور مطلب شد  
 کرد و مینه و دست او کوه شد  
 تا ش هست درش در حقیقت است  
 تا دره شیشه مایه کلنگ است  
 بر بر و بسی که فرصت کام گشت  
 عایر و بر و دقت غمزه گشت  
 عاشق در هر صد جفا خواهد شد  
 در راه عشق زبان جفا خواهد شد  
 فلک نه حشره چو پا خواهد شد  
 از نور بکر شده رضا خواهد شد  
 آنکه که کسی نداند او را ده کیمیت  
 مایه است و به کیمیت و ده کیمیت



با آدم و کاهوسه ز در و دروا  
 با در کفر و کرمیت کاه کیت  
 ایا اگرش نفس بخور و حکیم  
 رنگ عدم از من پذیرد حکیم  
 قرآن مانده است کاه ازان خور و  
 ره روز در کار است و حکیم  
 ایا که سخن فردش عانیست  
 بر دخته سبلی و شش  
 با اینه کشش و ان فانیست  
 ایا که مبارکچه و ان دش  
 خوش آنکه کند دست چرخش  
 از بهشت و عیش کاه نیم  
 فو آنکه فلان ایر چند کاه دش  
 در جلوه چه شد سر و دانه  
 بر داشت لقا به تا میده  
 ناز و ناز و ناز و ناز  
 مانده دل بشیم و دل میده  
 عاشق که بر به خود قهرش دید  
 از محنت و زحمت او پرسیدی  
 از ناله انزخته جان رنجیدی  
 بر کردی ان نکته دل خندیدی  
 والله

حال من و افکار و دیدارش  
 با قضا من ز کس شنیدارش  
 سستی که خواند و جام از نازند  
 کیم به بهار من کشیدارش  
 عاشق که ز فوج بر دبار بهار  
 با دشمن و دردت هر صبر و بهار  
 بر نشسته چو بر دانه آب گشت  
 بگر است سحاب و اندر آریا گشت  
 نه نکت سید و طالع پدارت  
 نه صبر و وفای جانب و لادارت  
 نه تاب جفا و طاقت از دارت  
 فریاد که شکر است عاشق کاست  
 از میر جفا و ذل زیدان بت  
 من میده غمناز و کفالت  
 قلب به شوقان سکین بستم  
 و ز که نکشت طره پر نکشت  
 در بر و درون خسته سیبیه کرد  
 در تیغ کجول نشسته سیبیه کرد  
 کارم دل نشسته سیبیه کرد  
 پروانه ببال لبه لباید کرد  
 در رخت خود نکوختیم بگذرد  
 در لقاقت من بهین غم بگذرد



در خواب خوش کن و بگویم بگذارد  
 آید بکن اگر خواهم بگذارد  
 عاشق نشاء ترک مستی کنی / نه خورده خواب کام مستی کنی  
 نه دیده خوش جان نه هر روزی  
 در روز و حال بش مستی کنی  
 خدای که سر بسینه ریش دراز / صد دل بلفظ پریشان دارد  
 اذل نه بشو که پیش تو دشتی  
 از من طبعی صبح و شبان دارد  
 ازل لبش چه شیر و گلویش / زهرت چه ده بدو قشنگش  
 هر چند نیرسد بدادت کمال  
 هر چند نمیدهد مرادت بگویش  
 ابد که بکار عاشقی میکند / هر زخمی ستم و بخور میخشد  
 در غمت از آنکه با و میخشد  
 زهرت و بغایت شکر میخشد  
 سرور و خوش چو ماه که در آن / هر که قدش چه که مژگون آ  
 از شوق ببردیده ام خون آه / نه مست شده زلفه پرده آه  
 بکنه

یعنی نه که مست جابر بر دایه / مقبوه بن حکیمش از دانا  
 گزیده است طبعم از خم با و نک  
 که بخی در از کار جهان است  
 و بیم که زبان شد آنکه کفتم بود / هر سخنی در زرع جان غم زدود  
 کفتم محبت جان غم گفت چاک  
 کفتم در چه شد غم و کف زدود  
 عاشق در پس رنج نفوذ بود / نه راه که کور کسی عجز بود  
 دین دلال درش و غمزداد  
 امر و زکامه است پیش بود  
 این رنج کل غم ز خون که دید / دین لاله که دفع از دلال دید  
 سبز رنگند عنبرین غم ز حیات  
 سرور ز غمزدار لاله گفت در دید  
 عاشق در خیرت شوقش و خون / از و جود در زحر ترش از دین شد  
 و پیش که کمال مرک در زرد دلع  
 و یک چه نویسم در دفتر جهان شد  
 هر کس نکرم زمانه تا بش بر دست / لب نشسته بکباب برایش بر دست



ایت اگر فراغت بدرد دل  
 و کج لب خوش آنکه خوش است  
 آن کلر و جو رویتان آزاد است  
 آنکه که چو بیاش ز خورشید رسید  
 بیا به زلف بر جوش فدا است  
 در لاله پائنه تراب تو چه شد  
 ای مرغ فوج دل کباب تو چه شد  
 اگر کلین عیش ز کعبه بر تو کبیر است  
 در باغ نهانه آب تو چه شد  
 مهر که ز دریش سیه شد زدم  
 مهر که ز دماغ حبه شد منورم  
 شمع زخا و نهانه در پیش نظر  
 چو آنکه جوارح دل از زوا و زرم  
 مسکین دل قبول تاب تو چه شد  
 و آنکه بر سر کسم خطرات تو چه شد  
 عاشق شب روزت آنکه چن روزی  
 ماه تو کی شد قیاب تو چه شد  
 نه مهر عشق نه پونه هوک  
 نه طبع ناکال نه است کس  
 نه بر در خفزد نه او ز دیو کس  
 نه شکر شربت مینار نه مال کس  
 خندان

خندان که میل چه جان رستم  
 که بر من و تو خوش آنکه همیشه  
 کاین جان من و تو را نشناختم  
 در راه وفا بر سر هم رفته  
 آنان که ز نه فلک ردن ناهه  
 بر وضع زمانه دیده اند خسته  
 دانند هر آنکه اهر دل شده  
 کاین خانه نه زویر دل رفته  
 ای که یزدل جان بر کاسه  
 و زهر فتنه بال و پر از رسته  
 نشین نشین کجاست بهام جهان  
 که بام منبد خوش بر جسته  
 عاشق تو که کجاست کجاست  
 و آنکه برش خنده دیر رسته  
 ز زهر کجاست و دست دشمن نرود  
 تا ز زهر کجاست راجه پنداشته  
 دنیا که بچشم او منبش خور است  
 پر زهر مرک و ناله چهار است  
 استیارتین که در کمال خیز است  
 غافل که ز کجاست مردم خور است  
 ارب قوت با بنی نه  
 مرگفت در عاشق و دیوانه



کار جهان برادر جهان  
گذرد کیش باده زبانه ما  
کس نرشد در بر باده ما  
مذمت نکند کرد جا بوبرانه ما  
که تفرقه هر کس کند قصه  
با کوش کند عشق فتنه ما  
تا در نگو بر کمال نماند است  
تا غنچه بر نماند بشکر خند است  
تا برق لاله سبز و سبزه است  
تا بخود ترا با بپونده است  
که در دل در دشمن نمیدارد است  
تا باده دست کشیده اش است  
رومان در اقبال کوهان است  
کافه که بر پیش رخ آید نیست  
از باده هزار صفت از باده است  
در دیده ام از شرع مغرور است  
ان چند نماند است باده و فرج  
این چند نماند است باده و فرج  
شبهاش چشم در راهش جرات است  
روزش همه شب بکشد و جرات است  
کاین که درین درد بماند است  
بند است که کار عاشقی بماند است

از ناله

از ناله پاک دامن از ناله غریز  
از پیش منیر و صلاح و پیریه  
جای که در سینه کجاست قدح  
دقتر در باده و صبا سگد این  
از در که سبزه از زمین بخت  
بر کمال دست برین زمین میرود  
یا در نقشه باده سر است  
از ناله در صحنه کس برین  
ان بر کس که نام او باده زدش  
بکف بخت روز و رات باده زدش  
خود که برون نماند هم رفت ز کوش  
از ناله بخت جان آدمی از ناله  
از در که پرده بر فلک از رخ گل  
ام لاله و مید از غنچه هم سبزه  
کوشش نمیدیم بر در سبزه  
کوشش نمیدیم بصورت میل  
از در که بخت عشق بخت  
امیل بقدر فقره دل بخت  
دور که نماند در نفس  
دیده فلک نمیکند در دست  
عاشق است کجاست بخت  
در ناله ز قحان دانه کار و بخت



قدر دگران و همسایان دیم  
 روزت دیدیم در روزگار دیم  
 ای قلمچه زبا همسایان  
 اسرار در هر وقت خواریم  
 بر کن قدم که زده خواهر دیدن  
 خانه بخت را این چنین عیبیم  
 از روز که میطر بر بویت ایدم  
 صد زخم جفا بدلت خدایتیم  
 روزی جهان شدم در دستای تو  
 به غنیمت گذشتی و بویت دیم  
 روز اول که من بویت دیم  
 این که کینه دل زخبت دیم  
 به عهد و پیمانیت دیم  
 از روز که در کل در بویت دیم  
 دیر و زبهار و لاله سپید من  
 از روز فراوان و زخم زانغ و زخم  
 سدا نستم یقین که غنیمت  
 در موسم گل ناله رفغان غنیمت  
 ان مدعی حیل و این علم یقین  
 ان پروردگار من این تابع  
 عاشق و دهر و رای این هر دو کزین  
 به به و شر و خوشبختی و بد  
 غنیمت

عاشق که بدست کین من دیت  
 چند از سم رقیب دیم از خدیت  
 بر پشت کز دیده من بر بخت  
 اهر کشد در و دیوار ز کربت  
 خنشم آنکه برسم دیدار ریا  
 آیه بخت رقیب از یار ریا  
 صفت ده آنکه تو دانه طبع  
 در لب و لسان تو لبزد از ریا  
 کور صدم قدم رنج زده در ریا  
 کفر کثرت عیج از یار ریا  
 در دو کوه است ای طبع سیاه کس  
 چادر عشق را از چادر ریا  
 عمر بس که گشت زار از ریا  
 زار و زغان و پور از ریا  
 چای و دفا و عهد و پیمان ریا  
 یار همه هیچ و درنده از ریا  
 پرست بر دغم طالع مزه و تو  
 دین محنت و رنج تو دال مزه و تو  
 حال دگر است حال زار مزه و تو  
 از دل که مباد کس که مزه و تو  
 عاشق چه صلاح نیست کیش مزه و تو  
 به به و شر و خوشبختی و بد مزه و تو







صدره که بکفر نشستم ترش  
سکندر ازین مبادید که زرم  
هر روز براه او در جهان بر خیزم  
تا شام در اطاق تراودم بکشت  
شب در رسد و کوه کنان بر خیزم  
در دیرینان که بر لبست چو کشت  
و ان حال در امان در جکست  
اندیشه که که استخوان در جکست  
اگر آنکه خست چو غوغا است  
در دهر و سحر و صبح و سکین تن  
در دیش نکو که در هوا است  
اگر چو من شده جان به نیست  
من بکشت بزه رستم جرم به  
عاشق تو چه میکنی بزد سیه  
در من زکند زانه عاشق در کش  
کرد در سیر جبهه را اندر پر کش

عاشق لغزش خاطر نباشته به  
تخت دفا که در کجاست نشسته  
هزار نه که در پالکته است ترا  
در غر نه که بدلی تو نگذاشته اند  
بر کم بسایع حال زارم آید  
سوز گشت چه بر مر زارم آید  
از زند که من بیدار است  
خوش آنکه بایه و لکارم آید  
تا چند ز فرج کشی آغاز کنیم  
تا چند قیل ز بخت نهار کنیم  
عاشق پر هستی جاندار کنیم  
از دانه زمانه بر روز کنیم  
عاشق کجای کس چو تو غمناک  
غمنازه کسی سپو تو بیابا  
همچون تو کس از طایفان تو نه  
در دایره وجود بکاره است  
رود و رخ تو باغ ابرشته است  
هر و قد تو رود و خورنده است  
چند آنکه بایر است می بینم  
آنکه که دل من ز خدا خورنده است  
گفتم در زلفت از لک خوشی  
شاید که وی دلفیه می بینم



تخریبگر شده ارد در کارم رفت  
 بر شکر و انکبین بر دهنی  
 قدر رخ زلفت از کار خستنی من دانم در قدر شناسم صحنی  
 کاین لاله عینه به زهر کل لاری  
 دین بزه نیز نرسد از هر صحنی  
 عاشق تو که ما مراد هفت طلعتی تا که بکش کش اسید و پی  
 مات چنانیت اورحت بش  
 از بکل است کشته بر تسلی  
 ما که کجاست مسیور در فتنه سرد که خوش چون کل لبان افروز  
 بگذشت غنچه ز تاب مرعوم روز  
 گفت که فداست که تو هم گفت افروز  
 از دره ابروت و مهر آسمان  
 بکلمه افروز قیامت بود  
 وقت است که از پشت خورشید رفت  
 شای تو عقب نه دهن آواره  
 با آنکه بود با کس بایر و  
 ایدل که نیکو شده چار و  
 تا چند بگوشت من رسد زاری تو

حاتم هوش بهی بخودن بر خاک ریش دور اردات بود  
 اردت ز کار هر چه عالم گوته  
 بر کردن او گفتند دودون  
 عاشق که بخون نشسته ز خاک نه است از همه زلفیان نازت مقام  
 از کشتن او بکار دیگر پرور  
 بگذارد عمر دلتش که ماند از پرور  
 تا رفته از بر است و سازم اندیشه ام انیت که جان در زم  
 انیت که ذراقت اوردن دگر  
 که باز نه نیت نه منم باز  
 پس از خجاست و عراف غریب پس که رفت با بقیه غریب  
 شیر افکن و سبیلان کنم نام او  
 زین راه که گرفته دل نرفته غریب  
 حال که حسنه افتد لغز و دل کرد آنچه ز حور چشمه نمون  
 کار در ز کینه کرد با هر جان  
 که در آن نمند و در آن نمند  
 کفتم زهر ایش چه دم کرده و هر که مراد است سخن بکشد



کف بر شمشیر بر تیر و غم  
 اف نه تمام شد سخن گوته شد  
 و تر سخن نه در نسیم شکست  
 خورشید بکبر همیشه رویش کنند  
 که در خد کجیم حلقه در گش کنند  
 یکوزن شد بمن فراتش کنند  
 عشق آمد ز فکر جان ناشدم کرد  
 از زارم غم زمانه از آدم کرد  
 از خویش فراموش شدم یاد کرد  
 یکباره خواب گشتم تو بدم کرد  
 کفم در جبراد در دست رکن  
 نجسم بایست و در برم است  
 نهاده قدم بر او گفت بود  
 با کرده نظر بر او گفت بیک است  
 ان چشم بین و کشید اندیش  
 و ان باده کشیدان درخ افروز  
 و ان جان دل غم غم غم  
 و ان دیده بر دین غم غم  
 میرده دلم بر سر او در بود  
 که شوق بر دم دلم من کرد  
 نه جرات آنکه من برایش نکوم  
 نه طمع آنکه او بکلم نکود  
 غافل

عاشق کرم ترا نه لایان هنر است  
 این فننه که سین نه بر او اثر است  
 سودی کند چشم جز کور است  
 کار ز کف نه در گوش سیر است  
 عشق که کام از تو نه نه همه  
 به احب نه نه نه نه همه  
 به تو نه نه نه نه همه  
 این طره که از تو نه نه همه  
 پذیرد تو نه نه نه نه همه  
 بهر کف خود امید من میدانه  
 امید بین بین بقول و غم  
 اوداع زار نه خویشت نه غم  
 عالم ز غلحت تو بر نه نه  
 این جبهه نه نه نه نه نه نه  
 این عتوه نه نه نه نه نه نه  
 از همه حال تو مراست جیت  
 ار کاش دهه آنکه بر او دهه  
 با در خور من نه نه نه نه نه  
 با در خور من نه نه نه نه نه  
 پروانه به پریم نه نه نه نه نه  
 کا در د بر تو یک توام نه نه



رخ رو آتش کمان ز زخم  
 بر خشم اگر بوزند سینه  
 بر دل در قضا جهان کیش  
 ز زهر این سخن زبان کیش  
 در حلقه آتش نیست نزل میکند  
 جلا کند سیرت میان کیش  
 هر کار که کینه شمارم تمام  
 صبح طربم ز تر کوی شام  
 خون بخورم دانه عیشم  
 بر حکمت که دیرم خودم است  
 هر چند که کرده آنچه زان نفوذ است  
 ختم حذر است لیکن از بخت  
 با او حکمت و عداوت  
 این قطره خون که نم بخورم است  
 غنچه خنجر بیدان میگوید  
 بدست ز بیدان میگوید  
 آن وصف جمال در آن محراب  
 این قضا در دشتان مرگ است  
 شام و صبح دهر چشم است  
 کایه غم محبه ز آنکه چشم است  
 رسم که فرو جگر زاده است  
 چشم که خورم و اول که است  
 در عالم

در هم نشوم اگر تبسم برستی  
 از طرب عیش جان کستی  
 این مدعیان دشمن نه که نیست  
 در حیرت از آنکه تو عاشق استی  
 دل قیت ز کف بقصد جان سر  
 جان رفتن و صدفان سر  
 کارم بره عشق لیل و نهار  
 راه رفتم دپه بیان نرسید  
 و تر که برده آرد میبندد  
 جان در ره شربت و آب نرسد  
 طرح غم عشق پاک مرا خازند  
 مگر ز تو با کف حیرت نرسد  
 این خشم دفا پیشه که کردن است  
 خود غم جان من عیدار است  
 پیوسته اگر دست سرش مردم  
 که از آن آسمان نمیکند است  
 که دل که کهرش کند که غدار  
 از محنت و رنج مانع دارد باز  
 بس کل که بقصد نور جان دروغ  
 از فاک بر آرد و در تحت کجاست  
 عاشق بنم آنکه عالم دارد  
 هر دنده که میدهد هر قسم است



من میدانم که دیده ام بر خیزد  
کمال چشم که مرده نگردد ز خیزد  
باغش اگر نمر از آه سپرد  
صحرای کمال ز کستان خیزد  
ای که ز دیده عاشقان بریزد  
خزده بغیرم سپرد  
کام از غم دستان گرفتیم رفتیم  
بخش مراد جان گرفتیم رفتیم  
از کمر حبیب عزت آید  
دست دول تا توان گرفتیم رفتیم  
بر کام سبند دل که هر چند که  
زان باد که غمی نشکند رفتیم  
زان تیر کمر شکفته ریزد خاک  
هر نفس غیر خود در بستی تو  
مرید ار در دل که خود مستی تو  
این چرخ که نمیدارد بستی تو  
مرد کش در پیش زین دلی تو  
در زمره هوشان ترا پیدا کرد  
از جمله بان سرکش و پیر پیدا کرد  
در دیریت آفت جان ما کرد  
کجاست بر ما این که چه باز پیدا کرد  
عاشق

عاشق در جهان بر چه نیاز بین  
گذر ز غلج کباب زریب بین  
از حضرت دست کار زیار بین  
رو بنده شود منبده نواز زیار بین  
در سجد درونش شبها خفتم  
کرده ز راه و بیرهن رفتیم  
تا ز کرامت معنی خفتم  
شور و شکرش همان شنیدن گفتیم  
هر که منبر در اخطایم بینی  
کر طرز کلاه خود فرایم بینی  
با تو نمک ستم که گویم شنوم  
نمکن نشود اگر بخوام بینی  
نه رحمت و نه رنج جهان خواهد تا  
خوابش در نه این و نه آن خواهد  
کز آنکه جبارت خزان خواهد رفت  
وین لبین در بر باغبان خواهد تا  
کوهن که نمک نمیشد از رشت  
فرخ چرخ جفا و ستم از جود نکشت  
کفتم بکام کرده از جود نکشت  
رفتیم بکج غم بمیریم نهشت  
دنا که گشت جان فرود دل من  
هم فتنه خیر و فتنه سوز دل من



ان دل که بخشد لبزد دل  
 یارب بخت نیش بزدل  
 انبار زبان که خود پر شده  
 از جام غرور خویش شده  
 نمایی که از خویش نماند  
 روز آید بگویم رسیده  
 مهر که مهرش زفته از خط دروغ  
 ترک کرده بش بر دل مرغ  
 بیداد بعین برین خورد فکری  
 بکشت مرا تیغ بکشت دروغ  
 عشق بیش زاده را هر سکن  
 در غم بهر بود که هر سکن  
 افر دل سخت آنکه جان تو فدایش  
 از نیک خستد آهر سکن  
 اگر آنکه چو خورشید گشت تهنیت  
 کایدم از تو فردا زایش نیست  
 یا بر غم این خسته بخشود  
 یا در دل پر غم تو خست نیست  
 آنکه در شراب را بهر فتنه  
 در سبزه خشت خم از کمار بود  
 و در شب قدر تا محسوس بود  
 بهتر که دل بکشد از درد ان  
 عاشق

عاشق بود که سبزه دل سپند  
 هر چه در پیش زدش جان سپند  
 ترک که تواند از کف صید نکند  
 از جان بکشد که دل از دستان نکند  
 از جان دلم مهر ترا بکشد  
 در هر چه بود دل گسته از جان  
 لطف از تو ندیدم بکفتم تا که  
 جود از تو کشیدم و بکفتم تا چه  
 در آن که زبان او در از پند  
 در رحمت و در محنت او خشنود  
 که خندیدم ز خنده ام دل نکند  
 که نادم ز نادم نگردد  
 بجز آنکه جان بکشد سبزه  
 این کار بخت غم از این  
 از حمله عاشقان به باد شد  
 یا بیم دگر با لطف کست میایم  
 دل از کسی چون تو تم کشید  
 کس با دل خسته نگیرد زین  
 عاشق نکند که ره زان دشمن جان  
 بجز از کسی ز سستی خویش جان  
 که رسد بچوشت رو بکفش کرد  
 در کفر چه نوبت خورشید زین



کرم چه زخ تو دسری نه  
خال خطا سپردانه و دوش  
عاشق که جان آشنای از دست  
ارور تو دید و دیده از هلم  
میرفت فتنه محبت نخوانه  
سپرد و دیوان و فراق  
ار بر ره جبهه است نگاه همی  
از جرم محبت چه مرهمی  
پش تو کنه من کنه همی  
کره من همه دستان پاک من تو  
از دم که بشود هلاک تو من  
از لطف که کند کنی من تو  
افسوس که انکار از رحمت  
فریاد که ان بت بگوید مغرور  
یکبوسه بمن نداد کاکه که دم  
کان لعل خوش است شیرین با نور  
انکه که چو افسانه خوش نشد  
رفتم ز دل و رو نیا بدیش  
نکندشت بریده که بدیش نشد  
ارزیده من رفت و ذراتش نشد  
تا نور

تا سر غمی گشت ده انگشت  
یکدزد برین خون جگرش نشد  
ساقه قدر که بار در خاک نشد  
یک دان را که بر سرش نشد  
اشاره که داشت لشکر العجم  
یث کام نزعش طرب  
قلب سیمش که از کران تا کران  
داند شکست یار در زیر پای  
غفلان بهشت را که فریبده شوم  
این دل و دین حجب از زنده شوم  
کریم در استیاری باغ شد  
تیز تو بریش من اگر زنده شوم  
عاشق چه سیه که عشقش زدم  
رفتم و کشید و تر اند زدم  
تایید بران صفا داد و  
من نیر عشقان و فراق تو زدم  
این کشته دال از ان چشم چکان  
دین سوز در دل که بوخت تو زدم  
دل کران که یارب آورده با  
نبداشت و فاد و یار بگفت  
فاکس کورید بر سر زدم  
چندان بجان نشینم و بر زدم



کرتیغ زند بفرق من بستانم  
در غیر آید از درش بگریزم  
اجرام که بر سپهر اعطاست همه  
کاذم رخ این فسخ منیند  
از بر بختن دل بهت همه  
عاشق که شد دگر به آرمی  
پنداشت رخت حسرت جان خور  
خدا بر دل بهشت کار  
عاشق عورت برنج دخت شرمی  
از کج عدم چو ابرو بستی با  
از کج رحمان چو انکدر کم به  
عاشق که رغال زار دلشده  
نخ روی و کمال بگذرگاه  
نمک که راس درین جان کشد  
سکین چند بخت به زدر  
بدر که غوده سر کویت شب بکیر  
خوش آمد در آید در خانه بخت  
عاشق

عاشق که دلش ز غصه گردید هر دم  
کا هر چه امید شد که ره بس  
در دوزخ کام دل دهان زردم  
افیا همه کردد کرد اخر لستیم  
که عشق هزار در بر باز کند  
قانون نیاز و نیاز ان کند  
هر روز سفر که غمزه غمزه کند  
که غصه کردد غمزه غمزه کند  
کفتم در سر بر دل کنم بود  
کف که بود اگر باشد پیت  
کفتم رسته که بر تو بر بندم خست  
کف بهشت بود بر صحت  
هر چه که کجا نیاز سپرد کند  
عاشق بهیوس نیاز اما کند  
نشد و غمزه فخر کو که زلف  
بر قدر بر بختن مایه کند  
که در هر روز سر کشد سر  
طالع هر دم بمن بر آید رنگ  
که هر طقم بپشت آید سنک  
وین طقم که با کسی ندارم حنا  
از جمع سخن چند پرانده شوم  
در پنج امید خویش برانده شوم



تا که بجز آن حدیث عبد خرام  
 رفتم که گذردم این دفرنده شوم  
 اگر کرده اسیر عشق ز سر همه را  
 وز نیم کرشمه کار ز سر همه را  
 از خاک غفلت اندوخت بر فرق همه  
 اگر داده بباد ز نیاز همه را  
 اگر خون جگر ازین چشم کپوش  
 در نیک شکر نال و عیش و نوش  
 در کار تو کرده من تو در کار هست  
 زین گریه غم حیف زان غنچه خوش  
 که چهره بر افروز و او خند گناه  
 هر کار کنی چه مگر تو زبیده کنز  
 از بنده لطف و قدر شیرین تو من  
 تا که بکش و که مرا زنده کنز  
 از شوق خورشفت چه کارم شد  
 رفتم بس که کس بخود دست  
 کفش نظر کن فدای کن جان را  
 بذر است که غیر ازین مرا در است  
 عاشق خوش بخون دل آلوده  
 در راه محبت تو اش فرو رنده  
 در تو وقت مردنش نمونده  
 حسرت زده جان پرورش فرو رنده  
 عاشق که همیشه نوبت دارد از شوق  
 امید بهر دوشم اندر کارش  
 فریاد که بس کشیده دل تو دم  
 اسال از یار و یار از یار و یار  
 خزان که بدرد دل میماند  
 در باغچه مدعی سبزه است  
 در غم در کش که در جفا کار همه  
 عذر دکل این چرخ است  
 امید که عاشق بی آن  
 با آنکه رسیده و دید بر لب جان  
 زان اندر من طیب را بزند است  
 به شرح نمود درد پدید آن  
 زان غم کو که غم عاشق خوش  
 به هیچ نخوردم از چه برایش خوش است  
 فریادش برسم میداد آورد  
 عشق از چه جا بود اثرش خوش است  
 چون نوبت عیش شد از زور و جگر  
 یکباره از مهر خست خفته در بود  
 کوچه هرگز نکشش سلفت  
 و اندر شرف را غر نشود  
 عاشق که مجبور برال در خواست  
 در دهان غریب خوش گذشت بخت

تا که بجز آن حدیث عبد خرام  
 رفتم که گذردم این دفرنده شوم  
 اگر کرده اسیر عشق ز سر همه را  
 وز نیم کرشمه کار ز سر همه را  
 از خاک غفلت اندوخت بر فرق همه  
 اگر داده بباد ز نیاز همه را  
 اگر خون جگر ازین چشم کپوش  
 در نیک شکر نال و عیش و نوش  
 در کار تو کرده من تو در کار هست  
 زین گریه غم حیف زان غنچه خوش  
 که چهره بر افروز و او خند گناه  
 هر کار کنی چه مگر تو زبیده کنز  
 از بنده لطف و قدر شیرین تو من  
 تا که بکش و که مرا زنده کنز  
 از شوق خورشفت چه کارم شد  
 رفتم بس که کس بخود دست  
 کفش نظر کن فدای کن جان را  
 بذر است که غیر ازین مرا در است  
 عاشق خوش بخون دل آلوده  
 در راه محبت تو اش فرو رنده  
 در تو وقت مردنش نمونده  
 حسرت زده جان پرورش فرو رنده  
 عاشق



افتاده کجاست که شودم گفت  
کفتم بپدل برضیت شفت

جانم دارم بر لب دریا  
حسب از روزی شفی در بیت  
تا خوش نترد خاگردن زخم  
در تمام دل سرگشته برم شده

روزی که بوقت فرا خواندم  
پرسند ترا که گشت چو کسبم  
مقتول تو بر کرد تو کردندم  
شمشیر کشی زمانه دشت تمام

این بر دلفشیم و بیزارم  
از دیده سرکش لاله کوی نام  
هفت بل حجاب کند از دم  
از کور تو خدایم روم از دم

میرفت و مینو درم رد کن  
رستم زمین بر شمشیر کفن  
گفت این زحمت میکند کفتم تو  
گفت این منت میکند کفتم من

عشق که گزید هر شمشیر ز من  
وزه سیت بزرگ کار ز من  
مجنون شین زانکه ال در دوش  
کز کور تو سیر و دیو دلی

کدر

سردی که دل چنان پایش  
ماهر که جهان فزایش  
بگذشت دل امید خرد و زشت  
ز غم و قضا گفت بنام دشت

بنیک کفایت ابد ز نام همه را  
وز زهر هلاک محکم کفایت همه  
افیت اگر حال ایران و اق  
ارباب و بد و ریل عدم همه را

تو مرد که سینه دست شمشیر  
همه در کجیه بسته تدویر  
بغیر عیان اگر جوان در پرند  
حزینش که جمله عیبت نمیزد

این دل که تان بقتل جان  
بروند و بزل غنبرین لبش  
بچند غمزد و شمشیرش آفر  
دیند دل منت لبش

این بقعه که در صف سلم آمد  
زین داره چون کین فتم آمد  
طافش بر داق چشم خرابان  
زین رود کرد نشین عالم آمد

این بقعه که چو شمشیر ز من  
بر فیض چه خاطر توانی ش من  
از کور تو سیر و دیو دلی



چون خانه دل رویش از خوشی است  
 جایت که در خورشید و در لعل است  
 عاشق در راه دنا رفت و شد  
 فیروز بود در آن دلفروز شد  
 چون قدر حال او داشت ز هر  
 روزش شب آمد و شبش روز شد  
 آنکه که به دل نغمه الم کاشت مرا  
 که گشت در آب دیده کد کشت مرا  
 آن که در سر روز که کد کشت مرا  
 و ز هر چه خوشی بند کشت مرا  
 روزی که به عشق جانم کشید  
 و ز غم هوا را خرد کشید  
 نغمه وفا بر پرچم چو کشید  
 و ز هر کس که بر هم کشید  
 نغمه که عقداں دل در غم گرفت  
 به روش و با خود در غم گرفت  
 در وجه دید و در حال گرفت  
 پیش قدم تو ایستادم گرفت  
 که بر حال دل غم کشید  
 بر دل ز زمانه عقد و دهم کشید  
 حاکم که این چنین و بعد برها  
 و در غم گرفت و ایستادم گرفت  
 الی

اسرافیه رزیده و نهان نظم  
 این بود نصیب از نصیب و قدرم  
 کارفر که زنده ام بخایم  
 و آنروز که جویم بنایم  
 عاشق که عیش برک و آن جنت  
 شوق عیش که برین جنت  
 کردنت ضعیف فکر در آن دلش  
 در دل او اگر در آن جنت  
 عاشق که قمار میکنه از نظرت  
 از زخم تو کردی بر وفا کسرت  
 و ز خاک در تو رفت بر کد کشت  
 جان میداد این در روز و در غمت  
 هر ماه دلی که دلش فی الله  
 این جفا و کسر کرانه دانه  
 در عرصه این چنین که از فراق است  
 که تازه کجا که حسرت نه دانه  
 شکر که نه دل نه دست نه دانه  
 که راز دل غم نه دانه دانه  
 لطف که همان زمان نیامده است  
 شکر که زبان سرمانی دانه  
 به طبع تو قدرش دانه دانه  
 حال دلم از غم نه دانه



خوش آمد بر دل از کوه مشکده  
 گزافه عشق و آنچه دانه دانه  
 دل وصل تو اریت جگر میخوا  
 و صد و سه در کس میخوا  
 تا کرد سر تو کردم و جان سپرم  
 جان بپرسم خاکه دل میخوا  
 دارم نظم سر کمره از خوش  
 با هر که ملکد بر سرش هر خوش  
 از خبرش غیر خایه با یه  
 که لطف کند دل مرا که هر خوش  
 از از رخ تو بعین سیرای دل  
 در هر سه تو با همم خایه دل  
 دارم مرا و ای که در بزم جان  
 دارم ترا و غم لبستان دل  
 از دانه بسجوخیش خایه دل  
 در لبستان لبستان دل  
 در عشوه که از زحل خود را بجان  
 از زلفش خایه که مبدل دل  
 ناله عشق و کایه بن ارایه  
 در زلفش کایه که در حوال کایه  
 صد سال اگر راه ابر میباید  
 خبر شوانی درین آینه  
 جلاله

چون رفت بچشم سپهر بر دیده  
 کار دل این کجول خود شیط  
 ز کال کیش بصدیکر خوش  
 من بدم در کار بر کردیده  
 ز دمار جان چه کرد تقدیر وجود  
 دین در که بصره بر در نشسته  
 این که جهان طالع جیل بفرموده  
 از کال کیش بصدیکر خوش  
 عاشق که دلش ان بت لخت از ک  
 با در کمر ز دام پرواز گرفت  
 شفره در در جان بکند گرفت  
 ای که دل از دوزان بکند گرفت  
 کاست دلم عشق و آه سست  
 رحمت رفم بکند و ز کم زردست  
 دل کنده ام از صبح خرم و غمت  
 بچشم غم غم در دم در دست

مر خنده بفران شکوب شب  
 من شمع صفت حاره در شب  
 کفره که از زلفی خاوار  
 از حسیب از غم من شب  
 در یوم سه شنبه با ترم بختان  
 از غم و آه و فراق و غم و آه  
 در یوم سه شنبه با ترم بختان  
 از غم و آه و فراق و غم و آه



مجلس شورای ملی

کتابخانه مجلس شورای ملی  
تاریخ ثبت: ۱۳۰۴  
شماره ثبت: ۱۰۰۰



کتابخانه  
مجلس شورای ملی

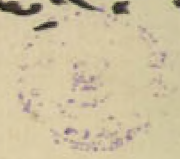
اهدائی و هی معیری

به کتابخانه محترم مجلس شورای ملی

این کتاب را به کتابخانه محترم مجلس شورای ملی  
تهران ایران  
تاریخ ثبت: ۱۳۰۴  
شماره ثبت: ۱۰۰۰

کتابخانه محترم مجلس شورای ملی  
تهران ایران  
تاریخ ثبت: ۱۳۰۴  
شماره ثبت: ۱۰۰۰

کتابخانه محترم مجلس شورای ملی  
تهران ایران  
تاریخ ثبت: ۱۳۰۴  
شماره ثبت: ۱۰۰۰



کتابخانه محترم مجلس شورای ملی  
تهران ایران  
تاریخ ثبت: ۱۳۰۴  
شماره ثبت: ۱۰۰۰







